

Úradný vestník

Európskej únie

C 373

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 58

10. novembra 2015

Obsah

IV Informácie

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

Dvor audítorov

2015/C 373/01	Výročná správa Dvora audítorov o plnení rozpočtu za rozpočtový rok 2014 spolu s odpoveďami inštitúcií	1
2015/C 373/02	Výročná správa Dvora audítorov o aktivitách financovaných ôsmym, deviatym, desiatym a jedenástym Európskym rozvojovým fondom (ERF) za rozpočtový rok 2014 spolu s odpoveďami Komisie	289

SK

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ ÚNIE

DVOR AUDÍTOROV

V súlade s ustanoveniami článku 287 ods. 1 a ods. 4 ZFEÚ, článku 148 ods. 1 a článku 162 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 a článkov 43, 48 a 60 nariadenia Rady (ES) č. 215/2008 z 18. februára 2008 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 10. Európsky rozvojový fond, zmenené nariadením (EÚ) č. 567/2014

Dvor audítorov Európskej únie prijal na svojom zasadnutí dňa 10. septembra 2015

VÝROČNÉ SPRÁVY

za rozpočtový rok 2014.

Správy boli spolu s odpoveďami inštitúcií na pripomienky Dvora audítorov zaslané orgánom udeľujúcim absolútórium a ostatným inštitúciám.

Členmi Dvora audítorov sú:

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA (predseda), Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULOID, Karel PINXTEN, Henri GRETHEN, Szabolcs FAZAKAS, Louis GALEA, Ladislav BALKO, Augustyn KUBIK, Milan Martin CVIKL, Rasa BUDBERGYTĖ, Lazaros S. LAZAROU, Hans Gustaf WESSBERG, Pietro RUSSO, Ville ITÄLÄ, Kevin CARDIFF, Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA, George PUFAN, Neven MATES, Alex BRENNINKMEIJER, Danièle LAMARQUE, Nikolaos MILIONIS, Phil WYNN OWEN, Klaus-Heiner LEHNE, Oskar HERICS, Bettina JAKOBSEN.

VÝROČNÁ SPRÁVA O PLNENÍ ROZPOČTU

(2015/C 373/01)

OBSAH

	Strana
Všeobecný úvod	7
Kapitola 1 – Vyhlásenie o vierohodnosti a podporné informácie	9
Kapitola 2 – Rozpočtové a finančné hospodárenie	65
Kapitola 3 – Rozpočet EÚ a výsledky	83
Kapitola 4 – Príjmy	127
Kapitola 5 – „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“	147
Kapitola 6 – „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“	165
Kapitola 7 – „Prírodné zdroje“	213
Kapitola 8 – „Globálna Európa“	261
Kapitola 9 – „Administratíva“	275

VŠEOBECNÝ ÚVOD

0.1. Európsky dvor audítorov je inštitúcia, ktorá je na základe zmluvy poverená kontrolovať finančné prostriedky Európskej únie (EÚ). Ako externý audítor EÚ sme nezávislým ochrancom finančných záujmov občanov Európskej únie a prispievame k zlepšovaniu finančného hospodárenia EÚ. Viac informácií o našej práci možno nájsť v našej výročnej správe o činnosti, ktorá sa podobne ako osobitné správy o výdavkových programoch a príjmoch EÚ a stanoviská k novým alebo zmeneným právnym predpisom nachádza na našej internetovej stránke:

www.eca.europa.eu.

0.2. Toto je naša 38. výročná správa o plnení rozpočtu EÚ a týka sa rozpočtového roku 2014. Samostatná výročná správa sa týka Európskych rozvojových fondov.

0.3. O všeobecnom rozpočte EÚ rozhoduje každý rok Rada a Európsky parlament. Naša výročná správa je spolu s osobitnými správami základom postupu udeľovania absolútorí, pri ktorom Európsky parlament na základe odporúčania Rady rozhoduje, či Komisia uspokojivo vykonávala svoju povinnosť plniť rozpočet. Našu výročnú správu postupujeme národným parlamentom v rovnakom čase ako Európskemu parlamentu a Rade.

0.4. Základom našej výročnej správy je vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti konsolidovanej účtovnej závierky EÚ a zákonnosti a riadnosti operácií (v tejto správe uvádzané ako „riadnosť operácií“). Toto vyhlásenie dopĺňajú špecifické hodnotenia jednotlivých hlavných oblastí činnosti EÚ.

0.5. S cieľom zvýšiť užitočnosť našej správy štruktúra kapitol odráža jednotlivé okruhy viacročného finančného rámca (VFR). Tento rámec nadobudol účinnosť v roku 2014 a jeho účelom je stanoviť objem a rozdelenie výdavkov EÚ v období do roku 2020. Čitateľom by to malo umožniť vidieť súvislosti medzi zisteniami v našej správe a príslušnými rozpočtovými a účtovnými informáciami.

0.6. K jednotlivým okruhom VFR sa neviažu samostatné finančné výkazy, a preto závery uvedené v osobitných hodnoteniach nepredstavujú audítorské stanoviská. V týchto kapitolách sa namiesto toho prezentujú dôležité záležitosti týkajúce sa jednotlivých okruhov VFR.

0.7. Naša správa má tento rok nasledujúcu štruktúru:

- v kapitole 1 sa nachádza vyhlásenie o vierohodnosti a zhrnutie výsledkov auditu spoľahlivosti účtovnej závierky a riadnosti operácií,
- v kapitole 2 predkladáme zistenia o rozpočtovom a finančnom hospodárení,
- kapitola 3 prispieva k nášmu strategickému cieľu, ktorým je zlepšenie verejnej zodpovednosti EÚ, a zameriava sa na otázku, do akej miery umožňuje rámec výkonnosti Komisii monitorovať a nasmerovať pokrok k dosiahnutiu stratégie Európa 2020,
- v kapitole 4 sa nachádzajú naše zistenia v súvislosti s príjmami,
- v kapitolách 5 až 9 sa uvádzajú (za okruhy VFR 1a, 1b, 2, 4 a 5) ⁽¹⁾ výsledky nášho testovania riadnosti operácií a preskúmania vybraných systémov a výročných správ o činnosti.

0.8. Odpovede Komisie (prípadne odpovede iných inštitúcií a orgánov EÚ) na naše pripomienky sa uvádzajú v rámci dokumentu a pri opise našich zistení a záverov sa zohľadňujú príslušné odpovede kontrolovaných subjektov. Našou zodpovednosťou ako nezávislého externého audítora je však predkladať kontrolné zistenia, vyvodiť z nich závery, a tým poskytovať nezávislé a nestranné hodnotenie spoľahlivosti účtovnej závierky, ako aj riadnosti operácií.

⁽¹⁾ Nepredkladáme osobitné hodnotenie výdavkov v rámci okruhu 3 VFR (Bezpečnosť a občianstvo) a 6 (Kompenzácie).

KAPITOLA 1

Vyhlásenie o vierohodnosti a podporné informácie

OBSAH

	<i>Bod</i>
Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti poskytnuté Európskemu parlamentu a Rade – správa nezávislého audítora	I – XII
Úvod	1.1 – 1.3
Výdavky EÚ sú významným nástrojom na dosahovanie cieľov politík	1.1 – 1.3
Kontrolné zistenia za rozpočtový rok 2014	1.4 – 1.58
Účtovná závierka nebola ovplyvnená významnými nesprávnosťami	1.4 – 1.8
Riadnosť operácií: naše celkové výsledky auditov, hoci stabilné, poukazujú na významnú chybovosť	1.9 – 1.29
Je mnoho foriem nápravných opatrení s rôznym dosahom	1.30 – 1.44
V súhrnnej správe Komisie sa potvrdzuje významný dosah chýb na operácie	1.45 – 1.57
Prípady podozrenia z podvodu zasielame úradu OLAF	1.58
Závery	1.59 – 1.66
Príloha 1.1 – Audítorský prístup a metodika auditu	
Príloha 1.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe pripomienok týkajúcich sa spoľahlivosti účtovnej závierky z predchádzajúcich rokov	
Príloha 1.3 – Výňatky z konsolidovanej účtovnej závierky	
Príloha 1.4 – Odhadovaná chybovosť (najpravdepodobnejšia chybovosť, MLE) – neupravené historické údaje za roky 2009 až 2013	
Príloha 1.5 – Frekvencia chýb zistených v rámci vzoriek vybraných na účely auditu za rok 2014	

VOHLÁSENIE DVORA AUDÍTOROV O VIEROHODNOSTI POSKYTNUTÉ EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE – SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

I. Kontrolovali sme:

- a) konsolidovanú účtovnú závierku Európskej únie, ktorá pozostáva z konsolidovaných finančných výkazov ⁽¹⁾ a súhrnných správ o plnení rozpočtu ⁽²⁾ za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2014 a ktorú Komisia schválila 23. júla 2015;
- b) zákonnosť a riadnosť operácií súvisiacich s účtovnou závierkou podľa ustanovení článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Zodpovednosť vedenia

II. V súlade s článkami 317 až 318 ZFEÚ a nariadením o rozpočtových pravidlách Komisia zodpovedá za zostavenie a predloženie konsolidovanej účtovnej závierky Európskej únie na základe medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor a za zákonnosť a riadnosť príslušných operácií. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, zavedenie a udržiavanie systému vnútornej kontroly relevantného pre zostavenie a predloženie finančných výkazov, v ktorých sa nenachádzajú významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby. Komisia nesie konečnú zodpovednosť za zákonnosť a riadnosť operácií, na ktorých sa zakladá účtovná závierka Európskej únie (článok 317 ZFEÚ).

Zodpovednosť audítora

III. Našou zodpovednosťou je na základe auditu predložiť Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky a zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Naš audit sme vykonali v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a etickým kódexom Medzinárodnej federácie účtovníkov (IFAC) a Medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií, ktoré vydala organizácia INTOSAI. V týchto štandardoch sa požaduje, aby sme konali v súlade s etickými pravidlami a audit naplánovali a vykonali tak, aby sme získali primeranú istotu o tom, že konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie neobsahuje významné nesprávnosti a že sú príslušné operácie zákonné a riadne.

IV. Audit zahŕňa postupy na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch v konsolidovanej účtovnej závierke, ako aj o zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Výber postupov závisí od úsudku audítora, ktorý hodnotí riziko významných nesprávností v konsolidovanej účtovnej závierke, ako i riziko, že v príslušných operáciách došlo k závažnému porušeniu právneho rámca Európskej únie, či už z dôvodu podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní týchto rizík sa zohľadňuje vnútorná kontrola, ktorá je relevantná pre zostavenie a verné predloženie konsolidovanej účtovnej závierky a zákonnosť a riadnosť príslušných operácií, aby sa mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však na účel vyjadrenia stanoviska k účinnosti vnútornej kontroly. Audit tiež obsahuje hodnotenie vhodnosti uplatnených účtovných postupov a primeranosti účtovných odhadov, ako aj hodnotenie predloženia konsolidovanej účtovnej závierky.

V. V súvislosti s príjmami sú východiskovým bodom nášho auditu týkajúceho sa vlastných zdrojov založených na dani z pridanej hodnoty a hrubom národnom dôchodku makroekonomické súhrnné údaje, prostredníctvom ktorých sa vypočítava výška týchto zdrojov. Pri audite sa ďalej posudzujú systémy spracovania údajov Komisiou až po prijatie príspevkov od členských štátov a ich zaznamenanie do konsolidovanej účtovnej závierky. Pri tradičných vlastných zdrojoch preskúmavame účty colných úradov a analyzujeme tok ciel až po prijatie súm Komisiou a ich zaznamenanie v účtovnej závierke.

⁽¹⁾ Konsolidované finančné výkazy obsahujú súvahu, výkaz hospodárskeho výsledku, tabuľku toku hotovosti, výkaz zmien čistých aktív, prehľad hlavných účtovných postupov a ďalšie vysvetľujúce poznámky (vrátane výkazníctva po segmentoch).

⁽²⁾ Súhrnné správy o plnení rozpočtu pozostávajú zo súhrnných správ o plnení rozpočtu a vysvetľujúcich poznámok.

VI. V súvislosti s výdavkami preskúmavame platobné operácie v okamžiku, keď vznikli, boli zaznamenané a prijaté. Toto preskúmanie sa vzťahuje na všetky kategórie platieb (vrátane platieb na nákup majetku) okrem záloh v okamžiku, keď sa uskutočňujú. Zálohové platby sa skúmajú, keď je príjemca prostriedkov povinný poskytnúť alebo keď poskytne podklady o ich riadnom využití a zálohová platba sa zúčtuje alebo ju možno spätne získať.

VII. Domnievame sa, že sme získali dostatočné a primerané auditorské dôkazy pre svoje stanoviská.

Spôľahlivosť účtovnej závierky

Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky

VIII. Zastávame názor, že konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok končiaci sa 31. decembra 2014 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu Únie k 31. decembru 2014, ako aj výsledky jej operácií, jej toky hotovosti a zmeny čistých aktív za príslušný rozpočtový rok v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami vychádzajúcimi z medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor.

Zákonnosť a riadnosť operácií súvisiacich s účtovnou závierkou

Príjmy

Stanovisko k zákonitosti a riadnosti príjmov súvisiacich s účtovnou závierkou

IX. Zastávame názor, že príjmy súvisiace s účtovnou závierkou za rok končiaci sa 31. decembra 2014 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a riadne.

Platby

Základ pre vyjadrenie záporného výroku k zákonitosti a riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou

X. Výdavky zaznamenané v roku 2014 v okruhoch 1 až 4 viacročného finančného rámca⁽³⁾, ktoré sa týkajú prevádzkových výdavkov, sú významne ovplyvnené chybami. Chybovosť platieb súvisiacich s účtovnou závierkou odhadujeme na 4,4 %. Náš záver je podporený analýzou rizikových súm uvedenou v súhrnnej správe Komisie.

Záporný výrok k zákonitosti a riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou

XI. Zastávame názor, že vzhľadom na dôležitosť skutočností opísaných v bode týkajúcom sa základu pre vyjadrenie záporného výroku k zákonitosti a riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou, sú platby súvisiace s účtovnou závierkou za rok končiaci sa 31. decembra 2014 významne ovplyvnené chybami.

⁽³⁾ Tieto okruhy sú predmetom kapitol 5 až 8 tejto výročnej správy.

Ďalšie informácie

XII. Diskusia o finančných výkazoch a ich analýza nie je súčasťou finančných výkazov. Informácie uvedené v diskusii o finančných výkazoch a ich analýze sú jednotné s finančnými výkazmi.

10. septembra 2015

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

predseda

Európsky dvor audítorov

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxemburg, LUXEMBURSKO

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

Výdavky EÚ sú významným nástrojom na dosahovanie cieľov politík

1.1. Výdavky EÚ sú významným nástrojom na dosahovanie cieľov politík. Ďalšími významnými nástrojmi sú právne predpisy a voľný pohyb tovaru, služieb, kapitálu a osôb v celej Únii. Výdavky EÚ predstavujú v priemere 1,9 % (pozri **graf 1.1**) celkových výdavkov verejnej správy členských štátov EÚ.

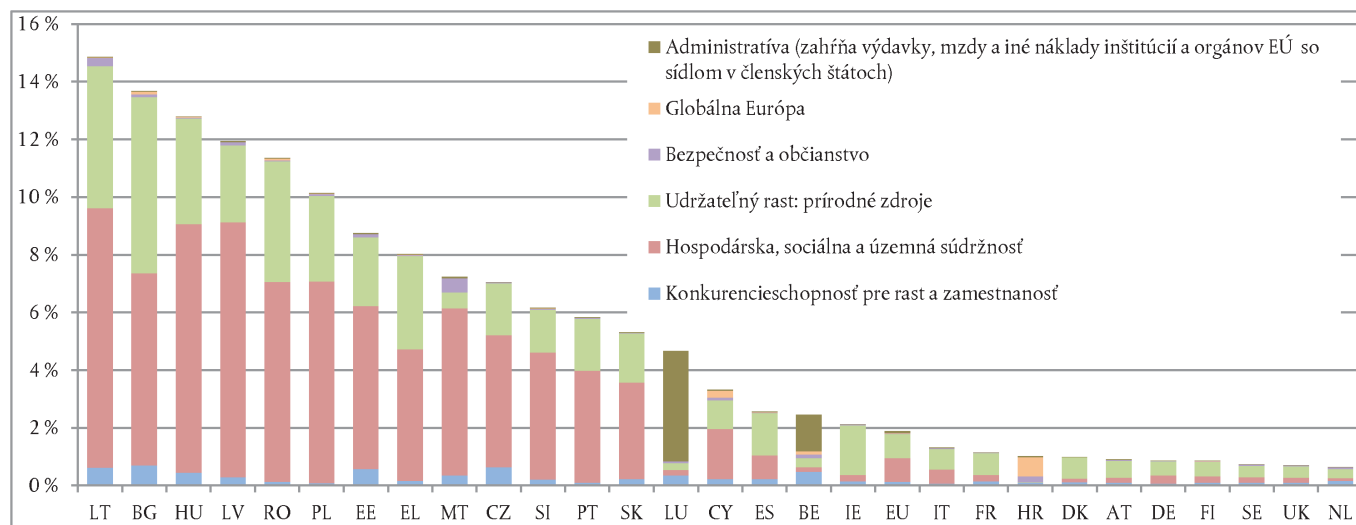
1.2. Našou úlohou, ktorá je stanovená v Zmluve, je:

- kontrolovať, či sa rozpočet EÚ plní v súlade s platnými zákonmi a právnymi predpismi,
- vyjadrovať stanovisko k účtovnej závierke EÚ,
- predkladať správy o hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti ⁽⁴⁾ výdavkov EÚ,
- a vydávať stanoviská k zmenám právnych predpisov s finančným dosahom.

Našou prácou, ktorá slúži na podporu vyhlásenia o vierohodnosti, sa plní prvý a druhý z týchto cieľov. Pomáha nám určiť riziká z hľadiska hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Je dôležitým vstupom pre naše stanoviská k navrhovaným finančným právnym predpisom.

⁽⁴⁾ Vymedzené v článku 30 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1) nasledovne:
„Zásada hospodárnosti vyžaduje, aby prostriedky, ktoré používa inštitúcia na výkon svojich činností, boli dané k dispozícii v správnom čase, vo vhodnom množstve a kvalite a za najlepšiu cenu.
Zásada efektívnosti sa týka najlepšieho vzájomného pomeru medzi použitými prostriedkami a dosiahnutými výsledkami.
Zásada účinnosti sa týka plnenia stanovených špecifických cieľov a dosahovania plánovaných výsledkov.“

Graf 1.1 – Výdavky EÚ v jednotlivých členských štátoch EÚ v roku 2014 ako podiel na celkových výdavkoch verejnej správy

Zdroje:

Výdavky Európskej únie (účtovné údaje Európskej komisie, zostavené EDA).

Celkové verejné výdavky členských štátov (Eurostat – Štatistika verejných financií – Príjmy, výdavky a hlavné agregované hodnoty verejnej správy – Výdavky verejnej správy spolu v roku 2014)

(<http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/data/database>). Vysvetlivky ku kódom krajín pozri v **prílohe 1.5**.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.3. V tejto kapitole výročnej správy:

- sa uvádzajú základné informácie o našom vyhlásení o vierohodnosti a našom audítorskom prístupe (pozri **prílohu 1.1**), zistenia a závery,
- analyzuje sa povaha rôznych rizík týkajúcich sa výdavkov EÚ,
- a uvádzajú sa opatrenia prijaté Komisiou na základe našich pripomienok a odporúčaní k spoľahlivosti účtovnej závierky uvedených v predchádzajúcich výročných správach (pozri **prílohu 1.2**).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

KONTROLNÉ ZISTENIA ZA ROZPOČTOVÝ ROK 2014**Účtovná závierka nebola ovplyvnená významnými nesprávnosťami**

1.4. Naše pripomienky sa týkajú konsolidovanej účtovnej závierky⁽⁵⁾ („účtovná závierka“) Európskej únie za rozpočtový rok 2014. Dostali sme ju spolu s vyhlásením účtovníka 23. júla 2015⁽⁶⁾. K účtovnej závierke je priložená „diskusia o finančných výkazoch a ich analýza“⁽⁷⁾. Táto analýza nie je zahrnutá do nášho audítorského výroku. V súlade s audítorskými štandardmi sme však posúdili jej konzistentnosť s informáciami v účtovnej závierke.

1.5. Z účtovnej závierky (zhrnutej v **prílohe 1.3**) vyplýva, že k 31. decembru 2014 celkové pasíva dosiahli výšku 220,7 mld. EUR a celkové aktíva výšku 162,7 mld. EUR. Hospodársky výsledok za rok 2014 je deficit vo výške 11,3 mld. EUR (pozri tiež body 2.12 až 2.13).

1.6. Auditom sme zistili, že účtovná závierka nie je ovplyvnená významnými nesprávnosťami (pozri tiež **prílohu 1.2**). Naše pripomienky k finančnému a rozpočtovému hospodáreniu s finančnými prostriedkami EÚ sa nachádzajú v kapitole 2.

⁽⁵⁾ Konsolidovaná účtovná závierka obsahuje:

- a) konsolidované finančné výkazy pozostávajúce zo súvahy (zobrazujúcej aktíva a pasíva ku koncu roka), výkaz hospodárskeho výsledku (obsahuje príjmy a výdavky za daný rok), tabuľku toku hotovosti (zobrazuje, ako zmeny v účtoch ovplyvňujú peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty), výkaz zmien čistých aktív a súvisiace poznámky;
- b) súhrnné správy o plnení rozpočtu týkajúce sa príjmov a výdavkov za daný rok, ako aj súvisiace poznámky.

⁽⁶⁾ Predbežnú účtovnú závierku sme dostali spolu s vyhlásením účtovníka dňa 31. marca 2015, v konečný deň na predloženie účtovnej závierky umožnený v nariadení o rozpočtových pravidlách (pozri článok 147 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012). Konečnú účtovnú závierku sme dostali osem dní pred termínom na jej predloženie, ktorým je 31. júl stanovený v článku 148. Komisia zaslala Dvoru audítorov revidovanú verziu diskusie o finančných výkazoch a ich analýzy dňa 1. septembra 2015.

⁽⁷⁾ Pozri usmernenia k odporúčaným postupom č. 2 „Diskusia o finančných výkazoch a ich analýza“ Rady pre medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor (IPSASB).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

1.7. V roku 2014 Komisia vykonala niekoľko zmien v predložení účtovnej závierky, ktoré zohľadňujú nový VFR a ďalej posilňujú zosúladienie s medzinárodnými štandardmi. Došlo k zjavnému zlepšeniu v predkladaní niektorých poznámok k účtovnej závierke⁽⁸⁾.

Záležitosti ovplyvňujúce účtovnú závierku

1.8. Nasledujúce záležitosti ovplyvňujú účtovnú závierku:

- a) Komisia zaznamenal pokrok z hľadiska predkladania poznámky č. 6 k účtovnej závierke (o „ochrane rozpočtu EÚ“) preberanej v bode 1.13 našej výročnej správy za rok 2013 a v bode 2 tohtoročnej tabuľky s kontrolou prijatia opatrení na základe pripomienok z predchádzajúcich rokov (**príloha 1.2**). V tejto poznámke sa nachádzajú informácie, ktoré sú viac zacielené. Za oblasť súdržnosti je v nej uvedený rozsah, v akom sa vykonávajú opravy pred zaznamenaním výdavkov, v priebehu vykonávania a pri uzatvorení. V poznámke sa teraz opisuje (ale nie vždy vyčísľuje) dosah opravných opatrení na rozpočet EÚ (napr. vytvorenie pripísaných príjmov, siathnuté výdavky a ich nahradenie členskými štátmi atď.)⁽⁹⁾.
- b) V poznámke 2.5.2 o predbežnom financovaní (zálohy členským štátom) sa uvádza, že Komisia má obmedzené informácie o využívaní finančných prostriedkov vyčlenených na finančné nástroje v rámci zdieľaného hospodárenia (3,8 mld. EUR) a ďalšie systémy pomoci (3,6 mld. EUR). To môže mať dosah na ocenenie ku koncu roka. Komisia bude možno musieť vykonať výrazné zmeny pri uzavretí programového obdobia 2007 – 2013.

1.7. Komisia víta, že Dvor audítorov uznal dosiahnuté zlepšenia. Cieľom týchto zlepšení, akým je napríklad dobrovoľné zverejňovanie v diskusii o finančných výkazoch a ich analýze, je zotrvať na čele finančného výkazníctva verejného sektora vďaka poskytovaniu užitočných finančných informácií používateľom účtov EÚ.

1.8.

- a) V poznámke č. 6 je uvedený súhrn výsledkov nápravných opatrení Komisie (prijatých a realizovaných), ako aj jej preventívnych opatrení na rok 2014. Podrobnejšie informácie k tejto téme sú zahrnuté vo výročnom oznámení Komisie o ochrane rozpočtu EÚ.

⁽⁸⁾ Vráťane konsolidovaného vykázania obežných a neobežných aktív a pasív a zjednodušeného predloženia segmentovaných informácií.

⁽⁹⁾ Komisia plánuje reflektovať rozhodnutie Európskeho súdneho dvora z júna 2015, ktorým sa rušia rozhodnutia o finančných opravách vo výške 457 mil. EUR, v poznámke č. 6 v účtovnej závierke za rok 2015. K týmto rozhodnutiam sa už pristupuje ako k prispôbeniu udalostí, ku ktorým došlo po vypracovaní súvahy, v poznámke 2.10 „Rezervy“ (rozhodnutia Súdneho dvora z 24. júna 2015 v spojených veciach C-549/12 P a C-54/13 P, ktorými sa rušia dve rozhodnutia Komisie vo výške 94 mil. EUR týkajúce sa programov EFRV v Nemecku, a vo veci C-263/13 P, ktorými sa rušia tri rozhodnutia Komisie vo výške 363 mil. EUR za programy EFRV v Španielsku). Tieto rozhodnutia ovplyvnili výdavky v rámci operačných programov obdobia 1994 – 1999.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Riadnosť operácií: naše celkové výsledky auditov, hoci stabilné, poukazujú na významnú chybovosť

1.9. Preskúmavame príjmy a výdavky EÚ s cieľom posúdiť, či sú v súlade s platnými zákonmi a nariadeniami. Výsledky našich auditov týkajúcich sa príjmov sú predložené v kapitole 4 a výdavkov v kapitolách 5 až 9 (pozri **tabuľku 1.1**).

1.10. V príjmoch sa nevyskytli významné chyby (pozri bod 4.26). Vo výdavkoch naďalej nachádzame významnú chybovosť. Odhadovaná chybovosť vo výdavkoch [po zohľadnení príslušných nápravných opatrení, pozri bod 1.32 ⁽¹⁰⁾] bola 4,4 %, na podobnej úrovni ako v roku 2013 [4,5 % ⁽¹¹⁾] (pozri **tabuľku 1.1**). Vo výdavkoch na okruh 5 VFR (Administratíva) sa nevyskytli významné chyby (pozri bod 9.15). Výdavky vo všetkých ostatných okruhoch týkajúcich sa prevádzkových výdavkov boli ovplyvnené významnými chybami (pozri body 5.32 až 5.33, 6.76 až 6.77, 7.72 až 7.73 a 8.26 až 8.27).

1.10. Komisia súhlasí s posúdením Dvora audítorov týkajúcim sa väčšiny oznámených chýb súvisiacich s príjmami v kapitole 4 a výdavkami v kapitolách 5 až 9 a bude riadne sledovať riešenie týchto chýb s cieľom chrániť rozpočet EÚ.

Tabuľka 1.1 – Zhrnutie výsledkov auditov riadnosti operácií za rok 2014

Kapitola výročnej správy	Okruh VFR	Operácie, ktoré boli predmetom auditu (mld. EUR)	Odhadovaná chybovosť za rok 2014 (%)	Interval spoľahlivosti (%)		Odhadovaná chybovosť za rok 2013 (%)
				Spodná hranica chybovosti (LEL)	Horná hranica chybovosti (UEL)	
5. Konkurencieschopnosť	Okruh 1a	13,0	5,6	3,1	8,1	4,0
6. Súdržnosť	Okruh 1b	55,7	5,7	3,1	8,2	5,3
7. Prírodné zdroje	Okruh 2	57,5	3,6	2,7	4,6	4,4
8. Globálna Európa	Okruh 4	7,4	2,7	0,9	4,4	2,1
9. Administratíva	Okruh 5	8,8	0,5	0,1	0,9	1,1

⁽¹⁰⁾ Nie je náležité porovnávať opravy žiadostí vykonané „pri zdroji“, ktoré neviedli k platbe alebo ktoré viedli k zníženej platbe, s úrovňou konečných platieb.

⁽¹¹⁾ Odhadovaná chybovosť, ktorú sme uviedli vo výročnej správe za rok 2013, bola 4,7 %. Tu uvádzaná porovnateľná odhadovaná chybovosť je o 0,2 percentuálneho bodu nižšia, pretože sme aktualizovali naše vyčíslenie chýb vo verejnom obstarávaní (pozri body 1.13 až 1.14).

Kapitola výročnej správy	Okruh VFR	Operácie, ktoré boli predmetom auditu (mld. EUR)	Odhadovaná chybovosť za rok 2014 (%)	Interval spoľahlivosti (%)		Odhadovaná chybovosť za rok 2013 (%)
				Spodná hranica chybovosti (LEL)	Horná hranica chybovosti (UEL)	
Iné ⁽¹⁾	Okruh 3, 6 a ďalšie	2,1	—	—	—	—
Spolu		144,5	4,4	3,3	5,4	4,5
Príjmy		143,9	0	0	0	0

⁽¹⁾ Nepredkladáme špecifické hodnotenie ani samostatnú kapitolu o výdavkoch z okruhu 3 VFR („Bezpečnosť a občianstvo“) a okruhu 6 VFR („Kompenzácie“), ani za ostatné výdavky (osobitné nástroje mimo VFR na roky 2014 – 2020, napr. rezerva na núdzovú pomoc, Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, Fond solidarity EÚ a nástroj flexibility). Práca v týchto oblastiach však prispieva k nášmu celkovému záveru o výdavkoch za rok 2014.

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.11. Celkové výsledky auditov [boli pomerne stabilné na úrovni, ktorá výrazne prekračuje našu referenčnú hodnotu pre významnosť] v posledných troch rokoch (pozri **graf 1.2**).

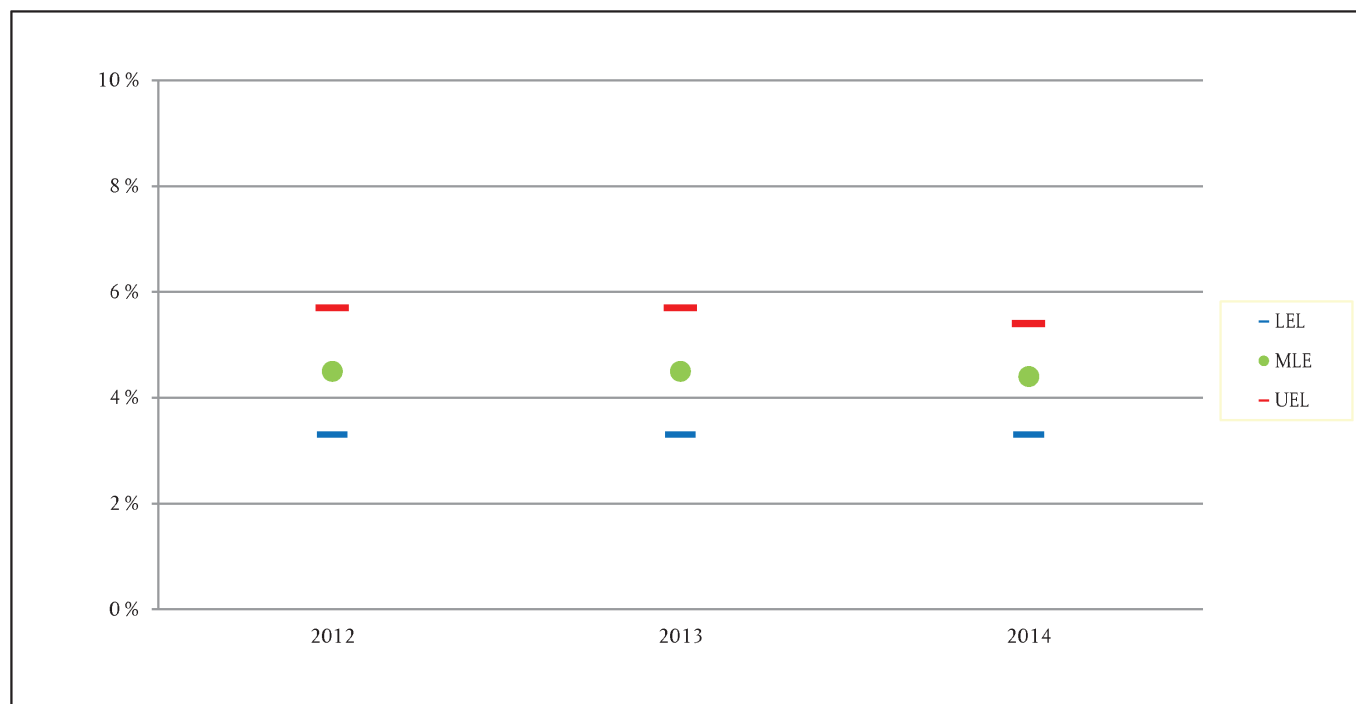
ODPOVEDE KOMISIE

1.11. Komisia konštatuje, že chybovosť, na ktorú poukazuje Dvor audítorov, je ročným odhadom, v ktorom sú zohľadnené opravy výdavkov na projekty zistené pred ohlásením auditu Dvora audítorov.

Komisia zdôrazňuje, že je viazaná nariadením o rozpočtových pravidlách, v ktorom sa v článku 32 ods. 2 písm. e) stanovuje, že jej systém vnútornej kontroly by mal okrem iného zabezpečiť „primerané riadenie rizík súvisiacich so zákonnosťou a riadnosťou príslušných operácií pri zohľadnení viacročnej povahy programov, ako aj charakteru príslušných platieb“.

V súhrnnej správe za rok 2014 [COM(2015) 279 final] Komisia uviedla odhad budúceho vplyvu opravných mechanizmov na 2,7 miliardy EUR, čo predstavuje 1,9 % platieb z rozpočtu EÚ.

Komisia bude naďalej vykonávať svoju úlohu dohľadu prostredníctvom finančných opráv a spätného získavania prostriedkov na úrovni, ktorá zodpovedá úrovni zistených nezrovnalostí a nedostatkov počas celého obdobia a dokonca aj po ukončení programov.

Graf 1.2 – Odhadovaná chybovosť (najpravdepodobnejšia chybovosť, MLE) (2012 – 2014) ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Odhadovaná chybovosť za roky 2012 a 2013 bola upravená tak, aby sa zohľadnil aktualizovaný prístup k vyčísleniu závažných chýb vo verejnom obstarávaní (pozri bod 1.13).

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.12. Pri vynakladaní finančných prostriedkov EÚ prevažujú dva typy výdavkových programov s rozdielnymi vzormi rizík ⁽¹²⁾:

- programy založené na nárokoch, pri ktorých sa platba zakladá na splnení určitých podmienok. Súčasťou týchto programov sú granty pre študentov a výskumných pracovníkov (kapitola 5), priama pomoc poľnohospodárom (kapitola 7), priama rozpočtová podpora ⁽¹³⁾ (kapitola 8), mzdy a dôchodky (kapitola 9).
- systémy úhrady nákladov, keď EÚ prepláca oprávnené náklady na oprávnené činnosti. Súčasťou týchto systémov sú výskumné projekty (kapitola 5), investičné programy v oblasti regionálneho rozvoja a rozvoja vidieka (kapitoly 6 a 7), systémy odbornej prípravy (kapitola 6) a rozvojové projekty (kapitola 8).

⁽¹²⁾ V bodoch 1.20 až 1.22 sa nachádza ďalšia analýza týchto rozdielnych rizík.

⁽¹³⁾ Platbami priamej rozpočtovej podpory sa prispieva do všeobecného rozpočtu príslušného štátu alebo jeho rozpočtu určeného na konkrétnu politiku či cieľ (pozri tiež body 8.7 a 8.8).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Aktualizovali sme náš audítorský prístup...

1.13. Za rok 2014 sme aktualizovali náš prístup k vyčísleniu závažných porušení pravidiel verejného obstarávania. Viedlo to k objasneniu spôsobu, ako posudzujeme dosah týchto porušení. Konkrétne sme zaviedli proporcionálny prístup k výpočtu chýb týkajúcich sa úpravy zákaziek.

1.14. S cieľom zabezpečiť porovnateľnosť výsledkov uvedených v tejto správe sme upravili číselné údaje za rok 2013 a 2012 v **tabuľke 1.1, grafoch 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 a 1.6** v súlade s aktualizovaným prístupom. Neupravené historické informácie o odhadovanej chybovosti vykazanej za obdobie rokov 2009 – 2013 sa nachádzajú v **prílohe 1.4**. Úprava mala taký dosah, že sa celková odhadovaná chybovosť znížila o 0,2 % v roku 2013 a 0,3 % v roku 2012. Táto úprava nemá nijaký dosah na závery, ku ktorým sme dospeli za tento rok. Chybovosť zostáva naďalej jasne významná.

1.15. V roku 2015 upravíme náš prístup ku krížovému plneniu k zmenenému právnemu rámcu spoločnej poľnohospodárskej politiky. Budeme predkladať správy o informáciách, ktoré Komisia poskytuje o krížovom plnení, túto zložku už však viac nebudeme zahŕňať do nášho audítorského testovania. Tento rok sme zistili mnoho chýb v súvislosti s krížovým plnením, ktoré ovplyvnili jeden zo štyroch kontrolovaných poľnohospodárskych podnikov. Ich podiel na celkovej odhadovanej chybovosti je 0,2 percentuálneho bodu (2013: 0,2) ⁽¹⁴⁾ a 0,6 percentuálneho bodu v kapitole „Prírodné zdroje“ (2013: 0,5).

1.13. Komisia víta nový prístup Dvora audítorov pri vyčíslovaní závažných porušení pravidiel verejného obstarávania.

1.15. Komisia víta zmenu prístupu Dvora audítorov od roku 2015. Pokiaľ ide o rok 2014, opakuje svoj názor, že porušenia krížového plnenia neovplyvňujú podmienky oprávnenosti na platby (pozri odpoveď Komisie na bod 7.7).

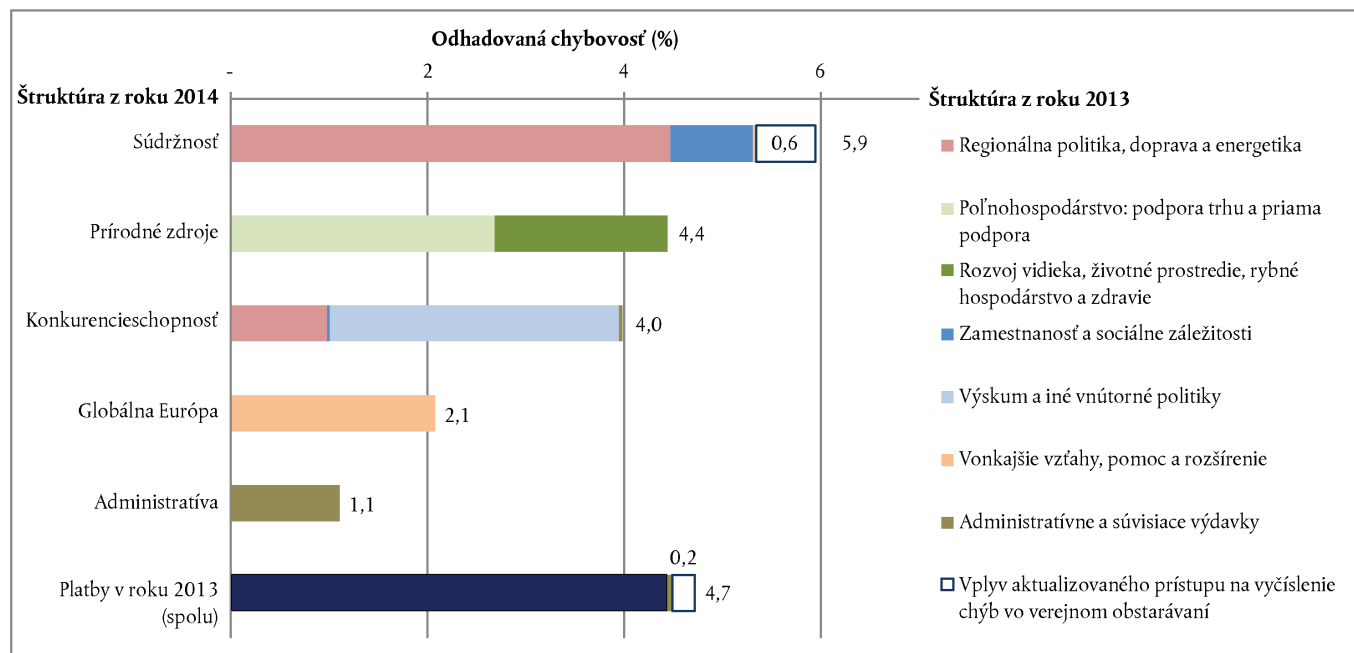
⁽¹⁴⁾ Pozri tiež bod 1.21 výročnej správy za rok 2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

... a štruktúru našej výročnej správy

1.16. Ako je opísané vo všeobecnom úvode (body 0.5 až 0.7), aktualizovali sme štruktúru kapitol vo výročnej správe. S cieľom zachovať porovnateľnosť nižšie uvádzame (**graf 1.3**), aké by boli minuloročné výsledky auditov v rámci novej štruktúry, zohľadniac aktualizovaný prístup k vyčísleniu chýb vo verejnom obstarávaní (pozri body 1.13 a 1.14). Tieto číselné údaje sme použili v **tabuľke 1.1**.

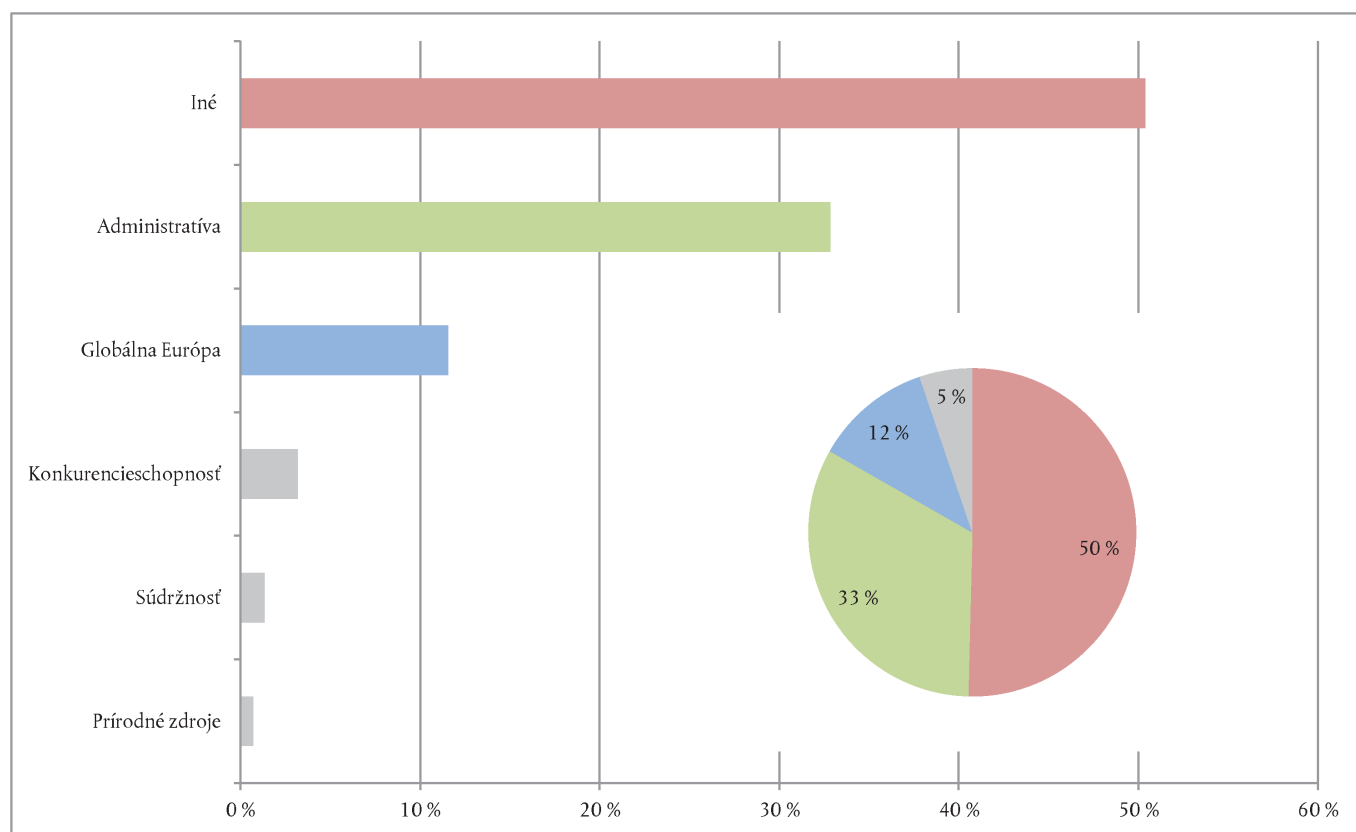
Graf 1.3 – Zmena klasifikácie výsledkov auditov za rok 2013 na základe štruktúry výročnej správy za rok 2014 a zohľadniac aktualizovaný prístup k vyčísleniu chýb vo verejnom obstarávaní

Zdroj: Európsky dvor audítorov po zohľadnení zmeny v štruktúre výročnej správy a aktualizovaný prístup k vyčísleniu závažných porušení pravidiel verejného obstarávania.

1.17. Ako vyplýva z **grafu 1.4**, súdržnosť prispela najviac k odhadovanej chybovosti za rok 2014, po nej nasledovali „Prírodné zdroje“, „Konkurencieschopnosť“ a „Globálna Európa“. Toto rozloženie je v súlade so zisteniami za rok 2013.

Graf 1.4 – Podiel na celkovej odhadovanej chybovosti za rok 2014 podľa okruhov VFR

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.18. Chyby oprávnenosti v systémoch úhrady nákladov dominujú medzi zistenými chybami v roku 2014 (pozri tiež bod 1.20 až 1.22, **graf 1.5** a **graf 1.6**).

- a) V prípade úhrady výdavkov je odhadovaná chybovosť 5,5 % (2013: 5,6 %). Typickými chybami v tejto oblasti sú:
- neoprávnené náklady zahrnuté do výkazov nákladov,
 - neoprávnené projekty, činnosti a príjemcovia,
 - závažné porušenia pravidiel verejného obstarávania v jeho priebehu,
 - závažné porušenia pravidiel verejného obstarávania v priebehu plnenia zákaziek (t. j. úpravy zákaziek a zadanie dodatočných prác).

ODPOVEDE KOMISIE

1.18.

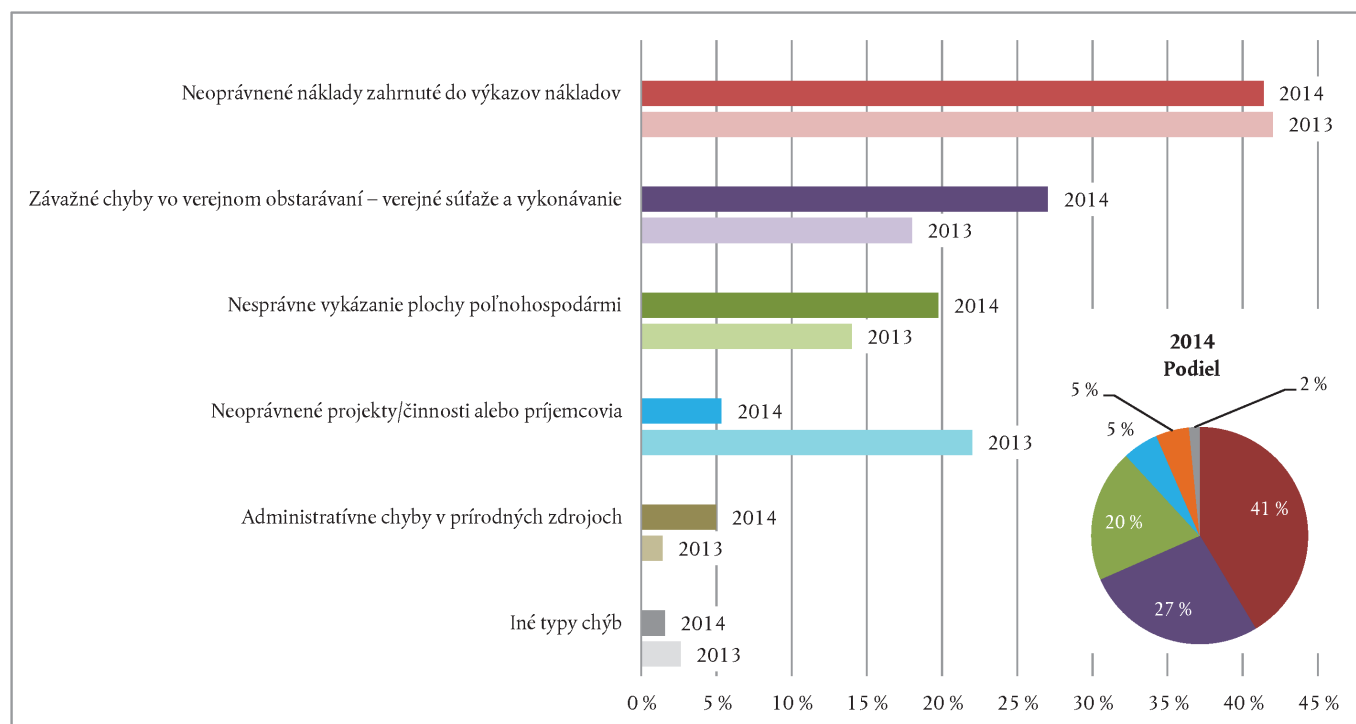
- a) Podobné problémy zistila počas svojich auditov aj Komisia. Komisia v programovom období 2007 – 2013 vynaložila značné úsilie, aby zistila hlavnú príčinu problémov a v prípade potreby prijala nápravné opatrenia.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

b) V prípade programov založených na nárokoch je odhadovaná chybovosť 2,7 % (2013: 3,0 %). Typickými chybami v tejto oblasti sú:

- nadmerné vykázanie poľnohospodárskych plôch poľnohospodármi,
- a administratívne chyby ovplyvňujúce platby poľnohospodárom.

Graf 1.5 – Podiel na celkovej odhadovanej chybovosti podľa typu chýb

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

1.19. Údaje za rok 2013 v **grafe 1.5** sú na rovnakom základe ako za rok 2014, t. j. založené na prístupe opísanom v bode 1.13.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Medzi typom výdavkov a chybovosťou je silné prepojenie

1.20. Analyzovali sme prepojenie medzi typom výdavkov a rizikom chýb. Jednou črtou výdavkov EÚ je rozsah, v akom správny výpočet platieb prijímateľom financovania závisí od informácií poskytnutých samotnými prijímateľmi. Platí to pre najväčšiu kategóriu výdavkov založených na nárokoch – dotácie na plochu poľnohospodárom. Je to obzvlášť výrazné v oblasti preplácania činností: prijímatelia musia poskytnúť informácie na podporu ich žiadostí, že boli zapojení do činnosti oprávnenej na podporu a že im vznikli náklady, ktoré sú oprávnené na preplatenie. Ovplyvňuje to všetky spôsoby hospodárenia ⁽¹⁵⁾.

1.21. **Graf 1.6** je založený na všetkých audítorských testoch výdavkov EÚ za posledné dva roky ⁽¹⁶⁾, za výročné správy o plnení všeobecného rozpočtu a Európskych rozvojových fondov. Platobné toky sú taktiež zoskupené podľa ich charakteru. Veľkosť kruhov v tomto grafe znázorňuje ich váhu na celkových výdavkoch; ich pozícia pozdĺž 45° priamky naznačuje príslušnú chybovosť; ich farba naznačuje, či sú výdavky založené na nárokoch alebo na úhrade.

1.22. V tomto grafe sú zapracované zložky odborného úsudku (posúdenie dosahu systémov a rizík súvisiacich s typom operácie – pozri **prílohu 1.1**, bod 1) aj empirické zložky (meranie odhadovanej chybovosti v priebehu dvojročného obdobia). Jeho cieľom je odpovedať na žiadosti zúčastnených strán o viac informácií o rôznych profiloch rizík a pomôcť Komisii prijať opatrenia na riešenie oblastí s neustále vysokou chybovosťou.

1.20. Integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS) – ktorého súčasťou je Systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS) – predstavuje významný prínos pri predchádzaní chybám a znižovaní chybovosti (pozri bod 7.32).

Systém LPIS zriadili a udržiavajú vnútroštátne orgány. Platby konečným príjemcom sú možné len po tom, ako bol ich nárok podrobený krížovej kontrole s prihliadnutím na informácie dostupné v systéme LPIS.

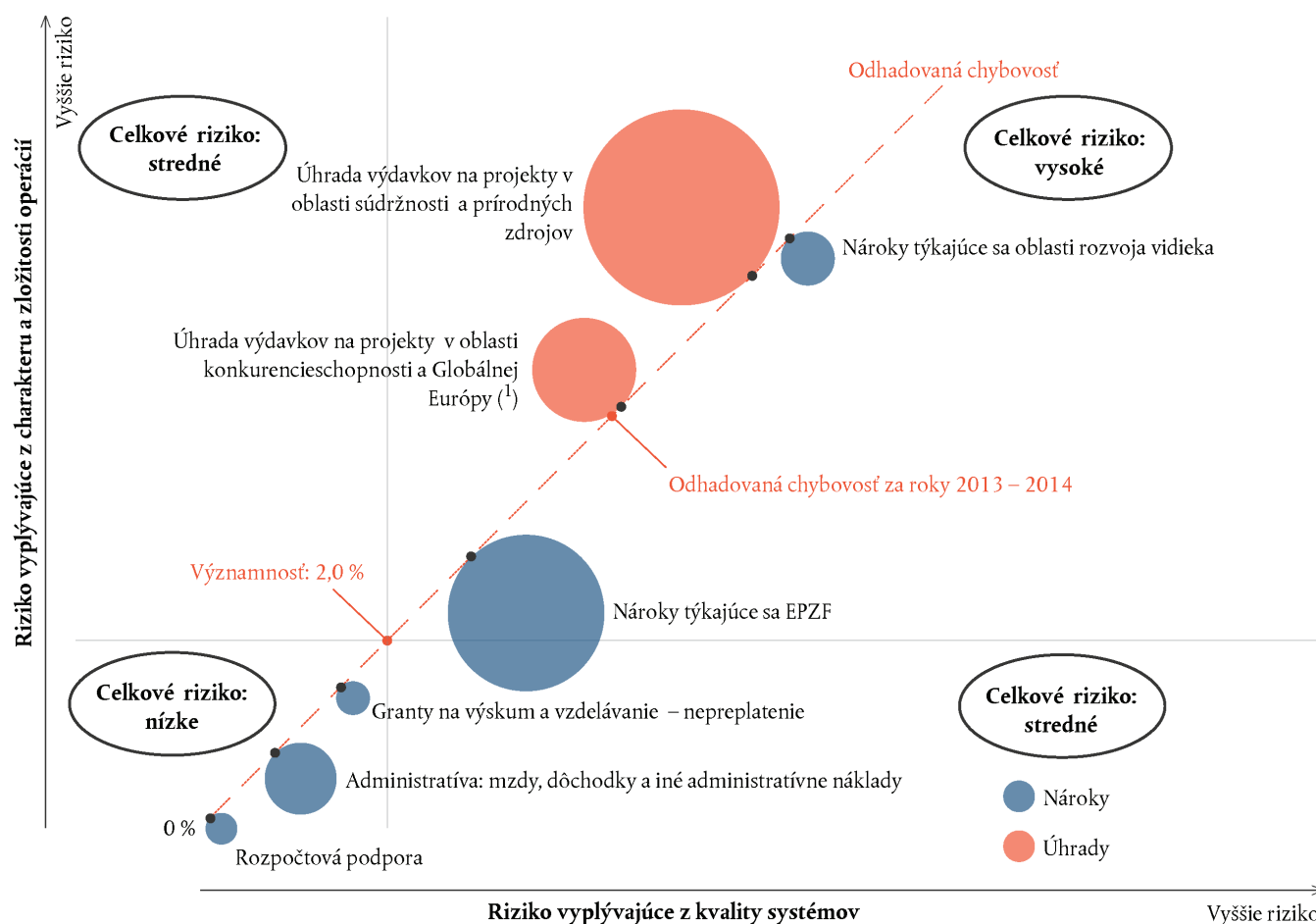
Vďaka systému LPIS je úroveň chýb v prípade plošných subvencií nižšia ako v prípade akéhokoľvek iného druhu dotácií v rámci spoločného hospodárenia.

Komisia sa domnieva, že grafy 1.2 a 1.3 tento názor potvrdzujú.

⁽¹⁵⁾ Priame hospodárenie (rozpočet plnený priamo Európskou komisiou), nepriame hospodárenie (plnenie rozpočtu zverené partnerským krajinám, ktoré nie sú členmi EÚ, medzinárodným organizáciám atď.), zdieľané hospodárenie (plnenia rozpočtu zdieľané medzi Komisiou a členskými štátmi).

⁽¹⁶⁾ Hodnotené na rovnakom prístupe za oba roky (pozri body 1.13 a 1.14).

Graf 1.6 – Prepojenie medzi typom operácie, rizikom a odhadovanou chybovosťou v operáciách EÚ (2013 – 2014)

⁽¹⁾ Úhrady v rámci „Globálnej Európy“ zahŕňajú projekty viacerých darcov, ktoré v skutočnosti majú mnoho atribútov výdavkov založených na nárokoch a sú ovplyvnené nižšou chybovosťou.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Výsledky v rôznych výdavkových oblastiach ukazujú odlišné vzory chýb

1.23. „Konkurencieschopnosť“ (kapitola 5): odhadovaná chybovosť je 5,6 %, nárast oproti porovnateľným výsledkom z roku 2013 [4,0 % ⁽¹⁷⁾]. Väčšina výdavkov vzniká na základe úhrady nákladov a chyby tu v zásade odrážajú rôzne kategórie neoprávnených nákladov (najmä osobné náklady, iné priame náklady a nepriame náklady).

1.24. „Súdržnosť“ (kapitola 6): odhadovaná chybovosť je 5,7 %, nárast oproti porovnateľným výsledkom z roku 2013 [5,3 % ⁽¹⁷⁾]. Takmer všetky výdavky v tejto oblasti majú podobu úhrady nákladov. Medzi hlavné príčiny chýb patria závažné porušenia pravidiel verejného obstarávania (približne polovica odhadovanej chybovosti) a potom neoprávnené náklady vo výkazoch výdavkov (viac než štvrtina odhadovanej chybovosti). Nedodržanie pravidiel štátnej pomoci a neoprávnené projekty tvoria zvyšnú časť chýb.

1.25. „Prírodné zdroje“ (kapitola 7): odhadovaná chybovosť je 3,6 %, pokles oproti porovnateľným výsledkom z roku 2013 [4,4 % ⁽¹⁷⁾]. Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) sa podieľa na viac než troch štvrtinách výdavkov v tejto oblasti a je menej ovplyvnený chybami než rozvoj vidieka, kde dlhodobo zisťujeme vysokú chybovosť, najmä vo výdavkoch založených na preplatení nákladov. Celkovo nadhodnotené žiadosti poľnohospodárskych plôch alebo počtu zvierat od poľnohospodárov prispeli približne jedenou tretinou k odhadovanej chybovosti. Chyby týkajúce neoprávnených príjemcov, činností alebo výdavkov predstavovali druhý najväčší zdroj chýb (takmer jedna štvrtina odhadovanej chybovosti). Porušenie pravidiel krížového plnenia (jedna šestina) a administratívne chyby (jedna šestina) tvoria hlavnú zvyšnú časť.

1.23. Pozri odpovede Komisie na kapitolu 5 výročnej správy (body 5.6 – 5.17).

1.24. Pozri odpovede Komisie na kapitolu 6 výročnej správy (body 6.23 – 6.45 a bod 6.76).

1.25. Nižšia chybovosť v prípade EPZF odráža účinnosť vhodne zavedeného systému IACS, najmä LPIS, pri predchádzaní vzniku chýb od samého začiatku procesu. Komisia zastáva názor, že systém IACS ako celok je spoľahlivým systémom riadenia výdavkov SPP.

Pozri takisto odpovede na body 1.15 a 1.20, 7.15 až 7.19 a 7.25 až 7.29.

⁽¹⁷⁾ Tento porovnateľný údaj zohľadňuje zmenu klasifikácie rozpočtových riadkov, aby sa zabezpečilo, že kapitoly odrážajú okruhy VFR, a aktualizovaný prístup ku chybám vo verejnom obstarávaní. Pozri tiež **graf 1.3**.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

1.26. „Globálna Európa“ (kapitola 8): odhadovaná chybovosť je 2,7 %, nárast oproti porovnateľným výsledkom z roku 2013 [2,1 % ⁽¹⁸⁾] ⁽¹⁹⁾. Neoprávnené náklady uhradené Komisiou sa podieľajú na viac než polovici celkovej chybovosti. Platby za práce, služby alebo tovary, ktoré neboli dodané, sa podieľajú jednou štvrtinou na celku. Zvyšok je výsledkom chýbajúcich podporných dokumentov (približne jedna desatina odhadovanej chybovosti), nesprávneho výpočtu výdavkov a nedodržania pravidiel verejného obstarávania.

1.27. „Administratíva“ (kapitola 9): odhadovaná chybovosť je 0,5 %, pokles oproti porovnateľným výsledkom z roku 2013 [1,1 % ⁽¹⁸⁾]. Väčšina výdavkov v tejto oblasti ide na mzdy, dôchodky a príspevky vyplatené inštitúciami a agentúrami EÚ. Malý počet chýb v príspevkoch sa podieľal na väčšine chybovosti v tejto oblasti, ktorá je celkovo nevýznamná.

1.28. Ako je vysvetlené vo všeobecnom úvode, nepredkladáme samostatnú kapitolu o výdavkoch mimo okruhov 1 – 2 a 4 – 5 VFR. Zvyšné výdavky vo výške 2,1 mld. EUR (1,5 % výdavkov pokrytých našimi auditmi) sú preto vykázané v tejto kapitole ⁽²⁰⁾. Z celkovej sumy 2,1 mld. EUR predstavuje 0,5 mld. EUR výdavky vynaložené prostredníctvom desiatich agentúr, ktoré sú predmetom našich špecifických ročných správ ⁽²¹⁾. Hlavné chyby zistené v tejto oblasti boli preplatenie neoprávnených nákladov (pozri rámček 1.1).

1.26. Pozri odpovede Komisie na kapitolu 8 výročnej správy (body 8.11 – 8.15).

1.27. Pozri odpovede Komisie na kapitolu 9 výročnej správy (body 9.13 – 9.17).

⁽¹⁸⁾ Tento porovnateľný údaj zohľadňuje zmenu klasifikácie rozpočtových riadkov, aby sa zabezpečilo, že kapitoly odrážajú okruhy VFR, a aktualizovaný prístup ku chybám vo verejnom obstarávaní. Pozri tiež **graf 1.3**.

⁽¹⁹⁾ Väčšina výdavkov z kapitoly „Vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie“ z roku 2013 zostala v ekvivalentnej kapitole okruhu VFR „Globálna Európa“, malé množstvo sa presunulo do kapitoly „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“, pozri tiež **graf 1.3**.
⁽²⁰⁾ Pozri poznámku po čiarou 1 v **tabuľke 1.1**.

⁽²¹⁾ Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach, Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie, Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, Európsky podporný úrad pre azyl, Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť, Európska policajná akadémia, Európsky policajný úrad, Agentúra Európskej únie pre základné práva.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 1.1 – Príklad chýb v nákladoch preplatených na projekt v rámci okruhu 3 VFR „Občianstvo a bezpečnosť“

Vybrali sme do vzorky platbu Komisie pre príjemcu, ktorý pôsobil ako koordinátor projektu spolupráce v rámci programu základných práv a občianstva.

Príjemca, verejný orgán, vyčlenil dvoch stálych zamestnancov (zamestnanci štátnej správy) na čiastočný úväzok na tento projekt a účtoval časť ich miezd vo výkaze nákladov na projekt. Vyčlenení zamestnanci musia predstavovať dodatočné náklady, ktoré môžu byť odôvodnené len ak náklady skutočne vzniknú prijatím iných zamestnancov, ktorí nahradia zamestnancov štátnej správy v ich zvyčajných činnostiach. Keďže príjemca nevyčlenil nijakú náhradu za týchto zamestnancov štátnej správy, náklady sú neoprávnené.

Neoprávnené náklady deklarované príjemcom dosiahli spolu 58 000 EUR z celkovej výšky vykázaných výdavkov 237 000 EUR.

Neoprávnené náklady preplatené Komisiou sme odhalili v 8 z 25 projektov vybraných do vzorky za okruh 3 VFR.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 1.1 – Príklad chýb v nákladoch vynaložených na projekt podľa VFR, okruh 3 – Bezpečnosť a občianstvo

Komisia si uvedomovala ťažkosti, s ktorými sa stretávali verejné orgány pri dodržiavaní pravidla oprávnenosti uplatňovaného na personálne náklady verejných orgánov (uzatváranie zmlúv s inými zamestnancami, aby nahradili štátnych zamestnancov pri ich bežnej činnosti). To je dôvod, prečo Komisia od roku 2011 zmenila pravidlá oprávnenosti uplatniteľné na zamestnancov verejných orgánov, aby využila flexibilitu, ktorú v tejto súvislosti poskytujú vykonávacie predpisy k nariadeniu o rozpočtových pravidlách. Neoprávnené náklady, ktoré Dvor audítorov zistil v spomenutom grante (personálne náklady na zamestnancov verejných orgánov bez pridelenia náhrady), by sa preto teraz považovali za oprávnené.

1.29. Odhadovaná chybovosť pri celkových výdavkoch v rámci zdieľaného hospodárenia dosahuje 4,6 % [2013: 4,9 % ⁽²²⁾] a pri ostatných formách prevádzkových výdavkov ⁽²³⁾ je vo výške 4,6 % [2013: 3,7 % ⁽²²⁾]. Odhadovaná chybovosť v administratívnych výdavkoch je 0,5 % [2013: 1,0 % ⁽²²⁾].

⁽²²⁾ Tento porovnateľný údaj zohľadňuje aktualizovaný prístup ku chybám vo verejnom obstarávaní. Pozri tiež body 1.13 a 1.14.

⁽²³⁾ Ide najmä o výdavky zastúpené v kapitolách 7 a 8, ale aj o časť výdavkov z kapitol 5 a 6. Extrapolovaná chybovosť výdavkov v rámci zdieľaného hospodárenia je založená na preskúmaní 687 operácií (vybraných z celkového súboru v hodnote 113 mld. EUR). Extrapolácia vzťahujúca sa na ostatné typy prevádzkových výdavkov vychádza z preskúmania 497 operácií (vybraných z celkového súboru v hodnote 23 mld. EUR).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Je mnoho foriem nápravných opatrení s rôznym dosahom

1.30. V našom preskúmaní „chýb a opráv“ sa snažíme objasniť zložité mechanizmy vykonávania a zaznamenávania nápravných opatrení, ako aj vysvetliť rôzne spôsoby, ako môžu tieto mechanizmy vplývať na našu prácu. V niektorých oblastiach výdavkov Komisia bude mať k dispozícii nové nástroje pre výdavky v novom programovacom období.

Nápravné opatrenia

1.31. Snažíme sa zohľadniť nápravné opatrenia prijaté členskými štátmi alebo Komisiou, ak k nim dôjde pred uhradením platby alebo pred našim preskúmaním. Taktiež berieme na vedomie opravy, ku ktorým dôjde po oznámení o našom audite, ale nemôžeme znížiť odhadovanú chybovosť, ak sa samotným auditom podporujú nápravné opatrenia⁽²⁴⁾. Kontrolujeme uplatňovanie týchto opráv (ktoré zahŕňajú spätné získavanie prostriedkov od príjemcov a opravy na úrovni projektov) a upravujeme vyčíslenie chybovosti vždy, keď je to náležité. Dosah nápravných opatrení sa však výrazne odlišuje medzi jednotlivými výdavkovými oblasťami a medzi rôznymi nápravnými opatreniami.

1.32. Pri 24 operáciách, ktoré boli vo vzorke za rok 2014, Komisia a orgány členských štátov prijali nápravné opatrenia, ktoré priamo ovplyvnili príslušné operácie a boli relevantné pre naše výpočty. Týmto nápravnými opatreniami sa znížila odhadovaná chybovosť o 1,1 percentuálneho bodu (2013: 1,6 percentuálneho bodu), čo zodpovedá približne 1,6 mld. EUR. Zmeny v počte ovplyvnených operácií a v dosahu na našu odhadovanú chybovosť nenaznačujú, že sa nápravné opatrenia stali viac alebo menej účinnými: keďže sa tieto opatrenia týkajú pomerne malého podielu našej vzorky, predpokladá sa medzi-ročný pohyb.

1.30. Komisia sa domnieva, že ročnú reprezentatívnu chybovosť Dvora audítorov je potrebné vnímať v kontexte nápravnej kapacity Komisie, ktorá bola predstavená v rozličných výročných správach o činnosti a súhrnnej správe. Nariadenie o rozpočtových pravidlách vyžaduje náležité zváženie rizík súvisiacich so zákonnosťou a riadnosťou príslušných operácií, pričom sa zohľadní viacročná povaha kontrolných systémov a charakter platieb.

1.31. Spoločná odpoveď na body 1.31 a 1.32.

V súhrnnej správe za rok 2014 [COM(2015) 279 final] Komisia uviedla odhad budúceho vplyvu nápravných mechanizmov na 2,7 miliardy EUR, čo predstavuje 1,9 % platieb z rozpočtu EÚ.

Rozpis údajov podľa jednotlivých oblastí politiky nájdete v tabuľke 1 v súhrnnej správe.

Komisia zdôrazňuje, že všetky typy finančných opráv a spätného získavania prostriedkov vylučujú neoprávnené výdavky z preplatenia z rozpočtu EÚ (pozri poznámku č. 6 k účtovnej závierke).

⁽²⁴⁾ Pozri body 1.19 až 1.37 výročnej správy za rok 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Široké spektrum nápravných opatrení

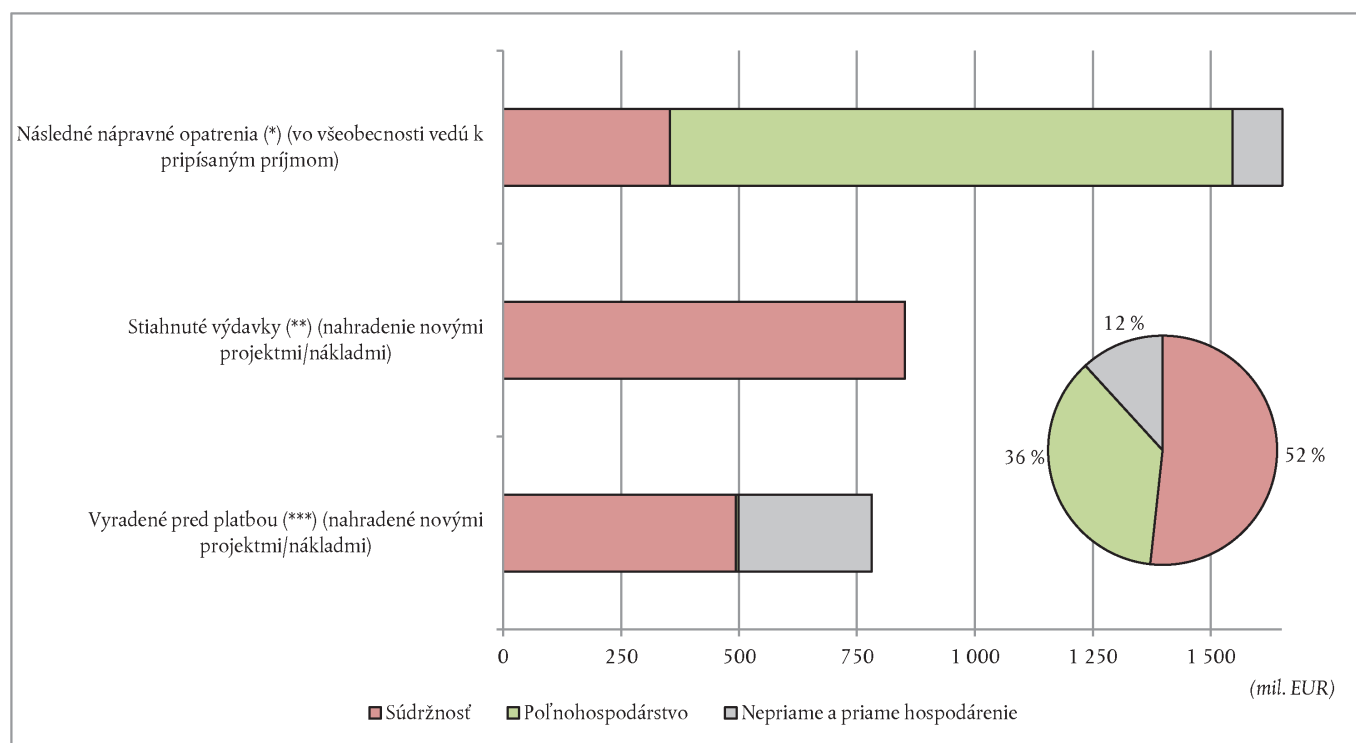
1.33. Komisia používa pojmy „finančné opravy“ a „spätné získanie finančných prostriedkov“ pre široké spektrum nápravných opatrení, ktoré sa uplatňujú pred aj po vynaložení (alebo preplatení) výdavkov.

1.34. V poznámke 6.2.2 k účtovnej závierke sa nachádza prehľad všetkých nápravných opatrení vykonaných v roku 2014 vo výške 3 285 mil. EUR. V **grafe 1.7** sa nachádza naša klasifikácia výšky opráv vykonaných v rôznych fázach výdavkového cyklu. Štvrtina všetkých nápravných opatrení vykonaných v roku 2014 predstavuje opravy a spätné získanie finančných prostriedkov „pri zdroji“ (pred tým, ako Komisia uhradila príslušnú platbu) ⁽²⁵⁾. Ďalšiu štvrtinu tvorí stiahnutie a nahradenie projektov v oblasti súdržnosti (buď v priebehu realizácie alebo pri ukončení operačných programov).

1.33. Komisia sa domnieva, že pojmy „finančné opravy“ a „spätné získavanie“ sa používajú v súlade s právnym rámcom vymedzeným v nariadení o rozpočtových pravidlách a príslušných odvetvových právnych predpisoch. Podrobnejšie informácie o rôznych preventívnych a nápravných mechanizmoch ustanovených v uplatniteľných právnych predpisoch možno nájsť v poznámke č. 6 ročnej účtovnej závierky EÚ a v oznámení o ochrane rozpočtu EÚ.

⁽²⁵⁾ Za EFRV a Kohézny fond opravy „pri zdroji“ vykázané ako vykonané v roku 2014 dosahujú výšku 430 mil. EUR. Z toho 75 % bolo vykonaných už v predchádzajúcich rokoch.

Graf 1.7 – Klasifikácia nápravných opatrení vykonaných v roku 2014

(*) Rozhodnutia Komisie (zväčša rozhodnutia o zhode v poľnohospodárstve), opravy pri ukončení vedúce k zrušeniu záväzkov a spätné získanie prostriedkov od príjemcov.

(**) Zníženie uhradených nákladov a zavedenie nových projektov/nákladov v priebehu realizácie programov a pri ich ukončení.

(***) Opravy pred platbou v zdieľanom hospodárení, neoprávnené sumy a dobropisy v priamom a nepriamom hospodárení (zaznamenané ako „spätne získané prostriedky“ v poznámke č. 6).

Zdroj: Poznámka č. 6 ku konsolidovanej účtovnej závierke EÚ za rok 2014 a príslušné údaje. Za súdržnosť je rozdelenie súm na „vyraďené pred platbou“ a „stiahnuté výdavky“ založená na analýze významných opráv v danom období.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.35. Nápravné opatrenia, ktoré sú rozobrané v tejto časti výročnej správy, zahŕňajú aj prácu orgánov členských štátov a spätné získanie finančných prostriedkov vnútroštátnymi orgánmi aj Komisiou.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Značná časť dosahu nápravných opatrení je v čase, keď Komisia schvaľuje výdavky

1.36. Vo všetkých relevantných sektorových nariadeniach v rámci zdieľaného hospodárenia sa stanovujú kontroly prvej úrovne alebo zníženia súm požadovaných konečnými príjemcami, ktoré vykonávajú vnútroštátne orgány pred osvedčením výdavkov. Vnútroštátne orgány taktiež niekedy súhlasia so znížením alebo odstránením niektorých pokračujúcich nákladov z výkazov nákladov pre chyby s dlhodobým dosahom (napr. pokračujúce platby v rámci zákazky ovplyvnenej chybami vo verejnom obstarávaní). Takéto úpravy môžu mať identifikovateľný dosah na mieru preplatenia nákladov požadovaných pre jednotlivé projekty alebo na dotácie vyplatené jednotlivým poľnohospodárom, čím sa umožní oprava, aby znížila nami odhadovanú chybovosť.

1.37. Pri priamom a nepriamom hospodárení „spätné získanie finančných prostriedkov“ zaznamenané Komisiou zahŕňa odpočítanie neoprávnených súm z výkazov výdavkov pred schválením platby. Oprávnenosť súm sa stanovuje na základe administratívnych kontrol dostupnej dokumentácie alebo na základe výsledkov vykonaných kontrol (pozri tiež **graf 1.7**), ktoré nám umožňujú znížiť nami odhadovanú chybovosť.

Rozhodnutia o súlade vedú k pripísaným príjmom, z ktorých sa financujú poľnohospodárske výdavky

1.38. Rozhodnutia o súlade („finančné opravy“ v poľnohospodárstve) sa často robia na paušálnom základe. Vo všeobecnosti sa týkajú skôr nedostatkov systémov ako chýb na úrovni konečných príjemcov. Zriedka vedú k spätnému získaniu finančných prostriedkov od príslušných poľnohospodárov. Tieto nápravné opatrenia sú pre členské štáty podnetom, aby zlepšili ich systémy riadenia a kontroly. Prispievajú k zákonnosti a riadnosti operácií na úrovni konečných príjemcov, ak vedú k ďalším zlepšeniam v žiadostiach schválených agentúrami (pozri rámčeky 1.2 a 1.3).

1.37. Útvary Komisie realizujú späté získavanie prostriedkov tiež „pri zdroji“ zrážkou neoprávnených výdavkov (ktoré boli zistené v predchádzajúcich alebo súčasných žiadostiach o náhradu nákladov) z vykonaných platieb.

1.38. Zámerom finančných opráv, ktoré vykonala Komisia v súvislosti s výdavkami v oblasti poľnohospodárstva, je ochrana rozpočtu EÚ a sú uložené členským štátom.

Nevedú priamo k spätnému získaniu prostriedkov od poľnohospodárov, pretože Komisia nevypláca prostriedky priamo konečným príjemcom, ale prepláca platby členských štátov poľnohospodárom. Ak sú však takéto neregulárne platby identifikovateľné ako výsledok postupu overenia súladu, Komisia očakáva, že členské štáty budú tieto prostriedky vymáhať od príjemcov. Pozri odpoveď na rámček 1.3.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

1.39. Platobné agentúry vykonávajú rozhodnutia o súlade znížením budúcich žiadostí o platby zo strany Komisie v prospech poľnohospodárov. Komisia zaznamenáva celú sumu vyplatenú poľnohospodárom ako výdavky (t. j. opravou sa neznižuje suma zaznamenaných platieb). Namiesto toho sa v účtoch zaznamenáva rozdiel medzi platbami uhradenými poľnohospodárom a sumami preplatenými platobným agentúram ako pripísané príjmy, ktoré sú k dispozícii na financovanie poľnohospodárskych výdavkov⁽²⁶⁾.

Viac než dve tretiny „finančných opráv“ v oblasti súdržnosti v roku 2014 je nahradenie novými výdavkami...

1.40. V súdržnosti sú „finančné opravy“ pri viac než dvoch tretinách zaznamenaného celku prípady, keď orgány členských štátov siahnu deklarované výdavky a nahradia ich novými výdavkami. V niektorých prípadoch „stiahnutia“ nie sú žiadne konkrétne projekty určené ako stiahnuté. Členské štáty namiesto toho deklarujú dodatočné projekty, a tak v podstate dostanú nižšiu mieru spolufinancovania. Stiahnutie výdavkov je účinné ako nápravné opatrenie len vtedy, ak nahradené výdavky nie sú ovplyvnené významnými chybami.

1.40. Komisia sa domnieva, že všetky finančné opravy vrátane tých, pri ktorých môžu členské štáty predložiť nové projekty a nové výdavky na opakované použitie opravených súm, chránia rozpočet EÚ pred výdavkami vzniknutými v rozpore s právnymi predpismi a majú motivačný účinok na členské štáty, aby prostriedky získali späť od príjemcov (čím prispievajú k zlepšeniu systémov riadenia a kontroly). Určite však majú väčší odrádzajúci účinok čisté finančné opravy, pri ktorých členské štáty nemôžu znovu použiť opravené a vrátené sumy, čím strácajú finančné prostriedky.

⁽²⁶⁾ Napríklad ak poľnohospodárska platobná agentúra podlieha finančnej oprave 5 % a uhradí poľnohospodárom platby vo výške 100 mil. EUR, Komisia jej preplatí 95 mil. EUR, ale Komisia zaznamená výdavok 100 mil. EUR vyrovnaný pripísanými príjmami vo výške 5 mil. EUR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

... a čisté opravy sú menej bežné

1.41. Ak nie je nahradenie možné, opravy vedú k tomu, že príslušné členské štáty stratia finančné prostriedky EÚ⁽²⁷⁾. K tomu môže dôjsť, ak členské štáty nedokážu predložiť dostatok oprávnených výdavkov a ak už nahradenie nie je viac možné⁽²⁸⁾ či povolené⁽²⁹⁾, čo je pomerne nezvyčajné. Komisia očakáva, že zmenami právnych predpisov sa stanú čisté opravy v budúcnosti bežnejšími.

1.41. Podľa príkladu z oblasti poľnohospodárstva sa zákonodarca rozhodol, že podobný mechanizmus čistých finančných opráv by sa mal uplatňovať na politiku súdržnosti na programové obdobie 2014 – 2020. Tým sa zavádza ďalší stimul pre členské štáty, aby predchádzali závažným nedostatkom v systémoch riadenia a kontroly alebo ich odhaľovali a riešili pred odoslaním ročných účtovných závierok Komisii. Ak to neurobia a Komisia alebo Dvor audítorov odhalia v predložených ročných účtovných závierkach vážne nedostatky, Komisia musí uplatniť čisté opravy podľa podmienok stanovených v príslušných nariadeniach, čo znamená, že členský štát príde o finančné prostriedky.

Komisia sa okrem toho domnieva, že v rámci spoločného hospodárenia majú všetky finančné opravy a spätné získavanie prostriedkov negatívny vplyv na vnútroštátne rozpočty bez ohľadu na spôsob ich vykonávania. Aby členský štát neprišiel o financovanie z EÚ, musí nahradiť neoprávnené výdavky ďalšími oprávnenými operáciami.

To znamená, že členský štát nesie prostredníctvom svojho vnútroštátneho rozpočtu finančné dôsledky straty spolufinancovania zo strany EÚ pre výdavky, ktoré sa považujú za neoprávnené, pokiaľ dané sumy nezíska späť od jednotlivých príjemcov.

⁽²⁷⁾ Buď znížením platieb alebo formou toku hotovosti späť do rozpočtu EÚ. Druhá možnosť vedie k pripísaným príjmom (pozri **graf 2.2**).

⁽²⁸⁾ Po ukončení programov.

⁽²⁹⁾ V prípade, že členské štáty nesúhlasia s Komisiou [pozri bod 1.25 písm. b) výročnej správy za rok 2012].

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia a členské štáty využili všetky tieto formy nápravných opatrení v roku 2014

1.42. V rámcokoch 1.2. až 1.4 sú znázornené rôzne typy a dosahy nápravných opatrení:

Rámček 1.2 – Príklad zlepšenia v systémoch riadenia a kontroly – Grécko: vyčistenie systému LPIS

Komisia prijala opatrenie, v ktorom trvala na zlepšení systému identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS), ktorý sa používa ako základ pre poľnohospodárske platby, napr. režim jednotnej platby (SPS – najväčší individuálny výdavkový systém EÚ). Tento proces mal niekoľko fáz s tým dosahom, že „oprávnené“ trvalé pasienky v gréckom systéme LPIS klesli z 3,6 miliónov hektárov v roku 2012 na 1,5 milióna hektárov v októbri 2014. Neoprávnené žiadosti na „trvalé pasienky“, ktoré nie sú oprávnené na podporu EÚ, boli kľúčovým faktorom nami odhadovanej chybovosti v „Prírodných zdrojoch“ v priebehu niekoľkých rokov.

Zohľadnili sme dosah opráv ovplyvňujúcich jednotlivé platby konečným príjemcom vo vzorke za EPZF aj Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV). Ďalším dosahom je, že platobná agentúra zamietla mnoho neoprávnených žiadostí – odstránila tieto žiadosti z výdavkov, z ktorých sme vyberali našu vzorku.

Rámček 1.2 – Príklad zlepšenia systémov riadenia a kontroly – Grécko: Vyčistenie systému LPIS

Ďalšie príklady pozitívneho vplyvu akčných plánov uvádza Dvor audítorov v kapitole 7. Akčné plány sa vykonávajú vždy, keď sa to považuje za potrebné, a Komisia dôkladne monitoruje ich realizáciu a podáva správy o prijatých nápravných opatreniach vo výročnej správe o činnosti Generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka.

Systém LPIS bráni príjemcom uplatňovať nárok na pôdu, ktorá neexistuje alebo nesplňa podmienky oprávnenosti, alebo pôdu, na ktorú už uplatnil nárok iný príjemca. Pri správnom vykonávaní je to veľmi účinný nástroj na obmedzenie chýb. Pokrýva 75 % výdavkov SPP. Ako je uvedené vo výročnej správe o činnosti za rok 2014 Generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, miery chybovosti pre platby za plochu sú nižšie ako v prípade iných opatrení.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 1.3 – Príklady opráv, ktoré sú výsledkom postupov overenia súladu⁽³⁰⁾ – rozhodnutie o súlade č. 47 a jeho dosah na francúzskych poľnohospodárov

V roku 2014 Francúzsko prijalo opravu vo výške 1,1 mld. EUR (984 mil. EUR v prípade EPZF a 94 mil. EUR v prípade EPFRV)⁽³¹⁾. Vnútroštátne orgány oznámili, že nebude mať nijaký dosah na poľnohospodárov a že táto suma bude uhradená zo štátneho rozpočtu. Vo výročných správach z minulých rokov sme uviedli, že takéto postupy nie sú pre príjemcov podnetom, aby odstraňovali chyby⁽³²⁾.

Hlavnými dôvodmi tejto opravy boli nedostatky v systéme LPIS-GIS (695 mil. EUR) a prekročenie stropu nárokov, ktoré viedlo k nadmerným platbám poľnohospodárom (141 mil. EUR). Menšia časť sa týkala porušenia povinnosti krížového plnenia včas zasielať oznámenia o pohybe zvierat (123 mil. EUR). Všetky tieto nedostatky sa týkali platieb z rokov 2009 až 2013. Za rok 2014 nebola vykonaná žiadna oprava a porušenia stropu nárokov a neoprávnené plochy zaznamenané v systéme LPIS vo Francúzsku sa podieľajú 0,3 percentuálnymi bodmi na našej odhadovanej chybovosti v oblasti „Prírodných zdrojov“ v tomto roku.

Rámček 1.4 – Príklad opráv, ktoré viedli k ďalším výdavkom: ESF v Rumunsku

O opravách v Rumunsku sme písali vo výročných správach za rok 2012 aj 2013. V roku 2013 sme mohli znížiť náš odhad chýb v niekoľkých projektoch Európskeho sociálneho fondu (ESF) v Rumunsku, pretože vnútroštátne orgány stanovili dosah na úrovni projektov. Je tomu tak aj v roku 2014. V niektorých projektoch, ktoré sme preskúmali z hľadiska problémov nepokrytia opravami, zostávajú chyby. Vo výročnej správe o činnosti Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR EMPL) za rok 2014 sa uvádza, že pokračuje v kontrole plnenia schváleného akčného plánu. Vykonané finančné opravy nemusia nevyhnutne znamenať, že Rumunsko dostane od EÚ menej finančných prostriedkov, pretože členské štáty môžu deklarovať vyššiu sumu výdavkov⁽³³⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 1.3 – Príklad opráv vyplývajúcich z postupov overenia súladu – rozhodnutie o zhode č. 47 a jeho vplyv na francúzskych poľnohospodárov

V rámci spoločného hospodárenia sú členské štáty zodpovedné za zaistenie riadneho fungovania systémov kontroly. Finančná oprava vo výške 1,1 mld. EUR bude vrátená do rozpočtu EÚ v 3 ročných splátkach (2015, 2016 a 2017).

Komisia by chcela zdôrazniť, že vzhľadom na povahu postupu overenia súladu, ktorý sa uplatňuje až po tom, ako bola ročná účtovná závierka zúčtovaná, a po uplynutí námietkového konania, ktoré umožňuje príslušnému členskému štátu predložiť vlastné argumenty a výpočty, je veľmi zriedkavé, že finančná oprava môže byť prijatá už v nasledujúcom roku po dotknutých výdavkoch. Prebiehajúci postup overenia súladu bude chrániť rozpočet EÚ na rok 2014.

⁽³⁰⁾ Viacročný postup umožňujúci späťne získať sumy vyplatené členským štátom, ak sa pri vyplatení týchto platieb porušili pravidlá EÚ alebo ak sú nedostatky v systémoch riadenia a kontroly členského štátu. Pozri tiež bod 7.59.

⁽³¹⁾ Francúzsko sa následne odvolalo na Súdnom dvore Európskej únie voči rozhodnutiu o finančnej oprave.

⁽³²⁾ Pozri body 1.26 a 1.32 výročnej správy za rok 2012.

⁽³³⁾ Tým by sa v praxi znížila miera spolufinancovania EÚ.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

V správach Komisie o nápravných opatreniach sa nevyčísľuje vždy ich rôzny dosah...

1.43. Poznámka č. 6 k účtovnej závierke predstavuje zväčša dobrovoľné zverejnenie informácií, ktoré sa nepožadujú v účtovných štandardoch. Značná časť týchto informácií sa neberie z účtovných systémov. V poznámke sa opisuje, ale nie vždy vyčísľuje, rôzny dosah rozličných nápravných opatrení na rozpočet EÚ.

... a ďalšie zlepšenia by umožnili lepšiu analýzu

1.44. Schopnosť Komisie zlepšiť kvalitu výdavkov funkčne nezávisí jednoducho od príslušných súm, ale od ich dosahu. Na dôkladné posúdenie dosahu nápravných opatrení sú potrebné lepšie informácie o type opravených chýb a spôsobe vykonania opráv⁽³⁴⁾. Keď príslušné generálne riaditeľstvá Komisie posudzujú dosah svojich nápravných opatrení, vykonávajú požadované úpravy číselných údajov získaných z poznámky č. 6 (pozri bod 1.55).

V súhrnnej správe Komisie sa potvrdzuje významný dosah chýb na operácie

1.45. Každé generálne riaditeľstvo Komisie vypracúva výročnú správu o činnosti. Táto správa obsahuje:

- zoznam výsledkov v dosahovaní hlavných cieľov politiky (rozobrané v kapitole 3),
- manažérsku správu generálneho riaditeľa kolégiu komisárov,
- vyhlásenie, v ktorom generálny riaditeľ poskytuje uistenie, že sú finančné informácie v tejto správe predložené náležite a že operácie, za ktoré zodpovedá, sú zákonné a riadne.

1.43. Zákonnodarca poskytol Komisii nástroj v podobe finančných opráv s cieľom zabezpečiť, aby výdavky vzniknuté v rozpore s právom neboli financované z rozpočtu EÚ. Tieto finančné opravy sú primárne spojené so systémovými nedostatkami, ktoré vedú k riziku chýb. Je úlohou členských štátov, nie Komisie, aby neregulárne platby zistili a získali späť od príjemcov. Ak sa tak nestane, finančné prostriedky EÚ sa nahradia vnútroštátnymi prostriedkami, pretože vnútroštátne rozpočty musia niesť bremeno finančných opráv.

1.44. Mnoho útvarov náležite upravilo svoje údaje týkajúce sa ochrany rozpočtu EÚ zahrnuté do poznámky č. 6 s cieľom poskytnúť odhad budúcich opráv vzhľadom na ich špecifické okolnosti.

⁽³⁴⁾ Pozri body 1.13 až 1.15 výročnej správy za rok 2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.46. V súhrnnej správe sú zhrnuté tieto informácie a je v nej uvedené vyhlásenie, že jej prijatím Komisia preberá celkovú politickú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ.

1.47. V tejto časti sú uvedené výsledky našej analýzy výročných správach o činnosti generálnych riaditeľstiev a súhrnnej správy Komisie ⁽³⁵⁾. Zameriava sa na jednotnosť a primeranosť odhadov Komisie:

- chybovosti pri preplácaní nákladov Komisiou alebo pri úhrade vlastných výdavkov Komisie (Komisia to nazýva „riziková suma“),
- rozsahu, v akom sa chyby riešia neskoršími opravami [Komisia to nazýva „nápravná schopnosť“ alebo „odhadové budúce opravy“ ⁽³⁶⁾].

Generálni riaditelia predkladajú každoročne správy o riadnosti

1.48. V prípade, že generálni riaditelia nemôžu vyjadriť istotu k významnej časti výdavkov, vydajú výhradu (pozri rámček 1.5). Generálni riaditelia by mali vyjadriť výhradu:

- ak nastala udalosť s vážnymi následkami pre dobré meno Komisie;
- alebo ak je vplyv odhadovanej chybovosti, vykonaných čistých finančných opráv a spätne získaných prostriedkov naďalej významný.

⁽³⁵⁾ Súhrnná správa a výročné správy o činnosti Komisie sú k dispozícii na webovej stránke Komisie: súhrnná správa: http://ec.europa.eu/atwork/planning-and-preparing/synthesis-report/index_en.htm a výročné správy o činnosti: http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/index_en.htm.

⁽³⁶⁾ Pozri poznámky pod čiarou č. 10 a č. 13 na s. 12 súhrnnej správy.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 1.5 – Výhrady vo výročných správach o činnosti za rok 2014

Generálni riaditelia vyjadrili v roku 2014 spolu 20 vyčíslených výhrad v porovnaní so 17 v roku 2013. Tento nárast celkového počtu výhrad je spôsobený:

- tromi novými výhradami, ktoré vydali generálni riaditelia Generálneho riaditeľstva pre komunikačné siete, obsah a technológie (GR CONNECT) ⁽³⁷⁾, Generálneho riaditeľstva pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení (GR NEAR) ⁽³⁸⁾ ⁽³⁹⁾ a vedúcim útvaru pre nástroje zahraničnej politiky (FPI) ⁽⁴⁰⁾,
- tým, že jedna opakujúca sa výhrada bola rozdelená do dvoch ⁽⁴¹⁾,
- jedna výhrada bola zrušená ⁽⁴²⁾.

Výška výdavkov, na ktoré sa výhrady vzťahujú, sa znížila z 2,4 mld. EUR v roku 2013 na 2,3 mld. EUR v roku 2014 ⁽⁴³⁾.

1.49. Európsky parlament v uznesení o udelení absolútória ⁽⁴⁴⁾ za rok 2013 vyzval Komisiu na „ďalšie objasnenie výpočtu rizikových súm“ a „vysvetliť odhadovaný dosah nápravných mechanizmov na tento údaj“.

⁽³⁷⁾ Výhrada týkajúca sa programu na podporu politiky informačných a komunikačných technológií (ICT-PSP) v krajinách rámčového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) z dôvodu miery zostatkových chýb prevyšujúcej 2 % (2,94 %).

⁽³⁸⁾ Výhrada týkajúca sa nepriameho hospodárenia prijímateľskými krajinami z dôvodu miery zostatkových chýb prevyšujúcej 2 % (2,67 %).

⁽³⁹⁾ Záležitosti uvedené vo výročnej správe za rok 2013 podnietili novú výhradu z dôvodu poškodenia dobrého mena na GR NEAR (bývalé Generálne riaditeľstvo pre rozšírenie (GR ELARG), pozri bod 7.16 výročnej správy za rok 2013).

⁽⁴⁰⁾ Výhrada týkajúca sa výdavkov na spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku (SZBP) z dôvodu miery zostatkových chýb prevyšujúcej 2 % (2,13 %).

⁽⁴¹⁾ Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku (GR REGIO) rozdelilo svoju opakujúcu sa výhradu k Európskemu fondu regionálneho rozvoja (EFRR)/Kohéznemu fondu (KF)/nástroju predvstupovej pomoci (IPA) do dvoch: jednej k EFRR/KF a jednej k IPA.

⁽⁴²⁾ Generálne riaditeľstvo pre zdravie a bezpečnosť potravín (GR SANTE) zrušilo svoju výhradu týkajúcu sa programov eradikácie ochorení zvierat a monitorovania v oblasti potravín a krmív.

⁽⁴³⁾ Pozri prílohu 2 k súhrnnej správe.

⁽⁴⁴⁾ Správa o absolútorii za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2013, oddiel III – Komisia a výkonné agentúry 2014/2075(DEC) (A8-0101/2015).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

1.50. V reakcii na požiadavku orgánu udeľujúceho absolútórium Komisia v roku 2014 ďalej rozpracovala vnútorné usmernenia⁽⁴⁵⁾ k predkladaniu informácií vo výročných správach o činnosti. Požiadala generálnych riaditeľov, aby uvádzali „priemernú zistenú chybovosť“⁽⁴⁶⁾. Uplatnenie tejto chybovosti na celkové platby v roku vedie k „rizikovej sume“⁽⁴⁷⁾. V súhrnnej správe sa uvádza tento číselný údaj popri odhade budúcej nápravnej schopnosti prostredníctvom následných kontrol Komisie.

Komisia uznáva, že výdavky sú ovplyvnené významnou chybovosťou...

1.51. V súhrnnej správe za rok 2014 Komisia uvádza „rizikovú sumu“ v rozmedzí od 3,7 do 5 mld. EUR. To predstavuje 2,6 % až 3,5 % platieb v roku 2014, ktorých sa týka súhrnná správa⁽⁴⁸⁾. Z týchto číselných údajov vyplýva, že sú výdavky celkovo ovplyvnené významnou chybovosťou.

... ale odkazuje na odhadovaný dosah budúcich opráv

1.52. V súhrnnej správe za rok 2014 sa nachádza prognóza súhrnnej sumy odhadovaných budúcich opráv (alebo nápravná schopnosť). Na základe zaznamenaných opráv za posledných šesť rokov⁽⁴⁹⁾ Komisia odhaduje, že v ďalších rokoch „zistí a opraví chyby v celkovej výške približne 2,7 mld. EUR“⁽⁵⁰⁾.

1.50. Odhad „priemernej zistenej chybovosti“ predstavuje novú koncepciu s iným cieľom, a to s cieľom umožniť povolujuúcim úradníkom vymenovaným delegovaním zahrnúť do svojich výročných správ o činnosti za rok 2014 po prvýkrát ich najlepší odhad celkovej sumy vystavenej riziku pre celý rozpočet, za ktorý nesú zodpovednosť. V predchádzajúcich rokoch to bolo len na časť výdavkov, ktoré sú predmetom výhrad.

1.51. Komisia uznáva, že „výdavky sú ovplyvnené významnou chybovosťou“ v každom prípade, v ktorom generálny riaditeľ zavádza finančnú výhradu.

1.52. V súhrnnej správe za rok 2014 Komisia uvádza, že bude pokračovať vo vykonávaní opravných kontrol, a vytvára svoj najlepší odhad sumy opráv na základe predchádzajúcich výsledkov počas obdobia dostatočne dlhého na zmiernenie cyklických vplyvov. Cieľom je splnenie žiadosti uvedenej v absolutóriu „vysvetliť odhadovaný dosah nápravných mechanizmov“.

⁽⁴⁵⁾ Platné pokyny k výročným správam o činnosti na rok 2014 [SEC (2014) 553].

⁽⁴⁶⁾ Ide o zistenú alebo odhadovanú chybovosť v čase úhrady platieb (nie mieru zostatkových chýb), t. j. bez úpravy o chyby opravené následne. Chybovosť sa počíta na váženom základe za celé generálne riaditeľstvo.

⁽⁴⁷⁾ Riziková suma je hodnota, ktorá predstavuje časť výdavkov, pri ktorých sa odhaduje, že nie sú v súlade s príslušnými právnymi a zmluvnými požiadavkami po uplatnení kontrol zameraných na zmiernenie rizík súladu. V prípade, že nie je k dispozícii konkrétna chybovosť za niektoré kategórie výdavkov alebo systémy kontroly, priemerná chybovosť a riziková suma by boli uvedené ako rozsah s predpokladom, že chybovosť príslušných kategórií výdavkov a systémov kontroly je medzi 0 % a 2 %.

⁽⁴⁸⁾ Pozri tabuľku 1 v súhrnnej správe.

⁽⁴⁹⁾ Pozri tiež bod 1.55.

⁽⁵⁰⁾ Pozri časť 2.4, s. 13 súhrnnej správy.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Údaje však ovplyvňujú problémy s presnosťou a jednotnosťou

Generálne riaditeľstvá v rámci zdieľaného hospodárenia upravili údaje poskytnuté vnútroštátnymi orgánmi

1.53. Za viac než tri štvrtiny výdavkov v roku 2014 (okruhy 1b a 2 VFR) generálne riaditeľstvá zakladajú ich odhady rizikových súm na údajoch poskytnutých vnútroštátnymi orgánmi. Komisia však v súhrnnej správe uvádza, že „spoľahlivosť kontrolných správ členských štátov zostáva výzvou“⁽⁵¹⁾. V dôsledku toho generálne riaditeľstvá výrazne upravujú vykázanú chybovosť⁽⁵²⁾. Takéto úpravy sú potrebné, avšak Komisia nepredkladá súhrn svojej vlastnej práce (ktorá je základom úprav).

Väčšina generálnych riaditeľstiev v rámci priameho a nepriameho hospodárenia uplatnila novú metodiku na odhad rizikových súm jednotne

1.54. Pri priamom a nepriamom hospodárení väčšina generálnych riaditeľov uplatnila novú metodiku. Avšak na účely súhrnnej správy Komisia zvýšila odhadovanú rizikovú sumu za GR DEVCO⁽⁵³⁾ o približne 60 mil. EUR.

1.53. Na úrovni členských štátov sa vyskytujú problémy s presnosťou. Komisia preto podnikla kroky na zlepšenie presnosti a v prípade potreby upravila údaje obozretným používaním primeraných kritérií. Výsledkom bolo zlepšenie kvality odhadu.

Každá súvisiaca výročná správa o činnosti obsahuje: a) opis procesu kontroly a overovania alebo úpravy informácií nahlásených členskými štátmi; b) súhrnnú tabuľku opisujúcu vplyvy úpravy pre každý členský štát a c) od tohto roka podrobné údaje o každom operačnom programe alebo platobnej agentúre pre všetky príslušné generálne riaditeľstvá.

1.54. Zatiaľ čo GR DEVCO navrhlo vo svojej výročnej správe o činnosti čistú sumu, riadne tiež uvádza, že „viac ako polovica priemerných opráv by sa týkala opatrenia vykonaného pred platbou“. Preto bol v súhrnnej správe upravený číselný údaj pre GR DEVCO s cieľom odstrániť všetky takéto vplyvy vzájomného započítania.

⁽⁵¹⁾ Pozri časť 2.3, s. 9 súhrnnej správy.

⁽⁵²⁾ V oblasti súdržnosti – za EFRR/KF bola priemerná chybovosť upravená z 1,8 %, ktorú vykazali orgány auditu, na 2,6 %, za ESF – z 1,9 % na 2,8 %. V poľnohospodárstve – chybovosť vykázaná platobnými agentúrami bola upravená z 0,55 % na 2,54 % pri priamych platbách a z 1,52 % na 5,09 % za rozvoj vidieka.

⁽⁵³⁾ Táto úprava sa týka GR DEVCO. Komisia vykonala príslušnú úpravu odhadu budúcej nápravnej schopnosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia zlepšila výpočet nápravnej schopnosti

1.55. GR BUDG poskytlo generálnym riaditeľom priemerné výšky spätne získaných finančných prostriedkov a finančných opráv za ich útvary od roku 2009 na základe informácií zaznamenaných v poznámke č. 6 k účtovnej závierke. (pozri body 1.8 a 1.44). Niekoľko generálnych riaditeľov upravilo tieto čísla, aby zohľadnili problémy s jednotnosťou nespracovaných údajov. Hlavné úpravy boli nasledujúce:

- odstránenie predbežných opráv alebo opráv „pri zdroji“, ktoré neboli relevantné pre opravy uhradených platieb (pozri **graf 1.7**) (Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru, Výkonná agentúra pre malé a stredné podniky, GR EMPL, GR MARE, GR REGIO a GR SANTE) ⁽⁵⁴⁾,
- odstránenie období, ktoré boli málo relevantné z hľadiska súčasných programov (napr. GR MARE odstránilo opravy týkajúce sa programového obdobia 1994 – 1999, o ktorom zastáva názor, že malo nízku relevantnosť pre súčasné programy, GR AGRI použilo priemernú ročnú sumu čistých finančných opráv a spätne získaných finančných prostriedkov vykonaných len za posledné tri roky),
- odstránenie opráv, ktoré sa týkali problémov, ktoré nespádali pod ich definíciu rizika (napr. krízové plnenie v GR AGRI).

1.56. Odhad budúcich opráv niekoľkých GR prevyšuje odhadovanú rizikovú sumu ⁽⁵⁵⁾. V oblasti politiky súdržnosti Komisia uvádza, že je to spôsobené najmä skutočnosťou, že je nápravná schopnosť založená na šesťročnom priemere, zatiaľ čo sa riziková suma vzťahuje na odhadovanú chybovosť hodnotenú v roku 2014, ktorá je nižšia než v predchádzajúcich rokoch.

1.55. Komisia si nevšimla problémy s jednotnosťou, ktoré spomína Dvor audítorov. Úpravy historických údajov o ochrane rozpočtu EÚ zahrnuté do poznámky č. 6 boli vykonané iba s cieľom poskytnúť primeraný odhad súvisiacich, avšak rozdielných záležitostí, t. j. budúcej nápravnej kapacity systémov, ako požaduje uznesenie EP.

⁽⁵⁴⁾ Dosah týchto úprav bol značný: napríklad za GR REGIO odstránenie „predbežných“ opráv znížilo odhad nápravnej schopnosti o 153 mil. EUR na 1,2 mld. EUR.

⁽⁵⁵⁾ Za osem GR, ktoré predložili jediný odhad rizikovej sumy, je odhadovaná nápravná schopnosť vyššia než odhad. Z tých GR, ktoré vykázali hornú a spodnú hranicu odhadu, v štyroch prípadoch odhadovaná miera budúcich opráv prevýšila spodný odhad a v jednom prípade prevýšila horný odhad.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Ďalšie záležitosti, ktoré sú predmetom súhrnnej správy

1.57. Významnou inováciou poslednej revízie nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré bolo prijaté v októbri 2012, bolo zavedenie požiadavky, aby Komisia hodnotila oblasti s neustále vysokou chybovosťou. Hoci by to podľa interných pokynov⁽⁵⁶⁾ malo byť po troch rokoch, v súhrnnej správe Komisia oznamuje, že neplánuje vykonávať tieto preskúmania, pokiaľ nebude schopná stanoviť účinky nových systémov riadenia a kontroly programového obdobia 2014 – 2020 na chybovosť⁽⁵⁷⁾.

Prípady podozrenia z podvodu zasielame úradu OLAF

1.58. Prípady podozrenia z podvodu, ktoré zistíme počas našich auditov, zasielame Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF) na analýzu a prípadné vyšetrovanie. Nemôžeme komentovať jednotlivé prípady ani reakciu úradu OLAF na ne. Avšak počas auditov v roku 2014:

- sme posúdili zákonnosť a riadnosť približne 1 200 operácií,
- zistili sme 22 prípadov podozrenia z podvodu (2013: 14), ktoré sme zaslali úradu OLAF⁽⁵⁸⁾,
- najčastejšie prípady podozrenia z podvodu sa týkali deklarovania nákladov, ktoré nesplňali kritériá oprávnenosti, po nich nasledovali konflikty záujmu a iné nezrovnalosti vo verejnom obstarávaní a umelé vytvorenie podmienok na získanie dotácie.

1.58.

Komisia zdôrazňuje, že umelé vytvorenie podmienok je ťažké dokázať v existujúcom právnom rámci, ako ho vykladá Súdny dvor Európskej únie.

Pozri aj odpovede a poznámky v rámciku 7.4.

⁽⁵⁶⁾ S. 33 platných pokynov k výročným správam o činnosti za rok 2014.

⁽⁵⁷⁾ Pozri časť 3.1 na s. 16 a 17 súhrnnej správy.

⁽⁵⁸⁾ V kalendárnom roku 2014 sme zaslali 16 prípadov úradu OLAF (týkali sa roku vykonávania auditov 2013 aj 2014) (v roku 2013: 14). Niektoré z týchto prípadov sú výsledkom práce, ktorá sa netýka vyhlásenia o vierohodnosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ZÁVERY

1.59. Hlavnou funkciou tejto kapitoly je podporiť audítorské stanoviská uvedené vo vyhlásení o vierohodnosti.

Výsledky auditov

1.60. Z našich výsledkov auditov vyplýva značná jednotnosť s predchádzajúcimi rokmi.

1.61. Naše výsledky, ako sú uvedené v **grafe 1.6**, poukazujú na silné prepojenie medzi typom výsledkov a chybovosťou. Táto analýza reaguje na žiadosti zúčastnených strán o viac informácií o rôznych profiloch rizík a pomáha Komisii prijať opatrenia na riešenie oblastí s neustále vysokou chybovosťou.

Chyby a opravy

1.62. Nápravné opatrenia uvedené v poznámke č. 6 k účtovnej závierke zahŕňajú niektoré významné nástroje na vylúčenie neoprávnených výdavkov a poskytnutie podnetov na zlepšenie systémov kontroly. Vždy, keď je to možné, v našom hodnotení jednotlivých operácií zohľadňujeme príslušné nápravné opatrenia a tým sa znížila nami odhadovaná chybovosť za rok 2014.

Výročné správy o činnosti a súhrnná správa

1.63. V súhrnnej správe Komisia uznáva, že celkové výdavky sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

1.64. Komisia prijala opatrenia, aby začala zlepšovať analýzu dosahu nápravných opatrení. Pri tom znížila, ale neodstránila riziko, že dosah nápravných opatrení bude nadhodnotený alebo jeho relevantnosť obmedzená. Je priestor na ďalšie zlepšenie, ako Komisia posudzuje dosah nápravných opatrení.

1.64. V súhrnnej správe za rok 2014 Komisia uvádza, že bude pokračovať vo vykonávaní opravných kontrol, a vytvára svoj najlepší odhad sumy opráv na základe predchádzajúcich výsledkov počas obdobia dostatočne dlhého na zmiernenie cyklických vplyvov. Cieľom je splnenie žiadosti uvedenej v absolútoriu „vysvetliť odhadovaný dosah nápravných mechanizmov“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

1.65. Dosiahnuť jednotnosť vo vykazovaní rizikových súm a nápravnej schopnosti je veľkou výzvou. Je mnoho rôznych systémov v Komisii aj členských štátoch, ktoré poskytujú informácie o rizikových sumách a nápravnej schopnosti. Dosiahnutie jednotnosti týchto systémov nie je jednoduchá úloha. Nové usmernenia vydané Komisiou (pozri bod 1.50) viedli k istým zlepšeniam v predkladaní odhadu pravdepodobnej chybovosti, ale neodstránili riziko, že odhady chýb sú značne podhodnotené, ani že (v menšej miere) je nápravná schopnosť nadhodnotená. Úpravy zavedené rôznymi GR (pozri s. 12 súhrnnej správy) by mali Komisii poskytnúť základ pre ďalšie zlepšenie informačných systémov.

1.66. Komisia zatiaľ nevykonala analýzu oblastí s neustále vysokou chybovosťou. Považujeme za dôležité, aby bola táto analýza vykonaná pred posúdením v polovici obdobia VFR 2014 – 2020 alebo ako jeho súčasť.

1.65. Na úrovni členských štátov sa vyskytujú problémy s presnosťou. Komisia preto podnikla kroky na zlepšenie presnosti a v prípade potreby upravila údaje obozretným používaním primeraných kritérií. Výsledkom bolo zlepšenie kvality odhadu.

Okrem toho úpravy vyplývajú z uplatňovania kontroly kvality Komisiou. Ako sa uvádza v súhrnnej správe, Komisia vyjadrila názor, že to bol najlepší dostupný podklad na odhad budúcej nápravnej kapacity.

(Pozri odpoveď na bod 1.53.)

1.66. Komisia vykoná preskúmanie oblastí s pretrvávajúcou vysokou úrovňou chybovosti čo najskôr po tom, ako budú k dispozícii dostatočné údaje o nových programoch.

PRÍLOHA 1.1

AUDÍTORSKÝ PRÍSTUP A METODIKA AUDITU

1. Náš auditorský prístup je stanovený v Príručke na vykonávanie finančného auditu a auditu zhody, ktorá je dostupná na našej webovej stránke. Na naplánovanie našej auditorskej práce používame model miery istoty. Pri plánovaní posudzujeme riziko výskytu chýb (inherentné riziko) a riziko, že sa nepredídne chybám alebo sa tieto chyby neodhalia a neopravia (kontrolné riziko).

Časť 1 – Auditorský prístup a metodika auditu spoľahlivosti účtov

2. Konsolidovaná účtovná závierka obsahuje:

- A. konsolidované finančné výkazy;
- B. a súhrnné správy o plnení rozpočtu.

Konsolidovaná účtovná závierka by mala vyjadrovať verne zo všetkých významných hľadísk:

- finančnú situáciu Európskej únie na konci roka,
- výsledky jej operácií a tokov hotovosti,
- a zmeny čistých aktív ku koncu roka.

Náš audit zahŕňa:

- a) hodnotenie účtovného kontrolného prostredia;
- b) kontrolu fungovania hlavných účtovných postupov a postupu koncoročnej účtovnej závierky;
- c) analytické kontroly (jednotnosť a primeranosť) hlavných účtovných údajov;
- d) analýzy a odsúhlasenia účtov a/alebo zostatkov;
- e) testy vecnej správnosti záväzkov, platieb a špecifických položiek súvahy na základe reprezentatívnych vzoriek;
- f) a v rámci možností a v súlade s medzinárodnými auditorskými štandardmi využitie práce iných audítorov. Týka sa to predovšetkým auditu prijímania a poskytovania úverov, ktorý vedie Komisia, ku ktorým boli vydané nezávislé auditorské osvedčenia.

Časť 2 – Auditorský prístup a metodika auditu riadnosti operácií

3. Audit riadnosti operácií súvisiacich s účtovnou závierkou pozostáva z priameho testovania operácií (pozri **tabuľku 1.1**). Potvrdzujeme, či sú v súlade s príslušnými pravidlami a nariadeniami.

Ako testujeme operácie

4. V rámci každého špecifického hodnotenia (kapitoly 4 až 9) vykonávame priame testovanie operácií založené na reprezentatívnej vzorke operácií. Naše testovanie poskytuje odhad rozsahu nesprávnosti operácií v danom súbore.

5. Testovanie operácií zahŕňa preskúmanie každej vybranej operácie s cieľom určiť, či sa žiadosť alebo platba uskutočnili na účely schválené v rozpočte a v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Skúmame výpočet výšky žiadosti alebo platby (pri väčších žiadostiach na základe reprezentatívneho výberu položiek, na ktorých sa dotácia zakladá). To zahŕňa vysledovanie operácie z rozpočtových účtov až po úroveň konečného príjemcu (napr. poľnohospodára, organizátora školenia alebo navrhovateľa projektu). Overujeme súlad na každej úrovni. Operácia (na ktorejkoľvek úrovni) sa považuje za chybnú, ak je

- nesprávne vypočítaná,
- alebo nespĺňa požiadavky právnych predpisov či zmluvné ustanovenia.

6. V súvislosti s príjmami sú východiskovým bodom nášho preskúmania vlastných zdrojov založených na dani z pridanej hodnoty a hrubom národnom dôchodku makroekonomické súhrnné údaje, prostredníctvom ktorých sa vypočítava výška týchto zdrojov. Posudzujeme systémy kontroly, ktoré Komisia používa na spracovanie týchto údajov až po prijatie príspevkov od členských štátov a ich zaznamenanie do konsolidovanej účtovnej závierky. Pri tradičných vlastných zdrojoch preskúmavame účty colných úradov a tok ciel až po prijatie súm Komisiou a ich zaznamenanie v účtovnej závierke.

7. V súvislosti s výdavkami preskúmavame platby, keď výdavky vznikli, boli zaznamenané a schválené („platby zaúčtované do výdavkov“). Táto kontrola sa týka všetkých kategórií (vrátane platieb na obstaranie majetku) okrem záloh v okamžiku, keď sa uskutočňujú. Zálohové platby skúmame po tom, ako:

- konečný príjemca prostriedkov EÚ (napr. poľnohospodár, výskumný ústav, spoločnosť poskytujúca verejne obstarané práce alebo služby) predloží osvedčenie o ich riadnom využití,
- a Komisia (alebo iná inštitúcia alebo orgán spravujúci fondy EÚ) schváli konečné použitie týchto prostriedkov zúčtovaním zálohovej platby.

8. Naša kontrolovaná vzorka je navrhnutá tak, aby poskytla odhad chybovosti v kontrolovanom súbore ako celku. Väčšie žiadosti alebo platby skúmame prostredníctvom výberu položiek (napr. faktúry za projekt, parcely v žiadosti poľnohospodára, pozri bod 5) na kontrolu v rámci jednotlivých operácií použitím výberu podľa hodnoty peňažnej jednotky (MUS). Preto, ak sú preskúmané položky súčasťou projektu alebo žiadosti poľnohospodára, chybovosť vykázaná za tieto položky nepredstavuje chybovosť kontrolovaného projektu alebo žiadosti poľnohospodára, ale podieľa sa na celkovom hodnotení výdavkov EÚ.

9. Nepreskúmavame operácie v každom členskom štáte, prijímateľskom štáte a/alebo regióne každý rok. Príklady uvedené vo výročnej správe majú názorný charakter a poukazujú na najtypickejšie zistené chyby. Menovanie určitých členských štátov, prijímateľských štátov a/alebo regiónov neznamena, že sa uvedené príklady nemôžu vyskytnúť inde. Názorné príklady uvedené v tejto správe nepredstavujú základ pre vyvodenie záverov o daných členských štátoch, prijímateľských štátoch a/alebo regiónoch.

10. Náš prístup nie je určený na zber údajov o frekvencii chýb v rámci súboru. Preto uvedené číselné údaje nie sú ukazovateľom frekvencie chýb v rámci operácií financovaných EÚ, či už v celku alebo v jednotlivých členských štátoch. V rámci nášho prístupu k výberu vzoriek sa rôznym operáciám prisudzuje rôzna váha, ktorá odráža hodnotu príslušných výdavkov a intenzitu audítorskej práce. V tabuľke týkajúcej sa frekvencie sa toto prisudzovanie rôznej váhy neuplatňuje, a preto sa podľa nej v oblasti „Prírodných zdrojov“ prisudzuje rozvoju vidieka rovnaká váha ako priamej podpore a v kapitole „Súdržnosť“ sa zas prisudzuje výdavkom ESF rovnaká váha ako platbám na súdržnosť. V dôsledku toho relatívna frekvencia chýb vo vzorkách vybraných z rôznych členských štátov nemôže byť smerodajná, pokiaľ ide o relatívnu chybovosť v rôznych členských štátoch.

Ako hodnotíme a prezentujeme výsledky testovania operácií

11. Chyby v operáciách sa vyskytujú z rôznych dôvodov a majú mnoho rôznych foriem v závislosti od charakteru porušenia a konkrétneho pravidla alebo zmluvnej požiadavky, ktorá nebola dodržaná. Jednotlivé operácie môžu byť ovplyvnené chybou ako celok alebo čiastočne. Chyby zistené a opravené pred kontrolou Dvora audítorov a nezávisle od tejto kontroly sa vylučujú z výpočtu a frekvencie chýb, keďže sú dôkazom toho, že systémy dohľadu a kontroly fungujú účinne. Posudzujeme, či sú jednotlivé chyby vyčísliteľné alebo nevyčísliteľné. Zohľadňujeme, či je možné zmerať, aká časť kontrolovanej sumy bola ovplyvnená chybou.

12. K mnohým chybám dochádza pri uplatňovaní právnych predpisov o verejnom obstarávaní. S cieľom dodržiavať základné zásady hospodárskej súťaže stanovené v zákonoch a nariadeniach EÚ sa významné postupy musia uverejňovať, ponuky uchádzačov sa musia vyhodnocovať podľa určených kritérií, zákazky sa nesmú umelo rozdeľovať tak, aby ich sumy neprekračovali stanovený prah⁽¹⁾.

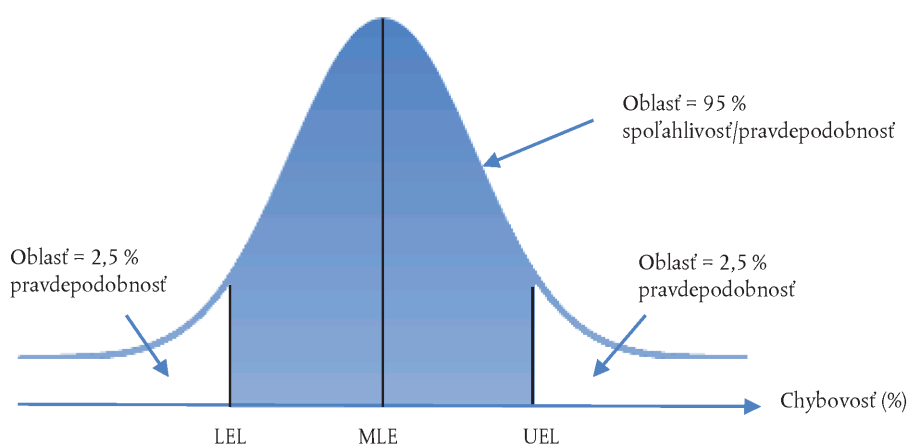
⁽¹⁾ Pozri tiež body 6.30 až 6.35 a osobitnú správu č. 10/2015 „Úsilie riešiť problémy s verejným obstarávaním vo výdavkoch EÚ v oblasti súdržnosti by sa malo zintenzívniť“.

13. Naše kritériá na vyčíslenie chýb vo verejnom obstarávaní sú opísané v dokumente „Nesúlad s pravidlami v oblasti verejného obstarávania – typy nezrovnalostí a základ pre vyčíslenie“⁽²⁾.

14. Naše vyčíslenie sa môže líšiť od vyčíslenia, ktoré používa Komisia alebo členské štáty pri rozhodovaní o tom, ako reagovať na nesprávne uplatnenie pravidiel verejného obstarávania.

Odhadovaná chybovosť (najpravdepodobnejšia chybovosť)

15. Chybovosť odhadujeme pomocou najpravdepodobnejšej chybovosti (*most likely error rate – MLE*) za každý okruh VFR a za výdavky z rozpočtu ako celok. Do výpočtu sú zahrnuté len vyčísliteľné chyby. Percento MLE je štatistický odhad pravdepodobného percentuálneho vyjadrenia chýb v súbore. Príkladmi chýb sú vyčísliteľné porušenia platných právnych predpisov, pravidiel a podmienok zmlúv a grantov. Taktiež odhadujeme spodnú hranicu chybovosti (*lower error limit – LEL*) a hornú hranicu chybovosti (*upper error limit – UEL*) (pozri obrázok nižšie).

16. Percento vyfarbenej plochy pod krivkou vyjadruje pravdepodobnosť toho, že chybovosť v súbore sa pohybuje medzi LEL a UEL.

17. Našu prácu plánujeme na základe prahu významnosti 2 %. Pri vypracúvaní nášho stanoviska sa riadime touto úrovňou významnosti a tiež berieme do úvahy charakter, výšku a kontext chýb.

Ako hodnotíme systémy a predkladáme správy o výsledkoch

18. Systémy kontroly zriaďuje Komisia, iné inštitúcie a orgány EÚ, orgány členských štátov, prijímateľské krajiny a/alebo regióny na účely riadenia rizík pre rozpočet vrátane riadnosti operácií. Preskúvanie systémov je obzvlášť užitočné pri formulovaní odporúčaní na zlepšenie.

19. Na každý okruh VFR, vrátane príjmov, sa vzťahuje množstvo jednotlivých systémov. Každý rok vyberáme vzorku systémov. Výsledky predkladáme spolu s odporúčaniami na zlepšenie.

Ako dospievame k našim stanoviskám vo vyhlásení o vierohodnosti

20. Na základe celej našej audítorskej práce, ktorá je témou kapitol 4 až 9 výročnej správy, dospievame k nášmu stanovisku o riadnosti operácií. Naše stanovisko je uvedené vo vyhlásení o vierohodnosti. Pri vypracúvaní stanoviska posudzujeme rozšírenosť chýb. Naša práca nám umožňuje vyjadriť informované stanovisko, či chyby v súbore prekračujú prahy významnosti alebo sú v ich hraniciach. Náš najlepší odhad chybovosti celkových výdavkov v roku 2014 je 4,4 %. Sme na viac než 95 % presvedčení, že chybovosť v kontrolovanom súbore je významná. Odhadovaná chybovosť zistená v rôznych okruhoch VFR sa líši, ako sa uvádza v kapitolách 4 až 9. Chyby považujeme za rozšírené, t. j. vyskytujúce sa vo väčšine výdavkových oblastí.

⁽²⁾ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/Guideline_procurement/Quantification_of_public_procurement_errors.pdf.

Podozrenie z podvodu

21. Ak máme dôvod na podozrenie, že došlo k podvodnej činnosti, oznámime to úradu OLAF, Európskemu úradu pre boj proti podvodom, ktorý zodpovedá za vykonanie následného vyšetrovania. Úradu OLAF ohlasujeme niekoľko prípadov ročne.

Časť 3 – Súvislosť medzi audítorským stanoviskom k spoľahlivosti účtovnej závierky a audítorským stanoviskom k riadnosti operácií

22. Vydali sme:

- a) audítorské stanovisko ku konsolidovanej účtovnej závierke Európskej únie za skončený rozpočtový rok;
- b) audítorské stanoviská k riadnosti príjmov a platieb súvisiacich s touto účtovnou závierkou.

23. Naša práca a stanoviská sú v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a etickým kódexom IFAC a medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií INTOSAI.

24. Tieto štandardy tiež upravujú situáciu, keď audítori vydávajú audítorské stanoviská k spoľahlivosti účtovnej závierky a k riadnosti príslušných operácií a uvádzajú, že pozmenené stanovisko k správnosti operácií automaticky nevedie k pozmeneniu stanoviska k spoľahlivosti účtovnej závierky. Vo finančných výkazoch, ku ktorým vyjadrujeme stanovisko, najmä v poznámke č. 6, sa uznáva, že porušenie pravidiel upravujúcich výdavky z rozpočtu EÚ je významným problémom. V súlade s tým sme sa rozhodli, že významná chybovosť ovplyvňujúca riadnosť sama osebe nie je dôvodom na pozmenenie osobitného stanoviska k spoľahlivosti účtovnej závierky.

PRÍLOHA 1.2

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PRIPOMIENOK TÝKAJÚCICH SA SPOĽAHLIVOSTI ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY Z PREDCHÁDZAJÚCICH ROKOV

Pripomienky z predchádzajúcich rokov	Analýza Dvora auditorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku	Odpoveď Komisie
1. Predbežné financovanie, záväzky a postupy rozdelenia účtovných období	1. Predbežné financovanie, záväzky a postupy rozdelenia účtovných období	1. Predbežné financovanie, záväzky a postupy rozdelenia účtovných období
Pokiaľ ide o predbežné financovanie, záväzky a súvisiace rozdelenie účtovných období, Dvor auditorov zisťuje účtovné chyby, ktoré vo všeobecnosti nemajú významný finančný dosah, ale majú vysokú frekvenciu výskytu. Zdôrazňuje sa tým potreba ďalšieho zlepšenia na úrovni niektorých generálnych riaditeľstiev. V súvislosti s účtovaním súm predbežného financovania Dvor auditorov zisťuje, že niekoľko generálnych riaditeľstiev naďalej zaznamenáva v účtovnej závierke odhady, a to aj vtedy, keď majú dostatočný základ na zúčtovanie zodpovedajúcich súm predbežného financovania. Dvor auditorov taktiež zisťuje, že vo viacerých generálnych riaditeľstvách je potrebné zlepšiť harmonizovať a automatizovať postupy rozdelenia účtovných období. Komisia zahrnuje nástroje finančného inžinierstva po prvýkrát do účtovnej závierky za rok 2010 a záloh z iných režimov pomoci po prvýkrát do účtovnej závierky za rok 2011. Neuhradené zostatky sa v oboch prípadoch odhadujú na základe predpokladu, že finančné prostriedky sa počas obdobia prevádzky vynakladajú rovnomerne. Komisia by mala platnosť tohto predpokladu preverovať.	Komisia pokračuje v práci na zlepšení presnosti svojich účtovných údajov. Pri preskúvaní reprezentatívnej vzorky predbežného financovania a faktúr/výkazov nákladov sme opäť zistili chyby bez významného celkového finančného dosahu, ale s vysokou frekvenciou. Niekoľkým generálnym riaditeľstvám sa zatiaľ nepodarilo dosiahnuť včasné zúčtovanie predbežného financovania alebo dostatočne presné postupy pre výpočet rozsahu využívania predbežného financovania, a rozdelenie medzi krátkodobým a dlhodobým predbežným financovaním. Neuhradené zostatky sa naďalej odhadujú na základe predpokladu, že sa financie použijú rovnomerne počas obdobia fungovania zohľadniac, pokiaľ sú k dispozícii, informácie poskytnuté členskými štátmi o finančných nástrojoch v rámci zdieľaného hospodárenia (FISM). Za FISM (predtým nástroje finančného inžinierstva), je obdobie fungovania je založené na predpokladanom predĺžení od 31. decembra 2015 do 31. marca 2017 na základe nového výkladu príslušných usmernení k ich ukončeniu. Obmedzené informácie, ktoré sú k dispozícii o využívaní záloh pre FISM a ďalšie systémy pomoci, môžu mať vplyv na ich ocenenie na konci roka a viesť k značným úpravám pri ukončení programového obdobia 2007 – 2013. Je dôležité, aby príslušné GR overili využívanie týchto fondov.	Komisia uznáva, že vždy je možné urobiť zlepšenia, zdôrazňuje však, že predbežné financovanie a faktúry boli počas posledných 8 rokov správne zúčtované.

Pripomienky z predchádzajúcich rokov	Analýza Dvora auditorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku	Odpoveď Komisie
2. Poskytovanie údajov o spätnom získavaní prostriedkov a finančných opravách („ochrana rozpočtu EÚ“) Účtovník zlepšil prezentáciu informácií o spätne získaných prostriedkoch a finančných opravách v poznámke č. 6 k finančným výkazom. Táto poznámka je viac zameraná a menej rozsiahla, stále však obsahuje informácie, ktoré nie sú vytiahnuté z účtovného systému. Tieto informácie by mohli byť lepšie uvedené v správe o ochrane rozpočtu EÚ v súlade s článkom 150 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktorá sa má rozpočtovým orgánom predkladať každoročne v septembri. Ani v poznámke č. 6, ani v uvedenej správe o ochrane rozpočtu EÚ sa nenachádza zhrnutie rôzneho dosahu nápravných opatrení. S cieľom zabezpečiť presnosť vykázaných údajov by Komisia mala zaviesť postupy na potvrdenie času, pôvodu a výšky nápravných mechanizmov s členskými štátmi.	2. Poskytovanie údajov o spätnom získavaní prostriedkov a finančných opravách („ochrana rozpočtu EÚ“) Komisia zaznamenala ďalší pokrok v prezentácii poznámky č. 6. Za súdržnosť poznámka č. 6 teraz uvádza rozsah, v akom sa uskutočňujú opravy pred zaznamenaním výdavkov („pri zdrojoch“), v priebehu realizácii a pri ukončení. V poznámke sa teraz opisuje, ale nie vždy vyčísluje, dosah nápravných opatrení na rozpočet EÚ. Zistili sme, že v poznámke č. 6 sa stále nerozlišuje medzi: — úpravami na úrovni projektov alebo opravami na úrovni programu, — čistými finančnými opravami a dohodami, ktoré umožňujú nahradiť nesprávne výdavky. Komisia plánuje reflektovať rozhodnutie Európskeho súdneho dvora z júna 2015, ktorým sa rušia rozhodnutia o finančných opravách vo výške 457 mil. EUR, v poznámke č. 6 v účtovnej závierke za rok 2015. Poznámka stále obsahuje informácie, ktoré nie sú vytiahnuté z účtovného systému. Komisia v súčasnosti analyzuje situáciu s cieľom zaviesť nové postupy, aby zaznamenávala tieto operácie v konvenčných účtovných systémoch. Zavedené postupy zatiaľ nie sú účinné.	2. Poskytovanie údajov o spätnom získavaní prostriedkov a finančných opravách („ochrana rozpočtu EÚ“) Súčasťou výročného oznámenia o ochrane rozpočtu EÚ je teraz aj rozdelenie informácií uvedených Dvorom auditorov, a to v čo najväčšom možnom rozsahu a so zohľadnením pomeru nákladov a prínosov. Právne prípady spomínané Dvorom auditorov sa týkajú programového obdobia 1994 – 1999 a rozhodnutí prijatých v rokoch 2008 a 2010. Prijaté rozsudky odražajú procesné otázky vyplývajúce z nariadenia (ES) č. 1083/2006. Komisia analyzuje vplyv. Dvor auditorov uznáva, že Komisia skúma možné nové postupy, musí sa to však uskutočniť v rámci obmedzení zavedeného regulačného systému a dostupných výsledných informácií. Komisia spoločne s členskými štátmi preskúma, ako možno ďalej zlokalizovať existujúce informačné systémy, ako to navrhuje Dvor auditorov.

PRÍLOHA 1.3

VÝŇATKY Z KONSOLIDOVANEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY ⁽¹⁾

Tabuľka 1 – Súvaha (*)

	(mil. EUR)	
	31.12.2014	31.12.2013
Neobežný majetok		
Dlhodobý nehmotný majetok	282	237
Nehnutelnosti, stroje a zariadenia	7 937	6 104
Investície účtované metódou vlastného imania	409	349
Finančný majetok	56 438	59 844
Predbežné financovanie	18 358	38 072
Devízové pohľadávky a nedevízové spätné získateľné prostriedky	1 198	498
	84 623	105 104
Obežný majetok		
Finančný majetok	11 811	5 571
Predbežné financovanie	34 237	21 367
Devízové pohľadávky a nedevízové spätné získateľné prostriedky	14 380	13 182
Zásoby	128	128
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	17 545	9 510
	78 101	49 758
Aktíva spolu	162 724	154 862
Dlhodobé pasíva		
Dôchodky a ostatné zamestnanecké požitky	(58 616)	(46 818)
Rezervy	(1 537)	(1 323)
Finančné záväzky	(51 851)	(56 369)
	(112 005)	(104 510)
Krátkodobé pasíva		
Rezervy	(745)	(545)
Finančné záväzky	(8 828)	(3 163)
Záväzky	(43 180)	(36 213)
Časovo rozlíšené výdavky a odložené príjmy	(55 973)	(56 282)
	(108 726)	(96 204)
Pasíva spolu	(220 730)	(200 714)
Čisté aktíva	(58 006)	(45 852)
Rezervy	4 435	4 073
Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov	(62 441)	(49 925)
Čisté aktíva	(58 006)	(45 852)

(*) Súvaha sa predkladá členená ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

⁽¹⁾ Čitateľovi odporúčame pozrieť si úplné znenie konsolidovanej účtovnej závierky Európskej únie za rozpočtový rok 2014 vrátane konsolidovaných finančných výkazov a vysvetlení a súhrnných správ o plnení rozpočtu a vysvetlení.

Tabuľka 2 – Vyhlásenie o finančnej výkonnosti (*)

	(mil. EUR)	
	2014	2013 (zmenené zatriedenie)
Príjmy		
Príjmy z nedevízových operácií		
Zdroje založené na HND	104 688	110 194
Tradičné vlastné zdroje	17 137	15 467
Zdroje založené na DPH	17 462	14 019
Pokuty	2 297	2 757
Vymáhanie výdavkov	3 418	1 777
Iné	5 623	4 045
Spolu	150 625	148 259
Príjmy z devízových operácií		
Finančné príjmy	2 298	1 991
Iné	1 066	1 443
Spolu	3 364	3 434
	153 989	151 693
Výdavky (**)		
Realizované členskými štátmi		
Európsky poľnohospodársky záručný fond	(44 465)	(45 067)
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a ďalšie nástroje rozvoja vidieka	(14 046)	(13 585)
Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond	(43 345)	(47 767)
Európsky sociálny fond	(12 651)	(12 126)
Iné	(2 307)	(1 525)
Realizované Komisiou a výkonnými agentúrami	(15 311)	(12 519)
Realizované inými agentúrami a orgánmi EÚ	(1 025)	(656)
Realizované tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami	(2 770)	(2 465)
Realizované inými subjektmi	(1 799)	(1 694)
Náklady na zamestnancov a dôchodky	(9 662)	(9 058)
Zmeny poistnomatematických predpokladov požitkov zamestnancov	(9 170)	(2 033)
Finančné náklady	(2 926)	(2 383)
Podiel spoločných a pridružených podnikov na čistom deficite	(640)	(608)
Iné výdavky	(5 152)	(4 572)
	(165 269)	(156 058)
Hospodársky výsledok za daný rok	(11 280)	(4 365)

(*) Výkaz o výsledku hospodárenia sa predkladá členený ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

(**) Realizované členskými štátmi: Zdieľané hospodárenie; realizované Komisiou a výkonnými agentúrami: Priame hospodárenie; realizované ostatnými agentúrami a orgánmi EÚ, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami a inými subjektmi: Nepriame hospodárenie.

Tabuľka 3 – Výkaz peňažných tokov (*)

	(mil. EUR)	
	2014	2013
Hospodársky výsledok za daný rok	(11 280)	(4 365)
Prevádzkové činnosti		
Amortizácia	61	48
Odpisy	408	401
(Zvýšenie)/zníženie úverov	(1 298)	20
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	6 844	(1 695)
(Zvýšenie)/zníženie devízových pohľadávok a nedevisových späťne získateľných prostriedkov	(1 898)	923
(Zvýšenie)/zníženie zásob	—	10
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov súvisiacich s dôchodkami a ostatnými zamestnaneckými požitkami	11 798	4 315
Zvýšenie/(zníženie) rezerv	414	(196)
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov	1 146	(330)
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov	6 967	14 655
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov a odložených príjmov	(309)	(12 154)
Rozpočtový prebytok za predchádzajúci rok zapísaný ako nepeňažný príjem	(1 005)	(1 023)
Ostatné nepeňažné pohyby	130	(50)
Investičné činnosti		
(Zvýšenie)/zníženie nehmotného majetku a nehnuteľností, strojov a zariadení	(2 347)	(624)
(Zvýšenie)/zníženie investícií účtovaných metódou vlastného imania	(60)	43
(Zvýšenie)/zníženie finančných aktív k dispozícii na predaj	(1 536)	(1 142)
Čisté peňažné toky	8 035	(1 164)
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	8 035	(1 164)
Stav peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov na začiatku účtovného obdobia	9 510	10 674
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	17 545	9 510

(*) Výkaz peňažných tokov sa predkladá členený ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

Tabuľka 4 – Výkaz zmien v čistých aktívach (*)

(mil. EUR)

	Rezervy (A)		Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov (B)		Čisté aktíva = (A) + (B)
	Rezerva z oceňovania reálnou cenou	Ostatné rezervy	Kumulatívny prebytok/ (deficit)	Hospodársky výsledok za daný rok	
Zostatok k 31.12.2012	150	3 911	(39 148)	(5 329)	(40 416)
Pohyb v rezerve Garančného fondu	—	46	(46)	—	—
Zmeny reálnej hodnoty	(51)	—	—	—	(51)
Iné	—	12	(9)	—	3
Rozdelenie hospodárskeho výsledku za rok 2012	—	5	(5 334)	5 329	—
Výsledok plnenia rozpočtu za rok 2012 pripísaný členským štátom	—	—	(1 023)	—	(1 023)
Hospodársky výsledok za daný rok	—	—	—	(4 365)	(4 365)
Zostatok k 31.12.2013	99	3 974	(45 560)	(4 365)	(45 852)
Pohyb v rezerve Garančného fondu	—	247	(247)	—	—
Zmeny reálnej hodnoty	139	—	—	—	139
Iné	—	(24)	16	—	(8)
Rozdelenie hospodárskeho výsledku za rok 2013	—	(0)	(4 365)	4 365	—
Výsledok plnenia rozpočtu za rok 2013 pripísaný členským štátom	—	—	(1 005)	—	(1 005)
Hospodársky výsledok za daný rok	—	—	—	(11 280)	(11 280)
Zostatok k 31.12.2014	238	4 197	(51 161)	(11 280)	(58 006)

(*) Výkaz zmien čistých aktív sa predkladá členený ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

Tabuľka 5 – Rozpočtový výsledok EÚ (*)

	(mil. EUR)	
	2014	2013
Príjmy za rozpočtový rok	143 940	149 504
Platby z rozpočtových prostriedkov bežného roka	(141 193)	(147 567)
Platobné rozpočtové prostriedky prenesené do roku N + 1	(1 787)	(1 329)
Zrušenie nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov prenesených z roku N – 1	25	34
Vývoj pripísaných príjmov	336	403
Kurzové rozdiely za daný rok	110	(42)
Rozpočtový výsledok (**)	1 432	1 002

(*) Rozpočtový výsledok EÚ sa predkladá členený ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

(**) Z toho pripadá na EZVO (3) mil. EUR v roku 2014 a (4) mil. EUR v roku 2013.

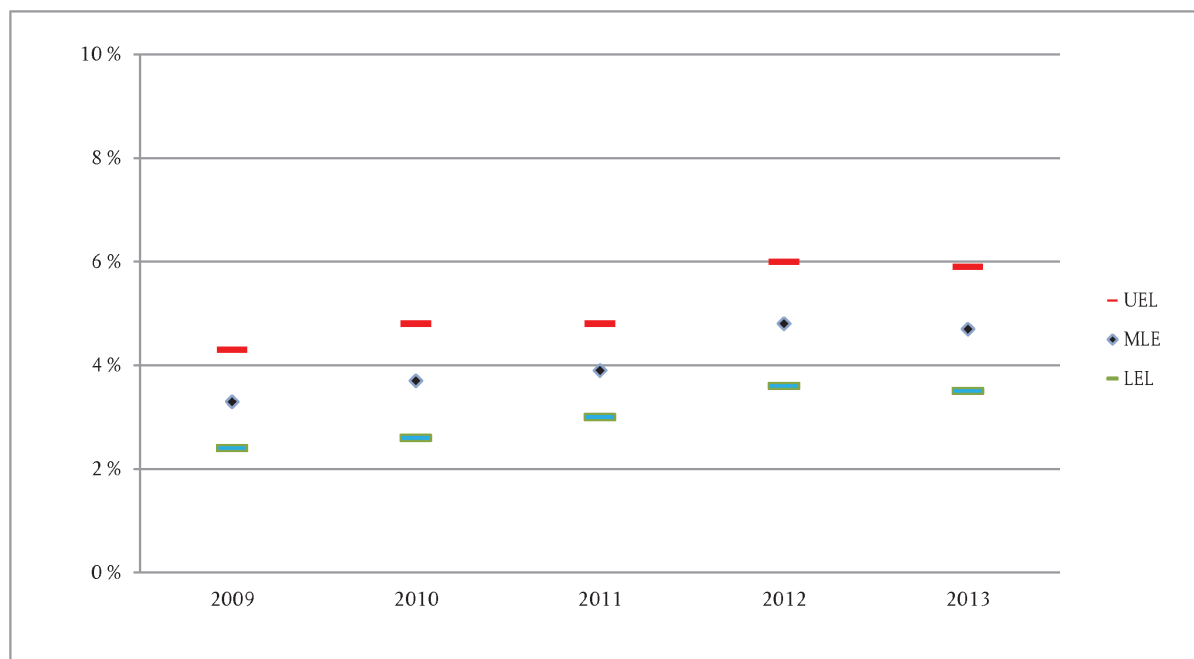
Tabuľka 6 – Zosúladenie hospodárskeho výsledku s rozpočtovým výsledkom (*)

	(mil. EUR)	
	2014	2013
Hospodársky výsledok za daný rok	(11 280)	(4 365)
Príjmy		
Zatiaľ nevybrané nároky stanovené v bežnom roku	(6 573)	(2 071)
Nároky stanovené v minulých rokoch a vybrané v bežnom roku	4 809	3 357
Pripísané príjmy (čisté)	(4 877)	(134)
Výdavky		
Výdavky budúcich období (čisté)	9 223	3 216
Výdavky minulého obdobia vyplatené v bežnom roku	(821)	(1 123)
Čistý vplyv predbežného financovania	457	(902)
Platobné rozpočtové prostriedky prenesené do nasledujúceho roku	(1 979)	(1 528)
Platby uskutočnené z prenesených rozpočtových prostriedkov a zrušenie nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov	1 858	1 538
Pohyby v rezervách	12 164	4 136
Iné	(1 719)	(1 027)
Hospodársky výsledok agentúr a ESUO	170	(93)
Rozpočtový výsledok za daný rok	1 432	1 002

(*) Zosúladenie hospodárskeho výsledku s rozpočtovým výsledkom sa predkladá a člení sa ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

PRÍLOHA 1.4

ODHADOVANÁ CHYBOVOŠŤ (NAJPRÁVDEPODOBNEJŠIA CHYBOVOŠŤ, MLE) – NEUPRAVENÉ HISTORICKÉ ÚDAJE
ZA ROKY 2009 AŽ 2013

V tomto grafe sa nachádzajú neupravené, historické odhady chybovosti tak, ako boli uverejnené vo výročných správach za roky 2009 až 2013, v grafoch 1.1 a tabuľkách 1.2 (pozri bod 1.14).

PRÍLOHA 1.5

FREKVENCIA CHÝB ZISTENÝCH V RÁMCI VZORIEK VYBRANÝCH NA ÚČELY AUDITU ZA ROK 2014

Frekvencia chýb zistených v rámci vzoriek vybraných na účely auditu za rok 2014 podľa generálneho riaditeľstva a inštitúcie (len výdavky)

Európska komisia Generálne riaditeľstvo (GR) Iné inštitúcie a orgány (všetky typy hospodárstva)	Celkový počet preskúmaných operácií	Počet operácií ovplyvnených jednou alebo viacerými chybami	Počet operácií ovplyvnených:				Výčísľiteľné chyby < 20 %	Výčísľiteľné chyby 20 % – 80 %	Výčísľiteľné chyby 80 % – 100 %	
			Iné kritériá súvisiace s dodržiavaním predpisov a nevyčísľiteľné chyby	Výčísľiteľné chyby						
Európska komisia:										
AGRI	GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka	345	172	46	126	107	13	6		
EMPL	GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie	178	62	32	30	18	7	5		
REGIO	GR pre regionálnu a mestskú politiku	161	75	50	25	10	10	5		
DEVCO	GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj	102	31	12	19	14	4	1		
RTD	GR pre výskum a inováciu	54	37	12	25	18	6	1		
PMO	Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov	58	7	3	4	4	0	0		
ECHO	GR pre humanitárnu pomoc a civilnú ochranu (ECHO)	37	6	0	6	6	0	0		
NEAR	GR pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení	23	4	2	2	2	0	0		
CNECT	GR pre komunikačné siete, obsah a technológie	20	9	2	7	6	1	0		
EAC	GR pre vzdelávanie a kultúru	20	5	0	5	4	1	0		
ERCEA	Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum	14	10	7	3	3	0	0		
EACEA	Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru	12	5	1	4	4	0	0		
MARE	GR pre námorné záležitosti a rybárstvo	12	4	2	2	1	1	0		

Európska komisia Generálne riaditeľstvo (GR) Iné inštitúcie a orgány (všetky typy hospodárenia)		Celkový počet preskúmaných operácií	Počet operácií ovplyvnených jednou alebo viacerými chybami	Počet operácií ovplyvnených:				Výčísľiteľné chyby 80 % – 100 %
				Iné kritériá súvisiace s dodržiavaním predpisov a nevyčísľiteľné chyby	Výčísľiteľné chyby	Výčísľiteľné chyby < 20 %	Výčísľiteľné chyby 20 % – 80 %	
HOME	GR pre migráciu a vnútorné záležitosti	11	5	0	5	4	1	0
JRC	Spoločné výskumné centrum	11	2	1	1	0	0	1
REA	Výkonná agentúra pre výskum	9	5	2	3	2	1	0
GROW	GR pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP	8	1	0	1	1	0	0
OIB	Úrad pre infraštruktúru a logistiku v Bruseli	7	3	3	0	0	0	0
ENER	GR pre energetiku	6	3	1	2	2	0	0
MOVE	GR pre mobilitu a dopravu	6	2	0	2	1	1	0
DIGIT	GR pre informatiku	5	0	0	0	0	0	0
SANTE	GR pre zdravie a bezpečnosť potravín	5	2	0	2	2	0	0
JUST	GR pre spravodlivosť a spotrebiteľov	4	1	0	1	0	1	0
FPI	Útvar pre nástroje zahraničnej politiky	4	1	1	0	0	0	0
COMM	GR pre komunikáciu	3	0	0	0	0	0	0
ECFIN	GR pre hospodárske a finančné záležitosti	3	0	0	0	0	0	0
CLIMA	GR pre oblasť klímy	2	0	0	0	0	0	0
FISMA	GR pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov	2	0	0	0	0	0	0
HR	GR pre ľudské zdroje a bezpečnosť	2	0	0	0	0	0	0
TAXUD	GR pre dane a colnú úniu	2	0	0	0	0	0	0
BUDG	GR pre rozpočet	1	0	0	0	0	0	0
ENV	GR pre životné prostredie	1	1	0	1	0	1	0
ESTAT	GR Eurostat	1	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet za Európsku komisiu		1 129	453	177	276	209	48	19

Európska komisia Generálne riaditeľstvo (GR) Iné inštitúcie a orgány (všetky typy hospodárenia)	Celkový počet preskúmaných operácií	Počet operácií ovplyvnených jednou alebo viacerými chybami	Počet operácií ovplyvnených:				Výčísľiteľné chyby 80 % – 100 %
			Iné kritériá súvisiace s dodržiavaním predpisov a nevyčísľiteľné chyby	Výčísľiteľné chyby	Výčísľiteľné chyby < 20 %	Výčísľiteľné chyby 20 % – 80 %	
Ostatné inštitúcie a orgány							
Európsky parlament	28	3	0	3	3	0	0
Európska služba pre vonkajšiu činnosť	11	5	2	3	3	0	0
Rada Európskej únie	7	1	0	1	1	0	0
Súdny dvor Európskej únie	4	0	0	0	0	0	0
Európsky dvor audítorov	2	0	0	0	0	0	0
Iné orgány	3	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet za ostatné inštitúcie a orgány	55	9	2	7	7	0	0
Spolu	1 184	462	179	283	216	48	19

Frekvencia chýb zistených v rámci vzoriek vybraných na účely auditu za rok 2014 podľa členských štátov (okruhy 1b a 2 VFR)

Členský štát (zdieľané hospodárstvo)			Okruh 1b VFR – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť												Okruh 2 VFR – Prírodné zdroje												Zdieľané hospodárstvo Okruh 1b a 2 VFR (spolu)							
			Európsky fond regionálneho rozvoja/Kohezy fond (ERVR/KF)						Európsky sociálny fond (ESF)						Podpora trhu a priama podpora						Rozvoj vidieka, životné prostredie, klíma a rybné hospodárstvo													
Počet preskúmaných operácií			Počet operácií ovplyvnených:						Počet operácií ovplyvnených:						Počet operácií ovplyvnených:						Počet operácií ovplyvnených:						Počet operácií ovplyvnených:							
			Počet chýb	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výstihové	< 20 %	20 % – 80 %	80 % – 100 %	Počet chýb	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výstihové	< 20 %	20 % – 80 %	80 % – 100 %	Počet chýb	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výstihové	< 20 %	20 % – 80 %	80 % – 100 %	Počet chýb	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výstihové	< 20 %	20 % – 80 %	80 % – 100 %								
BE	7	4	3	1	1	0	0							4	4	0	4	4	0	0							11	8	3	5	5	0	0	
BG									8	0	0	0	0	0							5	2	2	0	0	0	13	2	2	0	0	0	0	
CZ	18	8	5	3	1	1	1	2	1	1	1	0	0	4	2	0	2	2	0	0	5	4	2	2	1	0	1	41	16	8	8	5	1	2
DK														8	2	0	2	2	0	0							8	2	0	2	2	0	0	
DE	8	7	5	2	2	0	0	14	6	3	3	2	0	1	20	5	0	5	0	0	15	8	1	7	6	0	1	57	26	9	17	15	0	2
EE														4	2	0	2	2	0	0							4	2	0	2	2	0	0	
E														4	3	0	3	3	0	0							4	3	0	3	3	0	0	
EL	13	3	2	1	0	1	0	20	4	0	4	0	1	3	12	3	0	3	1	2	0	10	3	2	1	0	1	55	13	4	9	1	5	3
ES	7	3	3	0	0	0	0							28	10	2	8	5	3	0	12	3	1	2	1	1	0	47	16	6	10	6	4	0
FR								7	2	1	1	1	0	0	35	30	0	30	30	0	9	6	4	2	2	0	0	51	38	5	33	33	0	0
HR																																		
IT	8	5	4	1	0	1	0	20	10	7	3	1	2	0	16	8	1	7	6	1	0	12	10	2	2	0	0	60	35	22	13	9	4	0
CY																																		
LV	7	1	1	0	0	0	0								5	1	1	0	0	0							12	2	2	0	0	0	0	

Členský štát (zdieľané hospodárstvo)			Okruh 1b VFR – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť										Okruh 2 VFR – Prírodné zdroje										Zdieľané hospodárstvo Okruh 1b a 2 VFR (spolu)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
			Európsky fond regionálneho rozvoja/Kohezný fond (ERDF/KF)					Európsky sociálny fond (ESF)					Podpora trhu a priama podpora					Rozvoj vidieka, životné prostredie, klíma a rybné hospodárstvo																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
			Počet preskúmaných operácií	Počet operácií ovplyvnených:				Počet chýb	Počet operácií	Počet chýb	Počet operácií ovplyvnených:	Počet chýb	Počet operácií	Počet chýb	Počet operácií ovplyvnených:				Počet chýb	Počet operácií	Počet operácií ovplyvnených:							Počet chýb	Počet operácií ovplyvnených:																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výčisliteľné	< 20 %		20 % - 80 %	80 % - 100 %	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výčisliteľné								< 20 %	20 % - 80 %	80 % - 100 %	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/			Výčisliteľné	< 20 %	20 % - 80 %	80 % - 100 %	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výčisliteľné	< 20 %		20 % - 80 %	80 % - 100 %																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
LT	7	1	1	0	0	0	0																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		

Členský štát (zdieľané hospodárstvo)	Okruh 1b VFR – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť										Okruh 2 VFR – Prírodné zdroje										Zdieľané hospodárstvo Okruhu 1b a 2 VFR (spolu)														
	Európsky fond regionálneho rozvoja/Kohezný fond (ERVR/KF)					Európsky sociálny fond (ESF)					Podpora trhu a priama podpora					Rozvoj vidieka, životné prostredie, klíma a rybné hospodárstvo					Zdieľané hospodárstvo Okruhu 1b a 2 VFR (spolu)														
	Počet operácií ovplyvnených:					Počet operácií ovplyvnených:					Počet operácií ovplyvnených:					Počet operácií ovplyvnených:					Počet operácií ovplyvnených:														
	Počet preskúmaných operácií	Počet chýb	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výčísľiteľné	< 20 %	20 % – 80 %	80 % – 100 %	Počet chýb	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výčísľiteľné	< 20 %	20 % – 80 %	80 % – 100 %	Počet chýb	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výčísľiteľné	< 20 %	20 % – 80 %	80 % – 100 %	Počet chýb	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výčísľiteľné	< 20 %	20 % – 80 %	80 % – 100 %	Počet chýb	Iné kritérium súvisiace s dodržiavaním predpisov/	Výčísľiteľné	< 20 %	20 % – 80 %	80 % – 100 %				
Cezhraničná spolupráca	4	0	0	0	0	0	0																												
Spolu	161	75	50	25	10	10	5	170	60	32	28	16	7	5	183	93	5	88	81	7	0	173	82	43	39	26	7	6	687	310	130	180	133	31	16

(1) Celkový počet preskúmaných operácií

(2) Počet operácií ovplyvnených jednou alebo viacerými chybami

(3) Iné kritériá súvisiace s dodržiavaním predpisov a nevýčísľiteľné chyby

(4) Výčísľiteľné chyby

(5) Výčísľiteľné chyby < 20 %

(6) Výčísľiteľné chyby 20 % – 80 %

(7) Výčísľiteľné chyby 80 % – 100 %

Zohľadňujeme nápravné opatrenia a to má vplyv na jednotlivé zistenia zaradené do tabulky (pozri tiež bod 1.32). Nepreskúvame operácie v každom členskom štáte, prijímateľskom štáte a/alebo regióne každý rok. Ak v tabuľke chýba obsah (prázdné bunky), znamená to, že neboli preskúmané žiadne operácie. Nás prístup nie je určený na zber údajov o frekvencii chýb v rámci súboru. Preto uvedené číselné údaje nie sú ukazovateľom frekvencie chýb v rámci operácií financovaných EÚ, či už v celku alebo v jednotlivých členských štátoch. V dôsledku toho relatívna frekvencia chýb vo vzorkách vybraných z rôznych členských štátov nemôže byť smerodajná, pokiaľ ide o relatívnu chybovosť v rôznych členských štátoch.

KAPITOLA 2

Rozpočtové a finančné hospodárenie

OBSAH

	<i>Body</i>
Úvod	2.1 – 2.3
Pripomienky	2.4 – 2.26
Rozpočet na platby v roku 2014 bol druhý najvyšší v histórii	2.4
Platobné rozpočtové prostriedky a platby v roku 2014 boli vyššie ako bola predpoveď vo VFR	2.5 – 2.9
Napriek tomu došlo k malému nárastu neuhradených žiadostí o platbu ...	2.10
... pričom úroveň uzatvorených záväzkov bola v rámci celkového limitu	2.11
Rozpočtový výsledok v roku 2014 bol prebytok ...	2.12
... zatiaľ čo hospodársky výsledok bol deficit	2.13
Zníženie nesplatených záväzkov je podľa predpovede dočasné	2.14 – 2.16
Zaostávanie v čerpaní európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je výrazné	2.17 – 2.19
Komisia predstavila plán platieb, ktorého cieľom je „vrátiť rozpočet EÚ späť na cestu udržateľného rozvoja“	2.20 – 2.22
Nevyužité sumy vo finančných nástrojoch v rámci zdieľaného hospodárenia zostávajú vysoké ...	2.23
... ako aj sumy vo finančných nástrojoch v rámci nepriameho hospodárenia	2.24 – 2.26
Závery a odporúčania	2.27 – 2.30
Závery za rok 2014	2.27 – 2.29
Odporúčania	2.30

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

2.1. V tejto kapitole sa nachádza prehľad kľúčových záležitostí týkajúcich sa rozpočtu a finančného hospodárenia v roku 2014. Patrí sem celková úroveň výdavkov a vzťah so stropmi rozpočtu a nového viacročného finančného rámca (VFR) (pozri body 2.4 až 2.9), úroveň neuhradených žiadostí o platbu a nesplatených záväzkov (pozri body 2.10 až 2.22), a úroveň hotovosti držanej vo finančných nástrojoch (pozri body 2.23 až 2.26).

2.2. Tento rok bol prvým rokom VFR v období 2014 až 2020. V praxi väčšina platieb uhradených v roku 2014 sa stále týkala programov predchádzajúceho VFR. Platby v roku 2014 kryli napríklad náklady na dotácie poľnohospodárom v roku 2013, preplatenie žiadostí na projekty v oblasti súdržnosti v rámci operačných programov v rokoch 2007 – 2013 a na výskumné projekty siedmeho rámcového programu, ktorý začal v roku 2007.

2.3. Viacročný finančný rámec je sedemročný program, v ktorom sú stanovené kľúčové parametre ročného rozpočtu Európskej únie. Je vymedzený v nariadení Rady ⁽¹⁾ so súhlasom Európskeho parlamentu a stanovuje sa v ňom pevný celkový ročný strop pre platobné a viazané rozpočtové prostriedky. V novom VFR sa stanovujú viazané rozpočtové prostriedky na maximálne 1 083 mld. EUR a platobné rozpočtové prostriedky na maximálne 1 024 mld. EUR na toto sedemročné obdobie ⁽²⁾. Novým prvkom tohto VFR je, že nevyužitie sumy v rámci stropu platieb sa automaticky sprístupnia na ďalšie roky ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1311/2013 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884).

⁽²⁾ Sumy sú vyjadrené v súčasných cenách.

⁽³⁾ Podľa článku 5 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 1311/2013 Komisia každoročne upraví strop platieb o sumu rovnajúcu sa rozdielu medzi vykonanými platbami a stropom platieb viacročného finančného rámca pre predchádzajúci rok. Tieto každoročné úpravy nesmú prekročiť maximálnu sumu 7 mld. EUR v roku 2018, 9 mld. EUR v roku 2019 a 10 mld. EUR v roku 2020 (v cenách z roku 2011).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

PRIPOMIENKY

Rozpočet na platby v roku 2014 bol druhý najvyšší v histórii

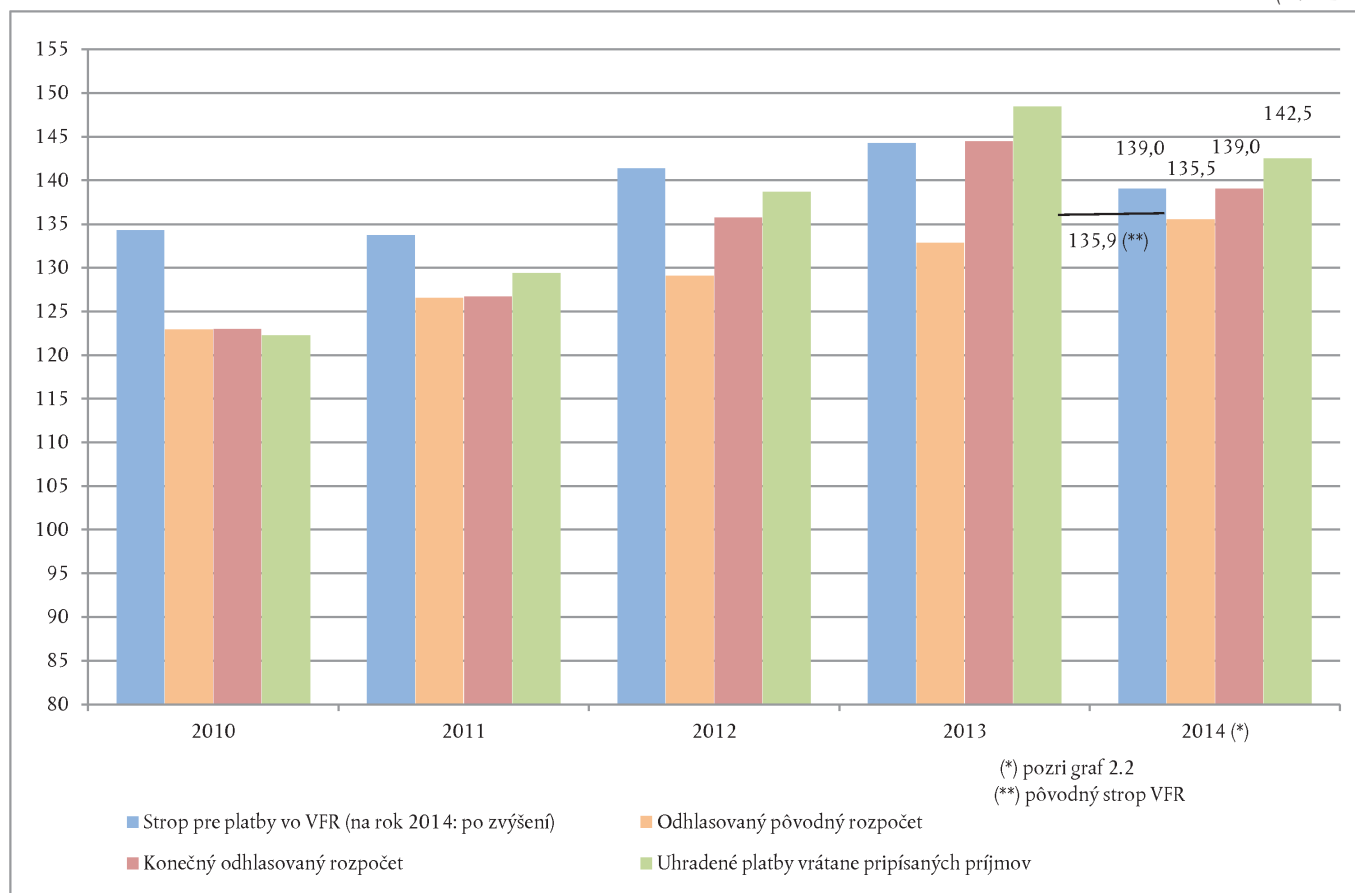
2.4. Rozpočet EÚ sa plánuje a vykazuje na hotovostnom základe a je stanovený s cieľom vyrovnaných príjmov a platieb: rozpočet sa nemôže financovať z pôžičiek ⁽⁴⁾ (pozri body 2.12 až 2.13). Pôvodný rozpočet na platby v roku 2014 bol najvyšší v histórii EÚ. Konečná úroveň platieb ⁽⁵⁾ bola druhá najvyššia po roku 2013 a bola, ako aj v roku 2013, vyššia než strop VFR (pozri **grafy 2.1** a **2.2**).

⁽⁴⁾ Článok 17 nariadenia o rozpočtových pravidlách – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽⁵⁾ Vráťane 350 mil. EUR na osobitné nástroje.

Graf 2.1 – Vývoj rozpočtov a platieb v rokoch 2010 – 2014

(mld. EUR)

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie – rozpočtové roky 2010 – 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Platobné rozpočtové prostriedky a platby v roku 2014 boli vyššie ako bola predpoveď vo VFR

2.5. V **grafe 2.2** sa nachádza prehľad kľúčových údajov o platobných rozpočtových prostriedkoch a platbách uhradených v roku 2014.

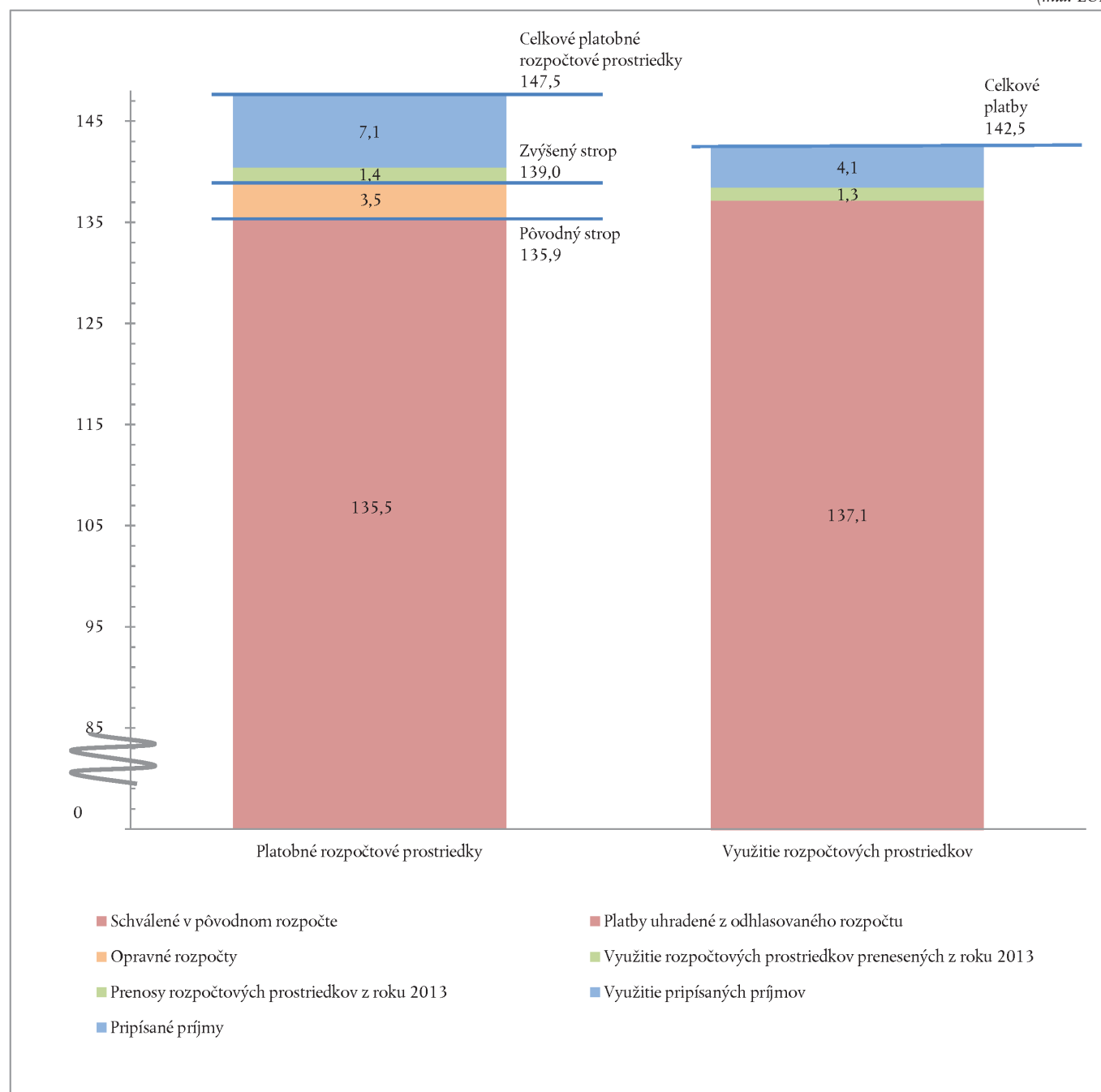
2.6. V nariadení o VFR ⁽⁶⁾, ktoré bolo prijaté v roku 2013, sa stanovuje maximálna úroveň platobných rozpočtových prostriedkov na rok 2014 na 135,9 mld. EUR ⁽⁷⁾. Pôvodný rozpočet bol stanovený tesne pod tento strop na 135,5 mld. EUR.

⁽⁶⁾ Nariadenie (EÚ, Euratom) č. 1311/2013.

⁽⁷⁾ Vrátane 350 mil. EUR na osobitné nástroje.

Graf 2.2 – Platobné rozpočtové prostriedky a platby uhradené v roku 2014

(mld. EUR)

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie – rozpočtový rok 2014, „Súhrnné správy o plnení rozpočtu a vysvetlivky“, tabuľky 5.1 a 5.3.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

2.7. Parlament a Rada prijali sedem opravných rozpočtov⁽⁸⁾, šesť z nich 17. decembra 2014. Najvýznamnejšie opravné rozpočty (č. 2 a 3) boli reakciou na žiadosť Komisie o ďalších 3,5 mld. EUR na platobné rozpočtové prostriedky. Zostavenie rozpočtu na tejto vyššej úrovni si vyžiadalo aktiváciu rezervy na nepredvídané udalosti („nástroj“, ktorý predstavuje poslednú možnosť v rámci reakcie na nepredvídateľné okolnosti⁽⁹⁾). Komisia požiadala o jej využitie v máji 2014, v skorom štádiu obdobia nového VFR.

2.8. Využitím rezervy na nepredvídané udalosti vzrástol strop pre platobné rozpočtové prostriedky na rok 2014 stanovený vo VFR o 3,2 mld. EUR na 139,0 mld. EUR. V dôsledku toho bude strop pre platobné rozpočtové prostriedky znížený o 0,9 mld. EUR každý rok v období 2018 – 2020. V čase dokončovania tejto správy Komisia nepredložila návrh na zníženie, ktoré by pokrylo zostatok rezervy na nepredvídané udalosti⁽¹⁰⁾.

2.9. Opravný rozpočet spolu s prenosmi⁽¹¹⁾ z predchádzajúceho roka (1,4 mld. EUR) a pripísanými príjmami (7,1 mld. EUR)⁽¹²⁾ zvýšili konečný rozpočet na platby na 147,5⁽¹³⁾ mld. EUR (pozri **graf 2.2**). Celkové platby v roku 2014 dosiahli výšku 142,5 mld. EUR⁽¹⁴⁾. Z nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov (5,0 mld. EUR) bolo 4,8 mld. EUR prenesených do roku 2015.

2.7. Mobilizácia rezervy na nepredvídané udalosti bola odôvodnená rastúcou mierou neuhradených žiadostí o platbu na programy kohéznej politiky v rokoch 2007 – 2013 a na konci roka 2013 dosahovala výšku 23,4 miliardy EUR. Bolo to v dôsledku kombinácie nedostatočných platobných prostriedkov schválených v ročnom rozpočte v posledných rokoch predchádzajúceho VFR a obmedzeného stropu platieb v prvom roku súčasného VFR.

2.8. Vzhľadom na to, že tri inštitúcie nedosiahli konečnú dohodu o tejto interpretácii, v kontexte rozpočtového postupu na rok 2015 sa dohodli na spoločnom vyhlásení, že sa zaväzujú „dosiahnuť urýchlenú dohodu o tom, či a v akom rozsahu sa môžu mobilizovať ostatné osobitné nástroje nad rámec stropov VFR pre platby, aby sa určilo, či a do akej miery by sa mala suma 350 miliónov EUR kompenzovať rezervami VFR na platby na súčasný rozpočtový rok alebo budúce rozpočtové roky“.

2.9. Napriek tomu, že sa opravné rozpočty prijali oneskorene, a to v decembri 2014, v rámci politiky súdržnosti sa ku koncu roka 2014 úplne splnili a neboli prenesené žiadne platobné rozpočtové prostriedky.

⁽⁸⁾ Tri z nich sa týkali technických úprav a dva mali pomerne malý čistý dosah (menej než 0,1 mld. EUR) na rozpočtové záväzky.

⁽⁹⁾ Zavedený v článku 13 VFR na roky 2014 – 2020, nariadenie (EÚ, Euratom) č. 1311/2013.

⁽¹⁰⁾ V článku 2 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/435 zo 17. decembra 2014 o mobilizácii rezervy na nepredvídané udalosti (Ú. V. EÚ L 72, 14.3.2015, s. 4) sa uvádza, že „Komisia sa vyzýva, aby včas predložila návrh týkajúci sa zvyšnej sumy 350 miliónov EUR“.

⁽¹¹⁾ Prenosy sú finančné prostriedky nevyužité v danom rozpočtovom roku, ktoré sa prenesú do rozpočtu na nasledujúci rok.

⁽¹²⁾ Pripísané príjmy sú príjmy vyčlenené na špecifické činnosti. Pripísané príjmy pochádzali v zásade z poľnohospodárskych sankcií a ďalších spätne získaných finančných prostriedkov (3,6 mld. EUR) a tretích strán, vrátane krajín EZVO a kandidátskych krajín (3,0 mld. EUR).

⁽¹³⁾ Tento číselný údaj je vyšší než konečný odhlasovaný rozpočet, ktorý je uvedený v **grafe 2.1**, pretože zahŕňa prenosy a pripísané príjmy.

⁽¹⁴⁾ Pozri tabuľku 5.3 VFR: Plnenie platobných rozpočtových prostriedkov (s. 126 účtovnej závierky).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Napriek tomu došlo k malému nárastu neuhradených žiadostí o platbu ...

2.10. Napriek tomu, že úroveň platieb je naďalej vyššia než strop VFR, a napriek využitiu „rezervy na nepredvídané udalosti“, neuhradené žiadosti o platbu vzrástli o 1,4 mld. EUR na 25,8 mld. EUR⁽¹⁵⁾. Hoci to naznačuje ďalšie nahromadenie predložených žiadostí, väčšina týchto žiadostí došla koncom roka⁽¹⁶⁾. Z týchto žiadostí 4,8 mld. EUR bolo pozastavených na konci roka a žiadosti o 10,2 mld. EUR boli predložené príliš neskoro, aby ich bolo možné spracovať (v posledných štyroch dňoch roka). V dôsledku toho za oblasť súdržnosti (najväčšiu zložku celku) maximálna suma, ktorú Komisia mohla vyplatiť po schválení ostatných žiadostí by bola 9,7 mld. EUR (ak by bol k dispozícii rozpočet). Sumy, ktoré Komisia overila ako správne a boli zaznamenané ako pripravené na platbu v účtovnom systéme Komisie pred koncom roka, dosiahli výšku 1,9 mld. EUR.

... pričom úroveň uzatvorených záväzkov bola v rámci celkového limitu

2.11. V rozpočte boli schválené rozpočtové prostriedky na záväzky vo výške 142,7 mld. EUR⁽¹⁷⁾ na rok 2014. Uzatvorené záväzky dosiahli výšku 109,3 mld. EUR (76,6 % disponibilných rozpočtových prostriedkov), čo odráža úroveň nových programov schválených Komisiou⁽¹⁸⁾ v prvom roku nového VFR na roky 2014 – 2020. V dôsledku toho je v roku 2015 k dispozícii veľmi vysoká úroveň rozpočtových prostriedkov na záväzky. Strop VFR pre viazané rozpočtové prostriedky bol upravený v roku 2015, aby zohľadnil nízku úroveň čerpania v roku 2014. Tento strop bol zvýšený o 16,5 mld. EUR⁽¹⁹⁾ a suma 12,1 mld. EUR bola prenesená do roku 2015.

2.11. V nariadení o VFR sa stanovuje zmena v plánovaní nepoužitých záväzkov z roku 2014 v neskorších rokoch. V dôsledku neskorého prijatia VFR a právneho základu pre politiku súdržnosti [nariadenie (EÚ) č. 1303/2013 o spoločných ustanoveniach] sa to uplatňovalo na programy politiky súdržnosti vo výške 11,2 miliardy EUR. Zmenu v plánovaní prijala Rada EÚ 22. apríla 2015.

Komisia bude vykonávanie programu veľmi pozorne monitorovať, pričom bude využívať finančné informácie, ktoré členské štáty predkladajú trikrát ročne (článok 112 nariadenia o spoločných ustanoveniach).

⁽¹⁵⁾ Poznámka 2.12 na s. 66 účtovnej závierky.

⁽¹⁶⁾ V dokumente „Analýza rozpočtového plnenia európskych štrukturálnych a investičných fondov v roku 2014“ Komisia uviedla, že „zo žiadostí o platbu vo výške 23,4 mld. EUR predložených za posledné dva mesiace roku približne 92 % (21,5 mld. EUR) prišlo v decembri a približne 19 mld. EUR bolo predložených pod 15. decembri. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch toto vysoké sústredenie žiadostí o platbu koncom roka bolo do istej miery spustené automatickým zrušením viazanosti, pretože rok 2014 bol posledným vrcholovým rokom pravidla n+2.“

⁽¹⁷⁾ Vráťane čistej sumy 50 mil. EUR z opravných rozpočtov č. 3, 4 a 6.

⁽¹⁸⁾ 345 programov bolo schválených zo 645 programov.

⁽¹⁹⁾ Strop VFR bude taktiež zvýšený o 4,5 mld. EUR v roku 2016 a 0,1 mld. EUR v roku 2017.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozpočtový výsledok v roku 2014 bol prebytok ...

2.12. Rozpočtový výsledok v roku 2014 bol prebytok vo výške 1,4 mld. EUR ⁽²⁰⁾. To znamená, že sumy prijaté od členských štátov prevýšili platby. Prebytok predstavuje zálohovú platbu členských štátov do rozpočtu na nasledujúci rok. Rozpočtový prebytok je bežný, keďže platby nemôžu prevýšiť príjmy ⁽²¹⁾.

... zatiaľ čo hospodársky výsledok bol deficit

2.13. Hospodársky výsledok bol deficit vo výške 9,6 mld. EUR. Hlavnými dôvodmi deficitu sú nepeňažné úpravy vyplývajúce z čistého dosahu nárastu súm pohľadávok a rezerv. K nárastu výšky pohľadávok došlo z toho dôvodu, že šesť členských štátov si zvolilo odložiť úhradu spätných príspevkov v nadväznosti na úpravy odhadov HND ⁽²²⁾ (pozri body 4.6 až 4.13). Nárast úrovne rezerv je v zásade spôsobený dosahom poklesu úrokových sadzieb na kapitálových trhoch na ocenenie časovo rozlíšených záväzkov na dôchodky ⁽²³⁾. Komisia odsúhlasuje hospodársky výsledok s rozpočtovým výsledkom na strane 109 konsolidovanej ročnej účtovnej závierky Európskej únie za rok 2014 s ďalšími vysvetleniami na strane 118 (pozri **tabuľku 6 v prílohe 1.3**).

⁽²⁰⁾ Pozri **prílohu 1.3, tabuľku 5** od s. 108 účtovnej závierky.

⁽²¹⁾ V zásade môže dôjsť k deficitu, ak sú príjmy nižšie ako uhradené platby. V praxi k deficitu nedošlo od roku 1986.

⁽²²⁾ Pozri poznámku 2.6.1.1 na s. 59 účtovnej závierky.

⁽²³⁾ Pozri poznámku 2.9 k účtovnej závierke.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Zníženie nesplatených záväzkov je podľa predpovede dočasné

2.14. Ako je vysvetlené v bode 2.2, väčšina platieb bola uhradená na pokrytie záväzkov z predchádzajúceho VFR na roky 2007 – 2013. To prispelo k zníženiu nesplatených záväzkov ⁽²⁴⁾ z 222,4 mld. EUR na 189,6 mld. EUR.

2.15. V **grafe 2.3** je znázornený vývoj nesplatených záväzkov za okruh 1b ⁽²⁵⁾ VFR (58 % celkových nesplatených záväzkov). Vyplýva z neho výrazný pokles nesplatených záväzkov, čo odráža počet operačných programov na nové obdobie, ktoré Komisia zatiaľ neschválila. Komisia použila 28,0 mld. EUR (58 %) zo 47,5 mld. EUR viazaných rozpočtových prostriedkov na rok 2014. V okruhu 1b VFR sa použili všetky platobné rozpočtové prostriedky vo výške 54,4 mld. EUR.

2.16. Zníženie úrovne nesplatených záväzkov je podľa predpovede dočasné pre požadovaný nárast stropu VFR na rok 2015 a ďalšie roky (pozri bod 2.11 a **graf 2.3**).

2.15. Pokiaľ ide o politiku súdržnosti, nesplatené záväzky na obdobie rokov 2007 – 2013 sa v roku 2014 znížili takmer o 40 % (52 miliárd EUR) na sumu 80,6 miliardy EUR, čo znamenalo koniec vzostupného trendu, ktorý bolo možné pozorovať do konca roka 2013. Zníženie mohlo byť ešte výraznejšie, ak by schopnosť Komisie plniť žiadosti o platbu prijaté koncom roka nebola obmedzená nedostatkom platobných rozpočtových prostriedkov (pozri odpoveď 2.10).

Okrem toho, pokiaľ ide o politiku súdržnosti v programoch na obdobie rokov 2007 – 2013 blížiacich sa ku koncu obdobia oprávnenosti (t. j. k 31. decembru 2015), pokles nesplatených záväzkov v roku 2014 súvisí s vysokou úrovňou platieb vo výške 51,8 miliardy EUR (alebo 111 % pôvodne schváleného rozpočtu).

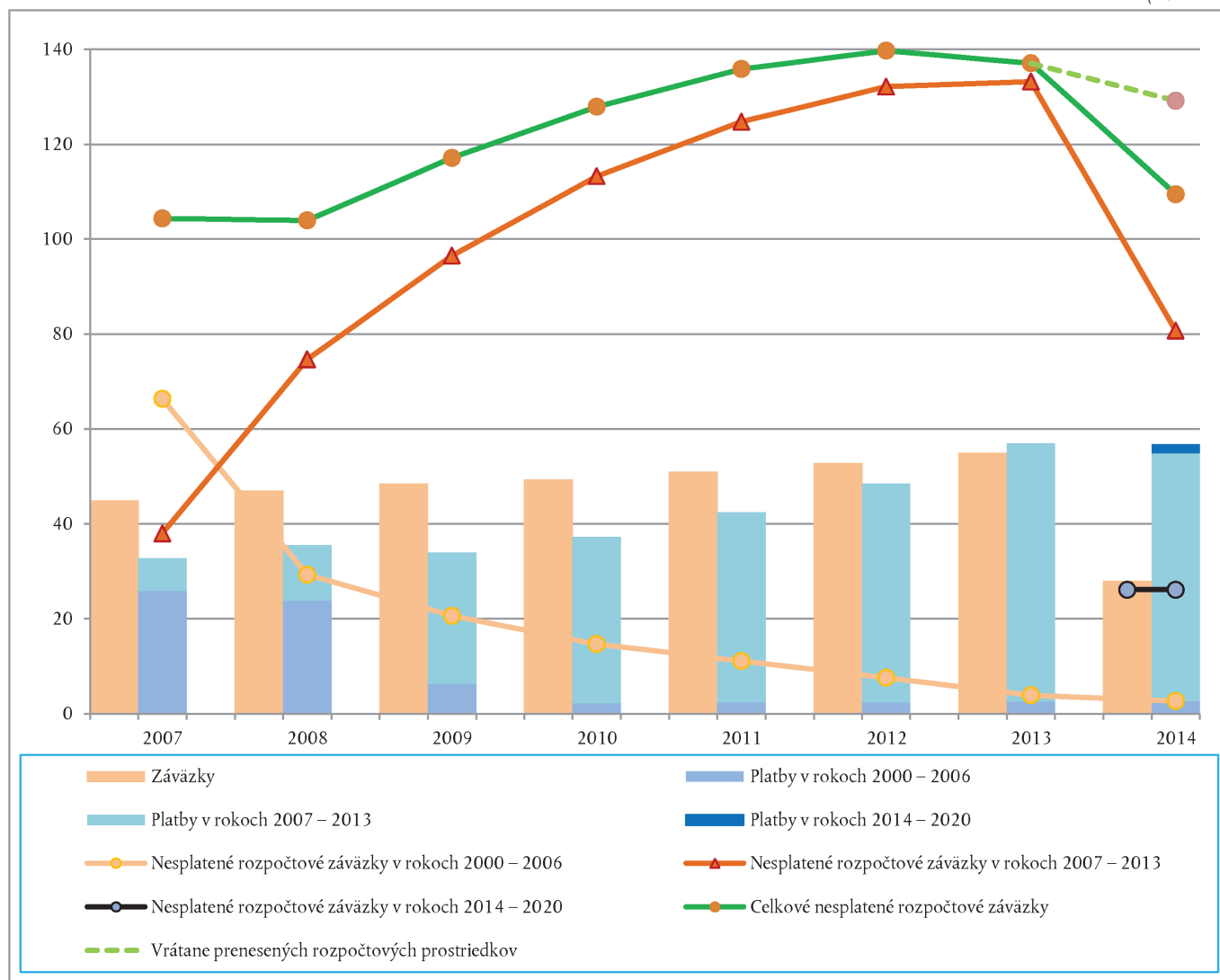
(Pozri: Analýza plnenia rozpočtu v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov v roku 2014).

⁽²⁴⁾ Viazané rozpočtové prostriedky, ktoré boli schválené, ale zatiaľ neboli zmenené na platby.

⁽²⁵⁾ Finančné prostriedky v okruhu 1b „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“, konkrétne Európsky sociálny fond, Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond.

Graf 2.3 – Vývoj nahromadených nesplatených záväzkov v okruhu 1b VFR

(mld. EUR)

Zdroj: Správy o rozpočtovom a finančnom hospodárení – rozpočtové roky 2007 – 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Zaostávanie v čerpaní viacročných európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je výrazné

2.17. Do konca roka 2014 platby členským štátom z viacročných fondov EŠIF⁽²⁶⁾ obdobia 2007 – 2013 dosiahli 309,5 mld. EUR (77 % z celkových 403,0 mld. EUR na všetky schválené operačné programy)⁽²⁷⁾. V **grafe 2.4** sa nachádza analýza rozsahu, v akom Komisia uhrádzala platby oproti záväzkom za každý členský štát. Miera čerpania sa pohybuje od 50 % do 92 %⁽²⁸⁾.

2.18. Z **grafu 2.4** taktiež vyplýva, že päť členských štátov⁽²⁹⁾ sa podieľa viac než polovicou na nevyužitých záväzkoch viacročných EŠIF.

2.19. V niektorých členských štátoch nepredložené žiadosti o príspevok EÚ spolu s požadovaným vnútroštátnym spolufinancovaním sa rovnajú významnému podielu na celkových všeobecných verejných výdavkoch (pozri **graf 2.5**). V štyroch členských štátoch kumulovaný podiel, ktorý by mohol byť žiadaný z fondov EÚ, sa rovná 15 % ročných všeobecných verejných výdavkov⁽³⁰⁾ alebo viac.

2.17. Uzávierka oprávnenosti je 31. decembra 2015. Záverečné dokumenty treba zaslať do 31. marca 2017. Platby na vnútroštátnej úrovni predstavujú väčší podiel, pretože certifikácia si vyžaduje čas. V nariadení sa stanovuje, že 5 % z celkového prideľovania zdrojov sa ponechá až do ukončenia programov.

Spoluzákonnodarcovia sa rozhodli zmeniť nariadenie (ES) č. 1083/2006 a v prípade dvoch členských štátov predĺžiť konečný termín automatického zrušenia záväzku $n + 3$ (ako je to aj v prípade Chorvátska po uzavretí zmluvy o pristúpení). Tým sa znížil tlak pre príslušné členské štáty, pokiaľ ide o platby.

V roku 2014 bola zriadená pracovná skupina pre lepšie vykonávanie, ktorej cieľom je pomôcť členským štátom optimalizovať využívanie balíka prostriedkov v rámci politiky súdržnosti na roky 2007 – 2013. Pokrok, ktorý jednotlivé členské štáty dosiahli v konkrétnych činnostiach, sa monitoruje.

2.18 . Spoločná odpoveď na body 2.18 a 2.19

Komisia sa domnieva, že existuje vzťah medzi váhou počiatočného prideľovania zdrojov a mierou nevyužitých záväzkov.

Komisia sa aktívne zapája s cieľom pomôcť členským štátom, ktoré sú najviac vystavené riziku straty finančných prostriedkov. V roku 2014 zriadila pracovnú skupinu pre lepšie vykonávanie s cieľom zlepšiť vykonávanie v členských štátoch, ktoré výrazne zaostávajú za priemernou úrovňou finančného plnenia krajín EÚ-28 a majú proporcionálne najväčšie nesplatené príspevky od EÚ.

⁽²⁶⁾ Tieto fondy zahŕňajú Európsky sociálny fond (ESF), Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný a rybársky fond (ENRF).

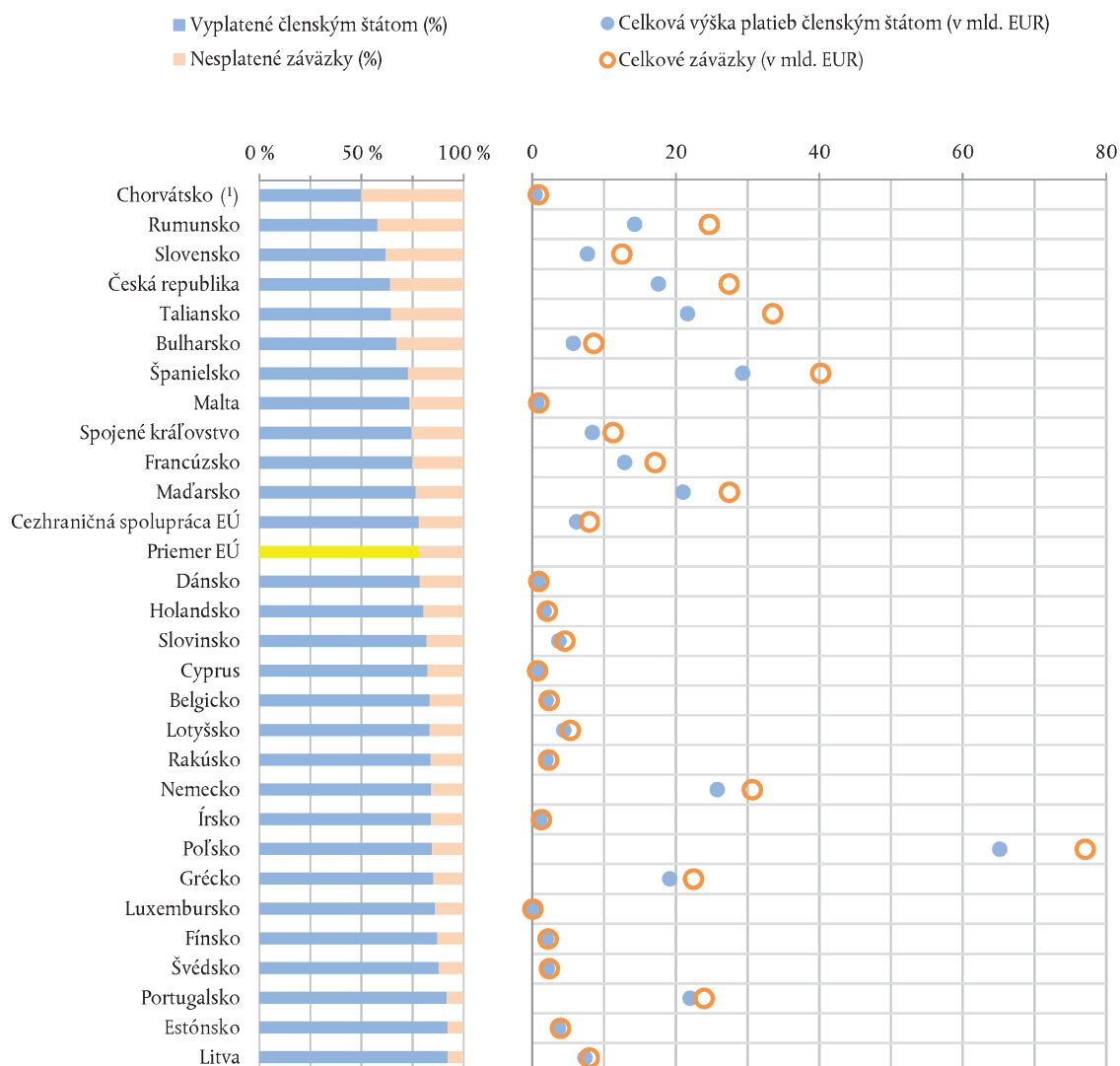
⁽²⁷⁾ Osi 2 a 6 Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) boli vyradené zo súm EŠIF, pretože ide o ročné opatrenia, ktoré nemajú vplyv na miery čerpania členských štátov.

⁽²⁸⁾ Maximálna miera vyplatenia pred uzavretím je 95 % celkového prídeltu.

⁽²⁹⁾ Česká republika, Španielsko, Taliansko, Poľsko a Rumunsko sa podieľajú 54,9 mld. EUR z 93,5 mld. EUR na nevyužitých záväzkoch EŠIF.

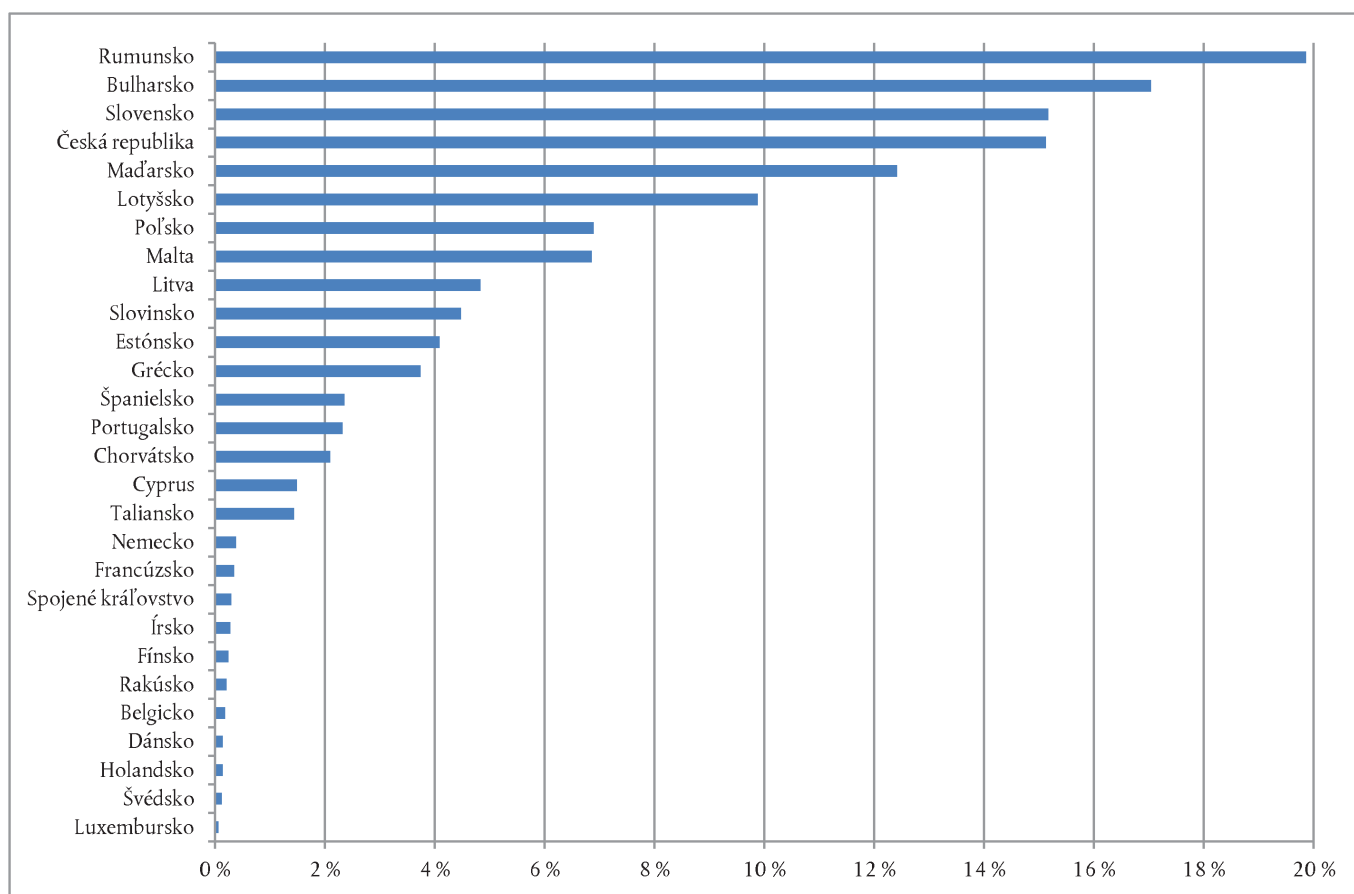
⁽³⁰⁾ Kumulovaný podiel, ktorý by mohol byť žiadaný z fondov EÚ, pozostáva z platieb, ktoré má uhradiť Komisia. Členské štáty budú musieť predložiť výdavky v tejto výške plus vnútroštátne spolufinancovanie.

Graf 2.4 – Čerpanie v % a celkové sumy EŠIF vo VFR na roky 2007 – 2013 k 31. decembru 2014

⁽¹⁾ Chorvátsko vstúpilo do EÚ v júli 2013. Údaje o čerpaní za Chorvátsko preto nie sú porovnateľné s ostatnými členskými štátmi.

Zdroj: Výpočet Európskeho dvora audítorov na základe účtovných údajov Komisie.

Graf 2.5 – Nesplatené záväzky EŠIF k 31. decembru 2014 ako percento všeobecných verejných výdavkov v roku 2014

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe informácií Komisie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Komisia predstavila plán platieb, ktorého cieľom je „vrátiť rozpočet EÚ späť na cestu udržateľného rozvoja“

2.20. V rokoch 2007 až 2013 inštitúcie a orgány EÚ prijali záväzky vo výške 994 mld. EUR a uhradili platby vo výške 888 mld. EUR ⁽³¹⁾. Nesplatené záväzky sa zvýšili zo 132 mld. EUR na začiatku roka 2007 na 222 mld. EUR na konci roka 2013. Zrušené záväzky dosiahli v tomto období výšku 16 mld. EUR, úroveň zrušenia viazanosti bola 1,6 %.

⁽³¹⁾ Pripísané príjmy prispeli k záväzkom sumou 24 mld. EUR z celkových záväzkov vo výške 994 mld. EUR a platbami vo výške 24 mld. EUR z celkovej výšky platieb 888 mld. EUR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.21. V marci 2015 Komisia predstavila Parlamentu a Rade plán platieb, ktorého cieľom je „vrátiť rozpočet EÚ späť na cestu udržateľného rozvoja“⁽³²⁾. V tomto pláne sa nachádzajú krátkodobé opatrenia na zníženie úrovne neuhradených účtov. Komisia plánuje nasledujúce zmierňujúce opatrenia na lepšie riadenie platobných rozpočtových prostriedkov:

- urýchliť spätné získanie neoprávnených platieb,
- obmedziť sumy, s ktorými sa nehýbe na zvereneckých účtoch,
- znížiť percento predbežného financovania,
- využiť maximálne platobné lehoty,
- odložiť žiadosti na predkladanie návrhov/tendre a súvisiace zadávanie zákaziek.

2.22. V predchádzajúcich výročných správach⁽³³⁾ sme podporili činnosti v súvislosti s prvými dvomi opatreniami, ktoré spolu s ostatnými opatreniami stavajú na bežných črtách finančného hospodárenia. Zatiaľ čo je cieľom opatrení, ktoré navrhla Komisia, zlepšiť krátkodobé riadenie toku hotovosti, riešenie vysokej úrovne nesplatených záväzkov si vyžaduje dlhodobý výhľad. Dvor audítorov naďalej zastáva názor, že by Komisia mala každoročne vypracúvať a uverejňovať dlhodobú predpoveď rozpočtových stropov, platobných potrieb, kapacitných obmedzení a potenciálneho zrušenia záväzkov⁽³⁴⁾. Zainteresovaným stranám by to výrazne pomohlo pri vyhodnocovaní budúcich požiadaviek na platby a rozpočtových priorít.

ODPOVEDE KOMISIE

2.21. Krátkodobé opatrenia na zníženie nahromadených nesplatených účtov sú stanovené v „pláne platieb“. V pláne sa uvádza odhad pravdepodobného počtu nahromadených neuhradených žiadostí o platbu na konci roka 2015 (20 miliárd EUR) a požaduje sa v ňom dostatok platobných prostriedkov v rozpočte na rok 2016 s cieľom znížiť tento počet neuhradených žiadostí o platbu na minimálnu úroveň. Návrh Komisie na rozpočet na rok 2016 prijatý 27. mája 2015 zahŕňa príslušnú úroveň platobných prostriedkov. Konečné prijatie týchto platobných prostriedkov je rozhodujúcim zmierňujúcim opatrením zameraným na nesplatené záväzky, ako sa uvádza v analýze „plánu platieb“.

Komisia pozorne sleduje vykonávanie programu a o zistených problémoch bude informovať rozpočtový orgán.

2.22. Plán platieb sa zaoberá nahromadenými neuhradenými platbami, ktoré sa majú splatiť do konca roka 2016.

Pozri odpoveď na odporúčanie 4.

⁽³²⁾ „Diskusia a analýza finančných výkazov“ predložená spolu s účtovnou závierkou, s. 25. Plán platieb sa nachádza na stránke: http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/documents/budg/dv/2015_elements_payment_plan_/2015_element-s_payment_plan_en.pdf

⁽³³⁾ Napríklad vo výročnej správe za rok 2013, body 1.48 a 1.49.

⁽³⁴⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 1.50.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Nevyužitú sumu vo finančných nástrojoch v rámci zdieľaného hospodárenia zostávajú vysoké ...

2.23. V poslednej dostupnej správe o finančných nástrojoch v rámci zdieľaného hospodárenia, v ktorej sa opisuje situácia ku koncu roka 2013⁽³⁵⁾, sa príspevky do nástrojov rapídne zvýšili o 1,7 mld. EUR z 12,6 na 14,3 mld. EUR. Suma vyplatená konečným príjmom sa zvýšila o 2,0 mld. EUR zo 4,7 na 6,7 mld. EUR a to zodpovedá 47 % vyplateným príspevkom z celkových prijatých, čo predstavuje obmedzený pokrok v porovnaní s 37 % vyplatenými ku koncu roka 2012⁽³⁶⁾.

... ako aj hotovosť držaná vo finančných nástrojoch v rámci nepriameho hospodárenia

2.24. Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty patriace finančným nástrojom v mene Komisie spravujú fiduciári na účely realizácie konkrétnych programov financovaných z rozpočtu EÚ. Koncom roka 2014 dosiahli celkovú výšku 1,3 mld. EUR (2013: 1,4 mld. EUR).

2.23. Celková miera úhrad bola na konci roka 2013 na úrovni 47 % v porovnaní s 37 % v roku 2012 a Komisia očakáva podobný vývoj aj v roku 2014. Opatrenia na urýchlenie miery vyplácania finančných nástrojov konečným príjmom zahŕňajú nadväzujúce činnosti prostredníctvom monitorovacích výborov, návštev na mieste, propagačných kampaní a v určitých prípadoch preprogramovania (v prípadoch, keď je zrejmé, že finančné prostriedky pôvodne určené na finančné nástroje nemôžu byť vyplatené konečným príjmom napríklad z dôvodu zmeny trhových podmienok). Okrem toho Komisia prostredníctvom zmeny v usmerneniach o ukončení programov objasnila flexibilitu, ktorú umožňuje všeobecné nariadenie v súvislosti s podporou nástrojov finančného inžinierstva konečným príjmom.

Pozri aj odpoveď na odporúčanie 5.

2.24. Mnohé finančné nástroje vyžadujú určité minimálne rezervy na to, aby mohli fungovať. Konkrétne značná časť peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov (730 miliónov EUR) sa uchováva v rámci záručných nástrojov, z ktorých podstaty vyplýva potreba zachovať hotovosť a krátkodobé vklady, aby mohli vykonávať svoje funkcie.

⁽³⁵⁾ Posledné dostupné údaje sa týkajú konca roka 2013, objavili sa v správe Komisie „Zhrnutie údajov o financovaní a vykonávaní nástrojov finančného inžinierstva vykázaných riadiacimi orgánmi v súlade s článkom 67 ods. 2 písm. j) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006“ zo septembra 2014.

⁽³⁶⁾ Pozri body 6.49 a 6.50 a výročnú správu za rok 2013, bod 1.48.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

2.25. Hlavnou príčinou čistého poklesu súm držaných na zvereneckých účtoch o 0,1 mld. EUR je, že Komisia teraz prijala opatrenia na vyčistenie spätných tokov⁽³⁷⁾ prostriedkov z úverov MEDA⁽³⁸⁾ a rizikových kapitálových operácií. K 31. decembru 2013 bolo nahromadených 259 mil. EUR, ktoré zostali na zvereneckom účte v EIB⁽³⁹⁾. V priebehu roka 2014 bolo 110 mil. EUR prevedených do Garančného fondu pre vonkajšie opatrenia⁽⁴⁰⁾. Zvyšných 149 mil. EUR sa vrátilo späť do všeobecného rozpočtu Únie.

2.26. Dosah vyčistenia spätných tokov prostriedkov z MEDA je čiastočne kompenzovaný prevodom viac než 200 mil. EUR na zverenecké účty založené pre finančné nástroje v rámci nového VFR. Tieto prevody sú zaznamenané ako platby v rozpočte na rok 2014.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Závery za rok 2014

2.27. Platby v roku 2014, podobne ako v roku 2013, zostali nad úrovňou stropu VFR. Pôvodné platobné rozpočtové prostriedky sa zvýšili o 3,5 mld. EUR prostredníctvom opravných rozpočtov. Zostavovanie rozpočtu na tejto úrovni si vyžiadalo aktiváciu „rezervy na nepredvídané udalosti“ krátko po začiatku nového VFR (pozri body 2.4 až 2.9).

2.28. Nesplatené rozpočtové záväzky na výdavkoch viac-ročného charakteru zostávajú naďalej na veľmi vysokej úrovni. Väčšina z týchto nesplatených záväzkov sa týka predchádzajúceho VFR (pozri bod 2.14).

2.29. Nevyužitie záväzky EŠIF sú pri niektorých členských štátoch veľmi vysoké (pozri body 2.17 až 2.19).

2.27. Pozri odpovede Komisie na body 2.4 až 2.9.

2.29. Pozri odpovede Komisie na body 2.17 to 2.19.

⁽³⁷⁾ Výplata úrokov a úverové splátky, dividendy a kapitálové úhrady.

⁽³⁸⁾ Hlavný nástroj hospodárskej a finančnej spolupráce v rámci euro-stredoziemského partnerstva.

⁽³⁹⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 1.49.

⁽⁴⁰⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorým sa Európskej investičnej banke poskytuje záruka EÚ za straty z finančných operácií na podporu investičných projektov mimo Únie (Ú. v. EÚ L 135, 8.5.2014, s. 1).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Odporúčania

2.30. Odporúčame:

- **Odporúčanie 1:** Komisii prijať opatrenia na zníženie úrovne nesplatených záväzkov. Okrem krátkodobých opatrení navrhnutých v marci 2015 sa žiada aj dlhodobý výhľad (pozri body 2.14 až 2.16),
- **Odporúčanie 2:** Komisii zvážiť pri rozpočtovom a finančnom hospodárení kapacitné obmedzenia v niektorých členských štátoch, aby predišla nedostatočnému využívaniu fondov a zvýšila mieru čerpania najmä v oblasti EŠIF (pozri bod 2.19),

2.30.

Komisia odporúčanie prijíma a prijíma požadované opatrenia.

Je dôležité rozlišovať medzi nesplatenými záväzkami (RAL) vyplývajúcimi z časového rozdielu medzi záväzkami a platbami v prípade viacročných programov („bežné“ nesplatené záväzky) a nesplatenými záväzkami vyplývajúcimi z „neprimeraného nahromadenia“ vytvoreného nedostatkom platobných rozpočtových prostriedkov, ktorý vznikol v posledných rokoch. Plán platieb dohodnutý s Európskym parlamentom a Radou sa plne zameriava na neprimerané nahromadenie nesplatených záväzkov, ktoré sa majú vyplatiť do konca roka 2016. Týmto sa nevylúčia bežné nesplatené záväzky, pretože naďalej budú vznikať nové záväzky, ktoré sa plánujú splatiť v nasledujúcich rokoch, čo je bežné v prípade viacročného plánovania.

Komisia sa domnieva, že „plán platieb“ zahŕňa dlhodobú perspektívu zameranú na zníženie nahromadených neuhradených platieb a neprimeraných nesplatených záväzkov (pozri odpoveď 2.21).

Komisia toto odporúčanie prijíma. Komisia už prijala tieto opatrenia:

- dočasné 10 % navýšenie miery spolufinancovania v prípade krajín zapojených do programu,
- osobitná podpora orgánov príslušných členských štátov,
- revízia usmernení o ukončení programov s cieľom zabezpečiť riadne využívanie opatrení flexibility, ktoré majú členské štáty k dispozícii (pozri odpoveď na bod 2.23).

Zriadenie internej pracovnej skupiny pre lepšie vykonávanie v novembri 2014, ktorá je zodpovedná za posúdenie situácie v ôsmich členských štátoch, identifikovanie prekážok obmedzujúcich úspešné vykonávanie, určovanie a monitorovanie vykonávania konkrétnych akčných plánov na riešenie týchto potenciálnych rizík rušenia záväzku.

Okrem toho GR pre regionálnu a mestskú politiku v roku 2013 zriadilo kompetenčné stredisko pre „budovanie administratívnych kapacít“, ktoré je zodpovedné za určenie a vykonávanie cielených činností zameraných na odstraňovanie administratívnych prekážok a nedostatkov, ktoré zabraňujú efektívnemu a účinnému využívaniu štrukturálnych a investičných fondov v členských štátoch a regiónoch.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **Odporúčanie 3:** Komisii zvážiť opatrenia na zníženie nesplatených záväzkov, rýchlejšie ukončenie programov z obdobia 2007 – 2013, zníženie hotovosti držanej fiduciárnymi a zostavovanie plánov platieb a predpovedí v tých oblastiach, kde nesplatené záväzky prevyšujú násobok príslušných ročných rozpočtových prostriedkov (pozri body 2.20 a 2.21),
- **Odporúčanie 4:** Komisii vypracovať dlhodobú predpoveď tokov hotovosti, aby lepšie zosúladila platobné potreby s dostupnými finančnými prostriedkami (pozri bod 2.22),
- **Odporúčanie 5:** Komisii zvýšiť úsilie o znižovanie nadmerných hotovostných zostatkov vo finančných nástrojoch (pozri body 2.23 až 2.26).

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Komisia čelí obmedzeniam v rýchlejšom ukončení programov na obdobie rokov 2007 – 2013.

Komisia sa domnieva, že najdôležitejším opatrením na zníženie nesplatených záväzkov na obdobie rokov 2007 – 2013 je v návrhu rozpočtu na rok 2016 schváliť požadované platobné prostriedky, aby sa v roku 2016 vyplatilo neobvyklé množstvo nahromadených neuhradených žiadostí o platbu.

Komisia prijíma toto odporúčanie a prijíma odporúčané opatrenie, ktorým je analýza spôsobov, ako možno najlepšie vypracovať a zverejniť dlhodobú predpoveď peňažných tokov.

Komisia prijíma odporúčanie a prijíma odporúčané opatrenie. Na záver treba povedať, že platobné prostriedky dostupné vo finančných nástrojoch, ktoré sa nevyužívajú aspoň pre prvé kolo investícií/záruk, budú pre príslušný členský štát stratené.

Na obdobie rokov 2014 – 2020 sa stanovili jasnejšie a pružnejšie pravidlá umožňujúce lepšie zameranie nástrojov (posudzovanie ex ante) a platby v tranžiach. Okrem toho sa stanovilo niekoľko iniciatív zameraných na ďalšie uľahčenie vykonávania nástrojov, ako sú štandardné nástroje a platforma technickej pomoci „FI-compass“, ktoré poskytujú všeobecné poradenstvo, odbornú prípravu a vzájomnú výmenu skúseností pre riadiace orgány.

(Pozri odpoveď na odsek 2.23 a odporúčanie 2.)

KAPITOLA 3

Rozpočet EÚ a výsledky

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	3.1 – 3.2
Časť 1 – Stratégia Európa 2020 a monitorovanie a predkladanie správ Komisiou	3.3 – 3.34
Obdobie, na ktoré sa vzťahuje stratégia Európa 2020, nie je zosúladené s rozpočtovým cyklom EÚ	3.7 – 3.12
Priority, hlavné ciele a hlavné iniciatívy, ako aj tematické ciele stratégie Európa 2020 neslúžia ako operačné ciele	3.13 – 3.25
Komisia zatiaľ nepredkladá správy o príspevku z rozpočtu EÚ na ciele stratégie Európa 2020 komplexným spôsobom	3.26 – 3.34
Časť 2 – Ako sa ciele stratégie Európa 2020 premietajú v partnerských dohodách a programoch členských štátov	3.35 – 3.65
Potenciálne prínosy kombinovania piatich európskych štrukturálnych a investičných fondov sa plne neprejavili	3.39 – 3.43
Stratégia Európa 2020 sa v partnerských dohodách a programoch systematicky nepremieta prostredníctvom tematických cieľov do operačných cieľov	3.44 – 3.48
Zavedenie spoločných ukazovateľov pre každý fond je dôležitým krokom, ale návrh má určité obmedzenia	3.49 – 3.56
Dôraz na výsledky je potrebné ďalej zlepšovať najmä v partnerských dohodách	3.57 – 3.60
Nedostatky v koncepcii rámca výkonnosti	3.61 – 3.65
Časť 3 – Predkladanie správ o výkonnosti Komisiou	3.66 – 3.75
Centrálné usmerňovanie sa zlepšilo, ale stále existujú nedostatky, ktoré je potrebné vyriešiť	3.68 – 3.70
Plánovanie výkonnosti a predkladanie správ na úrovni generálneho riaditeľstva je možné ďalej zlepšovať	3.71 – 3.75
Časť 4 – Výsledky nášho auditu týkajúceho sa výkonnosti	3.76 – 3.86
Zistili sme nedostatočný dôraz na výsledky	3.79 – 3.82
Nie vždy sú vybrané programy, ktoré by mohli dosiahnuť maximálny účinok	3.83 – 3.86
Záver a odporúčania	3.87 – 3.97
Záver pre rok 2014	3.87 – 3.95
Odporúčania	3.96 – 3.97
Príloha 3.1 – Osobitné správy prijaté Dvorom audítorov v roku 2014	
Príloha 3.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v prípade otázok týkajúcich sa výkonnosti	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ÚVOD

3.1. Témou tejto kapitoly je výkonnosť (pozri rámček 3.1). Tento rok sme sa rozhodli zamerať na dlhodobú stratégiu Európskej únie (EÚ), stratégiu Európa 2020. Zo štyroch častí tejto kapitoly sa teda v prvej kapitole posudzuje monitorovanie a predkladanie správ Komisiou o stratégii Európa 2020 a v druhej časti sa skúma, akým spôsobom sa stratégia Európa 2020 premietla do partnerských dohôd a programov financovania schválených medzi Komisiou a členskými štátmi. Posledné dve časti sa zaoberajú témami, ktoré sme skúmali aj v predchádzajúcich rokoch. Tretia časť predstavuje naše pripomienky k výročným správam o činnosti, ktoré vypracovali generálni riaditelia Komisie. A napokon, vo štvrtnej časti sa zdôrazňujú niektoré hlavné témy našich osobitných správ za rok 2014⁽¹⁾ týkajúcich sa výkonnosti.

Rámček 3.1 – Výkonnosť v EÚ

Výkonnosť sa v EÚ sa hodnotí na základe zásad riadneho finančného hospodárenia (hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť)⁽²⁾ a týka sa:

- a) vstupov – finančných, ľudských, materiálnych, organizačných alebo regulačných prostriedkov potrebných na realizáciu programu;
- b) výstupov – dosiahnutých výsledkov programu;
- c) výsledkov – okamžitých účinkov programu na priamych adresátoch alebo príjemcov;
- d) dosahov – dlhodobých zmien v spoločnosti, ktoré možno aspoň čiastočne pripísať opatreniu EÚ.

3.1. Rozpočet VFR na obdobie rokov 2014 – 2020 je jeden z nástrojov EÚ, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020. Hlavnú úlohu pri dosahovaní cieľov stratégie EÚ však zohrávajú národné vlády. Samotný rozpočet EÚ predstavuje len približne 2 % celkových verejných výdavkov v EÚ a 1 % hrubého národného dôchodku EÚ. Kumulované štátne rozpočty a činnosti sú preto kľúčovým faktorom na dosiahnutie cieľov stratégie EÚ.

Komisia sa zaviazala, že bude predkladať správy o príspevku z rozpočtu EÚ k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020. Je to však náročná úloha, najmä pokiaľ ide o oddelenie vplyvu rozpočtu EÚ od vplyvu štátnych rozpočtov a vonkajších faktorov. Je na to potrebná kombinácia informácií a dôkazov získaných na základe monitorovania, modelovania a hodnotenia.

Okrem toho ciele programov financovania a spôsoby vykonávania nového VFR sformoval spoluzákonodarca. Tieto programy prevažne vykonávajú členské štáty prostredníctvom spoločného hospodárenia.

⁽¹⁾ Naše osobitné správy sa týkajú rozpočtu EÚ a Európskeho rozvojového fondu (<http://eca.europa.eu>).

⁽²⁾ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev, článok 27; zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1), článok 30 (nadobudnutie účinnosti 1. januára 2013).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.2. Výročná správa za minulý rok obsahovala samostatnú časť, v ktorej sa analyzovala kontrola prijatia opatrení Komisie na základe vzorky odporúčaní uvedených v osobitných správach⁽³⁾. Tohtoročná kapitola neobsahuje žiadny ekvivalent. Namiesto toho uverejníme samostatnú osobitnú správu zameranú na problematiku nadväznosti na odporúčania uvedené v osobitných správach.

ČASŤ 1 – STRATÉGIA EURÓPA 2020 A MONITOROVANIE A PREDKLADANIE SPRÁV KOMISIOU

3.3. Stratégia Európa 2020 je desaťročná stratégia EÚ v oblasti zamestnanosti a rastu. Bola spustená v roku 2010 s cieľom vytvoriť podmienky pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a nadväzuje na lisabonskú stratégiu, ktorá prebiehala v rokoch 2000 až 2010. Stratégia Európa 2020 sa skladá z piatich „hlavných cieľov“, ktoré musí EÚ ako celok splniť do konca obdobia trvania tejto stratégie.

3.4. Zodpovednosť za plnenie stratégie Európa 2020 je rozdelená medzi EÚ a jej 28 členských štátov. Týchto päť hlavných cieľov má tak v každom členskom štáte pridružený národný cieľ, v ktorom sa zohľadňuje odlišná situácia každého štátu.

3.5. Kým stratégia Európa 2020 má zásadný význam pre množstvo činností EÚ, jej ciele nie sú úplne totožné s cieľmi EÚ. EÚ má okrem cieľov stanovených v stratégii Európa 2020 množstvo iných cieľov, ako sú ciele, ktoré sa týkajú jej činností mimo jej geografických hraníc. V roku 2014 bola podstatná časť rozpočtu EÚ spojená so stratégiou Európa 2020. A keďže je to stratégia pre jednotlivé členské štáty, ako aj pre EÚ, veľkú zodpovednosť za dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 nesú členské štáty, ktoré ju musia financovať mimo rozpočtu EÚ.

3.5. Ciele Únie sú vymedzené v zmluvách a musia sa presadzovať a dodržiavať (napr. spoločná poľnohospodárska politika). V tejto súvislosti sa rozpočet EÚ pridružuje na rôzne činnosti a v čo najväčšej možnej miere sa zosúladuje s meniacimi sa hlavnými prioritami EÚ (t. j. lisabonská stratégia, stratégia Európa 2020). V rámci nového VFR sa hlavy štátov a predsedovia vlád rozhodli, že na presadzovanie cieľov stratégie by sa mali zmobilizovať všetky politiky, nástroje a právne akty EÚ, ako aj finančné nástroje. Komisia preto navrhla rozpočet, ktorý je do značnej miery postavený na celoeurópskom základe tak, aby účinne podporil stratégiu rastu Európa 2020.

V súlade s posúdením Komisie bolo v roku 2014 okolo 58 % rozpočtu EÚ pridelených na stratégiu Európa 2020. Zároveň sa navrhol nový prístup na zabezpečenie účinného využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov najmä prostredníctvom silného zosúladenia s prioritami stratégie Európa 2020, využívania podmienenosti, podpory zameranej na sústredenie zdrojov a stanovenie priorít v oblasti zdrojov, ako aj zavedenia výkonnostných stimulov.

⁽³⁾ Výročná správa za rok 2013, body 10.53 až 10.55.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.6. V tejto časti kapitoly sa posudzuje vzťah stratégie k rozpočtovému cyklu EÚ, prepojenia medzi stratégiou a cieľmi na nižšej úrovni, a monitorovanie a predkladanie správ Komisiou o príspevku rozpočtu EÚ k stratégii Európa 2020. Neskúmali sme preto príspevky členských štátov na stratégiu Európa 2020, ani ostatné povinnosti Komisie, napríklad jej legislatívnu úlohu, jej úlohu v oblasti tvorby politiky alebo európskeho semestra⁽⁴⁾. V tejto kapitole sa ďalej neskúmajú ani doterajšie politické úspechy stratégie Európa 2020.

Obdobie, na ktoré sa vzťahuje stratégia Európa 2020, nie je zosúladené s rozpočtovým cyklom EÚ

3.7. Rozpočtový cyklus EÚ je známy ako viacročný finančný rámec (VFR)⁽⁵⁾ a prebieha v sedemročných blokoch. VFR stanovuje maximálnu sumu, ktorú je možné každý rok čerpať z rozpočtu EÚ na širšie oblasti politík. Pre stratégiu Európa 2020 sú relevantné obdobia VFR 2007 – 2013 a 2014 – 2020. Prerozdelenie finančných prostriedkov do okruhov VFR a medzi členské štáty prebieha počas týchto rokovaní o viacročnom finančnom rámci. VFR vedie k množstvu zmien v legislatívnom rámci, ktorým sa riadi využívanie finančných prostriedkov EÚ vrátane požiadaviek na monitorovanie a predkladanie správ.

3.8. Obdobia VFR nikdy neboli v súlade s obdobiami stratégií EÚ (2000 – 2010 a 2010 – 2020). Komisii to sťažuje monitorovanie a predkladanie správ o príspevku z rozpočtu EÚ na celkovú stratégiu EÚ na obdobie VFR 2007 – 2013.

3.9. Komisia tak vo svojej odpovedi na našu výročnú správu za rok 2013 vysvetlila, že „v čase prijatia VFR na obdobie rokov 2007 – 2013 a zavedenia mechanizmov monitorovania, hodnotenia a predkladania správ stratégie Európa 2020 ešte nebola prijatá. Tým sa do značnej miery vysvetľuje, prečo nebolo možné vyčleniť príspevky z jednotlivých finančných programov na ciele stanovené v tejto stratégii“⁽⁶⁾.

3.8. Obdobie VFR na roky 2007 – 2013 sa nemusí úplne prekrývať s obdobím, na ktoré sa vzťahuje stratégia Európa 2020. To však neznamená, že ide o nedostatočný súlad s celkovou stratégiou. Okrem toho obdobie VFR na roky 2014 – 2020 úplne patrí do obdobia súčasnej stratégie Európa 2020 a má s týmto obdobím rovnaký dátum skončenia.

VFR na obdobie rokov 2014 – 2020 bol vytvorený s cieľom sústrediť sa na vykonávanie stratégie Európa 2020.

⁽⁴⁾ Stratégia Európa 2020 sa takisto vykonáva a monitoruje ako súčasť európskeho semestra, ročného cyklu hospodárskej a rozpočtovej koordinácie EÚ s členskými štátmi.

⁽⁵⁾ Na základe 7-ročného VFR sa pre EÚ stanovuje ročný rozpočet.

⁽⁶⁾ Odpoveď Komisie na výročnú správu za rok 2013, bod 10.24.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.10. Nie je ľahké zmeniť rámec na monitorovanie a predkladanie správ v polovici obdobia VFR. Nielen, že by bolo potrebné zmeniť platnú legislatívu, ale v prípade uplatňovania zdieľaného hospodárenia by každý členský štát musel zmeniť svoje vlastné postupy. Rámec na monitorovanie a predkladanie správ, tvoriaci základ VFR, bol zosúladený so stratégiou Európa 2020 v kontexte VFR na obdobie 2014 – 2020. Tento nový VFR, ako sa odporúča v hodnoteniach lisabonskej stratégie, zosúladil okruhy rozpočtu EÚ tak, aby sa v nich premietali priority rastu stratégie Európa 2020.

3.11. Platby uskutočnené v rámci VFR 2007 – 2013 budú pokračovať po roku 2015. V dôsledku toho prvá polovica desaťročného obdobia stratégie Európa 2020 prebieha v rámci VFR určeného pre inú stratégiu. Predkladanie súhrnných správ o vykonávaní európskych štrukturálnych a investičných fondov⁽⁷⁾ (EŠIF) – hlavných fondov na obdobie 2014 – 2020, využívaných na realizáciu stratégie Európa 2020 – začne v roku 2016⁽⁸⁾; a strategické správy poskytujúce informácie pre diskusiu o prínose fondov EŠIF pre stratégiu Európa 2020 sa očakávajú v rokoch 2017 a 2019⁽⁹⁾.

3.12. V tomto kontexte sa v nasledujúcich dvoch častiach tejto časti kapitoly posudzujú dva kľúčové základné prvky pre účinné monitorovanie a predkladanie správ o stratégii Európa 2020: prenesenie politických ambícií na vysokej úrovni do operačných cieľov pre rozpočet EÚ, a to, či bola Komisia schopná riešiť inherentné problémy súvisiace s monitorovaním a predkladaním správ.

3.10. Komisia sleduje a podáva správy o príspevku z rozpočtu EÚ vynaloženom na celkové ciele EÚ, a najmä na stratégiu Európa 2020.

⁽⁷⁾ EŠIF tvoria Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný a rybársky fond (ENRF).

⁽⁸⁾ Okrem iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí, o ktorej sa začali predkladať správy v apríli 2015.

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320), článok 53.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Priority, hlavné ciele a hlavné iniciatívy, ako aj tematické ciele stratégie Európa 2020 neslúžia ako operačné ciele

3.13. Stratégia Európa 2020 je politická stratégia na vysokej úrovni. Ako sme už uviedli, všeobecné ciele na vysokej úrovni nemusia byť dostatočne zamerané, aby boli užitočnejšie na nižších operačných úrovniach⁽¹⁰⁾. Na účely riadenia je potrebné zaviesť operačné ciele – podľa potreby s ukazovateľmi, cieľmi a čiastkovými cieľmi. Tieto operačné ciele je potrebné prepojiť so stratégiou Európa 2020.

Tri priority, päť hlavných cieľov, sedem hlavných iniciatív

3.14. So stratégiou Európa 2020 je spojených množstvo zámerov, iniciatív a cieľov, ako je to znázornené v rámčeku 3.2. V tejto, ako aj v nasledujúcich častiach, sa preto skúma, či je vzťah medzi týmito rôznymi prvkami ucelený: či sú ciele na vysokej úrovni, vyjadrené v stratégii Európa 2020, prenesené do operačných prvkov, ktoré riadiacim pracovníkom umožňujú monitorovať a predkladať správy o príspevku z rozpočtu EÚ na túto stratégiu.

3.13. Od samého začiatku sa stratégia opierala o úzke partnerstvo s členskými štátmi, ktoré sú kľúčové pre jej úspech. Na tento účel sa ciele stratégie Európa 2020 na úrovni EÚ rozdelili do vnútroštátnych cieľov. Stratégia Európa 2020, ktorá ani zďaleka nie je stratégiou na úrovni EÚ smerujúcou zhora nadol, závisí od zapojenia všetkých príslušných aktérov na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Politické ambície stratégie Európa 2020 nadobudli konkrétnu podobu po vymedzení cieľov a ovplyvnili štruktúru rozpočtu EÚ. Boli prevedené do právneho základu programov financovaných z rozpočtu EÚ.

3.14. Pozri odpoveď Komisie na bod 3.1.

⁽¹⁰⁾ Pozri výročnú správu za rok 2012, bod 10.10.

Rámček 3.2 – Priority stratégie Európa 2020 – inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast (bod 3.15)

<i>Hlavné ciele stratégie Európa 2020 (body 3.16 a 3.17)</i>	<i>Hlavné iniciatívy stratégie Európa 2020 (body 3.18 až 3.21)</i>	<i>Tematické ciele (iba pre EŠIF) (body 3.22 až 3.25)</i>
1. Zamestnanosť: 75 % zamestnanosť osôb vo veku 20 – 64 rokov. 2. Výskum a vývoj: investovať do výskumu a vývoja 3 % hrubého domáceho produktu EÚ (HDP). 3. Zmena klímy a udržateľnosť energie: o 20 % menej emisií skleníkových plynov (či dokonca o 30 %, ak to umožnia podmienky) než v roku 1990; 20 % energie z obnoviteľných zdrojov; 20 % nárast energetickej účinnosti. 4. Vzdelávanie: znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10 %; zvýšiť podiel osôb vo vekovej skupine 30 – 34 rokov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním aspoň na 40 %. 5. Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu: minimálne o 20 miliónov menej ľudí ohrozených rizikom alebo vystavených riziku chudoby a sociálnemu vylúčeniu.	<i>Inteligentný rast:</i> 1. Digitálna agenda pre Európu. 2. Inovácia v Únii. 3. Mládež v pohybe. <i>Udržateľný rast:</i> 4. Európa efektívne využívajúca zdroje. 5. Priemyselná politika vo veku globalizácie. <i>Inkluzívny rast:</i> 6. Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta. 7. Európska platforma proti chudobe.	1. Posilnenie výskumu, technologického vývoja a inovácií 2. Zlepšenie prístupu k IKT a zlepšenie ich využívania a kvality. 3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov (MSP), odvetvia poľnohospodárstva (pre EPFRV) a odvetvie rybolovu a akvakultúry (pre ENRF). 4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. 5. Podpora adaptácie na zmenu klímy, predchádzanie a riadenie rizika. 6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov. 7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach. 8. Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily 9. Podpora sociálneho začlenenia, boja proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii. 10. Investovanie do vzdelávania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania. 11. Posilnenie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.15. Na najvyššej úrovni stratégie Európa 2020 sa nachádzajú tri priority pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast spolu s piatimi hlavnými cieľmi stanovenými v rámci 3.2. Vzťahy medzi prioritami a hlavnými cieľmi sú však mnohočetné a zložité. Napríklad hlavné ciele sú definované ako „nie vyčerpávajúce“ a „kľúčové“ na dosiahnutie troch priorít⁽¹⁾; medzi jednotlivými cieľmi a prioritami nie je jasné prepojenie.

3.16. Hlavné ciele sú v zásade politické ambície⁽²⁾. S výnimkou cieľov týkajúcich sa emisií skleníkových plynov a energie z obnoviteľných zdrojov nie sú hlavné ciele podporované právne záväzným rámcom na úrovni EÚ. Príspevok do rozpočtu EÚ nie je samostatne určený v kontexte dosahovania hlavných cieľov.

3.17. Keďže hlavné ciele nie sú zložité, operačné ciele sú takisto príkladom na základe spôsobu, akým boli transponované do samostatných cieľov každého členského štátu. Pokiaľ ide o dva hlavné ciele, ak by bol členský štát úspešný pri dosahovaní svojich vlastných vnútroštátnych cieľov, celkové hlavné ciele na úrovni EÚ by sa ešte stále neboli dosiahli:

- a) splnenie všetkých vnútroštátnych cieľov by viedlo k zvýšeniu miery zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20 až 64 rokov na 74 %, čo je menej ako hlavný cieľ EÚ vo výške 75 %;

3.15. Tieto ciele sa nemajú vzájomne vylučovať ani slúžiť výlučne jednej z troch priorít. Existuje jasná súvislosť medzi jednotlivými cieľmi a triptychom inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Ciele boli vybrané tak, aby vzájomne posilňovali tieto tri rozmery triptychu a aby celkovo prispievali k ich realizácii. Tieto ciele sú zámerne neúplné a nepokrývajú všetky hybné sily rastu. Sú príkladom druhu zmien, ktoré táto stratégia obhajuje. Ich cieľom je poukázať na vybraný počet kľúčových faktorov pre rast, ktoré sú dôležité pre všetky členské štáty a ktoré by mohli usmerňovať kroky členských štátov. Tento zvolený prístup vyplýva aj zo skúseností získaných v rámci lisabonskej stratégie, ktorej priority sa v dôsledku príliš vysokého počtu cieľov oslabili. Cieľom stratégie Európa 2020 je zamerať sa na podstatné veci.

3.16. Pokiaľ ide o právomoci, väčšina oblastí stratégie Európa 2020 ostáva v rukách členských štátov. EÚ preto môže ísť príkladom a stanoviť ambiciózne a realistické ciele, vymedzenie vnútroštátnych cieľov však zostáva politickou voľbou na vnútroštátnej úrovni.

Komisia/EÚ nemá právnu spôsobilosť na vytvorenie právne záväzného rámca. Napríklad pokiaľ ide o zamestnanosť, Únia môže prijať len opatrenia zamerané na zabezpečenie koordinácie politik zamestnanosti členských štátov, najmä vymedzením usmernení pre tieto politiky.

3.17. Toto Komisia uviedla vo svojom oznámení⁽¹⁾ v dôsledku vnútroštátnych politických rozhodnutí.

- a) Pozri odpoveď Komisie na bod 3.16 o rozdelení právomocí medzi Úniou a členskými štátmi, ako je stanovené v článku 5 Zmluvy o EÚ.

⁽¹⁾ COM(2010) 2020 final z 3. marca 2010, oznámenie Komisie s názvom „Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“, časť 2.

⁽²⁾ COM(2015) 100 final z 2. marca 2015, oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom „Výsledky verejnej konzultácie o stratégii Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“, časť 1.

⁽¹⁾ COM(2014) 130, 5.3.2014, Zhodnotenie vykonávania stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- b) splnenie všetkých vnútroštátnych cieľov v oblasti výskumu a vývoja by viedlo k investovaniu 2,6 % HDP do roku 2020, čo je menej ako hlavný cieľ vo výške 3,0 % ⁽¹³⁾.

3.18. Nasledujúcu úroveň v štruktúre stratégie Európa 2020 tvorí sedem hlavných iniciatív. Sú zoskupené v rámci troch priorít pre rast. Neboli navrhnuté tak, aby predstavovali podrobnejší súbor cieľov alebo ukazovateľov. Tieto hlavné iniciatívy podľa Komisie namiesto toho pomáhajú zabezpečiť rámec pre prijatie opatrení na úrovni EÚ a členských štátov ⁽¹⁴⁾.

3.19. Všetky hlavné iniciatívy okrem „priemyselnej politiky vo veku globalizácie“ priamo prispievajú k jednému alebo viacerým hlavným cieľom, a všetkými hlavnými cieľmi sa priamo zaoberá minimálne jedna hlavná iniciatíva. Komisia však nevypracovala žiadnu podrobnú analýzu vzťahu medzi cieľmi a hlavnými iniciatívami; takisto nevyužila hlavné iniciatívy ako nástroj riadenia – napríklad stanovovanie čiastkových cieľov, pravidelné predkladanie správ o týchto iniciatívach atď. – na dosiahnutie pokroku v súvislosti s touto stratégiou.

3.20. V marci 2015 bola spätná väzba na verejnú konzultáciu o stratégii Európa 2020, o ktorej informovala Komisia, taká, že hlavné iniciatívy vo všeobecnosti poslúžili svojmu účelu a že opatrenia v príslušných oblastiach sa musia dosiahnuť prostredníctvom iných foriem. Respondenti na túto konzultáciu tvrdili, že hlavné iniciatívy by sa mali nahradiť súdržnejšími a zastrešujúcejšími programami politik ⁽¹⁵⁾.

- b) Pokiaľ ide o cieľ v oblasti výskumu a rozvoja, Komisia zdôrazňuje, že cieľom Európskej únie je uskutočniť investície vo výške 3 % HDP do roku 2020. Je zodpovednosťou členských štátov, aby stanovili svoje vnútroštátne ciele v oblasti výskumu a vývoja na úrovni, ktorú považujú za najvhodnejšiu a Komisia môže ovplyvniť tieto ciele len v obmedzenej miere. Dosiahnutie cieľov členských štátov by skutočne len zdvihlo výšku investícií o 2,6 %, čo je však stále značný nárast. Pokrok pri dosahovaní cieľa 3 % sa monitoruje prostredníctvom procesu európskeho semestra, pričom sa členské štáty vyzývajú, aby zvýšili svoje investície v oblasti výskumu a vývoja.

3.18. Hlavné iniciatívy zamerané na vymedzenie niekoľkých politických/prioritných opatrení na plnenie cieľov stratégie Európa 2020. Tieto prioritné opatrenia sa vnímali najmä ako doplnok k štrukturálnym reformám vychádzajúcim z odporúčaní pre jednotlivé krajiny.

3.19. Európa 2020 je zastrešujúcou stratégiou, a preto by nebolo prínosné prepojiť každý cieľ s hlavnou iniciatívou a naopak.

Počas prvých rokov po prijatí stratégie Európa 2020 Komisia v rámci ročného prieskumu rastu pravidelne podávala správy o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní hlavných cieľov a hlavných iniciatív. Frekvencia podávania týchto správ sa v dôsledku realizácie mnohých iniciatív v rámci hlavných iniciatív postupne znížila.

⁽¹³⁾ „Inteligentnejší, ekologickejší, inkluzívnejší? Ukazovatele na podporu stratégie Európa 2020“, Eurostat (vydanie z roku 2015), s. 16, 46 a 77 (<http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/KS-EZ-14-001>).

⁽¹⁴⁾ COM(2010) 2020 final z 3. marca 2010, časť 2.

⁽¹⁵⁾ COM(2015) 100 final z 2. marca 2015, časť 3.3.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.21. Tak ako v prípade hlavných cieľov (bod 3.16) je hlavnou funkciou hlavných iniciatív slúžiť ako akčné plány inšpirované politikou. Nie sú určené na prenesenie cieľov stratégie Európa 2020 na vysokej úrovni do operačných cieľov.

Jedenásť tematických cieľov

3.22. Jedným z hlavných nástrojov EÚ na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 je viacročný finančný rámec (bod 3.7) vrátane EŠIF (bod 3.11). V časti 2 tejto kapitoly je podrobnejšie opísané fungovanie týchto fondov zahŕňajúcich partnerské dohody medzi Komisiou a jednotlivými členskými štátmi a programy na úrovni členských štátov, ktoré stanovujú spôsob čerpania týchto fondov.

3.23. Kľúčovým prvkom týchto štruktúr na úrovni členského štátu, ktorého úlohou je zabezpečiť prepojenie so stratégiou Európa 2020, je 11 tematických cieľov. Podľa tohto právneho predpisu, „s cieľom prispieť k stratégii Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (...), z každého EŠIF sa podporujú tieto tematické ciele“ – uvedené v rámcu 3.2. Tieto tematické ciele sa následne musia premietnuť do osobitných priorít pre každý EŠIF⁽¹⁶⁾. Túto problematiku analyzujeme nižšie v časti 2 tejto kapitoly.

3.21. Komisia nikdy nemala v úmysle premeniť ciele stanovené na vysokej úrovni v rámci stratégie Európa 2020 na operačné ciele, ale sa snažila určiť súbor kľúčových oblastí na podporu reformného programu členských štátov a posilnenie rastu a zamestnanosti.

⁽¹⁶⁾ Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, článok 9.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.24. Tematické ciele nie sú operačné ciele – so súvisiacimi cieľmi, čiastkovými cieľmi a ukazovateľmi. Tieto ciele sú na vysokej úrovni a sú rozsiahle svojou povahou, keďže zahŕňajú celý rad oblastí financovaných z EŠIF. Rozsah tematických cieľov je širší ako ciele stratégie Európa 2020 (bod 3.5), jej hlavné ciele a hlavné iniciatívy. Kľúčové právne predpisy, ktorými sa upravujú EŠIF a tematické ciele, nestanovujú vzťah medzi tematickými cieľmi a hlavnými cieľmi a hlavnými iniciatívami. Takýto vzťah sme zistili len v prípade jedného pracovného dokumentu Komisie⁽¹⁷⁾, v ktorom bolo päť tematických cieľov výslovne prepojených s piatimi hlavnými cieľmi, pričom ďalšie tri s nimi boli prepojené nepriamo. Zostávajúce tri tematické ciele – čísla 2, 5 a 11 v rámciku 3.2 – neboli prepojené s hlavným cieľom. Pokiaľ ide o hlavné iniciatívy, štyri tematické ciele boli prepojené s pracovným dokumentom útvarov Komisie s tým výsledkom, že tri hlavné iniciatívy nemali v tomto dokumente súvisiaci tematický cieľ.

3.25. Samotné tematické ciele – ako hlavné ciele a hlavné iniciatívy – nie sú určené na to, aby stratégiu Európa 2020 premietli do užitočných operačných cieľov.

3.24. Stanovil sa podrobný zoznam tematických oblastí na vysokej úrovni, ktoré majú byť podporované z EŠIF, s cieľom vytvoriť prepojenie medzi stratégiou Európa 2020 a piatimi fondmi, pričom každému z týchto fondov zo zmluvy vyplýva vlastné poslanie. Tematické ciele sa premietajú do konkrétnych cieľov spolu s ukazovateľmi, referenčnými hodnotami a cieľmi na úrovni investičných priorit v každom programe fondov EŠIF⁽²⁾.

Nebolo zámerom vytvoriť priamy vzťah medzi všetkými tematickými cieľmi a hlavnými cieľmi. Hlavné ciele sú ilustratívne a nepokrývajú stratégiu Európa 2020 v plnom rozsahu. Posúdenie skutočného príspevku fondov k dosiahnutiu celkových politických cieľov možno uskutočniť len sledovaním konkrétne financovaných opatrení a ich výsledkov prostredníctvom hodnotenia.

Skutočnosť, že niektoré hlavné iniciatívy nie sú uvedené v časti 2 pracovného dokumentu útvarov Komisie, neznamená, že tieto nemožno priradiť k tematickému cieľu. Tri hlavné iniciatívy, na ktoré sa odvoláva Dvor audítorov, sú skutočne spojené s tematickými cieľmi (8, 9 a 10). Pokiaľ ide o hlavné iniciatívy, z prvého odhadu založeného na operačných programoch na obdobie rokov 2014 – 2020 vyplýva, že EŠIF prispievajú k dosiahnutiu všetkých hlavných iniciatív⁽³⁾.

3.25. V tematických cieľoch sa odrážajú ciele stratégie Európa 2020 a stanovuje sa rámec na vymedzenie užitočných operačných cieľov na úrovni každého programu EŠIF, pričom sa zohľadňujú osobitné charakteristiky členského štátu a oblasti programu.

⁽¹⁷⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie SWD (2012) 61 final, časť II zo 14. marca 2012 s názvom „Prvky spoločného strategického rámca na roky 2014 až 2020 Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a Európsky fond pre námorné otázky a rybné hospodárstvo“. Medzi päť tematických cieľov, ktoré sú výslovne prepojené s hlavnými cieľmi, patria čísla 1, 4, 8, 9 a 10; medzi nepriamo prepojené ciele patria čísla 3, 6 a 7. Tematické ciele 1, 2, 3 a 6 sú prepojené s hlavnými iniciatívami.

⁽²⁾ Ako sa uvádza v článku 2 bode 34 nariadenia o spoločných ustanoveniach: „konkrétny cieľ je výsledok, ku ktorému investičná priorita alebo priorita Únie prispieva v špecifickom národnom alebo regionálnom kontexte prostredníctvom akcií alebo opatrení uskutočnených v rámci takejto priority“.

⁽³⁾ Inovácia v Únii: Tematický cieľ 1: Mládež v pohybe: Tematické ciele 8 a 10: Digitálna agenda pre Európu: Tematický cieľ 2: Európa efektívne využívajúca zdroje: Tematické ciele 4, 5 a 6: Priemyselná politika vo veku globalizácie: Tematické ciele 3 a 7: Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta: Tematické ciele 8 a 10: Európska platforma proti chudobe: Tematický cieľ 9: Podrobnejšie informácie možno nájsť v pracovnom dokumente č. 1 pripojenom k DB2016.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia zatiaľ nepredkladá správy o príspevku z rozpočtu EÚ na ciele stratégie Európa 2020 komplexným spôsobom

3.26. V tejto časti sa posudzuje miera, do akej bola Komisia schopná monitorovať a predkladať správy o príspevku z rozpočtu EÚ – t. j. oddelene od úsilia členských štátov v súvislosti s vnútroštátnymi finančnými prostriedkami – na ciele stratégie Európa 2020. Takisto sa tu posudzujú dva dôležité faktory pri systémoch monitorovania a predkladania správ: a to, či dochádza k zodpovednosti za strategické výsledky, a či bola stanovená stratégia pre oznamovanie výsledkov v porovnaní s cieľmi stratégie Európa 2020.

Monitorovanie a predkladanie správ o stratégii Európa 2020

3.27. Zmysluplne merať a posudzovať príspevok z rozpočtu EÚ k stratégii Európa 2020 možno len v prípade, že má Komisia k dispozícii relevantné, spoľahlivé a včasné informácie pochádzajúce zo stabilného systému riadenia výkonnosti a predkladania správ⁽¹⁸⁾. Zatiaľ sa tak nestalo. Výročné správy o činnosti⁽¹⁹⁾, ktoré sme preskúmali vo výročných správach za predchádzajúce roky, sa nepokúšali analyzovať pokrok pri plnení cieľov stratégie Európa 2020. Miera, do akej sa výročné správy o činnosti za rok 2014 zaoberajú touto otázkou, sa posudzuje v časti 3 tejto kapitoly.

3.27. Rámcom stanoveným spoluzákonnodarcami sa zavádza spoľahlivý systém predkladania správ na obdobie rokov 2014 – 2020, prostredníctvom ktorého sa od roku 2016 bude poskytovať viac informácií o úspechoch podľa tematického cieľa súvisiacich s cieľmi stratégie Európa 2020. Umožní to kvalitatívne posúdenie, keďže úlohou hodnotenia je postupne posúdiť príspevok EŠIF k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020.

Ak možno vytvoriť priamejšie prepojenie medzi fondmi a cieľmi stratégie Európa 2020, Komisia prijala konkrétne opatrenia, ktorými sa zavedie systém monitorovania výkonnosti⁽⁴⁾.

Výročné správy o činnosti boli v predchádzajúcich rokoch spojené s VFR na roky 2007 – 2013, ktorý bol navrhnutý pred tým, ako boli stanovené ciele stratégie Európa 2020.

⁽¹⁸⁾ Pozri výročnú správu za rok 2012, bod 10.32.

⁽¹⁹⁾ Výročná správa za rok 2010, kapitola 8: GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (AGRI), GR pre regionálnu a mestskú politiku (REGIO) a GR pre výskum, inováciu a vedu (RTD); výročná správa za rok 2011, kapitola 10: GR AGRI, GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj – EuropeAid (DEVCO), GR REGIO; výročná správa za rok 2012, kapitola 10: GR pre hospodársku súťaž (COMP), GR pre námorné záležitosti a rybárstvo (MARE) a GR pre mobilitu a dopravu (MOVE); a výročná správa za rok 2013, kapitola 10: GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (EMPL), GR pre zdravie a spotrebiteľov (SANCO) a Úrad pre infraštruktúru a logistiku v Luxemburgu (OIL).

⁽⁴⁾ EMCO a SPC vyvinuli monitor výsledkov v oblasti zamestnanosti na základe komplexnej databázy veľkého počtu ukazovateľov zamestnanosti a sociálnej oblasti spojených s hlavnými cieľmi. EPC tiež využíva komplexný monitorovací systém v rámci LIME zameraný na monitorovanie pokroku v súvislosti so stratégiou Európa 2020.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.28. Pre stratégiu Európa 2020 sa zaviedli niektoré prvky systému účinného monitorovania a predkladania správ. Štatistický úrad Komisie, Eurostat, sprístupňuje štatistické údaje o výkonnosti EÚ a jednotlivých členských štátov pri dosahovaní hlavných cieľov stratégie Európa 2020. Na svojich webových stránkach pravidelne poskytuje informácie o týchto cieľoch, zatiaľ čo osobitné správy obsahujú podrobnejšiu analýzu trendov a skúmajú dôvody, ktoré stoja za vývojom hlavných ukazovateľov.

3.29. Preskúmanie stratégie Európa 2020 zo strany Komisie, ktoré Rada mala mať k dispozícii v marci 2015, bol odložený na začiatok roka 2016. Komisia v marci 2014 vydala hodnotiace oznámenie o začatí verejnej konzultácie o stratégii Európa 2020 ⁽²⁰⁾. Súhrnné výsledky konzultácie však neposkytujú žiadnu spätnú väzbu o úlohe programov EÚ pre stratégiu Európa 2020 ⁽²¹⁾.

3.28. Správy o jednotlivých krajinách, ktoré Komisia vypracovala v kontexte európskeho semestra, sa podrobne zameriavajú na sociálno-ekonomickú situáciu a vyhliadky v každom členskom štáte a na najdôležitejšie opatrenia, ktoré je potrebné prijať na účely zlepšenia sociálno-ekonomického pokroku. Táto analýza tvorí základ pre následné odporúčania pre jednotlivé krajiny, ktoré navrhla Komisia a schválila Európska rada.

Zabezpečenie toho, že výsledné odporúčania pre jednotlivé krajiny sú zohľadnené v partnerských dohodách na roky 2014 – 2020 a operačných programoch, predstavovalo hlavné zameranie rokovaní, aby sa tak ďalej posilnil súlad medzi konkrétnymi cieľmi na úrovni operačného programu a cieľmi stratégie Európa 2020 na vysokej úrovni.

⁽²⁰⁾ COM(2014) 130 final/2 z 19. marca 2014, Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Zhodnotenie vykonávania stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

⁽²¹⁾ COM(2015) 100 final z 2. marca 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.30. Ako už Komisia minulý rok uviedla vo svojej štvrtej hodnotiacej správe, za programové obdobie 2007 – 2013 „nie je možné určiť, aký bol konkrétny prínos jednotlivých finančných programov k plneniu cieľov stratégie Európa 2020“⁽²²⁾. Komisia uverejnila svoju piatu hodnotiacu správu týkajúcu sa rozpočtového roka 2014 v júni 2015⁽²³⁾. Piata hodnotiaci správa obsahuje viac informácií o stratégii Európa 2020 ako predchádzajúca správa. Obsahuje samostatnú časť o stratégii Európa 2020, v ktorej sa poskytuje zhrnutie pokroku, pokiaľ ide o dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020. Táto správa zahŕňa aj viaceré referencie týkajúce sa prínosu jednotlivých programov k dosiahnutiu stratégie Európa 2020. Tieto referencie sú však v správe obmedzené. Vo VFR na obdobie 2007 – 2013 sa nepodporuje komplexné predkladanie správ o príspevku z rozpočtu EÚ na ciele stratégie Európa 2020, keďže bol navrhnutý pred schválením stratégie Európa 2020.

3.31. Hodnotiaci správa teda stále neposkytuje úplný obraz o príspevku z rozpočtu EÚ pre stratégiu Európa 2020 (pozri tiež bod 3.9). Na základe rámca pre programové obdobie 2014 – 2020 Komisia očakáva, že od rozpočtového roku 2017 bude hodnotiaci správa poskytovať lepšie a úplnejšie informácie o výkonnosti vrátane pokroku v dosahovaní stratégie Európa 2020⁽²⁴⁾. V časti 2 tejto kapitoly však zdôrazňujeme niektoré otázky, ktoré Komisii skomplikujú predkladanie správ o prínose EŠIF pre stratégiu Európa 2020 za toto programové obdobie.

3.30. Vo svojej štvrtej hodnotiacej správe Komisia uviedla, že „stratégia Európa 2020 je spoločným úsilím členských štátov a Komisie a plnenie cieľov stratégie Európa 2020 je ovplyvňované veľkým počtom vonkajších faktorov“. Dvor audítorov uvádza v bode 10.24 svojej výročnej správy za rok 2013, že štvrtá hodnotiaci správa predstavovala zlepšenie, pretože sa snaží vytvoriť prepojenie medzi hlavnými finančnými programami uvedenými podľa okruhov VFR a dostupnými informáciami o výkonnosti relevantnými pre stratégiu Európa 2020.

V piatej hodnotiacej správe Komisia odkazuje na obmedzenú veľkosť rozpočtu EÚ v porovnaní s celkovými verejnými výdavkami v EÚ a rôzne vonkajšie faktory, ktoré sa podieľajú na dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Komisia sa zaviazala, že bude predkladať správy o príspevku z rozpočtu EÚ k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020. Je to však náročná úloha, najmä pokiaľ ide o oddelenie vplyvu rozpočtu EÚ od vplyvu štátnych rozpočtov a vonkajších faktorov (pozri aj odpoveď Komisie na bod 3.1).

3.31. Mechanizmy podávania správ pre programy na obdobie rokov 2007 – 2013 boli určené skôr ako ciele stratégie Európa 2020. V tejto chvíli preto nie je rozumné očakávať, že sa v hodnotiacej správe poskytne úplný obraz o príspevku rozpočtu EÚ k stratégii Európa 2020.

⁽²²⁾ COM(2014) 383 final z 26. júna 2014 s názvom „Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o hodnotení financií Únie na základe dosiahnutých výsledkov“.

⁽²³⁾ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o hodnotení financií Únie na základe dosiahnutých výsledkov COM(2015) 313 final z 26. júna 2015. Na základe Zmluvy (články 318 a 319 ZFEÚ) je Komisia povinná vypracovať správu, ktorá je súčasťou dôkazov, na základe ktorých Parlament každoročne udeľuje Komisii absolútórium na plnenie rozpočtu.

⁽²⁴⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 10.25 a odpoveď Komisie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Zodpovednosť a odhodlanie

3.32. Aby bola stratégia Európa 2020 úspešná, je potrebná plná zodpovednosť na strane subjektov, ktorých sa ciele stratégie týkajú, teda členských štátov a EÚ. V preskúmaní lisabonskej stratégie sa poukázalo na to, že absencia jasných záväzkov zainteresovaných strán obmedzuje účinnosť tejto stratégie. V správe skupiny na vysokej úrovni sa dospelo k záveru, že „nedostatok odhodlania na vnútroštátnej aj európskej úrovni znamenal, že [...] neboli zaznamenané prínosy a boli zistené nezrovnalosti a nesúlad“⁽²⁵⁾. V hodnotení lisabonskej stratégie sa dospelo k podobnému záveru, že „realizácia utrpela z dôvodu meniacej sa zodpovednosti“⁽²⁶⁾.

3.33. Komisia v prípade stratégie Európa 2020 vynaložila úsilie o rozvinutie silnejšieho zmyslu pre zodpovednosť a odhodlanie u zainteresovaných strán v súvislosti s cieľmi stratégie. Oznamenie, ktoré sprevádzalo zavedenie tejto stratégie, obsahuje osobitnú časť, v ktorej sa stanovuje, kto by mal čo robiť, stanovujú sa úlohy Európskej rady, Rady ministrov, Komisie, Európskeho parlamentu, vnútroštátnych, regionálnych a miestnych orgánov, zainteresovaných strán a občianskej spoločnosti⁽²⁷⁾.

3.34. Pre VFR na obdobie 2014 – 2020 budú musieť mnohé informácie o príspevku z rozpočtu EÚ na stratégiu Európa 2020 – tak ako v minulosti – pochádzať od členských štátov (v súlade so zásadami zdieľaného hospodárenia). Na zabezpečenie dostupnosti kvalitných informácií a ich využívania na monitorovanie a predkladanie správ bude potrebné odhodlanie na všetkých úrovniach (na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ). Účinné vykonávanie takéhoto systému riadenia výkonnosti a predkladania správ si vyžaduje čas. Niektoré prvky takéhoto systému sú analyzované v časti 2 tejto kapitoly. Zavedenie takéhoto systému by Komisii malo umožniť prevziať zodpovednosť za riadne finančné hospodárenie s rozpočtom EÚ, ako aj za jeho prínos k politickým úspechom vo vyhláseniach generálnych riaditeľov o vierohodnosti vo výročných správach o činnosti⁽²⁸⁾.

3.34. Ako už bolo uvedené v odpovedi Komisie na odporúčanie 3 v kapitole 10 výročnej správy Európskeho dvora audítorov za rok 2013, je potrebné rozlišovať medzi priamou zodpovednosťou generálnych riaditeľov za riadenie finančných programov a plnenie rozpočtu na jednej strane a politickými výsledkami, ako je vplyv finančných programov, na strane druhej. Tie sú zároveň zodpovednosťou spoluzákondarcov, ktorí prispievajú k vytváraniu programov a prijímajú ich, ako aj členských štátov, ktoré často zohrávajú významnú úlohu pri vykonávaní programov. Celkovú výkonnosť programov ovplyvňuje aj mnoho ďalších hospodárskych a spoločenských faktorov, nad ktorými nemajú generálni riaditelia vôbec žiadnu kontrolu.

Komisia sa preto domnieva, že rozsah vyhlásenia generálnych riaditeľov o vierohodnosti by sa mal naďalej zameriavať na hospodárenie a finančné záležitosti, plne v súlade s finančnou zodpovednosťou Komisie za plnenie rozpočtu EÚ. Prijatím súhrnnej správy Komisia preberá celkovú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ.

⁽²⁵⁾ „Prijať výzvy – lisabonská stratégia rastu a zamestnanosti“, s. 40.

⁽²⁶⁾ SEC(2010) 114 final z 2. februára 2010, s. 6.

⁽²⁷⁾ COM(2010) 2020 final z 3. marca 2010, časť 5.2.

⁽²⁸⁾ V súčasnosti sú v ročných vyhláseniach generálnych riaditeľov o vierohodnosti vylúčené otázky týkajúce sa výkonnosti. Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 10.65, a odporúčanie 3 spolu s odpoveďou Komisie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

**ČASŤ 2 – AKO SA CIELE STRATÉGIE EURÓPA 2020
PREMIETAJÚ V PARTNERSKÝCH DOHODÁCH
A PROGRAMOCH ČLENSKÝCH ŠTÁTOV**

3.35. Správne využívanie EŠIF je dôležitým prvkom úsilia EÚ o dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 (bod 3.11). Partnerské dohody medzi Komisiou a jednotlivými členskými štátmi sú jadrom rámca EŠIF. Opisujú rozvojové potreby jednotlivých krajín a pre každý EŠIF uvádzajú zhrnutie hlavných výsledkov očakávaných pre každý vybraný tematický cieľ⁽²⁹⁾. Partnerských dohôd vyplýva, že členské štáty vytvoria programy pre každý fond (alebo pre niekoľko fondov) a stanovujú priority pre príslušnú krajinu alebo región.

3.36. Splnenie stratégie Európa 2020 si vyžaduje, aby sa partnerské dohody a programy zameriavali skôr na výkonnosť než len na čerpanie dostupných finančných prostriedkov. Komisia musí monitorovať a pravidelne predkladať správy o tom, ako akej miery prispievajú EŠIF k stratégii Európa 2020. Komisia bude musieť vypracovať najmä strategické správy (do roku 2017 a 2019) o príspevku EŠIF k plneniu cieľov stratégie Európa 2020⁽³⁰⁾.

3.37. V tejto časti sa preto skúma:

- a) či sa začínajú prejavovať výhody združenia piatich EŠIF do partnerských dohôd a programov (body 3.39 až 3.43);
- b) či členské štáty preniesli stratégiu Európa 2020 na úrovni partnerských dohôd a programov prostredníctvom tematických cieľov do operačných prvkov, ktoré správcom v Komisii umožnia monitorovať a predkladať správy o príspevku z rozpočtu EÚ na stratégiu Európa 2020 (body 3.44 až 3.48);
- c) či zavedenie spoločného súboru ukazovateľov pre EŠIF pravdepodobne uľahčí predkladanie správ o výkonnosti (body 3.49 až 3.56);
- d) či sa členské štáty zameriavajú v partnerských dohodách a programoch na výsledky (body 3.57 až 3.60);
- e) či nový výkonnostný rámec poskytuje členským štátom stimuly na dosiahnutie výsledkov (body 3.61 až 3.65).

3.35. Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 3.1. Rozpočet EÚ je iba jeden z nástrojov prispievajúcich k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020.

⁽²⁹⁾ Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, články 15 až 17.

⁽³⁰⁾ Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, článok 53.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.38. Naše preskúmanie bolo založené na analýze legislatívneho rámca a vzorky piatich partnerských dohôd⁽³¹⁾ spolu s jedným programom pre každú analyzovanú partnerskú dohodu⁽³²⁾. Tento rok sme preskúmali tieto dokumenty v prípade Poľska a Portugalska v spolupráci s najvyššími kontrolnými inštitúciami v týchto členských štátoch. Táto spolupráca zahŕňala súbežnú audítorskú prácu, výmenu plánovacích dokumentov a zistení, a činnosti zamerané na výmenu znalostí a skúseností získaných v tejto oblasti.

Potenciálne prínosy kombinovania piatich európskych štrukturálnych a investičných fondov sa plne neprejavili

3.39. Novinkou na obdobie 2014 – 2020 je to, že päť EŠIF bolo zoskupených do jedného zastrešujúceho nariadenia (známeho ako „nariadenie o spoločných ustanoveniach“ alebo NSU)⁽³³⁾ a pre každý členský štát je plánované využívanie týchto piatich EŠIF stanovené v jednej partnerskej dohode. Účelom bolo zjednodušiť a harmonizovať prístup k vykonávaniu EŠIF, zabezpečiť doplnkovosť medzi sektormi a podporiť synergie.

Zjednodušený a harmonizovaný prístup

3.40. Ako sme už uviedli, celková štruktúra legislatívneho balíka zostáva zložitá. Existuje mnoho vrstiev (spoločné ustanovenia, všeobecné ustanovenia, ustanovenia pre jednotlivé fondy, delegované akty, vykonávacie akty a usmernenia Komisie). Vnútroštátne právne predpisy tvoria v niektorých prípadoch ďalšiu vrstvu⁽³⁴⁾.

⁽³¹⁾ Dohody Nemecka, Francúzska, Lotyšska, Poľska a Portugalska.

⁽³²⁾ Francúzsko: ESF – Alsasko; Nemecko: EPFRV – Sasko-Anhaltsko; Poľsko: kombinácia ESF a EFRR – Podkarpatské vojvodstvo; Portugalsko: ESF Ľudský kapitál; Lotyšsko: kombinácia ESF, EFRR a KF – Zamestnanosť a rast.

⁽³³⁾ Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013.

⁽³⁴⁾ Pozri stanovisko Dvora audítorov č. 7/2011 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ C 47, 17.2.2012), bod 5 (<http://eca.europa.eu>). Toto zistenie potvrdil útvar pre vnútorný audit („záverečná správa IAS o preskúmaní analýzy nedostatkov na obdobie 2014 – 2020 pre EŠIF“).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.41. Ekvivalent partnerských dohôd na obdobie 2007 – 2013 (národné strategické referenčné rámce) zahŕňal skupinu kohéznych fondov: KF, EFRR a ESF⁽³⁵⁾. Partnerské dohody na obdobie 2014 – 2020 pridávajú ďalšie dva fondy, EPFRV a ENRF. Spoločné ustanovenie obsahuje súbor pravidiel platných pre všetky fondy zahŕňajúce dôležité prvky, ako sú zásady podpory Únie pre EŠIF, strategický prístup, monitorovanie atď. Niektoré časti nariadenia o spoločných ustanoveniach sa vzťahujú len na skupinu kohéznych fondov a vylučujú EPFRV alebo EFNR. V nariadení o spoločných ustanoveniach sú napríklad stanovené osobitné pravidlá pre programovanie, ktoré sa týkajú iba skupiny kohéznych fondov.

3.42. Na úrovni programov možno kombinovať iba skupinu kohéznych fondov (napríklad prostredníctvom „programov financovaných z viacerých fondov“). V období 2007 – 2013 to bolo možné iba v prípade KF a EFRR. Pravidlá, ktorými sa riadi využívanie fondov, sa používajú odlišne v závislosti od fondu – konkrétne medzi skupinou kohéznych fondov a fondov EPFRV/EFNR. Tieto rozdiely sú zjavné aj v spôsobe, akým skupina kohéznych fondov a fondy EPFRV/EFNR zostavujú svoje ciele (pozri bod 3.45).

Doplňkovosť a podpora synergií

3.43. Keďže partnerská dohoda je jediným miestom, na ktorom možno spoločne diskutovať o piatich fondoch EŠIF, bude aj miestom na stanovenie doplnkovosti a synergií medzi týmito piatimi fondmi. V našom skúmaní vzorky partnerských dohôd sme našli iba málo dôkazov o zavedení cieľov doplnkovosti a synergií do praxe členskými štátmi. Okrem toho boli preskúmané programy, ktoré poskytovali málo užitočných informácií o doplnkovosti a synergiách. Len zriedkavo uvádzali príklady a ak aj áno, boli skôr vágne. Neexistoval dostatok operatívnych usmernení o tom, akým spôsobom by sa v partnerských dohodách a programoch mala dosiahnuť doplnkovosť medzi sektormi a podpora synergií pri využívaní piatich EŠIF.

3.41. *Iné dôležité prvky, ako napríklad programovanie, hodnotenie a pravidlá oprávnenosti, sú tiež predmetom spoločných pravidiel platných pre všetky EŠIF.*

3.42. *Okrem odpovede Komisie na bod 3.41 pravidlá upravujúce systém plnenia EFNR sú rovnaké ako v prípade EFRR, ESF a Kohézneho fondu, uvedené v časti štyri nariadenia o spoločných ustanoveniach.*

3.43. *V rámci partnerskej dohody sa vyžaduje opis mechanizmov na zabezpečenie koordinácie medzi EŠIF. V programoch sa musia vymedziť podrobnejšie mechanizmy na zabezpečenie takejto koordinácie.*

⁽³⁵⁾ EPFRV a EFNR sú zahrnuté v osobitných dohodách.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Stratégia Európa 2020 sa v partnerských dohodách a programoch systematicky nepremieta prostredníctvom tematických cieľov do operačných cieľov

3.44. Skombinovanie piatich EŠIF do jednej partnerskej dohody by podľa Komisie malo uľahčiť členským štátom aj Komisii predkladanie správ o príspevku piatich EŠIF k spoločným tematickým cieľom⁽³⁶⁾. V prvej časti tejto kapitoly sme uviedli, že úlohou tematických cieľov nie je premietnuť stratégiu Európa 2020 do operačných cieľov, ale zabezpečiť prepojenie na stratégiu Európa 2020 a vytvoriť štruktúru pre informácie uvedené v partnerských dohodách a programoch (body 3.22 až 3.25). V tejto časti sa preto skúma, či je stratégia Európa 2020 na úrovni partnerských dohôd a programov prostredníctvom tematických premietnutá do operačných prvkov (ciele, súvisiace ukazovatele, čiastkové ciele a ciele), ktoré riadiacim pracovníkom umožňujú monitorovať a predkladať správy o príspevku z EŠIF na túto stratégiu.

3.45. Spoločný súbor 11 tematických cieľov (bod 3.23) sa neuplatňuje priamo a dôsledne na všetkých päť EŠIF, a teda ani na programy, ktoré čerpajú z týchto fondov. V prípade súboru kohéznych fondov pôsobia tematické ciele ako štruktúrovací prvok, pretože sú podporované priamo hierarchiou cieľov požadovaných v príslušných nariadeniach. Fondy EPFRV/EFNR však využívajú odlišnú štruktúru. Na najvyššej úrovni je ich úlohou podporovať „priority Únie“, ale v právnych predpisoch sa nestanovuje, ako sú tieto priority prepojené s tematickými cieľmi. Zatiaľ čo právny rámec určuje všeobecné spojenie medzi fondmi EPFRV/ENRF a stratégiou Európa 2020, tematické ciele sa nepoužívajú na stimulovanie alebo štruktúrovanie týchto fondov. V rámci 3.3 sú zhrnuté rôzne štruktúry, ktoré fondy využívajú.

3.44. Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 3.24, pokiaľ ide o úlohu a účel tematických cieľov. Prostredníctvom tematických cieľov sa fondy so svojimi úlohami vychádzajúcimi zo zmluvy zameriavajú na priority stratégie Európa 2020. Jediným cieľom finančných programov však nie je len plnenie stratégie Európa 2020.

3.45. To je v súlade s poslaním jednotlivých fondov.

Priority rozvoja vidieka sa považujú za premietnutie tematických cieľov do osobitného kontextu politiky rozvoja vidieka.

Právnym rámcom EPFRV sa stanovuje jasná súvislosť: príspevok k stratégii Európa 2020 sa uskutoční prostredníctvom šiestich priorít rozdelených do záujmových oblastí. Táto požiadavka sa v plnom rozsahu premieta v štruktúre programov EPFRV. Pokrok pri dosahovaní cieľov stanovených pre priority/záujmové oblasti sa monitoruje v rámci výročných správ o vykonávaní programov. S cieľom zabezpečiť jednotnosť s tematickými cieľmi, k usmerňovacím dokumentom sa pripojili prevodové tabuľky.

Priority Únie pre ENRF a ich prepojenia s tematickými cieľmi sú stanovené v spoločnom strategickom rámci, ako aj na programovej úrovni v intervenčnej logike, o ktorej sa s členskými štátmi diskutovalo na zasadnutiach expertných skupín ENRF v roku 2014.

⁽³⁶⁾ COM(2011) 500 final, časť 1 z 29. júna 2011, Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom „Rozpočet stratégie Európa 2020“, časť 5.2 a SWD (2012) 61 final, časť II zo 14. marca 2012, časť 1.3.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 3.3 – Hierarchia cieľov pre skupinu kohéznych fondov a pre fondy EPFRV/EFNR v súlade s legislatívnym rámcom

ESF/EFRR/KF: tematické ciele -> investičné priority -> osobitné ciele -> typy opatrení.

EPFRV: Priority Únie pre rozvoj vidieka -> oblasti záujmu -> opatrenia.

ENRF: Priority Únie pre udržateľný rozvoj rybolovu a akvakultúry -> osobitné ciele -> opatrenia.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 3.3 – Hierarchia cieľov pre skupinu kohéznych fondov a pre fondy EPFRV/ENRF v súlade s legislatívnym rámcom

EPFRV: Ako je uvedené v odpovedi Komisie na bod 3.45 a okrem iného v usmerneniach pre strategické programovanie na obdobie rokov 2014 – 2020, priority EPFRV a záujmové oblasti sú prepojené so stratégiou Európa 2020 a tematickými cieľmi.

ENRF: Hoci osobitné nariadenie ENRF prepája priority Únie s osobitnými cieľmi a následne s opatreniami fondu, intervenčná logika, ktorá bola použitá na programovanie a predstavená členským štátom na zasadnutí expertnej skupiny ENRF 25. júna 2014, odhaľuje hierarchiu cieľov, ktorá zahŕňa tematické ciele -> priority Únie pre udržateľný rozvoj rybolovu a akvakultúry -> osobitné ciele -> opatrenia.

3.46. Všetky partnerské dohody a štyri z piatich programov, ktoré sme preskúmali, využívali na vytvorenie štruktúry informácií tematické ciele. V prípade jedného programu, ktorý sme skúmali, k tomu nedošlo (program EPFRV – Nemecko), pričom tento program odrážal legislatívne požiadavky a tematické ciele spomínal len okrajovo. V tomto programe nebolo možné nájsť prepojenie medzi tematickými cieľmi, ako je stanovené v partnerskej dohode Nemecka, s prioritami a záujmovými oblasťami programu. Bolo zložité zlúčiť informácie podľa tematických cieľov, a to aj pri použití korelačnej tabuľky podľa pokynov Komisie, v ktorej sú prepojenia medzi prioritami a tematickými cieľmi, keďže priorita 4 má dva súvisiace ciele. Túto skutočnosť sme zistili v programe pre Nemecko, ale bude to všeobecný problém pre všetky programy EPFRV.

3.46. Ako už bolo uvedené, medzi 11 tematickými cieľmi a prioritami/záujmovými oblasťami EPFRV existuje súlad. Pozri aj odpoveď Komisie na bod 3.45.

V rámci EPFRV sa nachádzajú samostatné ukazovatele výsledkov, ktoré umožňujú prepojenia na jednotlivé tematické ciele. Výsledky sa preto môžu zoskupiť podľa tematických cieľov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.47. Vyžaduje sa, aby partnerské dohody zahŕňali hlavné vnútroštátne ciele (bod 3.17). Všetky partnerské dohody, ktoré sme preskúmali, ich zahŕňali. V prípade skúmaných programov iba program Poľska rozdeľoval tieto národné ciele do operačných cieľov prostredníctvom tematických cieľov.

3.48. Portugalsko a Lotyšsko definovali operačné ciele vo svojej partnerskej dohode, ktoré následne použili na úrovni skúmaných programov. Tieto ciele neboli priamo prepojené s ich hlavnými vnútroštátnymi cieľmi.

Zavedenie spoločných ukazovateľov pre každý fond je dôležitým krokom, ale návrh má určité obmedzenia

3.49. Aby bola Komisia schopná skonsolidovať výkonnosť na úrovni EÚ vrátane informácií o stratégii Európa 2020, potrebuje spoločné ukazovatele vrátane ukazovateľov výsledkov, ktoré zdieľajú fondy a konzistentne využívajú všetky členské štáty. Tieto ukazovatele by mali byť doplnené o čiastkové ciele a ciele. V predchádzajúcom období VFR vyžadovali súbor spoločných ukazovateľov iba ESF a EPFRV. Na obdobie 2014 – 2020 sa prostredníctvom nariadení zavádza spoločný súbor ukazovateľov pre každý z piatich EŠIF.

3.50. To potenciálne predstavuje dôležitý krok smerom k zvýšeniu dôrazu na výkonnosť. Z našej analýzy, uvedenej v odsekoch nižšie však vyplýva, že v návrhu systému pre spoločné ukazovatele existuje niekoľko prvkov, ktoré by mohli obmedziť ich užitočnosť a význam, a tým i schopnosť Komisie skonsolidovať informácie o výkonnosti.

3.47. Zahŕnutie odkazu na hlavné ciele do partnerských dohôd je založené na usmerneniach Komisie. Rozdelenie cieľov do dodatočných operačných cieľov závisí od členských štátov. Stanovenie konkrétnych operačných cieľov so zodpovedajúcimi cieľmi sa uskutočňuje na úrovni programu.

3.49. Každý z piatich fondov EŠIF má vlastné poslanie vychádzajúce zo zmluvy a zameriava sa na rôzne druhy projektov a investícií. Bolo by preto ťažké vytvoriť jeden súbor spoločných ukazovateľov. Existujú ciele pre všetky ukazovatele a čiastkové ciele pre ukazovatele zahrnuté do výkonnostného rámca.

V súvislosti s EFRR a KF Komisia podporila dobrovoľné používanie spoločných alebo „hlavných“ ukazovateľov a do roku 2013 všetky členské štáty predložili správy založené na týchto ukazovateľoch. Závazná požiadavka týkajúca sa spoločných ukazovateľov na obdobie rokov 2014 – 2020 vychádza zo skúseností z obdobia rokov 2007 – 2013. Monitorovanie celkovej výkonnosti na úrovni EÚ možno takisto vypočítať pomocou miery dosiahnutia stanoveného cieľa.

Komisia vypracuje do konca roka 2015 správu o výsledkoch rokovaní, ktorá bude zahŕňať analýzu celkových cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť do konca programového obdobia 2014 – 2020.

3.50. Pozri odpovede Komisie na body 3.51 až 3.56.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.51. Podľa právnych predpisov nie sú členské štáty povinné zahrnúť spoločné ukazovatele do svojich programov⁽³⁷⁾. Správa Komisie o výkonnosti je však založená na týchto spoločných ukazovateľoch (napríklad plány Komisie v oblasti riadenia a výročné správy o činnosti pre skupinu kohéznych fondov sú založené výlučne na spoločných ukazovateľoch). Hrozí preto riziko, že nejednotné používanie spoločných ukazovateľov bude mať značný dominový efekt na kvalitu predkladania správ Komisiou.

3.52. Každý EŠIF má spoločné ukazovatele výsledkov. Iba tri z týchto fondov však majú aj spoločné ukazovatele výsledkov⁽³⁸⁾. Niektoré z ukazovateľov označené ako ukazovatele výsledkov pre EPFRV navyše nie sú ukazovatele pravdivých výsledkov (pozri rámček 3.4). V prípade niektorých fondov bude preto pre Komisiu ťažké zhrnúť informácie o výsledkoch.

3.51. V prípade, že možno použiť spoločné ukazovatele výstupu (t. j. ak sú relevantné), podľa nariadenia sa vyžaduje, aby sa použili, a Komisia na tom trvala v rámci rokovaní. Členské štáty sú povinné predkladať správy založené na všetkých spoločných ukazovateľoch. Komisia preto vo svojich správach zaznamená výkonnosť podľa spoločných ukazovateľov, a to v prípade všetkých programov, pre ktoré sú relevantné.

Používanie ukazovateľov pre výstupy a výsledky je povinné. Od členských štátov sa tiež vyžaduje, aby každoročne predkladali správy o pokroku pri dosahovaní všetkých cieľov stanovených v programe, či už pre spoločné ukazovatele, alebo nie. Komisia tak bude schopná posúdiť pokrok na ročnom základe.

3.52. Neexistujú žiadne spoločné ukazovatele výsledkov pre EFRR a KF v dôsledku širokej škály druhov investícií, ktoré môžu byť podporované, a rôznych zmien, na ktoré sa programy zameriavajú. Komisia posúdi a podá správu o výsledkoch, ale nie prostredníctvom jednoduchého zhromažďovania informácií, čo nikdy nebolo jej zámerom a čo nepokladá za užitočné vzhľadom na rôznorodé výsledky.

Pokiaľ ide o EPFRV, spoločné ukazovatele použité vo všetkých programoch rozvoja vidieka sú vymedzené v prílohe IV k nariadeniu (EÚ) č. 808/2014.

Cieľové ukazovatele, ktoré sú podmnožinou spoločných ukazovateľov výsledkov, pragmaticky odrážajú to, čo možno kvantifikovať ex ante, merať, zhromažďovať a sprístupniť všetkými členskými štátmi prostredníctvom monitorovacieho systému. Cieľové ukazovatele by sa preto nemali posudzovať oddelene, ale v spojitosti s úplným súborom ukazovateľov výsledkov uvedených v právnom rámci.

Zatiaľ čo vždy bude existovať priestor na zlepšovanie, ukazovatele sú samy predmetom úvah nákladovej efektívnosti, keďže vznikajú náklady na vytvorenie a monitorovanie ukazovateľov. Ukazovatele, ktoré sa uchovávali v spoločnom systéme, musia byť funkčné, t. j. údaje musia byť reálne dostupné.

Pozri aj odpoveď Komisie k rámčeku 3.4.

⁽³⁷⁾ S výnimkou iniciatív na podporu zamestnanosti mladých ľudí a EPFRV.

⁽³⁸⁾ KF a EFRR nemajú žiadne spoločné ukazovatele výsledkov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 3.4 – Príklady ukazovateľov EPFRV nesprávne klasifikovaných ako výsledné ukazovatele

„Percentuálny podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré z programu rozvoja vidieka získali podporu na investície do reštrukturalizácie alebo modernizácie“ meria počet príjemcov, ktorý je výsledkom poskytovanej podpory v porovnaní so zvýšením efektívnosti výroby, ktorá by bola výsledkom.

„Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja“ predstavuje počet osôb, pre ktorých bola vytvorená stratégia rozvoja, namiesto toho, aby sa ukazovateľ zameriavala na zlepšenia v dôsledku vykonávania stratégie.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 3.4 – Príklady ukazovateľov EPFRV nesprávne klasifikovaných ako výsledné ukazovatele

Percentá poľnohospodárskych podnikov: Ako je uvedené v odpovedi Komisie na bod 3.52, ukazovatele, ktoré sa používajú na monitorovanie politiky a analýzu, musia byť funkčné, v dôsledku čoho sa v určitej miere obmedzujú tie ukazovatele, ktoré sa môžu zachovať.

Patrí medzi ne súbor spoločných ukazovateľov na úrovni výstupu, výsledku, vplyvu a kontextu. Tieto sa použijú na zostavenie súhrnných údajov na úrovni EÚ nielen o výstupoch, ale aj o výsledkoch.

Prvým uvedeným ukazovateľom nie je jednoduchý ukazovateľ výstupu, ale podiel obyvateľstva, na ktoré má poskytnutá podpora vplyv. Teda to v určitej miere poukazuje na mieru a rozsah úspechu PRV: investičná podpora pre 38 % poľnohospodárskeho obyvateľstva poukazuje na veľmi odlišný výsledok pre poľnohospodárske odvetvie, ako napríklad v prípade podpory pre 0,5 %. V plnej miere sa však uznáva, že tento samotný cieľový ukazovateľ neposkytuje primeraný obraz o príspevku programu rozvoja vidieka alebo politiky rozvoja vidieka ako celku na vývoj konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov. SSMH preto zahŕňa aj povinný spoločný doplnkový ukazovateľ výsledkov – Zmena v poľnohospodárskej produkcii poľnohospodárskych podnikov, ktorým sa vypláca podpora/ročná pracovná jednotka. Posúdenie tohto ukazovateľa je zložitejšie, pričom si vyžaduje nielen viac údajov na úrovni poľnohospodárskych podnikov, ale aj porovnanie s podobnými nepodporovanými poľnohospodárskymi podnikmi s cieľom posúdiť čisté výsledky intervencie PRV. Preto sa bude posudzovať prostredníctvom hodnotenia namiesto monitorovania, a to v troch bodoch programového cyklu (2017, 2019 a ex post) skôr než raz ročne.

Percentá vidieckeho obyvateľstva: Tento ukazovateľ sa týka podielu príslušného obyvateľstva, na ktoré sa podpora vzťahuje, nie počtu ľudí, a preto je ukazovateľom rozsahu krytia. Tento ukazovateľ by sa mal vnímať v spojení s R24/T23 [pracovné miesta vytvorené v rámci podporovaných projektov (Leader)].

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.53. Zavedené spoločné ukazovatele by mali umožniť zhrnutie v rámci každého fondu. Predkladanie správ o pokroku v súvislosti so stratégiou Európa 2020 by si však vyžadovalo vyššiu úroveň konsolidácie zahŕňajúcej kombinovanie výsledkov z rôznych fondov. Iba KF a EFRR využívajú rovnaké spoločné ukazovatele (spoločné ukazovatele KF sú podmnožinou ukazovateľov používaných pre EFRR).

3.54. Tematické ciele (bod 3.23) by mali zabezpečiť prepojenie medzi fondmi a stratégiou, a preto by sa mali uplatňovať pre všetkých päť fondov. Spoločné ukazovatele nie sú priamo spojené s tematickými cieľmi. Okrem toho, keďže všetkých päť fondov nemá spoločné ukazovatele, neúľahčia zhromažďovanie informácií na úrovni tematických cieľov.

3.55. V nariadeniach sú stanovené rôzne požiadavky týkajúce sa východísk, čiastkových cieľov a cieľov pre jednotlivé fondy⁽³⁹⁾. Východiská sa vždy nevyžadujú a čiastkové ciele sú potrebné iba pre tie ukazovatele, ktoré tvoria súčasť „výkonostného rámca“ (ktorým sa zaoberá nasledujúca časť). Ciele pre výsledky sa nemusia vždy vyčíslieť. Bez čiastkových cieľov pre výsledky je zložitá zistiť pokrok pred dátumom stanoveným na dosiahnutie cieľov, teda pred rokom 2023, tri roky po skončení súčasného programového obdobia.

3.56. Aby boli ciele užitočným stimulom pre výkonnosť, mali by byť vyrovnané z hľadiska ambicióznosti a realistikosti. Z nášho preskúmania piatich programov však vyplynulo, že niekoľko cieľov pravdepodobne nebolo dosť podnetných.

3.53. Vzhľadom na to, že fondy sa zameriavajú na odlišné investície, je nepravdepodobné, že rovnaké spoločné ukazovatele by sa mohli použiť pre všetky fondy (pozri odpoveď Komisie na bod 3.49). Treba poznamenať, že členské štáty budú podávať správy o pokroku pri naplňaní cieľov stratégie Európa 2020 v rokoch 2017 a 2019 prostredníctvom príspevkov zo všetkých EŠI fondov na vybrané tematické ciele. Komisia pripraví strategickú správu, v ktorej zhrnie všetky správy o pokroku. V hodnotení sa posúdi aj príspevok fondov na ciele pre každú prioritu.

3.54. Pokiaľ ide o fondy politiky súdržnosti, podávanie správ o ukazovateľoch bude stanovené podľa prioritnej osi a konkrétneho cieľa, a preto bude spojené s tematickými cieľmi. Pokiaľ ide o EPFRV, pozri odpoveď Komisie na bod 3.45.

3.55. Komisia monitoruje škálu ukazovateľov výstupov a výsledkov na ročnom základe. Najmä výkon vo vzťahu k pokroku pri dosahovaní výsledkov programov sa monitoruje prostredníctvom výkonnostného rámca, a to aj podľa čiastkových cieľov v prípade ukazovateľov výstupov. Každoročným monitorovaním pokroku od roku 2016 (2015 pre iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí) Komisia bude môcť sledovať pokrok pri dosahovaní cieľov stanovených v programoch, a teda posúdiť, či sú na dobrej ceste dosiahnuť očakávané výsledky.

Rôzne požiadavky týkajúce sa používania referenčných hodnôt závisia od povahy ukazovateľov (výstupov alebo výsledkov). V prípade ESF referenčné hodnoty pre ukazovatele výstupov sú stanovené na nule vzhľadom na povahu ukazovateľov. V prípade ukazovateľov výsledkov však referenčné hodnoty nie sú vždy dostupné a existuje postup, ako ich neskôr stanoviť na základe skúseností získaných pri vykonávaní.

3.56. Komisia sa v rámci rokovaní o programoch snaží dosiahnuť správnu rovnováhu pri stanovovaní cieľov.

⁽³⁹⁾ KF: nariadenie (EÚ) č. 1300/2013, článok 5; EFRR: nariadenie (EÚ) č. 1301/2013, článok 6; ESF: nariadenie (EÚ) č. 1304/2013, článok 5; EPFRV: nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 487), článok 69; a ENRF: nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 (Ú. v. EÚ L 149, 20.5.2014, s. 1), článok 109.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Dôraz na výsledky je potrebné ďalej zlepšovať najmä v partnerských dohodách

3.57. V našej výročnej správe za rok 2012 sme uviedli, že je výzvou dosiahnuť kvalitatívne dobré výsledky v systémoch, v ktorých sa finančné prostriedky vopred pridelujú členským štátom a schopnosť čerpať ich je implicitným cieľom⁽⁴⁰⁾. V reakcii na to je jedným z prvkov, ktoré Komisia označila za riešenie tohto nedostatku na obdobie 2014 – 2020, posilnená „intervenčná logika“⁽⁴¹⁾: t. j., členské štáty by mali určiť svoje potreby a zaviazat sa, že dosiahnu očakávané výsledky skôr, než zväžia, kde a ako vynaložia finančné prostriedky. Z tohto dôvodu sme preskúmali našu vzorku partnerských dohôd a programov, aby sme zistili, či sa členské štáty zaviazali dosiahnuť očakávané výsledky.

3.58. Členské štáty sú vo svojich partnerských dohodách a programoch povinné riadiť sa vyššie uvedenou intervenčnou logikou. Všetky partnerské dohody a programy, ktoré sme preskúmali, určili potreby ešte skôr, než sa začalo s analýzou, ako a na aký účel možno vynaložiť finančné prostriedky EÚ.

3.59. V partnerských dohodách, ktoré sme preskúmali, však chýba dostatočný dôraz na výsledky. Členské štáty sú povinné uviesť v partnerských dohodách⁽⁴²⁾ a programoch očakávané výsledky. Zatiaľ čo členské štáty vo všetkých piatich partnerských dohodách, ktoré sme preskúmali, identifikovali výsledky, v troch z nich⁽⁴³⁾ bola viac ako polovica očakávaných výsledkov vágna. Aj tam, kde boli identifikované výsledky, zvyčajne boli vyjadrené v kvalitatívnych pojmoch bez uvedenia rozsahu požadovanej zmeny. Dobrým príkladom tematického cieľa doloženého vyčíslenými výslednými cieľmi je „Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo“ (číslo 4 v rámci 3.2). Je pravdepodobné, že je to preto, že tento konkrétny tematický cieľ priamo súvisí s jedným z hlavných cieľov podporovaných prostredníctvom právne záväzného rámca (bod 3.16).

3.57. Cieľom intervenčnej logiky je vytvoriť prepojenie medzi činnosťami a očakávanými vplyvmi (výstupy a príspevok k dosiahnutiu výsledkov) intervencie na riešenie vymedzených potrieb, ako aj predpoklady, ktoré objasňujú, ako činnosti povedú k účinkom v rámci intervencie.

3.58. Podľa regulačného rámca členské štáty neuplatňujú intervenčnú logiku na úrovni partnerských dohôd, ale na úrovni programov.

3.59. Právnymi predpismi sa vyžaduje zhrnutie hlavných výsledkov na úrovni partnerskej dohody.

⁽⁴⁰⁾ Pozri výročnú správu za rok 2012, bod 10.4.

⁽⁴¹⁾ Pozri odpoveď Komisie na výročnú správu za rok 2012, bod 10.3.

⁽⁴²⁾ V článku 15 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 sa uvádza, že partnerské dohody by pre každý z vybraných tematických cieľov mali obsahovať zhrnutia hlavných očakávaných výsledkov.

⁽⁴³⁾ Nemecko, Francúzsko a Lotyšsko.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.60. Na úrovni programov, ktoré sme preskúmali, členské štáty stanovili vyčísliteľné výsledné ciele. V prípade programu EPFRV v Nemecku, to bolo obmedzené na jednu zo šiestich priorít (priorita 6).

3.60. Ako je stanovené v nariadení (EÚ) č. 808/2014, kvantifikované ciele týkajúce sa výsledkov sú zahrnuté za všetky priority. Program rozvoja vidieka Saská-Anhaltska na obdobie rokov 2014 – 2020 (rovnako ako všetky ostatné programy rozvoja vidieka) zahŕňa v kapitole 11 súbor kvantifikovaných cieľov, ktoré pokrývajú všetky záujmové oblasti uvedené v programe rozvoja vidieka, pričom sa využívajú ukazovatele spoločných cieľov (podmnožina ukazovateľov výsledkov podľa právneho rámca).

Nedostatky v koncepcii rámca výkonnosti

3.61. Výkonnostná rezerva, pri ktorej sa zadrží malá časť finančných prostriedkov určených členským štátom a sprístupní sa im až po splnení konkrétnych cieľov, je pre členské štáty hlavným stimulom, aby sa po spustení programov naďalej zameriavali na výkonnosť. Výkonnostná rezerva je preto kľúčovým prvkom v kontexte výkonnostného rámca opísaného v rámci 3.5.

3.61. Ide o dodatočný stimul, a nie o hlavný stimul.

Rámček 3.5 – Výkonnostný rámec

Členské štáty stanovujú v programoch ukazovatele s čiastkovými cieľmi na rok 2018 a cieľmi na rok 2023 na úrovni priorít fondu. Komisia preskúma výkonnosť v roku 2019 na základe informácií uvedených vo výročných správach členských štátov o vykonávaní programov za predchádzajúci rok týkajúcich sa dosiahnutia týchto čiastkových cieľov. V závislosti od výsledku tohto preskúmania Komisia prideli výkonnostnú rezervu (od 5 do 7 % rozpočtových prostriedkov na každú prioritu v rámci programu) na priority, ktoré dosiahli svoje čiastkové ciele. Komisia môže platby pozastaviť, ak preskúmanie výkonnosti v roku 2019 poukáže na závažné zlyhanie pri dosahovaní čiastkových cieľov; podobne môže uplatniť finančné opravy, ak sa v záverečnej správe o vykonávaní programov preukáže, že došlo k závažnému zlyhaniu dosiahnutia cieľov do roku 2023 ⁽⁴⁴⁾.

⁽⁴⁴⁾ Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, články 20 až 22.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.62. Vo výročnej správe za minulý rok sme zdôraznili, že účinné fungovanie výkonnostnej rezervy bude čiastočne závisieť od úspechu Komisie pri rokovaní o vhodných cieľoch stanovených na správnej úrovni, a pri zabezpečení presných, spoľahlivých a včasných údajov od členských štátov⁽⁴⁵⁾. V správe útvaru Komisie pre vnútorný audit z októbra 2014 sa dospelo k podobným záverom, pričom sa zistilo, že hrozia súvisiace riziká, že členské štáty stanovia neambiciózne čiastkové ciele a ciele, aby zabránili tomu, že tieto ciele nebudú dosiahnuté, a že nevynakladajú dostatočné úsilie na vykazovanie presných a spoľahlivých údajov s cieľom predísť sankciám v prípade nedostatočnej výkonnosti. Preskúmanie výkonnosti sa uskutoční až v roku 2019, takmer na konci obdobia VFR. Okrem toho, akékoľvek problémy s kvalitou údajov, ktoré poskytl členské štáty, budú zjavné až v roku 2016, v prvom roku, v ktorom Komisia bude musieť v strategických správach zhrnúť výročné správy o vykonávaní programov (pozri bod 3.36), pokiaľ ide o príspevok z EŠIF na stratégiu Európa 2020. V prípade oboch rizikových oblastí tak v niekoľkých nadchádzajúcich rokoch nebude možné posúdiť úspech Komisie a členských štátov.

3.63. Vo výročnej správe za minulý rok⁽⁴⁶⁾ a prostredníctvom našej práce v tejto oblasti pre súčasnú správu sme určili niektoré potenciálne koncepčné nedostatky ustanovení, ktorými sa riadi výkonnostný rámec:

- a) Ak sa prostredníctvom programových priorít nedosiahnu príslušné čiastkové ciele, finančné prostriedky, ktoré predstavuje výkonnostná rezerva, sa členskému štátu nestratia, ale môžu sa prerozdeliť na iné priority, ktoré dosiahli svoje čiastkové ciele⁽⁴⁷⁾. Oslabuje sa tým účinok stimulov.
- b) Finančné sankcie, ktoré má Komisia k dispozícii – pozastavenie platieb alebo finančné opravy –, nemôže byť založené na ukazovateľoch výsledkov⁽⁴⁸⁾. Oslabuje sa tým dôraz na výsledky.

3.63.

- a) Je to skutočne to, na čom sa spoluzákonnodarcovia dohodli.

Komisia nesúhlasí, pokiaľ ide o oslabenie stimulačných účinkov. Riadiaci pracovníci príslušnej prioritnej osi alebo opatrenia prídu o finančnú podporu, preto to pôsobí ako stimul. Okrem toho presunutie prostriedkov na priority, ktoré sú účinnejšie pri dosahovaní výsledkov, v skutočnosti zvyšuje celkový výkon rozpočtu.

- b) Je to opäť to, na čom sa spoluzákonnodarcovia dohodli.

Pokiaľ ide o podstatu vecí, sankcie nemožno uplatňovať na základe ukazovateľov výsledkov z dôvodu načasovania (v niektorých prípadoch sa výsledky môžu hodnotiť až po uplynutí značného času po výstupoch), ako aj z dôvodu vplyvu vonkajších faktorov.

⁽⁴⁵⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 10.14.

⁽⁴⁶⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 10.15.

⁽⁴⁷⁾ Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, článok 22 ods. 4.

⁽⁴⁸⁾ Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, článok 22 ods. 5 a článok 22 ods. 7.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- c) Navyše schopnosť Komisie uplatňovať finančné opravy v prípade, že sa nepodarilo dosiahnuť cieľ, je obmedzená množstvom podmienok a výnimiek: proporcionalitou, úrovňami čerpania, nedefinovanými „vonkajšími faktormi“, sociálno-ekonomickými faktormi, environmentálnymi faktormi, hospodárskymi podmienkami a vyššou mocou⁽⁴⁹⁾.

3.64. Okrem toho sme poukázali na riziko, že dôraz na výkonnosť by bolo obmedzený vzhľadom na skutočnosť, že podľa právnych predpisov⁽⁵⁰⁾ by sa ukazovatele výsledkov mali vo výkonnostnom rámci používať „iba podľa potreby“. Komisia sa rozhodla obmedziť možné využívanie ukazovateľov výsledkov iba na ESF na základe toho, že samotný vplyv programov financovaných EÚ na dosahovanie výsledkov nie je dostatočný a medzi vynaložením finančných prostriedkov a dosiahnutím výsledkov môže prejsť značný čas⁽⁵¹⁾.

3.65. Zatiaľ čo päť programov (z toho štyri sa vzťahujú na ESF), ktoré sme preskúmali, zahŕňalo ukazovatele, čiastkové ciele na rok 2018 a ciele na rok 2023, žiadne nezahŕňali ukazovatele výsledkov vo výkonnostnom rámci. V prípade skúmaných programov tak bude preskúmanie výkonnosti založené na ukazovateľoch vstupu (ako je výška vynaložených verejných prostriedkov) a výstupu (ako je počet financovaných príjemcov). Rámček 3.6 obsahuje ďalšie príklady typov ukazovateľov, čiastkových cieľov a cieľov, ktoré budú použité vo výkonnostnom rámci – a preto môžu určiť, či členské štáty sú alebo nie sú oprávnené získať výkonnostnú rezervu. Dôkazy z preskúmaných programov podporujú záver, ku ktorému sme dospeli v minulom roku, a to, že dosah výkonnostnej rezervy z hľadiska podpory väčšieho dôrazu na výsledky bude pravdepodobne marginálny, pretože na obdobie 2014 – 2020 stále neexistujú reálne finančné stimuly alebo sankcie vzťahujúce sa na výsledky dosiahnuté s finančnými prostriedkami EÚ.

- c) Kvalifikácie sú výsledkom legislatívneho procesu medzi Komisiou, Radou a Parlamentom. Komisia sa domnieva, že cieľ tohto ustanovenia sa ešte podarí dosiahnuť.

3.64. Toto je osobitná otázka týkajúca sa výhradne výkonnostného rámca. Celkové monitorovanie výkonnosti programu bude zahŕňať ukazovatele výsledkov.

3.65. Výkonnostná rezerva je len jeden z prvkov podporujúci zvýšený dôraz na výsledky.

Základným prvkom orientácie na výsledky je intervenčná logika zahrnutá do jednotlivých programov, s ktorými súvisia ukazovatele výstupov a výsledkov.

Výkonnostný rámec poskytuje mechanizmus na monitorovanie toho, či vykonávanie priorit je na správnej ceste. Výkonnostná rezerva poskytuje stimul na dosiahnutie čiastkových cieľov, ktoré sú nevyhnutne predpokladom dosiahnutia plánovaných výsledkov.

⁽⁴⁹⁾ Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, článok 22 ods. 7. Útvar Komisie pre vnútorný audit dospel vo svojej správe z októbra 2014, vypracovanej na základe preskúmania analýzy nedostatkov tohto nariadenia k podobnému záveru.

⁽⁵⁰⁾ Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013, príloha II.

⁽⁵¹⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 10.15; podpora „Usmerneniami Komisie – Preskúmanie výkonnostného rámca a rezervy v rokoch 2014 – 2020“ 6. verzia zo 4. marca 2014, s. 7 pre členské štáty.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 3.6 – Príklady ukazovateľov, čiastkových cieľov a cieľov použité vo výkonnostnom rámci

Lotyšsko, kombinácia ESF, EFRR a KF – Zamestnanosť a rast: Použité ukazovatele

V tomto programe bolo identifikovaných celkovo 46 ukazovateľov, pričom v prípade 16 ide o ukazovatele vstupu a v prípade 30 o ukazovatele výstupu. 16 ukazovateľov vstupu je vo svojej podstate rovnakých: „Pridelenie finančných prostriedkov“.

Nemecko, EPFRV – Sasko-Anhaltsko: Dva typické príklady ukazovateľov s čiastkovými cieľmi a cieľmi

Pre ukazovateľ „Celková suma verejných výdavkov spolu“ je cieľom na rok 2023 suma vo výške 135,7 mil. EUR s čiastkovým cieľom na rok 2018 vo výške 31,1 mil. EUR.

Pre ukazovateľ „Počet poľnohospodárskych subjektov zúčastňujúcich sa na programe riadenia rizika“ je cieľom 113 poľnohospodárskych subjektov s čiastkovým cieľom na rok 2018 vo výške 20 % týchto subjektov.

Francúzsko, ESF – Alsasko: Typické ukazovatele s čiastkovými cieľmi a cieľmi

V tomto programe bolo identifikovaných celkovo šesť ukazovateľov, pričom v prípade troch z týchto ukazovateľov ide o ukazovatele vstupu a v prípade troch o ukazovatele výstupu.

Pre ukazovateľ vstupu „Pridelovanie finančných prostriedkov“ je cieľom na rok 2023 suma vo výške 35,4 mil. EUR s čiastkovým cieľom na rok 2018 vo výške 11,8 mil. EUR.

Pre ukazovateľ výstupu „Počet nezamestnaných osôb na podpore“ je na rok 2023 cieľom 4 067 osôb s čiastkovým cieľom 2 324 osôb.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 3.6 – Príklady ukazovateľov, čiastkových cieľov a cieľov použité vo výkonnostnom rámci

Nemecko, EPFRV – Sasko-Anhaltsko – ukazovateľ: Celková suma verejných výdavkov spolu: Čiastkový cieľ na rok 2018 je stanovený v dôsledku pravidla „n + 2“, pričom pridelená suma z EPFRV z predchádzajúceho programového obdobia je stále k dispozícii na platby do konca roka 2015 na takéto druhy operácií (vykonávaných podľa programu rozvoja vidieka na obdobie rokov 2007 – 2013). Toto zohľadňuje aj čas potrebný na schválenie programu rozvoja vidieka a na prípravu vnútorných vykonávacích usmernení.

ČASŤ 3 – PREDKLADANIE SPRÁV O VÝKONNOSTI KOMISIOU

3.66. Táto časť kapitoly sa zaoberá internými usmerneniami pre generálne riaditeľstvá (GR) v rámci Komisie, prechodom od starého (2007 – 2013) na nový (2014 – 2020) VFR a predkladaním správ o výkonnosti na úrovni GR Komisie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.67. Preskúmali sme programové vyhlásenia za rok 2014⁽⁵²⁾, plány riadenia⁽⁵³⁾ a výročné správy o činnosti⁽⁵⁴⁾ šiestich GR⁽⁵⁵⁾ na základe požiadaviek stanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách, normy vnútornej kontroly Komisie a pokyny uvedené v plánoch riadenia a vo výročných správach o činnosti, ktoré vydali generálny sekretariát Komisie a Generálne riaditeľstvo pre rozpočet (GR BUDG). Z preskúmania boli vylúčené informácie týkajúce sa nevýdavkových činností, keďže v súčasnosti sa skúmajú relevantné požiadavky.

Centrálne usmerňovanie sa zlepšilo, ale stále existujú nedostatky, ktoré je potrebné vyriešiť

3.68. S cieľom zjednodušiť prípravu programových vyhlásení, plánov riadenia a výročných správ o činnosti generálnych riaditeľstiev, generálny sekretariát a GR BUDG vydávajú platné pokyny a súvisiace usmernenia. Zistili sme, že postupom času sa toto usmerňovanie stalo konkrétnejším, konzistentnejším a zrozumiteľnejším⁽⁵⁶⁾. Zlepšenie predstavuje aj požiadavka, aby GR zahrnuli do svojich „programových vyhlásení“ informácie o príspevku výdavkových programov k stratégii Európa 2020 (t. j. prepojenie na súvisiace hlavné ciele a hlavné iniciatívy). Naše preskúmanie však preukázalo, že informácie o stratégii Európa 2020 nie sú zahrnuté v nasledujúcich fázach programovania (v plánoch riadenia) a predkladaní správ (vo výročných správach o činnosti).

3.68. Komisia uvádza v súhrnnej správe na tento a predchádzajúci rok, ako aj vo svojich odpovediach na predchádzajúce výročné správy, že postupne ďalej rozvíjala výkonnostný rámec a prijala viacero opatrení s cieľom preukázať význam kvality výdavkov a pridanej hodnoty rozpočtu EÚ. Počnúc právnym rámcom nového VFR, ktorý je navrhnutý s cieľom prispieť k stratégii Európa 2020 a ktorý zahŕňa silnejšie mechanizmy monitorovania, hodnotenia a predkladania správ v súvislosti s touto stratégiou, Komisia tiež zahrnula toto zameranie na výkonnosť do svojho strategického plánovania a do programového cyklu, ako sa uvádza v hlavných usmerneniach. Keďže výsledky budú čoraz väčšmi dostupné počas trvania súčasného VFR, očakáva sa, že podávanie správ o týchto výsledkoch sa bude postupne čoraz väčšmi zameriavať na strategické ciele EÚ.

⁽⁵²⁾ COM(2013) 450 final z 28. júna 2013, „Návrh všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2014“. Programové vyhlásenia nahradili vyhlásenia o činnosti pri odôvodňovaní finančných prostriedkov požadovaných v návrhu ročných rozpočtov. Pre každý výdavkový program zahŕňajú ciele podporované ukazovateľmi a zámermi, ktoré by sa následne mali využiť v plánoch riadenia a výročných správach o činnosti GR.

⁽⁵³⁾ Každé GR stanovuje ročné plány riadenia s cieľom premietnuť svoju dlhodobú stratégiu do všeobecných a konkrétnych cieľov a plánovať a riadiť svoje činnosti smerom k dosiahnutiu týchto cieľov.

⁽⁵⁴⁾ Výročná správa o činnosti je správa o riadení, v ktorej sa zohľadňuje dosiahnutie hlavných politických cieľov a kľúčových činností. Na účely tejto kapitoly skúmame časť 1 výročných správ o činnosti, ktorá sa týka dosiahnutých výsledkov, a miery, do akej mali tieto výsledky plánovaný vplyv.

⁽⁵⁵⁾ GR AGRI, GR DEVCO, GR EMPL, GR pre podnikanie a priemysel (GR ENTR) – ktoré sa v súčasnosti nazýva GR pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (GR pre rast), GR pre životné prostredie (GR ENV) a GR REGIO.

⁽⁵⁶⁾ Spätná väzba k usmerneniam z operačných generálnych riaditeľstiev bola v prieskume, ktorý v auguste 2014 uskutočnili ústredné útvary, prevažne pozitívna.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.69. Hoci sa v roku 2014 začalo nové obdobie VFR, významná časť výdavkov do roku 2016 sa stále týka predchádzajúceho VFR. Predkladanie správ o výkonnosti tak musí zahŕňať starý aj nový VFR. Správy šiestich generálnych riaditeľstiev, ktoré sme preskúmali, jasne nepredstavili prechod medzi starým a novým VFR. Veľakrát nebolo možné určiť, ktoré ciele a zámery boli ponechané alebo aktualizované zo starého VFR a ktoré boli ukončené. Vzhľadom na chýbajúce porovnateľné informácie hrozí riziko, že nebude možné posúdiť dosiahnutie predchádzajúcich cieľov a zámerov.

3.70. Napríklad jedným z konkrétnych cieľov GR AGRI v starom VFR bolo „Podporiť ekologickú výrobu a rozvinúť trh pre ekologické výrobky v EÚ“. Zatiaľ čo GR AGRI ďalej aktívne pôsobí v oblasti ekologického poľnohospodárstva, tento cieľ už nie je zahrnutý do správ o riadení. Súvisiaci ukazovateľ zostal, ale už nie je porovnateľný s predchádzajúcim VFR. Kým GR AGRI naďalej predkladá správy o ukazovateli „celková oblasť s ekologickým poľnohospodárstvom“, definícia tohto ukazovateľa sa zmenila (z celkovej oblasti s ekologickým poľnohospodárstvom na celkovú oblasť s ekologickým poľnohospodárstvom poberajúcu finančné prostriedky EÚ).

3.69. V usmerneniach vo výročnej správe o činnosti za rok 2014 sa osobitná pozornosť venuje tomu, ako podávať správy o pokračovaní alebo zastavení programov. Zákonnodarca zároveň mohol rozhodnúť o zmene zamerania niektorých programov alebo prerušiť iné programy.

Pokiaľ ide o GR EMPL, ciele na roky 2007 – 2013 boli nahradené jediným cieľom „pokračovať v účinnom vykonávaní programov na roky 2007 – 2013“, zohľadňujúc pritom len 2 ukazovatele. Išlo o vedomé rozhodnutie ponechať správu stručnú a zameranú na riadenie, napr. zdôrazniť v nej opatrenia GR na tri obdobia (prípravné obdobie 2014 – 2020, ukončenie vykonávania 2007 – 2013, ukončenie programu 2000 – 2006).

Pokiaľ ide o GR REGIO a počnúc plánom riadenia 2014, všetky ukazovatele súvisiace s osobitnými cieľmi sú kategorizované podľa programového obdobia, na ktoré sa vzťahujú⁽⁵⁾. Okrem toho informácie o výkonnosti sú štruktúrované takým spôsobom, aby bolo možné rozlíšiť úspechy dosiahnuté v rámci obdobia rokov 2007 – 2013 a 2014 – 2020. Toto ešte nemohlo byť zohľadnené vo výročnej správe o činnosti za rok 2014, keďže neboli k dispozícii žiadne informácie o výkonnosti v súvislosti s novými operačnými programami.

3.70. V kontexte reformy SPP 2013, GR AGRI vytvorilo rámec monitorovania a hodnotenia SPP ako celku. Vzhľadom na skutočnosť, že ekologické poľnohospodárstvo sa považuje za prospešné pre klímu a životné prostredie a že ekologickí poľnohospodári majú nárok na príslušné príspevky, zodpovedajúce ukazovatele boli upravené.

⁽⁵⁾ „Ukazovatele na obdobie 2007 – 2013, ktoré sa prestali používať v období 2014 – 2020“; „ukazovatele, ktoré sú spoločné pre programové obdobia 2007 – 2013 a 2014 – 2020“ a „ukazovatele pre obdobie 2014 – 2020, v súvislosti s ktorými nie sú k dispozícii využiteľné údaje na obdobie 2007 – 2013“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Plánovanie výkonnosti a predkladanie správ na úrovni generálneho riaditeľstva je možné ďalej zlepšovať*Ciele GR, ktoré nezodpovedajú účelom riadenia*

3.71. Podľa pokynov plánu riadenia Komisie z roku 2014 by generálne riaditeľstvá mali stanoviť všeobecné ciele s ukazovateľmi vplyvu (dlhodobými) a konkrétne ciele s ukazovateľmi výsledku (krátkodobými/strednodobými). Podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách by ciele generálnych riaditeľstiev mali byť SMART – špecifické, merateľné, dosiahnuteľné, náležité a časovo ohraničené⁽⁵⁷⁾.

3.72. V súlade s našimi pripomienkami v predchádzajúcich rokoch týkajúcich sa iných generálnych riaditeľstiev sme zistili, že v prípade všetkých šiestich skúmaných generálnych riaditeľstiev boli mnohé ciele (všeobecné a konkrétne) použité v plánoch riadenia a vo výročných správach o činnosti prevzaté priamo z politických alebo legislatívnych dokumentov, ale neboli premietnuté do operačných cieľov. Boli preto na príliš vysokej úrovni, aby mohli byť užitočné ako nástroje riadenia (pozri rámček 3.7).

Rámček 3.7 – Príklady cieľov, ktoré Komisia definuje ako „konkrétne“, nezodpovedajú účelom riadenia

GR DEVCO: Ako konkrétny cieľ je stanovená „Podpora demokracie“. Nie je to sformulované ako cieľ a nedefinuje sa, čo by sa malo dosiahnuť.

GR ENTR: Cieľ „Podpora podnikania a podnikateľskej kultúry“ nešpecifikuje typy činností, ktoré sa majú vykonať a čo by sa prostredníctvom nich malo dosiahnuť.

3.72. Ciele (všeobecné a konkrétne) uvedené v politických alebo legislatívnych dokumentoch predstavujú politickú realitu, v ktorej pôsobí Komisia. Okrem toho Komisia musí riadiť programy a podávať správy o programoch na základe cieľov a ukazovateľov stanovených zákonodarným orgánom.

Rámček 3.7 – Príklady cieľov stanovených Komisiou ako „osobitné“ a nevhodné na účely riadenia

GR DEVCO: Podpora demokracie predstavuje všeobecný, správne formulovaný politický cieľ. Ide o dlhodobý proces, obzvlášť citlivý, pokiaľ ide o politický vývoj v cieľových krajinách, ale to neznamená, že podpora demokracie nie je sám osebe platný cieľ. V mnohých prípadoch je potrebné položiť si otázku „do akej miery by sa situácia ešte viac zhoršila, keby Komisia nebola poskytovala podporu prodemokratickým aktérom a demokratickým procesom v danej krajine?“.

GR ENTR: V súlade s praxou Komisie tento osobitný cieľ a dva súvisiace ukazovatele vyplývajú z právneho základu programu COSME⁽⁶⁾. Komisia sa domnieva, že tento osobitný cieľ je primerane stanovený v súlade s ukazovateľmi, výstupmi a vysvetleniami uvedenými v plánoch riadenia GR a vo výročných správach o činnosti.

⁽⁵⁷⁾ Nariadenie (EÚ, Euratom) č. 966/2012, článok 30 ods. 3.

⁽⁶⁾ Pozri ciele a ukazovatele COSME v prílohe: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1287&from=SK>.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

GR REGIO: Cieľ „Podpora politických reforiem“ nie je merateľný, keďže výška podpory, ktorá sa má poskytovať, nie je vyčíslená.

ODPOVEDE KOMISIE

GR REGIO: Ako sa objasňuje v súvislosti s bodom 3.72 vyššie v texte, ciele, ktoré sú zahrnuté v programových vyhláseniach, plánoch riadenia a výročných správach o činnosti, sú prevzaté z právnych základov. V súlade s praxou Komisie tento konkrétny cieľ je v súlade s právnym základom v súvislosti s programom IPA II⁽⁷⁾.

3.73. Celkovo sme preskúmali 34 konkrétnych cieľov, z ktorých iba dva spĺňali všetky kritéria „SMART“. Tento výsledok je podobný tým, o ktorých sme informovali v predchádzajúcich rokoch. Zatiaľ čo skúmané ciele boli relevantné pre oblasť politiky, v ktorej generálne riaditeľstvá pôsobia, v mnohých prípadoch ukazovatele k danému cieľu nemerali úplne všetky aspekty na príslušnej úrovni.

Pretrvávajú ťažkosti s ukazovateľmi na monitorovanie výkonnosti

3.74. Výber ukazovateľov by mal byť založený na zohľadnení relevantnosti, merateľnosti a dostupnosti včasných a spoľahlivých údajov o výkonnosti. Pokiaľ je to možné, ukazovatele by mali spĺňať kritériá „RACER“⁽⁵⁸⁾. Ukazovatele, ktorými sa merajú účinky, nad ktorými GR nemajú vplyv, by mali byť doplnené inými ukazovateľmi, ktorými sa merajú priamo činnosti GR.

3.75. Všetkých šesť generálnych riaditeľstiev má aspoň jeden ukazovateľ výkonnosti na každý cieľ s cieľom pomôcť vedeniu monitorovať, hodnotiť a predkladať správy o dosiahnutých úspechoch. Z 98 ukazovateľov v týchto GR, ktoré sme skúmali, 34 spĺňalo všetky kritériá RACER. Ide o zlepšenie v porovnaní s výsledkami, o ktorých sme informovali v predchádzajúcich rokoch. Tak ako v predchádzajúcich rokoch sme však zistili aj niektoré ďalšie nedostatky pri používaných ukazovateľoch (pozri rámček 3.8).

3.74. V súlade s odpoveďou na bod 3.72 ciele a ukazovatele, ktoré stanovil zákonodarný orgán v právnych základoch, tvoria bázu, z ktorej musí Komisia vychádzať pri podávaní správ. Nie všetky tieto ukazovatele by splnili kritériá „RACER“.

3.75. Pozri odpoveď Komisie na bod 3.74.

⁽⁵⁸⁾ Relevantné, uznávané, vierohodné, jednoduché a stabilné: „Časť III: Prílohy na posúdenie vplyvu usmernení“ (Európska komisia, 15. januára 2009 – http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_annex_en.pdf).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 231/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA II).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 3.8 – Príklady problémov s ukazovateľmi

a) Ukazovatele, ktoré GR nemohli ovplyvniť.

GR ENV: „Celkový vyprodukovaný odpad“ – Na tento ukazovateľ majú vplyv mnohé faktory, ako sú spotrebiteľské zvyky alebo priemyselné normy. Na niektoré z nich nemá GR ENV vplyv.

b) Ukazovatele, pri ktorých bola spoľahlivosť podporných údajov diskutabilná.

GR AGRI: „Podpora miestnej produkcie na udržanie/rozvoj poľnohospodárskej výroby“ – Údaje pre tento ukazovateľ sú vyňaté z výročných správ o vykonávaní, ktoré predložili členské štáty. Komisia však v kvalite predložených údajov zistila nedostatky a dospela k záveru, že tento ukazovateľ „sa musí vyhodnotiť s náležitou opatrnosťou“⁽⁵⁹⁾.

c) Ukazovatele prezentované ako ukazovatele výsledkov, ktoré v skutočnosti boli zamerané na výstupy.

GR EMPL: „Počet osôb, ktoré prijímajú pomoc od fondu“ – Tento ukazovateľ meria počet príjemcov namiesto toho, aby sa zameriaval na zlepšenie dosiahnuté v dôsledku poskytovania podpory.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 3.8 – Príklady problémov s ukazovateľmi

a) GR ENV: Hoci vytvorenie priaznivého vývoja v rámci „celkového vyprodukovaného odpadu“ závisí aj od faktorov mimo kontroly Komisie, viaceré smernice obsahujú povinné ciele týkajúce sa predchádzania vzniku odpadov a recyklácie.

b) GR AGRI: Vo všeobecnosti by sa k ukazovateľom nemalo pristupovať v ich nominálnej hodnote a ich kvalita by sa vždy mala posudzovať vo vzťahu k zamýšľanému účelu použitia. Komisia spolu s členskými štátmi už prešla procesom úvah v záujme zlepšenia ukazovateľov a kvality poskytovaných údajov.

c) GR EMPL: Tento ukazovateľ je v súlade s cieľmi Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD), ktorého cieľom je zmierniť najhoršie formy chudoby a pokúša sa o zmenu ich príslušnej pozície (vymaniť sa z chudoby). Takýto ukazovateľ je klasifikovaný ako ukazovateľ výsledkov v následne prijatom delegovanom akte [nariadenie (EÚ) č. 1255/2014], ktorý obsahuje zoznam spoločných ukazovateľov vstupov, výstupov a výsledkov.

Počet príjemcov pomoci už poskytuje údaje o príspevku FEAD s cieľom zmierniť potravinovú a závažnú materiálnu depriváciu. Povaha fondu neumožňuje (určite nie nákladovo efektívne) poskytnutie informácií o „dosiahnutom zlepšení v dôsledku poskytnutia podpory“. Týmto zlepšeniami by boli vplyvy poskytnutej podpory, ktoré by presahovali monitorovanie povahy ukazovateľov.

⁽⁵⁹⁾ Pozri plán riadenia GR AGRI za rok 2014, s. 35 (http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/amp/index_en.htm).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ČASŤ 4 – VÝSLEDKY NÁŠHO AUDITU TÝKAJÚCEHO SA VÝKONNOSTI

3.76. V našich osobitných správach sme skúmali, či sa zásady riadneho finančného hospodárenia uplatňujú na výdavky EÚ. Pre osobitné správy vyberáme témy – konkrétne rozpočtové oblasti alebo témy týkajúce sa riadenia –, ktoré majú maximálny vplyv a opierame sa o celý rad kritérií, akými sú úroveň príslušných príjmov alebo výdavkov, riziká pre riadne finančné hospodárenie a miera záujmu zúčastnených strán. V roku 2014 sme prijali⁽⁶⁰⁾ 24 osobitných správ, ktoré sú uvedené v **prílohe 3.1**.

3.77. Každá osobitná správa sama osebe predstavuje dôležitý prínos k povinnosti kontrolovaných subjektov zodpovedať sa za ich hospodárenie s finančnými prostriedkami EÚ a smerom pomôcť im dosiahnuť zlepšenie v budúcnosti. Tieto osobitné správy zachytávajú celý životný cyklus riadenia od návrhu až po hodnotenie. V mnohých prípadoch preto zahŕňajú informácie o tom, do akej miery finančné prostriedky EÚ viedli k hmatateľným výsledkom. Naša správa o výročnej činnosti⁽⁶¹⁾ predstavuje stručné zhrnutie osobitných správ za rok 2014 zoskupených podľa okruhov VFR na obdobie 2014 – 2020.

3.78. Vo výročných správach z predchádzajúcich rokov sme zo všetkých osobitných správ v danom roku⁽⁶²⁾ vybrali niekoľko tém, ktoré sme považovali za obzvlášť relevantné. Vo výročnej správe za tento rok analyzujeme, či v prípade kontrolovaných oblastí bol kladený dôraz na výsledky a či sa vybrali projekty, pri ktorých bolo pravdepodobné, že za vynaložené finančné prostriedky zabezpečia optimálnu hodnotu.

⁽⁶⁰⁾ Prijatý znamená schválený na uverejnenie.

⁽⁶¹⁾ Pozri výročnú správu Dvora audítorov o činnosti za rok 2014, s. 17 – 32 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶²⁾ Vo výročnej správe za rok 2011 boli týmito témami analýza potrieb, koncepcia a pridaná hodnota EÚ; vo výročnej správe za rok 2012 to boli ciele a ukazovatele, údaje o výkonnosti a udržateľnosť projektov financovaných EÚ; a vo výročnej správe za rok 2013 to bola pridaná hodnota EÚ a mŕtva váha.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Zistili sme nedostatočný dôraz na výsledky

3.79. V bodoch 3.57 až 3.60 sa analyzoval nedostatočný dôraz na výsledky v partnerských dohodách. Na význam tejto problematiky sa poukázalo aj v našej situačnej správe z roku 2014 o rizikách finančného hospodárenia s rozpočtom EÚ⁽⁶³⁾. V tomto preskúmaní sme uviedli, že nedostatok informácií o tom, čo sa skutočne podarilo dosiahnuť prostredníctvom finančných prostriedkov, môže byť jedným z dôvodov nedostatočnej hodnoty za vynaložené peniaze [bod 25 písm. l)]. V preskúmaní sa požadoval spoľahlivý systém riadenia výkonnosti s jasne definovanými a univerzálne uplatňovanými ukazovateľmi výkonnosti zameranými na výstupy, výsledky a dosah⁽⁶⁴⁾.

3.80. Napríklad sme dospeli k záveru, že systémy monitorovania a hodnotenia, ktoré používalo GR EuropeAid, neposkytli dostatočné informácie o dosiahnutých výsledkoch. Ako bolo uvedené v tejto správe, nie je to po prvýkrát, čo sme poukázali na tento nedostatok⁽⁶⁵⁾.

3.81. K podobnému záveru sa dospelo v prípade osobitnej správy o Fonde pre vonkajšie hranice, kde nedostatky v monitorovaní a záverečných správach, systémoch IT a následných hodnoteniach znamenali, že zodpovedné orgány nemonitorovali dosiahnutie výsledkov alebo tak urobili len nedostatočne. V dôsledku toho sme – rovnako ako členské štáty a Komisia – neboli schopní posúdiť, do akej miery fond podporoval stanovené priority⁽⁶⁶⁾.

3.80. *Nedostatky uvedené v predchádzajúcich správach sa netýkali hodnotenia, ale systému predkladania správ GR EuropeAid. Podľa týchto správ daný systém neposkytoval dostatok informácií o výsledkoch a zameriaval sa skôr na vykonané činnosti ako na úspechy politik.*

3.81. *V právnom rámci na roky 2014 – 2020 určenom pre nástupcu EBF – Fond pre vnútornú bezpečnosť – sa do veľkej miery riešia obavy vznesené v správe Európskeho dvora audítorov. Predovšetkým zahŕňa posilnený rámec podávania správ a monitorovania založený na systéme spoločných ukazovateľov, ako aj špeciálneho elektronického systému SFC2014. Podľa nového vykonávacieho rámca budú členské štáty povinné každoročne podávať správu o výsledkoch dosiahnutých prostredníctvom fondov.*

⁽⁶³⁾ Pozri situačnú správu Dvora audítorov s názvom „Ako najlepšie využívať peniaze EÚ: situačná správa o rizikách finančného hospodárenia s rozpočtom EÚ“ z 25. novembra 2014 (<http://eca.europa.eu>). Bola to jedna z dvoch takýchto správ uverejnených v roku 2014; druhá bola na tému „Medzery, prekryvanie a výzvy: situačná správa o opatreniach EÚ týkajúcich sa povinnosti zodpovedať sa a verejného auditu“ z 10. septembra 2014 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶⁴⁾ Pozri situačnú správu Dvora audítorov s názvom „Ako najlepšie využívať peniaze EÚ: situačná správa o rizikách finančného hospodárenia s rozpočtom EÚ“, bod 25 písm. l) a bod 54 písm. c) (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶⁵⁾ Osobitná správa č. 18/2014 „Systémy hodnotenia a monitorovania zameraného na výsledky generálneho riaditeľstva EuropeAid“, body 69 a 51 až 52 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶⁶⁾ Osobitná správa č. 15/2014 „Fond pre vonkajšie hranice podporuje finančnú solidaritu, ale vyžaduje si lepšie meranie výsledkov a musí poskytovať väčšiu pridanú hodnotu na úrovni EÚ“, body 76 až 77 (<http://eca.europa.eu>).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.82. V našej osobitnej správe o účinnosti kombinovania grantov v rámci regionálnych investičných nástrojov s pôžičkami od finančných inštitúcií na podporu vonkajších politík EÚ sme dospeli k záveru, že potenciálne výhody tohto kombinovania neboli úplne využité z dôvodu nedostatkov v riadení zo strany Komisie. Odporučili sme, aby Komisia realizovala rámec merania výsledkov, ktorý zahŕňa ukazovatele na následnú kontrolu dosahu grantov EÚ a poskytuje delegáciám EÚ jasné pokyny, pokiaľ ide o ich úlohu pri monitorovaní podpory EÚ pre kombinované projekty⁽⁶⁷⁾.

Nie vždy sú vybrané programy, ktoré by mohli dosiahnuť maximálny účinok

3.83. V našej výročnej správe za rok 2013 sme poukázali na problém, že syndróm „použi ich, alebo ich strat“ pre členské štáty znamená, že čerpanie dostupných finančných prostriedkov EÚ môže pri výbere projektov, ktoré sa majú financovať, nadobudnúť prvoradý význam⁽⁶⁸⁾. Táto tendencia bola ďalej objasnená v mnohých osobitných správach z roku 2014.

3.82. Komisia poznamenáva, že odporúčania obsiahnuté v správe sú plne v súlade s nedávnym procesom reformy regionálnych nástrojov a s vykonanou odbornou prácou a závermi predloženými platformou EÚ pre kombinované financovanie v rámci vonkajšej spolupráce (EUBEC).

Zaviedol sa už rámec merania výsledkov a zahrnul sa do formulára žiadostí so sprievodnými usmerneniami.

Pripravuje sa príručka zameraná na operácie kombinovaného financovania, v ktorej sú zhrnuté hlavné črty, spôsoby a prevádzkové aspekty (vrátane monitorovania) kombinovaného financovania. Príručka poskytuje všeobecné usmernenia o operáciách kombinovaného financovania, ktoré sú okrem iného určené delegáciám EÚ.

3.83. Podľa právneho rámca na obdobie rokov 2014 – 2020 sa v súčasnosti vyžaduje, aby sa prínos operácie k očakávaným výsledkom prioritnej osi zahrnul do výberových kritérií.

⁽⁶⁷⁾ Osobitná správa č. 16/2014 „Účinnosť kombinovania grantov v rámci regionálnych investičných nástrojov s pôžičkami od finančných inštitúcií na podporu vonkajších politík EÚ“, body 53 a 59 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶⁸⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 10.57.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.84. Členské štáty môžu využiť Európsky fond regionálneho rozvoja na financovanie podnikateľských inkubátorov a podporu rastu malých a stredných podnikov. V našej osobitnej správe na túto tému sme zistili, že slabé kritériá výberu a nedostatok rozvojových cieľov pre hostujúce spoločnosti mali negatívny vplyv na účinnosť kontrolovaných inkubátorov, a nepriaznivo ovplyvnili celkovú účinnosť ich inkubačných činností. Pri postupe výberu inkubátorov pre spolufinancovanie nebolo náležite zvážených niekoľko prvkov, ktoré sú kľúčové pre inkubačnú činnosť, ako sú kvalifikácia pracovníkov, rozsah a relevantnosť inkubačných služieb a finančná udržateľnosť⁽⁶⁹⁾.

3.85. V našom audite podpory Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo pre akvakultúru sme dospeli k záveru, že projekty kontrolované v členských štátoch boli často zle vybrané. Napríklad niektoré projekty už boli dokončené, keď bolo prijaté rozhodnutie o udelení pomoci; v niektorých krajinách bol rozpočet dostupný pre opatrenia na podporu akvakultúry vyšší ako celková hodnota prijatých žiadostí, čo znamená, že všetky projekty, ktoré splnili základné kritériá oprávnenosti, dostali finančné prostriedky; a v jednej krajine boli projekty financované na základe poradia, v akom sa prihlásili, s tým výsledkom, že bez ohľadu na kvalitu boli projekty, ktoré boli predložené neskôr v programovom období, okamžite zamietnuté z dôvodu vyčerpania rozpočtu⁽⁷⁰⁾.

3.84. Komisia víta záver Dvora audítorov, ktorý sa týka finančného príspevku z EFRR na vytvorenie podnikateľskej infraštruktúry.

Komisia poznamenáva, že označenie výkonnosti kontrolovaných inkubátorov za slabú je založené na porovnávaní výsledkov týchto nedávnejšie založených inkubátorov, ktorých referenčné hodnoty sú stanovené dobre zavedenými a vyzretými inkubátormi. Najmä v členských štátoch, ktoré vstúpili do EÚ v roku 2004 a neskôr, tento typ podnikateľskej infraštruktúry v minulosti chýbal a buduje sa až teraz, a to aj prostredníctvom podpory zo štrukturálnych fondov. Preto sa zatiaľ v tomto smere nenadobudlo veľa skúseností a je potrebné vynaložiť ďalšie úsilie s cieľom lepšie zistiť, ako možno tieto infraštruktúry účinne využívať na primeranú podporu nových podnikateľských nápadov/nových začínajúcich podnikov.

Okrem toho podľa právneho rámca na obdobie rokov 2007 – 2013 sú za posúdenie projektu a výberový proces zodpovedné vnútroštátne orgány, riadiaci orgán a monitorovací výbor, pričom Komisia má pri výberovom procese iba poradnú úlohu. Podľa právneho rámca na obdobie rokov 2014 – 2020 sa v súčasnosti vyžaduje, aby sa prínos operácie k očakávaným výsledkom priority osi zahrnul do výberových kritérií.

3.85. V rámci spoločného hospodárenia sú za výber projektov a poskytnutie podpory projektom zodpovedné členské štáty, ktoré musia zabezpečiť, aby vybrané projekty mali ďalšiu hodnotu.

V súlade so všeobecným vývojom EŠF fondov spoluzákonnodarcovia a Komisia významne posilnili systémy monitorovania a hodnotenia s cieľom posilniť orientáciu ENRF na výsledky.

Okrem toho bude Komisia podporovať členské štáty, aby prijímali vhodné podmienky účasti v súvislosti so svojimi projektmi v oblasti akvakultúry v rámci programového obdobia 2014 – 2020.

⁽⁶⁹⁾ Osobitná správa č. 7/2014 „Bola podpora rozvoja podnikateľských inkubátorov z EFRR úspešná?“ bod 58 a zhrnutie V (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁷⁰⁾ Osobitná správa č. 10/2014, „Účinnosť podpory z Európskeho fondu pre rybne hospodárstvo pre akvakultúru“, bod 62 a rámček 8 (<http://eca.europa.eu>).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.86. Potenciálny vplyv zlého výberu projektov bol znázornený v našej osobitnej správe o letiskovej infraštruktúre financovanie z prostriedkov EÚ. Potreba takýchto investícií sa mohla preukázať len v prípade približne polovice skúmaných projektov; približne tretina skúmaných letísk nebola zisková a hrozilo riziko, že bez priebežnej verejnej podpory budú zatvorené. Dospeli sme k celkovému záveru, že investície financované EÚ predstavujú nedostatočnú hodnotu za vynaložené peniaze⁽⁷¹⁾.

3.86. Podľa právneho rámca na obdobie rokov 2007 – 2013 mohla Komisia priamo posúdiť a schváliť projekty týkajúce sa letiskovej infraštruktúry, len ak išlo o veľké projekty. Pri hodnotení 17 hlavných prijatých projektov Komisia venovala značnú pozornosť otázkam týkajúcim sa hodnoty za vynaložené peniaze, najmä analýzy dopytu a finančnej udržateľnosti infraštruktúry. Komisia napríklad naliehala na vnútroštátne orgány, aby upustili od určitých projektov⁽⁸⁾ z dôvodu nedostatočného dopytu a obáv súvisiacich s finančnou udržateľnosťou týchto letísk.

Znalosti sa už získali na základe minulých skúseností, čo dokazuje radikálne odlišný prístup v období rokov 2014 – 2020⁽⁹⁾ a skutočnosť, že Komisia prijala delegované a vykonávacie akty týkajúce sa veľkých projektov, čím sa dosiahlo ďalšie zlepšenie procesu preskúmania kvality a kvalitatívnych prvkov analýzy nákladov a prínosov, ktoré sa musia dodržiavať pri všetkých veľkých projektoch.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver pre rok 2014

3.87. Obdobia, na ktoré sa vzťahuje desaťročná stratégia EÚ a jej sedemročný rozpočtový cyklus, nie sú zosúladené. Výsledkom je, že keďže je veľmi ťažké zmeniť postupy predkladania správ, o ktoré sa opiera rozpočet počas daného obdobia, schopnosť Komisie monitorovať príspevok z rozpočtu EÚ na stratégiu Európa 2020 je pre prvú polovicu obdobia stratégie obmedzená (pozri body 3.7 až 3.12).

3.88. Stratégia Európa 2020 je dlhodobá, rozsiahla stratégia, ktorú musí prijať všetkých 28 členských štátov, ako aj EÚ. V dôsledku toho boli jej hlavné ciele – „inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast“ – na nevyhnutne vysokej úrovni. Za týmito politickými ambíciami je zložitá štruktúra, ktorá pozostáva z piatich hlavných cieľov, siedmich hlavných iniciatív a v prípade EŠIF 11 tematických cieľov. Tieto rôzne úrovne však, či už individuálne alebo ako celok, nie sú navrhnuté tak, aby premietali politické ambície stratégie Európa 2020 do užitočných operačných cieľov (pozri body 3.13 až 3.25).

3.87. Pozri odpovede Komisie na body 3.7 až 3.12.

3.88. Premietnutie cieľov stratégie Európa 2020 a 11 tematických cieľov do užitočných operačných cieľov sa uskutočňuje na úrovni programu. Okrem toho odhady o výsledkoch EŠI fondov sa uskutočňujú na základe modelových situácií a sú predmetom predkladania správ, napríklad v príslušných správach o súdržnosti (ktoré sa podľa ustanovení zmluvy budú uverejňovať každé tri roky).

⁽⁷¹⁾ Osobitná správa č. 21/2014, „Letiskové infraštruktúry financované z prostriedkov EÚ: nedostatočná hodnota za vynaložené peniaze“, body 68 až 70 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁸⁾ Napr. letiská Kielce a Białystok.

⁽⁹⁾ Napr. existencia dopravných plánov na regionálnej alebo vnútroštátnej úrovni označená za špecifickú ex ante kondicionalitu, investície obmedzené na zlepšenie environmentálneho správania alebo bezpečnostných prvkov infraštruktúr, zameranie sa počas rokovania o programoch EŠIF na obdobie rokov 2014 – 2020 na letiská patriace do základnej siete TEN-T atď.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.89. Komisia doposiaľ predkladala správy o príspevku z rozpočtu EÚ na ciele stratégie Európa 2020 obmedzeným spôsobom. Jednou z príčin tohto javu je absencia kvalitných informácií. Zodpovednosť za ciele a výsledky stratégie v rámci Komisie a v členských štátoch je predpokladom pre spoľahlivý systém monitorovania a predkladania správ (pozri body 3.26 až 3.34).

3.90. Kombinovanie týchto piatich EŠIF do jedného zastrešujúceho nariadenia a jednej partnerskej dohody na členský štát poskytuje potenciálne výhody z hľadiska súdržnosti činnosti EÚ. Tieto potenciálne výhody sa však plne neprejavili. Na úrovni fondu, a tým aj na úrovni programu sa naďalej uplatňujú rôzne pravidlá. Príklady doplnkovosti a synergie v preskúvaných partnerských dohodách a programoch boli zriedkavé a povrchné (pozri body 3.39 až 3.43).

3.91. Ciele stratégie Európa 2020 na vysokej úrovni sa systematicky nepremietajú do operačných cieľov v partnerských dohodách a programoch, a právne predpisy nevyžadujú, aby boli EPFRV a EFNR zamerané na tematické ciele. Pre Komisiu bude preto veľmi ťažké konzistentne monitorovať a predkladať správy o tematických cieľoch pre všetkých päť EŠIF, a tým aj o príspevku z týchto fondov na stratégiu Európa 2020 (pozri body 3.44 až 3.48).

3.92. Určenie súboru spoločných ukazovateľov v nariadeniach je vítaným pokusom o vytvorenie konzistentných údajov vo všetkých členských štátoch, ktoré následne bude možné zhrnúť s cieľom posúdiť výkonnosť a predložiť správu o stratégii Európa 2020 na európskej úrovni. V súlade s právnymi predpismi členské štáty nie sú povinné zaradiť spoločné ukazovatele do svojich programov⁽⁷²⁾. S výnimkou dvoch fondov (EPFRV a KF) sa spoločné ukazovatele medzi rozličnými fondmi nezdieľajú. Pravdivé ukazovatele výsledkov existujú len v prípade dvoch z piatich EŠIF. Čiastkové ciele existujú iba pre výkonnostný rámec a cieľom niekedy chýba ambicióznosť. Tieto faktory spôsobia, že bude zložitá predkladať správy o príspevku EŠIF na stratégiu Európa (pozri body 3.49 až 3.56).

3.89. Finančné programy na obdobie rokov 2007 – 2013 neboli osobitne navrhnuté na prispievanie k stratégii Európa 2020. V prípade programov na obdobie rokov 2014 – 2020 povinné podávanie správ o štruktúrovaných údajoch umožní spoľahlivé monitorovanie a podávanie správ o príspevku z rozpočtu EÚ na plnenie cieľov stratégie Európa 2020, pričom ho bude potrebné doložiť hodnoteniami.

Pokiaľ ide o zodpovednosť za výsledky, ako je uvedené v bode 3.33, Komisia pripomína, že treba rozlišovať medzi priamou zodpovednosťou za riadenie finančných programov a za výsledky a vplyvy vyplývajúce z týchto programov, ktoré sa týkajú aj zodpovednosti spoluzákonnodarcov a členských štátov. Na celkovú výkonnosť programov majú rovnako vplyv rôzne vonkajšie faktory v hospodárstve a spoločnosti.

3.91. Komisia bude môcť predkladať správy o očakávaných výsledkoch týkajúcich sa cieľov rastu a zamestnanosti prostredníctvom podpory z EŠIF do konca roka 2015 na základe správ uvedenej v článku 16 a pomocou spoločných ukazovateľov. Počnúc rokom 2016 Komisia každý rok predloží Rade a Parlamentu správu o postupnom dosahovaní cieľov programov.

Pozri tiež odpoveď Komisie na bod 3.45.

3.92. V prípade, že možno použiť spoločné ukazovatele výstupu (t. j. ak sú relevantné), podľa nariadenia sa vyžaduje, aby sa použili, a Komisia na tom trvala v rámci rokovanií. Komisia vidí len okrajovú možnosť využitia spoločných ukazovateľov v rámci iných fondov v dôsledku rôznych poslaní jednotlivých fondov a rôznych druhov investícií, ktoré podporujú. Komisia sa domnieva, že povinné podávanie správ členskými štátmi v rokoch 2017 a 2019 jej umožní predložiť správu o príspevku z EŠI fondov k stratégii Európa 2020.

⁽⁷²⁾ S výnimkou iniciatívy na podporu zamestnanosti mladých ľudí a EPFRV.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.93. V rámci nášho preskúmania partnerských dohôd a programov sme zistili istý pokrok, pokiaľ ide o špecifikáciu výsledkov, ktoré sa majú dosiahnuť, a to najmä v programoch. Dôraz na výsledky je však potrebné ďalej zlepšovať, najmä v prípade partnerských dohôd (pozri body 3.57 až 3.60).

3.94. V koncepcii výkonnostného rámca sú nedostatky. Slabá výkonnosť z hľadiska dosiahnutých výsledkov nevedie k strate výkonnostnej rezervy pre členské štáty a finančné sankcie, ktoré má Komisia k dispozícii, sú v mnohých ohľadoch obmedzené, vrátane neschopnosti vziať do úvahy ukazovatele výsledkov. Pokiaľ ide o výkonnostnú rezervu, minulý rok sme poukázali na niektoré súvisiace riziká, pričom z preskúmania niektorých partnerských dohôd a programov v tomto roku vyplýva, že tieto riziká nadobúdajú podobu (pozri body 3.61 až 3.65).

3.95. Vo výročných správach generálnych riaditeľstiev o výkonnosti nastali isté zlepšenia, najmä pokiaľ ide o hlavné usmernenia. Predkladanie správ však nie je celkom prispôsobené prechodu zo starého VFR na nový, a ciele GR, tak ako v predchádzajúcich rokoch, nezodpovedajú účelom riadenia a naďalej pretrvávajú ťažkosti, pokiaľ ide o ukazovatele na monitorovanie výkonnosti (pozri body 3.66 až 3.75).

Odporúčania

3.96. V **prílohe 3.2** je výsledok nášho preskúmania pokroku, pokiaľ ide o odporúčania vydané v predchádzajúcich výročných správach. Vo výročných správach za rok 2011 a 2012 sme predložili päť odporúčaní. Z týchto odporúčaní nebolo jedno uplatniteľné, tri boli vykonané len v niektorých ohľadoch a jedno nebolo vykonané.

3.93. Takmer všetky programy, ktoré preskúmal Dvor audítorov, obsahovali merateľné výsledky (hoci neboli povinné).

3.94. Koncepcia výkonnostného rámca je výsledkom rokovaní medzi spoluzákonnodarcami. Komisia je presvedčená, že výkonnostný rámec má stimulačný účinok na výkonnosť vzhľadom na to, že žiadny správca prioritnej osi nechce stratiť prístup k rezerve.

Okrem toho by sa malo poznamenať, že účelom výkonnostnej rezervy je nielen poskytovať stimuly pre správcov programov, ale aj zabezpečiť, aby sa zdroje pridelovali vysokovýkonným prioritám. Neposkytnúť zdroje tam, kde existuje potenciál na podporu zmysluplných operácií, by mohlo ohroziť celkový vplyv fondov. Ako už bolo uvedené (pozri odpoveď Komisie na bod 3.63), ukazovatele výsledkov nie sú vo väčšine prípadov vhodné pre výkonnostné rámce v programoch a na uplatňovanie finančných sankcií v súvislosti s otázkami načasovania a vplyvu vonkajších faktorov.

3.95. Ako je uvedené v odpovedi Komisie na bod 3.69, v usmerneniach vo výročnej správe o činnosti za rok 2014 sa osobitná pozornosť venovala tomu, ako podávať správy o pokračovaní alebo zastavení programov. Okrem toho zákonodarca zároveň mohol rozhodnúť o zmene zamerania niektorých programov alebo prerušiť iné programy.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

3.97. Odporúčania 1 a 2, ktoré vychádzajú z našich záverov k časti 1 tejto kapitoly a ktoré boli zamerané na schopnosť Komisie monitorovať a predkladať správy o stratégii Európa 2020:

- **Odporúčanie 1:** stratégiu EÚ a VFR je potrebné lepšie zosúladiť, najmä v súvislosti s časovým obdobím a prioritami. Pomohlo by to zabezpečiť, aby sa zaviedli primerané mechanizmy monitorovania a podávania správ a tým uľahčili Komisii efektívne predkladanie správ o príspevku z rozpočtu EÚ na stratégiu EÚ. Komisia by mala zákonodarnému orgánu navrhnúť, aby sa zaoberal touto problematikou;
- **Odporúčanie 2:** politické ciele stratégie EÚ na vysokej úrovni sa musia premietnuť do užitočných operačných cieľov pre riadiace subjekty. Pokiaľ ide o nástupcu stratégie Európa 2020, Komisia by zákonodarnému orgánu mala navrhnúť, aby:
 - a) politické ciele na vysokej úrovni odrážali ciele na úrovni EÚ;
 - b) partnerské dohody a programy⁽⁷³⁾ premietli tieto ciele na úrovni EÚ na operačné ciele na úrovni členských štátov; toto prepojenie je potrebné aj pre programy, ktoré priamo riadi Komisia;
- **Odporúčanie 3:** dôraz na výsledky by sa mal čo najskôr posilniť. Komisia by zákonodarnému orgánu mala navrhnúť, aby:
 - a) členské štáty do svojich partnerských dohôd a programov⁽⁷⁴⁾ zahrnuli vyčísliteľné výsledky, ktoré sa majú prostredníctvom financovania dosiahnuť;
 - b) všetky partnerské dohody a programy⁽⁷⁵⁾ zahŕňali spoločné ukazovatele výsledkov, v prípade možnosti spoločné pre jednotlivé fondy, zamerané na monitorovanie pokroku na miestnej úrovni, úrovni členských štátov a EÚ;
 - c) sa výkonnostný rámec (vrátane akejkolvek výkonnostnej rezervy)⁽⁷⁶⁾ v rámci možností zakladal na týchto spoločných ukazovateľoch výsledkov.

3.97. Komisia je odhodlaná zabezpečiť riadne finančné hospodárenie a dosiahnuť maximálny výkon a pridanú hodnotu v rámci prijatých opatrení.

Komisia čiastočne prijíma toto odporúčanie.

Hoci Komisia nie je v pozícii, aby sa zaviazala predkladať konkrétne návrhy zákonodarcovi, je pripravená preskúmať návrhy Dvora audítorov tak, aby pri príprave príslušných legislatívnych iniciatív boli výdavkové priority EÚ plne v súlade s jej spoločnými cieľmi politiky. Stratégia Európa 2020 je v súčasnosti predmetom revízie. V akýchkoľvek prípadných návrhoch Komisie pre zákonodarcu zameraných na zjednodušenie podávania správ a monitorovania by sa musela zohľadniť zásadná politická povaha tejto stratégie.

Komisia čiastočne prijíma toto odporúčanie.

Stratégia Európa 2020 je v súčasnosti predmetom revízie. V akýchkoľvek prípadných návrhoch Komisie pre zákonodarcu zameraných na zjednodušenie podávania správ a monitorovania by sa musela zohľadniť zásadná politická povaha tejto stratégie. Hoci Komisia nie je v pozícii, aby sa zaviazala predkladať konkrétne návrhy zákonodarcovi, vezme do úvahy návrhy Dvora audítorov spolu s cieľmi na úrovni EÚ v snahe pripraviť návrhy založené na dôkazoch na obdobie po roku 2020 na účely dosiahnutia čo najúčinnnejšieho využívania finančných prostriedkov EÚ.

Komisia čiastočne prijíma toto odporúčanie.

Vzhľadom na to, že partnerské dohody na obdobie rokov 2014 – 2020 a programy boli zavedené len nedávno, bolo by predčasné navrhovať zmeny ešte predtým, než bude možné posúdiť účinnosť vykonávania nových ustanovení týkajúcich sa výkonnosti. Posúdenie silných a slabých stránok súčasného rámca sa bude vykonávať pri príprave VFR na obdobie po roku 2020.

Hoci Komisia nie je v pozícii, aby sa zaviazala predložiť konkrétne návrhy pre zákonodarcu na nasledujúce VFR, vezme do úvahy návrhy Dvora audítorov spolu s výsledkami štúdií, ktoré sa uskutočnia na účely posúdenia účinnosti rôznych mechanizmov na posilnenie zamerania na výsledky v rámci nariadenia o spoločných ustanoveniach, s cieľom pripraviť návrhy založené na dôkazoch na obdobie po roku 2020 na účely dosiahnutia čo najefektívnejšieho využívania finančných prostriedkov EÚ.

⁽⁷³⁾ Alebo ich budúce ekvivalenty.

⁽⁷⁴⁾ Alebo ich budúce ekvivalenty.

⁽⁷⁵⁾ Alebo ich budúce ekvivalenty.

⁽⁷⁶⁾ Alebo ich budúce ekvivalenty.

PRÍLOHA 3.1

OSOBITNÉ SPRÁVY PRIJATÉ DVOROM AUDÍTOROV V ROKU 2014

- č. 1/2014 „Účinnosť projektov v oblasti mestskej verejnej dopravy podporovaných Európskou úniou“
- č. 2/2014 „Spravujú sa preferenčné obchodné režimy primerane?“
- č. 3/2014 „Skúsenosti, ktoré získala Európska komisia pri vývoji druhej generácie Schengenského informačného systému (SIS II)“
- č. 4/2014 „Integrácia cieľov politiky EÚ v oblasti vodného hospodárstva do SPP: čiastočný úspech“
- č. 5/2014 „Európsky bankový dohľad nadobúda formu – Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) a jeho meniaci sa kontext“
- č. 6/2014 „Podpora z fondov politiky súdržnosti na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov – dosiahli sa ňou dobré výsledky?“
- č. 7/2014 „Bola podpora rozvoja podnikateľských inkubátorov z EFRR úspešná?“
- č. 8/2014 „Riadila Komisia začlenenie viazanej podpory do režimu jednotnej platby účinne?“
- č. 9/2014 „Je podpora EÚ na investície a propagáciu vinárskeho sektora dobre riadená a preukázali sa jej výsledky na konkurencieschopnosti vín EÚ?“
- č. 10/2014 „Účinnosť podpory z Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo pre akvakultúru“
- č. 11/2014 „Zriadenie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť“
- č. 12/2014 „Je EFRR účinný pri financovaní projektov, ktoré priamo podporujú biodiverzitu v súlade so stratégiou EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020?“
- č. 13/2014 „Podpora EÚ na obnovu po zemetrasení na Haiti“
- č. 14/2014 „Ako inštitúcie a orgány EÚ vypočítajú, znížia a kompenzujú svoje emisie skleníkových plynov?“
- č. 15/2014 „Fond pre vonkajšie hranice podporuje finančnú solidaritu, ale vyžaduje si lepšie meranie výsledkov a musí poskytovať väčšiu pridanú hodnotu na úrovni EÚ“
- č. 16/2014 „Účinnosť kombinovania grantov v rámci regionálnych investičných nástrojov s pôžičkami od finančných inštitúcií na podporu vonkajších politík EÚ“
- č. 17/2014 „Môže iniciatíva centier excelentnosti EÚ účinne prispievať k zmierňovaniu chemických, biologických, rádiologických a jadrových rizík s pôvodom mimo EÚ?“
- č. 18/2014 „Systémy hodnotenia a monitorovania zameraného na výsledky generálneho riaditeľstva EuropeAid“
- č. 19/2014 „Predvstupová pomoc EÚ pre Srbsko“
- č. 20/2014 „Bola podpora v oblasti elektronického obchodu poskytnutá malým a stredným podnikom z EFRR účinná?“
- č. 21/2014 „Letiskové infraštruktúry financované z prostriedkov EÚ: nedostatočná hodnota za vynaložené peniaze“
- č. 22/2014 „Dosiahnutie hospodárnosti: udržať náklady na granty na projekty rozvoja vidieka financované EÚ pod kontrolou“
- č. 23/2014 „Chyby vo výdavkoch na rozvoj vidieka: aké sú príčiny a ako sa riešia?“
- č. 24/2014 „Je podpora EÚ na prevenciu a obnovu škôd v lesoch spôsobených požiarmi a prírodnými katastrofami dobre riadená?“

PRÍLOHA 3.2

KONTROLA PRÍJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V PRÍPADE OTÁZOK TÝKAJÚCICH SA VÝKONNOSTI

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa (*)	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2012	Odporúčanie 1: Komisia a zákonodarný orgán by mali zabezpečiť zameranie na výkonnosť v nadchádzajúcom programovom období (2014 – 2020). To si vyžaduje stanovenie obmedzeného počtu dostatočne konkrétnych cieľov spolu s relevantnými ukazovateľmi, očakávanými výsledkami a dosahmi v nariadeniach pre konkrétne sektory alebo nejakým iným záväzným spôsobom.			X				
	Odporúčanie 2: Komisia by mala zabezpečiť jasné prepojenie medzi činnosťami GR a stanovenými cieľmi. Pri stanovovaní týchto cieľov by malo každé GR v prípade potreby zohľadniť príslušný spôsob hospodárenia a svoju úlohu a zodpovednosť.				X			
2011	Odporúčanie 1: Komisia by sa mala snažiť v koncepcii nových výdavkových programov zamerať svoje činnosti na výsledky a účinky, ktoré plánuje dosiahnuť. Ak výsledky a účinky nemožno merať jednoducho, Komisia by mala zaviesť ukazovatele a medzníky založené na cieľoch SMART, ktorými by preukázala, že svojimi činnosťami podporuje žiaduce ciele.			X				
	Odporúčanie 2: Komisia by mala pracovať s členskými štátmi na zlepšovaní kvality poskytovaných údajov a včasného zadávania údajov. Mala by predovšetkým využiť všetky poznatky z oparení prijímaných v rámci fondov SSR, aby podnietila členské štáty, aby poskytovali kvalitné údaje týkajúce sa výkonnosti.			X				
	Odporúčanie 3: Komisia by mala v ďalšom programovom období 2014 – 2020 preukázať a informovať o tom, ako garantuje pridanú hodnotu EÚ.					X		
*) V súčasnosti nie sú za obdobie 2014 – 2020 predložené žiadne správy.								

(*) V súčasnosti nie sú za obdobie 2014 – 2020 predložené žiadne správy.

KAPITOLA 4

Príjmy

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	4.1 – 4.4
Špecifické charakteristiky príjmov	4.2 – 4.3
Rozsah auditu a audítorský prístup	4.4
Riadnosť operácií	4.5
Preskúvanie vybraných systémov a výročných správ o činnosti	4.6 – 4.25
Vlastné zdroje založené na HND	4.6 – 4.17
Tradičné vlastné zdroje	4.18 – 4.23
Vlastné zdroje založené na DPH	4.24
Výročné správy o činnosti	4.25
Záver a odporúčania	4.26 – 4.28
Záver za rok 2014	4.26
Odporúčania	4.27 – 4.28

Príloha 4.1 – Výsledky testovania operácií v oblasti príjmov

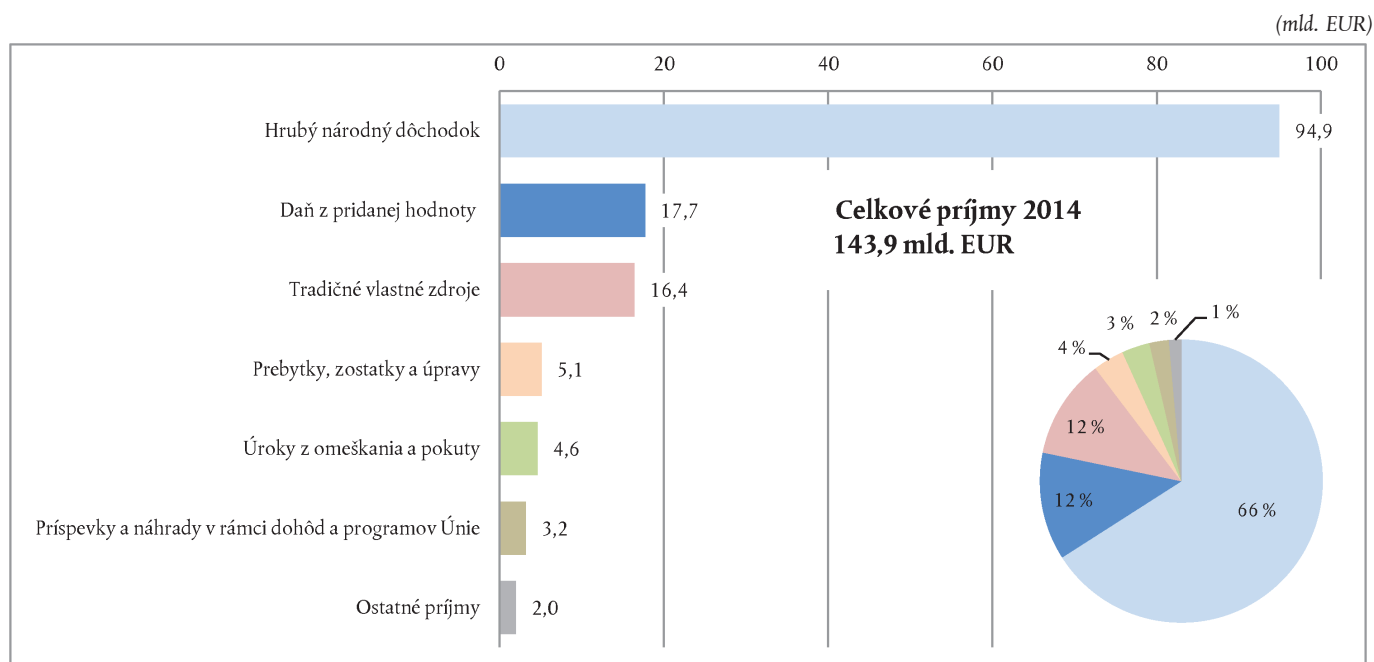
Príloha 4.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti príjmov

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

4.1. V tejto kapitole sa predkladá špecifické hodnotenie oblasti príjmov, ktorá zahŕňa vlastné zdroje a ostatné príjmy. Hlavné informácie o príjmoch v roku 2014 sú uvedené v **grafe 4.1**.

Graf 4.1 – Príjmy

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Špecifické charakteristiky príjmov

4.2. Väčšina príjmov pochádza z vlastných zdrojov (90 %) ⁽¹⁾, t. j. príspevkov členských štátov ⁽²⁾, ktoré sa rozdeľujú do troch kategórií:

- Vlastné zdroje založené na hrubom národnom dôchodku (HND) (66 % príjmov) sú výsledkom uplatnenia jednotnej sadzby na HND členských štátov. Pri výpočte príspevkov členských štátov sa vychádza z údajov o prognóze HND ⁽³⁾. Po zohľadnení všetkých ostatných zdrojov príjmov sa vlastné zdroje založené na HND využívajú na vyrovnanie rozpočtu EÚ ⁽⁴⁾. Hlavným rizikom je, že príslušné štatistiky nebudú zostavené podľa pravidiel Únie ani nebudú spracované Komisiou v súlade s týmito pravidlami pri výpočte príspevkov členských štátov, vrátane zostatkov a úprav. Ďalším rizikom je to, že overovania Komisie zamerané na údaje členských štátov o HND nebudú efektívne.
- Tradičné vlastné zdroje (TVZ) (12 %) sú clá z dovozu a produkcie cukru. Stanovujú a vyberajú ich členské štáty. Tri štvrtiny sa vyplácajú do rozpočtu EÚ a zvyšná štvrtina sa ponecháva na pokrytie nákladov spojených s výberom. Hlavnými rizikami týkajúcimi sa TVZ sú: neúplnosť, vecná nesprávnosť a nevhodné načasovanie sprístupnenia ciel a odvodov Únii.

⁽¹⁾ V súčasnosti platnými právnymi predpismi sú: rozhodnutie Rady 2007/436/ES, Euratom zo 7. júna 2007 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev („rozhodnutie o vlastných zdrojoch“) (Ú. v. EÚ L 163, 23.6.2007, s. 17) a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, 31.5.2000, s. 1), naposledy zmenené nariadením (EÚ, Euratom) č. 1377/2014 (Ú. v. EÚ L 367, 23.12.2014, s. 14). Dňa 26. mája 2014 Rada formálne schválila nový legislatívny balík v oblasti vlastných zdrojov. Keď ho členské štáty ratifikujú, bude sa uplatňovať so spätnou účinnosťou od 1. januára 2014.

⁽²⁾ V rozhodnutí o vlastných zdrojoch sa stanovili zníženia, ktoré sa uplatňujú pri príspevkoch členských štátov na HND a DPH za obdobie 2007 – 2013. Hneď po ratifikácii nového legislatívneho balíka (pozri poznámku pod čiarou č. 1) niektoré členské štáty spätne využijú zníženie za obdobie 2014 – 2020. Okrem toho sa v rozhodnutí o vlastných zdrojoch stanovila i korekcia, pokiaľ ide o rozpočtové nerovnováhy, ktorá sa poskytuje jednému členskému štátu. Táto korekcia bola stále platná v roku 2014 a bude platiť aj podľa nového legislatívneho balíka.

⁽³⁾ Na týchto údajoch sa dohodnú Komisia a členské štáty na schôdzi Poradného výboru pre vlastné zdroje.

⁽⁴⁾ V dôsledku akéhokoľvek podhodnotenia (alebo nadhodnotenia) HND konkrétneho členského štátu, ktoré však nemá vplyv na celkovú výšku vlastných zdrojov založených na HND, sa zvyšujú (alebo znižujú) príspevky ostatných členských štátov, kým sa neopravia údaje o HND.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

— Vlastný zdroj založený na dani z pridanej hodnoty (DPH) (12 %) je výsledkom uplatňovania jednotnej sadzby na teoreticky harmonizované vymeriavacie základy DPH členských štátov. Hlavné riziká sú spojené s neúplnosťou a nesprávnosťou informácií, ktoré predkladajú členské štáty, nesprávnosťou výpočtov splatných príspevkov Komisiou a vhodným načasovaním platieb členských štátov.

4.3. Medzi hlavné riziká v prípade ostatných zdrojov patrí riadenie pokút Komisiou a chyby vo výpočte príspevkov na základe zmlúv Únie/Spoločenia.

Rozsah auditu a auditorský prístup

4.4. V **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1 opisujeme náš všeobecný prístup a metodiku. V súvislosti s auditom príjmov je potrebné upozorniť na tieto konkrétne skutočnosti:

- a) Hodnotenie systémov spočívalo v preskúmaní:
- i) systémov, ktoré Komisia používa, aby zabezpečila, že údaje členských štátov o HND predstavujú dobrý základ na účely vlastných zdrojov, a systémov Komisie na výpočet a výber príspevkov na vlastné zdroje založené na HND ⁽⁵⁾, ako aj zostatkov HND (pozri bod 4.6);
 - ii) systémov Komisie pre TVZ ⁽⁶⁾ vrátane monitorovania auditov členských štátov po colnom konaní;
 - iii) účtovných systémov pre TVZ v troch vybraných členských štátoch (Španielsko, Rakúsko a Spojené kráľovstvo) ⁽⁷⁾ a preskúmaní ich systémov pre auditu po colnom konaní;

⁽⁵⁾ Východiskovým bodom nášho auditu bola odsúhlasená prognóza údajov o HND. Nemôžeme posúdiť kvalitu údajov odsúhlasených medzi Komisiou a členskými štátmi.

⁽⁶⁾ Pozri tiež osobitnú správu č. 2/2014: Spravujú sa preferenčné obchodné režimy primerane? (www.eca.europa.eu).

⁽⁷⁾ Východiskovým bodom nášho auditu boli údaje zaznamenané v účtovných systémoch pre TVZ v kontrolovaných členských štátoch. Nemôžeme zahrnúť nepreclené dovozy ani dovozy, ktoré unikli colnému dohľadu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- iv) systémov Komisie na zabezpečenie správneho výpočtu a výberu vlastných zdrojov založených na DPH a zostatkov DPH (pozri bod 4.6) ⁽⁸⁾;
 - v) riadenia pokút a sankcií Komisiou.
- b) Súčasťou auditu bolo preskúmanie vzorky 55 príkazov na vymáhanie na úrovni Komisie ⁽⁹⁾. Táto vzorka má byť reprezentatívnou vzorkou pre všetky zdroje príjmu.
- c) Súčasťou posúdenia výročných správ o činnosti boli správy Generálneho riaditeľstva pre rozpočet (GR pre rozpočet) a Eurostatu.

RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

4.5. Výsledky testovania operácií sú zhrnuté v **prílohe 4.1**. V žiadnej z 55 operácií, ktoré sme preskúmali, sa nevyskytli chyby.

- Dvor audítorov pri audite nezistil žiadne chyby vo výpočte príspevkov členských štátov na základe údajov o DPH a HND Komisiou ani v platbe týchto príspevkov.
- Dvor audítorov zistil, že príkazy na vymáhanie pohľadávok vystavené Komisiou celkovo odrážajú výkazy TVZ, ktoré zasielajú členské štáty.
- Dvor audítorov nezistil pri audite žiadne chyby vo výpočtoch ani v platbách v rámci ostatných príjmových operácií.

⁽⁸⁾ Východiskovým bodom nášho auditu boli harmonizované vymeriavacie základy DPH zostavené členskými štátmi. Priamo sme netestovali štatistiky ani údaje, ktoré poskytli členské štáty.

⁽⁹⁾ Príkaz na vymáhanie je dokument, v ktorom Komisia zaznamenáva splatné sumy.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

**PRESKÚMANIE VYBRANÝCH SYSTÉMOV A VÝ-
ROČNÝCH SPRÁV O ČINNOSTI****Vlastné zdroje založené na HND****Zostatky HND**

4.6. Členské štáty musia každoročne predkladať aktualizované údaje o HND a DPH za roky, v ktorých ešte môžu nastať zmeny (štyri roky), alebo riešiť body, ktoré sú predmetom výhrady⁽¹⁰⁾. Komisia využíva tieto informácie na prepočítavanie príspevkov členských štátov na základe DPH a HND za predchádzajúce roky (tzv. zostatky DPH a HND). V roku 2014 došlo k aktualizácii údajov o HND, čo viedlo k úpravám príspevkov členských štátov nevídaného rozsahu vo výške 9 813 mil. EUR⁽¹¹⁾ (pozri **tabuľku 4.1**). Tieto aktualizované údaje ešte musí posúdiť Eurostat a tieto číselné údaje sa budú považovať za konečné až po zrušení výhrad.

4.7. Na tomto významnom účinku sa podieľali konkrétne dva typy aktualizovaných údajov: aktualizované údaje týkajúce sa riešenia výhrad a aktualizované údaje o zmene metód a zdrojov členských štátov na zostavenie HND.

⁽¹⁰⁾ Tieto údaje sa môžu revidovať aspoň počas obdobia štyroch rokov, po uplynutí ktorého sa stávajú premĺčanými, pokiaľ sa nevznesú výhrady (pozri bod 4.14).

⁽¹¹⁾ Čistá úprava bola spolu 9 528 mil. EUR, čo zodpovedalo zápornej sume vo výške 285 mil. EUR v prípade zostatkov DPH a kladnej sume vo výške 9 813 mil. EUR v prípade zostatkov HND.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Riešenie výhrad

4.8. V roku 2014 členské štáty vyriešili väčšinu výhrad k HND, ktoré Komisia vyjadrila v roku 2012⁽¹²⁾ na konci overovacieho cyklu⁽¹³⁾, ktorý sa týkal obdobia začínajúceho v roku 2002⁽¹⁴⁾. V dôsledku tohto dlhého časového obdobia (10 rokov) mali výsledné opravy významný vplyv na niektoré príspevky členských štátov. Napríklad zmeny v príspevku Spojeného kráľovstva súviseli predovšetkým s opatreniami prijatými v nadväznosti na výhrady a predstavovali 21 % celkového rozpočtovaného príspevku Spojeného kráľovstva na zdroje z DPH a HND za rok 2014 (pozri **tabuľku 4.1**).

4.9. Rozsiahle zmeny vyplývajúce z práce na výhradách by sa boli zmiernili, keby bol overovací cyklus Komisie kratší (pri riešení výhrad by sa členským štátom ponechalo kratšie obdobie na opravu). Už sme upozorňovali na to, že dlhé overovacie cykly vedú v členských štátoch k rozpočtovej neistote⁽¹⁵⁾.

4.10. V októbri 2014 Komisia informovala výbor pre HND⁽¹⁶⁾, že ďalší overovací cyklus plánuje ukončiť v roku 2019. Výhrady (pozri bod 4.16) vznesené v roku 2014 sa týkajú údajov o HND za rok 2010 a môžu sa zrušiť až po tom, ako Komisia analyzuje súpis HND členských štátov⁽¹⁷⁾. Výsledkom je, že keď bude dokončený ďalší overovací cyklus, budú sa výhrady vzťahovať minimálne na deväť rokov (podobne ako v predchádzajúcom cykle).

4.9. Zavedú sa opatrenia na skrátenie trvania nasledujúceho overovacieho cyklu Komisie (prijatím overovacieho modelu, ktorý sa bude viac zameriavať na riziká, a rešpektovaním zásady nákladovej efektívnosti) a výhrady bude možné stanoviť a riešiť v skoršej fáze (čím by sa skrátila časová lehota medzi ukončením cyklu a riešením výhrad).

4.10. Overovací cyklus sa začína prijatím súpisov k HND od členských štátov, a nie prvým referenčným rokom. Súpisy budú k dispozícii od začiatku roka 2016. Komisia sa zaviazala dokončiť cyklus do konca roka 2019.

⁽¹²⁾ V Bulharsku a Rumunsku sa výhrady vyjadrili len v roku 2013.

⁽¹³⁾ Obdobie overovania zdrojov a metód členských štátov pri zostavovaní údajov o HND Komisiou.

⁽¹⁴⁾ V prípade členských štátov, ktoré pristúpili do EÚ v roku 2004 a 2007, sa výhrady týkajú obdobia začínajúceho pristúpením týchto štátov.

⁽¹⁵⁾ Pozri osobitnú správu č. 11/2013: Správne údaje o hrubom národnom dôchodku (HND): štruktúrovanejším a lepšie zameraným prístupom by sa zlepšila účinnosť overenia Komisiou, body 68 až 73 (www.eca.europa.eu).

⁽¹⁶⁾ Tento výbor pozostáva zo zástupcov členských štátov a predsedá mu zástupca Komisie. Pomáha Komisii v postupoch a pri kontrole výpočtu HND. Pozri nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003 z 15. júla 2003 o harmonizácii hrubého národného dôchodku v trhových cenách (nariadenie o HND) (Ú. v. EÚ L 181, 19.7.2003, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Súpis je podrobné vysvetlenie zdrojov a metód členských štátov použitých na odhad HND. Je to základ na hodnotenie kvality a úplnosti údajov o HND Eurostatom v kontexte HND na účely vlastných zdrojov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Revízie metód a zdrojov

4.11. Mnohé členské štáty počas roka 2014 zároveň prezentovali revízie svojich metód a zdrojov, ktoré mali významné účinky na ich údaje o HND za roky, ktoré neboli premlčané (2010, 2011 a 2012). Napríklad zvýšenie príspevkov na základe DPH/HND je na Cypre (41 %) a v Holandsku (21 %) spôsobené hlavne týmito faktormi (pozri **tabuľku 4.1**).

4.12. Dosah týchto veľkých revízií na zostatky HND by mohol byť nižší, keby existovala spoločná revízna politika EÚ, v ktorej by sa zjednotil časový plán v prípade veľkých zmien. Zlepšila by sa porovnateľnosť údajov medzi členskými štátmi a znížilo by sa riziko podstatných úprav spôsobených zriedkavými revíziami, ktoré sa týkajú veľkého počtu rokov. Komisia predložila návrh takejto politiky v roku 2013 ⁽¹⁸⁾. Hoci 19 členských štátov uviedlo, že by sa aspoň čiastočne pripojili k revíznej politike EÚ do septembra 2014, Komisia neprijala žiadne ďalšie opatrenia na zavedenie spoločnej revíznej politiky EÚ.

4.13. Účinok týchto dvoch typov aktualizácií bol taký rozsiahly, že Rada zmenila nariadenie o vlastných zdrojoch ⁽¹⁹⁾ po tom, ako Komisia podala návrh o možnosti odkladu platieb niektorých členských štátov. Sedem členských štátov ⁽²⁰⁾ požiadalo o odklad platieb (úplne alebo čiastočne) do roku 2015. Celková požadovaná suma, ktorá sa odloží do roku 2015, predstavuje 5 432 mil. EUR.

4.12. Komisia si uvedomuje skutočnosť, že spoločná revízna politika by mohla viesť k nižšiemu počtu revízií údajov o HND, hoci by sa uskutočňovali častejšie. Eurostat bude naďalej skúmať, či výhody spoločnej politiky EÚ prevažujú nad nevýhodami (napr. nedostatok subsidiarity, odklad v dodávaní spoľahlivejších údajov a/alebo zdrojov a možnosť, že táto politika by mohla oddialiť vyriešenie výhrad).

⁽¹⁸⁾ Tento návrh bol prezentovaný výboru pre menovú a finančnú štatistiku a štatistiku platobnej bilancie dňa 4. júla 2013.

⁽¹⁹⁾ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 1377/2014 z 18. decembra 2014, ktorým sa mení nariadenie (ES, Euratom) č. 1150/2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev. Pozri tiež stanovisko Dvora audítorov č. 7/2014 k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (ES, Euratom) č. 1150/2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev (www.eca.europa.eu).

⁽²⁰⁾ Bulharsko, Francúzsko, Taliansko, Cyprus, Malta, Slovinsko a Spojené kráľovstvo. Bulharsko však predložilo zostatky HND a DPH na konci roku 2014.

Tabuľka 4.1 – Zostatky DPH/HND za rok 2014

(mil. EUR)

Členský štát	Zostatky DPH a HND	Spolu v rozpočte za DPH a HND	Váhový koeficient zostatkov DPH a HND v celkovej rozpočtovanej sume na rok 2014
	(A)	(B)	(C) = (A)/(B)
Belgicko	119	3 252	3,7 %
Bulharsko	36	338	10,8 %
Česká republika	79	1 131	6,9 %
Dánsko	- 126	2 146	- 5,9 %
Nemecko	1 359	24 063	5,6 %
Estónsko	7	157	4,7 %
Írsko	112	1 202	9,3 %
Grécko	222	1 474	15,1 %
Španielsko	589	8 638	6,8 %
Francúzsko	562	17 933	3,1 %
Chorvátsko	- 1	359	- 0,4 %
Taliansko	1 502	12 867	11,7 %
Cyprus	54	131	41,1 %
Lotyšsko	25	199	12,3 %
Litva	8	286	2,6 %
Luxembursko	- 67	277	- 24,2 %
Maďarsko	40	807	4,9 %
Malta	18	60	30,6 %
Holandsko	1 103	5 205	21,2 %
Rakúsko	- 57	2 706	- 2,1 %
Poľsko	- 27	3 282	- 0,8 %
Portugalsko	122	1 391	8,7 %
Rumunsko	75	1 172	6,4 %
Slovinsko	8	300	2,7 %
Slovensko	- 7	578	- 1,2 %
Fínsko	- 34	1 669	- 2,1 %
Švédsko	190	3 638	5,2 %
Spojené kráľovstvo	3 616	17 042	21,2 %
Spolu	9 528	112 303	8,5 %

Zdroj: Stĺpec A, návrh opravného rozpočtu (DAB) 6/2014; stĺpec B, opravný rozpočet č. 7 Európskej únie za rozpočtový rok 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Správa výhrad

4.14. Výhrada je prostriedok, ktorý umožňuje opraviť sporné prvky v údajoch o HND predložených členskými štátmi po uplynutí lehoty štyroch rokov stanovenej v právnych predpisoch. Výhrady môžu byť všeobecné alebo konkrétne. Všeobecné výhrady sa vzťahujú na všetky zložky HND. Konkrétne výhrady sa vzťahujú na samostatné zložky HND a môžu byť špecifické pre operáciu⁽²¹⁾, prierezové⁽²²⁾ alebo špecifické pre proces⁽²³⁾. V **tabuľke 4.2** sú uvedené výhrady platné na konci roka 2014. Zároveň zahŕňa informácie týkajúce sa DPH a TVZ, ktoré sú rozobrané ďalej v kapitole.

Tabuľka 4.2 – Výhrady k HND/HNP členských štátov⁽²⁴⁾, výhrady k DPH a otvorené body týkajúce sa TVZ

Členský štát	Výhrady k HND/HNP (stav k 31. 12. 2014)	Výhrady k DPH (stav k 31. 12. 2014)	TVZ „otvorené body“ (stav k 31. 12. 2014)
Belgicko	7	5	18
Bulharsko	12	7	13
Česká republika	7	0	5
Dánsko	5	4	21
Nemecko	8	8	10
Estónsko	7	1	3
Írsko	4	6	13
Grécko	15	5	32
Španielsko	9	2	21
Francúzsko	7	3	40
Chorvátsko	0	0	1
Taliansko	9	11	15
Cyprus	12	0	6
Lotyšsko	16	1	0

⁽²¹⁾ Tieto výhrady sa vzťahujú na konkrétnu operáciu HND v jednom členskom štáte.

⁽²²⁾ Prierezové výhrady sa vzťahujú na konkrétnu operáciu vo všetkých členských štátoch.

⁽²³⁾ Využíva sa v konkrétnej fáze procesu, pozri bod 4.16.

⁽²⁴⁾ V tabuľke nie sú zahrnuté výhrady špecifické pre proces (pozri bod 4.16) a všeobecné výhrady (pozri bod 4.17).

Členský štát	Výhrady k HND/HNP (stav k 31. 12. 2014)	Výhrady k DPH (stav k 31. 12. 2014)	TVZ „otvorené body“ (stav k 31. 12. 2014)
Litva	4	0	5
Luxembursko	6	3	1
Maďarsko	12	1	9
Malta	12	0	2
Holandsko	4	7	42
Rakúsko	6	12	8
Poľsko	15	5	11
Portugalsko	7	0	15
Rumunsko	18	2	13
Slovinsko	6	0	0
Slovensko	6	1	3
Fínsko	6	7	6
Švédsko	7	5	14
Spojené kráľovstvo	12	5	21
SPOLU 31. 12. 2014	239	101	348
SPOLU 31. 12. 2013	283	103	341

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.15. Na konci roka 2014 bolo 239 (pozri **tabuľku 4.2**) výhrad, z toho 106 výhrad bolo špecifických pre operáciu a 133 prierezových výhrad. V priebehu roka 2014 bolo zrušených 44 výhrad (8 výhrad špecifických pre operáciu a 36 prierezových výhrad). Stále zostáva otvorená jedna výhrada k HNP, ktorá je špecifická pre operáciu a týka sa obdobia 1995 – 2001⁽²⁵⁾. Podľa nášho výpočtu zrušenie výhrad k HND v roku 2014⁽²⁶⁾ viedlo k finančnému účinku v podobe čistého nárastu vlastných zdrojov založených na HND vo výške 75,2 mil. EUR⁽²⁷⁾ za príslušné roky.

⁽²⁵⁾ Hrubý národný produkt (HNP) bol agregát národných účtov používaný do roku 2001.

⁽²⁶⁾ Stanovili sme finančný účinok výhrad, ktoré boli zrušené, tak, aby sa zohľadnili všetky zmeny základu HND z dôvodu zrušenia výhrad odstránených v roku 2014 za roky, ktoré už boli premĺčané. Výhrady zrušila Komisia v roku 2014. Finančný účinok však nastal v roku 2012 a 2013, keď výhrady riešili členské štáty.

⁽²⁷⁾ Rozdiel medzi zvýšením o 77,3 mil. EUR a znížením o 2,1 mil. EUR.

ODPOVEDE KOMISIE

4.15. Už v roku 2015 Komisia zrušila 18 konkrétnych výhrad a 15 prierezových výhrad.

Komisia sa domnieva, že finančný účinok zrušených výhrad k HND nie je vhodným ukazovateľom výsledkov overovania vlastných zdrojov založených na HND a nemožno ho použiť ako ukazovateľ žiadneho trendu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.16. Okrem toho bolo vznesených 27 výhrad špecifických pre proces, ktoré sa týkali roku 2010. Boli to jediné výhrady vznesené v roku 2014. Týkajú sa roku 2010 a 27 členských štátov a ich cieľom je umožniť, aby Komisia mohla kontrolovať údaje zostavené podľa ESA 2010⁽²⁸⁾. Táto kontrola sa má zakladať na súpise HND, ktorý členské štáty ešte odovzdajú v roku 2015.

Všeobecné výhrady

4.17. Jediné nevyriešené všeobecné výhrady ku koncu roka 2014 boli výhrady k údajom o HND Grécka za roky 2008 a 2009. Napriek tomu, že pri riešení týchto výhrad došlo k pokroku, nezrušili sa a nezrušila sa ani dlhodobá výhrada k HND (pozri bod 4.15). Komisia však v roku 2014 naďalej pozorne monitorovala situáciu týkajúcu sa problémov so zostavovaním národných účtov Grécka a zaviedla program technickej pomoci s cieľom vytvoriť nezávislý a posilnený vnútroštátny štatistický úrad. Domnievame sa, že táto práca zameraná na zlepšenie spoľahlivosti údajov o HND Grécka je významná, pretože kvalita týchto údajov môže mať dosah na jednotlivé príspevky členských štátov v rámci vlastných zdrojov založených na HND všetkých členských štátov.

Tradičné vlastné zdroje**Audit po colnom konaní**

4.18. Po prepustení tovaru môžu colné orgány kontrolovať obchodné doklady a iné údaje vzťahujúce sa na dovozné operácie s cieľom presvedčiť sa o správnosti údajov uvedených v colnom vyhlásení⁽²⁹⁾. Tieto kontroly, ktorých súčasťou sú audity po colnom konaní⁽³⁰⁾, sa nazývajú kontroly po colnom konaní. Mali by sa zakladať na analýze rizika na základe kritérií vypracovaných na úrovni štátu, EÚ, a ak je to možné, na medzinárodnej úrovni⁽³¹⁾.

⁽²⁸⁾ Európsky systém národných a regionálnych účtov (ESA 2010) je najnovším medzinárodne kompatibilným účtovným rámcom EÚ pre systematický a podrobný opis hospodárstva. Zaviedol sa v septembri 2014. Od tohto dátumu sa prenos údajov z členských štátov Eurostatu uskutočňuje podľa pravidiel ESA 2010.

⁽²⁹⁾ Článok 78 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 302, 19.10.1992, s. 1).

⁽³⁰⁾ „Audit po colnom konaní predstavuje metódu kontroly hospodárskych prevádzkovateľov preskúmaním ich účtov, záznamov a systémov.“ Zdroj: Príručka pre colnú kontrolu.

⁽³¹⁾ Článok 13 ods. 2 Colného kódexu Spoločenstva.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

4.19. Pri kontrolách v členských štátoch sme zistili podobné problémy týkajúce sa auditov po colnom konaní ako v predchádzajúcich rokoch ⁽³²⁾. Znova sa zistili nedostatky pri identifikácii, výbere a kontrole dovozcov, ktorých členské štáty kontrolovali. Okrem toho kvalita, rozsah a výsledky auditov po colnom konaní sa výrazne líšili v troch kontrolovaných členských štátoch ⁽³³⁾.

4.20. Vo februári 2014 Komisia vydala aktualizovanú verziu príručky pre colnú kontrolu. Privítali sme, že Komisia poskytla členským štátom nové usmernenia, zistili sme však, že niektoré nedostatky identifikované počas kontrol v členských štátoch, sa v novej príručke nezohľadňujú:

- a) nie sú v nej usmernenia k spracovaniu dovozov preclených v iných členských štátoch (pri výbere spoločností na kontrolu alebo dokonca počas kontroly);
- b) nie sú jasné pravidlá riadenia rizika premlčania ⁽³⁴⁾ počas fázy kontroly;

4.19. *Zatiaľ čo výmena informácií o riziku je požiadavka vyplývajúca z právnych predpisov, kritériá rizika v zmysle vymedzenia v príručke pre colnú kontrolu (ďalej len „PCK“) nie sú právne záväzné. PCK však poskytuje spoločný harmonizovaný prístup k vykonávaniu auditov po colnom konaní.*

V akčnom pláne EÚ [COM(2014) 527 final] sa predpokladá ďalší rozvoj spoločných kritérií rizík a noriem EÚ. Komisia vytvorila projektovú skupinu odborníkov z členských štátov, ktorej úlohou je dôkladne zvážiť oblasť finančných rizík. Pri tejto práci Komisia starostlivo zváži otázku dovozov uskutočnených prevádzkovateľom usadeným v inom členskom štáte.

Komisia sa bude zaoberať nedostatkami, ktoré zistil Dvor audítorov, a kde je to vhodné, požiada ich, aby prijali vhodné nápravné opatrenia. Počas kontrol bude naďalej preskúmať vnútroštátny colný dohľad a v prípade zistených nedostatkov bude od členských štátov požadovať, aby prijali opatrenia na ich odstránenie.

4.20.

- a) *Pokiaľ ide o tovar, ktorý v jednom členskom štáte preclieva dovozca, ktorého ústredie sa nachádza v inom členskom štáte, Komisia zváži možnosť poskytnúť členským štátom ďalšie usmernenia pri riešení kritérií finančných rizík.*

Pozri aj odpoveď na bod 4.19.

- b) *Útvary Komisie vo svojej správe o kontrole, vo svojom preskúmaní odpisov v súlade s článkom 17 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 a v polročných zasadnutiach Poradného výboru pre vlastné zdroje (ACOR) pravidelne upozorňujú členské štáty na potrebu náležitej starostlivosti v postupe vymáhania. Ak členský štát náležitú starostlivosť neuplatňuje, čo v dôsledku premlčania vedie k strate tradičných vlastných zdrojov, tento členský štát je finančne zodpovedný za nevyplatené sumy.*

⁽³²⁾ Pozri bod 2.31 výročnej správy za rok 2012 a bod 2.14 výročnej správy za rok 2013.

⁽³³⁾ Španielsko, Rakúsko a Spojené kráľovstvo.

⁽³⁴⁾ V článku 221 ods. 3 Colného kódexu Spoločenstva [nariadenie (EHS) č. 2913/92] sa stanovuje, že oznámenie dlžníkovi sa neuskutoční po uplynutí lehoty troch rokov odo dňa, keď vznikol colný dlh.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- c) nie je odporúčaný žiadny minimálny rozsah (podľa hodnoty alebo percenta colných vyhlásení), pokiaľ ide o počet auditov, ktoré majú byť každý rok vykonané.

- c) Stratégia EÚ v oblasti riadenia rizík, ktorej súčasťou je audit, sa zameriava na uľahčenie obchodu, zjednodušenia a kontroly z hľadiska rizika. Zavedenie jednotného odporúčaného minimálneho pokrytia (z hľadiska hodnoty alebo percentuálneho podielu colných vyhlásení) by nebolo v súlade s prístupom založeným na riziku, ktorý musí uspokojovať rôzne typy prepravy tovaru a riziká v rôznom čase.

Komisia však môže spolu s členskými štátmi zvážiť možné minimálne pokrytia, ktoré by mali zohľadňovať uvedené rozdiely.

Učty A a B

4.21. Každý členský štát zasiela Komisii mesačný výkaz o stanovených clách a odvodoch z cukru (výkaz účtov „A“) a štvrtročný výkaz tých stanovených ciel, ktoré v ňom nie sú zahrnuté (výkaz účtov „B“) ⁽³⁵⁾.

4.22. Pri našich kontrolách v členských štátoch sme zistili podobné problémy týkajúce sa vedenia účtov B ako v predchádzajúcich rokoch ⁽³⁶⁾, čo naznačuje, že ide o systematické nedostatky ⁽³⁷⁾. Napríklad v Spojenom kráľovstve je príprava výkazov o účtoch B zložitá, pretože sa zakladá na informáciách z rozličných databáz, ktoré sa musia konsolidovať manuálne. Tento stav viedol k chybám. Zároveň došlo k oneskoreniu aktualizácie súm uvedených na účtoch B. V Španielsku viedli nesprávne postupy v riadení odpísaných súm k nadhodnoteniu údajov na účtoch B. Okrem toho sa počas kontrol Komisie (pozri bod 4.23) zistili nedostatky vo vedení účtov B v 19 z 21 navštívených členských štátov.

4.22. Okrem ojedinelých prípadov, v ktorých sa občas objavili systematické slabiny, väčšina nedostatkov, ktoré Komisia zistila v rámci svojich kontrol, obsahuje chyby jednorazového charakteru, ktoré sú pri účte takejto povahy pochopiteľné (evidencia problémových a sporných prípadov). Hoci Dvor audítorov v roku 2014 a v predchádzajúcich rokoch zistil problémy v správe účtov B, tieto problémy a chyby podľa názoru Komisie neumožňujú vyvodenie všeobecného záveru o systematických nedostatkoch. Zistenie chýb v manuálne vedených účtoch (v právnych predpisoch neexistuje požiadavka, aby členský štát na správu týchto účtov používal automatizované metódy), ktoré môžu byť ovplyvnené náhodnou chybou, nevyhnutne neznamená, že ide o systematické nedostatky. K systematickým nedostatkom môže dôjsť v prípade nesprávneho postupu. Nedostatkami, ktoré Dvor audítorov zistil v správe účtov v týchto členských štátoch a nesprávnym postupom v Španielsku, sa Komisia bude zaoberať v rámci svojej bežnej následnej kontroly zistení Dvora audítorov.

⁽³⁵⁾ V prípadoch, keď sa clá a odvody nezaplatia a neposkytnú sa žiadna záruka alebo ak sa záruky poskytnú, ale boli spochybnené, členské štáty môžu pozastaviť prístup k týmto zdrojom tak, že ich zapíšu na tieto osobitné účty.

⁽³⁶⁾ Pozri bod 2.16 výročnej správy za rok 2013 a body 2.32 a 2.33 výročnej správy za rok 2012.

⁽³⁷⁾ Tieto prípady neovplyvnili spoľahlivosť celkovej sumy stanovenej na samostatnom účte (1 617 mil. EUR) a príslušné odpisy (1 144 mil. EUR) uvedené v konsolidovanej účtovnej závierke Európskej únie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Správa otvorených bodov

4.23. Výsledkom kontrol Komisie v členských štátoch sú zistenia, tzv. otvorené body ⁽³⁸⁾. Tieto otvorené body môžu mať potenciálny finančný dosah a uzatvoria sa, keď ich členské štáty náležite vyriešia. Na konci roka 2014 bolo otvorených spolu 348 bodov (pozri **tabuľku 4.2**) ⁽³⁹⁾, Komisia však nevypočítala ich celkový finančný dosah.

Vlastné zdroje založené na DPH

4.24. Na konci roka bolo 101 výhrad v porovnaní so 103 v roku 2013 (pozri **tabuľku 4.2**), z toho 84 výhrad podala Komisia a 17 členské štáty. Komisia v roku 2014 zrušila 29 výhrad. Počet dlhodobých výhrad ⁽⁴⁰⁾, ktoré vzniesla Komisia, klesol z 12 na 10. Podľa nášho výpočtu riešenie výhrad v roku 2014 ⁽⁴¹⁾ viedlo k čistému finančnému účinku v podobe čistého nárastu vlastných zdrojov založených na DPH vo výške 16,1 mil. EUR ⁽⁴²⁾.

Výročné správy o činnosti

4.25. VŠČ GR pre rozpočet a Eurostatu za rok 2014 poskytujú verný obraz o finančnom hospodárení, pokiaľ ide o zákonnosť a riadnosť príslušných operácií týkajúcich sa vlastných zdrojov a ostatných príjmov a poskytnuté informácie podporujú naše pripomienky a závery.

4.23. Komisia sa v rámci následných kontrol, ktoré vykonáva v nadväznosti na výsledky kontrol, snaží vyčíslit potenciálny finančný vplyv jednotlivých otvorených bodov v každej správe individuálne pre každý štát. Komisia nevedie celkový údaj potenciálne splatných tradičných vlastných zdrojov vzhľadom na všetky body v každej otvorenej správe za všetky členské štáty, pretože by to nebolo užitočné pre následné kontroly, ktoré sa musia vykonať na základe jednotlivých bodov každej správy pre každý členský štát. Komisia však vždy vie, či má určitý bod potenciálny finančný vplyv, a keď má na tento účel potrebné informácie, uskutoční jeho odhad.

4.24. Komisia v roku 2014 naďalej spolupracovala s členskými štátmi na riešení problémov spojených s výhradami, ktoré stanovila.

Komisia sa domnieva, že čistý finančný účinok zrušených výhrad nie je vhodným ukazovateľom výsledkov, ktoré prináša program kontrol vlastných zdrojov založených na DPH, a nemožno ho použiť ako ukazovateľ žiadneho trendu.

⁽³⁸⁾ V priebehu roka 2014 bolo vydaných spolu 28 správ o kontrole, ktoré viedli k vzniku 89 nových „otvorených bodov“.

⁽³⁹⁾ 38 bodov je otvorených dlhšie ako päť rokov. Najstaršie body, ktoré sú stále otvorené, boli vznesené v roku 2002 a týkali sa Nemecka, Grécka a Portugalska.

⁽⁴⁰⁾ Dlhodobé výhrady vymedzujeme ako výhrady, ktoré sa týkajú obdobia minimálne spred desiatich rokov, t. j. výhrady na konci roka 2014 týkajúce sa roku 2005 a predchádzajúcich rokov.

⁽⁴¹⁾ Finančný účinok zrušenia výhrad sme stanovili tak, že sme zohľadnili všetky zmeny základu DPH z dôvodu kontrolnej činnosti Komisie v rokoch 2002 – 2010. Rok 2010 sa stal v roku 2014 premlčaným a zmeny základu DPH v roku 2010 a v skorších rokoch by bolo možné urobiť len vtedy, ak by bola vznesená výhrada. Účinky ohraničenia boli zohľadnené.

⁽⁴²⁾ Rozdiel medzi zvýšením o 18,2 mil. EUR a znížením o 2,1 mil. EUR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver za rok 2014

4.26. Zo všetkých audítorských dôkazov vyplýva, že príjmy nie sú poznačené významnou chybovosťou. Konkrétne pri príjmoch:

- preskúmané systémy sú vyhodnotené ako účinné, pokiaľ ide o vlastné zdroje založené na HND a DPH a ostatné zdroje,
- preskúmané systémy sú vyhodnotené ako celkovo účinné, pokiaľ ide o TVZ. Kľúčové vnútorné kontroly v kontrolovaných členských štátoch sú vyhodnotené ako čiastočne účinné⁽⁴³⁾,
- v testovaných operáciách sme nenašli žiadne chyby.

Odporúčania

4.27. V **prílohe 4.2** sú uvedené výsledky nášho preskúmania pokroku pri riešení odporúčaní z predchádzajúcich výročných správ. Vo výročných správach za rok 2011 a 2012 sme predložili tri odporúčania. Z týchto odporúčaní boli dve odporúčania prijaté vo väčšine ohľadov a jedno v niektorých ohľadoch.

4.28. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2014 odporúčame Komisii:

Vlastné zdroje založené na HND

- **Odporúčanie 1:** počas ďalšieho overovacieho cyklu prijať opatrenia na zníženie počtu rokov, na ktoré sa budú vzťahovať výhrady na konci cyklu.
- **Odporúčanie 2:** prijať opatrenia na zníženie vplyvu revízií predkladaných členskými štátmi.

4.27.

Komisia toto odporúčanie prijíma. Overovací cyklus sa skráti a výhrady sa vznesú a budú riešiť v skoršej fáze (v priebehu overovacieho cyklu).

Komisia toto odporúčanie prijíma.

⁽⁴³⁾ Pozri osobitnú správu č. 2/2014, body 107 až 120.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Tradičné vlastné zdroje

- **Odporúčanie 3:** zlepšiť súčasné usmernenia o auditoch po colnom konaní a podporiť ich zavedenie v členských štátoch.
- **Odporúčanie 4:** zabezpečiť, aby členské štáty mali náležité účtovné systémy na účtovanie položiek na účtoch B, a podporiť členské štáty, aby zlepšili riadenie položiek na týchto účtoch. Napríklad pravidelnou kontrolou týchto položiek, aby sa zabezpečilo, že staršie položky budú riadne aktualizované alebo odpísané.

Komisia toto odporúčanie prijíma. Bude riešiť pripomienky Dvora audítorov v rámci súčasného rámca spoločnej stratégie riadenia rizík a jej akčného plánu, najmä v prebiehajúcej práci týkajúcej sa finančných kritérií rizika.

Komisia toto odporúčanie prijíma. Počas svojich kontrol bude naďalej skúmať účty B, a ak zistí nedostatky, bude od členských štátov požadovať, aby zlepšili správu daného účtu prostredníctvom pravidelných prieskumov, aby sa zaistilo odúčtovanie položiek odpísaných z účtu.

PRÍLOHA 4.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI PRÍJMOV

	2014	2013
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Celkový počet operácií:	55	55
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	0,0 %	0,0 %
Horná hranica chybovosti	0,0 %	
Spodná hranica chybovosti	0,0 %	

PRÍLOHA 4.2

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI PRÍJMOV

Rok	Odporúčania Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dokazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2012	Komisia by mala prehodnotiť svoj kontrolný rámec na overovanie údajov o HND vrátane vykonávania analýzy nákladovej efektívnosti v štruktúrovanej a formalizovanej podobe, dôkladného overovania významných a rizikových zložiek HND, obmedzeného používania všeobecných výhrad a stanovenia kritérií významnosti v súvislosti so vznášaním výhrad.			X			V súčasnosti sa vypracúva nový kontrolný rámec a bude dokončený pred tým, než sa začiatkom roka 2016 začne ďalší overovací cyklus. Priame overovanie sa už uskutočňuje v súvislosti so zrušením existujúcich výhrad. Používanie všeobecných výhrad je obmedzované novou politikou a bola dohodnutá prahová hodnota významnosti.	
2011 a 2012	Komisia by mala podporiť členské štáty, aby posilnili colný dohľad s cieľom čo najviac zvýšiť výšku vybraných TVZ.		X				Počas pravidelných kontrol tradičných vlastných zdrojov bude Komisia naďalej overovať, či členské štáty zaviedli náležité kontrolné rámce na ochranu finančných záujmov EÚ v oblasti tradičných vlastných zdrojov.	
	Komisia by mala podporovať členské štáty, aby správne používali účty A a B a aby zabezpečili ich preukázateľnú úplnosť a správnosť (*).		X				Komisia bude počas svojich kontrol naďalej preskúmavať používanie účtov A a B a vyzve členské štáty, aby zabezpečili ich úplnosť a správnosť.	

(*) Komisia následne kontroluje používanie účtov A a B každý rok. Keďže však tento problém pretrváva, je potrebné pokračovať v úsilí.

KAPITOLA 5

Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	5.1 – 5.5
Osobitné charakteristiky oblasti konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť	5.2 – 5.4
Rozsah auditu a audítorský prístup	5.5
Riadnosť operácií	5.6 – 5.17
Výskum a inovácie: zložité pravidlá siedmeho rámcového programu pre výskum zvýšili riziko chýb	5.9 – 5.15
Iné výdavkové nástroje: neoprávnené a nepodložené náklady a nedodržiavanie pravidiel verejného obstarávania	5.16 – 5.17
Preskúmanie vybraných systémov a výročných správ o činnosti	5.18 – 5.31
Audity Komisie týkajúce sa výdavkov na výskum a inovácie	5.18 – 5.24
Výročné správy o činnosti	5.25 – 5.31
Výročné správy o činnosti GR ENER a Výkonnej agentúry pre inovácie a siete podhodnocujú riziká pre riadnosť operácií	5.27 – 5.28
Nejednotné prístupy k posudzovaniu rizikových súm	5.29 – 5.31
Záver a odporúčania	5.32 – 5.35
Záver za rok 2014	5.32 – 5.33
Odporúčania	5.34 – 5.35
Príloha 5.1 – Výsledky testovania operácií v oblasti konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť	
Príloha 5.2 – Kontrola predchádzajúcich odporúčaní v oblasti konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť	

ÚVOD

5.1. V tejto kapitole predkladáme naše zistenia týkajúce sa špecifického hodnotenia za oblasť konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť. Hlavné informácie o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2014 sú uvedené v **grafe 5.1**.

Osobitné charakteristiky oblasti konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť

5.2. Ciele, ktoré sa majú prostredníctvom výdavkov dosiahnuť, zahŕňajú skvalitnenie výskumu a inovácií, posilnenie systémov vzdelávania a podporu zamestnanosti, zabezpečenie jednotného digitálneho trhu, presadzovanie energie z obnoviteľných zdrojov a energetickej účinnosti, modernizáciu odvetvia dopravy a zlepšovanie podnikateľského prostredia najmä pre malé a stredné podniky (MSP).

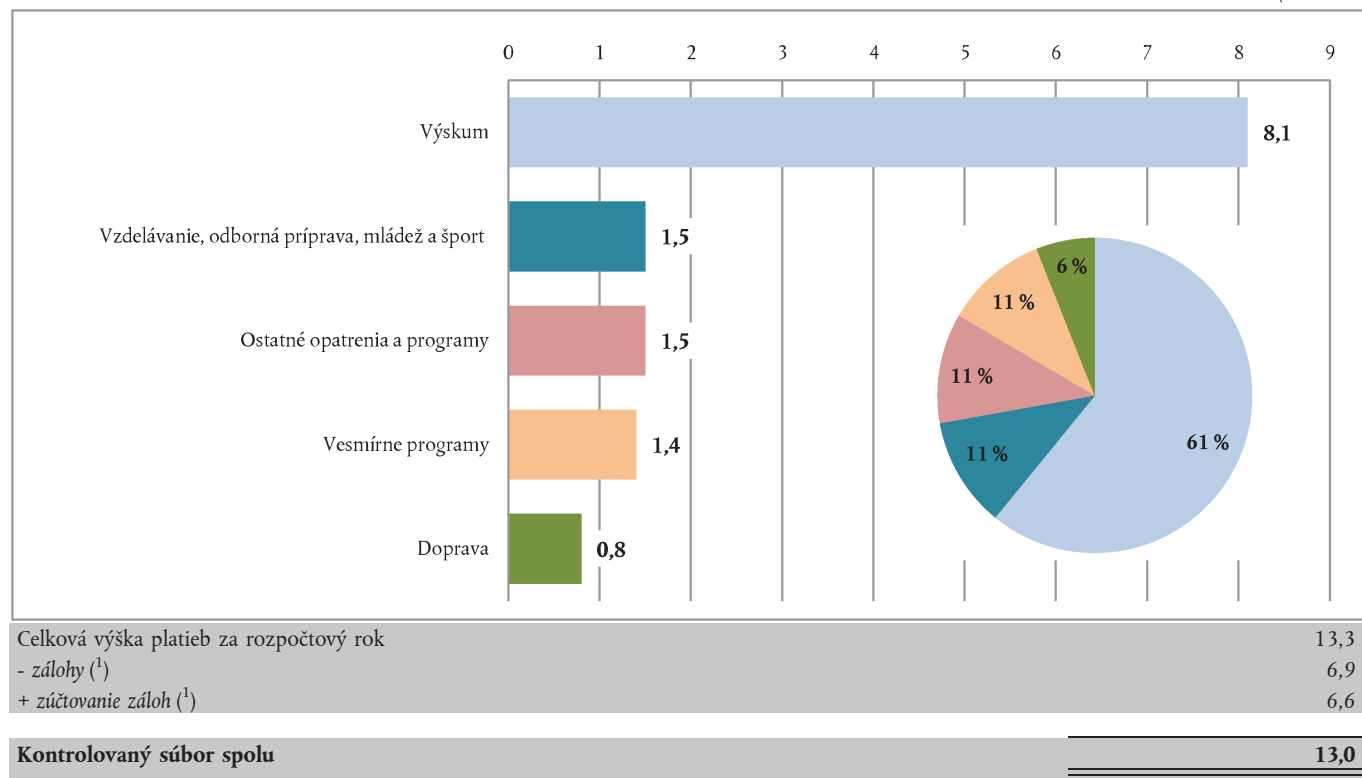
5.3. Výdavky na výskum a inovácie tvoria 61 % z celkových výdavkov a realizujú sa prostredníctvom siedmeho rámcového programu pre výskum a technický rozvoj na obdobie rokov 2007 – 2013 („siedmy rámcový program pre výskum“) a programu Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inovácie na obdobie rokov 2014 – 2020 („Horizont 2020“). Ďalšími hlavnými výdavkovými nástrojmi sú: program celoživotného vzdelávania a Erasmus+ v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu; program transeurópskej dopravnej siete, z ktorého sa poskytuje financovanie na rozvoj dopravnej infraštruktúry; Európsky energetický program pre oživenie na podporu projektov v odvetví energetiky; Nástroj na prepájanie Európy, v rámci ktorého sa podporuje rozvoj sietí v odvetviach dopravy, telekomunikácií a energetiky, a program Galileo pre Európsky satelitný navigačný systém.

5.4. Takmer 90 % výdavkov má formu grantov pre súkromných či verejných príjemcov podieľajúcich sa na projektoch. Okrem platieb predbežného financovania, ktoré sa uhrádzajú pri podpise dohody o grante alebo rozhodnutia o financovaní, sa vyplatením finančných prostriedkov EÚ preplácajú náklady vykázané príjemcami. Hlavným rizikom z hľadiska riadnosti operácií je možnosť, že príjemcovia budú deklarovať neoprávnené náklady, ktoré Komisia pred uhradením neodhalí a neopraví.

5.3. Zloženie výdavkov v tejto kapitole sa líši od minuloročnej správy a riadi sa novým VFR na roky 2014 – 2020.

Graf 5.1 – Podokruh VFR 1.a – Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť – hlavné informácie za rok 2014

(mld. EUR)

⁽¹⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných operácií (podrobnosti pozri v bode 7 **prílohy 1.1**).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozsah auditu a auditorský prístup

5.5. V kapitole 1 **časti 2 prílohy 1.1** je opísaný náš všeobecný prístup a metodika auditu. V súvislosti s auditom konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť treba poukázať na tieto konkrétne skutočnosti:

- Audit zahŕňal preskúvanie vzorky 166 operácií, ako sa to definuje v bode 7 **prílohy 1.1**. Vzorka bola vybraná tak, aby reprezentovala celý rad operácií v tejto oblasti podokruhu VFR. Vzorka za rok 2014 pozostávala z 95 operácií, ktoré sa týkali výskumu a inovácií (92 za siedmy rámcový program pre výskum a tri za predchádzajúci šiesty rámcový program pre výskum), 21 operácií týkajúcich sa oblasti vzdelávania a odbornej prípravy (v rámci programu celoživotného vzdelávania) a 50 operácií za ostatné programy a činnosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- b) Hodnotili sa výročné správy o činnosti Generálneho riaditeľstva pre výskum a inovácie (GR RTF), Generálneho riaditeľstva pre vzdelávanie a kultúru (GR EAC), Generálneho riaditeľstva pre mobilitu a dopravu (GR MOVE), Generálneho riaditeľstva pre podnikanie a priemysel [GR ENTR ⁽¹⁾], Generálneho riaditeľstva pre energetiku (GR ENER) a Výkonnej agentúry pre inovácie a siete.

RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

5.6. Výsledky testovania operácií sú zhrnuté v **prílohe 5.1**. Zo 166 operácií, ktoré sme kontrolovali, bolo 79 (48 %) ovplyvnených chybami. Na základe 53 vyčíslených chýb odhadujeme chybovosť na úrovni 5,6 % ⁽²⁾.

5.7. V **grafe 5.2** je uvedený podiel jednotlivých typov chýb na našom odhade chybovosti za rok 2014. Úhrada neoprávnených nákladov deklarovaných príjemcami v rámci výskumných a inovačných projektov bola hlavným zdrojom vyčísliteľných chýb.

5.6. Miera chybovosti, o ktorej informoval Dvor audítorov, je jeden z ukazovateľov účinnosti vynakladania výdavkov EÚ. Komisia však má viacročnú stratégiu kontroly. Na tomto základe vyčíslili jej útvary zostatkovú chybovosť, ktorá zohľadňuje spätné získanie finančných prostriedkov, finančné opravy a účinky všetkých ich kontrol a auditov počas obdobia vykonávania programu. Vypočítaná zostatková chybovosť na konci roka 2014 je 0,42 % pre Európsky energetický program pre oživenie (EEPO) a 0,84 % pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) a odhadovaná zostatková chybovosť v oblasti výskumu je 3 %.

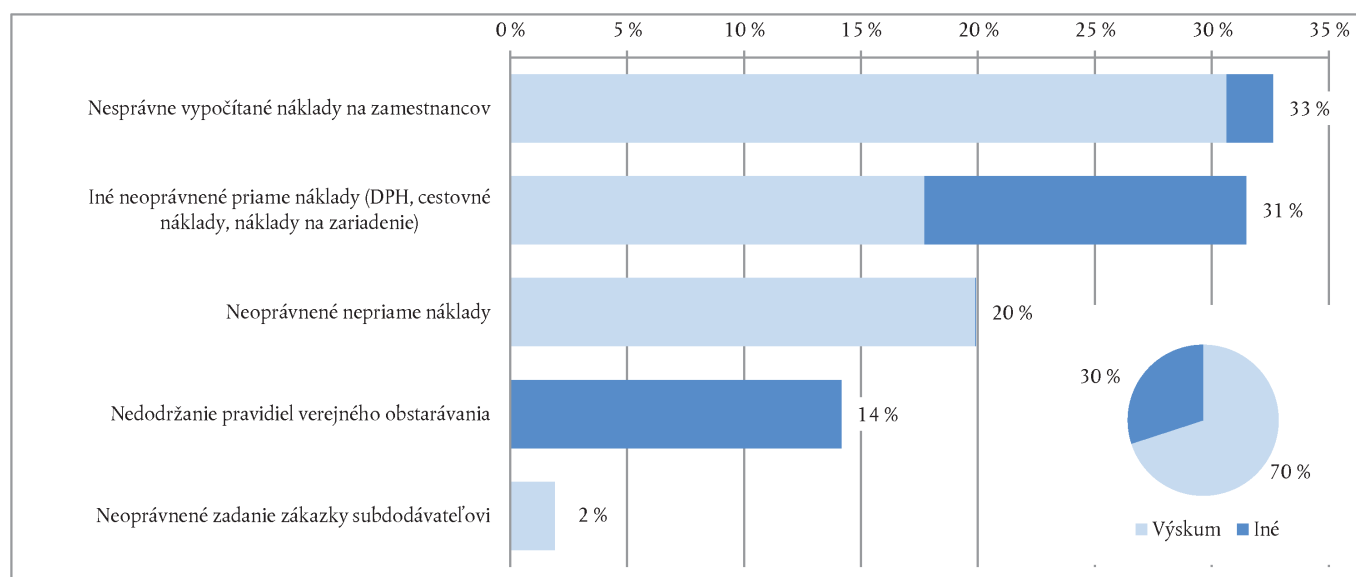
5.7. Väčšinu nákladov na projekt vo výskumných a inovačných projektoch tvoria náklady na zamestnancov a nepriame náklady. S cieľom zohľadniť rozmanitosť štruktúry nákladov v Európskom výskumnom priestore bolo prijaté vedomé politické rozhodnutie preplatiť tieto kategórie nákladov na základe skutočných nákladov, a nie na základe jednotkových nákladov alebo paušálnych sadzieb. To vysvetľuje, prečo sú tieto náklady náchylné na chyby, ako vyplýva z grafu.

Program Horizont 2020 bol vypracovaný tak, aby v možnom rozsahu riešil tieto zdroje chýb prostredníctvom zavedenia niekoľkých zjednodušení – pozri bod 5.9 nižšie.

⁽¹⁾ Od roku 2015 GR ENTR nahradí Generálne riaditeľstvo pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (GR GROW).

⁽²⁾ Náš odhad chybovosti vypočítavame na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 3,1 % (spodná hranica chybovosti) do 8,1 % (horná hranica chybovosti).

Graf 5.2 – Podiel jednotlivých typov chýb na odhade chybovosti

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.8. V 27 prípadoch vyčísliteľných chýb mala Komisia, vnútroštátne orgány alebo nezávislí audítori⁽³⁾ dostatočné informácie⁽⁴⁾ na to, aby chybám predišli, aby ich zistili a opravili pred schválením výdavkov. Ak by sa všetky informácie použili na opravu chýb, odhadovaná chybovosť v tejto kapitole by bola o 2,8 percentuálneho bodu nižšia.

ODPOVEDE KOMISIE

5.8. Komisia má spoľahlivý systém kontrol ex ante vrátane podrobných automatizovaných kontrolných zoznamov, písomných usmernení a nepretržitej odbornej prípravy. Zlepšovanie tohto systému bez vytvárania ďalšej administratívnej záťaže pre príjemcov a zároveň tak, aby sa platby uskutočnili urýchlene, predstavuje neustálu výzvu. Zistenia Dvora audítorov sa použijú na ďalšie zlepšenie kontrol ex ante vrátane ďalšieho vylepšovania kontrolných zoznamov, usmernení a prípadne ďalšej automatizácie kontrol. Komisia spolupracuje aj s národnými agentúrami a orgánmi, aby sa zabezpečilo plné fungovanie ich kontrolných mechanizmov s cieľom predchádzať chybám, prípadne ich odhaľovať a naprávať.

Pokiaľ ide o nezávislých audítorov, ktorí osvedčujú žiadosti o preplatenie nákladov, ide o známy problém, ktorý sa riešil v predchádzajúcich správach. S cieľom nadviazať na odporúčania Dvora audítorov Komisia zorganizovala sériu stretnutí zameraných na príjemcov a nezávislých osvedčujúcich audítorov (> 300) s cieľom zvýšiť informovanosť o najčastejších chybách. Okrem toho bola osvedčujúcim audítorom, ktorí sa dopustili chýb, poskytnutá spätná väzba, ako aj lepší didaktický vzor pre osvedčenia o audite poskytované v programe Horizont 2020. V oblasti výskumu sa odhaduje, že osvedčenia o audite znížia mieru chybovosti o 50 % v porovnaní s neoverenými žiadosťami o preplatenie nákladov. Hoci je potrebné uznať, že uvedené osvedčenia neidentifikujú každú chybu, sú dôležitým nástrojom na zníženie celkovej miery chybovosti.

⁽³⁾ V určitých prípadoch, napríklad pri výkazoch nákladov v rámci projektov siedmeho rámcového programu pre výskum, pri ktorých príspevok EÚ prevyšuje 375 000 EUR, musí nezávislý audítor osvedčiť, že deklarované náklady sú oprávnené.

⁽⁴⁾ V podobe podpornej dokumentácie vrátane štandardných krížových kontrol a povinných kontrol.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Výskum a inovácie: zložité pravidlá siedmeho rámcového programu pre výskum zvýšili riziko chýb

5.9. Zistili sme rovnaký typ a rozsah chýb, ktoré sme odhalili v priebehu celého siedmeho rámcového programu pre výskum: nesprávne vypočítané náklady na zamestnancov, iné neoprávnené priame náklady, napríklad nepodložené náklady na cestovanie alebo zariadenie, neoprávnené nepriame náklady založené na chybných sadzbách režijných nákladov alebo zahŕňajúce neoprávnené kategórie nákladov, ktoré nie sú spojené s projektmi (pozri rámček 5.1).

Rámček 5.1 – Príklad chýb v nákladoch preplatených na projekt týkajúci sa výskumu a inovácií

Do vzorky bola vybraná platba Komisie pre medzinárodnú organizáciu spolupracujúcu so štyrmi partnermi na spoločnom nadnárodnom projekte v oblasti zdravia v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum. Komisia na základe výkazu nákladov predloženého touto organizáciou preplatila približne 132 000 EUR. Zistili sme však niekoľko chýb v nákladoch deklarovaných prijímateľskou organizáciou:

- nadhodnotenie nákladov na zamestnancov,
- deklarovanie cestovných nákladov, ktoré sa netýkali projektu,
- nesprávne vypočítané nepriame náklady.

Príjemca okrem toho použil nesprávny výmenný kurz, keď prepočítaval deklarované náklady z miestnej meny na eurá, v dôsledku čoho sa ešte viac nadhodnotili náklady. Neoprávnené náklady deklarované príjemcom predstavovali spolu 73 000 EUR, teda 55 % vykázaných nákladov.

Odhalili sme prípady neoprávnených nákladov preplatených Komisiou v 39 z 95 projektov v oblasti výskumu a inovácií vybraných do vzorky. V 13 z týchto prípadov neoprávnené náklady presiahli 10 % celkových nákladov deklarovaných príjemcom.

5.10. Komisia plní vlastný program auditov preplatených výkazov nákladov na projekty v oblasti výskumu a inovácií (pozri body 5.18 až 5.24) a nachádza podobné chyby v porovnateľnom rozmedzí a s porovnateľnou frekvenciou.

5.9. Vlastné audity Komisie ukázali, že druh a úroveň chýb zostávajú v dôsledku komplexných pravidiel RP7 stabilné.

Keďže však všetky zmluvy RP7 už boli podpísané, ďalšie úpravy právneho rámca nie sú možné. V priebehu RP7 sa však Komisia pokúsila zjednodušiť systém v rámci existujúceho právneho rámca napríklad prijatím opatrení na zjednodušenie 24. januára 2011 [rozhodnutie C(2011) 174].

Program Horizont 2020 zahŕňa radikálne zjednodušenie právneho rámca, aby sa splnili očakávania zainteresovaných strán, ako aj legislatívnych orgánov, pričom dôraz sa kladie najmä na náklady zamestnancov a nepriame náklady ako hlavné zdroje chýb.

Rámček 5.1 – Príklad chýb v nákladoch preplatených na projekt týkajúci sa výskumu a inovácií

Komisia bude vymáhať neoprávnené zaplatené sumy. Tento prípad tiež poukazuje na problémy spojené so spolupracou s medzinárodnými partnermi – hoci je spolupráca s výskumnými pracovníkmi mimo Európy nevyhnutná na riešenie globálnych výziev, ktorým spoločnosť čelí, tieto subjekty sa často nevedia riadiť európskymi pravidlami oprávnenosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

5.11. Neustála významná chybovosť vo výdavkoch v oblasti výskumu a inovácií odráža riziká, ktoré sú vlastné koncepcii a realizácii siedmeho rámcového programu pre výskum. Pravidlá oprávnenosti sú zložité a v programe sa uplatňujú viaceré miery financovania. Projekty realizujú viacerí partneri, ktorí sú geograficky značne rozptýlení, a sú medzi nimi i príjemcovia z krajín mimo EÚ. Príjemcovia sa výrazne odlišujú a ich účtovné systémy často nie sú kompatibilné s požiadavkami programov.

5.12. V roku 2014 podpísala Komisia prvé dohody o grante a začala vyplácať zálohové platby z nového rámcového programu pre výskum a inovácie. Horizont 2020 má jednoduchšie pravidlá financovania ako siedmy rámcový program a Komisia investovala značné úsilie do zníženia administratívnej náročnosti.

5.13. Niekoľko prvkov v rámci programu Horizont 2020 však predstavuje zvýšené riziko pre riadnosť operácií. Napríklad na podporu lepšieho výskumu a inovácií a zabezpečenie rastu a zamestnanosti je program navrhnutý tak, aby prilákal MSP a nových účastníkov (z ktorých mnohí sú tiež MSP). Komisia zistila, že tento typ účastníkov je mimoriadne náchylný na chyby, čo ilustruje aj príklad v rámcu 5.2.

5.11. Vzhľadom na zložitosť pravidiel Komisia zaviedla do programu Horizont 2020 mnohé zjednodušenia.

Na dosiahnutie politických cieľov, najmä vytváranie rastu a pracovných miest, ako aj riešenie spoločenských výziev prostredníctvom výskumu a inovácie, nadnárodných a multidisciplinárnych partnerstiev, rozsiahleho zapojenia súkromného sektora, najmä malých podnikov, je však preplatenie nákladov na zamestnancov a nepriamych nákladov na základe skutočných nákladov nevyhnutná. Ako Dvor audítorov zdôrazňuje, súvisí s tým niekoľko inherentných rizík.

Na druhej strane v prípade, keď ciele politiky umožňujú jednoduchšie mechanizmy, je miera chybovosti nižšia než 2 %. Tieto granty (granty ERC, granty v rámci akcie Marie Skłodowska Curie) sú jednoduché – zväčša sa týkajú verejných orgánov, používajú paušálne sadzby a jednorazové platby, pričom väčšina z nich sú granty určené pre jednotlivých príjemcov.

5.13. Spoločná odpoveď na body 5.13 a 5.14:

Prvky, ktoré uvádza Dvor audítorov, zaviedli legislatívne orgány a boli výsledkom vedomých politických rozhodnutí zákonodarcu na dosiahnutie cieľov programu.

Zapojenie MSP je pre úspech programu, vytváranie rastu a pracovných miest a riešenie spoločenských výziev nevyhnutné.

Administratívna kapacita MSP je obmedzená. Preto, pokiaľ je to možné, boli zjednodušené pravidlá pre MSP s cieľom znížiť ich administratívne zaťaženie. Zvýšené riziko napriek tomu zostáva.

Pokiaľ ide o náhrady súvisiace s rozsiahlou infraštruktúrou, cieľom je dosiahnuť primeranú kompenzáciu pre partnerov v oblasti strategického výskumu, ktorí vynakladajú veľké investície do infraštruktúry. V prípade dodatočného odmeňovania je cieľom zabezpečiť primeranú kompenzáciu pre výskumných pracovníkov v celej Európe, šíriť excelentnosť, preklenúť inovačnú priepasť a zachovať atraktivnosť programu.

Na zmiernenie rizík Komisia vykoná hodnotenia ex ante všetkých účastníkov, ktorí dostávajú platby na veľké výskumné infraštruktúry, a už poskytla rozsiahle usmernenia o uplatňovaní dodatočných podmienok v programe.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 5.2 – Príklad významných chýb v nákladoch deklarovaných na preplatenie zo strany MSP v rámci projektu v oblasti výskumu a inovácií

Preskúmali sme výkaz nákladov vo výške 764 000 EUR predložený MSP spolupracujúcim so 16 partnermi na projekte v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum, ktorý sa týkal energie z obnoviteľných zdrojov. Zistili sme, že náklady deklarované MSP boli takmer úplne neoprávnené:

- majiteľ MSP účtoval hodinovú sadzbu, ktorá výrazne prekračovala sadzbu stanovenú v usmerneniach Komisie,
- náklady spojené so zadaním zákazky subdodávateľovi, ktoré neboli oprávneným prvkom nákladov a neboli ani obstarávané prostredníctvom výberového konania,
- deklarované nepriame náklady zahŕňali neoprávnené položky, vychádzali z odhadov a neboli v súlade s účtovnými záznamami príjemcu.

Neoprávnené náklady preplatené Komisiou viedli k chybe, ktorá sa prejavila vo výške 90 % skúmaných nákladov.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 5.2 – Príklad významných chýb v nákladoch deklarovaných na preplatenie zo strany MSP v rámci projektu v oblasti výskumu a inovácií

Komisia zdôrazňuje, že príjemca významne prispel k projektu. Výkaz nákladov sa však do značnej miery vykonal pomocou štandardných obchodných praktík príjemcu (konkrétne používanie obchodných hodinových sadzieb namiesto skutočných nákladov a uplatňovanie vlastných bežných postupov pri subdodávateľoch namiesto dodržania zásady ekonomicky najvýhodnejšej ponuky podľa pravidiel EÚ). Táto skutočnosť zdôrazňuje problémy, ktoré sa vyskytujú pri spolupráci s MSP.

5.14. Zavedenie osobitných kritérií oprávnenosti v istých prípadoch, napríklad keď výskumní pracovníci dostávajú dodatočnú odmenu alebo keď účastníci využívajú rozsiahlu výskumnú infraštruktúru, navyše zvyšuje riziko riadnosti operácií.

5.15. Pri programe Horizont 2020 výdavky stále vynakladajú viaceré subjekty. Počet subjektov podieľajúcich sa na riadení programu Horizont 2020 sa v skutočnosti zvýšil v porovnaní so siedmym rámcovým programom pre výskum. Komisia musí zabezpečiť, aby jej vnútorné systémy boli primerané na zabránenie rozdielom v prístupe k príjmom.

5.15. Komisia si uvedomuje problém zaobchádzania s účastníkmi jednotným spôsobom. Usilovne pracuje na zabezpečení jednotného postupu v prípade programu Horizont 2020. Má k tomu prispieť najmä vytvorenie spoločného strediska pre podporu, ktoré zlúči právne poradenstvo, obchodné postupy, IT a audit do jedného riaditeľstva, ktoré bude zabezpečovať podporu pre všetky útvary Komisie zaoberajúce sa riadením výskumu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Iné výdavkové nástroje: neoprávnené a nepodložené náklady a nedodržanie pravidiel verejného obstarávania

5.16. V oblasti konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť sme zistili chyby v preplatených nákladoch aj pri iných hlavných výdavkových nástrojoch, ktoré sú v podobnom rozpätí a majú podobný charakter ako chyby v predchádzajúcich rokoch. Patria k nim nepodložené a neoprávnené náklady, ako aj prípady nedodržania pravidiel verejného obstarávania (pozri príklady v rámciku 5.3).

Rámček 5.3 – Príklady chýb v nákladoch preplatených v súvislosti s projektmi v iných programoch v oblasti konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť

- a) Pri projekte v rámci programu transeurópskej dopravnej siete vo Švédsku udelil príjemca zákazku na konzultačné služby v oblasti IT priamo bez toho, aby bola zákazka v akejkoľvek podobe uverejnená. Hodnota týchto služieb prekračovala platné stropy stanovené v európskych smerniciach o verejnom obstarávaní. Mal sa preto použiť otvorený medzinárodný postup.
- b) Pri projekte v rámci Európskeho energetického programu pre oživenie v Spojenom kráľovstve príjemca deklaroval výdavky, ktoré neboli v súlade s podmienkami definovanými v rozhodnutí o financovaní, na základe ktorého sa udelili finančné prostriedky na projekt. Konkrétne metodika uplatnená pri výpočte nákladov na zamestnancov zahŕňala neoprávnené náklady, ktoré nepatrili medzi povinné náklady (prémie založené na zisku spoločnosti), a neoprávnené nepriame náklady, ktoré nesúviseli s projektom.
- c) Pri projekte v rámci programu transeurópskej dopravnej siete v Taliansku, ktorý sa týkal výstavby vysokorýchlostného vlakového spojenia, príjemca deklaroval neoprávnené výdavky súvisiace s právnym urovnaním v súvislosti s porušením zmluvy s jedným subdodávateľom.
- d) Pri nadnárodnom projekte odbornej prípravy v Grécku v rámci časti programu celoživotného vzdelávania Leonardo da Vinci deklaroval príjemca zodpovedný za realizáciu projektu neprimerane vysoké cestovné náklady týkajúce sa presunu študentov zúčastnených na projekte z letiska do centra mesta. Národná agentúra zodpovedná za poskytnutie uistenia k oprávnenosti činností podporených z finančných prostriedkov EÚ uskutočnila administratívnu kontrolu projektu, nepredložila však žiadne zistenia.

Rámček 5.3 – Príklady chýb v nákladoch preplatených v súvislosti s projektmi v iných programoch v oblasti konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť

- a) Komisia bude vymáhať neoprávnene zaplatené sumy.
- b) Komisia bude vymáhať neoprávnene zaplatené sumy.
- c) Komisia bude vymáhať neoprávnene zaplatené sumy.
- d) Komisia podnikne kroky na vymáhanie príslušných súm od príjemcu cez národnú agentúru. Okrem toho zavedenie jednorazových platieb a paušálnych sadzieb v rámci programu Erasmus+ zníži rozsah nadmerných nárokov tejto povahy.

5.17. Celkovo sme za iné programy a činnosti, ako sú tie v oblasti výskumu a inovácií, zistili a vyčíslili chyby v 14 zo 71 operácií vo vzorke.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

**PRESKÚMANIE VYBRANÝCH SYSTÉMOV A VÝ-
ROČNÝCH SPRÁV O ČINNOSTI****Audity Komisie týkajúce sa výdavkov na výskum
a inovácie**

5.18. V oblasti výskumu a inovácií zohľadnila Komisia potrebu vyjadrenú príjemcami a legislatívnymi orgánmi, ktorá sa týkala zníženia administratívnej záťaže a uľahčenia včasnej realizácie projektov ⁽⁵⁾. Komisia preto znížila počet kontrol pred platbami a snaží sa získať väčšiu časť uistenia na základe auditov preplatených nákladov.

5.19. Komisia začala program auditov projektov v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum v roku 2009. Program má dve hlavné zložky: i) audity na základe náhodného výberu navrhnuté na určenie chybovosti reprezentatívnej pre siedmy rámcový program pre výskum a ii) nápravné audity alebo audity založené na riziku, vybrané na základe kritérií rizika a navrhnuté na zníženie nesprávnych výdavkov.

5.20. Audity vykonávajú zamestnanci Komisie a externé audítorské firmy v mene Komisie. Ich výsledky sú zásadne dôležitým príspevkom do výročných vyhlásení generálnych riaditeľov o vierohodnosti, ktoré sa týkajú riadnosti operácií, a tvoria základ spätného získania finančných prostriedkov, o ktorých sa zistí, že boli preplatené príjemcom na neoprávnené náklady.

5.21. Od januára 2014 audity koordinuje útvar pre spoločný audit zriadený Komisiou ako súčasť spoločného podporného centra. Centrum spadá pod GR RTD a poskytuje služby týkajúce sa spoločného hospodárenia pre všetky generálne riaditeľstvá, výkonné agentúry a spoločné podniky podieľajúce sa na výdavkoch v oblasti výskumu a inovácií.

5.22. Do konca roka 2014 Komisia skontrolovala preplatené náklady vo výške 2 mld. EUR, teda 8 % platieb uhradených z 24,5 mld. EUR v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum. Komisia ukončila 2 860 auditov z 3 000 auditov naplánovaných v stratégii auditu.

5.23. Do konca roka 2014 získala Komisia na základe svojich auditov späť 47,6 mil. EUR (2013: 29,6 mil. EUR) a zostávajúce sumy, ktoré možno získať späť, sa zvýšili takmer na 20 mil. EUR (2013: 17 mil. EUR).

5.24. Komisia očakáva, že stratégia auditu výrazne zníži mieru nesprávnych výdavkov v konečných žiadostiach, neočakáva však zníženie chybovosti pod 2 %.

⁽⁵⁾ Európsky parlament napríklad vo svojom uznesení o udelení absolútoria za rok 2012 „zdôrazňuje, že je nutné nájsť správnu rovnováhu medzi menším administratívnym zaťažením a účinnou finančnou kontrolou“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Výročné správy o činnosti

5.25. Skontrolovali sme správy GR EAC, GR ENTR a GR RTD a zastávame názor, že vo všeobecnosti poskytujú verný obraz o finančnom hospodárení z hľadiska riadnosti operácií, a predložené informácie vo väčšine ohľadov potvrdzujú naše zistenia a závery. Napríklad výročné správy o činnosti GR RTD a GR ENTR a tiež Generálneho riaditeľstva pre komunikačné siete, obsah a technológie (GR CNECT), GR ENER a GR MOVE obsahujú výhradu k správnosti žiadostí o preplatenie nákladov v súvislosti s grantmi v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum.

5.26. Podobne ako v minulých rokoch sme v našej vzorke projektov z programu pre transeurópske dopravné siete a Európskeho energetického programu pre hospodárske oživenie zistili niekoľko chýb, ktoré sa týkali nedodržania pravidiel EÚ a členských štátov v oblasti verejného obstarávania a vykazovania výdavkov príjemcami. GR ENER a Výkonná agentúra pre inovácie preto musia zabezpečiť, aby boli riziká riadnosti operácií primerane riadené, a to najmä v rámci dodržiavania vnútroštatných pravidiel a pravidiel EÚ o verejnom obstarávaní.

Výročné správy o činnosti GR ENER a Výkonnej agentúry pre inovácie a siete podhodnocujú riziká pre riadnosť operácií

5.27. Identifikovali sme konkrétne skutočnosti v metodike na výpočet ukazovateľov pre riadnosť operácií používaných GR ENER a Výkonnou agentúrou pre inovácie a siete:

- pri programe transeurópskej dopravnej siete a Európskom energetickom programe pre oživenie Komisia zahrnula do svojho výpočtu výsledky auditu, ktorý vykonal Dvor audítorov, avšak s iným vyčíslením chýb,
- pri programe transeurópskej dopravnej siete Komisia nesystematicky extrapoluje chyby zistené vo vzorke.

5.26. Komisia uznáva, že v rámci programov EEPO a TEN-T existujú riziká spojené s verejným obstarávaním. Kontrolné systémy zavedené GR ENER a INEA majú zabezpečiť, aby zvyšková chybovosť bola pod 2 % prahom významnosti.

Na konci roka 2014 bola viacročná zvyšková chybovosť pre program TEN-T 0,84 % a v prípade programu EEPO 0,42 %.

5.27. Komisia zdôrazňuje tieto skutočnosti:

- Komisia do svojho výpočtu zahŕňa výsledky auditov, ktoré vykonáva Dvor audítorov, avšak len pokiaľ ide o sumy, ktoré sú v súlade so zisteniami Dvora audítorov.
- Výsledky kontroly ex post odhalili obmedzené zistenia v súvislosti so vzorkou testovaných operácií. Testovanie v rámci verejného obstarávania sa uskutočňuje mimo vzorky slúžiacej na testovanie operácií. Ak sa vo vzorke zistí chyba, preskúmajú sa aj operácie, ktoré neboli predmetom auditu, a v prípade, že sa zistenie považuje za systematické, sa táto chyba extrapoluje testovaním všetkých potenciálne dotknutých zasiahnutých operácií (napr. náklady na zamestnancov). Očakáva sa, že chyby ojedinelého charakteru sa napravia po audite.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

5.28. Tieto skutočnosti vedú k podhodnoteniu zistenej úrovne chybovosti a nadhodnoteniu vplyvu nápravných opatrení na rizikové sumy. Zastávame preto názor, že príslušné ukazovatele uverejnené vo výročných správach o činnosti GR ENER a Výkonnej agentúry pre inovácie a siete podhodnocujú riziká pre riadnosť operácií.

Nejednotné prístupy k posudzovaniu rizikových súm

5.29. V roku 2014 boli generálne riaditeľstvá po prvýkrát povinné zverejniť celkové hodnotenie rizík z hľadiska zákonitosti a riadnosti príslušných operácií, a to vypočítaním váženého priemeru chybovosti za celú sumu výdavkov, za ktoré zodpovedajú, a výslednej rizikovej sumy (pozri bod 1.50).

5.30. Hoci sa na účely tohto výpočtu mala použiť zistená chybovosť, zistili sme, že GR MOVE a GR ENER používajú chybovosť po opravách. Pri výdavkoch v rámci programu vyradovania jadrových zariadení v GR ENER sa použili odhadované sumy namiesto výsledkov z auditu.

5.31. Z dôvodu odlišných prístupov k výpočtu váženého priemeru chybovosti a následnej rizikovej sumy nie sú hodnotenia vo výročných správach o činnosti priamo porovnateľné.

ZÁVER A ODPORÚČANIA**Záver za rok 2014**

5.32. Celkovo z kontrolných zistení vyplýva, že výdavky na konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

5.33. Z testovania operácií vyplýva, že odhadovaná chybovosť za túto oblasť podokruhu VFR je 5,6 % (pozri **prílohu 5.1**).

5.28. Podľa názoru Komisie sú celkové sumy súvisiace s rizikom vypočítané obozretné, aby sa zabezpečilo, že nedôjde k významnému podhodnoteniu rizík z hľadiska správnosti.

5.29. Ako je uvedené v bode 1.50, nové pokyny vyžadujú, aby generálni riaditelia predložili odhadovanú zistenú mieru chybovosti na odhad rizikovej sumy pre celý rozpočet, za ktorý sú zodpovední. Tento údaj sa uvádza spolu s údajom o odhadovaných budúcich opravách.

5.30. V prípade GR MOVE a GR ENER sa zistené miery chybovosti (alebo pokiaľ neboli k dispozícii, najlepšie odhady) použili na všetky činnosti okrem 7RP v dôsledku administratívnej chyby; v tomto prípade sa uplatnila zvyšková chybovosť vo výške 3 % (namiesto 5 %). Vplyv na priemernú mieru chybovosti je však obmedzený (pre GR MOVE 0,06 % a pre GR ENER 0,41 %).

Na základe najnovších správ o audite týkajúcich sa programu vyradovania jadrových zariadení z prevádzky, ktoré uskutočnilo GR ENER, sú miery chybovosti oveľa nižšie než odhadovaná zistená miera chybovosti vo výške 0,5 % uvedená vo výročnej správe o činnosti GR ENER, čo predstavuje opatrný prístup.

5.33. Pozri odpoveď Komisie na bod 5.6.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Odporúčania

5.34. V **prílohe 5.2** sú uvedené výsledky preskúmania pokroku pri zavádzaní odporúčaní z predchádzajúcich výročných správ. Vo výročných správach za rok 2011 a 2012 sme predložili deväť odporúčaní. Komisia v plnej miere prijala tri odporúčania, zatiaľ čo šesť bolo prijatých vo väčšine ohľadov.

5.35. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2014 odporúčame, aby:

- **Odporúčanie 1:** Komisia, vnútroštátne orgány a nezávislí audítori využívali všetky relevantné informácie, ktoré majú k dispozícii, na predchádzanie chybám alebo ich odhaľovanie a nápravu pred preplatením nákladov (pozri bod 5.8).

- **Odporúčanie 2:** na základe svojej skúsenosti so siedmym rámcovým programom pre výskum Komisia vypracovala vhodnú stratégiu riadenia a kontroly rizika pre program Horizont 2020 vrátane primeraných kontrol príjemcov, s ktorými sa spája vysoké riziko, napríklad s MSP a novými účastníkmi, ako aj kontrol nákladov deklarovaných podľa osobitných kritérií oprávnenosti (pozri body 5.13 a 5.14).

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Komisia má spoľahlivý systém kontrol ex ante vrátane podrobných automatizovaných kontrolných zoznamov, písomných usmernení a nepretržitej odbornej prípravy. Zlepšovanie tohto systému bez vytvárania ďalšej administratívnej záťaže pre príjemcov a zároveň tak, aby sa platby uskutočnili urýchlene, predstavuje neustálu výzvu. Zistenia Dvora audítorov sa použijú na ďalšie zlepšenie kontrol ex ante vrátane ďalšieho vylepšovania kontrolných zoznamov, usmernení a prípadne ďalšej automatizácie kontrol. Komisia spolupracuje aj s národnými agentúrami a orgánmi, aby sa zabezpečilo plné fungovanie ich kontrolných mechanizmov s cieľom predchádzať chybám, prípadne ich odhaľovať a naprávať.

Pokiaľ ide o nezávislých audítorov, ktorí osvedčujú žiadosti o preplatenie nákladov, ide o známy problém, ktorý sa riešil v predchádzajúcich správach. S cieľom nadviazať na odporúčania Dvora audítorov Komisia zorganizovala sériu stretnutí zameraných na príjemcov a nezávislých osvedčujúcich audítorov (> 300) s cieľom zvýšiť informovanosť o najčastejších chybách. Okrem toho bola osvedčujúcim audítorom, ktorí sa dopustili chýb, poskytnutá spätná väzba, ako aj lepší didaktický vzor pre osvedčenia o audite poskytované v programe Horizont 2020. V oblasti výskumu sa odhaduje, že osvedčenia o audite znížia mieru chybovosti o 50 % v porovnaní s neoverenými žiadosťami o preplatenie nákladov. Hoci je potrebné uznať, že uvedené osvedčenia neidentifikujú každú chybu, sú dôležitým nástrojom na zníženie celkovej miery chybovosti.

Komisia odporúčanie prijíma a súhlasí s tým, že v prípade programu Horizont 2020 je potrebné zaviesť vhodnú stratégiu riadenia rizík a kontroly s prihliadnutím na riziká v programe, ako aj na politické ciele, najmä na potrebu podporovať MSP a nových účastníkov na účasti v programe.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **Odporúčanie 3:** Komisia zabezpečila, aby jej útvary vypočítavali vážený priemer chybovosti a následne stanovovali rizikové sumy jednotným spôsobom (pozri body 5.29 až 5.31).

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia toto odporúčanie prijíma. Po prvom roku uplatňovania konceptov vázenej priemernej miery chybovosti a súvisiacej celkovej rizikovej sumy budú ústredné útvary Komisie pri ďalšom objasnení svojich pokynov a/alebo usmernení podľa potreby vychádzať z nadobudnutých skúseností. Môže tu však vždy existovať potreba prispôbiť tieto koncepty konkrétnym výdavkovým oblastiam, ktoré patria pod rôzne útvary Komisie.

PRÍLOHA 5.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI KONKURENCIESCHOPNOSTI PRE RAST A ZAMESTNANOSŤ

	2014	2013 ⁽¹⁾
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Operácie spolu:	166	160
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	5,6 %	4,0 %
Horná hranica chybovosti	8,1 %	
Spodná hranica chybovosti	3,1 %	

⁽¹⁾ Údaje za rok 2013 boli prepočítané, aby zodpovedali štruktúre výročnej správy za rok 2014 a umožnili tak porovnanie týchto dvoch rokov. V **grafe 1.3** v kapitole 1 sa uvádza, ako boli výsledky za rok 2013 preklasifikované na základe štruktúry výročnej správy za rok 2014.

PRÍLOHA 5.2

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI KONKURENCIESCHOPNOSTI PRE RAST A ZAMESTNANOSŤ

Rok	Odporúčanie Dvora auditorov	Analýza Dvora auditorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2012	Komisia by mala: Odporúčanie 1: zintenzívniť úsilie s cieľom vyriešiť chyby zistené v priebežných a konečných platbách a zúčtovaniach najmä tým, že príjemcom a nezávislým auditorom pripomenie pravidlá oprávnenosti a požiadavku, aby príjemcovia zdokladovali všetky deklarované náklady.		X					Komisia viedla komunikačnú kampaň, na ktorej sa zúčastnilo viac než 4 500 účastníkov a ktorej cieľom bolo pripomenúť príjemcom a ich auditorom pravidlá oprávnenosti. Komisia bude naďalej písať osvedčujúcim auditorom v prípadoch, keď pri svojich auditoch ex post identifikuje vecné rozdiely medzi osvedčenými výkazmi nákladov a vlastnými zisteniami.
	Odporúčanie 2: pripomenúť koordinátorom projektov RP v oblasti výskumu ich zodpovednosť za bezodkladné preposlanie prijatých finančných prostriedkov ďalším projektovým partnerom.	X						
	Odporúčanie 3: preskúmať prípady nedostatkov v predbežných kontrolách, ktoré zistil Dvor auditorov, s cieľom posúdiť, či si tieto kontroly vyžadujú úpravu.		X					Nedostatky, ktoré rôzne zdroje zistili pri kontrolách ex ante (aj Dvor auditorov), rieši Komisia nepretržite. Tento proces je v súčasnosti integrovanou súčasťou obchodných postupov programu Horizont 2020.
	Odporúčanie 4: znížiť oneskorenia vo vykonávaní následných auditov a zvýšiť mieru vykonávania extrapolácie prípadov.		X					Komisia nepretržite monitoruje vykonávanie auditov Komisie ex post. Okrem toho sa informácie o pokroku dosiahnutom v týchto aspektoch poskytujú vo výročných správach o činnosti generálnych riaditeľstiev Komisie.

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku					Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch			
2012	Odporúčanie 5: posilniť systémový dohľad a kontroly programov CIP ICT-PSP.		X				Komisia (GR CONNECT) prijala stratégiu auditov pre nevýskumné oblasti výdavkov GR, ktorej cieľom je uistiť generálneho riaditeľa GR, pokiaľ ide o riadenie financovania nevýskumných činností. V roku 2014 sa uzavrelo 30 auditov, ktoré sa netýkali výskumu, pokrývajúcich sumu 10 miliónov EUR a začalo sa 42 nových auditov CIP, IKT a PSP. Ďalších 98 nových auditov sa začne v roku 2015. Vývoj vo vykonávaní tejto stratégie je monitorovaný v mesačných intervaloch na schôdzi o audite rozpočtu a kontroly (ABC), ktorej predsedá generálny riaditeľ a zúčastňujú sa na nej zástupcovia všetkých riaditeľstiev. V roku 2012 boli prijaté zjednodušujúce opatrenia pre vlastníkov MSP. Okrem toho bola po nadobudnutí účinnosti nového nariadenia o rozpočtových pravidlách v roku 2013 revidovaná vzorová dohoda CIP s cieľom pokryť extrapoláciu a tretie strany.

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2011	Komisia by mala: — v oblasti výskumných RP:							Pozri odpovede uvedené vyššie.
	Odporúčanie 1: zintenzívniť svoje úsilie s cieľom vyriešiť chyby zistené v priebežných a konečných platbách.		X					
	Odporúčanie 2: posilniť svoje iniciatívy s cieľom oboznámiť príjemcov a nezávislých audítorov o chýbách zisťovaných počas následných auditov Dvora audítorov a Komisie.		X					
	Odporúčanie 3: zabezpečiť, aby nezávislé auditorské firmy, ktoré vykonávajú audity v jej mene, zostúdili svoje postupy s usmerneniami a bežnými postupmi Komisie, a najmä zvýšili kvalitu svojej auditorskej dokumentácie.	X						
	Odporúčanie 4: Komisia by mala: — v oblasti iných vnútorných politík: čo najskôr zaviesť stratégiu následných auditov pre program ICT-PSP, vychádzajúc zo skúseností, ktoré získalo GR INFOS o stratégiu následných auditov založených na riziku projektov rámcových programov.	X						

KAPITOLA 6

Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	6.1 – 6.22
Špecifické charakteristiky okruhu VFR	6.3 – 6.20
Rozsah auditu a audítorský prístup	6.21 – 6.22
Časť 1: Naše posúdenie riadnosti	6.23 – 6.79
Riadnosť operácií	6.23 – 6.45
Preskúmanie finančných nástrojov v rámci spoločného hospodárenia	6.46 – 6.52
Preskúmanie vybraných systémov a výročných správ o činnosti	6.53 – 6.75
Posúdenie dohľadu Komisie nad orgánmi auditu	6.53 – 6.68
Preskúmanie výročných správ o činnosti Komisie	6.69 – 6.75
Závery a odporúčania	6.76 – 6.79
Záver za rok 2014	6.76 – 6.77
Odporúčania	6.78 – 6.79
Časť 2: Otázky týkajúce sa výkonnosti	6.80 – 6.86
Posúdenie výkonnosti projektov	6.80 – 6.86
 Príloha 6.1 – Výsledky testovania operácií v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti	
Príloha 6.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

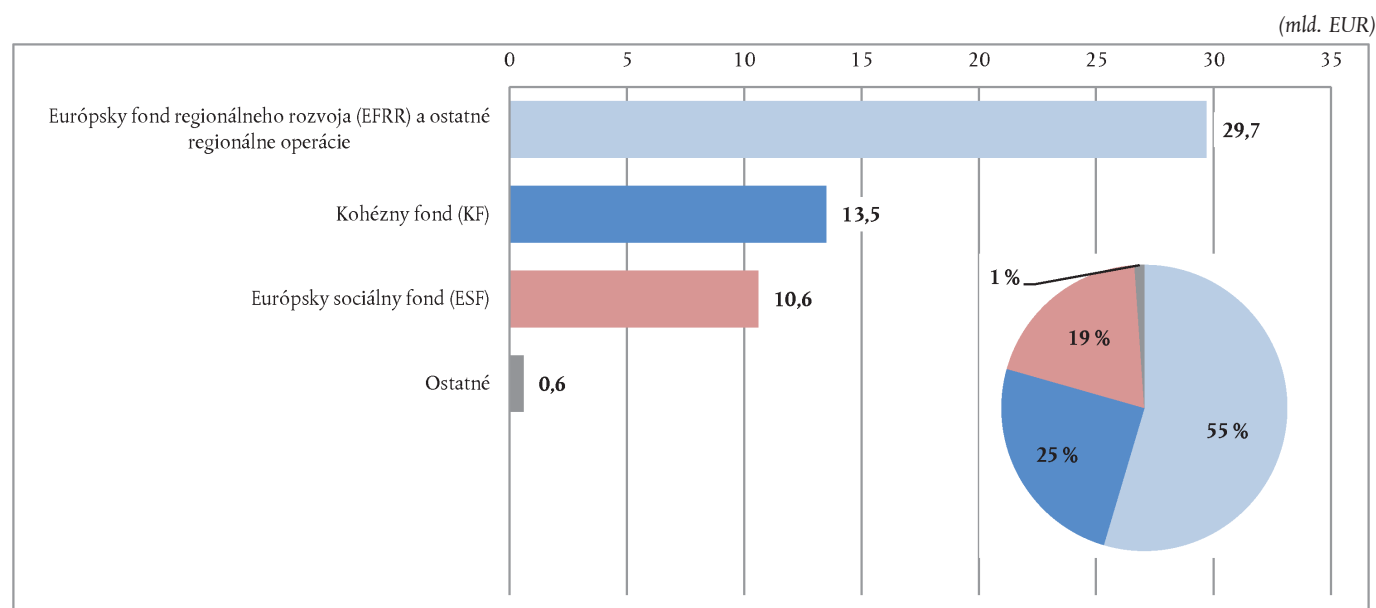
6.1. V tejto kapitole uvádzame zistenia týkajúce sa hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti (okruh 1b VFR). V prvej časti kapitoly sa uvádzajú výsledky testovania:

- Európskeho regionálneho rozvojového fondu (ERFR) a Kohézneho fondu (KF), ktoré sú hlavnými nástrojmi oblasti regionálnej a mestskej politiky, vrátane príspevku z tejto politiky na cezhraničnú spoluprácu v rámci nástroja európskeho susedstva (ENI),
- Európskeho sociálneho fondu (ESF) a Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (FEAD), ktoré sú hlavnými nástrojmi oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí.

V druhej časti tejto kapitoly sa opisujú otázky týkajúce sa výkonnosti v súvislosti so skúmanými projektmi v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

Hlavné informácie o zložení okruhu 1b VFR sa nachádzajú v **grafe 6.1**.

Graf 6.1 – Okruh 1b VFR – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť

Celková výška platieb za rok	54,4
– zálohové platby ⁽¹⁾ ⁽²⁾	3,8
+ zúčtovanie zálohových platieb ⁽¹⁾	2,2
+ úhrady konečným príjemcom z finančných nástrojov v rámci spoločného hospodárenia	1,7
+ zálohové platby používané konečnými príjemcami projektov štátnej pomoci	1,2

Celkový kontrolovaný súbor	55,7

⁽¹⁾ V súlade s harmonizovaným vymedzením príslušných operácií (podrobnosti pozri v **prílohe 1.1**, bode 7).

⁽²⁾ Tento údaj zahŕňa 1,7 mld. EUR príspevkov na finančné nástroje v rámci spoločného hospodárenia a zálohové platby príjemcom projektov štátnej pomoci.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.2. Počas roka 2014 predstavovali veľkú väčšinu platieb priebežné platby na operačné programy (OP) programového obdobia 2007 – 2013, ktorého obdobie oprávnenosti sa končí 31. decembra 2015. Zálohové platby na programové obdobie 2014 – 2020 dosiahli výšku približne 2 mld. EUR ⁽¹⁾.

Špecifické charakteristiky okruhu VFR*Politické ciele*

6.3. Cieľom okruhu 1b VFR – Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť – je znižovať rozdiely v rozvoji medzi rozličnými regiónmi, reštrukturalizovať upadajúce priemyselné oblasti a diverzifikovať vidiecke oblasti a podporovať cezhraničnú, nadnárodnú a medziregionálnu spoluprácu ⁽²⁾.

Politické nástroje

6.4. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť pozostáva z dvoch častí:

- oblasť regionálnej a mestskej politiky, ktorá sa vykonáva najmä prostredníctvom EFRR, KF a príspevkov do ENI. Predstavuje 80 % výdavkov, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola,
- oblasť politiky zamestnanosti a sociálnych vecí, ktorá sa vykonáva prevažne prostredníctvom ESF. Predstavuje 20 % výdavkov, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola.

Oblasť regionálnej a mestskej politiky

6.5. Z EFRR sa financujú infraštruktúrne projekty, vytváranie alebo zachovávanie pracovných miest, iniciatívy regionálneho hospodárskeho rozvoja a činnosti podporujúce malé a stredné podniky v 28 členských štátoch.

6.6. Z KF sa financujú investície do infraštruktúry v oblasti životného prostredia a dopravy v členských štátoch, v ktorých je hrubý národný dôchodok na obyvateľa menej ako 90 % priemeru EÚ (t. j. v 16 z 28 členských štátov) ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Zálohové platby na programové obdobie 2014 – 2020 rozdelené podľa fondov – EFRR: 661 mil. EUR, KF: 270 mil. EUR, ESF: 634 mil. EUR a FEAD: 410 mil. EUR.

⁽²⁾ Články 174 až 178 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

⁽³⁾ Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Grécko, Chorvátsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko. Španielsko je oprávnené na prechodnú podporu z KF.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.7. K ďalším výdavkom patrí príspevok z oblasti regionálnej a mestskej politiky na cezhraničnú spoluprácu ENI, ktorej cieľom je priblížiť EÚ k jej susedným krajinám ⁽⁴⁾.

Oblasť politiky zamestnanosti a sociálnych vecí

6.8. Z ESF sa financujú investície do ľudského kapitálu a podporujú sa opatrenia v 28 členských štátoch, ktorých cieľom je zlepšiť adaptabilitu pracovníkov a podnikov na zmeny v organizácii práce, zvyšovať prístup k zamestnaniu, posilňovať sociálne začleňovanie znevýhodnených osôb a posilňovať kapacitu a efektívnosť verejných správ a verejných služieb.

6.9. Ďalšie výdavky majú formu dotácií a grantov poskytovaných organizáciám, ktoré vykonávajú a koordinujú sociálne opatrenia prostredníctvom FEAD, ktoré poskytujú materiálnu pomoc ⁽⁵⁾ najodkázanejším osobám s cieľom pomôcť ľuďom vymaniť sa z chudoby.

Riadenie a kontrola výdavkov z fondov určených na politiku súdržnosti (EFRR, KF a ESF)

6.10. EFRR, KF a ESF sa riadia spoločnými pravidlami, ktoré podliehajú výnimkám v osobitných predpisoch každého fondu a ktoré sa vykonávajú prostredníctvom viacročných programov so spoločným hospodárením medzi Komisiou a členskými štátmi.

6.11. Na každé programové obdobie Komisia na základe návrhov členských štátov schvaľuje operačné programy a orientačné finančné plány ⁽⁶⁾. Projekty vybrané orgánmi členských štátov sa financujú prostredníctvom operačných programov a vykonávajú ich súkromné osoby, združenia, súkromné alebo verejné podniky či miestne, regionálne a vnútroštátne verejné orgány. Pravidlá, podľa ktorých možno uhradiť náklady z rozpočtu EÚ, sú stanovené v nariadeniach a/alebo vo vnútroštátnych pravidlách oprávnenosti.

6.11. Stanovenie pravidiel oprávnenosti na vnútroštátnej úrovni [článok 56 nariadenia (ES) č. 1083/2006] bolo jedným z hlavných prvkov zjednodušenia zavedeného v rámci programového obdobia 2007 – 2013. Cieľom bolo poskytnúť členským štátom väčšiu flexibilitu pri prispôbovaní pravidiel oprávnenosti osobitným potrebám regiónov alebo programov a harmonizovať ich s pravidlami platnými pre iné vnútroštátne schémy financované z verejných zdrojov.

⁽⁴⁾ Ďalšie informácie o ENI sa uvádzajú v kapitole 8, okruh 4 VFR – Globálna Európa, body 8.2 až 8.4.

⁽⁵⁾ Zahŕňajú potraviny, oblečenie a ďalšie základné veci osobnej potreby.

⁽⁶⁾ Na programové obdobie 2007 – 2013 bolo Komisiou schválených spolu 440 operačných programov: 322 pre EFRR/KF (z ktorých 25 operačných programov obsahuje projekty KF) a 118 pre ESF.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.12. Prijemcovia vykazujú vzniknuté náklady svojim vnútroštátnym orgánom za každý projekt. Tieto jednotlivé výkazy sú zhrnuté do pravidelných výkazov výdavkov na OP, ktoré osvedčia orgány členských štátov a predložia Komisii⁽⁷⁾. Celková výška spolufinancovania EÚ sa potom prepláca členskému štátu z rozpočtu EÚ.

Členské štáty a regionálna úroveň

6.13. Členské štáty nesú hlavnú zodpovednosť za predchádzanie alebo odhaľovanie a nápravu neoprávnených výdavkov a podávanie správ Komisii. Za každodennú správu sú zodpovedné poverené riadiace a sprostredkovateľské orgány⁽⁸⁾. Prostredníctvom overovania riadenia (administratívne previerky dokumentov a kontroly na mieste) musia zabezpečovať, aby boli všetky projekty oprávnené na financovanie EÚ a aby boli deklarované náklady v súlade so všetkými podmienkami stanovenými v nariadeniach a/alebo vnútroštátnych pravidlách. Certifikačné orgány musia zabezpečiť, aby sa vykonali náležité kontroly a vykonajú dodatočné overovania, skôr než sa Komisii vykážu výdavky, ktoré treba uhradiť.

6.14. Orgány auditu v členských štátoch okrem toho za každý OP (alebo skupinu operačných programov) vykonávajú systémové audity a na základe výberu vzoriek aj následné audity operácií⁽⁹⁾. Predkladajú správy Komisii o týchto auditoch prostredníctvom výročných kontrolných správ, ktoré zahŕňajú výročný auditorský výrok o fungovaní systémov a odhad chybovosti orgánov auditu (pozri body 6.53 až 6.57)⁽¹⁰⁾.

⁽⁷⁾ Rozsah úhrady nákladov sa určuje v súlade s mierou stanovenou pre takýto projekt v rámci OP, takisto sa pri tom zohľadňujú ďalšie kritériá (napríklad osobitné stropy v súlade s nariadeniami a/alebo pravidlami štátnej pomoci).

⁽⁸⁾ Sprostredkovateľský orgán je verejný alebo súkromný orgán, ktorý podlieha riadiacemu orgánu a vykonáva úlohy v jeho mene.

⁽⁹⁾ Článok 62 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25).

⁽¹⁰⁾ Ďalšie informácie o úlohe a zodpovednosti orgánov auditu a ich prínose k procesu zabezpečenia vierohodnosti, ktorý vykonáva Komisia, sú uvedené v osobitnej správe č. 16/2013 s názvom Hodnotenie „jednotného auditu“ a spoliehanie sa Komisie na prácu vnútroštátnych kontrolných orgánov v oblasti súdržnosti, body 5 až 11.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Úroveň Komisie

6.15. Komisia (Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku a Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie) sa musí uistiť, že členské štáty zaviedli systémy riadenia a kontroly, ktoré spĺňajú požiadavky nariadení, a že tieto systémy fungujú účinne ⁽¹¹⁾.

6.16. Ak Komisia zistí, že členský štát nenapravil neoprávnené výdavky, ktoré boli certifikované a deklarované, alebo zistí závažné zlyhania v systéme riadenia a kontroly, Komisia môže platby prerušiť alebo pozastaviť ⁽¹²⁾. Ak členský štát nevytlúči neoprávnené výdavky (ktoré môžu byť nahradené oprávnenými výdavkami na iné projekty rovnakého OP až do konca programového obdobia) a/alebo nenapraví odhalené systémové zlyhania, Komisia môže uplatniť finančné opravy ⁽¹³⁾ ⁽¹⁴⁾.

Riziká pre riadnosť

6.17. Orgány členských štátov čelia pri vykonávaní operačných programov konkurenčným prioritám. Výdavky musia byť predmetom primeraných kontrol určených na zabezpečenie riadnosti a riadneho finančného hospodárenia. Zároveň majú záujem čerpať finančné prostriedky, ktoré poskytuje EÚ. V praxi to môže byť v rozpore s dôsledným uplatňovaním účinných kontrol, teda sa nezistí porušenie pravidiel a nevykonajú sa opatrenia na nápravu a z rozpočtu EÚ sa nakoniec uhradia neoprávnené výdavky. Výsledkom môže byť takisto financovanie projektov, ktoré sú veľmi nákladné, nevykonávajú sa účinne alebo je nepravdepodobné, že sa prostredníctvom nich dosiahnu plánované výsledky ⁽¹⁵⁾ (pozri aj bod 6.80). Tento tlak narastá, keď sa blíži koniec obdobia oprávnenosti, keďže hrozí, že členské štáty stratia nevyužitý podiel z fondov, ktorý im bol pôvodne pridelený.

6.17. Primeranými kontrolami sa musí zabezpečiť správnosť všetkých výdavkov deklarovaných počas celého obdobia vykonávania programu až do jeho ukončenia. Keďže obdobie oprávnenosti sa končí 31. decembra 2015, Komisia očakáva, že riziko zistené Dvorom audítorov bude akútnejšie pre výdavky deklarované v roku 2015 a v nasledujúcich rokoch.

Členské štáty sú povinné predložiť do 31. marca 2017 dokumenty o ukončení programov, ktoré poskytnú ďalšie uistenie. Komisia 20. marca 2013 iniciatívne prijala usmernenia k ukončeniu operačných programov [rozhodnutie C(2013) 1573], ktoré boli dokončené a aktualizované 30. apríla 2015. Útvary Komisie zorganizovali pre členské štáty niekoľko seminárov o ukončení programov, aktualizovali posudzovanie rizík a následne stratégiu auditu na roky 2007 – 2013 s cieľom riešiť akékoľvek potenciálne riziko vzhľadom na poslednú časť obdobia vykonávania.

Komisia v novembri 2014 navyše zriadila pracovnú skupinu pre lepšie vykonávanie v snahe zlepšiť vykonávanie EFRR/KF v ôsmich členských štátoch pri súčasnom zabezpečení úplného dodržiavania zákonnosti a správnosti výdavkov (pozri aj odpoveď Komisie na bod 2.18).

⁽¹¹⁾ Článok 72 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

⁽¹²⁾ Článok 39 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. ES L 161, 26.6.1999, s. 1); články 91 a 92 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

⁽¹³⁾ Článok 99 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

⁽¹⁴⁾ Ďalšie informácie o spôsobe, akým Komisia prerušila/pozastavila uhrádzanie platieb a uplatnila finančné opravy, sa takisto uvádzajú v kapitole 1 s názvom Vyhlásenie o vierohodnosti a podporné informácie, v bodoch 1.30 až 1.44.

⁽¹⁵⁾ Ďalšie informácie o otázkach výkonnosti sú uvedené v kapitole 3 s názvom Rozpočet EÚ a výsledky, body 3.76 až 3.86.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.18. Počas viacerých rokov zisťujeme vysoký výskyt nezrovnalostí v oblasti súdržnosti. Od roku 2009, keď sa väčšina výdavkov týkala programového obdobia 2007 – 2013, je odhadovaná chybovosť v rozpätí od 4,5 % do 7,7 %⁽¹⁶⁾. Táto miera je podstatne nižšia ako v predchádzajúcich rokoch, keď sa výdavky vzťahovali na programové obdobie 2000 – 2006.

6.19. Pri výdavkoch EFRR a KF sa hlavné riziká vzťahujú na nesúlad s európskymi a/alebo vnútroštátnymi pravidlami verejného obstarávania pri zadávaní zákaziek a na financovanie projektov, ktoré nie sú oprávnené alebo ktoré nie sú v súlade s pravidlami štátnej pomoci EÚ⁽¹⁷⁾. Ďalším rizikom je, že príjemcovia deklarujú náklady, ktoré nie sú oprávnené podľa nariadení a/alebo vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti.

6.20. Pri výdavkoch ESF sa hlavné riziko týka nehmotnej povahy investícií do ľudského kapitálu a účasti viacerých, často malých partnerov na realizácii projektov. Tieto faktory môžu viesť k nesúladu s európskymi a/alebo vnútroštátnymi pravidlami oprávnenosti, v dôsledku čoho sa schvaľujú neoprávnené náklady prostredníctvom zavedených systémov.

6.18. Komisia sa domnieva, že zníženie úrovne chybovosti v porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím odráža zlepšenie systémov riadenia a kontroly pre programové obdobie 2007 – 2013.

6.19. Komisia sa stotožňuje s týmto posúdením, ako už podrobne uviedla v pracovnom dokumente útvarov Komisie „Analýza chýb v oblasti politiky súdržnosti za obdobie 2006 – 2009“ [SEC(2011) 1179 z 5. októbra 2011]. Komisia pokračovala v prijímaní osobitných opatrení na zmiernenie týchto rizík: napr. boli poskytnuté dodatočné usmernenia a odborná príprava pre riadiace orgány o zistených rizikách, bolo zabezpečené včasné vykonávanie postupov finančných opráv, prerušenia a pozastavenia platieb, audity boli zamerané na najrizikovejšie oblasti. Takéto preventívne a nápravné opatrenia sa spojili s novými iniciatívami v rámci komplexného akčného plánu vypracovaného v roku 2013 medzi GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP s cieľom zlepšiť vykonávanie pravidiel verejného obstarávania (pozri odpoveď Komisie v bodoch 6.30 až 6.33).

Realizuje sa aj ďalší akčný plán s GR pre hospodársku súťaž na podporu programových orgánov pri uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci, ktoré boli v roku 2014 preskúmané a zjednodušené.

6.20. Komisia uskutočnila osobitné kroky na zmiernenie zistených rizík, medzi ktoré patria najmä preventívne a nápravné opatrenia, ako sú usmernenia, odborná príprava, zjednodušovanie, prísna politika prerušenia a pozastavenia platieb a v prípade potreby včasné vykonávanie finančných opráv. Komisia rieši toto riziko aj aktívnou podporou využívania zjednodušených možností nákladov členskými štátmi a zdôrazňovaním dôležitosti kontrol prvej úrovne vykonávaných členskými štátmi. Okrem toho Komisia každoročne aktualizuje svoj plán auditu s cieľom riešiť zistené najzávažnejšie riziká.

⁽¹⁶⁾ Pozri našu správu s názvom Poľnohospodárstvo a súdržnosť: prehľad výdavkov EÚ za roky 2007 – 2013, bod 23 a graf 6, na základe neupravených historických údajov.

⁽¹⁷⁾ Riziko v tejto oblasti bolo znížené retrospektívnym uplatnením všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách z roku 2014, v ktorom sa stanovujú čiastočne menej reštriktívne pravidlá. V dôsledku toho Komisia viac nezačína niektoré konania pre porušenie pravidiel, ktoré by začala podľa predošlých pravidiel. Pri audite sme uplatnili rovnaký prístup. Ďalšie informácie o úlohe a zodpovednosti Komisie v súvislosti so štátnou pomocou sú uvedené v osobitnej správe č. 15/2011 s názvom Zabezpečujú postupy Komisie účinný výkon kontroly štátnej pomoci?.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozsah auditu a auditorský prístup

6.21. V **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1 sa opisuje náš všeobecný auditorský prístup a metodika. V rámci auditu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti by sa malo v súvislosti s posúdením riadnosti časti 1 poukázať na tieto konkrétne skutočnosti:

- a) audit zahŕňal preskúmanie vzorky 161 operácií v oblasti regionálnej a mestskej politiky⁽¹⁸⁾ a ďalšej vzorky 170 operácií v oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí⁽¹⁹⁾, ako sa to vymedzuje v bode 7 **prílohy 1.1**. Každá vzorka má byť reprezentatívnou vzorkou celého radu operácií v rámci každej z oboch oblastí politiky. V roku 2014 obe vzorky spolu pozostávali z operácií z 21 členských štátov⁽²⁰⁾;
- b) audit sa týkal preskúmania finančných nástrojov v rámci spoločného hospodárenia najmä z hľadiska miery ich úhrady (t. j. podiel fondov využitých na úrovni konečných príjemcov). Uskutočnilo sa to prostredníctvom preskúmania správy o pokroku Komisie za rok 2013 a siedmich finančných nástrojov EFRR a ESF;
- c) posúdenie preskúmaných systémov:
 - i) činností dohľadu Komisie nad vnútroštátnymi a regionálnymi orgánmi auditu v 18 členských štátoch⁽²¹⁾;
 - ii) výročných správ o činnosti Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku a Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie.

⁽¹⁸⁾ Z týchto operácií sa 101 týkalo projektov EFRR, 55 projektov KF a 5 finančných nástrojov, pričom všetky sa týkali programového obdobia 2007 – 2013 (pozri **prílohu 6.1**). Vzorka bola vybraná zo všetkých platieb s výnimkou zálohových platieb, ktoré boli vo výške 2,563 mld. EUR v roku 2014. Preskúmané finančné nástroje boli vybrané z tých fondov, v rámci ktorých sa uhrádzanie konečným príjemcom (ako sú pôžičky, záruky či kapitálové investície) vykonalo počas roka 2014.

⁽¹⁹⁾ Z týchto operácií sa 168 týkalo projektov ESF a 2 finančných nástrojov, pričom všetky sa týkali programového obdobia 2007 – 2013 (pozri **prílohu 6.1**). Vzorka bola vybraná zo všetkých platieb s výnimkou zálohových platieb, ktoré boli vo výške 1,215 mld. EUR v roku 2014.

⁽²⁰⁾ *Oblasť regionálnej a mestskej politiky:* Belgicko, Česká republika, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo (pozri **prílohu 1.5**).
Oblasť politiky zamestnanosti a sociálnych vecí: Bulharsko, Česká republika, Nemecko, Grécko, Francúzsko, Taliansko, Maďarsko, Holandsko, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Fínsko a Švédsko (pozri **prílohu 1.5**).

⁽²¹⁾ Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Litva, Maďarsko, Malta, Holandsko, Rakúsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko a Spojené kráľovstvo.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.22. Ako pilotná skúška sa v rámci auditu posudzovalo aj to, či a do akej miery dokončené skúmané projekty EFRR, KF a ESF dosiahli svoje ciele výstupu a výsledkov stanovené v dohodách o grante. Takisto sme overili, či boli tieto ciele v súlade s cieľmi OP. Vykonalo sa to pre 186 z 331 skúmaných projektov, ktoré boli dokončené v čase auditu. Výsledky tejto skúšky sú uvedené v časti 2, ktorá sa venuje otázkam výkonnosti.

ČASŤ 1: NAŠE POSÚDENIE RIADNOSTI**RIADNOSŤ OPERÁCIÍ**

6.23. V **prílohe 6.1** sa nachádza súhrn výsledkov testovania operácií v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti ako celku, ako aj za každú z dvoch daných oblastí politiky (regionálnu a mestskú politiku a zamestnanosť a sociálne veci).

6.24. Z 331 operácií, ktoré sme skúmali, 135 (41 %) bolo ovplyvnených chybami. Na základe 53 chýb, ktoré sme vyčíslili, je odhadovaná chybovosť v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti ako celku 5,7 % ⁽²²⁾. Výsledky za tieto dve oblasti, ktoré sú predmetom tejto kapitoly, boli nasledujúce:

6.24. Komisia konštatuje, že chybovosť, ktorú uvádza Dvor audítorov, predstavuje ročný odhad, v ktorom sú zohľadnené opravy výdavkov na projekty alebo úhrady ovplyvnené chybami, ktoré boli zistené a zaznamenané pred vykonaním auditu Dvora audítorov. Komisia zdôrazňuje, že je viazaná nariadením o rozpočtových pravidlách, v ktorom sa v článku 32 ods. 2 písm. e) stanovuje, že jej systém vnútornej kontroly by mal okrem iného zabezpečiť „primerané riadenie rizík súvisiacich so zákonnosťou a správnosťou príslušných operácií pri zohľadnení viacročnej povahy programov, ako aj charakteru príslušných platieb“. Komisia bude naďalej vykonávať svoju úlohu dohľadu, a to najmä vykonávaním finančných opráv a spätným získavaním prostriedkov na úrovni, ktorá zodpovedá úrovni zistených nezrovnalostí a nedostatkov.

Komisia ďalej konštatuje, že vzhľadom na viacročný charakter systémov riadenia a kontroly v rámci politiky súdržnosti sa chyby, ku ktorým došlo v roku 2014, môžu opraviť aj v nasledujúcich rokoch, ako sa uvádza v bode 4.2.2 príslušných výročných správ o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2014.

V období rokov 2014 – 2020 sa schopnosť nápravy zo strany Komisie posilnila stanovením čistých finančných opráv, ktoré Komisia vykoná ak zistí závažné nedostatky, čím obmedzí možnosť členských štátov opätovne použiť prostriedky. V tomto prípade pôjde o významný stimul pre členské štáty, aby odhalili, oznámili a opravili závažné nezrovnalosti pred predložením potvrdených ročných účtovných závierok Komisii.

⁽²²⁾ Náš odhad chybovosti počítame z reprezentatívnej vzorky. Uvádzaný údaj je najlepším odhadom. Sme na 95 % presvedčení, že chybovosť v súbore je od 3,1 % (spodná hranica chybovosti) do 8,2 % (horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- v oblasti regionálnej a mestskej politiky bolo zo 161 operácií, ktoré sme skúmali, 75 (47 %) ovplyvnených chybami. Na základe 25 chýb, ktoré sme vyčíslili, je odhadovaná chybovosť 6,1 % ⁽²³⁾,
- v oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí bolo zo 170 operácií, ktoré sme skúmali, 60 (35 %) ovplyvnených chybami. Na základe 28 chýb, ktoré sme vyčíslili, je odhadovaná chybovosť 3,7 % ⁽²⁴⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia poznamenáva, že najpravdepodobnejšia chybovosť vypočítaná pre rok 2014 je nižšia než v roku 2013 a v súlade s údajmi o chybovosti, ktoré uvádza Dvor audítorov za posledné štyri roky, ako aj s rozsahom chybovosti vo výročnej správe o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2014, s výhradou rozdielov uvedených v bode 6.70.

Tým sa potvrdzuje, že chybovosť za programové obdobie 2007 – 2013 zostáva stabilná a výrazne pod úrovňou chybovosti v období rokov 2000 – 2006, ako sa uvádza v bode 6.18. Tento vývoj vyplýva z posilnených ustanovení o kontrole v období rokov 2007 – 2013 a z prísnej politiky Komisie týkajúcej sa prerušenia/pozastavenia platieb hneď po zistení nedostatkov, ako sa uvádza vo výročnej správe o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2014 (pozri strany 53 až 54). Komisia bude naďalej zameriavať svoje opatrenia na najrizikovejšie programy/členské štáty a podľa potreby vykonávať nápravné opatrenia prostredníctvom prísnej politiky prerušenia a pozastavenia platieb až po ukončenie programu a pri ukončení bude uplatňovať prísne postupy, aby sa vylúčilo akékoľvek zostávajúce závažné riziko neoprávnených výdavkov.

Komisia navyše konštatuje, že frekvencia chýb sa v porovnaní s rokom 2013 znížila.

Komisia poznamenáva, že najpravdepodobnejšia chybovosť vypočítaná pre rok 2014 je v súlade s údajmi o chybovosti, ktoré uvádza Dvor audítorov za posledné štyri roky, ako aj s rozsahom chybovosti vo výročnej správe o činnosti GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2014, s výhradou rozdielov uvedených v bode 6.70.

Tým sa potvrdzuje, že chybovosť za programové obdobie 2007 – 2013 zostáva stabilná a výrazne pod úrovňou chybovosti v období rokov 2000 – 2006, ako sa uvádza v bode 6.18. Toto zlepšenie vyplýva z posilnených ustanovení o kontrole v období rokov 2007 – 2013 a z prísnej politiky Komisie týkajúcej sa prerušenia/pozastavenia platieb a vykonania všetkých potrebných finančných opráv hneď po zistení nedostatkov, ako sa uvádza vo výročnej správe o činnosti GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2014 (pozri strany 59 až 62). Komisia bude naďalej zameriavať svoje opatrenia na najrizikovejšie programy/členské štáty a podľa potreby vykonávať nápravné opatrenia prostredníctvom prísnej politiky prerušenia a pozastavenia platieb a finančných opráv až po ukončenie programu a pri ukončení bude uplatňovať prísne postupy, aby sa vylúčilo akékoľvek zostávajúce závažné riziko neoprávnených výdavkov.

⁽²³⁾ Spodná hranica chybovosti pre oblasť regionálnej a mestskej politiky je 3,0 % a horná 9,2 %.

⁽²⁴⁾ Spodná hranica chybovosti pre oblasť politiky zamestnanosti a sociálnych vecí je 1,9 % a horná 5,6 %.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

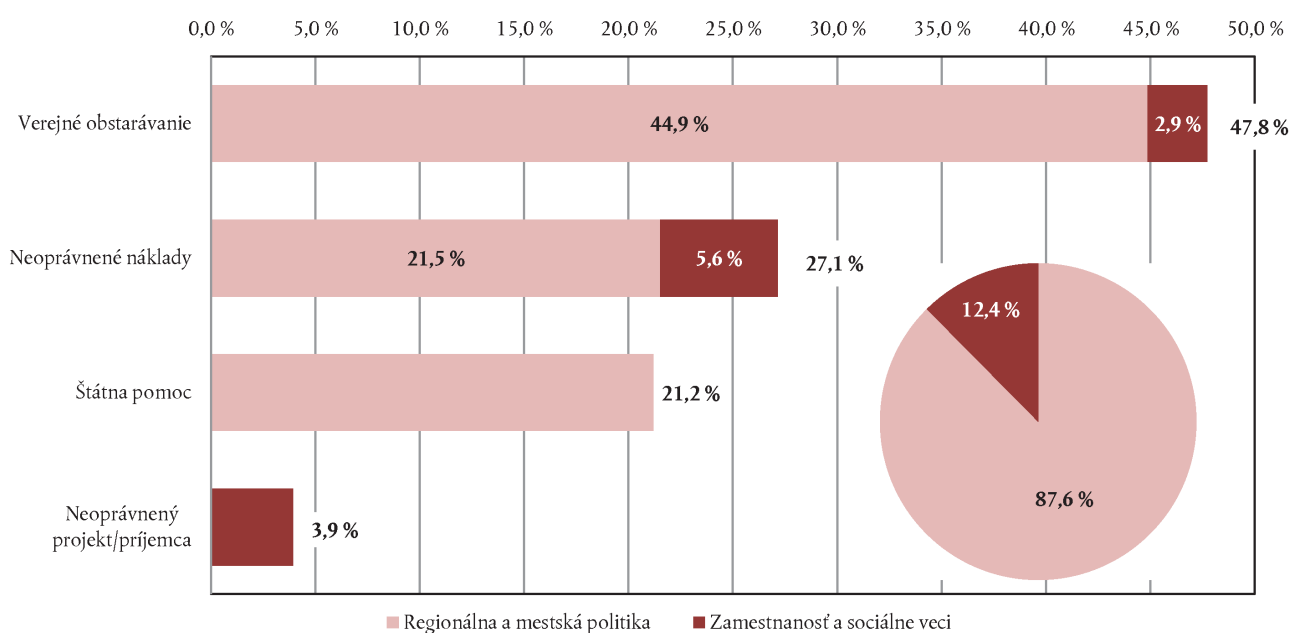
ODPOVEDE KOMISIE

6.25. V kapitole 1 sa nachádza posúdenie presnosti a spoľahlivosti číselných údajov finančných opráv uvedených v poznámke č. 6 ku konsolidovanej účtovnej závierke EÚ (pozri body 1.43 až 1.44). V kapitole 1 výročnej správy za rok 2012 sa takisto vysvetlilo, ako sa zohľadňujú finančné opravy pri výpočte odhadovanej chybovosti ⁽²⁵⁾.

6.26. V **grafe 6.2** sa uvádza rozsah, do akého rozličné typy chýb prispeli k našej odhadovanej chybovosti za rok 2014 v oblasti regionálnej a mestskej politiky, v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí a hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti ako celku.

6.25. Komisia odkazuje na svoje odpovede v bodoch 1.43 až 1.44.

Graf 6.2 – Podiel na odhadovanej chybovosti podľa typu chyby v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti ako celku

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

⁽²⁵⁾ Pozri výročnú správu za rok 2012, body 1.19 až 1.37.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.27. Hlavnými zdrojmi chýb týkajúcimi sa hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti ako celku sú naďalej porušovania pravidiel verejného obstarávania, po nich nasleduje začleňovanie neoprávnených výdavkov do výkazov výdavkov príjemcov, porušovanie pravidiel štátnej pomoci a napokon výber úplne neoprávnených projektov.

6.28. V oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí je podiel operácií s postupmi verejného obstarávania oveľa nižší ako v oblasti regionálnej a mestskej politiky. Hlavným zdrojom chýb v tejto oblasti politiky sú neoprávnené náklady.

6.29. Za posledné tri roky sme nezaznamenali žiadnu vyčísliteľnú chybu, ktorá by sa týkala použitia zjednodušených možností nákladov⁽²⁶⁾. V roku 2014 sme vybrali 42 operácií týkajúcich sa 16 z 24 platieb na operačné programy ESF, ktoré zahrnuli zjednodušené možnosti nákladov do svojich výkazov výdavkov. Zaznamenali sme len dve nevyčísliteľné chyby týkajúce sa osobitného použitia zjednodušených možností nákladov. To dokazuje, že projekty využívajúce zjednodušené možnosti nákladov sú menej náchylné na chyby ako tie, ktoré využívajú skutočné náklady. Tento aspekt je mimoriadne relevantný pre programové obdobie 2014 – 2020⁽²⁷⁾.

⁽²⁶⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 6.16.

⁽²⁷⁾ V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1304/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom sociálnom fonde (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 470) sa uvádza povinnosť využívať zjednodušené možnosti nákladov na malé projekty pod 50 000 EUR a členské štáty sa stále môžu rozhodnúť využiť zjednodušené možnosti nákladov vo väčšej miere pri programoch obdobia 2014 – 2020, ktoré sú v počiatočnej fáze vykonávania.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Porušovanie pravidiel verejného obstarávania

6.30. Pravidlá verejného obstarávania sú kľúčovým nástrojom na hospodárne a efektívne vynakladanie verejných financií a na vytvorenie vnútorného trhu v rámci EÚ. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch, postupy verejného obstarávania boli mimoriadne náchylné na chyby⁽²⁸⁾. Ide o hlavný zdroj chýb v oblasti regionálnej a mestskej politiky a v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti ako celku.

6.30. Spoločná odpoveď Komisie na body 6.30 až 6.32.

Pravidlá verejného obstarávania sa vzťahujú na všetky verejné výdavky v členských štátoch a nie sú osobitné pre oblasť politiky súdržnosti. Nedodržiavanie pravidiel EÚ alebo vnútroštátnych pravidiel verejného obstarávania je hlavným zdrojom chýb v tejto oblasti politiky, predovšetkým pokiaľ ide o regionálnu a mestskú politiku, a to najmä vzhľadom na typy projektov, ktoré sú spolufinancované. Od posledného programového obdobia preto Komisia prijala rozličné preventívne a nápravné opatrenia s cieľom riešiť zistené nedostatky v tejto oblasti.

Akčný plán Komisie pre verejné obstarávanie vytvorený v roku 2013 medzi GR pre regionálnu a mestskú politiku, GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie a GR pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP sa zameriava na ďalšie zlepšovanie uplatňovania pravidiel verejného obstarávania v členských štátoch prostredníctvom dopĺňajúcich preventívnych opatrení. Vykonávajú sa nové opatrenia, medzi ktoré patria najmä: usmernenia a odborná príprava, identifikácia a výmena osvedčených postupov medzi členskými štátmi, vypracovanie komplexnej príručky pre používateľov, zriadenie novej platformy výmeny „Peer2Peer“ (rovný s rovným) ako aj akčné plány pre jednotlivé krajiny.

Právnym rámcom pre európske štrukturálne a investičné fondy na roky 2014 – 2020 boli zavedené aj ex ante kondicionality na účinné a efektívne využívanie finančných prostriedkov Únie, ktoré sa okrem iného týkajú systémov verejného obstarávania členských štátov. V tejto súvislosti bolo prijatých 12 akčných plánov pre členské štáty, ktoré sa budú musieť vyhodnotiť do roku 2016. V prípade nesplnenia platných ex ante kondicionality do konca roku 2016 sa môže rozhodnúť o pozastavení priebežných platieb [článok 19 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013].

Smernicami o verejnom obstarávaní z roku 2014 sa zavádzajú zjednodušenia, ktoré sa majú transponovať do vnútroštátnych právnych predpisov do apríla 2016; potom sa začne prejavovať ich vplyv.

Komisia konštatuje, že Dvor audítorov v osobitnej správe o chybách vo verejnom obstarávaní v oblasti súdržnosti vyzýva členské štáty, aby zlepšili svoje administratívne kapacity v tejto oblasti. Komisia očakáva, že členské štáty teraz využijú všetky ponúknuté možnosti na zlepšenie schopnosti svojich programov a verejných obstarávateľov dodržiavať pravidlá verejného obstarávania.

⁽²⁸⁾ Pozri body 4.26 až 4.27 výročnej správy za rok 2010, body 5.31 až 5.33 výročnej správy za rok 2011, body 5.30 až 5.34 výročnej správy za rok 2012 a body 5.23 až 5.26 výročnej správy za rok 2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.31. V kapitole 1 sa nachádza časť, v ktorej sa vysvetľuje aktualizácia nášho prístupu k vyčísleniu závažných porušení pravidiel verejného obstarávania. Výsledkom je objasnenie spôsobu, akým posudzujeme dosah týchto porušení (pozri bod 1.13). Takisto sme zverejnili osobitnú správu o opatreniach prijatých členskými štátmi a Komisiou s cieľom riešiť problém chýb vo verejnom obstarávaní v oblasti súdržnosti⁽²⁹⁾.

6.32. V roku 2014 sme preskúmali 175 postupov verejného obstarávania, ktoré sa týkali zadávania zákaziek na práce a služby v súvislosti s výdavkami na operácie testované v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. Odhadovaná hodnota zákaziek v rámci tohto verejného obstarávania bola vo výške približne 3,3 mld. EUR⁽³⁰⁾. Veľká väčšina týchto zákaziek sa týka projektov, ktoré sú spolufinancované v rámci operačných programov EFRR a KF⁽³¹⁾.

6.33. Zistili sme prípady nesúladu s pravidlami verejného obstarávania EÚ a/alebo vnútroštátnymi pravidlami verejného obstarávania v prípade 39 zo 175 preskúmaných postupov. Z nich 13 boli závažné nedodržania súladu s týmito pravidlami, a teda sú klasifikované ako vyčísliteľné chyby (pozri rámček 6.1). Tieto chyby predstavujú 25 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 2,7 percentuálneho bodu odhadovanej chybovosti.

6.31. Komisia prijme kroky na riešenie všetkých chýb uvedených Dvorom audítorov v súlade s rozhodnutím Komisie C(2013) 9527 final o „stanovení a schválení usmernení o určení finančných opráv, ktoré má Komisia uplatňovať na výdavky financované Úniou v rámci zdieľaného hospodárenia pri nedodržaní pravidiel verejného obstarávania“.

6.33. Komisia podnikne kroky v prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov, a navrhne opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné.

Rámček 6.1 – Príklady závažného nedodržania pravidiel verejného obstarávania

- a) *Neodôvodnené priame zadanie zákaziek:* Pri projekte KF na Malte, ktorý sa týkal výstavby a modernizácie časti diaľnice cestnej siete TEN-T (v dĺžke 7 km), verejný obstarávateľ prostredníctvom rokovacieho konania priamo zadal zákazku nad prahové hodnoty EÚ jednej spoločnosti bez predchádzajúcej výzvy na súťaž. Výdavky vykázané v rámci tejto zákazky sú preto neoprávnené.

Podobné prípady sa zistili pri iných projektoch EFRR vo Švédsku a v Spojenom kráľovstve a projektoch ESF v Nemecku a Taliansku.

⁽²⁹⁾ Pozri osobitnú správu č. 10/2015 s názvom Úsilie riešiť problémy s verejným obstarávaním vo výdavkoch EÚ v oblasti súdržnosti by sa malo zintenzívniť.

⁽³⁰⁾ Táto suma predstavuje celkové výdavky na zadané zákazky, ktorých časť bola osvedčená v rámci preskúmaných výkazov výdavkov.

⁽³¹⁾ Približne v 53 % zo 175 postupov verejného obstarávania, ktoré sme preskúmali, bola hodnota zákazky nad prahovou hodnotou, z dôvodu ktorej podliehali pravidlám verejného obstarávania EÚ transponovaným do vnútroštátnych právnych predpisov (71 preskúmaných postupov verejného obstarávania, ktorých hodnota zákazky bola nad prahovou hodnotou, sa týkalo EFRR/KF a 23 ESF).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- b) *Neoprávnené priame zadanie zákazky na dodatočné práce/ služby (neexistencia nepredvídaných okolností):* Na projekt EFRR v Nemecku, ktorý sa týkal renovácie a obnovy univerzitnej budovy, boli výdavky v súvislosti so zmenou zákazky deklarované na spolufinancovanie. Architekt navýšil najmä poplatky, čo argumentoval vysokou náročnosťou stavby, rizikami oneskorenia a zvýšenými nákladmi. Predložené dôvody vysvetľujúce navýšenie kompenzácie však nevychádzajú z nepredvídateľných okolností. Preto sa navýšenie poplatkov za túto zmenu zmluvy považuje za neoprávnené.

Podobné prípady sa zistili pri iných projektoch EFRR v Belgicku a Taliansku.

- c) *Nezákonné vylúčenie uchádzačov:* Pri projekte KF v Maďarsku, ktorý sa týkal rekonštrukcie železničnej trate, verejný obstarávateľ nebol konzistentný pri posudzovaní výberového kritéria. V dôsledku toho boli vylúčení všetci uchádzači okrem jedného. Ak by sa dôvody na vylúčenie uplatnili jednotným spôsobom, výsledok tendra by bol odlišný. Ide o porušenie zásady transparentnosti, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie, a preto sú výdavky deklarované v rámci tejto zákazky neoprávnené.

Podobné prípady nezákonných kritérií na zadávanie zákazky boli zistené pri ďalšom projekte KF v Maďarsku a projekte EFRR vo Švédsku.

- d) *Konflikt záujmov a diskriminačné podmienky účasti:* V prípade projektu ESF vo Fínsku, ktorý sa týkal opatrení na podporu rastu podnikov, bolo v postupe verejného obstarávania zistených viacero nezrovnalostí. Bol zistený konflikt záujmov, keď verejný obstarávateľ zamestnal výkonného riaditeľa jedinej spoločnosti predkladajúcej ponuku vtedy, keď sa realizoval postup zadávania verejnej zákazky. V špecifikáciách zákazky sa takisto nachádzali diskriminačné podmienky účasti, ktoré znemožňovali rovnaký prístup uchádzačov k tomuto postupu. V dôsledku toho sú všetky výdavky v súvislosti s verejným obstarávaním chybné a neoprávnené na spolufinancovanie.

6.34. Iné chyby v súvislosti s verejným obstarávaním a postupmi zadávania zákazky sa vyskytli v ďalších 26 zo 175 preskúmaných verejných obstarávaní. Medzi týmito chybami sú prípady nesúladu s požiadavkami na informovanie a zverejňovanie, nesprávne uplatňovanie podmienok účasti a nedostatky v špecifikáciách. Tieto chyby sa nepodieľajú na odhadovanej chybovosti⁽³²⁾.

6.34. Komisia podnikne kroky v prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov, a navrhne opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné.

⁽³²⁾ Ďalšie informácie o našom prístupe k vyčísleniu chýb v oblasti verejného obstarávania sú uvedené v bodoch 13 a 14 **prílohy 1.1**.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.35. Pri ôsmich operáciách v šiestich členských štátoch⁽³³⁾ vnútroštátne orgány zistili závažné prípady nesúladu s pravidlami verejného obstarávania a uložili osobitné finančné opravy na úrovni projektov⁽³⁴⁾. Tieto nápravné opatrenia sme zohľadnili pri výpočte odhadovanej chybovosti, keďže nápravné opatrenia boli prijaté ešte pred oznámením nášho auditu.

Neoprávnené výdavky

6.36. Pri deklarovaní nákladov Komisii vnútroštátne orgány osvedčujú, že tieto náklady vznikli v súlade s viacerými osobitnými ustanoveniami nariadení EÚ, vnútroštátnymi právnymi predpismi a pravidlami oprávnenosti, osobitnými pravidlami OP, výzvami na prejavenie záujmu, rozhodnutiami, ktorými sa schvaľujú projekty na spolufinancovanie, alebo s dohodami o grante (pozri bod 6.13).

6.37. Neoprávnené výdavky sú hlavným zdrojom chýb v oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí a druhým zdrojom chýb v oblasti regionálnej a mestskej politiky. Zistili sme, že neoprávnené náklady boli deklarované v 10 % preskúmaných operácií (pozri rámček 6.2). Tieto prípady predstavujú 60 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 1,5 percentuálneho bodu odhadovanej chybovosti.

Rámček 6.2 – Prípady deklarováných neoprávnených výdavkov

- a) *Výdavky deklarované mimo obdobia oprávnenosti:* Pri projekte EFRR v Českej republike, ktorý sa týkal rozšírenia a rekonštrukcie električkovej trate, niektoré z faktúr deklarovanych na spolufinancovanie vznikli a boli zaplatené ešte pred dátumom začiatku oprávnenosti projektu. Tieto výdavky nie sú oprávnené na spolufinancovanie EÚ.

Podobný prípad sa zistil pri inom projekte ESF v Nemecku.

6.35. Komisia poznamenáva, že niektoré programové orgány v uvedených členských štátoch naozaj prijali primerané nápravné opatrenia, i keď nie vo všetkých prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov. Cieľom akčného plánu Komisie uvedeného v odpovedi na body 6.30 až 6.32 je zvýšiť výskyt takýchto iniciatívnych nápravných opatrení na úrovni členských štátov.

6.37. Komisia podnikne kroky v prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov, a navrhne opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné.

Komisia poznamenáva, že v niektorých prípadoch sú vnútroštátne alebo regionálne pravidlá uplatňované na výdavky na politiku súdržnosti prísnejšie než pravidlá stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch pre podobné výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov. Tieto dodatočné požiadavky možno považovať za príklad zbytočnej administratívnej záťaže a zložitosti vo vzťahu k výdavkom na politiku súdržnosti, ktoré si ukladajú členské štáty, ako sa uvádza v správach o nadmernej regulácii a zjednodušeníach, ktoré vydalo GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie v roku 2013.

⁽³³⁾ Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko a Slovensko.

⁽³⁴⁾ V súlade s rozhodnutím Komisie C(2013) 9527 final z 19. decembra 2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- b) *Nadmerne účtované mzdy*: V projekte ESF v Portugalsku, ktorý sa týkal trojročného programu odbornej prípravy pre mladých ľudí, ktorí získavajú diplom sekundárneho vzdelávania a odbornú kvalifikáciu, príjemca použil pri výpočte oprávnených plátov učiteľov odlišnú metódu, ako bola metóda stanovená v dohode o grante. Okrem toho učitelia nepracovali toľko hodín, ako bolo vykázané. Výsledkom boli vyššie osobné náklady deklarované na spolufinancovanie. Rozdiel medzi deklarovanými výdavkami a výdavkami vyplývajúcimi zo schváleného vzorca nie je oprávnený na spolufinancovanie EÚ.

Podobný prípad sa zistil pri inom projekte EFRR v Poľsku a projektoch ESF v Nemecku a vo Fínsku.

- c) *Náklady netýkajúce sa projektu*: Pri projekte ESF v Holandsku príjemca uskutočnil kurzy odbornej prípravy a zamestnateľnosti v leteckom odvetví a do správy projektov ESF zapojil na pomoc konzultanta. V rozpore s pravidlami oprávnenosti sa časť projektových nákladov na poradenské služby za iný projekt účtovala na preskúmaný projekt.

Podobné prípady sa zistili pri iných projektoch ESF v Poľsku a Portugalsku.

- d) *Nesúlad s vnútroštátnymi pravidlami oprávnenosti*: Školiace stredisko v Poľsku organizovalo kurzy odbornej prípravy a zabezpečovalo poradenské služby na zlepšenie konkurencieschopnosti a prispôsobovania zručností 50 mikropodnikov, malých a stredných podnikov, pokiaľ ide o riešenia šetrné k životnému prostrediu. Na poskytovanie týchto služieb boli zamestnaní štyria škoolitelia, avšak ani jeden z nich nemal príslušné vzdelanie ani odborné skúsenosti v danej problematike. Náklady na všetkých štyroch školiteľov sú preto neoprávnené. Príjemca uskutočnil 84 projektov financovaných z fondov EÚ od roku 2008 do roku 2015 v celkovej výške 17 mil. EUR.

- e) *Neodpočítaný príjem*: Projekt ESF v Rakúsku sa týkal začleňovania nezamestnaných ľudí s ťažkosťami na trhu práce s cieľom nájsť im zamestnanie prostredníctvom dočasných miest v neziskových organizáciách. Príjem vytvorený v rámci tohto projektu, ako boli výnosy z predaja v obchodoch, nebol odpočítaný z položiek financovaných ESF. Ide o porušenie vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti a tieto výnosy by sa mali odpočítavať od deklarovaných nákladov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Porušovanie pravidiel štátnej pomoci

6.38. Štátna pomoc sa v zásade považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, keďže sa ňou môže narušovať obchod medzi členskými štátmi⁽³⁵⁾. Komisia priamo presadzuje pravidlá štátnej pomoci EÚ. Členské štáty musia Komisii oznámiť všetky prípady štátnej pomoci (buď prostredníctvom programu, alebo podľa jednotlivého projektu), pokiaľ je projekt pod stropom *de minimis* alebo sa naň vzťahuje všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách (nariadenie GBER)⁽³⁶⁾. Pri všetkých oznámených prípadoch Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž vypracuje stanovisko o tom, či je pomoc zlučiteľná s vnútorným trhom, alebo nie. Obsahuje aj posúdenie toho, či by sa tento istý projekt mohol vykonávať i bez takejto pomoci.

6.39. Tento rok sme zistili 14 projektov EFRV/KF v 8 členských štátoch, ktoré porušovali pravidlá štátnej pomoci EÚ⁽³⁷⁾. V prípade potreby sme požiadali a dostali predbežné posúdenie Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž. Pri klasifikovaní chýb sa zohľadňovalo toto posúdenie a judikatúra Európskeho súdneho dvora.

6.40. Pri troch projektoch sa domnievame, že podľa pravidiel štátnej pomoci projekt nemal získať žiadne finančné prostriedky z EÚ a/ani členského štátu alebo ich mal získať menej. Hlavné dôvody nesúladi s pravidlami štátnej pomoci spočívajú v nedostatku stimulačného účinku a v neoznamovaní projektov, na ktoré majú vplyv pravidlá štátnej pomoci, Komisii. Tieto vyčísliteľné chyby predstavujú približne 1,5 percentuálneho bodu odhadovanej chybovosti v oblasti regionálnej a mestskej politiky (pozri rámček 6.3). V ďalších dvoch prípadoch sme uplatnili retrospektívne nariadenie GBER z roku 2014, a preto nevyčíslili tieto chyby⁽³⁸⁾. Zvyšných 9 prípadov nesúladi s pravidlami štátnej pomoci nemá vplyv na odhadovanú chybovosť.

6.38. Spoločná odpoveď Komisie na body 6.38 až 6.40.

V prípade notifikácie štátnej pomoci Komisia posudzuje, či podpora predstavuje štátnu pomoc, a ak áno, či je zlučiteľná s vnútorným trhom. Na rozhodnutie o štátnej pomoci nadväzuje rozhodnutie Komisie.

Nie všetky rozhodnutia o štátnej pomoci si vyžadujú posúdenie, či „by sa ten istý projekt realizoval bez takejto pomoci“. Líšia sa aj požiadavky na tzv. „stimulačný účinok“ v závislosti od uplatniteľných pravidiel štátnej pomoci.

Všeobecným nariadením o skupinových výnimkách (nariadenie GBER) z roku 2014 sa zaviedli tieto zmeny týkajúce sa ustanovení o stimulačnom účinku:

- pokiaľ ide o pomoc malým a stredným podnikom, okrem skutočnosti, že žiadosť o pomoc musí byť predložená vždy pred začatím prác alebo činnosti (ako tomu bolo už podľa nariadenia GBER z roku 2008), takáto žiadosť musí spĺňať minimálne požiadavky týkajúce sa druhu informácií, ktoré sa majú predložiť,
- pokiaľ ide o pomoc veľkým podnikom, požiadavka predložiť kontrafaktuálny scenár na preukázanie hospodárskeho stimulačného účinku už nie je potrebná, ak sa opatrenie poskytuje na základe schémy pomoci. Stále je však povinná pre pomoc ad hoc.

6.39. Komisia podnikne kroky v prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov, a navrhne opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné.

⁽³⁵⁾ Článok 107 ods. 1 ZFEÚ.

⁽³⁶⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 800/2008 (Ú. v. EÚ L 214, 9.8.2008, s. 3).

⁽³⁷⁾ Belgicko, Česká republika, Nemecko, Španielsko, Malta, Poľsko, Rumunsko, Spojené kráľovstvo.

⁽³⁸⁾ Pozri tiež poznámku pod čiarou č. 17.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 6.3 – Príklad projektu, ktorý je v rozpore s pravidlami štátnej pomoci

Pomoc nie je zlučiteľná s vnútorným trhom: Pri projekte EFRV v Rumunsku, ktorý sa týkal kúpy nákladného vozidla na prevoz štrku a piesku z lomov, v súlade s pravidlami štátnej pomoci bola výzva na predloženie návrhov vyhlásená len pre malé a stredné podniky (MSP) a družstevné podniky. Zistili sme však, že príjemca nebol MSP, ale súčasť veľkej skupiny. V dôsledku toho príjemca nie je oprávnený na spolufinancovanie, a teda udelená pomoc nie je zlučiteľná s vnútorným trhom.

Neoprávnené projekty

6.41. Zistili sme päť projektov ESF, pri ktorých podmienky oprávnenosti stanovené v nariadeniach a/alebo vnútroštátnych pravidlách oprávnenosti neboli splnené a chyby boli vyčíslené. Tieto projekty predstavujú 9 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 1,2 percentuálneho bodu odhadovanej chybovosti v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí (pozri rámček 6.4).

Rámček 6.4 – Príklad neoprávneného projektu

Spolufinancovaný projekt nie je v súlade s cieľmi špecifikovanými v OP: Projekt ESF v Grécku, ktorého cieľom je podporiť miestnu zamestnanosť prostredníctvom verejnoprospešných programov, bol pôvodne schválený v rámci OP Rozvoj ľudských zdrojov. V roku 2013 Komisia zmenila OP Administratívna reforma, aby sa doň dali začleniť ďalšie projekty, zdôrazniac, že vnútroštátne orgány by mali zabezpečiť, aby tieto projekty boli oprávnené v rámci tohto OP. Po vykonaní projektu vnútroštátne orgány presunuli projekt z OP Rozvoj ľudských zdrojov do zmeneného OP Administratívna reforma v rámci cieľa, ktorý sa týkal elektronickej verejnej správy, hoci preskúmaný projekt nespĺňal žiadne ciele stanovené pre tento OP. V dôsledku toho sa vo výkaze výdavkov nachádzali náklady na činnosti, ktoré neboli oprávnené.

6.41. Komisia podnikne kroky v prípadoch, ktoré zistil Dvor audítorov, a navrhne opatrenia, ktoré považuje za nevyhnutné.

Rámček 6.4 – Príklad neoprávneného projektu

Komisia chápe nastolený problém a poznamenáva, že schéma verejných prác, ktorá bola odsúhlasená v memorande o porozumení, ktoré v tom čase podpísali trojka a grécka vláda, bol koncipovaný ako dočasné núdzové opatrenie, ktorým sa umožní dlhodobo nezamestnaným a mladým ľuďom, ktorí nie sú zamestnaní a ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy, získať základné pracovné skúsenosti v činnosti v prospech miestneho spoločenstva. Podpora z ESF bola pre takýto program kľúčová a za mimoriadnych okolností, ktorým v tom čase Grécko čelilo a aj v súčasnosti naďalej čelí, veľmi potrebná. Komisia sa preto v decembri 2013 rozhodla zmeniť príslušný program ESF, ktorý je hlavným dostupným zdrojom financovania, a to tak, aby zahŕňal schému verejných prác implementovanú gréckymi orgánmi so zapojením miestnych verejných orgánov a mimovládnych organizácií.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Príjemcovia nevyplatení načas a neoprávnené vyplácanie zálohových platieb členským štátom

6.42. Príjemcovia deklarujú zaplatené výdavky vnútroštátnym orgánom, ktoré ich vyplácajú čo najskôr a predkladajú pravidelné výkazy súhrnných výdavkov Komisii na preplatenie. V niektorých prípadoch sme však zistili, že členské štáty si vytvorili štátne rezervy, ktoré nie sú v súlade s pravidlami. V nariadení⁽³⁹⁾ sa stanovuje, že platby vnútroštátnych orgánov príjemcom by sa mali uskutočniť „čo najrýchlejšie a v plnej výške“. V troch členských štátoch sme zistili 12 prípadov, keď príjemcovia boli vyplatení až niekoľko mesiacov po tom, ako Komisia vyrovnala daný výkaz výdavkov, alebo neboli ešte vyplatení v čase auditu, sedem až deväť mesiacov po úhrade Komisie [pozri rámček 6.5 písm. a)].

6.43. Okrem toho sa v nariadení stanovuje aj to, že zálohové platby sú splatné, ak príslušné projekty predstavujú štátnu pomoc, ktorá je výnimkou z pravidla, že nárok vzniká len pri výdavkoch, ktoré skutočne vznikli a ktoré boli aj vynaložené⁽⁴⁰⁾. Napriek tomu sme zistili, že jeden členský štát (Grécko) deklaroval zálohové platby na projekty, ktoré boli nesprávne klasifikované ako štátna pomoc. To sa však neodhalilo a Komisia prijala a vyplatila požadovanú sumu bez toho, aby si overila, či podmienky na vyplatenie takýchto platieb boli splnené [pozri rámček 6.5 písm. b)].

Rámček 6.5 – Príklad členských štátov, ktoré nevyplatili príjemcov načas, a neoprávnené vyplácanie zálohových platieb členským štátom

- a) *Príjemca vyplatený päť mesiacov po platbe Komisiou:* Pri projekte ESF v Taliansku, ktorého cieľom bolo vypracovať správu na zmapovanie potrieb odbornej prípravy v rozličných talianskych regiónoch, príjemca predložil žiadosť o preplatenie nákladov riadiacemu orgánu v marci 2014. Náklady v žiadosti boli osvedčené vnútroštátnymi orgánmi a predložené Komisii. Hoci Komisia uhradila deklarované náklady už v júni 2014, príjemca dostal priebežnú platbu až o päť mesiacov neskôr, v novembri 2014.

Podobné prípady boli zistené pri ďalších štyroch projektoch ESF v Taliansku, jednom projekte vo Francúzsku a šiestich projektoch v Holandsku.

6.42. Komisia zdôrazňuje, že v rámci programového obdobia 2014 – 2020 sa nariadením o spoločných ustanoveniach sprísnila pravidlá používania predbežného financovania (článok 82 ods. 1 nariadenia o spoločných ustanoveniach), a tiež pravidlá úhrady platieb príjemcom pomoci (článok 132 ods. 1 nariadenia o spoločných ustanoveniach).

6.43. Komisia poznamenáva, že za overenie, či sú splnené podmienky nároku na zálohové platby v rámci štátnej pomoci, zodpovedajú príslušné vnútroštátne orgány. Komisia bude pokračovať v spolupráci s gréckymi orgánmi na posilnení kontrol v tejto oblasti. Komisia bude túto problematiku pozorne sledovať s cieľom zabezpečiť, aby sa všetky zálohové platby neoprávnene nárokované členským štátom vymáhali, ako sa to stanovuje v nariadení.

Rámček 6.5 – Príklad členských štátov, ktoré nevyplatili príjemcov načas, a neoprávnené vyplácanie zálohových platieb členským štátom

⁽³⁹⁾ Článok 80 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

⁽⁴⁰⁾ Článok 78 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- b) Neoprávnené vyplatenie zálohových platieb členskému štátu: Pri projekte ESF v Grécku, ktorý sa týkal nehospodárskeho výskumu uskutočneného univerzitou, členský štát požiadal o zálohovú platbu, hoci daný projekt nepredstavoval štátnu pomoc. Komisia prijala a vyplatila neoprávnenú požadovanú sumu.

Podobné prípady boli zistené pri iných projektoch ESF v Grécku.

ODPOVEDE KOMISIE

- b) Pozri odpoveď Komisie na bod 6.43.

Nedostatočná spoľahlivosť kontrol na úrovni členských štátov

6.44. V 21 prípadoch vyčísliteľných chýb, ktorých sa dopustili príjemcovia, mali vnútroštátne orgány dostatok informácií⁽⁴¹⁾, aby predišli alebo odhalili a napravili chyby skôr, ako tieto výdavky deklarovali Komisii. Ak by sa všetky tieto informácie použili na nápravu chýb, odhadovaná chybovosť za túto kapitolu by bola o 1,6 percentuálneho bodu nižšia. Okrem toho sme zistili, že v 13 prípadoch chybu, ktorú sme odhalili, spôsobili vnútroštátne orgány. Tieto chyby prispeli k odhadovanej chybovosti 1,7 percentuálneho bodu.

6.45. Kontroly na úrovni členských štátov neboli plne spoľahlivé v oboch oblastiach politiky. Odhadovaná chybovosť bolo možné znížiť o 3,3 percentuálneho bodu v oblasti regionálnej a mestskej politiky a 3,2 percentuálneho bodu v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí.

6.44. Spoločná odpoveď Komisie na body 6.44 a 6.45.

Komisia tieto prípady pozorne sleduje a súhlasí, že je potrebné zaviesť riadne a včasné overovanie riadenia, aby sa v prvom rade zabránilo výskytu nezrovnalostí, resp. ich zahrnutiu do žiadostí o platbu.

Komisia vykonáva od roku 2010 cieľné audity zamerané na overovanie riadenia vo vysoko rizikových programoch, v ktorých zistila, že niektoré nedostatky by mohli zostať neodhalené alebo by ich orgán auditu programu nemusel odhaliť včas. V prípade GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie sú výsledky týchto auditov vykonaných do konca roku 2014 uvedené v ich výročných správach o činnosti za rok 2014 (pozri strany 50 a 56).

Komisia odkazuje na posilnené postupy v regulačnom rámci pre programové obdobie 2014 – 2020, v rámci ktorého sa bude musieť overovanie riadenia a kontroly (vrátane kontrol na mieste) vykonávať včas, aby bolo možné potvrdiť ročné účtovné závierky programov pre Komisiu a aby riadiace orgány mohli každoročne prekladať vyhlásenia hospodáriaceho subjektu. Orgány auditu budú musieť vypracovať spoľahlivý odhad zvyškovej chybovosti v účtovnej závierke na základe všetkých overovaní, kontrol a opráv vykonaných od konca účtovného obdobia. Komisia sa domnieva, že tieto posilnené kontrolné postupy by mali vyústiť do dlhodobého zníženia chybovosti.

Okrem toho, v záujme ďalšieho zvýšenia spoľahlivosti overovania riadenia v programovom období 2014 – 2020 Komisia vypracovala nové usmernenie. Toto usmernenie, ktoré vychádza z poznatkov získaných z predchádzajúceho programového obdobia, bolo predložené členským štátom a bude zverejnené v júli 2015.

⁽⁴¹⁾ Na základe podporných dokumentov vrátane štandardných informácií z databázy zistených krížovou kontrolou a požadovaných povinných kontrol.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

**PRESKÚMANIE FINANČNÝCH NÁSTROJOV
V RÁMCI SPOLOČNÉHO HOSPODÁRENIA**

6.46. Finančné nástroje v rámci spoločného hospodárenia poskytujú pomoc pre podniky alebo mestské projekty prostredníctvom kapitálových investícií, úverov alebo záruk⁽⁴²⁾. Môžu sa využiť najmä v troch oblastiach: na podporu malých a stredných podnikov (MSP)⁽⁴³⁾, na rozvoj miest⁽⁴⁴⁾ a na podporu energetickej účinnosti.

6.47. Do konca roka 2013 bolo zriadených 941 finančných nástrojov v rámci 176 OP EFRR a ESF vo všetkých členských štátoch okrem troch (Chorvátska, Írska a Luxemburgu). Spolu predstavujú finančné prostriedky vo výške približne 14 278 mil. EUR⁽⁴⁵⁾.

6.48. Vo všeobecnosti fondy, ktorými sa finančné nástroje vykonávajú, dostávajú príspevok z OP po zriadení ich právnej štruktúry a následne tieto peniaze využijú na podporu projektov. Takáto finančná podpora sa môže poskytnúť len tým projektom, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti OP. Tieto finančné nástroje majú mať revolvingový charakter alebo pri niektorých typoch záručných fondov dosahovať vysoký pákový efekt. Akékoľvek zdroje vrátené z vykonaných investícií či pôžičiek vrátane ziskov sa majú znova použiť na účel činností vykonávaných prostredníctvom finančného nástroja.

⁽⁴²⁾ Článok 44 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

⁽⁴³⁾ To zahŕňa program Spoločné európske zdroje pre veľmi malé až stredné podniky (JEREMIE) vykonávaný spolu s Európskou investičnou bankou (EIB) a Európskym investičným fondom (EIF) na podporu dodatočného financovania MSP.

⁽⁴⁴⁾ To zahŕňa program Spoločná európska podpora pre udržateľné investície v mestských oblastiach (JESSICA), ktorý sa vykonáva spolu s EIB pre návratné investície (vo forme kapitálu, úveru alebo záruk) do mestského rozvoja.

⁽⁴⁵⁾ Európska komisia, Súhrn údajov o pokroku vo financovaní a vykonávaní finančných nástrojov nahlasovaných riadiacimi orgánmi v súlade s článkom 67 ods. 2 písm. j) nariadenia (ES) č. 1083/2006, stav k 31. decembru 2013, EGESIF_14-0033-00, 19. september 2014. Údaje za rok 2014 budú zverejnené v septembri 2015.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Pomalé vykonávanie finančných nástrojov

6.49. Podľa Komisie bola priemerná miera uhrádzania pri 941 finančných nástrojoch EFRV a ESF v rámci spoločného hospodárenia 47 % na konci roka 2013. To predstavuje nárast o 10 percentuálnych bodov v porovnaní s rokom 2012 a o 13 percentuálnych bodov v porovnaní s rokom 2011 ⁽⁴⁶⁾.

6.50. Podľa nariadení o štrukturálnych fondoch sa za oprávnené považujú len platby alebo záruky poskytnuté konečným príjemcom a náklady na správu a poplatky správcov fondov pri uzatvorení, keď sa nepoužité finančné prostriedky finančných nástrojov majú vrátiť do rozpočtu EÚ ⁽⁴⁷⁾. Celková miera uhrádzania, ako ju oznámila Komisia, je stále príliš nízka na to, aby sa dalo očakávať, že všetky dostupné finančné prostriedky sa využijú aspoň raz. Osobitné problémy pri finančných nástrojoch boli zistené v piatich členských štátoch (Bulharsko, Grécko, Španielsko, Rumunsko a Slovensko), kde sú miery uhrádzania značne pod priemerom EÚ za rok 2013.

6.49. Spoločná odpoveď Komisie na body 6.49 a 6.50:

Podľa zistení za obdobie rokov 2008 až 2013 sa miera uhrádzania na konci roka 2013 líši v závislosti od členského štátu a finančného nástroja. Kým niektoré finančné nástroje vykazujú nedostatočnú výkonnosť, pri 459 finančných nástrojoch, ktoré predstavujú 15 % celkovej sumy vyplatenej na finančné nástroje, sa už dosiahla 100 % úroveň čerpania a v súčasnosti sa opätovne investuje do revolvingových fondov.

Komisia predloží 1. októbra 2015 správu o situácii na konci roka 2014, pričom očakáva ďalší pokrok vo vykonávaní.

Komisia spolu s členskými štátmi podnikla niekoľko opatrení na zabezpečenie, aby sa zostávajúce investície z finančných nástrojov včas dostali ku konečným príjemcom, najmä prostredníctvom:

- zlepšenia dôkladného monitorovania výkonnosti finančných nástrojov príslušnými riadiacimi orgánmi a podporovaním aktívnej správy fondov prerozdelením súm z fondov s nízkou výkonnosťou do fondov s dobrými výsledkami,
- podporovania riadiacich orgánov spolu s finančnými inštitúciami, ktoré vykonávajú finančné nástroje, aby uskutočnili zmeny nástrojov a ponúkaných finančných produktov s cieľom prispôbiť ich meniacim sa podmienkam trhu,
- odporúčania riadiacim orgánom, aby v prípade finančných nástrojov na podporu dlhodobých investícií do rozvoja miest alebo energetickej účinnosti, kde sa platby vykonávajú postupne s pokrokom projektov, požadovali informovanie o slede investícií a poskytli Komisii spätnú väzbu s cieľom umožniť lepšie sledovanie pokroku týchto nástrojov.

Komisia poznamenáva, že podrobná analýza podľa jednotlivých členských štátov si vyžaduje posúdenie rozličných obmedzení, ktoré ovplyvňujú vykonávanie každého finančného nástroja, pričom treba najmä zohľadniť skutočnosť, že finančné nástroje EFRR v Bulharsku, Grécku, Španielsku, Rumunsku a na Slovensku sú vážne zasiahnuté hospodárskou a finančnou krízou.

⁽⁴⁶⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, body 5.33 až 5.36 a rámček 5.5.

⁽⁴⁷⁾ Článok 78 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Neúplné a/alebo nepresné predkladanie správ o finančných nástrojoch zo strany členských štátov

6.51. Informácie o vykonávaní finančných nástrojov v rámci spoločného hospodárenia sú založené na údajoch prijatých priamo od členských štátov. Od roku 2011 Komisia vynaložila značné úsilie na zlepšenie kvality týchto údajov. Napriek tomu Komisia vo svojej správe o pokroku vo vykonávaní finančných nástrojov uznáva, že údaje predložené v tejto správe sú v niektorých prípadoch neúplné alebo nepresné. Bolo to aj v prípade piatich zo siedmich finančných nástrojov, ktoré sme preskúmali v roku 2014.

Predĺženie obdobia oprávnenosti 2007 – 2013 len prostredníctvom rozhodnutia Komisie

6.52. V článku 56 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1083/2006 sa 31. december 2015 ustanovuje za konečný termín oprávnenosti platieb. V apríli 2015 sa Komisia rozhodla predĺžiť obdobie oprávnenosti do 31. marca 2017 prostredníctvom rozhodnutia Komisie⁽⁴⁸⁾ namiesto toho, aby požiadala Radu a Parlament o zmenu nariadenia. Zastávame názor, že tento spôsob predĺženia obdobia oprávnenosti nerešpektuje hierarchiu noriem, v rámci ktorej sa právne ustanovenie môže zmeniť len právnym predpisom rovnakej alebo vyššej právnej hodnoty.

6.51. V máji 2015 predložila Komisia členským štátom aktualizované usmernenie o podávaní správ o finančných nástrojoch, v ktorom sa objasňujú požadované údaje. Okrem toho Komisia zlepšila svoje nástroje na podávanie správ.

6.52. Komisia je presvedčená, že postupovala tak, ako sa vyžaduje na základe podnetu Európskej rady z decembra 2014, v medziach existujúceho regulačného rámca.

Rozhodnutie o zmene usmernení Komisie k ukončeniu operačných programov nemá vplyv na článok 56 ods. 1, podľa ktorého musel byť príspevok z fondov do NFI zaplatený najneskôr do 31. decembra 2015. To pravidlo naďalej platí.

Zmenou sa objasňuje, že v článku 78 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1083/2006 sa stanovujú osobitné modalities vykazovania výdavkov z nástrojov finančného inžinierstva pri ukončovaní programu. V odseku 6 sa uvádza, že odchylne od odseku 1, pokiaľ ide o nástroje finančného inžinierstva vymedzené v článku 44, výkaz výdavkov obsahuje celkové výdavky zaplatené pri založení takýchto fondov alebo holdingových fondov, alebo ako príspevok do takýchto fondov alebo holdingových fondov.

V článku sa zároveň spresňuje, ktoré výdavky budú oprávnené pri ukončení programu: „Pri čiastočnom alebo úplnom ukončení operačného programu predstavujú oprávnené výdavky celkovú sumu podpory, ktorá sa poskytla z fondov konečným príjmom, spolu s oprávnenými nákladmi a poplatkami na riadenie“.

Keďže 31. marec 2017 je konečným dátumom, ku ktorému sa majú Komisii predložiť dokumenty o ukončení programov, v zmene usmernení k ukončeniu operačných programov sa objasňuje, že dátumom ukončenia podľa článku 78 ods. 6 nariadenia o všeobecných ustanoveniach je dátum predloženia dokumentov o ukončení programov, t. j. 31. marec 2017.

⁽⁴⁸⁾ Rozhodnutie Komisie C(2015) 2771, ktorým sa mení rozhodnutie C(2013) 1573 o schválení usmernení k ukončeniu operačných programov prijatých na účely využívania pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu (2007 – 2013).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

PRESKÚMANIE VYBRANÝCH SYSTÉMOV A VÝROČNÝCH SPRÁV O ČINNOSTI**Posúdenie dohľadu Komisie nad orgánmi auditu****Komisia využíva prácu orgánov auditu v členských štátoch na odhadnutie chybovosti**

6.53. Orgány auditu poskytujú Komisii uistenie o účinnom fungovaní systémov riadenia a vnútorných kontrol OP a zákonitosti a riadnosti osvedčených výdavkov. Tieto informácie poskytujú orgány auditu vo svojich výročných kontrolných správach, audítorských výrokoch a správach o systémovom audite (pozri bod 6.14)⁽⁴⁹⁾. Od roku 2009 Komisia vykonáva kontroly hlavných orgánov auditu vrátane kontrol ich práce na mieste, aby posúdila, do akej miery sa môže na ne spoľahnúť.

6.53. Komisia s orgánmi auditu úzko spolupracuje a koordinuje s nimi svoju činnosť. Od roku 2009 začala skúmať ich metodiku a výsledky auditov. Zopakovanie týchto auditov Komisiou prispelo k budovaniu kapacít orgánov auditu a realizovalo sa ruku v ruku s poskytovaním poradenstva, usmernení a odporúčaní.

Komisia zdôrazňuje, že jej posudzovanie spoľahlivosti práce orgánov auditu je potrebné vnímať v tomto kontexte. GR pre regionálnu a mestskú politiku konštatovalo na konci roku 2014 na základe svojho programu auditu, ktorý zahŕňal 265 auditov vykonaných na mieste kumulatívne od roku 2009, že na prácu 42 preskúmaných orgánov auditu, ktoré boli poverené auditom približne 91 % prostriedkov pridelených z EFRR/KF na obdobie rokov 2007 – 2013, sa vo všeobecnosti možno spoľahnúť. U zostávajúcich piatich preskúmaných orgánov auditu sa vyžadovalo zlepšenie.

Pokiaľ ide o GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie, na konci roku 2014 bolo z celkového počtu 92 orgánov auditu posúdených 87 (94,6 %). Ich práca sa vzťahuje na 113 zo 118 operačných programov, čo predstavuje 99,1 % finančného plánovania v programovom období 2007 – 2013.

GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie vo svojich výročných správach o činnosti za rok 2014 poskytli podrobné posúdenie presnosti a spoľahlivosti informácií a výsledkov auditu, ktoré uviedli orgány auditu vo svojich výročných kontrolných správach za rok 2014 v súvislosti s výdavkami za rok 2013 (pozri strany 40 až 45 výročnej správy o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2014 a strany 51 až 54 výročnej správy o činnosti GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2014).

⁽⁴⁹⁾ Členské štáty EU-28 zriadili celkovo 113 orgánov auditu pre 440 operačných programov EFRR/KF a ESF schválených na programové obdobie 2007 – 2013, 63 týchto orgánov je zodpovedných za operačné programy EFRR/KF aj ESF. Pre všetkých 440 operačných programov vypracovali orgány auditu 199 výročných kontrolných správ a audítorských výrokov do konca decembra 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.54. Generálne riaditeľstvá pre regionálnu a mestskú politiku a pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie tieto informácie využívajú pri vypracúvaní svojich výročných správ o činnosti a počas roka ich využívajú pri rozhodovaní o možných prerušeníach a/alebo pozastaveniach platieb na OP.

6.55. S cieľom posúdiť, či sa môžu spoľahnúť na tieto informácie, generálne riaditeľstvá kontrolujú chybovosť vykázané orgánmi auditu za každý OP (alebo skupinu OP) ⁽⁵⁰⁾:

- ak sa Komisia domnieva, že je chybovosť spoľahlivá (a reprezentatívna pre osvedčené výdavky), akceptuje túto chybovosť vykázanú orgánom auditu. Komisia môže pre vlastné posúdenie takisto prepočítať túto mieru na základe dodatočných informácií získaných od orgánu auditu,
- v prípade nespoľahlivej chybovosti Komisia uplatní paušálnu chybovosť (od 2 % do 25 %) v súlade s výsledkami jej posúdenia fungovania systémov riadenia a vnútornej kontroly.

6.54. V roku 2014 GR pre regionálnu a mestskú politiku vo svojej výročnej správe o činnosti uviedlo, že približne dve tretiny prerušení a predbežných pozastavení platieb boli založené na výsledkoch auditu, ktoré Komisii predložili orgány auditu počas roka alebo na konci roka (pozri stranu 54 výročnej správy o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2014).

V roku 2014 sa prerušenia a predbežné pozastavenia týkali 121 programov EFRR/KF a žiadostí o platby v objeme takmer 7,9 mld. EUR, ktoré predložili členské štáty, ale ktoré neboli uhradené, pokiaľ Komisia nedostala ďalšie dôkazy o tom, že príslušný členský štát vykonal všetky potrebné opravy.

Podľa informácií na strane 60 výročnej správy o činnosti GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2014 Komisia zaslala v prípade ESF 11 varovných listov a 18 listov o predbežnom pozastavení platieb a rozhodla o 31 prerušeníach uhrádzania platieb a pozastavení 11 operačných programov. Celkovo bolo prerušené uhrádzanie žiadostí o platby v objeme 1,3 mld. EUR.

6.55. Komisia zdôrazňuje, že toto každoročné posúdenie spoľahlivosti chybovosti vychádza z dôkladnej analýzy všetkých dostupných informácií, ktoré v prípade potreby doplnia služobné cesty na účely zistenia potrebných skutočností na mieste na základe rizika, so súčasným prihliadnutím na celkové posúdenie spoľahlivosti práce orgánov auditu na základe komplexného auditorského vyšetrovania opísaného v odpovedi na bod 6.53. V prípade potreby Komisia požiada orgány auditu o akékoľvek ďalšie potrebné informácie a získa ich.

⁽⁵⁰⁾ Chybovosť, ktorú uvádzajú kontrolné orgány za rok n, sa vypočíta na základe vzorky auditov činností, ktorá by mala byť štatisticky reprezentatívna v súvislosti s výdavkami, ktoré sa v roku n – 1 predložili Komisii ako osvedčené (osobitná správa č. 16/2013, bod 11).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.56. Komisia takisto vypočíta „mieru zostatkových chýb“ za každý OP, v ktorej zohľadní všetky finančné opravy od začiatku programového obdobia. To zahŕňa už aj opravy realizované na úrovni EÚ a/alebo vnútroštátnej úrovni ⁽⁵¹⁾.

6.57. Na základe týchto dvoch ukazovateľov a ďalších dostupných informácií Komisia vypracúva svoje posúdenie systému riadenia a kontroly OP. V tomto posúdení sa takisto zohľadnia systémové audity predložené orgánmi auditu počas roka a dodatočné informácie, ktoré má Komisia k dispozícii. Toto posúdenie sa potom priloží do výročnej správy o činnosti generálneho riaditeľstva ⁽⁵²⁾.

6.57. Komisia posudzuje účinné fungovanie systému riadenia a kontroly pre každý program a každý orgán (riadiaci, certifikačný orgán a orgán auditu), a to na základe všetkých dostupných výsledkov systémových auditov EÚ a členských štátov týkajúcich sa 15 kľúčových regulačných požiadaviek podľa metodiky používanej spoločne s orgánmi auditu. Chybovosť vykázaná členskými štátmi a zvyšková chybovosť vypočítaná Komisiou sú dôležitými prvkami tohto posúdenia, nie sú to však jediné prvky. Stupeň uistenia posudzujú aj vedúci operačných častí a povoľujúci úradníci vymenovaní subdelegovaním.

Na účely uistenia, ktoré sa uvádza vo výročných správach o činnosti, je preto stanovisko pre každý operačný program výsledkom celkového posúdenia na základe všetkých informácií, ktoré má Komisia k dispozícii. Tým sa poskytuje komplexné a podrobné posúdenie účinnosti systémov riadenia a kontroly pre každý členský štát, a pokiaľ ide o operačné programy, v súvislosti s ktorými boli v roku 2014 uvedené výhrady, poskytnú sa informácie o hlavných zistených problémoch a prijatých opatreniach.

⁽⁵¹⁾ Výročná správa o činnosti Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku, s. 49. Výročná správa o činnosti Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie, s. 63.

⁽⁵²⁾ Pozri osobitnú správu č. 16/2013, body 5 až 11.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Posúdenie výročných kontrolných správ Komisiou môže len čiastočne riešiť riziko nedostatočného vykazovania chýb a nadmerného vykazovania finančných opráv vnútroštátnymi orgánmi

6.58. Spôľahlivosť posúdenia operačných programov EFRR, KF a ESF Komisiou závisí od presnosti a správnosti informácií, ktoré vykazujú orgány členských štátov. V rámci našich auditov v predchádzajúcich rokoch sme v tejto súvislosti určili dve hlavné riziká:

- orgány auditu nemusia udávať všetky chyby a/ani nemusia ich správne extrapolovať. V dôsledku toho nemusí byť vykázaná chybovosť vždy plne spoľahlivá,
- informácie o finančných opravách vykázané členskými štátmi nemusia byť vždy spoľahlivé alebo presné a v dôsledku toho môže spôsob výpočtu Komisie viesť k podhodnotenému kumulatívne reziduálnemu riziku.

6.58. Spoločná odpoveď Komisie na body 6.58 až 6.60.

Ako sa vysvetľuje v príslušných výročných správach o činnosti, obe generálne riaditeľstvá prijali opatrenia na zlepšenie spoľahlivosti údajov z auditu a finančných opráv, ktoré vykázali členské štáty. S cieľom zmierniť riziko Komisia v súčasnosti vykonáva dve auditorské vyšetrovania:

- posúdenie spoľahlivosti údajov z auditu poskytnutých orgánmi auditu vrátane chybovosti, ktoré sa vykonáva v nadväznosti na program hlbkového auditu, ktorého cieľom je overiť, či sa zistenia z auditu potvrdili, a to aj prostredníctvom opätovného vykonania kontroly na mieste Komisiou. Administratívna kontrola je doplnená služobnými cestami na účely zistenia potrebných skutočností a zahŕňa širokú škálu overení súvisiacich napr. s presnosťou výpočtov, použitými parametrami, postupom v prípade zistených chýb alebo s odsúhlasením kontrolovaných súborov (pozri aj odpoveď Komisie na bod 6.53),
- špeciálne audity na mieste na základe rizika (ktoré dosiaľ zahŕňajú 68 operačných programov za posledné tri roky) na zabezpečenie toho, že vykázané opravy sú účinne vykonané a že sa v prípade pochybností alebo nedostatočných dôkazov príslušné sumy odrátajú od kumulatívnych finančných opráv na účely výpočtu zvyškovej chybovosti. Útvary Komisie sa na základe svojich auditov a administratívnych kontrol súladu týkajúcich sa spoľahlivosti výkazov predložených podľa článku 20 pre všetky programy do 31. marca 2014 rozhodli vylúčiť niektoré z vykázaných finančných opráv pri výpočte kumulatívneho reziduálneho rizika (na výpočty v rámci EFRR a KF bolo použitých 77 % vykázaných finančných opráv a v prípade ESF 91 %).

Vývojom prešiel aj právny rámec pre programové obdobie 2014 – 2020. Orgány auditu poskytnú svoj auditorský výrok na základe zvyškovej chybovosti po vykonaní opráv, v dôsledku čoho bude presnosť finančných opráv systematicky kontrolovaná v rámci auditu účtovnej závierky.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.59. Overenia výročných kontrolných správ Komisiou pozostávajú najmä z administratívnych kontrol, a preto môžu riešiť tieto riziká len čiastočne. Zastávame názor, že rozsah Komisie pri potvrdzovaní (a v prípade potreby aj úpravy) vykázaných chybovostí je obmedzený, keďže sa od orgánov auditu systematicky nepožaduje, aby Komisii poskytovali konkrétnejšie informácie o ich auditoch operácií (rozsah, pokrytie/čiastočné vzorky, podrobnosti o klasifikácii chýb) pri overovaní výročných kontrolných správ.

6.60. V roku 2014 obidve generálne riaditeľstvá vykonali kontroly na mieste týkajúce sa finančných opráv realizovaných 12 členskými štátmi. V 7 z 12 kontrolovaných členských štátov sa zistili nedostatky, ktoré si vyžadovali úpravy nahlásených finančných opráv. Tieto zistenia potvrdzujú naše vlastné posúdenie a v súvislosti s novým programovým obdobím 2014 – 2020 zdôrazňujú, že je dôležité zabezpečiť zavedenie spoľahlivých systémov výkazníctva ⁽⁵³⁾.

Komisia sa domnieva, že výdavky deklarované za 57 % všetkých operačných programov neboli ovplyvnené významnou chybovosťou

6.61. Za rok 2014 sa Komisia domnieva, že má uistenie, že 250 zo 440 OP EFRR/KF a OP ESF (57 %) nebolo ovplyvnených významnou chybovosťou: orgány auditu vykázali chybovosti pod prahom významnosti Komisie vo výške 2 % a tieto miery Komisia potvrdila. Tieto OP predstavujú približne 55 % platieb v roku 2014.

6.62. V roku 2014, rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, sme preskúmali, či bola Komisia účinná pri overovaní presnosti a spoľahlivosti chybovosti vykazanej orgánmi auditu. Vykonalo sa to na vzorke 139 OP v 20 členských štátoch (105 z 322 OP EFRR/KF a 34 zo 118 OP ESF) na základe pracovných súborov Komisie. Naša vzorka obsahovala OP, pri ktorých Komisia akceptovala miery vykázané orgánmi auditu, ale aj OP, pri ktorých sa miery prepočítali alebo pri ktorých boli nariadené paušálne miery.

⁽⁵³⁾ Pozri osobitnú správu č. 16/2013, body 35 až 40.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.63. V **tabuľke 6.1** sa nachádza súhrn výsledkov systémov, ktoré sme skúmali.

6.63. Komisia berie na vedomie zlepšenie posúdenia pre ňou vykonávané overovania chybovosti vykázaných orgánmi auditu, a najmä skutočnosť, že žiadny z problémov, ktoré zistil Dvor audítorov, si nevyžiadal ďalšie výhrady ani odlišné vyčíslenie, keďže tieto záležitosti sú najmä technickej povahy.

Tabuľka 6.1 – Posúdenie overovania chybovosti, ktorú vykázali orgány auditu, Komisiou

	2 014			2 013		
	Preskúmané OP EFRR/KF	Preskúmané OP ESF	SPOLU	Preskúmané OP EFRR/KF	Preskúmané OP ESF	SPOLU
Zistili sme:						
— žiadny alebo menší problém pri kontrolách Komisie (*)	84 (80 %)	30 (88 %)	114 (82 %)	108 (77 %)	47 (87 %)	155 (80 %)
— závažné problémy pri kontrolách Komisie, ale bez vplyvu na počet výhrad uvedených vo výročných správach o činnosti (alebo ich vyčíslenie)	21 (20 %)	4 (12 %)	25 (18 %)	17 (12 %)	6 (11 %)	23 (12 %)
— závažné problémy pri kontrolách Komisie, ktoré si vyžadujú dodatočné výhrady alebo rozdielne vyčíslenie	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	15 (11 %)	1 (2 %)	16 (8 %)
Počet preskúmaných OP SPOLU	105 (100 %)	34 (100 %)	139 (100 %)	140 (100 %)	54 (100 %)	194 (100 %)

(*) Pozri tiež bod 6.65.

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

Potvrdenie (alebo prepočítanie) chybovosti Komisiou je v súlade s dôkazmi poskytnutými orgánmi auditu

6.64. V súvislosti s 25 OP sme zistili nedostatky, ktoré neboli odhalené (alebo ich náležite neriešila Komisia) (pozri rámček 6.6). Zastávame však názor, že ani jeden z týchto prípadov nemal viesť Komisiu k tomu, aby predložila dodatočné výhrady (alebo výhrady s vyšším finančným dosahom) vo výročnej správe o činnosti za rok 2014.

Rámček 6.6 – Príklady nedostatkov v potvrdení chybovosti, ktorú vykázali orgány auditu, Komisiou

- a) Súbor kontrolovaný orgánom auditu nie je v súlade s deklarovateľnými výdavkami: V 8 prípadoch zo vzorky 139 OP nebolo možné odsúhlasiť súbor kontrolovaný orgánom auditu s deklarovateľnými výdavkami. Administratívnymi kontrolami Komisie sa nezistil tento problém pri 3 OP.

Rámček 6.6 – Príklady nedostatkov v potvrdení chybovosti, ktorú vykázali orgány auditu, Komisiou

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- b) *Nesprávna metodika výberu vzoriek uplatňovaná orgánom auditu:* V 11 zo 139 OP orgán auditu uplatnil nesprávnu metodiku výberu vzoriek: buď bola iná ako metodika opísaná v stratégii auditu schválenej Komisiou, alebo mala ukazovatele, ktoré neboli v súlade s platnými usmerneniami Komisie k výberu vzoriek. V takýchto prípadoch bola veľkosť vzorky menšia, ako by sa požadovalo obvykle. Vo všetkých prípadoch Komisia v rámci administratívnych kontrol tento problém odhalila a správne dospela k záveru, že na auditorský výrok to nemalo vplyv.
- c) *Nesprávna extrapolácia chýb zistených v čiastkových vzorkách:* V 59 zo 139 preskúmaných OP orgán auditu vykonal audit na základe vzorky faktúr (čiastková vzorka). Ak sa uplatňuje tento prístup, finančný dosah chýb zistených v čiastkovej vzorke sa musí extrapolovať na kontrolované projekty alebo žiadosti skôr, ako sú začlenené do výpočtu odhadu chybovosti za celý súbor. V piatich OP neboli chyby zistené v kontrolovaných čiastkových vzorkách správne extrapolované. To viedlo k podhodnoteniu celkovej chybovosti projektu, ale nemalo vplyv na auditorský výrok.

ODPOVEDE KOMISIE

- b) *Metóda výberu vzoriek sa môže meniť v súlade s charakteristikami súboru, ktorý má byť predmetom auditu. Táto zmena a zmeny schválenej stratégie auditu sú prerokúvané v rámci koordinačného stretnutia, ktoré sa koná každý rok medzi Komisiou a príslušným orgánom auditu.*
- c) *Komisia odporúča, aby orgány auditu systematicky zverejňovali vo výročných kontrolných správach prípady, v ktorých nebol predmetom auditu celý súbor, ale bol použitý systém „čiastkovej vzorky“.*

Nedostatky v kontrolách orgánov auditu týkajúcich sa štátnej pomoci

6.65. V roku 2014 sme taktiež preskúmali, či vnútroštátne orgány auditu primerane kontrolujú pravidlá štátnej pomoci. V prípade 42 zo 139 OP vo vzorke boli kontroly štátnej pomoci vykonané orgánmi auditu neprimerané (napr. do nich neboli začlenené poskytovatelia služieb všeobecného hospodárskeho záujmu alebo neboli overené oznámené systémy pomoci a intenzita pomoci). V usmerneniach Komisie sa vyžaduje primerané pokrytie štátnej pomoci, ale tieto nedostatky neboli v rámci administratívnych kontrol v roku 2014 vždy odhalené.

6.65. V rámci preskúmania výročnej kontrolnej správy Komisia skúma, či stanovisko orgánu auditu dôsledne vychádza z výsledkov auditov systémov a auditov operácií.

Preskúmanie práce orgánov auditu, ktoré vykonáva Komisia, zahŕňa o. i. aj preskúmanie práce orgánov auditu, pokiaľ ide o štátnu pomoc, vrátane preskúmania metodiky pre systémové audity a audity operácií (vrátane kontrolných zoznamov), ako aj opätovného vykonania auditov, ktoré už vykonali orgány auditu (pozri odpoveď na bod 6.53).

V niektorých prípadoch už Komisia príslušným orgánom auditu vo svojej auditorskej správe odporučila, aby zlepšili svoje kontrolné zoznamy tak, aby lepšie umožňovali preverovanie problémov v oblasti štátnej pomoci. Komisia bude naďalej zabezpečovať, aby orgány auditu používali vhodné kontrolné zoznamy.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

V usmerneniach Komisie sa namiesto kontroly skutočných úhrad vyžaduje, aby orgány začlenili príspevky finančným nástrojom do kontrolovaného súboru

6.66. Finančné príspevky z OP do fondov, ktorými sa vykonávajú finančné nástroje v celom období, sa vo všeobecnosti uskutočňuje prostredníctvom jedinej platby čo najskôr po zriadení právnej štruktúry holdingových fondov. V dohodách o financovaní možno špecifikovať alternatívne spôsoby financovania. V súlade s nariadením sú tieto platby osvedčené Komisiou ako vzniknuté výdavky⁽⁵⁴⁾. Následné overenie takejto platby orgánmi auditu sa vo všeobecnosti týka rozpočtového roka, v ktorom bola platba uhradená. Tieto kontroly majú zväčša obmedzený rozsah, pretože v prvom roku sa len málo operácií vyberie na podporu a konečným príjemcom a na projekty sa vyplatia len obmedzené sumy.

6.67. Pokiaľ sa nepredpokladajú osobitné overenia, skutočné vykonávanie operácií finančných nástrojov orgánmi auditu je preto nepravdepodobné až do uzatvorenia programového obdobia 2007 – 2013. Keď finančné nástroje riadi Európska investičná banka (EIB), orgán auditu nemôže skontrolovať príspevky do fondu z dôvodu obmedzení týkajúcich sa prístupových práv stanovených EIB.

Veľmi nízka chybovosť vykázaná orgánmi auditu za OP, pri ktorých sme zistili významné chyby

6.68. V 110 zo 440 OP EFRR/KF a ESF Komisia potvrdila chybovosť rovnajúcu sa alebo nižšiu ako 0,5 %. V 13 z týchto OP sme vykonali aspoň jedno preskúmanie počas posledných dvoch rozpočtových období. V piatich OP sme zistili významné chyby v preskúmaných projektoch (pozri body 6.61 a 6.62).

6.66. Spoločná odpoveď Komisie na body 6.66 a 6.67.

V súlade s článkom 78 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1083/2006 sa príspevok fondov na finančné nástroje zahŕňa do žiadostí o platby, ktoré sú predkladané Komisii. Tieto platby predstavujú časť súboru, ktorý má byť predmetom auditu zo strany orgánov auditu prostredníctvom kontrol vzoriek v súlade s aktualizovanými usmerneniami Komisie. Ako sa uvádza v spoločnej stratégii auditu pre štrukturálne fondy a tiež v rámci stanovenom Komisiou pre audit európskych štrukturálnych a investičných fondov, orgány auditu a Komisia môžu vykonávať tematické audity týkajúce sa finančných nástrojov, ktoré sa vzťahujú na zriadenie fondu aj na skutočné vykonávanie projektov, a to prostredníctvom auditu vzorky projektov realizovaných konečnými príjemcami. Orgány auditu overujú vykonávanie prvostupňových kontrol riadiacimi orgánmi, pričom musia získať dostatočné uistenie o fondoch do ukončenia projektu.

Pokiaľ ide o fond, ktorý spravuje Európska investičná banka, Komisia s poľutovaním konštatuje obmedzenie prístupových práv. Očakáva sa podpísanie memoranda o porozumení medzi Komisiou a Európskou investičnou bankou, aby riadiace orgány a orgány auditu mali v budúcnosti možnosť využívať pre potreby overovania a auditu Európskej investičnej banky služby dodávateľa, ktorého vyberie Komisia.

⁽⁵⁴⁾ Článok 78 písm. a) nariadenia (ES) č. 1083/2006.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Preskúmanie výročných správ o činnosti Komisie

6.69. Posúdili sme výročné správy o činnosti za rok 2014 a sprievodné vyhlásenia Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku a Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie⁽⁵⁵⁾. Predovšetkým sme:

- skontrolovali jednotnosť a presnosť výpočtu rizikových súm, ktorý vykonala Komisia,
- posúdili výhrady vyjadrené za rok 2014.

Výpočet rizikových súm, ktorý vykonala Komisia, za operačné programy EFRR/KF a ESF

6.70. Celkovo je výpočet Komisie rizikových súm vo výročných správach o činnosti za rok 2014 jednotný a presný s dostupnými informáciami vykázanými a/alebo poskytnutými orgánmi auditu. Pripomíname však, že výročné chybovosti vykázané Komisiou vo výročných správach o činnosti nie sú priamo porovnateľné s tými, ktoré sme odhadli my⁽⁵⁶⁾.

- Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku odhadlo, že 2,6 % až 5,3 % priebežných a konečných platieb za operačné programy EFRR/KF programového obdobia 2007 – 2013, ktoré boli schválené počas roka, bolo ohrozených chybami. Komisia uskutočnila 52 % platieb na operačné programy, ktoré posúdila ako ovplyvnené významnou chybovosťou nad 2 %,

6.70. Komisia súhlasí, že chybovosť Dvora audítorov a Komisie nie sú priamo porovnateľné. Cieľ tohto procesu je však v podstate rovnaký, t. j. posúdenie rizika pre rozpočet EÚ v konkrétnom roku.

Komisia berie do úvahy všetky rozdiely, ktoré uviedol Dvor audítorov vo svojom posúdení v osobitnej správe č. 16/2013 (pozri odpoveď Komisie na bod 11 tejto správy). S výnimkou týchto rozdielov sa Komisia domnieva, že pre výročnú správu za rok 2014 – ako tomu bolo v prípade GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za posledné štyri roky a v prípade GR pre regionálnu a mestskú politiku za posledné tri roky pred touto výročnou správou – je výsledok posúdenia zo strany Komisie v súlade s chybovosťou vypočítanou Dvorom audítorov (pozri strany 90 a 92 príslušných výročných správ o činnosti).

GR pre regionálnu a mestskú politiku uskutočnilo 52 % platieb na operačné programy, ktoré posúdilo ako ovplyvnené významnou chybovosťou nad 2 %. Vo veľkej väčšine týchto programov však boli vykonané dostatočné opravy na zníženie kumulatívneho reziduálneho rizika pod prah významnosti. Platby vykonané na programy s chybovosťou nad 5 % predstavovali len 4 % všetkých platieb (pozri príslušnú výročnú správu o činnosti za rok 2014, strana 44). Ako sa uvádza vo výročnej správe o činnosti, výhrady boli uvedené v súvislosti so všetkými dotknutými programami okrem troch.

⁽⁵⁵⁾ Každý rok v marci každé generálne riaditeľstvo vypracúva výročnú správu o činnosti za predchádzajúci rok, ktorá sa predkladá Európskemu parlamentu a Rade a uverejňuje. Spolu s touto správou musí generálny riaditeľ predložiť vyhlásenie, v ktorom uvedie, či sa rozpočet, za ktorý bol zodpovedný, plnil zákonným a riadnym spôsobom. Je to tak v tom prípade, keď je miera nezrovnalostí pod vlastným prahom významnosti Komisie vo výške 2 %. V opačnom prípade môže generálny riaditeľ vydať celkové alebo čiastočné výhrady k niektorým oblastiam (alebo programom).

⁽⁵⁶⁾ Pozri osobitnú správu č. 16/2013, bod 11.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie odhadlo, že 2,8 % až 4,0 % priebežných a konečných platieb za operačné programy ESF programového obdobia 2007 – 2013, ktoré boli schválené počas roka, bolo ohrozených chybami. Komisia uskutočnila 45 % platieb na operačné programy, ktoré posúdila ako ovplyvnené významnou chybovosťou nad 2 %.

Výhrady Komisie k operačným programom EFRR/KF a ESF

6.71. V politike súdržnosti Komisia vydáva výhrady k operačným programom (alebo skupinám OP) keď:

- sa zistia značné nedostatky v systémoch riadenia a kontroly OP,
- alebo potvrdená chybovosť operačných programov prekročí úroveň 5 %.

Pri operačných programoch s potvrdenou chybovosťou od 2 % do 5 % Komisia takisto posudzuje, či „kumulatívne reziduálne riziko“ operačných programov prekračuje 2 %.

6.72. Počet operačných programov, ktoré boli predmetom výhrady, vzrástol zo 73 na 77 OP EFRR/KF v roku 2014 a nezmenených zostalo 36 OP pre ESF. Medzitým odhadovaný finančný dosah týchto výhrad klesol zo 423 mil. EUR v roku 2013 na 224 mil. EUR v roku 2014 pre EFRR/KF⁽⁵⁷⁾ a vzrástol zo 123,2 mil. EUR v roku 2013 na 169,4 mil. EUR v roku 2014 pre ESF. Našou analýzou sme zistili, že výhrady Komisie vo výročných správach o činnosti za rok 2014 boli v súlade s pokynmi Komisie a informáciami, ktoré boli dostupné obom generálnym riaditeľstvám.

6.73. Komisia odhaduje „kumulatívne reziduálne riziko“ vo výške 1,1 % platieb za všetky OP EFRR/KF a 1,2 % za všetky OP ESF. Tieto údaje vychádzajú z chybovostí vykázaných orgánmi auditu a takisto zohľadňujú finančné opravy vykázané členskými štátmi Komisiu.

ODPOVEDE KOMISIE

GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie uskutočnilo 45 % platieb na operačné programy, ktoré posúdilo ako ovplyvnené významnou chybovosťou. Vo veľkej väčšine týchto programov však boli vykonané dostatočné opravy na zníženie kumulatívneho reziduálneho rizika pod prah významnosti. Platby vykonané na programy s chybovosťou nad 5 % predstavovali 25 % všetkých platieb (pozri príslušnú výročnú správu o činnosti za rok 2014, strana 53). Výhrady boli vyjadrené v súvislosti so všetkými dotknutými programami.

6.72. To dokazuje zrelosť metodiky použitej na výhrady v príslušných výročných správach o činnosti a prísne uplatňovanie tejto metodiky zo strany GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie.

Obe generálne riaditeľstvá dodržiavajú prísny prístup, pokiaľ ide o prerušenie a pozastavenie platieb. Zároveň uplatňujú preventívny prístup, pokiaľ ide o úhradu platieb, t. j. na operačné programy, pre ktoré je naplánovaný audit, sa do ukončenia auditu neposkytujú žiadne platby. Platby sa neskôr obnovia, pokiaľ nie sú zistené významné nedostatky.

⁽⁵⁷⁾ Tieto údaje zahŕňajú úplné a čiastočne vyčísliteľné výhrady za operačné programy, pri ktorých boli priebežné a/alebo konečné platby povolené počas roka (55 v roku 2013 a 25 v roku 2014) a za OP, pri ktorých k takýmto platbám nedošlo (19 v roku 2013 a 15 v roku 2014).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.74. Spôľahlivosť vypočítaného kumulatívneho reziduálneho rizika závisí od presnosti a spoľahlivosti informácií nahlásených členskými štátmi a od spôsobilosti Komisie riešiť takéto problémy. Pripomíname, že v práci orgánov auditu sa nachádzajú určité nedostatky⁽⁵⁸⁾, ktoré Komisia v rámci súčasného rozsahu overovaní nedokáže napraviť. Výška finančných opráv nahlásených členskými štátmi Komisii okrem toho nie je úplne spoľahlivá (pozri body 6.58 až 6.60). Vzhľadom na to zastávame názor, že zostáva riziko, že kumulatívne reziduálne riziko vypočítané Komisiou je za niektoré OP podhodnotené.

Prepočítanie nášho odhadu chybovosti za rok 2013 Komisiou

6.75. Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku takisto do svojej výročnej správy o činnosti za rok 2014 začlenilo prepočet odhadovanej chybovosti uverejnenej v našej výročnej správe za rok 2013⁽⁵⁹⁾. Principiálne zastávame názor, že nie je vhodné, aby Komisia (ako náš kontrolovaný subjekt) predkladala stanovisko k našim audítorským zisteniam vo svojej výročnej správe o činnosti, skresľujúc audítorské zistenia⁽⁶⁰⁾.

6.74. Pre „hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť“ je použitie „kumulatívneho reziduálneho rizika“ len doplňujúcim kritériom, ktoré umožňuje uviesť dodatočné výhrady vo výročnej správe o činnosti po vykonaní systémového posúdenia a po zohľadnení potvrdennej chybovosti (pozri spoločnú prílohu 4 „Kritériá významnosti“ k výročným správam o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie).

Komisia si uvedomuje riziká súvisiace s chybovosťou a výškou finančných opráv, ktoré vykázali členské štáty, a prijala vhodné opatrenia na ich zmiernenie (pozri odpoveď Komisie na body 6.53 až 6.60).

Podľa názoru Komisie teda neexistuje významné riziko, že by kumulatívne reziduálne riziko, ktoré vypočítala, bolo podhodnotené.

6.75. Cieľom prepočtu, ktorý uvádza GR pre regionálnu a mestskú politiku vo svojej výročnej správe o činnosti za rok 2014, je ilustrovať vplyv odlišných metodických prístupov, ktoré použila Komisia a Dvor audítorov pri kvantifikácii chýb, najmä pokiaľ ide o chyby v oblasti verejného obstarávania a paušálne opravy použité na úrovni programov. V tomto prípade nešlo o posúdenie platnosti zistení Dvora audítorov.

⁽⁵⁸⁾ Štátnu pomoc napríklad systematicky neoveruje 10 orgánov auditu.

⁽⁵⁹⁾ Výročná správa o činnosti Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2014, 2.1.1.2.B, s. 45: „V tejto súvislosti je však takisto dôležité zdôrazniť, že metodický prístup generálneho riaditeľstva k najlepšiemu odhadu výročnej chybovosti a chybovosť vypočítaná Dvorom audítorov v jeho výročnej správe nie sú priamo porovnateľné, ako naznačil samotný Dvor audítorov. Keď sa započítajú prvky, ktoré zohľadňuje Komisia, ale Dvor, naopak, nie, výsledkom je odhad chybovosti Dvora audítorov vo výške 4,8 % (namiesto 6,9 %) vo výdavkoch za rok 2013. Takto prepočítaná chybovosť patrí do rozsahu uvedeného Komisiou v jej výročnej správe o činnosti za rok 2013 (t. j. od 2,8 % do 5,3 % [...]).“

⁽⁶⁰⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 0.7.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Záver za rok 2014

6.76. Auditorské dôkazy celkovo naznačujú, že výdavky na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a v oboch oblastiach politiky, na ktoré sa vzťahuje toto špecifické posúdenie (pozri bod 6.24), sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

6.77. Za túto oblasť okruhu VFR testovanie operácií naznačuje, že odhadovaná chybovosť v súbore pre hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť ako celku je od 5,7 % (pre oblasť regionálnej a mestskej politiky 6,1 % a pre oblasť politiky zamestnanosti a sociálnych vecí 3,7 %) (pozri **prílohu 6.1**).

6.76. Spoločná odpoveď Komisie na body 6.76 a 6.77.

Komisia poznamenáva, že najpravdepodobnejšia chybovosť vypočítaná za rok 2014 je v súlade s rozmedzím, ktoré uviedol Dvor audítorov za posledné štyri roky (pozri bod 6.18). Zároveň je v súlade s chybovosťou vykázanou v príslušných výročných správach o činnosti, s výhradou rozdielov uvedených v bode 6.70. Chybovosť za programové obdobie 2007 – 2013 zostáva stabilná a výrazne pod úrovňou chybovosti v období rokov 2000 – 2006. Tento vývoj vyplýva z posilnených ustanovení o kontrole v období rokov 2007 – 2013 a z prísnej politiky Komisie týkajúcej sa prerušenia/pozastavenia platieb hneď po zistení nedostatkov, ako sa uvádza vo výročných správach o činnosti za rok 2014. Chybovosť však zostáva príliš vysoká a Komisia bude naďalej zameriavať svoje audity a opatrenia na najrizikovejšie programy/ členské štáty a podľa potreby vykonávať nápravné opatrenia prostredníctvom prísnej politiky prerušenia a pozastavenia platieb až po ukončení programu a pri ukončení bude uplatňovať prísne postupy, aby sa vylúčilo akékoľvek zostávajúce závažné riziko neoprávnených výdavkov.

Komisia ďalej konštatuje, že vzhľadom na viacročný charakter systémov riadenia a kontroly v rámci politiky súdržnosti sa chyby, ku ktorým došlo v roku 2014, môžu opraviť aj v nasledujúcich rokoch, ako sa uvádza v bode 4.2.2 príslušných výročných správ o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2014.

Sprísnené požiadavky na zákonnosť a správnosť pre obdobie rokov 2014 – 2020 zahŕňajú zavedenie ročnej účtovnej závierky, posilnené overovanie riadenia a zodpovednosti, ako aj každoročné auditorské stanoviská založené na zvyškovej chybovosti. Schopnosť nápravy zo strany Komisie sa ďalej posilnila možnosťou uložiť za určitých podmienok čisté finančné opravy závažných nedostatkov, a tým obmedziť možnosť členských štátov opätovne použiť prostriedky. Bude to významný stimul pre členské štáty, aby odhalili, vykazali a opravili závažné nedostatky pred potvrdením ročných účtovných závierok Komisii. Všetky tieto prvky by mali prispieť k trvalému zníženiu chybovosti.

Pozri aj odpoveď Komisie na bod 6.24.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Odporúčania

6.78. V **prílohe 6.2** sú uvedené výsledky nášho preskúmania pokroku pri riešení odporúčaní uvedených v predchádzajúcich výročných správach. Vo výročných správach za rok 2011 a 2012 sme predložili 11 odporúčaní. Z týchto odporúčaní Komisia plne vykonala štyri odporúčania, zatiaľ čo pri šiestich bola vykonaná väčšina aspektov a pri jednom boli vykonané niektoré aspekty odporúčaní.

6.79. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2014 vyjadrujeme v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti tieto odporúčania:

- **Odporúčanie 1:** Komisia by mala vykonať cieľnú analýzu vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti programových období 2007 – 2013 a 2014 – 2020 s cieľom určiť osvedčené postupy. Na základe takejto analýzy by mala členským štátom poskytnúť usmernenie, ako zjednodušiť a predísť zbytočne zložitým a/alebo zaťažujúcim pravidlám, ktoré neprinášajú pridanú hodnotu výsledkom, ktoré sa touto politikou majú dosiahnuť (tzv. pozlacovanie).

Komisia toto odporúčanie prijíma. Komisia však pripomína, že v rámci zdieľaného hospodárenia sú za vytváranie vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti zodpovedné členské štáty, ktoré by mali v prvom rade preskúmať a zjednodušiť svoje vnútroštátne pravidlá oprávnenosti a šíriť osvedčené postupy na základe súhrnných výsledkov vnútroštátneho auditu a auditu EÚ z programového obdobia 2007 – 2013 a na základe skúseností zhromaždených riadiacimi orgánmi a sprostredkovateľskými orgánmi. Komisia ďalej poznamenáva, že poskytuje pripomienky týkajúce sa kritérií výberu, o ktorých rozhodujú monitorovacie výbory, a vydala rozsiahle a včasné usmernenie pre členské štáty na začiatku programového obdobia 2014 – 2020. Naďalej bude usmerňovať členské štáty s cieľom zjednodušiť a vyhnúť sa zbytočne zložitým a zaťažujúcim pravidlám pri každom zistení existencie nadmernej regulácie. V rámci toho sa Komisia a členské štáty pravidelne stretávajú s cieľom prediskutovať a objasniť tieto otázky. Komisia vo veľkej miere investuje aj do využívania zjednodušených možností nákladov v programovom období 2014 – 2020 (pozri odpoveď Komisie na odporúčanie 3).

Komisia bude pokračovať aj v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi auditu s cieľom podporiť ich, aby v rámci systémových a iných auditov identifikovali a nahlasovali pravidlá oprávnenosti, ktoré sú zbytočne komplikované a možno ich zjednodušiť bez toho, aby bola ohrozená zákonnosť a správnosť výdavkov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **Odporúčanie 2:** riadiace orgány a sprostredkovateľské orgány v členských štátoch by mali zintenzívniť svoje úsilie riešiť nedostatky pri „kontrolách prvej úrovne“, a to zohľadnením všetkých dostupných informácií. Komisia by mala okrem toho požiadať orgány auditu prostredníctvom ich auditov systémov znovu vykonať niektoré z týchto kontrol a podeliť sa o osvedčené postupy a získané poznatky.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia konštatuje, že prvá časť tohto odporúčania je adresovaná členským štátom. Súhlasí s dôležitosťou „kontrol prvej úrovne“ vykonávaných členskými štátmi a rovnako zastáva názor, že tieto kontroly by sa mali ďalej posilniť. Preto poskytla členským štátom usmernenia o spôsobe, akým by riadiace orgány mali vymedziť a vykonávať overovanie riadenia, a to aj vo vzťahu k otázkam verejného obstarávania a štátnej pomoci. Toto komplexné usmernenie o overovaní riadenia v programovom období 2014 – 2020 vypracované na základe poznatkov získaných v programovom období 2007 – 2013 a zistení Dvora audítorov bolo vypracované a prerokované s členskými štátmi v druhej polovici roku 2014 a bude zverejnené v júli 2015.

Za vykonávanie auditov systémov riadenia a kontroly sú zodpovedné orgány auditu. Komisii poskytujú správy o systémovom audite a výročné kontrolné správy o fungovaní týchto systémov, a to najmä o kvalite a účinnosti kontrol prvej úrovne, ktoré vykonali riadiace orgány. V tomto kontexte Komisia prijíma druhú časť odporúčania, aby od orgánov auditu požadovala opätovné vykonanie niektorých týchto kontrol prostredníctvom ich systémových auditov a kontrol a aby sa podelili o osvedčené postupy a získané poznatky. V tejto súvislosti Komisia spustila v roku 2015 nový nástroj na priamu výmenu poznatkov a skúseností medzi riadiacimi orgánmi, certifikačnými orgánmi a orgánmi auditu v členských štátoch („Taix Regio Peer 2 Peer“). Tento nástroj je zameraný na pomoc členským štátom s cieľom zlepšiť ich administratívne kapacity v oblasti správy Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, a to aj v oblasti overovania riadenia.

Komisia bude v súlade so svojou stratégiou auditu aktualizovanou v roku 2015 aj naďalej zameriavať svoje audity na overovanie riadenia na základe prístupu založeného na posúdení rizík pre programy na obdobie rokov 2007 – 2013, a to až do ich ukončenia.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- **Odporúčanie 3:** členské štáty by mali lepšie využívať možnosti uvedené v nariadení o spoločných ustanoveniach a nariadení o ESF počas programového obdobia 2014 – 2020, pokiaľ ide o zjednodušené možnosti vykazovania nákladov na projekty, ktorých verejná podpora presahuje 50 000 EUR.

Komisia berie na vedomie toto odporúčanie, ktoré je určené členskými štátom.

Komisia sa od zavedenia zjednodušených možností nákladov v usmerneniach aktívne usilovala o postupné rozšírenie ich využívania členskými štátmi a zastáva názor, že toto úsilie už prinieslo pozitívne výsledky, najmä pre ESF. Komisia pokračuje v aktívnom presadzovaní využívania zjednodušených možností nákladov členskými štátmi v programovom období 2014 – 2020, ktoré boli na základe poznatkov a osvedčených postupov identifikovaných v predchádzajúcom programovom období výrazne posilnené v nariadení o spoločných ustanoveniach a v osobitnom nariadení o ESF, aby sa znížilo administratívne zaťaženie príjemcov pomoci, podporila sa orientácia na výsledky a ďalej sa znížilo riziko výskytu chýb. V súvislosti s EFRR a KF Komisia vyzýva členské štáty, aby podrobnejšie preskúmali možnosti, ktoré im ponúka právny rámec na roky 2014 – 2020, pokiaľ ide o zjednodušené možnosti nákladov, v záujme ich širšieho využívania, najmä v prípade tematických cieľov 1 a 3.

Okrem toho, v rámci svojho úsilia o presadzovanie využívania zjednodušených možností nákladov členskými štátmi Komisia nedávno vydala rozsiahle praktické usmernenie týkajúce sa možností stanovených v nariadení o spoločných ustanoveniach a v osobitnom nariadení o ESF a zorganizovala druhé kolo seminárov o zjednodušovaní vo veľkom počte prioritných členských štátov, v ktorých možnosti zjednodušenia neboli v predchádzajúcom programovom období dostatočne využité. Okrem toho začala Komisia v júni 2015 vykonávať prieskumy, ktorých cieľom je posúdiť plánované zavedenie možností zjednodušenia vrátane zjednodušených možností nákladov členskými štátmi v súčasnom programovom období.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **Odporúčanie 4:** členské štáty by mali zabezpečiť úplné a včasné vyplácanie finančných prostriedkov v programovom období 2007 – 2013, a to ich uhradením príjmom v primeranom čase po tom, ako predložili žiadosť o platbu. V súlade s pravidlami platnými pre programové obdobie 2014 – 2020 zastávame názor, že všetky tieto platby by mali byť uhradené do 90 dní od zaslania správnej žiadosti o platbu príjmom.
- **Odporúčanie 5:** Komisia by mala prostredníctvom legislatívneho aktu rovnakej právnej hodnoty predložiť Rade a Parlamentu legislatívny návrh s cieľom pozmeniť nariadenie (ES) č. 1083/2006, pokiaľ ide o predĺženie obdobia oprávnenosti na finančné nástroje v rámci spoločného hospodárenia.
- **Odporúčanie 6:** Komisia by mala všetkým členským štátom poskytnúť svoje posúdenie spoľahlivosti finančných opráv vykázaných certifikačnými orgánmi a jeho dosah na výpočet „miery zostatkových chýb“ Komisiou.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia berie na vedomie toto odporúčanie, ktoré je určené členským štátom.

Komisia súhlasí s tým, že členské štáty by mali dodržiavať článok 80 nariadenia (ES) č. 1083/2006. V tomto článku nie sú stanovené osobitné lehoty. V súvislosti s programovým obdobím 2014 – 2020 sú v článku 132 nariadenia o spoločných ustanoveniach č. 1303/2013, ktoré sa týka európskych štrukturálnych a investičných fondov, stanovené osobitné pravidlá úhrady finančných prostriedkov príjmom pomoci zo strany vnútroštátnych orgánov. V závislosti od dostupnosti finančných prostriedkov riadiaci orgán zabezpečí, aby príjemca pomoci dostal celú sumu oprávnených verejných výdavkov, ktorá je splatná v plnej výške najneskôr do 90 dní od dátumu predloženia žiadosti o platbu zo strany príjemcu.

Komisia toto odporúčanie neprijíma.

Komisia sa domnieva, že zmeny zavedené v jej usmerneniach k ukončeniu operačných programov patria do pôsobnosti článku 78 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1083/2006 v znení zmien, a preto nie je zmena legislatívneho aktu potrebná.

Komisia toto odporúčanie prijíma a už ho vykonáva v súlade s predchádzajúcimi odporúčaniami poskytnutými externými a vnútornými audítormi v tejto súvislosti.

Komisia rozšírila rozsah svojho posudzovania a v súčasnosti vykonáva kontroly súladu a administratívne kontroly výkazov o finančných opravách pre všetky členské štáty a operačné programy, ktorých výsledky sa zohľadňujú pri výpočte kumulatívneho reziduálneho rizika. Okrem toho vykonáva každý rok posudzovanie rizika s cieľom rozhodnúť, aké audity majú byť vykonané a v ktorých členských štátoch, aby získala primerané uistenie – v tomto prípade o nahlasovaní finančných opráv. V rámci tohto posudzovania rizika Komisia berie do úvahy aj potrebu vykonať do konca programového obdobia audity na mieste vo všetkých členských štátoch, ktoré majú podstatný vplyv na výpočet kumulatívneho reziduálneho rizika.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

— **Odporúčanie 7:** Komisia by mala viac posilniť systém kontroly pre orgány auditu, a to takto:

- požiadať orgány auditu, aby poskytovali osobitné informácie o auditoch operácií (najmä pokrytie) s cieľom overiť presnosť a spoľahlivosť informácií poskytovaných vo výročných kontrolných správach,
- zabezpečiť, aby všetky orgány auditu do svojho auditu operácií primerane začlenili kontroly súladu s pravidlami štátnej pomoci a verejného obstarávania,
- požiadať orgány auditu, aby osvedčili presnosť údajov o finančných opravách vykázaných certifikačnými orgánmi za každý OP v prípade, že sa takéto opatrenie považuje za potrebné.

— Komisia toto odporúčanie prijíma a už ho vykonáva – požaduje a získava dodatočné osobitné informácie od orgánov auditu vždy, keď to považuje za potrebné, najmä v prípade pochybností, a vykonáva administratívnu kontrolu výročných kontrolných správ alebo ich preskúmava priamo na mieste. Napríklad GR pre regionálnu a mestskú politiku vo svojej aktualizovanej stratégii na roky 2007 – 2013 naplánovalo, že začne vykonávať posilnené audity „predbežných výročných kontrolných správ“ s cieľom pripraviť sa na preskúmanie výročných kontrolných správ, ktoré sa budú naposledy predkladať v decembri 2015, ako aj vyhlásení o ukončení a stanoviská plánovaných na marec 2017. GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie majú okrem toho v úmysle pokračovať v súvislosti so značným počtom výročných kontrolných správ vo vykonávaní auditov priamo na mieste na základe rizika.

— Komisia toto odporúčanie prijíma a už ho vykonáva v kontexte svojich auditorských vyšetровaní, ktoré sa týkajú preskúmania práce orgánov auditu. Rozošle zistenia Dvora audítorov s cieľom zabezpečiť, aby sa v prípade potreby používali zlepšené kontrolné zoznamy na zvyšok programového obdobia 2007 – 2013 a v ďalšom programovom období.

— Komisia prijíma toto odporúčanie, ktoré už bolo prijaté v roku 2014.

V programovom období 2014 – 2020 sa od auditorských orgánov každý rok vyžaduje, aby vydali auditorské stanovisko na základe zvyškovej chybovosti v potvrdených účtovných závierkach. Na revíziu výpočtu zvyškovej chybovosti musia auditorské orgány skontrolovať presnosť finančných opráv vykázaných certifikačnými orgánmi počas daného obdobia za každý operačný program a uvedených tiež v potvrdených účtovných závierkach.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ČASŤ 2: OTÁZKY TÝKAJÚCE SA VÝKONNOSTI**POSÚDENIE VÝKONNOSTI PROJEKTOV**

6.80. Plnenie rozpočtu EÚ v rámci zásady riadneho finančného hospodárenia si vyžaduje, aby sa výdavky nesústredili len na dodržiavanie pravidiel, ale aj na dosahovanie plánovaných cieľov⁽⁶¹⁾. 186 z 331 preskúmaných projektov EFRV/KF a ESF bolo ukončených v čase konania auditu (pozri bod 6.22). Okrem skontrolovania riadnosti týchto 186 operácií sme v rámci pilotného projektu a na základe informácií poskytnutých príjemcami posúdili, či a do akej miery:

- ciele špecifikované pre projekty financované v rámci EFRR/KF a ESF v projektovej žiadosti, dohode o grante, zmluve a/alebo rozhodnutí o spolufinancovaní boli v súlade s cieľmi stanovenými v operačných programoch,
- projekty dosiahli tieto ciele. Naša analýza sa sústredila na výsledky projektov, a keď to bolo možné, posudzovali sme aj rozsah, do akého sa tieto výsledky dosiahli⁽⁶²⁾.

Okrem toho sme takisto posudzovali, či sa projekty realizovali v súlade so zásadami riadneho finančného hospodárenia.

Tri štvrtiny preskúmaných projektov úplne alebo čiastočne dosiahli svoje ciele

6.81. Na základe zaznamenaných výstupov projektov (a v prípade možnosti posúdenia plánovaných výsledkov) sme dospeli k záveru, že 89 zo 186 projektov (48 %) dosiahlo (alebo prekročilo) všetky ciele, ktoré boli určené na meranie výkonnosti projektov. Pri 56 projektoch (30 %) sme zistili, že jeden alebo viacero ukazovateľov špecifikovaných pre daný projekt nedosiahlo plánovanú cieľovú hodnotu. V 17 prípadoch (9 %) bol v čase konania auditu konečný termín na dosiahnutie cieľov splnený pre niektoré, ale nie všetky ciele.

6.81. Komisia konštatuje, že zo 186 preskúmaných projektov 143 projektov dosiahlo (úplne alebo čiastočne) svoje ciele alebo ich prekročilo.

Členské štáty monitorujú vykonávanie projektov počas ich celého trvania. Konečné vyhodnotenie výkonnosti projektov financovaných z operačných programov a oznámenie ich výsledkov Komisii však bude vykonané až vo fáze ukončenia programov v roku 2017.

Komisia poznamenáva, že v nariadeniach pre programové obdobie 2007 – 2013 boli posilnené požiadavky na meranie výkonnosti projektov financovaných EÚ.

Hodnotenie výkonnosti programov za obdobie rokov 2014 – 2020 bolo ďalej posilnené: ako sa stanovuje v regulačnom rámci [článok 22 ods. 6 a 7 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013], Komisia bude môcť sankcionovať členské štáty, v prípade ktorých sa v rámci preskúmania výkonnosti [článok 22 ods. 6 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013] a pri ukončení programu (článok 22 ods. 7) zistia vážne nedostatky, pokiaľ ide o splnenie cieľov.

⁽⁶¹⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 10.10.

⁽⁶²⁾ Pozri vysvetlenie konceptu výstupu a výsledkov v kapitole 3, rámček 3.1.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

6.82. V troch prípadoch (2 %) sa nedosiahli žiadne ciele projektu (vymedzené v OP a/alebo dohode o grante). Tieto projekty nevytvárajú žiadnu pridanú hodnotu, keďže investície sa buď nevyužili, alebo sa nemôžu využiť (pozri rámček 6.7). To bude plytvanie pri vynakladaní finančných prostriedkov EÚ, pokiaľ sa problémy nevyriešia do ukončenia OP.

Rámček 6.7 – Príklady projektov bez pridanej hodnoty

Projekt dodaný, ale zostáva nevyužitý: Projekt KF v Grécku pozostával z výstavby čistiarny odpadových vôd a z kanalizačnej siete pre dve obce. Infraštruktúrne práce boli dokončené v roku 2013. Tento projekt však nemožno využívať, kým nie sú dobudované aj prípojky súkromných domácností a priemyslu na kanalizačnú sieť. Od prvého oznámenia projektu (v roku 2006) mala obec dostatok času navrhnuť a zrealizovať takéto prípojky do zberných systémov. Na konci roka 2014 sa však v rámci nášho auditu zistilo, že takéto prípojky sa doteraz nevybudovali. Projekt súkromných prípojok bol obstaraný v roku 2015.

6.83. V 13 projektoch (7 %) nemožno posúdiť dosiahnutie cieľov, keďže neboli poskytnuté žiadne relevantné údaje.

6.84. Taktiež sme zistili, že osem projektov (4 %) malo ciele, ktoré neboli v súlade s cieľmi stanovenými pre OP a prioritnú os, v rámci ktorej bol projekt financovaný (pozri rámček 6.8). Podarilo sa dospieť k záveru, že dosiahnutie výkonnosti pri týchto projektoch „nemožno určiť“.

Rámček 6.8 – Príklad ukazovateľov, ktoré nie sú v súlade s OP

Nešpecifikovaný ukazovateľ projektu: Projekt EFRV v Taliansku bol zameraný na nákup zariadenia pre nemocnicu. Pre tento projekt nebol vymedzený žiadny ukazovateľ výkonnosti. Okrem toho sme nenašli ani žiadny osobitný ukazovateľ pre opatrenie, v rámci ktorého bol projekt schválený. Namiesto toho riadiaci orgán monitoruje niekoľko ukazovateľov vymedzených na vnútroštátnej úrovni (ako je povrch zastavaný projektom v štvorcových metroch, celkový počet dosiahnutých človekodní/pracovných dní a počet fyzicky dokončených projektov), ktoré však neumožňujú merať výkonnosť skúmaného projektu.

6.82. Komisia bude spolu s orgánmi pre príslušné programy monitorovať, či sa tieto investície stali do ukončenia programu funkčnými, čo je v danom čase podmienkou pre oprávnenosť príslušných výdavkov.

Rámček 6.8 – Príklad ukazovateľov, ktoré nie sú v súlade s OP

V nariadeniach na obdobie rokov 2007 – 2013 sa počíta s používaním súhrnných ukazovateľov výsledkov na úrovni akcií, nie so systematickým používaním ukazovateľov výkonnosti na úrovni projektu. Týmto ukazovateľmi sa meria pokrok v porovnaní s počiatočným stavom a účinnosť zvolených zásahov na dosiahnutie osobitných cieľov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Spôsoby financovania na základe výkonnosti sú skôr výnimkou než pravidlom

6.85. Len vo veľmi málo prípadoch má dosahovanie cieľov výkonnosti vplyv na úroveň financovania EÚ. V jednom z týchto prípadov sme však zistili, že nedosiahnutie dohodnutých cieľov nemalo ešte za následok žiadne nápravné opatrenia zo strany riadiaceho orgánu (pozri rámček 6.9).

Rámček 6.9 – Príklad projektov so systémom financovania na základe výkonnosti

Preplácanie výdavkov sa má zrušiť, keď nie je splnený ukazovateľ výsledkov: V dohode o grante na projekt EFRR v Rumunsku, ktorá sa týkala nákupu zariadenia na optimalizáciu výrobného toku závodu, sa uvádzalo, že príjemca musí vrátiť poskytnutý grant v prípade, že ukazovateľ výsledku vymedzený v dohode o grante nebude po dokončení projektu splnený. Po dokončení projektu nebol ukazovateľ výsledkov uvedený v dohode o grante v plnej miere splnený. Riadiaci orgán však zatiaľ neupravil financovanie tohto projektu.

Niektoré vnútroštátne pravidlá oprávnenosti zahŕňajú ustanovenia, ktoré sú v rozpore so zásadou riadneho finančného hospodárenia

6.86. V niektorých prípadoch vnútroštátne pravidlá oprávnenosti obsahujú ustanovenia, ktoré umožňujú príjemcom žiadať o náhradu nadmerných nákladov v porovnaní s bežnými trhovými cenami v danom členskom štáte (rámček 6.10).

Rámček 6.10 – Príklad vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti, ktoré sú v rozpore so zásadou riadneho finančného hospodárenia

Rozdielna miera rozdeľovania platov pri projekte spolufinancovanom z EÚ: Pri projekte ESF v Rumunsku, v rámci ktorého sa financujú štipendiá mladých výskumníkov doktorandského štúdia a mzdy riadiaceho tímu, ktorý má na starosti postgraduálny program v oblasti nanomateriálov, je výška mzdy na hodinu venovanú projektu až trikrát vyššia, ako je výška mzdy na trhu. Tento postup je v súlade s vnútroštátnymi pravidlami oprávnenosti, ktoré umožňujú rozdielne platové stropy pre osoby pracujúce na projektoch EÚ a osoby pracujúce na národných projektoch alebo projektoch financovaných z vlastných zdrojov. Po audite Komisie a po jednom z našich predchádzajúcich auditov v roku 2012 ⁽⁶³⁾ sa stropy na platy osôb pracujúcich na projektoch EÚ znížili, avšak stále zostávajú vysoké. Druhá úprava sa vykonala v júli 2014. Podobné prípady sa zistili pri iných projektoch ESF v Taliansku a Rumunsku.

Rámček 6.10 – Príklad vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti, ktoré sú v rozpore so zásadou riadneho finančného hospodárenia

Situácia v oblasti platov pri projektoch financovaných z ESF v Rumunsku bola problémom, ktorý zistilo GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie už v rámci auditu vykonaného v roku 2012. Na tento operačný program sa systematicky uplatňuje paušálna finančná oprava vo výške 25 %. V dôsledku toho zadal dotknutý riadiaci orgán vypracovanie štúdie o štruktúre nákladov a o mzdách, ktorá bude slúžiť ako základ pre stanovenie maximálnych úrovni miezd, ktoré sa budú uplatňovať pri budúcich projektoch.

Komisia predložila riadiacemu orgánu ďalšie odporúčania, pokiaľ ide o parametre na stanovenie mzdových stropov, ktoré sa majú uplatňovať na projekty financované z ESF, pretože súčasné stropy sa naďalej považujú za príliš vysoké.

⁽⁶³⁾ Pozri výročnú správu za rok 2013, bod 6.23 a rámček 6.4.

PRÍLOHA 6.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI HOSPODÁRSKEJ, SOCIÁLNEJ A ÚZEMNEJ SÚDRŽNOSTI

	2014	2013 ⁽¹⁾
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Regionálna a mestská politika	161	168
Zamestnanosť a sociálne veci	170	175
Celkový počet operácií v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti	331	343
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť: Regionálna a mestská politika	6,1 %	7,0 %
Odhadovaná chybovosť: Zamestnanosť a sociálne veci	3,7 %	3,1 %
Odhadovaná chybovosť: Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	5,7 %	5,9 %
Horná hranica chybovosti (UEL)	8,2 %	
Spodná hranica chybovosti (LEL)	3,1 %	

Spodná a horná hranica chybovosti pre regionálnu a mestskú politiku je: 3,0 % a 9,2 %.

Spodná a horná hranica chybovosti pre zamestnanosť a sociálne veci je: 1,9 % a 5,6 %.

⁽¹⁾ Údaje za rok 2013 boli prepočítané tak, aby zodpovedali štruktúre výročnej správy za rok 2014 a tak umožnili porovnanie medzi týmito dvoma rokmi. V **grafe 1.3** kapitoly 1 je zobrazené, ako boli výsledky za rok 2013 preklasifikované na základe štruktúry výročnej správy za rok 2014. Odhadovaná chybovosť za rok 2013 bola vypočítaná na základe prístupu k vyčísleniu chýb vo verejnom obstarávaní platnom v čase konania auditu. Výsledky auditov za rok 2013 boli prepočítané tak, aby zohľadnili aktualizovaný prístup k vyčísleniu týchto chýb (pozri bod 1.13) a sú uvedené v **tabuľke 1.1** a **grafe 1.3**.

PRÍLOHA 6.2

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI HOSPODÁRSKEJ, SOCIÁLNEJ A ÚZEMNEJ SÚDRŽNOSTI

E = GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie; R = GR pre regionálnu a mestskú politiku; X = Spoločné posúdenie pre obidve GR

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora auditorov o vykonanom pokroku							Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy		
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch					
	Odporúčanie 1 (odporúčanie 2 z kapitoly 6 a odporúčanie 3 z kapitoly 5 z roku 2011): vyriešiť nedostatky v takzvaných kontrolách prvej úrovne, ktoré vykonávajú riadiace a sprostredkovateľské orgány v súvislosti s EFRR a KF, prostredníctvom osobitných usmernení a v prípade potreby prostredníctvom vzdelávacích opatrení.	E	R ⁽¹⁾						
	Odporúčanie 2 (odporúčanie 1 z roku 2011): na základe skúseností získaných v programovom období 2007 – 2013 vykonať posúdenie uplatňovania vnútroštatných pravidiel oprávnenosti s cieľom identifikovať oblasti, ktoré by bolo možné ešte viac zjednodušiť, a odstrániť zbytočne zložité pravidlá (tzv. gold-plating – nadmerná tvorba vnútroštatných predpisov).		E ⁽²⁾	R ⁽³⁾					
2012	Kapitola 5, odporúčanie 3 : stanoviť jasné pravidlá a dôkladné usmernenia na posudzovanie oprávnenosti projektov a výpočet miery spolufinancovania projektov EFRR a KF generujúcich príjmy v rámci programového obdobia 2014 – 2020.		R ⁽⁴⁾						
	Kapitola 6, odporúčanie 3 : presadzovať rozsiahle využívanie možnosti zjednodušených nákladov s cieľom znížiť riziko výskytu chýb pri deklarovaní nákladov a administratívnu záťaž príjemcov. Komisia by mala systematicky vopred schvaľovať/potvrďovať paušálne sadzby vzťahujúce sa na možnosti zjednodušených nákladov s cieľom zabezpečiť, aby tieto sadzby spĺňali požiadavky stanovené v právnych predpisoch (spravodlivý, nestranný a overiteľný výpočet).		E						
	Odporúčanie 4 : usilovať sa o zlepšenie činnosti kontrolných orgánov, ako aj kvality a spoľahlivosti informácií poskytovaných v kontrolných správach a auditorských stanoviskách.		X ⁽⁵⁾						

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov o vykonanom pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
Odporúčania vydané v rámci výročnej správy za rok 2011, ktoré sú vecne podobné odporúčaniam vydaným v roku 2012, boli analyzované spolu.								
	Kapitola 6, odporúčanie 3: podnecovať vnútroštátne orgány, aby príslušné uplatňovali nápravné mechanizmy pred osvedčením výdavkov pre Komisiu (2008 – 2009). Vždy keď sa zistia závažné nedostatky vo fungovaní systémov hospodárenia a kontroly, by Komisia mala prerušiť alebo pozastaviť platby, kým členský štát neprijme nápravné opatrenie, a v prípade potreby vykonať finančné korekcie.	X						
	Odporúčanie 4: poskytovať orgánom auditu ďalšie usmernenia v súčasnom programovom období, najmä pokiaľ ide o výber vzorky a rozsah overovaní, ktoré sa majú vykonať v rámci auditov projektov, a kvalitu kontrol; podnecovať orgány auditu na vykonávanie osobitných auditov systémov v súvislosti s „kontrolami prvej úrovne“ uskutočňovanými riadiacimi a sprostredkovateľskými orgánmi.		X (5)					
	Kapitola 6, odporúčanie 5: príslušne overovať správnosť a úplnosť informácií zverejnených orgánmi auditu v ich výročných kontrolných správach a auditorských stanoviskách. Pri overovaní by Komisia mala plne zohľadniť dostupné informácie o systémových auditoch a auditoch operácií, ktoré vykonali orgány auditu.		E					
	Kapitola 6, odporúčanie 6: podporovať členské štáty pri používaní možnosti zjednodušených nákladov povolených v nariadeniach s cieľom znížiť rozsah chýb.	E						
	Kapitola 5, odporúčanie 1: zefektívniť systém sankcií zvýšením dosahu finančných opráv a znížením možnosti náhrady neoprávnených výdavkov inými výdavkami, ako to navrhuje Komisia v oblasti súdržnosti na ďalšie programové obdobie. Malo by sa predpokladať, že akákoľvek nezrovnalosť zistená po predložení ročnej účtovnej závierky povedie k čistej finančnej oprave.	R						

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov o vykonanom pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2011	Kapitola 5, odporúčanie 5 : s cieľom zefektívniť postup ukončovania viacročných programov v oblasti súdržnosti:							
	— pripomínať členským štátom, aby zabezpečovali spoľahlivosť konečných vyhlásení predkladaných za programy za obdobie 2007 – 2013,	R						
	— preskúmať špecifické nedostatky zistené Dvorom audítorov vo vyhláseniach o ukončení pomoci pri ukončovaní programov za obdobie 2000 – 2006,	R						
	— zväziť, či sa tieto problémy vyskytujú aj pri iných OP, a v prípade potreby uplatniť finančné korekcie,	R						
	— zabezpečiť, aby sa pri prebiehajúcich auditoch ukončovania programov primerane zohľadnili záležitosti, na ktoré upozornil Dvor audítorov.	R						

¹⁾ Pozri body 6.42 a 6.43 a odporúčania 1 a 2 z kapitoly 5 výročnej správy za rok 2013.

²⁾ V roku 2014 nedošlo k zmene situácie.

³⁾ Systematické posúdenie vnútroštatných pravidiel oprávnenosti s cieľom ich zjednodušenia sa nevykonalo.

⁴⁾ Nebolo poskytnuté nijaké usmernenie, ako posudzovať oprávnenosť projektov. Usmernenie k pravidlám oprávnenosti výdavkov je stále vo fáze vypracovania, a preto ešte nebolo zaslané členským štátom. Príručka analýzy nákladov a výnosov investičných projektov v politike súdržnosti na obdobie 2014 – 2020 bola vydaná v decembri 2014.

⁵⁾ Pozri rámček 6.6. Napriek novým usmerneniam pre orgány auditu, ktoré boli vydané v roku 2013, sme opäť zistili niekoľko osobitných nedostatkov v usmerneniach Komisie pre orgány auditu, konkrétne prístup k nástrojom finančného inžinierstva – pozri body 6.66 a 6.67. Okrem toho nebolo možné zabezpečiť dôkazy o odporúčaní, aby orgány auditu vykonávali osobitné systémové audity týkajúce sa „kontrol prvej úrovni“ vykonávaných riadiacimi orgánmi a sprostredkovateľskými orgánmi.

(1) Pozri body 6.42 a 6.43 a odporúčania 1 a 2 z kapitoly 5 výročnej správy za rok 2013.

(2) V roku 2014 nedošlo k zmene situácie.

(3) Systematické posúdenie vnútroštatných pravidiel oprávnenosti s cieľom ich zjednodušenia sa nevykonalo.

(4) Nebolo poskytnuté nijaké usmernenie, ako posudzovať oprávnenosť projektov. Usmernenie k pravidlám oprávnenosti výdavkov je stále vo fáze vypracúvania, a preto ešte nebolo zaslané členským štátom. Príručka analýzy nákladov a výnosov investičných projektov v politike súdržnosti na obdobie 2014 – 2020 bola vydaná v decembri 2014.

(5) Pozri rámček 6.6. Napriek novým usmerneniam pre orgány auditu, ktoré boli vydané v roku 2013, sme opäť zistili niekoľko osobitných nedostatkov v usmerneniach Komisie pre orgány auditu, konkrétne prístup k nástrojom finančného inžinierstva – pozri body 6.66 a 6.67. Okrem toho nebolo možné zabezpečiť dôkazy o odporúčaní, aby orgány auditu vykonávali osobitné systémové audity týkajúce sa „kontrol prvej úrovni“ vykonávaných riadiacimi orgánmi a sprostredkovateľskými orgánmi.

KAPITOLA 7

Prírodné zdroje

OBSAH

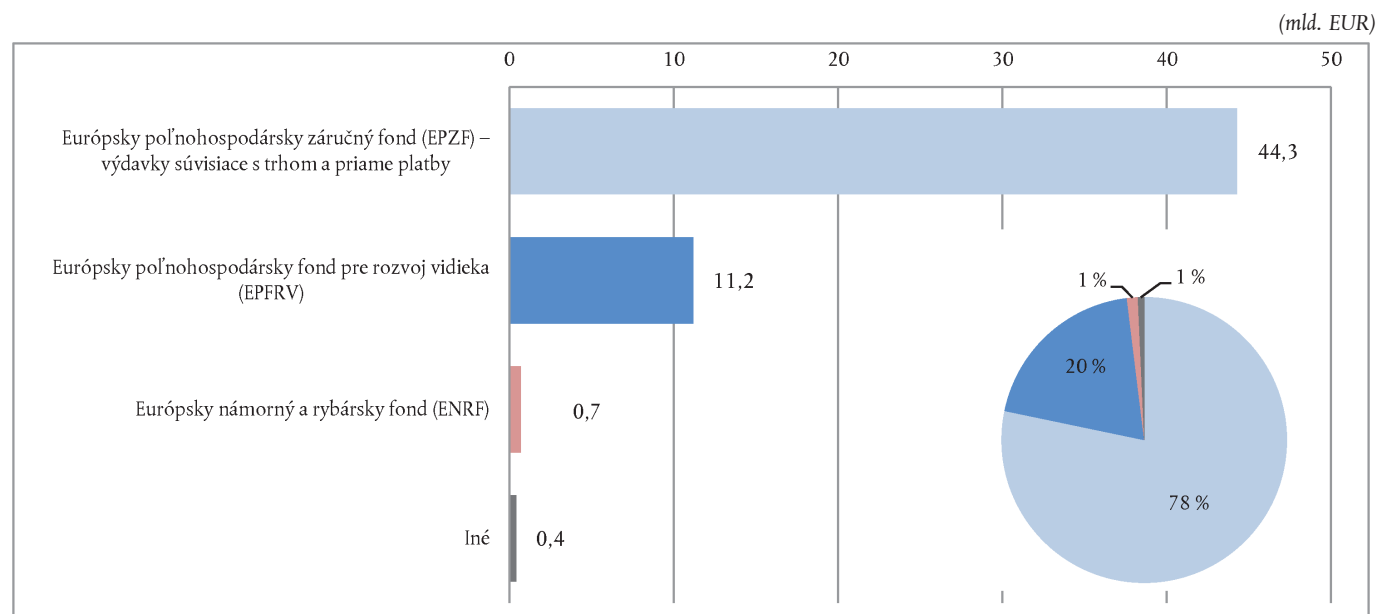
	<i>Bod</i>
Úvod	7.1 – 7.14
Špecifické charakteristiky okruhu VFR	7.3 – 7.13
Rozsah auditu a audítorský prístup	7.14
Časť 1: Naše posúdenie riadnosti	7.15 – 7.78
Riadnosť operácií	7.15 – 7.34
Preskúmanie vybraných systémov a výročných správ o činnosti	7.35 – 7.73
Záver a odporúčania	7.74 – 7.78
Časť 2: Otázky týkajúce sa výkonnosti v oblasti rozvoja vidieka	7.79 – 7.89
Hodnotenie výkonnosti projektov	7.79 – 7.88
Záver	7.89
Príloha 7.1 – Výsledky testovania operácií v oblasti prírodných zdrojov	
Príloha 7.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti prírodných zdrojov	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

7.1. Táto kapitola obsahuje naše zistenia v súvislosti so špecifickými hodnoteniami oblasti prírodných zdrojov. V kapitole predkladáme zvlášť výsledky testovania Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a ostatných výdavkových oblastí (rozvoj vidieka, životné prostredie, klíma a rybné hospodárstvo) v okruhu viacročného finančného rámca (VFR). V **grafe 7.1** sa uvádzajú hlavné údaje o skladbe okruhu VFR.

Graf 7.1 – Okruh VFR 2 – Prírodné zdroje

Celková výška platieb za rozpočtový rok	56,6
– zálohy ⁽¹⁾	0,5
+ zúčtovanie záloh	1,4

Kontrolovaný súbor spolu	57,5

⁽¹⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných operácií (podrobnosti v bode 7 **prílohy 1.1**).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2014.

7.2. Okrem našich zistení týkajúcich sa riadnosti vyplývajúcich zo špecifických hodnotení v tejto kapitole predkladáme v samostatnej časti výsledky súvisiace s určitými otázkami týkajúcimi sa výkonnosti vzorky projektov v oblasti rozvoja vidieka.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Špecifické charakteristiky okruhu VFR*Spoločná poľnohospodárska politika*

7.3. Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) má za cieľ ⁽¹⁾ zvýšiť produktivitu poľnohospodárstva a tak zabezpečiť primeranú životnú úroveň poľnohospodárov, stabilizovať trhy, zaistiť riadne zásobovanie a zabezpečiť dodávky spotrebiteľom za primerané ceny.

7.4. SPP sa vykonáva v rámci spoločného hospodárenia Generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR AGRI) a členských štátov prostredníctvom dvoch fondov ⁽²⁾; EPZF, z ktorého sa v plnej miere financuje priama pomoc EÚ a trhové opatrenia ⁽³⁾, a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), z ktorého sa spolu s členskými štátmi spolufinancujú programy rozvoja vidieka.

7.5. Z EPZF sa financujú tieto hlavné opatrenia:

- Priama pomoc „režim jednotnej platby“ (SPS), ktorá v roku 2014 predstavovala 30,8 mld. EUR. V rámci tejto schémy sa poskytuje oddelená ⁽⁴⁾ podpora príjmov na základe „nárokov“, pričom každý nárok sa aktivuje s jedným hektárom oprávnenej pôdy.
- Priama pomoc „režim jednotnej platby na plochu“ (SAPS), ktorá v roku 2014 predstavovala 7,4 mld. EUR. Ide o zjednodušený režim oddelenej podpory príjmov aplikovaný v 10 členských štátoch ⁽⁵⁾, ktoré vstúpili do EÚ v rokoch 2004 a 2007 a z ktorého sa poskytujú platby jednotných súm na oprávnený hektár poľnohospodárskej pôdy.
- Iné schémy priamej pomoci, v roku 2014 vo výške 3,5 mld. EUR, z ktorých sa poskytujú predovšetkým viazané platby ⁽⁶⁾ spojené s konkrétnymi druhmi poľnohospodárskej výroby.
- Intervenčné opatrenia na poľnohospodárskych trhoch, v roku 2014 vo výške 2,5 mld. EUR, vzťahujúce sa predovšetkým na osobitnú pomoc vo vinárskom odvetví a odvetví ovocia a zeleniny a konkrétne opatrenia v prospech najvzdialenejších regiónov.

⁽¹⁾ Článok 39 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

⁽²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1290/2005 z 21. júna 2005 o financovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 1).

⁽³⁾ S výnimkou niektorých opatrení, napr. propagačných opatrení a školského programu podpory konzumácie ovocia, ktoré sú spolufinancované.

⁽⁴⁾ Oddelené platby sa vyplácajú na oprávnenú poľnohospodársku pôdu bez ohľadu na to, či sa pôda využíva na produkciu, alebo nie.

⁽⁵⁾ Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko a Slovensko.

⁽⁶⁾ Viazané platby pomoci sa vypočítavajú na základe počtu zvierat (napr. dojčiace kravy, ovce a kozy) a/alebo počtu hektárov obhospodarovanej pôdy s konkrétnou plodinou (napr. bavlna, ryža, cukrová repa atď.).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.6. EPFRV spolufinancuje výdavky na programy rozvoja vidieka jednotlivých členských štátov. Výdavky sa týkajú 46 opatrení⁽⁷⁾, ktoré zahŕňajú opatrenia, ktoré sa vzťahujú na plochu⁽⁸⁾, a opatrenia, ktoré sa nevzťahujú na plochu⁽⁹⁾. V roku 2014 predstavovali výdavky na rozvoj vidieka 11 186 mil. EUR.

7.7. V rámci všetkých schém priamej pomoci EPZF a všetkých opatrení EPFRV, ktoré sa vzťahujú na plochu⁽¹⁰⁾, majú príjemcovia povinnosť plniť požiadavky krízového plnenia. Tieto požiadavky zahŕňajú zákonné požiadavky hospodárenia (ZPH) týkajúce sa ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín a dobrých životných podmienok zvierat, ako aj udržiavania poľnohospodárskej pôdy v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave (požiadavky GAEC). Ak poľnohospodári tieto požiadavky nespĺnia, výška ich pomoci sa zníži⁽¹¹⁾ [pozri tiež bod 7.14 písm. b)].

7.7. Krízové plnenie je sankčný mechanizmus, prostredníctvom ktorého sa poľnohospodárom zvyčajne ukladajú sankcie, keď nedodržiavajú sériu pravidiel, ktoré majú zvyčajne pôvod v iných politikách než v spoločnej poľnohospodárskej politike (ďalej len „SPP“) a ktoré sa uplatňujú na občanov EÚ nezávisle od SPP. Dodržiavanie požiadaviek krízového plnenia nie je kritériom oprávnenosti pre žiadnu platbu v rámci SPP, a kontroly týchto požiadaviek sa preto nedotýkajú zákonnosti a riadnosti žiadnej príslušnej operácie. Tieto zásady platia od zavedenia režimu jednotných platieb v roku 2005. Skutočnosť, že krízové plnenie nemá vplyv na oprávnenosť platieb, bola výslovne potvrdená Súdnym dvorom Európskej únie (vec T-588/10) a bola ďalej objasnená v článku 97 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 pre rok podávania žiadostí 2015 a pre nasledujúce roky.

Komisia preto opakuje svoj názor, že krátenie pomoci pre porušenie požiadaviek krízového plnenia by sa pri výpočte chybovosti v rámci SPP nemalo brať do úvahy.

⁽⁷⁾ Opatrenia sú uvedené v bode 7a prílohy II k nariadeniu Komisie (ES) č. 1974/2006 z 15. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 368, 23.12.2006, s. 15).

⁽⁸⁾ Opatrenia, ktoré sa vzťahujú na plochu, sú opatrenia, pri ktorých je platba spojená s počtom hektárov, ako sú agroenvironmen-tálne platby a kompenzačné platby poľnohospodárom v oblas-tiach so znevýhodnenými prírodnými podmienkami.

⁽⁹⁾ Opatrenia, ktoré sa nevzťahujú na plochu, sú zvyčajne investičné opatrenia, ako je modernizácia poľnohospodárskych podnikov a zavedenie základných služieb pre hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľ-nohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnoho-spodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003 (Ú. v. EÚ L 30, 31.1.2009, s. 16).

⁽¹¹⁾ Podľa článkov 66 a 67 nariadenia Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie krízového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodár-skej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (Ú. v. EÚ L 141, 30.4.2004, s. 18), sa miera zníženia za nedodržanie ZPH alebo GAEC v prípade nedbalosti môže pohybovať od 1 % do 5 % a úmyselné nedodržanie podmienok môže viesť k zamietnutiu pomoci v plnom rozsahu. Sumy, o ktoré sa pomoc zníži, sa v rámci pomoci nevyplatia a pripíšu sa k rozpočtu EÚ ako účelovo via-zané príjmy z poľnohospodárstva.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.8. Výdavky v rámci oboch fondov prúdia približne cez 80 platobných agentúr, ktoré sú zodpovedné za kontrolu oprávnenosti žiadostí o pomoc a za úhradu platieb príjemcom. Účty a platobné záznamy platobných agentúr preskúmajú nezávislé kontrolné orgány (certifikačné orgány), ktoré predkladajú výročné osvedčenia a správy Komisii.

7.9. Hlavnými rizikami z hľadiska riadnosti v súvislosti s platbami priamej pomoci sú riziká, že pomoc sa vypláti na neoprávnenú pôdu, neoprávneným príjemcom či viacerým príjemcom za tú istú parcelu, že sa nároky vypočítajú nesprávne alebo že sa prémie vyplatia za neexistujúce zvieratá. Pokiaľ ide o intervenčné opatrenia na poľnohospodárskych trhoch, hlavnými rizikami pre riadnosť je, že sa pomoc udelí neoprávneným žiadateľom alebo na neoprávnené či nadhodnotené náklady alebo množstvá.

7.10. Hlavným rizikom v oblasti rozvoja vidieka je riziko, že výdavky nebudú oprávnené z dôvodu nedodržania často zložitých pravidiel a podmienok oprávnenosti, osobitne v prípade investičných opatrení.

7.10. Komisia súhlasí s názorom Dvora audítorov, že výdavky na rozvoj vidieka sa riadia zložitými pravidlami a podmienkami oprávnenosti. Komisia sa domnieva, že táto situácia je dôsledkom ambiciózných cieľov politiky rozvoja vidieka, a vysvetľuje, prečo je táto politika obzvlášť náchylná na chyby.

Právny rámec SPP na programové obdobie 2014 – 2020 obsahuje ustanovenia týkajúce sa zjednodušenia a zavedenia preventívnych opatrení (napr. ex ante analýza programov rozvoja vidieka, pozastavenie a prerušenie platieb).

Komisia je odhodlaná zjednodušiť pravidlá SPP a bude trvať na tom, aby členské štáty zjednodušili vnútroštátne pravidlá; to všetko bez toho, aby bolo ohrozené riadne finančné hospodárenie.

Politika v oblasti životného prostredia a spoločná rybárska politika

7.11. Politika Únie v oblasti životného prostredia má za cieľ prispievať k ochrane a zlepšovaniu kvality životného prostredia a života občanov EÚ, ako aj k racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov s tým, že výdavky v oblasti klímy realizuje centralizovane Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre životné prostredie (GR ENV) a Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre oblasť klímy (GR CLIMA). Najdôležitejším programom je program pre životné prostredie (LIFE) ⁽¹²⁾. Z programu LIFE sa spolufinancujú projekty v členských štátoch týkajúce sa prírody a biodiverzity, politiky a riadenia v oblasti životného prostredia a informácií a komunikácie (výdavky za rok 2014 dosiahli 221 mil. EUR).

⁽¹²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1293/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení programu pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a o zrušení nariadenia (ES) č. 614/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 185).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.12. Spoločná rybárska politika má podobné všeobecné ciele ako spoločná poľnohospodárska politika (pozri bod 7.2). Európsky fond pre rybné hospodárstvo ⁽¹³⁾ (EFF), ktorý spravuje Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre námorné záležitosti a rybárstvo (GR MARE) a členské štáty formou spoločného hospodárenia, je hlavným nástrojom na vykonávanie spoločnej rybárskej politiky (výdavky za rok 2014 dosiahli 569 mil. EUR).

7.13. Pokiaľ ide o politiku v oblasti životného prostredia a rybného hospodárstva, hlavným rizikom pre riadnosť je, že sa pomoc udelí na neoprávnené alebo nadhodnotené náklady.

Rozsah auditu a audítorský prístup

7.14. Náš všeobecný audítorský prístup a metodika auditu sú opísané v **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1. V súvislosti s auditom v oblasti prírodných zdrojov je potrebné upozorniť na tieto konkrétne skutočnosti:

- a) v rámci dvoch špecifických hodnotení sa pri audite preskúmala vzorka 183 operácií EPZF a vzorka 176 operácií týkajúcich sa oblasti rozvoja vidieka, životného prostredia, klímy a rybného hospodárstva, ako sa uvádza v bode 7 **prílohy 1.1**. Každá vzorka bola vybraná tak, aby reprezentovala celý rad operácií v rámci oboch špecifických hodnotení. V roku 2014 vzorka kontrolovaná v rámci hodnotenia EPZF pozostávala z operácií uskutočnených v 17 členských štátoch ⁽¹⁴⁾. V prípade druhého špecifického hodnotenia vzorka pozostávala zo 162 operácií v oblasti rozvoja vidieka a zo 14 operácií týkajúcich sa životného prostredia, klímy a rybného hospodárstva v 18 členských štátoch ⁽¹⁵⁾;

7.14.

⁽¹³⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1198/2006 z 27. júla 2006 o Európskom fonde pre rybné hospodárstvo (Ú. v. EÚ L 223, 15.8.2006, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Belgicko, Česká republika, Dánsko, Nemecko (Bavorsko, Brandenbursko, Dolné Sasko, Šlezvicko-Holštajnsko, Porýnie-Falcko), Estónsko, Írsko, Grécko, Španielsko (Andalúzia, Aragónsko, Castilla-La Mancha, Katalánsko, Extremadura, Kanárske ostrovy), Francúzsko, Taliansko (Lombardsko, AGEA), Maďarsko, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Slovensko, Fínsko a Spojené kráľovstvo (Anglicko, Wales).

⁽¹⁵⁾ Bulharsko, Česká republika, Nemecko (Meklenbursko-Predpomo-ransko, Porýnie-Falcko, Sasko-Anhaltsko), Grécko, Španielsko (Galícia, Castilla-La Mancha), Francúzsko, Taliansko (Apúlia, Umbria, Benátsko), Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Holandsko, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko a Spojené kráľovstvo (Anglicko, Wales). Vzorka obsahovala aj tri operácie v rámci priameho hospodárenia.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- b) pokiaľ ide o krížové plnenie, naše testovanie sme zamerali na dodržiavanie vybraných požiadaviek GAEC⁽¹⁶⁾ a vybraných ZPH⁽¹⁷⁾, pri ktorých bolo možné v priebehu auditov získať dôkazy a vyvodiť závery⁽¹⁸⁾ (pozri tiež bod 1.15);
- c) v rámci EPZF sa pri hodnotení vybraných systémov⁽¹⁹⁾ preskúmali integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS) v Chorvátsku, nápravné opatrenia prijaté v reakcii na závažné nedostatky v systémoch, ktoré nám boli nahlásené v predchádzajúcich výročných správach v prípade šiestich členských štátov⁽²⁰⁾, a práca vykonaná v rámci postupu posilnenia záruky v Grécku⁽²¹⁾. Okrem toho sme preskúmali 14 auditov zhody vykonaných Komisiou;
- d) v oblasti rozvoja vidieka sme preskúmali 12 auditov zhody vykonaných Komisiou a pri piatich z nich sme opätovne vykonali kontroly Komisie a otestovali vybrané kľúčové kontroly na mieste⁽²²⁾. V prípade ďalších oblastí politiky sme preskúmali systémy Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo v Taliansku a GR ENV;
- e) s cieľom posúdiť základ rozhodnutí Komisie o finančnom zúčtovaní sme preskúmali audit GR AGRI v rámci postupu zúčtovania (pri EPZF a EPFRV);
- f) v rámci hodnotenia výročných správ o činnosti boli preskúmané správy GR AGRI a GR ENV.

- b) Komisia víta zmenu prístupu ohlásenú Dvorom audítorov od roku 2015 a zdôrazňuje význam preskúmania odhadovanej chybovosti nezávisle od prvku krížového plnenia.

Pozri odpovede Komisie na body 7.7, 7.22 a 7.33.

⁽¹⁶⁾ Zabránenie rozrastaniu neželanej vegetácie, zachovávanie terás, udržiavanie olivových hájov a dodržiavanie minimálnej intenzity chovu hospodárskych zvierat alebo povinnosti kosby.

⁽¹⁷⁾ Požiadavky v rámci ZPH 4 (smernica o dusičnanoch) a 6 až 8 (týkajúce sa identifikácie a registrácie zvierat).

⁽¹⁸⁾ Požiadavky krížového plnenia sú zásadnými zákonnými požiadavkami, ktoré musia splniť všetci príjemcovia priamej pomoci EÚ. Sú základnými a často jedinými podmienkami, ktoré treba dodržať na oprávnenie uhradenia plnej výšky platieb priamej pomoci, a z tohto dôvodu sme sa rozhodli považovať nedodržanie týchto podmienok za chyby.

⁽¹⁹⁾ Výber členských štátov a systémov na účely auditu bol založený na riziku, a preto výsledky nemožno považovať za reprezentatívne pre EÚ ako celok.

⁽²⁰⁾ Bulharsko, Grécko, Španielsko (Andalúzia, Castilla-La Mancha, Extremadura), Taliansko (Lombardsko), Portugalsko a Rumunsko.

⁽²¹⁾ Pozri bod 7.44.

⁽²²⁾ Írsko, Taliansko (Kampánia), Portugalsko, Rumunsko a Švédsko.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ČASŤ 1: NAŠE POSÚDENIE RIADNOSTI

Riadnosť operácií

7.15. Výsledky testovania operácií v oblasti prírodných zdrojov ako celku, ako aj v rámci oboch špecifických hodnotení (EPZF a rozvoj vidieka, životné prostredie, klíma a rybné hospodárstvo) sú zhrnuté v **prílohe 7.1**. Z 359 operácií, ktoré boli predmetom auditu, bolo 177 (49 %) ovplyvnených chybami. Na základe 129 chýb, ktoré sme vyčíslili, sa úroveň chybovosti v oblasti prírodných zdrojov ako celku odhaduje na 3,6 % ⁽²³⁾ ⁽²⁴⁾.

7.16. V **grafe 7.2** je uvedené, akou mierou sa jednotlivé typy chýb podieľali na nami odhadovanej celkovej chybovosti za rok 2014.

7.15. Komisia berie na vedomie najpravdepodobnejšiu chybovosť podľa odhadov Dvora audítorov, ktorá je nižšia ako v minulom roku.

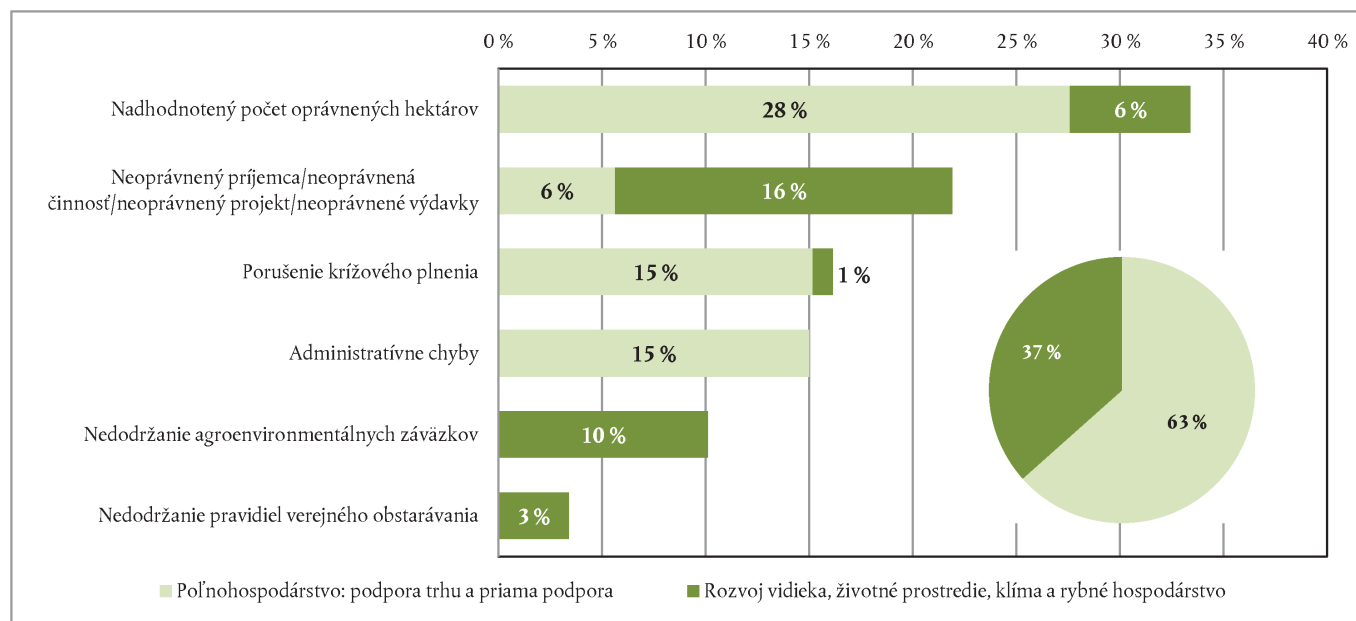
Komisia zastáva názor, že čisté finančné opravy, ktoré vyplývajú z viacročných postupov auditov zhody, ako aj zo spätne získaných súm od príjemcov pomoci vrátených do rozpočtu EÚ, predstavujú korekčnú kapacitu, ktorú je potrebné zohľadniť pri komplexnom hodnotení celkového systému vnútornej kontroly. Komisia ďalej poznamenáva, že – ako sa uvádza vo výročnej správe o činnosti GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za rok 2014 – jeho korekčná kapacita v roku 2014 predstavovala 863,5 mil. EUR (1,55 % celkových výdavkov na SPP) (pozri body 7.70 a 7.71 správy Dvora audítorov).

Komisia sa domnieva, že porušenie povinností krížového plnenia (0,6 percentuálneho bodu) by sa pri odhadovaní chybovosti nemalo brať do úvahy (pozri odpoveď Komisie na bod 7.7). Bez krížového plnenia je najpravdepodobnejšia chybovosť 3,0 %.

⁽²³⁾ Odhad chybovosti vypočítavame na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Na 95 % sme presvedčení, že miera chybovosti v celkovom súbore je v rozmedzí od 2,7 % (spodná hranica chybovosti) do 4,6 % (horná hranica chybovosti).

⁽²⁴⁾ Z toho 0,6 percentuálneho bodu tvoria chyby v súvislosti s krížovým plnením.

Graf 7.2 – Podiel jednotlivých typov chýb na odhadovanej chybovosti – prírodné zdroje

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.17. Povaha a štruktúra chýb sa v rámci jednotlivých špecifických hodnotení výrazne líšia. V nasledujúcich odsekoch sa preto venujeme každému hodnoteniu zvlášť.

EPZF – podpora trhu a priama podpora

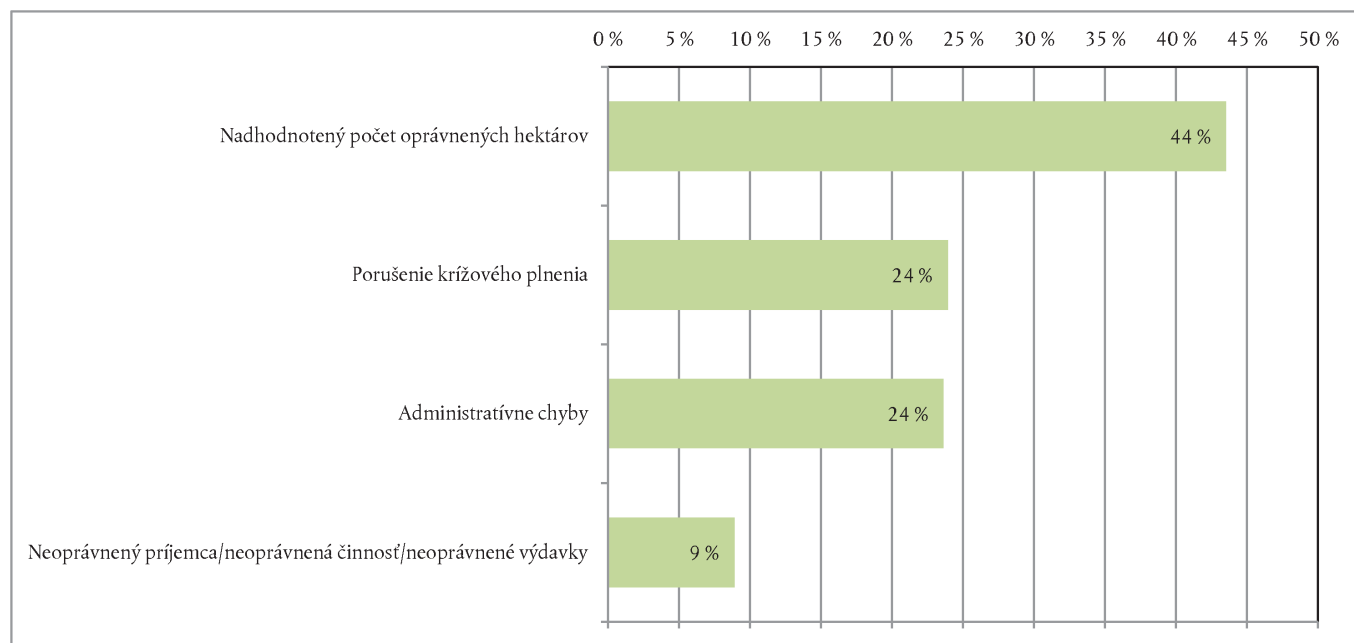
7.18. V prípade EPZF zo 183 operácií, ktoré podliehali auditu, bolo 93 (51 %) ovplyvnených chybami. Na základe 88 chýb, ktoré sme vyčíslili, sme odhadli mieru chybovosti 2,9 %.

7.19. V **grafe 7.3** je uvedené, akou mierou sa jednotlivé typy chýb podieľali na našom odhade chybovosti za rok 2014 v prípade EPZF.

ODPOVEDE KOMISIE

7.18. Komisia berie na vedomie najpravdepodobnejšiu chybovosť podľa odhadov Dvora audítorov, ktorá je nižšia ako v minulom roku. Bez krížového plnenia, ktoré predstavuje 0,7 percentuálneho bodu, je najpravdepodobnejšia chybovosť pre EPZF 2,2 %.

Graf 7.3 – Podiel jednotlivých typov chýb na odhadovanej chybovosti – EPZF

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.20. V 26 prípadoch vyčísliteľných chýb u konečných príjemcov mali vnútroštátne orgány k dispozícii dostatok informácií⁽²⁵⁾ na to, aby sa chybám predišlo alebo aby sa zistili a opravili pred deklarováním výdavkov Komisii. Ak by sa všetky tieto informácie použili na opravu chýb, odhadovaná chybovosť pri tomto špecifickom hodnotení by bola o 0,6 percentuálneho bodu nižšia. Okrem toho sme zistili, že v 34 prípadoch zistené chyby urobili vnútroštátne orgány. Tieto chyby sa na odhadovanej chybovosti podieľali vo výške 0,7 percentuálneho bodu.

ODPOVEDE KOMISIE

7.20. Komisia víta hodnotenie Dvora audítorov týkajúce sa úloh členských štátov a domnieva sa, že členské štáty mali urobiť viac pre zníženie počtu chýb. Komisia naďalej spolupracuje s členskými štátmi s cieľom znížiť výskyt chýb.

⁽²⁵⁾ Na základe podkladovej dokumentácie vrátane štandardných krížových kontrol a povinných kontrol.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.21. V žiadnom členskom štáte sa nezistila mimoriadna koncentrácia chýb v súvislosti s nadhodnotením oprávnených hektárov. V roku 2014 boli takéto chyby zistené v 12 zo 17 navštívených členských štátov. Polovica z týchto chýb nepresahuje 2 %, a preto má malý vplyv na celkovú odhadovanú chybovosť. Rovnako ako v minulom roku, väčšie chyby v tejto kategórii sa týkali platieb na neoprávnenú pôdu deklarovanú ako oprávnené trvalé pasienky (pozri rámček 7.1). V rámci 7.1 sa uvádza aj príklad chyby v súvislosti s nadhodnotením oprávnenej ornej pôdy.

Rámček 7.1 – Príklady platieb na nadhodnotenú oprávnenú pôdu
Trvalé pasienky

V Grécku dvaja z 12 preskúvaných príjemcov získali podporu v rámci SPS na parcely pôdy deklarované ako trvalé pasienky, pričom sa zistilo, že tieto boli pokryté hustým krovím, kríkmi, stromami a skalami. Parcely mali byť úplne alebo čiastočne vylúčené z pomoci EÚ. K týmto chybám došlo z dôvodu, že oprávnené plochy predmetných parciel boli v databáze gréckeho identifikačného systému poľnohospodárskych parciel (LPIS) nadhodnotené (pozri aj rámček 7.8 a bod 7.43). Grécke orgány opätovne posúdili oprávnenosť plôch a zistili preplatky v týchto prípadoch. Grécke orgány však nezačali ani v jednom prípade vymáhacie konanie. V jednom z dvoch prípadov sme zistili, že oprávnené plochy, ktoré boli zaznamenané v databázach LPIS, zostali aj po opätovnom posúdení nadhodnotené.

Situácie, keď bola pomoc vzťahujúca sa na plochu vyplatená na parcely pokryté neoprávnenou vegetáciou, boli zistené aj v Českej republike, Španielsku, vo Francúzsku, v Poľsku a na Slovensku.

Orná pôda

V Španielsku (Castilla-La Mancha) bola pomoc v rámci SPS vyplatená na parcelu, ktorá bola deklarovaná a v systéme LPIS evidovaná ako orná pôda. Parcela v skutočnosti slúžila ako motokrosová dráha.

Situácie, keď bola nadhodnotená orná pôda, boli zistené aj v Českej republike, Dánsku, Nemecku (Porýnie-Falcko, Šlezvicko-Holštajnsko), Španielsku (Andalúzia, Aragósko), vo Francúzsku, Taliansku (Lombardsko), Poľsku, na Slovensku, vo Fínsku a Spojenom kráľovstve (Anglicko).

7.21. Komisia si uvedomuje nedostatky týkajúce sa trvalých pasienkov. V rozličných krajinách prebieha vykonávanie akčných plánov a Dvor audítorov uznal ich efektívnosť v rámci 7.7.

Rámček 7.1 – Príklady platieb na nadhodnotenú oprávnenú pôdu

Komisia už zistila podobné nedostatky v Grécku a Španielsku a zabezpečila, aby boli riešené prostredníctvom akčných plánov, ktoré viedli k významným zlepšeniam.

Cieľom akčného plánu v Grécku bolo vyňatie neoprávnených parciel zo systému LPIS. Grécke orgány tento plán realizovali, čo viedlo k zníženiu plochy evidovanej v gréckej databáze LPIS ako trvalé pasienky z 3,6 mil. ha v roku 2012 na 1,5 mil. ha v októbri 2014 (pozri rámček 7.8).

Okrem opráv v systéme LPIS grécke orgány identifikovali aj neoprávnené vyplatené sumy.

Komisia už prijala pre rozpočtové roky 2010, 2011 a 2012 finančné opravy vzťahujúce sa na sumy, ktoré sa gréckym orgánom nepodarilo vymôcť. Očakáva sa, že postup posudzovania zhody pre rozpočtové roky 2013 a 2014 bude ukončený do konca roku 2015.

V uvedených členských štátoch Komisia vykonala audit. V Poľsku a Českej republike neboli zistené žiadne významné nedostatky. Vždy, keď je to potrebné, sa nedostatky zistené v kontrolnom systéme pre krízové plnenie riešia prostredníctvom postupov overenia súladu, ktoré vedú k čistým finančným opravám, čím sa zabezpečí primerané krytie rizika pre rozpočet EÚ.

Vnútroštátne orgány zistili túto skutočnosť vo februári 2014, keď aktualizovali systém LPIS pomocou najnovších dostupných družicových snímok (z roku 2012). Platba však bola uhradená v decembri 2013, t. j. pred touto aktualizáciou. Postup vymáhania za príslušné roky sa začal v novembri 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.22. Na základe preskúmania vybraných povinností krížového plnenia [pozri bod 7.14 písm. b)] sme zistili porušenia v 46 v prípadoch zo 170 platieb, ktoré podliehajú týmto povinnostiam. Frekvencia chýb v súvislosti s krížovým plnením (27 %) súhlasí s frekvenciou vykazovanou členskými štátmi v ich štatistikách o kontrole. Chyby v súvislosti s krížovým plnením sa na odhadovanej miere chybovosti uvedenej v bode 7.18 podieľali vo výške 0,7 percentuálneho bodu. Príklady chýb v súvislosti s krížovým plnením sú uvedené v rámciku 7.2.

Rámček 7.2 – Príklady chýb v súvislosti s krížovým plnením

Právne predpisy EÚ týkajúce sa krížového plnenia vyžadujú, aby sa pohyb/narodenie/úhyn dobytká oznámil do národnej databázy zvierat do siedmich dní. Tieto pravidlá sú dôležité z hľadiska znižovania rizika šírenia chorôb, keďže zabezpečujú kontrolu pohybu zvierat a zlepšujú sledovateľnosť zvierat. S cieľom znižovať úroveň znečistenia vody iné pravidlo krížového plnenia stanovuje hornú hranicu 170 kg na množstvo dusičnanov živočíšneho pôvodu, ktoré možno ročne aplikovať na jeden hektár pôdy v pásmach ohrozených dusičnanmi.

V Taliansku (Lombardsko) istý príjemca oznámil 370 pohybov alebo narodení jedincov dobytká, z ktorých 291 oznámil neskoro. Ten istý príjemca prekročil limit 170 kg dusičnanov na hektár takmer o 200 %. U iného príjemcu sa zistilo, že 237 zo 627 oznámení týkajúcich sa zvierat bolo podaných neskoro a že limit na dusičnany bol prekročený o 380 %.

Nedodržanie lehôt na oznámenie pohybov zvierat sa zistilo aj v Belgicku, Dánsku, Nemecku (Bavorsko), Estónsku, Španielsku (Kanárske ostrovy), Francúzsku, Maďarsku, Holandsku, Poľsku, na Slovensku a v Spojenom kráľovstve (Wales).

7.22. Pozri odpovede Komisie na body 7.7 a 7.14 písm. b).

Rámček 7.2 – Príklad chýb v súvislosti s krížovým plnením

Komisia vykonáva audity krížového plnenia v členských štátoch, pričom v mnohých z nich zistila nedostatky v kontrole a sankcionovaní v súvislosti s povinnosťami predkladať správy a všeobecne vo vzťahu k identifikácii a registrácii zvierat. Zistené prípady systematického nedodržavania Komisia vždy ďalej skúma prostredníctvom postupu overenia súladu. Pokiaľ ide o problémy, ktoré sa zistili v súvislosti s identifikáciou a registráciou zvierat, Komisia zaznamenala to isté ako Dvor audítorov a venuje týmto požiadavkám osobitnú pozornosť počas svojich auditov krížového plnenia.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.23. V niekoľkých prípadoch sme zistili aj chyby v administratívnom spracovaní žiadostí o pomoc vnútroštátnymi orgánmi. Najčastejšou chybou bolo prekročovanie stropu pre nároky v rámci SPS vo Francúzsku. Hoci sme túto systémovú chybu vykazovali v našich výročných správach za roky 2011, 2012 a 2013 ⁽²⁶⁾, bola prítomná aj v roku 2014 ⁽²⁷⁾. Komisia však prijala rozhodnutie o súlade s cieľom vylúčiť časť výdavkov z financovania EÚ na (rozpočtové) roky 2011 a 2012.

7.24. Zistili sme dva prípady, keď príjemca alebo výdavky neboli oprávnené na získanie pomoci EÚ.

Rámček 7.3 – Príklady platieb neoprávneným príjemcom alebo na neoprávnené výdavky

Vo Francúzsku bola pomoc EÚ v rámci podporného programu pre sektor vinohradníctva a vinárstva poskytnutá vinárskemu podniku na modernizáciu skladovacích zariadení. Časť pomoci sa použila na úhradu nákladov na demontáž a odstránenie starého zariadenia, pričom tieto neboli oprávnené na získanie podpory EÚ.

Prípady vyplatenia pomoci neoprávneným príjemcom sa zistili aj v Poľsku.

7.23. V rámci tohto postupu overenia súladu Komisia podrobne posúdila riziko pre fond. Toto riziko už bolo pokryté z čistých finančných opráv za roky podávania žiadostí 2011 a 2012. V súčasnosti prebiehajú postupy overenia súladu pre zvyšné príslušné roky podávania žiadostí.

Cieľom zavedeného akčného plánu je úplná náprava situácie v roku podávania žiadostí 2014. Komisia pozorne monitoruje vykonávanie tohto akčného plánu.

⁽²⁶⁾ Príklad 3.2 vo výročnej správe za rok 2011, rámček 3.1 vo výročnej správe za rok 2012 a rámček 3.5 vo výročnej správe za rok 2013.

⁽²⁷⁾ Francúzske orgány iniciovali nápravné opatrenie v roku 2013 s cieľom opraviť hodnotu platobných nárokov počnúc rozpočtovým rokom 2015 (rok podávania žiadostí 2014)

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Rozvoj vidieka, životné prostredie, klíma a rybné hospodárstvo

7.25. Pokiaľ ide o rozvoj vidieka, životné prostredie, klímu a rybné hospodárstvo, zo 176 operácií, ktoré podliehali auditu, bolo 84 (48 %) ovplyvnených chybami. Na základe 41 chýb, ktoré sme vyčíslili, je odhadovaná chybovosť 6,2 %.

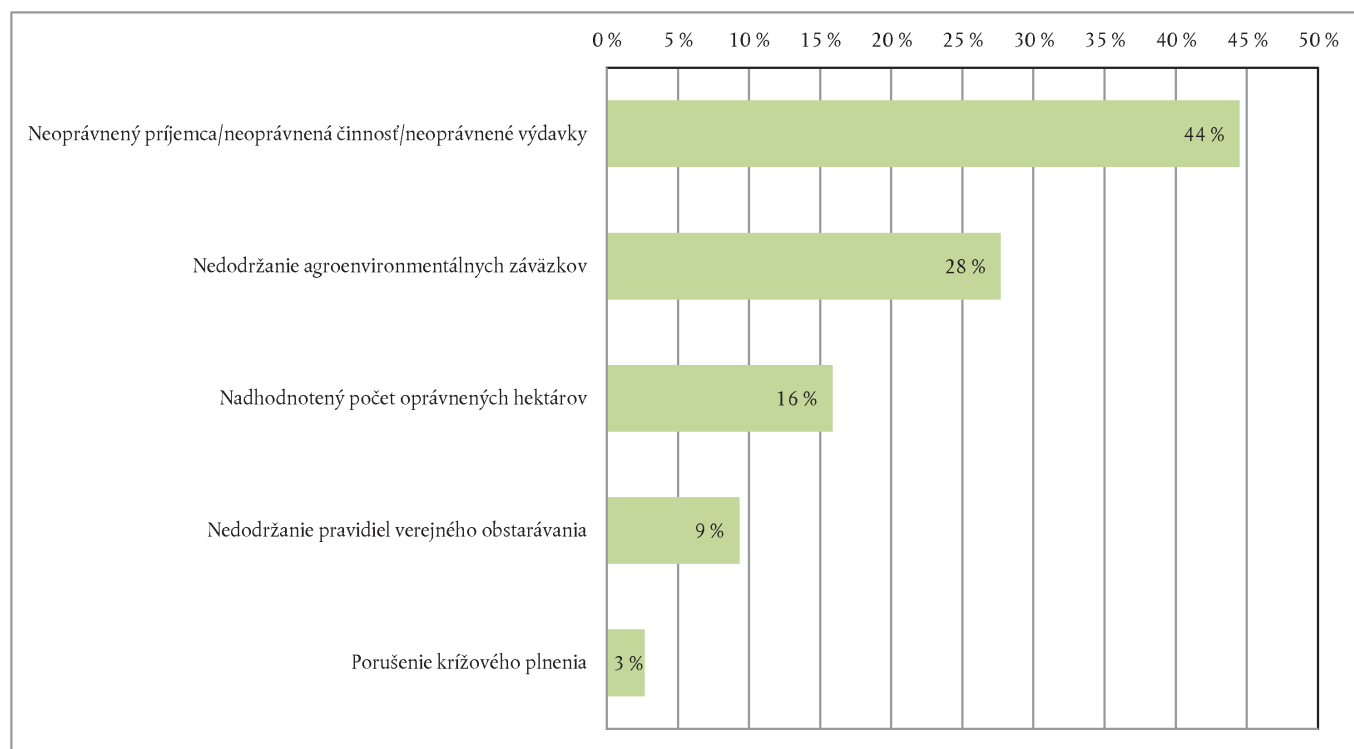
7.26. V **grafe 7.4** je uvedené, akou mierou sa jednotlivé typy chýb podieľali na našom odhade celkovej chybovosti za rok 2014.

7.25. Komisia berie na vedomie najpravdepodobnejšiu chybovosť podľa odhadov Dvora audítorov, ktorá je nižšia ako v minulom roku.

Bez krížového plnenia je najpravdepodobnejšia chybovosť pre „rozvoj vidieka, životné prostredie, klímu a rybné hospodárstvo“ 6,0 %.

Pozri aj odpoveď Komisie na bod 7.18.

Graf 7.4 – Podiel jednotlivých typov chýb na odhadovanej chybovosti – Rozvoj vidieka, životné prostredie, klíma a rybné hospodárstvo

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.27. Pokiaľ ide o rozvoj vidieka, zo 162 operácií sa 71 týkalo opatrení, ktoré sa vzťahujú na plochu, a 91 sa týkalo opatrení, ktoré sa nevzťahujú na plochu. Z týchto 162 opatrení bolo 79 (49 %) ovplyvnených chybami. Pokiaľ ide o výdavky na životné prostredie, klímu a rybné hospodárstvo, zo 14 operácií vo vzorke bolo päť (36 %) ovplyvnených chybami, z ktorých tri boli vyčísliteľné.

7.28. V 15 prípadoch vyčísliteľných chýb u konečných príjemcov mali vnútroštátne orgány dostatok informácií⁽²⁸⁾ na to, aby sa chybám predišlo alebo aby sa zistili a opravili pred deklarovaním výdavkov Komisii. Ak by sa všetky tieto informácie použili na opravu chýb, odhadovaná úroveň chybovosti pri tomto špecifickom hodnotení by bola o 3,3 percentuálneho bodu nižšia. Okrem toho sme zistili, že v troch prípadoch zistené chyby urobili vnútroštátne orgány. Tieto chyby sa na odhadovanej úrovni chybovosti podieľali vo výške 0,6 percentuálneho bodu.

7.27. Frekvencia chýb (vyčíslených aj nevyčíslených), ktoré Dvor audítorov zistil v oblasti rozvoja vidieka, sa znížila z 57 % v roku 2013 na 49 % v roku 2014. Chybovosť v oblasti rozvoja vidieka je potrebné vnímať aj s prihliadnutím na ambiciózne ciele politiky rozvoja vidieka.

Komisia konštatuje, že porušenie požiadaviek krížového plnenia sa týkalo len 10 operácií ovplyvnených chybami. Keďže požiadavky krížového plnenia neovplyvňujú oprávnenosť poľnohospodárov na pomoc v rámci SPP (prvý a druhý pilier) ani riadnosť platieb, Komisia zastáva názor, že ak sa tieto chyby vylúčia, množstvo operácií ovplyvnených chybami sa zníži na 69 (43 %).

Nižšia chybovosť v prípade opatrení, ktoré sa vzťahujú na plochu, potvrdzuje, že IACS zostáva účinným systémom na predchádzanie chybám a ich opravy.

7.28. Komisia si je vedomá, že vnútroštátne orgány mohli odhaliť množstvo chýb, ktoré zistil Dvor audítorov. Pravidlá SPP poskytujú členským štátom všetky potrebné nástroje, ktorými môžu zmierniť väčšinu rizík výskytu chýb.

Nedostatky v kontrolných systémoch, ktoré zistila Komisia, boli dôvodom vypracovania akčných plánov zo strany členských štátov s cieľom zistiť hlavné príčiny chýb a prijať vhodné nápravné opatrenia.

⁽²⁸⁾ Na základe podkladovej dokumentácie vrátane krížovej kontroly informácií z databáz a na základe povinných kontrol.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.29. Chyby sa zistili v operáciách zaradených do vzorky vo všetkých 18 kontrolovaných členských štátoch. Úroveň chybovosti a typy chýb sú podobné ako tie, ktoré sa zistili v uplynulých rokoch. Takisto ako po minulé roky sa prevažná časť (54 %) odhadovanej chybovosti, ktorá je uvedená v bode 7.25, týkala opatrení, ktoré sa nevzťahujú na plochu. V tejto súvislosti sme vo februári 2015 vydali osobitnú správu, v ktorej analyzujeme príčiny chýb vo výdavkoch na rozvoj vidieka a ako sa riešia ⁽²⁹⁾.

7.30. Na základe špecifických požiadaviek pri investičných projektoch možno pomoc zamerať na určité kategórie príjemcov a tak zlepšiť účinnosť výdavkov v oblasti rozvoja vidieka. Z 91 preskúmaných operácií týkajúcich sa opatrení, ktoré sa nevzťahujú na plochu, sa však v 14 prípadoch (15 %) nedodržali požiadavky oprávnenosti. Odhadujeme, že v troch zo 14 prípadov príjemcovia umelo vytvorili podmienky s cieľom obísť kritériá oprávnenosti. Podrobnosti sú zhrnuté v rámciku 7.4. Dve z troch vyčísliteľných chýb v oblasti životného prostredia, klímy a rybného hospodárstva súvisia s neoprávnenými výdavkami.

7.29. Komisia počas svojich auditov v niekoľkých členských štátoch zistila podobné nedostatky, aké zistil Dvor audítorov. Príslušným členským štátom boli uložené značné čisté finančné opravy s cieľom chrániť rozpočet EÚ. V súčasnosti prebiehajú postupy schválenia účtov. Okrem toho v prípadoch, v ktorých boli vznesené výhrady, sú príslušné členské štáty povinné vykonať nápravné opatrenia.

Vo výročnej správe o činnosti za rok 2014 generálny riaditeľ GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vzniesol výhrady týkajúce sa výdavkov na rozvoj vidieka v prípade 16 členských štátov (28 platobných agentúr). Tieto výhrady sa týkali nedostatkov zistených v systéme riadenia a kontroly a v prípade potreby boli príslušné členské štáty požiadané, aby tieto nedostatky odstránili prostredníctvom nápravných opatrení.

Komisia oceňuje analýzu Dvora audítorov týkajúcu sa príčin chýb, ktorú uviedol v osobitnej správe č. 23/2014 a ktorá vo veľkej miere potvrdzuje analýzu Komisie predloženú Európskemu parlamentu a Rade v júni 2013 [SWD(2013) 244], podľa ktorej sú ambiciózne politické ciele tejto politiky a nedostatočné kontrolné systémy faktormi, ktoré prispeli k chybovosti.

Komisia zdôrazňuje, že vysoká chybovosť pri opatreniach, ktoré sa nevzťahujú na plochu, nemusí nevyhnutne znamenať podvod alebo zneužitie finančných prostriedkov EÚ. V skutočnosti boli politické ciele jednotlivých opatrení veľmi často splnené a nedošlo k plytvaniu peniazmi daňovníkov.

V programovom období 2014 – 2020 musia všetky programy rozvoja vidieka zahŕňať ex-ante posúdenie overiteľnosti a kontrolovateľnosti opatrení, ktoré spoločne vykonáva riadiaci orgán a platobná agentúra.

7.30. V prípade opatrení, ktoré sa nevzťahujú na plochu, sa umelo vytvorené podmienky – ako ich označil Dvor audítorov – týkajú len troch z 91 preskúmaných operácií. Hlavné nedostatky pri investičných operáciách sa týkajú aspektov neoprávnenosti (výdavkov alebo príjemcu).

Komisia sa stotožňuje s obavami Dvora audítorov pokiaľ ide o umelo vytvorené podmienky, chcela by však zdôrazniť, že je ťažké dokázať ich existenciu a že ich možno odhaliť len pri dodržaní prísnych podmienok stanovených Súdnym dvorom Európskej únie.

Komisia uplatnila čisté finančné opravy na základe svojich auditov v prípade opatrení, ktoré sa nevzťahujú na plochu, a podľa potreby v tom bude pokračovať. Najčastejšie dôvody pre finančné opravy boli nedostatky týkajúce sa kontrol kritérií oprávnenosti, primeranosti nákladov alebo uplatňovania kritérií výberu. V akčných plánoch na zníženie chybovosti v oblasti rozvoja vidieka sa osobitný dôraz kladie na nápravné opatrenia týkajúce sa požiadaviek oprávnenosti pri opatreniach, ktoré sa nevzťahujú na plochu.

⁽²⁹⁾ Pozri osobitnú správu č. 23/2014 s názvom Chyby vo výdavkoch na rozvoj vidieka: aké sú príčiny a ako sa riešia?

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 7.4 – Chyby oprávnenosti – pravdepodobne umelo vytvorené podmienky s cieľom získať pomoc v rozpore so zámermi investičného opatrenia

Zistili sme tri prípady s podozrením na úmyselné obídenie pravidiel s cieľom získať pomoc v rozpore so zámermi predmetného opatrenia (v dvoch prípadoch išlo o modernizáciu poľnohospodárskych podnikov a v jednom prípade o založenie a rozvoj podniku). Tieto prípady boli postúpené Európskemu úradu pre boj proti podvodom na analýzu a možné vyšetrenie. V záujme zachovania dôvernosti nemožno odhaliť konkrétne podrobnosti o týchto prípadoch. Na ilustráciu však uvádzame tieto typické príklady:

- dobre etablované spoločnosti, ktoré by v prípade, že by o pomoc žiadali priamo vo svojom mene, nespĺňali podmienky na získanie financií, zakladajú nové subjekty a pod ich hlavičkou pripravujú projekty tak, aby formálne spĺňali kritériá oprávnenosti a výberu. Podmienky, ktoré mohli byť týmto spôsobom umelo vytvorené, súvisia s plnením kritérií, podľa ktorých musí byť žiadateľom mikropodnik (s menej ako 10 zamestnancami a obratom alebo súvahou hodnotou do 2 mil. EUR) alebo podľa ktorých musí daný podnik vlastniť alebo spravovať mladý poľnohospodár (osoba do 40 rokov veku, ktorá začína podnikáť v poľnohospodárskom odvetví),
- skupiny osôb (príslušníci rovnakej rodiny alebo rovnakej hospodárskej skupiny) založia niekoľko subjektov s cieľom získať pomoc, ktorá presahuje strop povolený v rámci podmienok investičného opatrenia. Hoci príjemcovia deklarovali, že tieto subjekty pôsobili nezávisle, v zásade to tak nebolo, keďže boli vytvorené tak, aby fungovali spolu. V skutočnosti patrili do rovnakej hospodárskej skupiny, mali spoločné pracovisko, zamestnancov, klientov, dodávateľov a zdroje financovania.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 7.4 – Chyby oprávnenosti – pravdepodobne umelo vytvorené podmienky s cieľom získať pomoc v rozpore so zámermi investičného opatrenia

Podľa hodnotenia Dvora audítorov sa vyskytli tri prípady, v ktorých existuje podozrenie z umelo vytvorených podmienok s cieľom obísť kritériá oprávnenosti. Na základe rozsudku C-434/12 Súdného dvora Európskej únie, aby sa dokázali „umelo vytvorené podmienky“, musia sa samostatne preukázať subjektívne aj objektívne prvky. V tejto súvislosti by Komisia chcela zdôrazniť, že „umelo vytvorené podmienky“ implikujú dôkaz úmyselného činu, ktorý zahŕňa podvodné konanie s cieľom získať neoprávnenú alebo protiprávnú výhodu.

Komisia sa stotožňuje s obavami Dvora audítorov. Na preukázanie umelo vytvorených podmienok je potrebné dodržiavať podmienky prísne stanovené Súdnym dvorom Európskej únie. Je nevyhnutné zachovať právnu istotu príjemcov, ktorí konajú v súlade s platnými právnymi predpismi. Platobné agentúry preto môžu odmietnuť platbu len na základe jasne preukázaných dôkazov, a nie iba na základe podozrenia. Často preto investujú čas a úsilie do zozbierania nezvratných dôkazov, a následne začnú postupy vymáhania finančných prostriedkov.

Najmä v jednom z prípadov, ktoré uvádza Dvor audítorov, sám členský štát identifikoval riziko „umelo vytvorených podmienok“ dávno pred auditom Dvora audítorov a pred uhradením akýchkoľvek platieb konečným príjemcom a dôsledne vykonal všetky procesné kroky požadované vo vnútroštátnych právnych predpisoch v prípade podozrenia z umelo vytvorených podmienok vrátane kontaktovania príslušných vnútroštátnych orgánov pre boj proti podvodom. Pred vyplatením prostriedkov konečnému príjemcovi členský štát dospel k záveru, že nemá dostatok dôkazov na to, aby platbu odmietol. Členský štát však tento prípad ďalej sledoval a na základe neskorších dôkazov podnikol kroky na vymáhanie finančných prostriedkov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.31. Skúmaná vzorka zahŕňala 36 operácií súvisiacich s agroenvironmentálnymi platbami, ktoré sa týkajú využívania poľnohospodárskych výrobných metód zlučiteľných s ochranou životného prostredia, krajiny a prírodných zdrojov. Zistili sme, že v šiestich prípadoch (17 %) poľnohospodári nespĺnili všetky podmienky na platbu. Príklad takejto chyby je uvedený v rámciku 7.5.

Rámček 7.5 – Príklad nedodržania agroenvironmentálnych záväzkov

Príjemca v Spojenom kráľovstve (Wales) sa z environmentálnych dôvodov zaviazal⁽³⁰⁾, že každý rok pred 15. májom uzavrie lúku na kosenie a preruší jej spásanie minimálne na 10 nasledujúcich týždňov. Zistili sme, že žiadny záväzok sa nedodržiaval.

Podobné prípady nedodržania agroenvironmentálnych záväzkov boli odhalené v Nemecku (Porýnie-Falcko), Taliansku (Umbria) a v Spojenom kráľovstve (Anglicko).

7.32. V prípade 27 preskúmaných operácií boli príjemcovia povinní dodržiavať pravidlá verejného obstarávania. Tieto pravidlá majú zabezpečiť, aby sa požadované tovary a služby nakupovali za najvýhodnejších podmienok, a zabezpečiť rovnaký prístup k verejným zákazkám a dodržiavanie zásad transparentnosti a nediskriminácie. Zistili sme, že v 13 prípadoch (48 %) sa nedodržiало buď jedno, alebo viac pravidiel. Príklad takejto chyby je uvedený v rámciku 7.6.

7.31. Komisia uskutočnila audit vykonávania agro-environmentálnych opatrení v programovom období 2007 – 2013 vo všetkých členských štátoch, pričom boli uplatnené finančné opravy, ktoré sa budú v prípade potreby uplatňovať aj v budúcnosti. Napriek pretrvávajúcim nedostatkom sa celková kvalita vykonávania za uvedené obdobie zlepšila.

Rámček 7.5 – Príklad nedodržania agro-environmentálnych záväzkov

Komisia takisto už zistila podobné nedostatky v niektorých členských štátoch počas vykonávania svojich auditov. Boli vykonané čisté finančné opravy, ktoré sa v prípade potreby budú naďalej vykonávať na pokrytie rizika pre rozpočet EÚ.

7.32. Komisia už zistila podobné nedostatky v oblasti verejného obstarávania. V niektorých členských štátoch, ktoré Dvor audítorov uvádza v rámciku 7.6, už boli uplatnené značné čisté finančné opravy alebo v nich stále prebiehajú postupy overenia súladu a v prípade potreby budú čisté finančné opravy uplatnené. Verejné obstarávanie je zároveň jedným zo základných prvkov akčných plánov pre rozvoj vidieka.

Komisia konštatuje, že bola vyčíslená len jedna chyba, na ktorú upozornil Dvor audítorov.

Komisia navyše 19. decembra 2013 prijala nové usmernenia na stanovenie čistých finančných opráv, ktoré sa majú vykonať pri výdavkoch financovaných v rámci zdieľaného hospodárenia v prípade nedodržania pravidiel verejného obstarávania. Podľa týchto usmernení sa nedodržanie pravidiel verejného obstarávania má posudzovať na základe zásady proporcionality.

Usmerňovací dokument o najčastejších nezrovnalostiach v spravovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov už bol predložený členským štátom.

⁽³⁰⁾ Takéto poľnohospodárske postupy majú niekoľko environmentálnych výhod, napríklad podporujú opätovné etablovanie ubúdajúcich rastlinných druhov v rozmanitom prírodnom biotope, ktorý poskytne zdroje obživy a úkryt voľne žijúcim zvieratám.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 7.6. – Príklad porušenia pravidiel verejného obstarávania

Verejný subjekt zodpovedajúci za správu vodných zdrojov v Poľsku získal podporu na renováciu dvoch prečerpávacích staníc. Zákazku na stavebné práce získala súkromná spoločnosť v rámci postupu verejného obstarávania. Prijemca závažne porušil zákon o verejnom obstarávaní tým, že obmedzil právo potenciálnych uchádzačov na rovnaký prístup a spravodlivú hospodársku súťaž. Víťazná ponuka – jediná predložená – nespĺňala výberové kritériá. Navyše na vypracovaní ponuky sa spolupodieľala rovnaká spoločnosť, ktorá vypracovala aj technické špecifikácie a rozpočet práce a materiálov pre danú verejnú súťaž. Z týchto dôvodov mala byť víťazná spoločnosť z verejnej súťaže vylúčená.

Porušenie pravidiel verejného obstarávania sa zistilo aj v Bulharsku, Nemecku (Sasko-Anhaltsko), Grécku, Španielsku (Castilla-La Mancha), Francúzsku, Taliansku (Apúlia), Holandsku a Rumunsku. Tieto chyby však neboli vyčíslené.

7.33. Na základe preskúmania vybraných povinností krížového plnenia [pozri bod 7.14 písm. b)] sme zistili porušenia v 17 prípadoch (27 %) zo 64 platieb, ktoré podliehajú týmto povinnostiam. Chyby v súvislosti s krížovým plnením sa na odhadovanej miere chybovosti uvedenej v bode 7.25 podieľali vo výške 0,2 percentuálneho bodu.

7.34. Vnútroštátne orgány majú povinnosť kontrolovať primeranosť nákladov. Pri 20 investičných projektoch sme zistili, že táto kontrola sa neuskutočnila, ako sa požaduje. Takéto chyby sa však vo všeobecnosti nedajú vyčíslieť vzhľadom na to, že nemožno určiť výšku neoprávnených výdavkov. Ďalšie informácie o primeranosti nákladov sú zhrnuté v časti Otázky týkajúce sa výkonnosti v oblasti rozvoja vidieka (pozri bod 7.88).

7.33. Pozri odpovede Komisie na bod 7.7 a bod 7.14 písm. b).

7.34. Komisia sa domnieva, že administratívne kontroly primeranosti nákladov sú nevyhnutné na zabezpečenie účinnosti kontrolného systému. Komisia v rámci svojich auditov zhody zistila aj nedostatky týkajúce sa posudzovania primeranosti nákladov a v záujme ochrany finančných záujmov EÚ uložila príslušné finančné opravy.

Komisia by chcela poznamenať, že v budúcom programovom období 2014 – 2020 sa na úhradu platieb (paušálne financovanie, štandardná stupnica jednotkových nákladov a jednorazové platby) budú vo väčšej miere využívať zjednodušené náklady. Týmto postupom by sa malo prispieť k efektívnejšiemu a správnejšiemu využívaniu finančných prostriedkov.

Pozri aj odpoveď Komisie na bod 7.88.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Preskúmanie vybraných systémov a výročných správ o činnosti

Systémy členských štátov týkajúce sa riadnosti operácií z EPZF

Integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS)

7.35. IACS je hlavným systémom riadenia a kontroly zavedeným na zabezpečenie riadnosti platieb priamej pomoci⁽³¹⁾. Vzťahuje sa na vyše 90 % výdavkov z EAGF a vo výraznej miere prispieva k predchádzaniu chybám a znižovaniu úrovne chybovosti v schémach pomoci, v ktorých sa uplatňuje, čo potvrdzuje Komisia⁽³²⁾ aj naše vlastné audity.

7.36. Systém pozostáva z databáz poľnohospodárskych podnikov a žiadostí o pomoc, z identifikačného systému poľnohospodárskych parciel (LPIS), registrov hospodárskych zvierat a z registra nárokov v tých členských štátoch, ktoré uplatňujú SPS. Platobné agentúry vykonávajú administratívne krížové kontroly medzi týmito databázami s cieľom uistiť sa, že platby sa uhrádzajú v správnej výške oprávneným príjemcom na oprávnenú pôdu alebo zvieratá. Väčšina žiadateľov (95 %) získava platby na základe úspešného absolvovania týchto administratívnych kontrol. Pri zvyšných 5 % sa vykonávajú ešte ďalšie kontroly na mieste.

7.37. Preskúmali sme systém IACS v Chorvátsku, kde sme spozorovali len menšie nedostatky v administratívnom spracovaní žiadostí a v kvalite inšpekcií na mieste vykonávaných chorvátskymi orgánmi. Tieto nedostatky nemajú vplyv na spoľahlivosť systému.

7.38. Okrem toho sme uskutočnili administratívnu previerku dokumentov vzorky 14 auditov zhody Komisie zameraných na výdavky z EPZF. Komisia vykázala významné nedostatky v 10 zo 14 predmetných systémov členských štátov. Zistili sme, že útvary Komisie odviadli prácu v uspokojivej kvalite (pozri bod 7.62).

7.35. Komisia víta hodnotenie Dvora audítorov, podľa ktorého je systém IACS významným prínosom pri predchádzaní a znižovaní chybovosti. Komisia sa domnieva, že kvalita a rozsah pôsobnosti systému IACS sú kľúčové na zabezpečenie riadnosti platieb priamej pomoci.

Komisia okrem toho poznamenáva, že systém IACS sa vzťahuje aj na 40,2 % výdavkov EPFRV, najmä na agro-environmentálne opatrenia a znevýhodnené oblasti.

7.37. Komisia súhlasí s názorom Dvora audítorov.

7.38. Komisia víta názory Dvora audítorov.

⁽³¹⁾ V prípade opatrení na rozvoj vidieka, ktoré sa vzťahujú na plochu, sa prostredníctvom IACS overujú aj niektoré hlavné prvky, ako je oprávnená plocha.

⁽³²⁾ Pre priamu pomoc, na ktorú sa takmer výhradne vzťahuje systém IACS, sa vo výročnej správe o činnosti GR AGRI uvádza upravená úroveň chybovosti vo výške 2,54 % (príloha 10 časť 3.2) a pre trhové opatrenia, na ktoré sa vzťahujú iné systémy, upravená chybovosť vo výške 3,87 % (príloha 10 časť 3.1).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Nápravné opatrenia vykonané v súvislosti s nedostatkami systému IACS vykázanými v predchádzajúcich výročných správach

7.39. V období rokov 2007 – 2013 sme uskutočnili audity systémov IACS v 35 platobných agentúrach a nahlásili vážne nedostatky zistené v príslušných výročných správach. Pokiaľ ide o túto správu, navštívili sme osem platobných agentúr v šiestich členských štátoch s cieľom zhodnotiť, či účinne a včas odstránili nedostatky týkajúce sa systému LPIS a či Komisia uplatnila finančné opravy ⁽³³⁾ zodpovedajúce stratám financií EÚ za všetky rozpočtové roky, ktorých sa tieto pochybenia týkali. Správne informácie o oprávnenosti pôdy v databáze LPIS sú podmienkou pre spoľahlivé administratívne krížové kontroly a správne platby pomoci.

7.40. Naše hodnotenie ukázalo, že všetky skúmané platobné agentúry pod dôsledným vedením a aktívnym dohľadom Komisie prijali nápravné opatrenia, ktoré celkovo viedli k zlepšeniu situácie. Nápravné opatrenia sa však zakaždým neprijali okamžite a v niekoľkých prípadoch naďalej pretrvávajú nedostatky, hoci v menšej miere. Vo všetkých kontrolovaných prípadoch Komisia nariadila finančné opravy alebo začala postupy overenia súladu.

7.41. Zistili sme, že nedostatkami v systémoch LPIS sa zaoberali všetky kontrolované členské štáty. V prípade troch členských štátov boli celkové výsledky uspokojivé (pozri rámček 7.7). Vo zvyšných troch členských štátoch však naďalej pretrvávajú niekoľko závažných nedostatkov (pozri rámček 7.8).

7.40. Pozri aj odpovede Komisie na rámčeky 7.7 a 7.8.

V niektorých prípadoch si rozsah nápravných opatrení vyžadoval vypracovanie dlhodobého akčného plánu alebo doplnenie nových prvkov do existujúcich akčných plánov. Napriek tomu všetky akčné plány, ukončené alebo prebiehajúce, priniesli významné zlepšenie kvality systému LPIS a Komisia bude dbať o to, aby sa toto zlepšenie zachovalo a/alebo aby sa v ňom pokračovalo. Do dokončenia realizácie nápravných opatrení budú riziko pre fond krytý finančné opravy.

7.41. Pozri aj odpovede Komisie na rámčeky 7.7 a 7.8.

Vo všetkých prípadoch prebiehajú postupy overenia súladu a v prípade pretrvávania nedostatkov povedú k ďalším čistým finančným opravám.

Viac informácií o akčných plánoch sa nachádza v časti 3.2 prílohy 10 k výročnej správe o činnosti GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za rok 2014.

⁽³³⁾ Sumy sa získali späť od dotknutých členských štátov v rámci postupu overenia súladu, pozri článok 52 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 7.7 – Členské štáty, v ktorých boli nápravné opatrenia v súvislosti s nedostatkami v systéme LPIS uspokojivé

Bulharsko: V predchádzajúcich výročných správach ⁽³⁴⁾ sme informovali, že údaje o oprávnených plochách evidovaných v bulharskom systéme LPIS neboli spoľahlivé a že výsledky kontrol na mieste boli neuspokojivé. Na odstránenie týchto nedostatkov bol vypracovaný akčný plán, ktorý sa vykonával od roku 2009 do roku 2011. Pri našom preskúmaní sme zistili, že boli prijaté účinné nápravné opatrenia. Systém LPIS sa zlepšil a pravidelne sa aktualizuje. Zlepšila sa aj kvalita kontrol na mieste.

Portugalsko: V našej výročnej správe za rok 2007 ⁽³⁵⁾ sme informovali o závažných nedostatkoch v portugalskom systéme LPIS. V roku 2011 Portugalsko pripravilo významnú revíziu systému LPIS, ktorá bola ukončená v roku 2013. Audity Komisie však ukázali, že kvalitu tejto práce nepriaznivo ovplyvnila skutočnosť, že sa pri nej vychádzalo z družicových snímok z rokov 2010 a 2011. V roku 2013 sa začalo ďalšie preskúmanie na základe aktuálnejších družicových snímok s cieľom napraviť zostávajúce nedostatky. Naš audit ukázal, že údaje o oprávnenosti založené na analýze najaktuálnejších družicových snímok majú celkovo primeranú kvalitu.

Rumunsko: V predchádzajúcich výročných správach ⁽³⁶⁾ sme vykazovali závažné nedostatky v Rumunsku v súvislosti s udržiavaním aktuálnosti systému LPIS. Rumunsko v roku 2009 prijalo akčný plán, ktorý ukončilo v roku 2011. Zistili sme, že sa urobili pokroky v zlepšovaní kvality systému LPIS.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 7.7 – Členské štáty, v ktorých boli nápravné opatrenia v súvislosti s nedostatkami v systéme LPIS uspokojivé

Audity Komisie potvrdzujú, že nápravnými opatreniami vykonanými v Bulharsku, Portugalsku a Rumunsku sa systém LPIS zlepšil.

⁽³⁴⁾ Pozri prílohu 5.2 k výročnej správe za rok 2008 a príklad 3.4 vo výročnej správe za rok 2010.

⁽³⁵⁾ Pozri prílohu 5.1.2 k výročnej správe za rok 2007.

⁽³⁶⁾ Pozri prílohu 5.2 k výročnej správe za rok 2008 a príklad 3.3 vo výročnej správe za rok 2011.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 7.8 – Členské štáty, v ktorých pretrvávajú nedostatky v systéme LPIS

Grécko: V predchádzajúcich výročných správach⁽³⁷⁾ sme vykazovali nedostatky v gréckom systéme LPIS, a to najmä v súvislosti s oprávnenosťou parciel trvalých pastvín. Prvé zásadnejšie preskúmanie systému LPIS bolo ukončené len v roku 2013; bolo obzvlášť zamerané na extenzívne pasienky. Druhé preskúmanie sa uskutočnilo v roku 2014 na žiadosť Komisie. V dôsledku týchto preskúmaní sa plocha oprávnených trvalých pasienkov evidovaná v gréckom systéme LPIS zmenšila z 3,6 milióna hektárov v roku 2012 na 1,5 milióna hektárov v roku predkladania žiadostí 2014.

Zistili sme, že nové oprávnené plochy po poslednom preskúmaní vo všeobecnosti vernejšie zodpovedajú súčasnému stavu. Vyžadujú sa však ďalšie zásadné nápravné opatrenia, predovšetkým pokiaľ ide o extenzívne pasienky. Pri 2 z 15 náhodne vybraných parciel s trvalými pasienkami, ktoré sme skontrolovali, bola oprávnená plocha evidovaná v systéme LPIS vzhľadom na skutočnú trávnatú pokrývku na parcelách aj po oboch preskúmaniach naďalej nadhodnotená (ďalší príklad je uvedený v rámciku 7.1)⁽³⁸⁾. Navyše sme poukázali na skutočnosť, že grécke ministerstvo poľnohospodárstva sa rozhodlo spätne nezískavať od príjemcov preplatky, ktoré boli v minulosti vyplatené v súvislosti s nesprávne určenými oprávnenými extenzívnymi pasienkami v gréckom systéme LPIS.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 7.8 – Členské štáty, v ktorých pretrvávajú nedostatky v systéme LPIS

Pozri aj odpoveď Komisie k rámciku 7.1.

V rámci následných auditov vykonaných Komisiou a týkajúcich sa vykonávania akčných plánov boli zistené podobné nedostatky. Komisia sa domnieva, že hoci boli vykonané značné nápravné opatrenia, niektoré nedostatky, pokiaľ ide o oprávnenosť trvalých pasienkov v Grécku a Španielsku, pretrvávajú. Komisia by však chcela zdôrazniť, že nápravné opatrenia vykonané v rokoch 2014 a 2015 sa ukázali ako uspokojivé pre obe krajiny a ich výsledkom je odstránenie neoprávnených plôch z oboch systémov LPIS: v Grécku sa plocha registrovaná ako trvalé pasienky zmenšila z 3,6 mil. ha na 1,5 mil. ha a v Španielsku sa oprávnená plocha zmenšila z 18,4 mil. ha na 15,6 mil. ha.

Akékoľvek zistené zostávajúce nedostatky sa ďalej riešia prostredníctvom postupov overenia súladu, ktorými sa zabezpečuje, že riziko pre rozpočet EÚ je primerane kryté čistými finančnými opravami.

Informácie o vykonávaní akčných plánov, ktoré požadovala Komisia, sú uvedené vo výročnej správe o činnosti GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za rok 2014.

⁽³⁷⁾ Pozri prílohu 3.2 k výročnej správe za rok 2009, príklad 3.2 vo výročnej správe za rok 2010 a rámcik 3.1 vo výročnej správe za rok 2013.

⁽³⁸⁾ Komisia vo svojom audite uskutočnenom v novembri 2014 dospela k záveru, že pokiaľ ide o trvalé pasienky, aktualizácia systému LPIS nie je ukončená, keďže v mnohých prípadoch sú neoprávnené plochy, napríklad pôda pokrytá kríkmi, krovím a skalami, evidované v systéme LPIS ako oprávnené. GR AGRI preto vo svojej výročnej správe o činnosti za rok 2014 vznieslo výhradu v súvislosti s Gréckom, ktoré sa v kontexte svojho akčného plánu riadne nezaoberalo problematikou trvalých pastvín (pozri tiež bod 7.43).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Španielsko (Andalúzia, Castilla-La Mancha a Extremadura): V predchádzajúcich výročných správach⁽³⁹⁾ sme poukázali na zásadné nedostatky v systéme LPIS v prípade Španielska (Andalúzia⁽⁴⁰⁾, Castilla-La Mancha a Extremadura). Referenčné parcely, ktoré boli v skutočnosti úplne alebo čiastočne pokryté skalami, hustým lesom alebo kríkmi, boli deklarované a dotované ako trvalé pasienky. Španielske orgány zaviedli akčný plán, ktorého cieľom bolo zlepšiť systém LPIS na vnútroštátnej úrovni a ktorý v roku 2013 vyhlásili za ukončený. Komisia však zistila, že v prípade území pasienkov posúdenie oprávnenosti nebolo spoľahlivé, a požiadala španielske orgány o dôslednejšiu revíziu a zlepšenie v súvislosti s oprávnenosťou pasienkov, pričom od roku 2015 zaviedla oveľa prísnejšie kritériá.

Zároveň sme zistili, že výsledky nápravných opatrení týkajúcich sa roku podávania žiadostí 2013 neboli uspokojivé. Zaznamenali sme však, že v rokoch 2014 a 2015 sa začali ďalšie nápravné opatrenia s cieľom zlepšiť danú situáciu.

Taliansko: V našej výročnej správe za rok 2011⁽⁴¹⁾ sme poukázali na nedostatky v systéme LPIS v Taliansku (Lombardsko) týkajúce sa extenzívnych pasienkov v horských oblastiach. Zistili sme, že nedostatky týkajúce sa oprávnených plôch trvalých pasienkov evidovaných v systéme LPIS sa doteraz neriešili, najmä pokiaľ ide o malé parcely. V 12 z 18 vybraných prípadov parciel trvalých pastvín, ktoré boli predmetom revízie talianskych orgánov, sme zistili, že oprávnená plocha evidovaná v systéme LPIS bola naďalej nadhodnotená.

ODPOVEDE KOMISIE

Vykonávanie akčného plánu na zlepšenie informácií v LPIS pokračovalo aj v rokoch 2014 a 2015 a Komisia ho dôkladne monitorovala (audity v júli a novembri 2014).

Keďže Komisia vyhodnotila situáciu ako nie celkom uspokojivú, pre rozpočtový rok 2015 (rok podávania žiadostí 2014) sa rozhodlo o znížení platieb pre Grécko.

Grécke orgány identifikovali výšku prostriedkov neoprávnene vyplatených v dôsledku minulých preplátok. Tieto sumy sa overujú prostredníctvom postupu overenia súladu.

Komisia zastáva názor, že opatrenia prijaté španielskymi orgánmi boli čiastočne uspokojivé. Prebiehajú ďalšie nápravné opatrenia, ako uviedol Dvor audítorov, týkajúce sa rokov 2014 a 2015.

Komisia bude túto situáciu naďalej sledovať a akékoľvek zostávajúce nedostatky sa budú riešiť prostredníctvom postupov overenia súladu s cieľom zabezpečiť primerané krytie rizika pre rozpočet EÚ.

⁽³⁹⁾ Pozri prílohu 3.2 k výročnej správe za rok 2010 a prvý prípad v príklade 3.1 vo výročnej správe za rok 2011.

⁽⁴⁰⁾ Andalúzie sa týka prvý prípad v rámci 3.1 vo výročnej správe za rok 2011.

⁽⁴¹⁾ Pozri prílohu 3.2 k výročnej správe za rok 2011.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Kontrola Komisie nadväzujúca na naše zistenia

7.42. Komisia zahrnula do vlastných auditov kontrolu nami zistených nedostatkov. Všetkým členským štátom Komisia nariadila finančné opravy⁽⁴²⁾ alebo iniciovať postupy overenia súladu. Podrobnosti sú uvedené v **tabuľke 7.1**:

7.42. *Pre Španielsko a Taliansko uvedené rozpočtové roky zatiaľ nie sú kryté finančnými opravami, keďže stále prebieha postup overenia súladu.*

Tabuľka 7.1 – Finančné opravy uložené Komisiou pre nedostatky systému LPIS

Členský štát	Systémový nedostatok nahlásený Dvorom audítorov v rozpočtovom roku	Posledný rozpočtový rok ovplyvnený systémovým nedostatkom	Rozpočtové roky, na ktoré sa vzťahovali finančné opravy	Celková výška finančných opráv (v mil. EUR)	Rozpočtové roky, na ktoré sa koncom roka 2014 nevzťahovali finančné opravy	Postup overenia súladu prebieha, ale ešte nie je dokončený
Bulharsko	2008	2012	2008 – 2012	65,8	—	
Grécko	2009	2014	2007 – 2012	608,6	2013, 2014	áno
Španielsko (Andalúzia)	2010	2014			2010, 2012, 2013, 2014	áno
Španielsko (Castilla-La Mancha)	2010	2014			2010, 2012, 2013, 2014	áno
Španielsko (Extremadura)	2010	2014			2010, 2012, 2013, 2014	áno
Taliansko (Lombardsko)	2011	2014	2009 – 2011	0,1	2012, 2013, 2014	áno okrem roku 2012
Portugalsko	2007	2013	2007 – 2012	186,4	2013	áno
Rumunsko	2008	2014	2008 – 2012	80,8	2013, 2014	áno

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

⁽⁴²⁾ Tieto sa týkajú všetkých nedostatkov v súvislosti so systémom IACS vrátane tých, na ktoré sme upozornili my.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.43. Okrem vykonávania finančných opráv za uplynulé rozpočtové roky ovplyvnené vážnymi nedostatkami má Komisia v rámci nových právnych predpisov SPP⁽⁴³⁾ rozšírené právomoci znížiť alebo pozastaviť platby členským štátom, pokiaľ v ich vnútroštátnych systémoch existujú závažné alebo pretrvávajúce nedostatky. Tento posilnený nástroj je k dispozícii od rozpočtového roka 2014. Do mája 2015 Komisia využila túto možnosť pri jednej príležitosti na zníženie platieb z EPZF Grécku od rozpočtového roka 2015.

Hodnotenie postupu posilnenia záruky

7.44. V roku 2010 Komisia zaviedla „postup posilnenia záruky“, ktorý je dobrovoľný pre všetky členské štáty. V rámci tohto postupu nezávislý kontrolný orgán (certifikačný orgán, ďalej len „CO“) určený členským štátom predkladá stanovisko nielen o riadnom fungovaní vnútorných systémov, ale na základe podrobného preskúmania reprezentatívnej štatistickej vzorky operácií aj o zákonnosti a riadnosti výdavkov deklarovaných Európskej únii. Vzorka sa vyberá náhodne spomedzi žiadostí, ktoré na mieste skontrolovala platobná agentúra. Od rozpočtového roka 2015 sa bude od certifikačných orgánov vyžadovať vypracovanie stanoviska o zákonnosti a riadnosti príslušných operácií súvisiacich s požadovanými výdavkami z rozpočtu EÚ.

7.45. Ak Komisia na základe dobrovoľného prístupu usúdi, že členský štát uplatňuje tieto postupy správne, a ak je miera zostatkových chýb zistená členskými štátmi po dva za sebou idúce roky nižšia ako 2 %, daný členský štát má právo znížiť mieru kontrol na mieste z 5 % na 1 %⁽⁴⁴⁾.

7.46. V období rokov 2011 až 2013 sme kontrolovali postup posilnenia záruky v piatich⁽⁴⁵⁾ zo šiestich členských štátov alebo regiónov, ktoré sa dobrovoľne rozhodli tento postup aplikovať. V roku 2014 sme dokončili preskúmanie tohto postupu v poslednej členskej krajine (Grécko).

7.47. Grécko uplatnilo postup posilnenia záruky na rozpočtové roky 2013 a 2014. Preskúmali sme prácu realizovanú v súvislosti s rozpočtovým rokom 2014, ku ktorému CO vydal stanovisko bez výhrad, a v prípade systému IACS schémy pomoci EPZF vykázal chybovosť vo výške 0,2 %.

7.44. Komisia by chcela objasniť, že po zavedení nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 sa už neuplatňuje posilnenie záruky opísané v bodoch 7.44 až 7.50.

S cieľom podporiť a usmerniť novú prácu, ktorú majú vykonávať certifikačné orgány od rozpočtového roka 2015, Komisia vypracovala podrobné usmernenia k spôsobu výberu vzoriek a predkladania správ o výsledkoch opätovného overovania kontrol na primárnej úrovni, ktoré pôvodne vykonali platobné agentúry. Ak budú opätovné overovania vykonané riadne, ich výsledky sa stanú základom štatisticky platného stanoviska k zákonnosti a riadnosti príslušných operácií.

Platobným agentúram a certifikačným orgánom bolo poskytnuté rozsiahle vysvetlenie podrobných usmernení a Komisia pozorne monitoruje ich vykonávanie.

⁽⁴³⁾ Článok 41 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013.

⁽⁴⁴⁾ Ďalšou podmienkou na zníženie miery kontrol je, že predmetné členské štáty musia svoje systémy LPIS hodnotiť ako spoľahlivé.

⁽⁴⁵⁾ Bulharsko, Rumunsko (pozri bod 3.38 výročnej správy za rok 2011), Luxembursko, Spojené kráľovstvo (Severné Írsko) (pozri bod 4.36 výročnej správy za rok 2012) a Taliansko (pozri body 3.30 až 3.35 výročnej správy za rok 2013).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.48. CO v plnej miere nerešpektoval usmernenia Komisie týkajúce sa výberu vzorky, rozsahu auditu a načasovaní kontrol. Predovšetkým pri vyčíslňovaní chýb systematicky prehliadal preplatky, ktoré boli vyplatené v súvislosti s nesprávne určenými oprávnenými plochami trvalých pasienkov evidovanými v LPIS. CO okrem toho prehliadal preplatky zapríčinené tým, že platobná agentúra umožnila príjemcom, aby si po vypršaní príslušnej lehoty vo svojich žiadostiach nahradili neoprávnené parcely oprávnenými. Tento postup bol v rozpore s prístupom, ktorý CO uplatnil v súvislosti s rozpočtovým rokom 2013, keď sa takéto preplatky zahrnuli do vyčíslenia celkovej chybovosti. Táto zmena v prístupe je hlavným dôvodom, prečo sa chybovosť, ktorú CO za rok 2013 vyčíslil na 10,2 %, znížila v roku 2014 na 0,2 %.

7.49. Vzhľadom na tieto nedostatky je preto chybovosť vykázaná gréckym CO za rozpočtový rok 2014 výrazne podhodnotená.

7.50. Pokiaľ ide o šesť členských štátov, ktoré sa dobrovoľne rozhodli uplatňovať tento postup, celkovo sme zistili, že pre nedostatky pri uplatňovaní postupu je vykazovaná chybovosť s výnimkou Luxemburska nespôhlivá.

Systémy členských štátov týkajúce sa správnosti operácií v súvislosti s rozvojom vidieka

7.51. Orgány členských štátov sú zodpovedné za zavedenie a používanie:

- a) primeraných administratívnych a kontrolných postupov s cieľom zabezpečiť správnosť vyhlásení žiadateľov a splnenie požiadaviek oprávnenosti;
- b) kontrol na mieste, ktoré by mali v závislosti od systému podpory pokrývať aspoň 5 % všetkých príjemcov alebo výdavkov⁽⁴⁶⁾.

7.52. Pri skúmaní systémov v tejto oblasti sme vychádzali čiastočne z auditov, ktoré vykonala Komisia (GR AGRI) (pozri aj bod 7.62). Uskutočnili sme administratívnu previerku dokumentov na vzorke 12 auditov zhody Komisie v oblasti rozvoja vidieka a navštívili sme 5 príslušných platobných agentúr⁽⁴⁷⁾. Komisia vykazovala významné nedostatky v 9 z 12 predmetných systémov členských štátov. Zistili sme, že Komisia odvieďla prácu v uspokojivej kvalite.

7.48. Komisia si je vedomá, že niektoré certifikačné orgány, vrátane gréckych, nerešpektovali usmernenia k výberu vzoriek. Práve z tohto dôvodu Komisia neprijala vykázanú chybovosť, ale použila výsledky vlastných auditov, aby vypočítala chybovosť pre výročnú správu o činnosti GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za rok 2014.

Pozri aj odpoveď Komisie na bod 7.44.

7.49. Vo svojej výročnej správe o činnosti za rok 2014 GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka použilo výsledky vlastných auditov na výpočet upravenej chybovosti vo výške 4,5 %.

7.50. Pozri odpoveď Komisie na bod 7.44.

7.51. Od roku 2007 sa uplatňovali rovnaké zásady aj na EPZF. Od roku 2014 sa na EPZF a EPFRV vzťahuje spoločné horizontálne nariadenie [nariadenie (EÚ) č. 1306/2013].

⁽⁴⁶⁾ Články 12 a 25 nariadenia Komisie (EÚ) č. 65/2011 z 27. januára 2011, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, pokiaľ ide o realizáciu kontrolných postupov a krížového plnenia pri opatreniach na podporu rozvoja vidieka (Ú. v. EÚ L 25, 28.1.2011, s. 8).

⁽⁴⁷⁾ Írsko, Taliansko (Kampánia), Portugalsko, Rumunsko a Švédsko.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.53. Zistili sme, že v piatich platobných agentúrach, ktoré sme navštívili na mieste, boli systémové nedostatky veľmi podobné tým, ktoré sme zistili a o ktorých sme informovali minulé roky⁽⁴⁸⁾. Zistili sme nedostatky v administratívnych kontrolách týkajúcich sa podmienok oprávnenosti, predovšetkým tých, ktoré sa týkali environmentálnych podmienok a maximálnej veľkosti spoločností. Rovnako ako v minulých rokoch sme zistili aj pretrvávajúce nedostatky v kontrolách postupov verejného obstarávania. Významnou príčinou chýb zistených počas testovania operácií sú nedostatky v systéme (pozri bod 7.27).

7.54. V súvislosti s verejným obstarávaním sme v piatich navštívených členských štátoch preskúmali vzorku 32 projektov, ktoré boli predmetom verejného obstarávania; 15 (47 %) z nich bolo ovplyvnených chybami. Závažné nedostatky sme zaznamenali najmä pri preskúmaní postupov, ktoré mali zabezpečiť výber ekonomicky najvýhodnejšej ponuky. Preskúmali sme aj vzorku 8 prípadov, v ktorých členské štáty neuplatnili postupy verejného obstarávania. V dvoch z týchto prípadov bol postup verejného obstarávania povinný a z tohto dôvodu boli výdavky deklarované Európskej únii neoprávnené.

Akčné plány

7.55. V rámci úsilia o zníženie úrovne chybovosti vo výdavkoch na rozvoj vidieka Komisia v roku 2012 aktívne nabádala všetky členské štáty, aby vypracovali akčné plány s cieľom zistiť príčiny chýb a zaviesť ciele nápravné opatrenia na zníženie rizika výskytu chýb. Skúmali sme, či sa v akčných plánoch jednotlivých členských štátov riešia základné príčiny často sa vyskytujúcich chýb.

7.53. Spoločné odpovede na body 7.53 a 7.54:

Komisia si uvedomuje nedostatky v kontrolných systémoch členských štátov v súvislosti s EPFRV a zdôrazňuje, že za vykonávanie politiky a kontrolné systémy sú primárne zodpovedné členské štáty. Výročná správa o činnosti GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za rok 2014 obsahuje výhrady týkajúce sa 35 % platobných agentúr v súvislosti s výdavkami v rámci EPFRV so žiadosťou, aby prijali potrebné nápravné opatrenia (okrem predchádzajúcich akčných plánov, ktoré sa ešte vykonávajú). Ako sa uvádza v bode 7.52, časť hodnotenia systémov členských štátov Dvorom audítorov vychádza zo zistení audítorov zhody, ktoré vykonali útvary Komisie.

Komisia súhlasí so závermi Dvora audítorov v osobitnej správe č. 23/2014, že členské štáty by mali zvýšiť rozsah administratívnych kontrol.

Komisia si uvedomuje nedostatky spojené s oprávnenosťou vrátane postupov verejného obstarávania a maximálnej veľkosti spoločností. Tieto otázky sú hlavným predmetom auditov, ktoré sa vykonávajú v členských štátoch v súvislosti s investičnými opatreniami. Tieto problémy navyše boli a stále sú predmetom akčných plánov vytvorených členskými štátmi na zníženie chybovosti.

⁽⁴⁸⁾ Pozri bod 4.20 výročnej správy za rok 2013, body 4.21 až 4.25 výročnej správy za rok 2012 a body 4.22 až 4.32 výročnej správy za rok 2011.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.56. Počas nášho testovania operácií sme sa zamerali na 24 závažnejších vyčísliteľných chýb zistených v 14 členských štátoch⁽⁴⁹⁾. Z nich deväť chýb (37,5 %) bolo možné priradiť ku konkrétnej akcii v akčnom pláne členského štátu a 15 (62,5 %), naopak, nie. Podobná analýza zameraná na nedostatky zistené v rámci nášho auditu systémov členských štátov tieto percentá potvrdzuje. V akčných plánoch, ktoré sme preskúmali, sa teda väčšina typov chýb a systémových nedostatkov neriešila (pozri rámček 7.9).

Rámček 7.9 – Príklady dokazujúce, že akčné plány členských štátov zatiaľ nepredstavujú plne účinný nástroj

Írsky akčný plán obsahuje 20 opatrení, pričom ani jedno z nich nebolo v čase auditu zavedené. Všetkých 20 opatrení sa navyše týka opatrení, ktoré sa vzťahujú na plochu, a to napriek tomu, že investičné opatrenia sú rizikovejšie. Odhalili sme šesť systémových nedostatkov, pričom päť z nich viedlo k neoprávneným výdavkom. Všetky zistenia sa týkali investičných opatrení, a preto neboli predmetom akčného plánu.

Z rumunského akčného plánu zameraného na riešenie základných príčin chýb v oblasti rozvoja vidieka vyplýva, že rumunské orgány uskutočnili ciele opatrenia na riešenie rizika umelého vytvárania podmienok v súvislosti s opatreniami „modernizácia poľnohospodárskych podnikov“ a „založenie a rozvoj podniku“.

Zistili sme, že opatrenia prijaté rumunskými orgánmi majú potenciál riešiť tento problém v prípade novoschválených projektov, ale platby na projekty schválené v minulosti budú naďalej ovplyvnené závažnými nezrovnalosťami. V súvislosti s dvoma vyššie uvedenými opatreniami sme v siedmich z 20 náhodne vybraných projektov odhalili jasné známky umelo vytvorených podmienok, ktorých účelom bolo získať pomoc v rozpore so zámermi príslušného opatrenia. V typických prípadoch išlo o rozdelenie investície medzi dva alebo viac podprojektov realizovaných v tom istom čase s cieľom obísť špecifické kritériá oprávnenosti a výberu a získať pomoc presahujúcu povolené stropy. Komisia zaznamenala podobné nedostatky a iniciovala postup overenia súladu.

7.56. Z prísneho monitorovania zo strany Komisie vyplýva, že v určitých členských štátoch neboli dostatočne riešené niektoré nedostatky zistené počas auditov vykonaných Komisiou a Dvorom audítorov. Komisia požiadala príslušné členské štáty, aby zodpovedajúcim spôsobom posilnili svoje akčné plány.

Rámček 7.9 – Príklady dokazujúce, že akčné plány členských štátov zatiaľ nepredstavujú plne účinný nástroj

Opatrenia sa do akčných plánov zhrňajú po zistení a vymedzení nedostatkov vnútroštátnymi orgánmi, Komisiou alebo Európskym dvorom audítorov. Komisia pozorne monitoruje tieto akčné plány a zabezpečuje, aby sa v nich zohľadnili nové zistenia.

V rámci auditov, ktoré Komisia vykonala v rokoch 2013 a 2014 v Írsku, sa zistili nedostatky v oblasti administratívnych kontrol, ako aj kontrol na mieste. Tento členský štát zaviedol akčný plán, a hoci ešte nebol plne realizovaný, Komisia bola informovaná o dosiahnutom pokroku. Írske orgány boli vyzvané, aby pokračovali vo vykonávaní akčného plánu s cieľom riešiť nedostatky zistené v kontexte posledného auditu a aby poskytovali pravidelné aktuálne informácie o jeho vykonávaní.

Keďže v prípade Írska Komisia v roku 2014 neposkytla žiadnu úhradu výdavkov v rámci EPFRV, nepovažovalo sa za potrebné uviesť vo výročnej správe o činnosti GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za rok 2014 výhradu v súvislosti s oblasťou rozvoja vidieka.

Pokiaľ ide o rumunský akčný plán, Rumunsko zaviedlo mnoho nápravných opatrení, ktorými sa situácia zlepšila ale ktoré zatiaľ neprinesli potrebné odstránenie všetkých nedostatkov v systéme riadenia a kontroly, ktoré boli zistené v rámci auditov vykonaných Komisiou a Dvorom audítorov. Komisia si uvedomuje pretrvávajúce nedostatky v oblasti riadenia investičných opatrení vrátane nedostatkov pri posudzovaní umelo vytvorených podmienok. S cieľom ďalej zlepšiť túto situáciu boli rumunské orgány požiadané, aby posilnili vykonávanie svojho akčného plánu vrátane preskúmania projektov pred platbou, aby sa vylúčili projekty ovplyvnené umelo vytvorenými podmienkami.

⁽⁴⁹⁾ Chyby tvoriace viac než 5 % okrem chýb v súvislosti s krížovým plnením.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Systémy členských štátov týkajúce sa riadnosti operácií riadených Európskym fondom pre rybné hospodárstvo (EFRH)

7.57. V členských štátoch kontrolné orgány kontrolujú účinné fungovanie riadenia a kontrolných systémov využívajúcich riadiacimi a certifikačnými orgánmi EFRH. Hodnotili sme účinnosť takýchto kontrol vykonaných kontrolným orgánom v Taliansku. Okrem toho sme zopakovali vybrané audity kontrolných orgánov zamerané na operácie financované z EFRH.

7.58. Zaznamenali sme, že metodika auditu pre audity operácií a systémov je účinná, na druhej strane sme však zistili nedostatky v riadení a dokumentácii úloh auditu a v overovaní podmienok oprávnenosti. Kontrolný orgán nevykonával auditorskú činnosť v súlade s plánom. Nepoužívali sa tu formálne postupy na preverenie kontroly kvality, auditorská dokumentácia bola nedostatočná a metodika výberu vzorky nebola v súlade s usmerneniami Komisie. Hoci Komisia poukázala počas predchádzajúcich auditov na tieto nedostatky, orgán auditu ich v čase nášho auditu ešte úplne nevyriešil. Navyše v niektorých prípadoch orgán auditu nevykonával požadované kontroly na mieste a neuskutočnil primerané kontroly oprávnenosti podmienok v prípadoch plavidiel, na ktoré boli vyplatené financie za úplné ukončenie rybolovných činností.

7.58. Komisia zistila väčšinu týchto problémov počas svojich auditov a v súčasnosti sa prijímajú nadväzujúce kroky.

Pokiaľ ide o pomoc pri trvalom ukončení činnosti, Komisia požiada orgán auditu, aby vykonával primerané kontroly s cieľom potvrdiť, že boli splnené vnútroštátne požiadavky oprávnenosti.

*Systémy a výročné správy o činnosti GR AGRI***Postupy schválenia účtov uplatňované Komisiou**

7.59. Na hospodárení s väčšou časťou výdavkov na poľnohospodárstvo sa podieľajú členské štáty a Komisia. Platobné agentúry v členských štátoch vyplácajú pomoc poľnohospodárom a ďalším príjemcom, pričom Komisia uhrádza tieto náklady členským štátom mesačne (v prípade EPZF) alebo štvrťročne (v prípade EPFRV). S cieľom prevziať konečnú zodpovednosť za plnenie rozpočtu Komisia uplatňuje dva odlišné postupy:

- a) ročný postup finančného schválenia účtov vzťahujúci sa na ročnú účtovnú závierku a vnútorné systémy každej akreditovanej platobnej agentúry. Výsledné rozhodnutie o schválení účtov je založené na auditoch, ktoré vykonávajú nezávislé certifikačné orgány v členských štátoch a ktoré predkladajú Komisii;
- b) viacročný postup overenia súladu, výsledkom ktorého môžu byť finančné opravy pre príslušný členský štát, ak sa v prípade výdavkov porušili pravidlá EÚ. Výsledné rozhodnutia o súlade sú založené na auditoch vykonaných Komisiou.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.60. Kontrolovali sme postupy finančného schválenia účtov vykonané v roku 2014. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch sme zistili, že Komisia zvládla túto úlohu uspokojivo.

7.61. Audity zhody Komisie hodnotia, či systémy členských štátov zabezpečujú riadnosť platieb pomoci príjmom. Zistené systémové nedostatky vedú k finančným opravám, ktoré sa často preplácajú na paušálnom základe a týkajú sa výdavkov viacerých rozpočtových rokov. Paušálne opravy, zvyčajne vo výške 2 % alebo 5 %, sa uplatňujú bez ohľadu na to, koľko systémových nedostatkov sa zistilo, a len zriedka vedú k spätnému získaniu prostriedkov od príjemcov (pozri aj body 1.36 a 1.37).

7.62. Kontrolovali sme dodržiavanie štandardu ISSAI 4100 (medzinárodný štandard najvyšších kontrolných inštitúcií) a hlavných regulačných ustanovení na vzorke 26 ⁽⁵⁰⁾ zo 120 auditov zhody ⁽⁵¹⁾. Väčšina kľúčových prvkov bola zavedená a bola v súlade s hlavnými regulačnými ustanoveniami a podľa nášho názoru boli audity Komisie kvalitné a umožnili nám použiť ich výsledky pri našom hodnotení systémov členských štátov (pozri body 7.38 a 7.52).

7.63. V roku 2014 prijala Komisia tri rozhodnutia o súlade (zahŕňajúce 56 osobitných finančných opráv), výsledkom ktorých boli finančné opravy vo výške 443,1 mil. EUR (403,2 mil. EUR v prípade EPZF a 39,9 mil. EUR v prípade EPFRV). Výsledkom ďalšieho rozhodnutia, ktoré bolo prijaté v januári 2015, bola dôležitá oprava vo výške 1 409 mil. EUR (1 243 mil. v prípade EPZF a 166 mil. v prípade EPFRV), ktorá bola zahrnutá do účtovnej závierky za rok 2014 ako časovo rozlíšené príjmy (pozri aj bod 7.24 a rámček 1.3).

7.61. Výška finančných opráv sa v prípadoch, ktoré to umožňujú, vypočíta na základe skutočne spôsobenej ujmy pre rozpočet EÚ. Ak to nie je možné, použijú sa paušálne sadzby, v ktorých sa zohľadní závažnosť nedostatkov vo vnútroštátnych kontrolných systémoch. Používanie paušálnych opráv potvrdil Súdny dvor Európskej únie ako opatrenie v súlade s právnymi predpismi, ktorými sa upravuje overovanie súladu. V článku 52 „Overenie súladu“ nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 sa výslovne potvrdzuje, že v prípade, keď tieto sumy, ktoré sa majú vylúčiť, nie je možné identifikovať vynaložením primeraného úsilia, môžu sa uplatniť extrapolované alebo paušálne opravy.

Okrem toho, keďže poľnohospodárske výdavky sa realizujú v rámci zdieľaného hospodárenia, členské štáty majú lepšie predpoklady posúdiť a preukázať skutočnú finančnú stratu alebo riziko pre rozpočet EÚ než Komisia. Presnejší výpočet finančnej straty pre rozpočet EÚ si preto vyžaduje aktívnu spoluprácu zo strany príslušného členského štátu na všetkých úrovniach postupu overenia súladu, pretože jedine členský štát má všetky informácie potrebné na takýto výpočet. Súdny dvor Európskej únie potvrdil, že nie je úlohou Komisie vykonávať kontroly potrebné na presné vyčíslenie spôsobenej ujmy, ale je skôr na členskom štáte, aby preukázal, že odhad Komisie bol príliš vysoký.

7.62. Komisia víta záver Dvora audítorov, že kvalita jej auditov umožňuje použiť ich výsledky v rámci hodnotenia systémov členských štátov.

⁽⁵⁰⁾ V prípade EPZF 14 a v prípade EPFRV 12.

⁽⁵¹⁾ Počet auditov nahlásených v roku 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.64. V posledných výročných správach sme upozorňovali na pretrvávajúci problém zdlhavosti postupov posudzovania zhody, ktorý má za následok veľké množstvo nevybavených spisov⁽⁵²⁾. Počet nevybavených spisov bol na konci roka 2014 o 15 % nižší ako na konci roka 2013. Napriek tejto pozitívnej tendencii stále zostáva značný počet audítorských spisov (180) nevybavených.

Výročná správa o činnosti GR AGRI

7.65. Vo svojej výročnej správe o činnosti (VSC) GR AGRI hodnotí výdavky vystavené riziku v hlavných výdavkových oblastiach. Toto hodnotenie vychádza z mier chybovosti, ktoré vykázali členské štáty (každá platobná agentúra) v štatistikách o kontrole. Komisia následne upravuje tieto miery chybovosti, predovšetkým na základe vlastných auditov, ako aj auditov Dvora audítorov, ktoré sa vykonali v posledných troch rokoch. Výsledné upravené miery chybovosti sa následne zhrnú a použijú na výpočet celkových výdavkov vystavených riziku, teda miery chybovosti, ktorá podľa odhadov Komisie ovplyvňuje rozpočet EÚ. Odhladiac od nižšie opísaných nedostatkov sa domnievame, že toto je vo všeobecnosti platný prístup, ktorým možno zabezpečiť dostatočný základ pre výhrady na úrovni jednotlivých platobných agentúr.

7.66. Certifikačné orgány majú povinnosť predložiť hodnotenie kvality kontrol na mieste vykonaných platobnými agentúrami a výsledkov uvedených v štatistikách o kontrole. Hoci v roku 2014 certifikačné orgány predložili kladné hodnotenie o všetkých štatistikách EPZF-IACS a o 88 % štatistík EPFRV, Komisia vychádzala pri svojom odhade výdavkov vystavených riziku prevažne z vlastných úprav. To svedčí o tom, že Komisia dôveruje štatistikám o kontrole členských štátov len vo veľmi obmedzenej miere. Táto situácia je podrobnejšie opísaná v osobitnej správe č. 18/2013⁽⁵³⁾.

7.64. Komisia venovala osobitné zdroje na riešenie nevybavených prípadov a naďalej sa zaoberá nevybavenými spismi, pričom tejto úlohe pripisuje vysokú prioritu. Pre konkrétne nevybavené prípady (identifikované od roku 2012 a skôr) boli stanovené jasné priebežné ciele, ktoré boli doteraz plnené a prekročené, pričom Komisia pokračuje podľa plánu v uzatváraní všetkých prípadov v stanovenom termíne.

7.66. Komisia by chcela objasniť, že do rozpočtového roku 2014 boli certifikačné orgány v rámci výročnej certifikačnej správy povinné vyvodiť záver, či platobné agentúry zostavili kontrolné štatistiky správne, či ich porovnali s databázou, a to s dostatočnou auditnou stopou.

Certifikačný orgán bol okrem toho na základe výsledkov osobitnej vzorky povinný predložiť správu o úrovni zistených rozdielov. Certifikačné orgány vo všetkých prípadoch uviedli, že kontrolné štatistiky boli správne zostavené a porovnané s príslušnými údajmi platobnej agentúry.

Toto uistenie však nestačí na vyvodenie záveru, že tieto kontrolné štatistiky možno použiť na odhad spoľahlivej chybovosti, pretože je možné, že kontroly vykonávané platobnými agentúrami nie sú dostatočne účinné.

Od rozpočtového roku 2015 (rok podávania žiadostí 2014) budú certifikačné orgány povinné poskytnúť stanovisko k zákonnosti a riadnosti operácií, čo bude znamenať opätovné overenie reprezentatívnej vzorky operácií, ktoré už skontrolovala platobná agentúra. Očakáva sa, že sa tým získa o. i. spoľahlivé stanovisko, pokiaľ ide o kvalitu kontrol, a vyšší stupeň uistenia o chybovosti vykazanej členskými štátmi.

⁽⁵²⁾ Komisia považuje za nevybavený spis audit, ktorý nebol uzavretý do dvoch rokov od jeho vykonania.

⁽⁵³⁾ Osobitná správa č. 18/2013 s názvom Spoľahlivosť výsledkov kontrol výdavkov na poľnohospodárstvo vykonávaných členskými štátmi (www.eca.europa.eu).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.67. Komisia vykonala úpravy s cieľom stanoviť upravenú mieru chybovosti v prípade výdavkov, ku ktorým boli k dispozícii výsledky ich alebo našich auditov. GR AGRI však vo svojej VSC neuviedlo, ktorá časť výdavkov nebola upravená z dôvodu, že neboli k dispozícii výsledky auditov. V takýchto prípadoch sa Komisia spolieha na štatistiky o kontrole, čo môže viesť k podhodnoteniu upravenej miery chybovosti.

7.68. Priemerné finančné opravy za posledné tri roky v prípade EPZF zodpovedajú výške 1,2 % príslušných výdavkov, zatiaľ čo v prípade EPFRV je to 1 %. Z toho vyplýva, že Komisia celkovo uplatnila finančné opravy pokrývajúce takmer polovicu výšky upravenej miery chybovosti pre EPZF. V prípade EPFRV sa však finančné opravy týkali približne pätiny. Jedným z hlavných dôvodov tohto oveľa nižšieho percentuálneho podielu v prípade EPFRV je veľký počet jednotlivých systémov.

7.69. Tento veľký počet systémov v prípade EPFRV vyplýva zo skutočnosti, že daná politika sa uplatňuje prostredníctvom 46 opatrení⁽⁵⁴⁾ a často aj prostredníctvom čiastkových opatrení, pričom pri každom platia iné podmienky. Tieto opatrenia sa uplatňujú prostredníctvom programov rozvoja vidieka. Niektoré členské štáty majú vnútroštátne programy, zatiaľ čo iné (napr. Nemecko, Španielsko alebo Taliansko) majú regionálne programy. Počas obdobia rokov 2007 – 2013 sa politika rozvoja vidieka uplatňovala prostredníctvom 94 vnútroštátnych alebo regionálnych programov rozvoja vidieka⁽⁵⁵⁾. Takýto stav má za následok zložitú a fragmentovanú štruktúru plnenia politiky s početnými systémami a obmedzuje rozsah auditu súladu Komisie, pokiaľ ide o výdavky EPFRV.

7.70. Výdavky, na ktoré sa vzťahujú audity zhody Komisie, súvisia s finančnými opravami. V prípade, že Komisia zistí systémové nedostatky v jednotlivých systémoch kontroly, finančné opravy sa môžu extrapolovať len na systémy, ktoré boli predmetom auditu. GR AGRI vo svojej VSC za rok 2014 informovalo, že v roku 2014 sa tieto audity vzťahovali na výdavky vo výške 30 % na trhové opatrenia EPZF, 35 % na priamu pomoc z EPZF a 19 % výdavkov EPFRV. V **tabuľke 7.2** sa uvádzajú kľúčové údaje použité na posúdenie VSC GR AGRI za rok 2014.

7.67. Komisia skúma situáciu v súvislosti s každou platobnou agentúrou, a to nielen na základe zistení svojho auditu a auditu Dvora audítorov za posledné tri roky, ale aj na základe stanovísk certifikačného orgánu za príslušný rozpočtový rok prijatých v súvislosti s každou platobnou agentúrou. Výsledky auditu sú preto k dispozícii vo všetkých prípadoch.

7.68. Korekčná kapacita Komisie zahŕňa finančné opravy a sumy, ktoré členské štáty spätne získali od príjemcov. S prihliadnutím na spätne získané prostriedky vrátené do rozpočtu EÚ dosahuje korekčná kapacita 1,5 % pre EPZF a 1,8 % pre EPFRV – pozri tabuľku „Chybovosť a korekčná kapacita“ na strane 18 výročnej správy o činnosti GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka za rok 2014.

7.69. Vzhľadom na obmedzené disponibilné zdroje by akékoľvek zvýšenie pokrytia oblasti rozvoja vidieka muselo byť vyvážené na úkor potreby zachovať primerané pokrytie pre EPZF, ktoré predstavuje 79 % rozpočtu SPP.

Pokiaľ ide o rozvoj vidieka, Komisia zistila, že potenciálne existuje 576 rôznych oblastí auditu (páry platobná agentúra/kontrolný systém). Nie je možné vykonávať s primeranými zdrojmi audit všetkých oblastí auditu každé tri roky. V roku 2014 bola Komisia schopná vykonať v oblasti rozvoja vidieka v členských štátoch 48 auditov na mieste. Kvôli rôznorodosti opatrení v oblasti rozvoja vidieka existuje obmedzenie pre pokrytie výdavkov auditmi, ako aj pre rozsah možných uplatňovaných finančných opráv.

⁽⁵⁴⁾ Pozri bod 7.6.

⁽⁵⁵⁾ Na programové obdobie 2014 – 2020 členské štáty predložili 118 národných alebo regionálnych programov.

Tabuľka 7.2 – Prehľad kľúčových údajov použitých na posúdenie VŠČ GR AGRI za rok 2014

Hlavná výdavková oblasť	Výdavky v roku 2014 (v mil. EUR)	Priemerná úroveň chybovosti vykazovaná členskými štátmi vo VŠČ za rok 2014	Súhrnná upravená chybovosť (GR AGRI) vo VŠČ za rok 2014	Korekčná kapacita vo VŠČ za rok 2014				
				Priemerné finančné opravy v posledných troch rokoch vo VŠČ za rok 2014 (v mil. EUR)		Priemerná výška spätne získaných prostriedkov v posledných troch rokoch vo VŠČ za rok 2014 (v mil. EUR)		Spolu
EPZF	44 137,85	0,5 %	2,6 %	536,4	1,2 %	117,8	0,3 %	1,5 %
EPFRV	11 186,0	1,5 %	5,1 %	113,6	1,0 %	95,6	0,9 %	1,9 %

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe výročnej správy o činnosti GR AGRI.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.71. Komisia definuje korekčnú kapacitu ako mechanizmus na nápravu urobených chýb a ochranu rozpočtu EÚ. Pokiaľ ide o EPFRV, z údajov za rok 2014 vyplýva, že korekčná kapacita nie je dostatočná na to, aby sa do konca programového obdobia výška výdavkov vystavených riziku znížila pod prah významnosti.

ODPOVEDE KOMISIE

7.71. Vo výročnej správe o činnosti za rok 2014 GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka poskytuje uistenie pre SPP ako celok so zohľadnením celkovej rizikovej sumy pre príslušný rok, ako aj korekčnej kapacity.

V prípade EPFRV generálny riaditeľ uviedol, že „rozvoj vidieka zostáva oblasťou, ktorá si zasluhuje dôslednú kontrolou a kontinuálne posudzovanie toho, či bude s vynaložením primeraného úsilia možné znížiť upravenú chybovosť pod 2 %“.

Systémy a výročné správy o činnosti GR ENV

7.72. Skúmali sme systémy vnútornej kontroly GR ENV, pričom sme sa zamerali na správu oneskorených platieb, pozastavenie platieb a postupy vymáhania. Nedostatky sme zistili najmä v správe oneskorených platieb. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch sa v roku 2014 uhradilo 11 % platieb po uplynutí zákonnej lehoty.

7.73. Preskúmali sme výročnú správu o činnosti GR ENV za rok 2014, pričom sme sa zamerali na to, či sa uvedené informácie zhodujú s našimi vlastnými zisteniami a či sú odhady, ktoré Komisia použila na výpočet priemernej miery chybovosti, primerané. Zistenia, ktoré sú k dispozícii z nášho auditu, nespochybnil informácie uvedené vo výročnej správe o činnosti a odhady, ktoré Komisia použila, boli primerané.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Záver a odporúčania*Záver za rok 2014*

7.74. Celkovo audítorské dôkazy naznačujú, že výdavky na prírodné zdroje a na obe oblasti, ktoré boli predmetom špecifického hodnotenia (pozri body 7.18 a 7.25), sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

7.75. Testovanie operácií v tomto okruhu VFR naznačuje, že odhadovaná chybovosť prítomná v súbore je 3,6 % (pozri **prílohu 7.1**).

Odporúčania

7.76. V **prílohe 7.2** sú uvedené výsledky nášho preskúmania pokroku pri zavádzaní odporúčaní z predchádzajúcich výročných správ. Vo výročných správach za rok 2011 a 2012 sme predložili 21 odporúčaní. Komisia a členské štáty prijali v plnom rozsahu päť odporúčaní, kým štyri boli prijaté z väčšej časti a 12 len v niektorých ohľadoch.

7.77. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2014 vydávame pre EPZF tieto odporúčania:

- **Odporúčanie 1:** primerané opatrenia vyžadujúce, aby sa členské štáty intenzívnejšie usilovali o to, aby ich databázy LPIS obsahovali spoľahlivé a aktuálne informácie o ploche a oprávnenosti poľnohospodárskej pôdy, predovšetkým trvalých pasienkov, a aby pri administratívnych kontrolách systematicky analyzovali a využívali všetky informácie, ktoré majú k dispozícii, vrátane aktuálnych družicových snímok s cieľom predchádzať platbám na neoprávnenú pôdu.

7.75. Komisia berie na vedomie najpravdepodobnejšiu chybovosť podľa odhadov Dvora audítorov, ktorá je nižšia ako v minulom roku. Komisia zastáva názor, že toto zníženie je výsledkom všetkých nápravných opatrení, ktoré prijali Komisia a členské štáty s cieľom zlepšiť systémy riadenia a kontroly.

Bez krížového plnenia, ktoré predstavuje 0,6 percentuálneho bodu, je najpravdepodobnejšia chybovosť 3,0 %.

7.76. Komisia berie na vedomie najnovšie hodnotenie Dvora audítorov týkajúce sa pokroku dosiahnutého v súvislosti s plnením odporúčaní z predchádzajúcich výročných správ.

Komisia bude pokračovať v spolupráci s členskými štátmi na ďalšom zlepšovaní prijímania opatrení v nadväznosti na odporúčania Dvora audítorov.

7.77. Niektoré odporúčania Dvora audítorov sú vzhľadom na svoju povahu a znenie trvalé. Komisia zastáva názor, že v prípade podobných odporúčaní už mnohé roky podnikala kroky a urobila všetko, čo je možné, aby sa dosiahli požadované zlepšenia.

Komisia toto odporúčanie podporuje.

V rámci GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka bolo osobitne vytvorené nové oddelenie s cieľom pomôcť členským štátom a poskytnúť im usmernenia pri vykonávaní priamych platieb na plochu.

Nedostatky v systémoch riadenia a kontroly členských štátov sa v prípade potreby riešia prostredníctvom cielených a komplexných akčných plánov. Keď Komisia v priebehu auditu zistí takéto problémy, požiada členský štát, aby vykonal nápravné opatrenia. Ak je daný problém obzvlášť naliehavý, členský štát musí zaviesť plán nápravných opatrení a útvary Komisie pozorne sledujú jeho vykonávanie. Takéto plány boli dosiaľ hodnotené ako veľmi účinné.

Ak sa vykonávanie akčného plánu nepovažuje za účinné, je možné znížiť platby alebo ich pozastaviť s cieľom chrániť rozpočet EÚ.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Pre oblasť rozvoja vidieka, aby Komisia:

- **Odporúčanie 2:** prijala primerané opatrenia s cieľom požadovať od členských štátov, aby ich akčné plány obsahovali nápravné opatrenia zamerané na riešenie časť tých príčin chýb.

- **Odporúčanie 3:** zrevidovala stratégiu svojich auditov zhody v oblasti rozvoja vidieka s cieľom zistiť, či sú systémové chyby odhalené v jednom konkrétnom regióne, v prípade členských štátov s regionálnymi programami, prítomné aj v ďalších regiónoch, najmä pokiaľ ide o investičné opatrenia.

Komisia odporúčanie prijíma. Komisia intenzívne spolupracuje s členskými štátmi na zisťovaní a odstraňovaní príčin chýb pri vykonávaní tejto politiky. Táto práca bude pokračovať s cieľom ďalej riešiť zistené nedostatky vrátane nedostatkov, ktoré zistil Dvor audítorov.

V rámci sledovania vykonávania akčných plánov týkajúcich sa chybovosti realizovaných v roku 2014, boli už všetky členské štáty požiadané, aby akčné plány a zmierňujúce opatrenia prepojili s jednotlivými zisteniami auditu, ktoré im oznámila Komisia alebo Dvor audítorov.

Komisia sa bude týmto problémom zaoberať na všetkých výročných hodnotiacich zasadnutiach a v monitorovacích výboroch s riadiacimi orgánmi, pričom bude trvať na úplnosti a účinnosti akčných plánov.

Zavedol sa nový nástroj IT na monitorovanie s cieľom sledovať vykonávanie potrebných nápravných opatrení.

Komisia odporúčanie prijíma.

Komisia rozširuje rozsah svojich auditov v oblasti rozvoja vidieka. Rozšírenie zahŕňa aj overovanie, či nedostatky zistené v jednom regióne alebo pri jednom opatrení môžu byť prítomné aj v ďalších regiónoch/ pri ďalších opatreniach.

Komisia zintenzívňuje aj využívanie externých audítorov na konkrétne záležitosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

A pre EPZF a oblasť rozvoja vidieka, aby Komisia:

- **Odporúčanie 4:** zabezpečila, aby nový postup posilnenia záruky zákonnosti a riadnosti operácií, ktorý bude od rozpočtového roku 2015 povinný, prinášal hodnoverné informácie o chybovosti, na ktoré sa bude možné spoľahnúť.

7.78. Ďalej odporúčame, aby v oblasti rybného hospodárstva Komisia:

- **Odporúčanie 5:** zabezpečila, aby kontrolné orgány v členských štátoch vykonávali svoje úlohy dôslednejšie, a to najmä tak, že budú vykonávať predpísané kontroly na mieste, uplatňovať postupy kontroly kvality a zvýšia kvalitu svojej auditorskej dokumentácie.

Komisia odporúčanie prijíma.

V rokoch 2013 a 2014 boli vypracované a prerokované podrobné usmernenia o novej úlohe certifikačných orgánov.

Komisia pozorne monitoruje ich vykonávanie. V tejto súvislosti sa organizujú polročné stretnutia expertnej skupiny s platobnými agentúrami a certifikačnými orgánmi, na ktorých sa objasňujú praktické otázky týkajúce sa zákonnosti a riadnosti práce.

V členských štátoch sa vykonávajú pravidelné audity s cieľom preskúmať pracovné metódy certifikačných orgánov z hľadiska zákonnosti a riadnosti operácií.

Zástupcovia certifikačných orgánov sú navyše pozývaní, aby sa v rámci svojej odbornej prípravy zúčastňovali pravidelných auditov zhody.

Komisia toto odporúčanie prijíma a zároveň zdôrazňuje, že certifikačné orgány dostanú čas na osvojenie si znalostí a že od roku 2015 bude vo výročných správach o činnosti uvádzať informácie o dosiahnutom pokroku.

Komisia toto odporúčanie prijíma a zastáva názor, že sa vykonáva prostredníctvom jej priebežnej auditorskej činnosti a poskytovania usmernení podľa potreby, a prijme potrebné kroky v rámci zdieľaného hospodárenia na pomoc orgánom auditu členských štátov pri účinnom plnení ich úloh.

ČASŤ 2: OTÁZKY TÝKAJÚCE SA VÝKONNOSTI V OBLASTI ROZVOJA VIDIEKA

Hodnotenie výkonnosti projektov

7.79. V našej výročnej správe za rok 2013 sme uviedli, že výber projektov v rámci spoločného hospodárenia – záležitosť členských štátov – sa zameriaval v prvom rade na potrebu čerpať disponibilné finančné prostriedky EÚ, v druhom rade na potrebu dodržiavať pravidlá a až v treťom rade – a to v obmedzenom rozsahu – na ich očakávanú výkonnosť⁽⁵⁶⁾. Tento rok sme v rámci pilotného programu okrem riadnosti operácií kontrolovali aj otázky týkajúce sa výkonnosti.

7.80. Na účely tohto pilotného programu sme vybrali len také projekty, pri ktorých bolo možné primerane preskúmať aspekty výkonnosti. Zo 162 operácií v oblasti rozvoja vidieka sme sa preto zamerali na 71 projektov, ktoré zahŕňali investície do hmotného majetku. V čase auditu bolo 42 z týchto 71 projektov ukončených. Okrem overenia riadnosti týchto operácií sme na základe otestovania kritérií výkonnosti posúdili aj ich hospodárnosť a účinnosť.

7.81. Pri ukončených projektoch sme kontrolovali, či sa investície uskutočnili podľa plánu⁽⁵⁷⁾. Toto kritérium sa v prípade väčšiny projektov (93 %) splnilo. Celkovo sme však pri projektoch zistili tieto hlavné problémy týkajúce sa výkonnosti:

- nedostatky pri zameriavaní opatrení a výbere projektov,
- nepostačujúce dôkazy o primeranosti nákladov.

⁽⁵⁶⁾ Výročná správa za rok 2013, bod 10.10.

⁽⁵⁷⁾ Kritérium výkonnosti „Kontrolou na mieste sa preukázalo, že výsledok projektu bol dosiahnutý podľa plánu“ sa považovalo za splnené, ak sa výsledok projektu dosiahol podľa plánu. Kritérium sa považovalo za nesplnené, ak projekt nebol dokončený alebo bol dokončený len sčasti bez prijateľného vysvetlenia danej situácie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Nedostatky pri zameriavaní opatrení a výbere projektov

7.82. Testovali sme, či sa podpora zamerala na jasne vymedzené ciele odrážajúce štrukturálne a územné potreby, ako aj štrukturálne nedostatky⁽⁵⁸⁾. Toto kritérium nespĺňalo 21 % investičných projektov, ktoré boli predmetom auditu. Zároveň sme testovali, či sa projekty vybrali v rámci transparentného postupu na základe porovnania zásluh pomocou relevantných výberových kritérií⁽⁵⁹⁾. Toto kritérium nespĺňalo 51 % investičných projektov, ktoré boli predmetom auditu.

7.83. Zistili sme, že postupy zamerania a výberu sa neuplatnili dostatočne. Vo väčšine prípadov platobné agentúry nemuseli uplatniť prísny postup zamerania a výberu. Mali k dispozícii dostatok prostriedkov na projekty, ktoré im boli predložené. Tieto platobné agentúry nemali dostatočný stimul na to, aby zaviedli kritériá výkonnosti a následne v plnej miere nevyčerpali dostupný rozpočet. Zaznamenali sme len jeden prípad použitia osvedčeného postupu. Príklady sú uvedené v rámci 7.10. Pokiaľ ide o investície na rozvoj vidieka, na chýbajúce primerané zameranie sme upozornili v niekoľkých našich nedávnych osobitných správach⁽⁶⁰⁾.

7.82. Táto otázka sa riešila v usmerneniach týkajúcich sa kritérií výberu pre programové obdobie 2014 – 2020, kde musí byť zabezpečené zostavenie poradia projektov a stanovenie minimálneho prahu. V usmerneniach boli na ilustráciu uvedené aj niektoré nesprávne postupy, z ktorých niekoľko bolo vybraných zo správ Dvora audítorov.

⁽⁵⁸⁾ Toto kritérium sa považovalo za splnené, ak boli ciele jasne vymedzené a ak podmienky oprávnenosti a výberové kritériá príslušného opatrenia zužovali rozsah pomoci na špecifických príjemcov alebo špecifické geografické oblasti v súlade so skutočnými potrebami formulovanými v programe rozvoja vidieka.

⁽⁵⁹⁾ Toto kritérium sa považovalo za splnené, ak sa použil súťažný výberový postup, ktorý bol riadne zdokumentovaný, a ak boli výberové kritériá založené na porovnaní zásluh a prepojené s cieľmi opatrenia s náležitým vážením.

⁽⁶⁰⁾ Pozri napr. osobitnú správu č. 8/2012 s názvom Zameranie pomoci na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov, osobitnú správu č. 1/2013 s názvom Je podpora EÚ pre potravinársky priemysel účinná a efektívna z hľadiska pridávania hodnoty poľnohospodárskym výrobkom? a osobitnú správu č. 6/2013 s názvom Dosiahli členské štáty a Komisia prostredníctvom opatrení na diverzifikáciu vidieckeho hospodárstva efektívny pomer medzi kvalitou a nákladmi?.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 7.10 – Príklad správnych a nesprávnych postupov pri zameraní a výbere

V Holandsku bola zverejnená výzva na predkladanie žiadostí s rozpočtom 3,6 mil. EUR v rámci čiastkového opatrenia „výmena znalostí“. Štyria nezávislí odborníci posúdili 40 oprávnených žiadostí, pričom každému projektu prideliť body na základe niekoľkých výberových kritérií. Na vyhodnotenie projektov sa následne použilo vážené bodové hodnotenie. Schválených bolo len 13 najvyššie ohodnotených projektov v celkovej výške 2,9 mil. EUR, pretože ostatné projekty podľa posúdenia nepredstavovali postačujúci pomer medzi kvalitou a cenou. Považujeme to za príklad osvedčeného postupu, keďže zásady riadneho finančného hospodárenia prevládali nad záujmom vyčerpať prostriedky, čo dokazuje skutočnosť, že zostávajúci rozpočet sa nepoužil na financovanie síce oprávnených, no menej účinných projektov.

V Bulharsku podpora prostredníctvom opatrenia s názvom Pridávanie hodnoty poľnohospodárskym a lesníckym výrobkom nebola zacielená a oprávnenými príjemcami finančných prostriedkov boli všetky podniky, ktoré mali menej ako 750 zamestnancov a ročný obrát do 200 mil. EUR. Okrem toho napriek tomu, že boli vymedzené výberové kritériá, nevyužili sa na zacielenie podpory, pretože dostupný rozpočet stačil na financovanie všetkých oprávnených projektov.

Zaznamenali sme 20 ďalších prípadov, keď sa výberové kritériá nepoužili účinne z dôvodu dostatočnej výšky dostupných finančných prostriedkov na financovanie všetkých oprávnených projektov. Vo všetkých prípadoch sa výdavky v roku 2014 uhradili z rozpočtov na obdobie rokov 2007 – 2013. Takáto situácia môže nastať v prípade, keď rozpočty prekračujú skutočné potreby.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 7.10 – Príklad správnych a nesprávnych postupov pri zameraní a výbere

Projekty, ktoré vybrali riadiace orgány, musia prispievať k dosahovaniu cieľov politiky. V programoch rozvoja vidieka sa vymedzuje oprávnenosť operácií v danom právnom rámci (prvé zameranie), stanovujú sa zásady pre kritériá výberu (druhé zameranie), ktoré potom monitorovací výbor konkretizuje (tretie zameranie), a napokon, ak sa postupovalo v súlade s požiadavkami Komisie, projekty sa zoradia, pričom tie projekty, ktoré nespĺňajú finančný limit, sa vyradia. V existujúcom právnom rámci sú preto už zohľadnené všetky prvky potrebné na zabezpečenie vhodného zamerania finančných prostriedkov EÚ.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.84. Testovali sme aj kritérium výkonnosti v tom ohľade, či sa v rámci zamerania a výberu pozornosť sústredila na kritérium tvorby pracovných miest⁽⁶¹⁾. Na meranie pokroku pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020 sa pre celú EÚ odsúhlasilo päť hlavných **cieľov**; prvým z nich je dosiahnuť, aby do roku 2020 bolo zamestnaných 75 % obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov. V súlade s týmto cieľom Komisia na svojej webovej stránke⁽⁶²⁾ informuje, že jeden z troch dlhodobých strategických cieľov politiky rozvoja vidieka EÚ v období rokov 2014 – 2020 je dosiahnuť vyvážený územný rozvoj vidieckych hospodárstiev a spoločenských vrátane vytvárania a udržiavania pracovných miest. Pomoc v oblasti rozvoja vidieka by bola zameraná na riešenie jedného z hlavných problémov EÚ, keby bolo vytvorenie pracovných miest podmienkou oprávnenosti na získanie pomoci a/alebo keby sa projekty v rámci postupov hodnotenia a výberu uprednostňovali podľa počtu pracovných miest, ktoré by sa vďaka nim vytvorili.

7.85. Podľa nášho názoru sa v prípade 34 projektov mohlo vytváranie pracovných miest stanoviť ako podmienka oprávnenosti a/alebo výberové kritérium. Napríklad Poľsko vyčlenilo 932 mil. EUR na opatrenie s názvom Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva. Prijemcovia môžu získať podporu z EPFRV vo výške do 12,8 mil. EUR bez ohľadu na to, či sa vytvorili nejaké pracovné miesta.

7.86. V prípade 24 z 34 investičných projektov (70 %) však počet pracovných miest, ktoré sa mali vytvoriť, nebol podmienkou oprávnenosti ani výberovým kritériom. Nezaznamenali sme žiadny prípad, v ktorom sa mali vytvoriť pracovné miesta pre mladých ľudí.

7.84. Vytváranie pracovných miest nie je jediným relevantným ukazovateľom výkonnosti, ktorý treba preskúmať. Rovnako dôležitá je aj potreba zachovať pracovné miesta so zreteľom na zastavenie vyludňovania regiónov. Výkonnosť sa preto musí hodnotiť nielen z hľadiska vytvárania pracovných miest, ale aj z hľadiska ich zachovania. Ďalej je dôležité uvedomiť si, že nárast produktivity spojený s inováciou a technológiami môže mať nepriaznivý vplyv na vytváranie pracovných miest, a to najmä v odvetví poľnohospodárstva. Vzhľadom na to, že miera zamestnanosti v primárnych odvetviach za posledné desaťročia klesá, výkonnosť súvisiacej politiky nemožno primerane určiť len na základe čistých účinkov.

Pozri aj odpoveď Komisie na bod 7.86.

7.85. Ukazovateľ vytvárania pracovných miest by sa mal nanovo vymedziť, aby zahŕňal aj zachovanie pracovných miest, a rozsah pôsobnosti by sa mal obmedziť na opatrenia, pri ktorých možno výkonnosť hodnotiť z tohto pohľadu.

Investície do hmotného majetku (predtým os 1) prispievajú k životaschopnosti a konkurencieschopnosti poľnohospodárskych podnikov [priorita 2 nariadenia (ES) č. 1305/2013]. Na vytváranie pracovných miest sa vo väčšine prípadov vzťahuje priorita 6: podpora sociálneho začlenenia, zmiernenia chudoby a hospodárskeho rastu vo vidieckych oblastiach. Negatívne hodnotenie výkonnosti projektov na základe toho, že toto kritérium nebolo zohľadnené pri výbere, preto nie je vhodné. Toto kritérium by sa malo hodnotiť len pri projektoch, v prípade ktorých sa riadiaci orgán skutočne rozhodol použiť ho na výber operácií.

V opačnom prípade vzniká nesúlad medzi strategickými prioritami v oblasti rozvoja vidieka stanovenými v právnych textoch a hodnotením výkonnosti projektov zo strany Dvora audítorov.

7.86. Komisia poznamenáva, že zistenie týkajúce sa nedostatočného zamerania na vytváranie pracovných miest sa týka len určitých opatrení a v rámci týchto opatrení len určitých typov projektov, keďže nie je v plnej miere relevantné pre všetky investičné opatrenia/typy projektov.

⁽⁶¹⁾ Toto kritérium sa považovalo za splnené, ak bol daný počet vytvorených pracovných miest podmienkou oprávnenosti alebo výberu daného projektu. Za osvedčený postup sa považovalo zameranie na vytváranie pracovných miest pre mladých ľudí.

⁽⁶²⁾ <http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020>.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.87. Len v prípade štyroch projektov bolo rozhodnutie o udelení podpory podmienené vytvorením jedného alebo viacerých pracovných miest. Tak to bolo napríklad v Poľsku v prípade opatrenia s názvom Podpora na zakladanie a rozvoj mikropodnikov, kde mal príjemca povinnosť vytvoriť dve pracovné miesta a udržať ich najmenej dva roky. Okrem toho len v 10 prípadoch bolo vytvorenie pracovných miest výberovým kritériom. Ako sa však uvádza v rámciku 7.10, takéto postupy boli vo všeobecnosti neúčinné. Počet bodov udelených za vytvorenie pracovného miesta bol navyše väčšinou príliš nízky na to, aby bol pri výbere projektov rozhodujúci.

Nepostačujúce dôkazy o primeranosti nákladov

7.88. V prípade 49 zo 71 investičných projektov (69 %) sme našli postačujúce dôkazy o primeranosti nákladov⁽⁶³⁾. Pri 22 investičných projektoch (31 %) to tak však nebolo. V rámciku 7.11 sú uvedené dva príklady investičných projektov, pri ktorých sa nenašli žiadne dôkazy o primeranosti nákladov. Nedávno sme vydali osobitnú správu, v ktorej sa táto téma preskúmala podrobne⁽⁶⁴⁾.

7.87. Ak by sa poskytovanie dôkazov o vytváraní pracovných miest v mikropodnikoch stalo podmienkou na podporu z EPFRV, mohlo by to znamenať riziko z hľadiska chybovosti. Znamenalo by to dodatočné bremeno pre príjemcov, ktorí by v niektorých prípadoch neboli schopní vytvoriť tieto pracovné miesta v dôsledku vonkajších okolností. Okrem toho treba mať na pamäti, že podpora mikropodnikov prispieva v mnohých prípadoch k celej škále cieľov vrátane diverzifikácie, miestneho rozvoja, inovácie, hospodárskej výkonnosti a pridávania hodnoty poľnohospodárskym výrobkom.

7.88. Komisia zahrnula do usmerňovacieho dokumentu o kontrolách a sankciách na obdobie rokov 2014 – 2020 kontrolný zoznam na posúdenie primeranosti nákladov, ktorý vypracoval Dvor audítorov ako prílohu k osobitnej správe č. 22/2014. V Bruseli bolo 17. marca 2015 zorganizované špecifické školenie o primeranosti nákladov a verejnom obstarávaní pre platobné agentúry a riadiace orgány v rámci EPFRV. Na tomto podujatí bol zastúpený aj Dvor audítorov.

⁽⁶³⁾ Kritérium výkonnosti „Existujú dôkazy, že výdavky sú primerané“ sa považovalo za splnené, ak sa uskutočnil postup verejného obstarávania s výberom na základe najnižšej ceny alebo najvýhodnejšieho pomeru medzi kvalitou a cenou alebo ak sa použili spoľahlivé referenčné náklady.

⁽⁶⁴⁾ Pozri osobitnú správu č. 22/2014 s názvom Dosiahnutie hospodárnosti: udržať náklady na granty na projekty rozvoja vidieka financované EÚ pod kontrolou.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 7.11 – Príklady nedostatku dôkazov o primeranosti nákladov

Pri opatrení s názvom Obnova lesníckeho výrobného potenciálu poškodeného prírodnými katastrofami a ohňom a zavedenie vhodných preventívnych nástrojov Portugalsko využíva referenčné náklady. V jednom investičnom projekte bolo na reguláciu vegetácie stanovených šesť referenčných nákladov v rozmedzí od 47 do 1 138 EUR/ha podľa typov lesných prác a podmienok parciel (napr. sklon a vegetačná pokrývka). V rámci kontrolovaného projektu sa sadzby pohybovali približne od 232 do 1 138 EUR/ha. Zistili sme, že platobná agentúra nevykonala žiadne kontroly v súvislosti s primeranosťou nákladov. Predovšetkým neprebehla žiadna kontrola podmienok parciel, a teda nebolo možné posúdiť, či bola cena za obrobený hektár primeraná.

V Holandsku projekty v rámci opatrenia s názvom Odborná príprava osôb zamestnaných v poľnohospodárstve a lesníctve pred schválením posúdil hodnotiaci výbor. Pri jednom projekte, ktorý bol v rámci tohto opatrenia predmetom auditu, výbor nahlásil, že zastáva názor, že projekt je vzhľadom na jeho obsah a potenciálny výsledok nákladný. Platobná agentúra sa ďalej týmto zistením nezaoberala. V skutočnosti sme nenašli žiadne dôkazy o tom, že by platobná agentúra vôbec kontrolovala primeranosť nákladov.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 7.11 – Príklady nedostatku dôkazov o primeranosti nákladov

Pozri odpoveď Komisie na bod 7.34.

Záver

7.89. Naše preskúmanie aspektov výkonnosti investičných projektov v oblasti rozvoja vidieka dokázalo nedostatky v zameraní a chýbajúce dôkazy o primeranosti nákladov. Táto skutočnosť potvrdzuje závery, ktoré sme uviedli v niekoľkých osobitných správach, a svedčí o pretrvávajúcich problémoch.

7.89. Komisia zlepšila usmernenie pre členské štáty na programové obdobie 2014 – 2020 vrátane lepšieho zamerania a výberu projektov a spôsobu posudzovania primeranosti nákladov. Vplyv tohto usmernenia možno preto očakávať až pri vykonávaní novej generácie programov rozvoja vidieka.

PRÍLOHA 7.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI PRÍRODNÝCH ZDROJOV

	2014	2013 ⁽¹⁾
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Poľnohospodárstvo: podpora trhu a priama podpora	183	180
Rozvoj vidieka, životné prostredie, klíma, rybné hospodárstvo	176	171
Operácie spolu – Prírodné zdroje	359	351
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť: podpora trhu a priama podpora	2,9 %	3,6 %
Odhadovaná chybovosť: rozvoj vidieka, životné prostredie, klíma a rybné hospodárstvo	6,2 %	7,0 %
Odhadovaná chybovosť: prírodné zdroje	3,6 %	4,4 %
Horná hranica chybovosti	4,6 %	
Spodná hranica chybovosti	2,7 %	

Spodná a horná hranica chybovosti v oblasti poľnohospodárstva: podpora trhu a priama podpora sú 2,6 a 6,8 %.

Spodná a horná hranica chybovosti v oblasti rozvoja vidieka, životného prostredia, oblasti klímy a rybného hospodárstva sú 3,2 a 9,3 %.

⁽¹⁾ Údaje za rok 2013 boli prepočítané tak, aby zodpovedali štruktúre výročnej správy za rok 2014 a aby bolo možné uvedené roky porovnať. V **grafe 1.3** v kapitole 1 je znázornené, ako boli výsledky z roku 2013 preklasifikované na základe štruktúry výročnej správy za rok 2014.

PRÍLOHA 7.2

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ – PRÍRODNÉ ZDROJE

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov zameraná na dosiahnutie pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už sa nevzťahuje	Nepostačujúce dokazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2012	3.37. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov odporúča, aby Komisia a členské štáty zvýšili a urýchlili svoje úsilie s cieľom zabezpečiť, aby:							
	Odporúčanie 1: oprávnenosť pôdy a najmä trvalých pasienkov bola náležite zaznamenaná v systéme LPS, najmä v prípadoch, keď sú plochy úplne alebo čiastočne pokryté skalami, krami alebo hustými porastmi stromov či kríkov alebo keď je pôda opustená niekoľko rokov.			X				
	Odporúčanie 2: sa prijali okamžité nápravné opatrenia, keď sa zistí, že administratívne a kontrolné systémy a/alebo databázy IACS majú nedostatky alebo sú neaktuálne.		X					
	Odporúčanie 3: boli platby založené na výsledkoch kontrol a aby mali kontroly na mieste kvalitu potrebnú na spoľahlivé stanovenie oprávnenosti plachty.		X					
	Odporúčanie 4: koncepcia a kvalita práce vykonanej riaditeľmi platobných agentúr a certifikačných orgánov na podporu ich príslušných vyhlásení poskytovali spoľahlivý základ na posúdenie zákonnosti a správnosti príslušných transakcií.			X				
	4.44. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov vydáva tieto odporúčania pre oblasť rozvoja vidieka:							
	Odporúčanie 1: členské štáty by mali lepšie vykonávať existujúce administratívne kontroly a použiť pri tom všetky príslušné informácie, ktoré majú k dispozícii platobné agentúry, čo by umožnilo zistiť a opraviť väčšinu chýb.			X				

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov zameraná na dosiahnutie pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už sa nevzťahuje	Nepostačujúce dokazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
	Odporúčanie 2: Komisia by mala zabezpečiť, že všetky prípady, v ktorých Dvor audítorov zistil chyby, sa budú náležite riešiť.	X						
	Odporúčanie 3: Komisia by mala vo výročnej správe o činnosti GR AGRI uplatňovať v súvislosti s EPRV podobný prístup ako v prípade oddelenej podpory na plochu, pričom by mala pri posudzovaní chybovosti každej platobnej agentúry zohľadňovať výsledky vlastných auditov zhody.	X						
	A pre SPP ako celok:							
	Odporúčanie 4: Komisia by mala zabezpečiť primeraný rozsah auditov zhody.			X				
	Odporúčanie 5: Komisia by mala odstrániť nedostatky, ktoré sa zistili v súvislosti s jej auditmi zhody, a pretrvávajúci problém veľkých omeškaní v postupoch posudzovania zhody ako celku.		X					
	Odporúčanie 6: Komisia by mala zlepšiť svoj postup stanovovania finančných opráv, aby sa lepšie zohľadnila povaha a závažnosť zistených porušení.	X						
	4.45. Pre oblasť politiky zdravia a ochrany spotrebiteľa:							
	Odporúčanie 7: Komisia by mala odstrániť nedostatky zistené v systémoch súvisiacich s verejným obstarávaním a dohodami o grantoch.	X						

2012

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov zameraná na dosiahnutie pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už sa nevztahuje	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2011	3.45. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2011 Dvor audítorov odporúča, aby Komisia a členské štáty prijali v súvislosti so súčasným programovým obdobím vhodné opatrenia na:							
	Odporúčanie 1: zabezpečenie riadneho posúdenia oprávnenosti trvalých pasienkov, najmä v prípadoch, keď sú plochy čiastočne pokryté kríkmi, krovím, hustými stromami alebo skalami.			X				
	Odporúčanie 3: zabezpečenie požadovanej kvality kontrol na mieste, aby bolo možné spoľahlivo stanoviť oprávnenú plochu.		X					
	Odporúčanie 4: zabezpečenie toho, aby návrh a kvalita práce vykonanej certifikačnými orgánmi zaistili spoľahlivé posúdenie zákonnosti a správnosti operácií v platobných agentúrach.			X				
	4.53. Je potrebné poznamenať, že odporúčanie Dvora audítorov, ktorého cieľom je ešte viac zjednotiť pravidlá a podmienky na rozvoj vidieka, zostáva v platnosti.			X				
	4.54. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2011 Dvor audítorov vydáva pre oblasť rozvoja vidieka pre súčasné programové obdobie tieto odporúčania:							
	Odporúčanie 1: Členské štáty by mali vykonávať administratívne kontroly a kontroly na mieste prísnejšie, aby znížili riziko deklarovania neoprávnených výdavkov EÚ.			X				

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov zameraná na dosiahnutie pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už sa nevzťahuje	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2011	Odporúčanie 2: Komisia a členské štáty by mali zabezpečiť lepšiu implementáciu existujúcich pravidiel, pokiaľ ide o: — pravidlá verejného obstarávania a DPH, keď sú príjemcami pomoci verejné orgány, — agroenvironmentálne záväzky a pravidlá oprávnenosti na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov.			X				
	Odporúčanie 3: Komisia by mala analyzovať dôvody významnej miery chýbovosti.	X						
	Odporúčanie 5: Komisia by mala rozšíriť usmernenia na certifikačné orgány, aby mali povinnosť zahrnúť do svojej stratégie auditu a do svojich správ zistenia z predchádzajúcich auditov Komisie alebo Dvora audítorov.			X				
	Odporúčanie 6: Pokiaľ ide o krížové plnenie, členské štáty by mali zabezpečiť dodržiavanie povinností týkajúcich sa identifikácie a registrácie zvierat a zlepšiť rozloženie kontrol počas celého roka, aby boli riadne prekontrolované všetky príslušné požiadavky.			X				
	4.55. V oblastiach politiky životného prostredia, námorných záležitostí a rybného hospodárstva, zdravia a ochrany spotrebiteľov Dvor audítorov odporúča, aby Komisia zlepšila monitorovanie úlovkov rýb v rámci dohôd o partnerstve v sektore rybolovu s krajinami mimo EÚ.			X				

KAPITOLA 8

Globálna Európa

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	8.1 – 8.10
Špecifické charakteristiky Globálnej Európy	8.2 – 8.9
Rozsah auditu a audítorský prístup	8.10
Riadnosť operácií	8.11 – 8.21
Preskúmanie vybraných systémov a výročných správ o činnosti	8.22 – 8.25
GR EuropeAid	8.22 – 8.23
ECHO	8.24 – 8.25
Záver a odporúčania	8.26 – 8.31
Záver za rok 2014	8.26 – 8.27
Odporúčania	8.28 – 8.31

Príloha 8.1 – Výsledky testovania operácií v oblasti Globálnej Európy

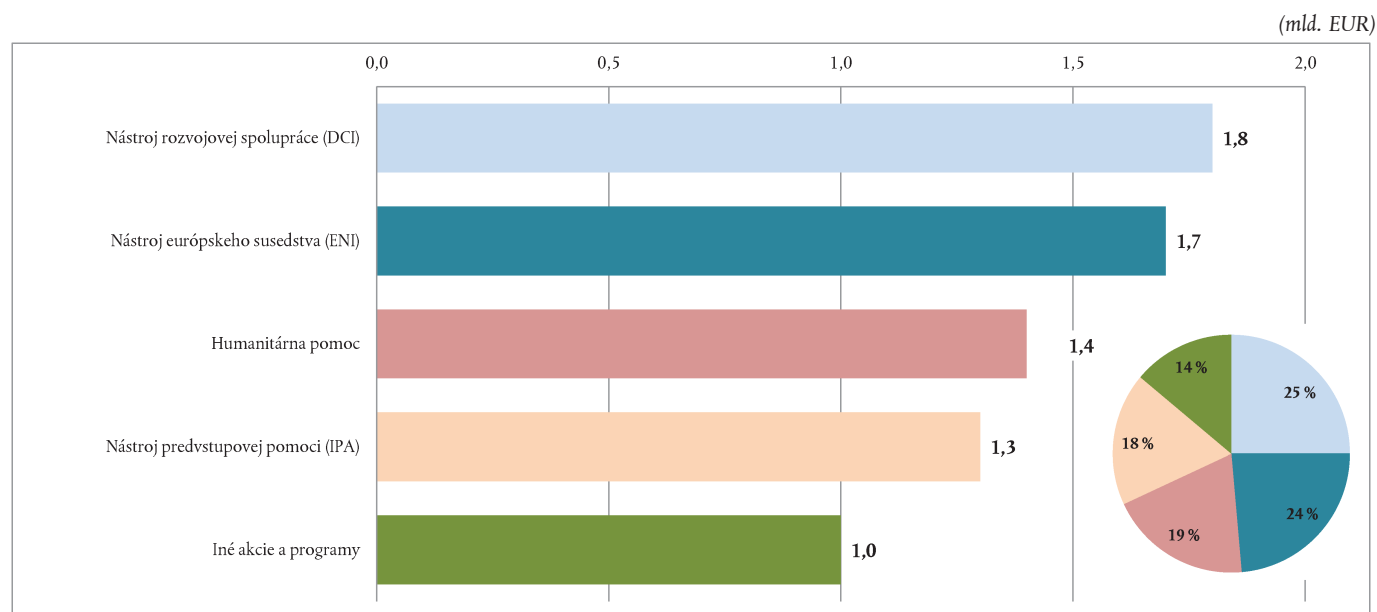
Príloha 8.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti Globálnej Európy

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

8.1. V tejto kapitole sa predkladajú naše zistenia týkajúce sa špecifického hodnotenia Globálnej Európy. Táto kapitola má širší rozsah ako predchádzajúca kapitola 7 s názvom Vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie⁽¹⁾, keďže zahŕňa aj výdavky súvisiace s regionálnou politikou (300 mil. EUR), rozvojom vidieka (150 mil. EUR) a výskumom a inými vnútornými politikami (100 mil. EUR). Hlavné informácie o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2014 sú uvedené v **grafe 8.1**.

Graf 8.1 – Okruh 4 VFR – Globálna Európa

Celková výška platieb za rok:	7,2
— operačné výdavky	6,0
— rozpočtová podpora	0,9
— administratívne výdavky	0,3
zálohy ⁽¹⁾	4,3
+ zúčtovanie záloh	4,5

Kontrolovaný súbor spolu

7,4

⁽¹⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných operácií (podrobnosti pozri v bode 7 **prílohy 1.1**).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2014.

⁽¹⁾ Nová štruktúra našej výročnej správy je vysvetlená v bode 0.7 Všeobecného úvodu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Špecifické charakteristiky Globálnej Európy

8.2. Globálna Európa zahŕňa všetky vonkajšie činnosti („zahraničná politika“) financované z rozpočtu EÚ. Platby v roku 2014 na Globálnu Európu predstavujú 7,2 mld. EUR a poskytujú sa prostredníctvom niekoľkých nástrojov. Nástroj rozvojovej spolupráce (DCI), nástroj európskeho susedstva (ENI), nástroj predvstupovej pomoci (IPA) a humanitárna pomoc tvoria viac ako 86 % tohto okruhu VFR.

8.3. Prvoradým cieľom EÚ v oblasti rozvojovej spolupráce je znižovanie chudoby a z dlhodobého hľadiska jej odstránenie⁽²⁾. Cieľom susedskej politiky je podporiť partnerov, ktorí usku- točujú reformy smerujúce k demokracii, právnemu štátu a ľudským právam, prispieť k ich inkluzívnemu hospodárskemu rozvoju a posilniť partnerstvo so spoločnosťami súbežne so vzťahmi s vládami. Cieľom predvstupovej pomoci je pomáhať kandidátskym a potenciálnym kandidátskym krajinám pri re- špektovaní hodnôt ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a ľudských práv. Humanitárna pomoc je zameraná na poskytovanie *ad hoc* pomoci, podpory a ochrany obyvateľstva tretích krajín, ktoré sú obeťami prírodných katastrof a katastrof spôsobených ľudskou činnosťou.

8.4. Najvýznamnejšie generálne riaditeľstvá poverené plne- ním rozpočtu v oblasti vonkajšej činnosti sú: Generálne riaditeľstvo pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (EuropeAid), Útvár pre nástroje zahraničnej politiky (FPI), Generálne riaditeľ- stvo pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení (GR NEAR, predtým GR ELARG) a Generálne riaditeľstvo pre huma- nitárnu pomoc a civilnú ochranu (GR ECHO).

8.5. Výdavky z okruhu VFR Globálna Európa sa realizujú prostredníctvom širokej škály nástrojov spolupráce a metód poskytovania pomoci⁽³⁾ používaných vo viac než 150 kraji- nách. Pravidlá a postupy sú často komplexné vrátane pravidiel a postupov verejného obstarávania a udeľovania zákaziek.

⁽²⁾ Na základe Lisabonskej zmluvy a Európskeho konsenzu o rozvoji z roku 2005.

⁽³⁾ Prostredníctvom vonkajších činností možno financovať najmä verejné zákazky, granty vrátane bonifikácie úrokov, osobitné úvery, zábezpeky na úvery a finančnú pomoc, rozpočtovú podporu a ostatné osobitné formy rozpočtovej pomoci.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

8.6. V dvoch oblastiach dochádza vzhľadom na povahu nástrojov a platobné podmienky k tomu, že je obmedzená miera, v akej sú operácie náchylné na chyby. Ide o rozpočtovú podporu⁽⁴⁾ a príspevky EÚ na projekty s viacerými darcami realizované medzinárodnými organizáciami⁽⁵⁾, napr. Organizáciou Spojených národov (OSN).

8.7. Rozpočtová podpora prispieva do všeobecného rozpočtu príslušného štátu alebo rozpočtu určeného na konkrétnu politiku či cieľ. Preskúmali sme, či Komisia dodržala špecifické podmienky vykonávania platieb v súvislosti s rozpočtovou podporou poskytovanou príslušnej partnerskej krajine, a overili, že boli dodržané všeobecné podmienky oprávnenosti (napr. dostatočný pokrok v hospodárení s verejnými financiami).

8.8. Právne ustanovenia však ponechávajú široký priestor na výklad a Komisia má značnú voľnosť pri rozhodovaní o tom, či boli splnené všeobecné podmienky. Náš audit týkajúci sa riadnosti nemôže siahať za fázu vyplatenia pomoci partnerskej krajine. Finančné prostriedky sa po prevedení zlúčia s rozpočtovými zdrojmi prijímateľskej krajiny. Nedostatky finančného hospodárenia sa nebudú počas nášho auditu riadnosti identifikovať ako chyby.

8.9. V prípadoch, keď sa príspevky Komisie na projekty s viacerými darcami spoja s príspevkami ostatných darcov a nevyčleňujú sa na konkrétne identifikovateľné položky oprávnených výdavkov, Komisia predpokladá, že boli splnené pravidlá EÚ vzťahujúce sa na oprávnenosť, ak zlúčená suma zahŕňa dostatočné oprávnené výdavky na pokrytie príspevku EÚ. Komisia toto nazýva „konceptuálnym prístupom“. Konceptuálny prístup používaný Komisiou obmedzuje prácu audítorov v prípade významného príspevku zo strany iných darcov, ktorý Komisia následne považuje za dostatočný na pokrytie akýchkoľvek neoprávnených výdavkov, ktoré sa mohli v rámci auditu zistiť.

⁽⁴⁾ Platby rozpočtovej podpory zo všeobecného rozpočtu v roku 2014 predstavovali 850 mil. EUR.

⁽⁵⁾ Platby zo všeobecného rozpočtu pre medzinárodné organizácie v roku 2014 predstavovali 1 640 mil. EUR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Rozsah auditu a auditorský prístup

8.10. V **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1 opisujeme náš všeobecný prístup a metodiku. V súvislosti s auditom v oblasti Globálnej Európy je potrebné upozorniť na nasledujúce konkrétne skutočnosti.

- a) Audit zahŕňal preskúvanie vzorky 172 operácií, ako sa stanovuje v bode 7 **prílohy 1.1**. Vzorka bola vybraná tak, aby reprezentovala celý rad operácií v rámci tejto oblasti VFR. V roku 2014 vzorka pozostávala zo 122 operácií schválených delegáciami EÚ v 11 prijímateľských štátoch ⁽⁶⁾ a 50 operácií schválených ústredím Komisie.
- b) Súčasťou posúdenia výročných správ o činnosti boli správy GR EuropeAid a GR ECHO.

RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

8.11. Výsledky testovania operácií sú zhrnuté v **prílohe 8.1**. Zo 172 operácií, ktoré sme kontrolovali, bolo 43 (25 %) ovplyvnených chybami. Na základe 28 chýb, ktoré sme vyčíslili, odhadujeme chybovosť na 2,7 % ⁽⁷⁾.

8.12. Ak sa z kontrolovanej vzorky vylúči rozpočtová podpora a operácie súvisiace s viacerými darcami spomenuté v bodoch 8.6 až 8.9, odhadovaná chybovosť predstavuje 3,7 % ⁽⁸⁾.

8.13. V siedmich prípadoch vyčísliteľných chýb mala Komisia dostatok informácií ⁽⁹⁾, aby predišla chybám alebo ich odhalila a napravila pred schválením výdavkov. Ak by sa všetky tieto informácie použili na opravu chýb, odhadovaná chybovosť pre túto kapitolu by bola o 0,2 percentuálneho bodu nižšia. V ďalších piatich operáciách sme našli chyby, ktoré neodhalili audítori menovaní príjemcami.

8.14. V **grafe 8.2** je uvedený podiel jednotlivých typov chýb na našom odhade chybovosti za rok 2014.

8.11. Spoločná odpoveď na body 8.11 až 8.20.

Kontroly Komisie sú navrhnuté tak, aby bolo aj po konečných platbách možné odhaliť a opraviť chyby prostredníctvom následných auditov. Generálne riaditeľstvá pôsobiace v oblasti vonkajšej pomoci plánujú a vykonávajú rozsiahly program následných auditov na ročnej báze a vychádzajú pritom z postupu formálneho posúdenia rizika.

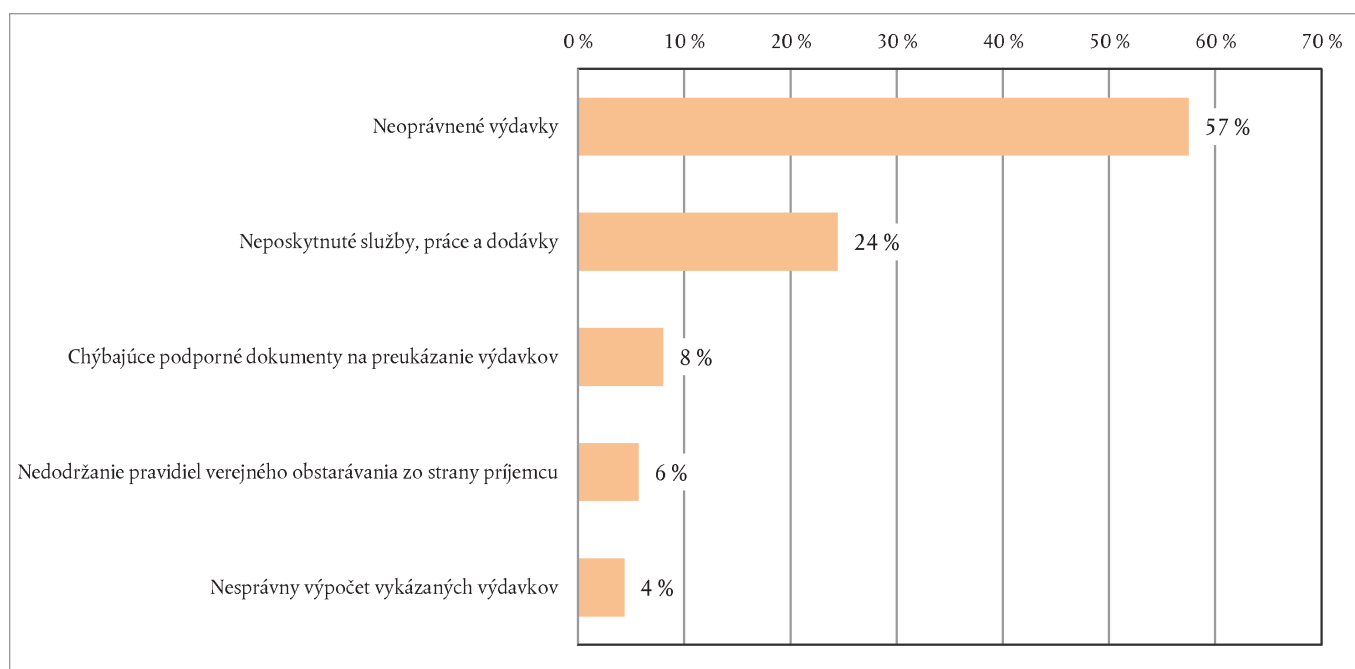
⁽⁶⁾ Belize, Bosna a Hercegovina, Kolumbia, Jamajka, Laos, Moldavsko, Niger, Palestína, Srbsko, Thajsko a Tunisko.

⁽⁷⁾ Odhad chybovosti vypočítavame na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený číselný údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 0,9 % (dolná hranica chybovosti) do 4,4 % (horná hranica chybovosti).

⁽⁸⁾ 129 operácií, spodná hranica chybovosti 1,3 %, horná hranica chybovosti 6,0 %, 95 % miera istoty.

⁽⁹⁾ Na základe podporných dokumentov a povinných kontrol.

Graf 8.2 – Podiel jednotlivých typov chýb na odhadovanej chybovosti

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

8.15. Najvýznamnejší druh chýb (14 z 28 prípadov), ktorý predstavuje 57 % odhadovanej chybovosti, sa týka neoprávnených výdavkov. Sú to výdavky súvisiace s činnosťami, ktoré nie sú predmetom zmluvy alebo vznikli mimo obdobia oprávnenosti, neoprávnené dane, nedodržanie pravidla pôvodu a nepriame náklady nesprávne vyúčtované ako priame náklady (pozri príklad v rámečku 8.1). Všetky vykázané prípady sa vzťahujú na zmluvy o grante alebo zmluvy realizované medzinárodnými organizáciami.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 8.1 – Neoprávnené výdavky*GR EuropeAid – Laos*

Komisia podpísala dohodu o grante vo výške 150 000 EUR s vnútroštátnym prevádzkovateľom v Laose, pričom všeobecným cieľom bolo znížiť počet obetí spôsobených nevybuchnutou muníciou vzdelávaním o rizikách. Zmluvne dohodnuté obdobie realizácie sa začalo v januári 2009. Komisia zaúčtovala a schválila mzdové náklady na personál v teréne za december 2008. Schválené náklady boli teda nadhodnotené.

8.16. 24 % odhadovanej chybovosti predstavovalo päť prípadov, v ktorých Komisia nesprávne schválila (a zúčtovala) výdavky za služby, práce a dodávky, ktoré v čase ich schválenia Komisiou ešte nevznikli (pozri príklad v rámci 8.2).

Rámček 8.2 – Nevzniknuté výdavky*GR EuropeAid – Belize*

Komisia podpísala dohodu o príspevku s jednou karibskou bankou vo výške 6,5 mil. EUR na zriadenie revolvingového úveru na opätovnú výsadbu cukrovej trstiny v Belize. Komisia toto opatrenie financovala v plnej miere.

V roku 2014 Komisia schválila výdavky vo výške 2,3 mil. EUR, z toho 740 000 EUR predstavovali úverové zmluvy pre poľnohospodárov, ktoré finančná inštitúcia podpísala, ale príslušné sumy ešte nevyplatila. Schválením plnej sumy vzniknutých výdavkov Komisia nesprávne zúčtovala príliš vysokú sumu už zaplateného predbežného financovania.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

8.17. Odhadovaná chybovosť vo výške 8 % vznikla pre chýbajúce podporné dokumenty. Odhadovaná chybovosť vo výške 4 % vznikla v dôsledku vykázania výdavkov, ktoré neboli správne vypočítané pre matematické chyby alebo nesprávne výmenné kurzy.

8.18. Odhadovaná chybovosť vo výške 6 % súvisela s nesprávnymi postupmi verejného obstarávania alebo zadávania zákazky, ktoré vykonali príjemcovia (pozri príklad v rámci 8.3).

Rámček 8.3 – Nesprávny postup zadávania zákazky

GR EuropeAid – Tunisko

Komisia podpísala dohodu o grante vo výške 230 000 EUR so švajčiarskou mimovládnu organizáciou s cieľom stabilizovať rozhlasové vysielanie a zabezpečiť šírenie informácií širšiemu poslucháčskemu okruhu v Tunisku pri príprave všeobecných volieb po revolúcii.

Táto mimovládna organizácia podpísala zmluvu s jedným poskytovateľom služieb vo výške 11 500 EUR, pričom nemala dôkazy o tom, že s tromi poskytovateľmi služieb prebehli konzultácie pri zadávaní zákazky.

8.19. 15 operácií zo 172 operácií bolo ovplyvnených nevyčísliteľnými chybami, ktoré súviseli s nedodržaním právnych a zmluvných záväzkov.

8.20. V 20 preskúmaných operáciách súvisiacich s rozpočtovou podporou sa nevyskytli chyby zákonnosti a riadnosti.

8.21. V našej výročnej správe za rok 2013 sme zaznamenali systematickú chybu, keďže GR ELARG schvaľovalo výdavky na základe vlastných odhadov, a nie na základe vzniknutých, vyplatených a schválených výdavkov. V priebehu tohtoročného auditu sme zistili, že podobné účtovné záznamy sa vykonali aj v roku 2014 (96 mil. EUR). V máji 2014 GR ELARG opravilo nesprávne vykonané zúčtovanie vo svojich účtoch za účtovné obdobie 2013 a 2014. Zároveň zrevidovalo pokyny stanovené v účtovnej príručke GR ELARG, v ktorej sa uvádza, že predbežné financovanie by sa malo zúčtovať na základe prijatých oprávnených výdavkov.

Rámček 8.3 – Nesprávny postup zadávania zákazky

Ide o ojedinelý prípad vyplývajúci z naliehavých a aktuálnych potrieb. Mimovládna organizácia bola upozornená, aby pravidlá verejného obstarávania v budúcnosti správne uplatňovala.

8.21. V nadväznosti na pripomienky Dvora audítorov týkajúce sa postupu DAS 2013 bývalé GR ELARG okamžite vykonalo vo svojich systémoch významné zmeny, ktoré sa v súčasnosti dôsledne dodržiavajú.

Ostatné inštitúcie boli oboznámené o pokroku, ktorý v tejto súvislosti dosiahlo GR NEAR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

**PRESKÚMANIE VYBRANÝCH SYSTÉMOV A VÝ-
ROČNÝCH SPRÁV O ČINNOSTI****GR EuropeAid**

8.22. Pri testovaní operácií sa zistilo, že systémy Komisie *ex ante* v niektorých prípadoch zlyhali. Overovanie výdavkov audítormi, ktorých určili príjemcovia, nie vždy umožnilo odhalenie chýb. Príjemcovia preto schválili neoprávnené výdavky.

8.23. Podrobné výsledky hodnotenia systémov GR EuropeAid vrátane štúdie miery zostatkových chýb, ktorú vykonalo GR EuropeAid, a preskúmania jeho výročnej správy o činnosti sú predstavené v našej výročnej správe o aktivitách financovaných ôsmym, deviatym, desiatym a jedenástym Európskym rozvojovým fondom, body 36 – 46.

ECHO

8.24. Na základe rotačného prístupu⁽¹⁰⁾ sme preskúmali výročnú správu o činnosti GR ECHO v oblasti Globálnej Európy.

8.25. Generálny riaditeľ GR ECHO vo svojom vyhlásení o vierohodnosti za rok 2014 uviedol, že získal primeranú istotu, že zavedené kontrolné postupy poskytujú potrebné záruky v súvislosti so zákonnosťou a riadnosťou príslušných operácií a že informácie v správe sú spoľahlivé, úplné a správne. Toto vyhlásenie dopĺňajú zistenia a závery založené na našej audítorskej práci týkajúcej sa operácií GR ECHO v roku 2014.

⁽¹⁰⁾ V predchádzajúcich rokoch sme preskúmali výročnú správu o činnosti FPI za rok 2013 a výročnú správu o činnosti GR ELARG za rok 2012.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver za rok 2014

8.26. Z celkových audítorských dôkazov vyplýva, že výdavky na Globálnu Európu sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

8.27. V prípade výdavkov spadajúcich pod tento okruh VFR z testovania operácií vyplýva, že najpravdepodobnejšia chybovosť v celkovom súbore je 2,7 % (pozri **prílohu 8.1**).

Odporúčania

8.28. V **prílohe 8.2** sú uvedené výsledky nášho preskúmania pokroku v riešení odporúčaní z predchádzajúcich výročných správ⁽¹¹⁾. Vo výročných správach za roky 2011 a 2012 sme predložili osem odporúčaní. Komisia v plnom rozsahu realizovala štyri odporúčania, dve odporúčania realizovala vo väčšine ohľadov a dve realizovala v niektorých ohľadoch.

8.29. Ako sa uvádza v bode 8.22, na základe testovania operácií v roku 2014 sa zistili nedostatky pri overovaní výdavkov. O tejto záležitosti sme informovali v našej výročnej správe za rok 2012, v ktorej sme vyzvali Komisiu, aby prijala účinné kroky na zabezpečenie kvality kontrol výdavkov vykonaných externými audítormi. GR EuropeAid odvtedy prijalo opatrenia na riešenie nedostatkov týkajúcich sa externých auditov a overovaní. Je však ešte priskoro na posúdenie dosahu týchto opatrení, ktoré ešte neboli vypracované.

8.30. Z výsledkov testovania operácií vyplýva, že v niektorých prípadoch kontroly na predchádzanie vzniku neoprávnených výdavkov na dohody o grante a na ich zistenie zlyhali. V našej výročnej správe za rok 2011 sme vydali odporúčanie týkajúce sa dohľadu nad grantmi, ale opatrenia, ktoré prijala Komisia, sa považujú za zrealizované len v niektorých ohľadoch.

8.29. *Keďže otázka je v praxi zložitejšia, než sa očakávalo, rozvoj sietí kvality pre správy o overovaní výdavkov trvá dlhšie, než sa predpokladalo. Tieto siete by mali byť k dispozícii v poslednom štvrtroku 2015.*

⁽¹¹⁾ Cieľom tejto kontroly prijatia odporúčaní bolo overiť zavedenie a existenciu nápravných opatrení so zreteľom na naše odporúčania. Cieľom nebolo hodnotiť ich účinné zavedenie. Pri niektorých opatreniach, ktoré ešte neboli vypracované, bolo príliš skoro na overenie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

8.31. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2014 odporúčame, aby Komisia, a najmä GR EuropeAid:

- **Odporúčanie 1:** zaviedli a uplatňovali systémy vnútornej kontroly tak, aby sa zabezpečilo, že predbežné financovanie sa zúčtuje na základe skutočne vzniknutých výdavkov, ktoré nezahŕňajú právne záväzky.
- **Odporúčanie 2:** posilnili predbežné kontroly zmlúv o grante, a to tak, že EuropeAid bude realizovať plánované opatrenia vychádzajúce z odporúčania formulovaného vo výročnej správe o ERF za rok 2011, ktoré sa týkajú plánovania na základe rizika a systematických následných kontrol v nadväznosti na overovanie a monitorovanie návštevy na mieste.

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Zúčtovacie pravidlá pre dohody o príspevku Komisia ďalej objasní v sprievodcoch pre GR DEVCO a GR NEAR.

Komisia toto odporúčanie prijíma. Opatrenia už boli vykonané.

PRÍLOHA 8.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI GLOBÁLNEJ EURÓPY

	2014	2013 ⁽¹⁾
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Celkový počet operácií:	172	182
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	2,7 %	2,1 %
Horná hranica chybovosti (UEL)	4,4 %	
Spodná hranica chybovosti (LEL)	0,9 %	

⁽¹⁾ Číselné údaje za rok 2013 sú prepočítané tak, aby zodpovedali štruktúre výročnej správy za rok 2014 a umožnili tak porovnanie medzi dvoma rokmi. V **grafe 1.3** kapitoly 1 sa uvádza, ako boli výsledky za rok 2013 preklasifikované podľa štruktúry výročnej správy za rok 2014.

PRÍLOHA 8.2

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI GLOBÁLNEJ EURÓPY

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
	Odporúčanie 1: Komisia by mala zabezpečiť včasné zúčtovanie výdavkov.		X					
	Odporúčanie 2: Komisia by mala presadzovať lepšiu správu dokumentov implementačnými partnermi a prijemcami.	X						
	Odporúčanie 3: Komisia by mala zlepšiť riadenie postupov udeľovania zakaziek stanovením jasných výberových kritérií a lepším zdokumentovaním procesu hodnotenia.	X						
2012	Odporúčanie 4: Komisia by mala prijať účinné opatrenia na zlepšenie kvality kontrol výdavkov externými audítormi.		X					
	Odporúčanie 5: Komisia by mala používať jednotnú a ucelenú metódu na výpočet miery zostatkových chýb generálnymi riaditeľstvami pre oblasť vonkajších vzťahov.	X						

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2011	Odporúčanie 6: EuropeAid, GR ECHO a FPI by mali zlepšiť dohľad nad grantovými zmluvami, lepšie využívať kontroly na mieste na predchádzanie nesprávne vykázaným výdavkom a ich odhaľovanie a/alebo zvýšiť rozsah auditov zadávaných Komisiou.			X				
	Odporúčanie 7: Útvar pre FPI by mal zabezpečiť, aby boli všetky misie SZBP akreditované v súlade s „hodnoteniami na základe šiestich pilierov“.			X				S pomocou Útvoru pre nástroje zahraničnej politiky (ďalej len „FPI“) sú dlhodobé etablované misie v súčasnosti v súlade s požiadavkou článku 60 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Ako odpoveď na viaceré zistenia auditu FPI dosiahol v súlade so svojimi akčnými plánmi cieľ, ktorým bolo zosúladiť tri najväčšie misie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) s požiadavkami. Okrem toho bola na konci roka 2014 posúdená jedna misia strednej veľkosti (EUPOL COPPS) a zistilo sa, že bola v súlade s požiadavkami. Na štyri misie, ktoré boli v súlade s požiadavkami (EULEX Kosovo, EUMM Gruzínsko, EUPOL Afganistan a EUPOL COPPS), bolo vydaných približne 192 miliónov EUR, čo predstavuje 61 % rozpočtu SZBP na rok 2014. Posúdenie piatich misie (EUCAP Nestor) sa začalo v roku 2014 a ukončí sa v roku 2015. Ďalšia misia (EUCAP Sahel Niger) sa posúdi v roku 2015.
	Odporúčanie 8: Útvar pre FPI by mal zrýchliť ukončovanie starých zmlúv SZBP. (V roku 2011 sa uskutočnila kontrola prijatia opatrení na základe odporúčania z roku 2009/aktualizácia odporúčania z roku 2009.)	X						

KAPITOLA 9

Administratíva

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	9.1 – 9.6
Špecifické charakteristiky okruhu VFR	9.3 – 9.4
Rozsah auditu a audítorský prístup	9.5 – 9.6
Riadnosť operácií	9.7 – 9.8
Preskúmanie vybraných systémov a výročných správ o činnosti	9.9
Pripomienky ku konkrétnym inštitúciám a orgánom	9.10 – 9.14
Európsky parlament	9.11
Hospodársky a sociálny výbor	9.12
Ostatné inštitúcie a orgány	9.13
Dvor audítorov	9.14
Záver a odporúčania	9.15 – 9.17
Záver za rok 2014	9.15
Odporúčania	9.16 – 9.17

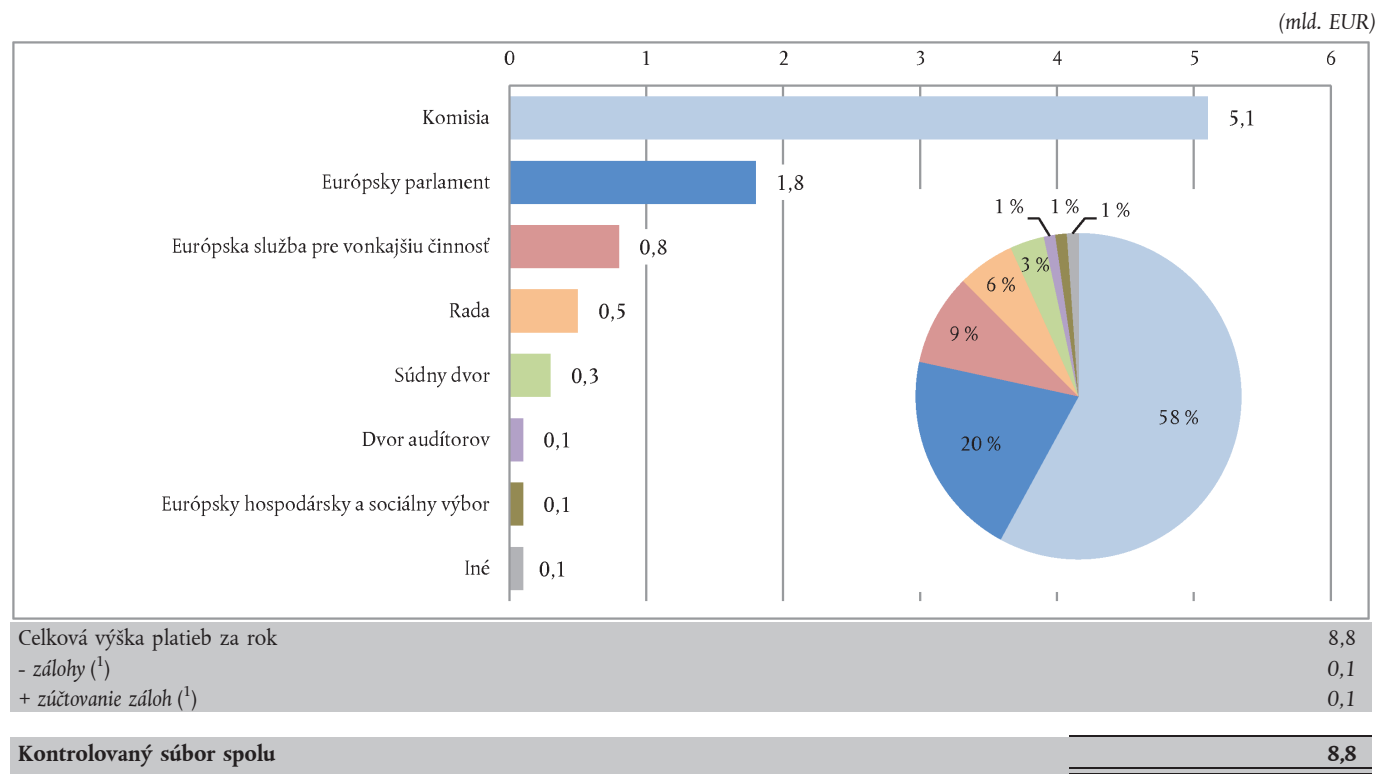
Príloha 9.1 – Výsledky testovania operácií v oblasti administratívy

Príloha 9.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti administratívy

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

9.1. V tejto kapitole sa predkladajú naše zistenia týkajúce sa špecifického hodnotenia administratívy ⁽¹⁾. Hlavné informácie o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2014 sú uvedené v **grafe 9.1**.

Graf 9.1 – Okruh 5 VFR – Administratíva ⁽²⁾

⁽¹⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných operácií (podrobnosti pozri v bode 7 **prílohy 1.1**).

Zdroj: Predbežná konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2014.

9.2. O agentúrach a ďalších orgánoch EÚ vypracúvame samostatné správy ⁽³⁾. Finančný audit Európskej centrálnej banky nie je zahrnutý v našom mandáte.

⁽¹⁾ V tomto grafe sa uvádzajú administratívne výdavky všetkých inštitúcií Európskej únie (EÚ), dôchodky a platby európskym školám. O európskych školách vydávame špecifickú ročnú správu, ktorá sa predkladá Rade guvernérov európskych škôl a jej kópia sa zasiela Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.

⁽²⁾ Časť administratívnych výdavkov sa môže nachádzať aj v iných okruhoch VFR ako v okruhu 5. Celkové rozpočtové prostriedky, ktoré sa v roku 2014 čerpali v rámci týchto okruhov, predstavujú sumu 1,3 mld. EUR.

⁽³⁾ Naše špecifické ročné správy o agentúrach a ostatných orgánoch sa uverejňujú v úradnom vestníku.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Špecifické charakteristiky okruhu VFR

9.3. Administratívne výdavky zahŕňajú výdavky na ľudské zdroje (mzdy, dôchodky a príspevky), ktoré predstavujú asi 60 % celkových výdavkov, ako aj výdavky na budovy, zariadenie, energiu, komunikáciu a informačné technológie.

9.4. Hlavnými rizikami v prípade administratívnych výdavkov sú: nedodržiavanie postupov verejného obstarávania, plnenie zmlúv, prijímanie zamestnancov a výpočet miezd, dôchodkov a príspevkov. Celkovo považujeme tento okruh VFR za nízkorizikový.

Rozsah auditu a auditorský prístup

9.5. V **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1 opisujeme náš všeobecný prístup a metodiku. Pri audite administratívy je potrebné upozorniť na tieto konkrétne skutočnosti:

- a) Kontrolovala sa vzorka 129 operácií definovaná v bode 7 **prílohy 1.1**. Vzorka je navrhnutá tak, aby bola reprezentatívna pre celý rad operácií v rámci okruhu VFR. V roku 2014 vzorku tvorilo 92 platieb miezd a dôchodkov, podobných príspevkov a nákladov na ostatných zamestnancov, 14 platieb v súvislosti so zmluvami týkajúcimi sa budov a 23 platieb v súvislosti s inými výdavkami (energia, komunikácia, informačné technológie atď.).
- b) Pri audite sa skúmali ⁽⁴⁾ aj postupy prijímania dočasných a zmluvných zamestnancov ⁽⁵⁾ a postupy verejného obstarávania ⁽⁶⁾ v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore, vo Výbore regiónov a u európskeho ombudsmana.

⁽⁴⁾ V súlade s rotačným prístupom uplatňovaným od roku 2012 sa v rámci auditu systémov každý rok kontrolujú dve alebo tri inštitúcie a orgány, pričom sa za každú inštitúciu či orgán a systém preskúma vzorka operácií.

⁽⁵⁾ V roku 2014 sa v rámci auditu preskúmalo 15 postupov prijímania zamestnancov v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore, 15 postupov prijímania zamestnancov vo Výbore regiónov a 10 postupov prijímania zamestnancov u európskeho ombudsmana.

⁽⁶⁾ V roku 2014 sa v rámci auditu preskúmalo 15 postupov verejného obstarávania v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore, 15 postupov verejného obstarávania vo Výbore regiónov a sedem postupov verejného obstarávania u európskeho ombudsmana.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- c) Preskúmali sa výročné správy o činnosti generálnych riaditeľstiev (GR) a úradov Komisie⁽⁷⁾ primárne zodpovedných za administratívne výdavky, ako aj výročné správy o činnosti ostatných inštitúcií a orgánov.

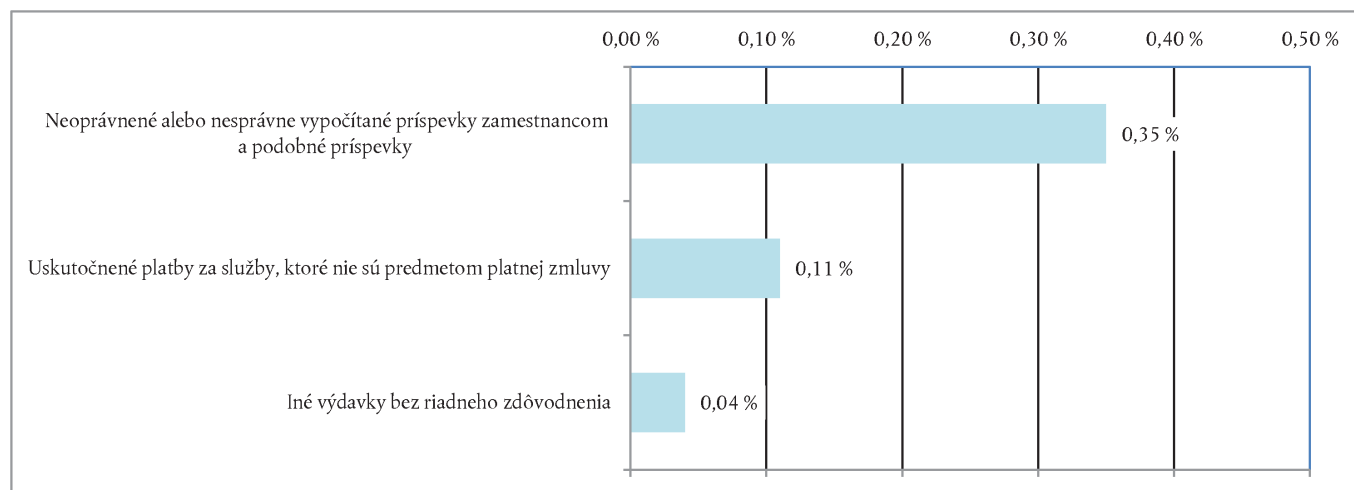
9.6. Vlastné výdavky Dvora audítorov kontroluje externá firma⁽⁸⁾. Výsledky auditu našej účtovnej závierky za rok končiaci sa k 31. decembru 2014 sú uvedené v bode 9.14.

RIADNOSŤ OPERÁCIÍ

9.7. Výsledky testovania operácií sú zhrnuté v **prílohe 9.1**. Zo 129 operácií, ktoré sme kontrolovali, bolo 20 (15,5 %) ovplyvnených chybami. Na základe 12 chýb, ktoré sme vyčíslili, odhadujeme chybovosť na 0,5 %⁽⁹⁾.

9.8. V **grafe 9.2** je uvedený podiel jednotlivých druhov nezrovnalostí na našom odhade chybovosti za rok 2014.

Graf 9.2 – Podiel na odhadovanej chybovosti podľa typu chýb

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

⁽⁷⁾ Generálne riaditeľstvo pre ľudské zdroje a bezpečnosť, Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO), Úrad pre infraštruktúru a logistiku v Bruseli a GR pre informatiku.

⁽⁸⁾ PricewaterhouseCoopers, s. r. o., audítorská spoločnosť.

⁽⁹⁾ Svoj odhad chybovosti vypočítavame na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený číselný údaj je najlepším odhadom. Sme na 95 % presvedčení, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 0,1 % (spodná hranica chybovosti) do 0,9 % (horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

PRESKÚMANIE VYBRANÝCH SYSTÉMOV A VÝROČNÝCH SPRÁV O ČINNOSTI

9.9. Nezistili sme žiadne významné nedostatky vo vybraných systémoch a výročných správach o činnosti inštitúcií a orgánov.

PRIPOMIENKY KU KONKRÉTNYM INŠTITÚCIÁM A ORGÁNOM

9.10. Nezistili sme žiadne závažné nedostatky v súvislosti s kontrolovanými témami na Súdnom dvore, vo Výbore regiónov, u európskeho ombudsmana a európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov. Naše pripomienky k týmto konkrétnym inštitúciám a orgánom nie sú významné pre administratívne výdavky ako celok, sú však významné pre príslušnú inštitúciu alebo orgán.

Európsky parlament

9.11. Z 28 kontrolovaných platieb Európskeho parlamentu sa jedna platba týkala prevádzkového grantu, ktorý bol v roku 2013 vyplatený jednej európskej politickej strane⁽¹⁰⁾. Zistili sme nedostatky v kontrolách Európskeho parlamentu zameraných na výdavky tejto politickej strany súvisiace s preplácaním nákladov jej pridruženým organizáciám⁽¹¹⁾. Nedostatky sme zistili aj v niektorých postupoch verejného obstarávania, ktoré Parlament organizoval (pozri rámček 9.1)⁽¹²⁾.

ODPOVEĎ DPS

9.10. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov berie na vedomie výsledky analýzy Dvora audítorov a bude naďalej zlepšovať svoj systém včasného monitorovania a kontroly.

EURÓPSKY PARLAMENT ODPOVEDÁ

9.11. Parlament pripomína, že postupy verejného obstarávania a vyplývajúce platby realizované politickými stranami na európskej úrovni (ďalej len „strany“) sú len v obmedzenej miere porovnateľné s postupmi verejného obstarávania a platbami vykonanými priamo povolujuúcimi úradníkmi inštitúcií. Hoci povolujujúci úradník Parlamentu priamo neovplyvňuje postupy obstarávania strán, poskytuje im rozsiahlu podporu. Zodpovednosť za svoje finančné transakcie však znášajú strany.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2003 zo 4. novembra 2003 o štatúte a financovaní politických strán na európskej úrovni (Ú. v. EÚ L 297, 15.11.2003, s. 1) zmenené nariadením (ES) č. 1524/2007 (Ú. v. EÚ L 343, 27.12.2007, s. 5) a rozhodnutie Predsedníctva Európskeho parlamentu z 29. marca 2004 upravujúce pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2003 o štatúte a financovaní politických strán na európskej úrovni (Ú. v. EÚ C 112, 9.4.2011, s. 1).

⁽¹¹⁾ Pridružené organizácie sú definované takto: musia byť oficiálne uznané danou európskou politickou stranou, musia byť uvedené v stanovách strany alebo spolupráca medzi stranou a pridruženou organizáciou musí vychádzať zo zavedeného reálneho partnerstva, strany sú povinné opísať toto „pridruženie“ vo fáze žiadosti o grant.

⁽¹²⁾ Pozri tiež naše stanovisko č. 1/2013 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o štatúte a financovaní európskych politických strán a európskych politických nadácií a k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ, Euratom) č. 966/2012, pokiaľ ide o financovanie európskych politických strán (Ú. v. EÚ C 67, 7.3.2013, s. 1).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 9.1 – Nedostatky pri kontrolách Európskeho parlamentu v súvislosti s grantmi na prevádzku vyplatenými európskym politickým stranám

Európsky parlament sa neubezpečil, že výdavky, ktoré politická strana preplatila pridruženým organizáciám, skutočne vznikli. Okrem toho v jednom prípade došlo k presiahnutiu stropu finančnej podpory vo výške 60 000 EUR pre jednotlivú pridruženú organizáciu⁽¹³⁾.

Európsky parlament nevykonal všetky potrebné opatrenia a nezabezpečil, aby zmluvy podpísané politickými stranami boli predmetom náležitej verejnej súťaže. V jednom postupe verejného obstarávania nemohla politická strana plne preukázať, že zákazka bola udelená ekonomicky najvýhodnejšej ponuke. V inom prípade neboli žiadne písomné dôkazy o tom, že zákazka bola pridelená v rámci postupu zadania verejnej zákazky.

Hospodársky a sociálny výbor

9.12. Zistili sme nedostatky v štyroch prípadoch z 15 preskúmaných postupov verejného obstarávania. V troch z týchto prípadov Európsky hospodársky a sociálny výbor riadne nevyhodnotil, či ponuky zodpovedajú požadovaným špecifikáciám, a urobil administratívne chyby pri hodnotení súťažných ponúk uchádzačov. Vo štvrtom prípade Hospodársky a sociálny výbor náležite neuplatnil kritériá vylúčenia pri vyhodnotení ponúk.

EURÓPSKY PARLAMENT ODPOVEDÁ

Rámček 9.1 – Nedostatky pri kontrolách Európskeho parlamentu v súvislosti s grantmi na prevádzku vyplatenými európskym politickým stranám

Finančná podpora pridruženým organizáciám, ktorá prekračuje strop 60 000 EUR, bola prijatá len na prechodné obdobie rozpočtového roka 2013, keďže nariadenie o rozpočtových pravidlách ešte len nadobudlo účinnosť a výklad pravidiel finančnej podpory pre tretie strany sa ustálil až počas roka. Od roku 2014 sa už nijaké takéto prekročenie nebude akceptovať ako oprávnené výdavky. Parlament na základe predbežných pripomienok Dvora audítorov objasnil požiadavky na finančnú podporu poskytovanú pridruženým organizáciám a na verejné obstarávanie v revidovanej verzii Príručky o grantoch na prevádzku udelených EP stranám a nadáciám na európskej úrovni z 1. júna 2015. Ďalšie objasnenia sa predložia na prijatie Predsedníctvom Európskeho parlamentu v rámci účtovnej uzávierky strán a nadácií za rozpočtový rok 2014.

ODPOVEĎ HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO VÝBORU

9.12 Väčšina uvedených nedostatkov bola formálneho charakteru a okrem dvoch prípadov nemali vplyv na výsledok postupu verejného obstarávania. Pripomienky Dvora audítorov sa týkajú verejných zákaziek zadávaných riaditeľstvami okrem riaditeľstva pre logistiku EHSV (ktoré je spoločné pre EHSV a Výbor regiónov a v rámci ktorého už dlhé roky pôsobí špecializované oddelenie, ktorého úlohou je asistovať účastníkom finančných operácií pri postupoch verejného obstarávania). EHSV nedávno zriadil podobnú službu, ktorá poskytuje riaditeľstvám (okrem riaditeľstva pre logistiku) pomoc pri postupoch verejného obstarávania. Túto službu zabezpečujú dvaja úradníci a je plne funkčná.

⁽¹³⁾ Článok 210 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1268/2012 z 29. októbra 2012 o pravidlách uplatňovania nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 362, 31.12.2012, s. 1).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Ostatné inštitúcie a orgány

9.13. Podobne ako v predošlých rokoch sme zistili malý počet chýb pri výpočte nákladov na zamestnancov a niektoré nedostatky týkajúce sa správy rodinných prídavkov v Európskom parlamente, Rade, Komisii a Európskej službe pre vonkajšiu činnosť (ESVČ). Zároveň sme zaznamenali nedostatky vo výpočte nákladov na zamestnancov, ktoré vyplynuli z plnenia dohôd o úrovni poskytovaných služieb medzi Úradom pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) a inštitúciami a orgánmi ⁽¹⁴⁾.

EURÓPSKY PARLAMENT ODPOVEDÁ

9.13. *Parlament berie na vedomie pripomienky Dvora audítorov. Do konca roka 2014 Parlament už spätne opravil sumy príspevkov, ktorých sa týkali prípady zistené Dvorom audítorov. Pohľadávky sa získali späť počas prvého štvrťroka 2015. Zavedenie systému Sysper2, ktorý už používajú iné inštitúcie na riadenie ľudských zdrojov, v blízkej budúcnosti v Parlamente umožní automatický prenos údajov do systému NAP (systému používaného na úhradu miezd a príspevkov zamestnancom), vďaka čomu sa predíde chybám spôsobeným ľudským zavinením, ktoré môžu vzniknúť pri manuálnom prenose údajov.*

ODPOVEĎ RADY

9.13. *Rada konštatuje úplný súlad. Pozornosť sa však bude venovať posilneniu postupov kontroly rodinných prídavkov.*

ODPOVEDE KOMISIE

9.13. *Prijali sa opatrenia na nápravu zistených nedostatkov.*

Vo februári 2013 úrad PMO zaviedol (a aktualizoval v auguste 2014) nový postup, pri ktorom sa nároky priznávajú predbežne (v roku n) na obmedzené časové obdobie (n + 2).

Po potrebných vylepšeniach informačného systému SysPer (plánovaných na obdobie rokov 2015 – 2016) sa bude systematicky a pravidelne a prostredníctvom proaktívnych oznámení, ktoré sa zamestnancom budú automaticky zasielať, sledovať rodinná situácia zamestnancov.

Pokiaľ ide o nedostatky vo výpočte nákladov na zamestnancov iných inštitúcií a orgánov, treba riadne zohľadniť skutočnosť, že kvalita kontrol vykonávaných príslušným útvarom (PMO) závisí od právomocí menovacieho orgánu (AIPN) delegovaných v rôznych dohodách o úrovni služieb.

⁽¹⁴⁾ Pri audite agentúr EÚ boli odhalené niektoré chyby vo výpočte miezd, ktoré vznikli v dôsledku nesprávnych informácií, ktoré agentúry zaslali úradu PMO, v súvislosti s prechodom na revidovaný služobný poriadok EÚ v roku 2004.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Dvor audítorov

9.14. Externý audítor vo svojej správe⁽¹⁵⁾ uvádza, že „účtovná závierka vyjadruje pravdivo a verne finančnú situáciu Európskeho dvora audítorov k 31. decembru 2014, jeho finančnú výkonnosť a toky hotovosti za uvedený rozpočtový rok“.

ZÁVER A ODPORÚČANIA**Záver za rok 2014**

9.15. Celkovo z audítorských dôkazov vyplýva, že výdavky na administratívu nie sú ovplyvnené významnou chybovosťou. V prípade tohto okruhu VFR z testovania operácií vyplýva, že odhadovaná chybovosť v celkovom súbore je 0,5 % (pozri **prílohu 9.1**).

Odporúčania

9.16. V **prílohe 9.2** je uvedený výsledok nášho preskúmania pokroku pri riešení odporúčaní z predchádzajúcich výročných správ. Vo výročných správach za rok 2011 a 2012 sme predložili 10 odporúčaní. Dve z týchto odporúčaní sa tento rok nekontrolovali vzhľadom na náš rotačný prístup⁽¹⁶⁾. Príslušné inštitúcie a orgány prijali päť odporúčaní vo väčšine ohľadov a tri v niektorých ohľadoch.

9.17. Na základe tohto preskúmania a na základe zistení a záverov za rok 2014 vyjadrujeme tieto odporúčania:

9.17.

EURÓPSKY PARLAMENT ODPOVEDÁ

- **Odporúčanie 1:** Európsky parlament by mal posilniť kontroly nákladov, ktoré európske politické strany preplácajú svojim pridruženým organizáciám. Okrem toho by mal vypracovať primerané pravidlá pre politické strany pre oblasť verejného obstarávania a monitorovať ich uplatňovanie prostredníctvom primeraných kontrol a lepších pokynov (pozri bod 9.11).

Pozri odpoveď na bod 9.11.

⁽¹⁵⁾ Pozri správu externého audítora o účtovnej závierke, na ktorú sa odkazuje v bode 9.6.

⁽¹⁶⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 4.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **Odporúčanie 2:** Európsky hospodársky a sociálny výbor by mal zlepšiť koncepciu, koordináciu a realizáciu postupov verejných obstarávaní prostredníctvom primeraných kontrol a lepších pokynov (pozri bod 9.12).

- **Odporúčanie 3:** Inštitúcie a orgány by mali zlepšiť svoje monitorovacie systémy na včasnú aktualizáciu informácií o osobnej situácii zamestnancov, čo môže ovplyvniť výpočet rodinných prídavkov (pozri bod 9.13).

ODPOVEĎ HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
VÝBORU

Pozri pripomienky EHSV k bodu 9.12.

EURÓPSKY PARLAMENT ODPOVEDÁ

Pozri odpoveď na bod 9.11.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia toto odporúčanie prijíma a už prijala opatrenia na zlepšenie súčasného systému monitorovania. Okrem toho sa v blízkej budúcnosti (2015/2016) zaistí systematické sledovanie rodinnej situácie pracovníkov. Pozri odpoveď na bod 9.13.

PRÍLOHA 9.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ V OBLASTI ADMINISTRATÍVY

	2014	2013 ⁽¹⁾
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Operácie spolu:	129	135
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	0,5 %	1,1 %
Horná hranica chybovosti	0,9 %	
Spodná hranica chybovosti	0,1 %	

⁽¹⁾ Číselné údaje za rok 2013 sú prepočítané tak, aby zodpovedali štruktúre výročnej správy za rok 2014 a umožnili tak porovnanie medzi dvoma rokmi. V **grafe 1.3** kapitoly 1 sa uvádza, ako boli výsledky za rok 2013 preklasifikované podľa štruktúry výročnej správy za rok 2014.

PRÍLOHA 9.2

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI ADMINISTRATÍVY

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď inštitúcie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa (#)	Nepostačujúce dokazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2012	Odporúčanie 1 (Európsky parlament): <i>Verejné obstarávanie</i> Európsky parlament by mal zabezpečiť, aby povolujući úradníci zlepšili koncepciu, koordináciu a realizáciu postupov verejných obstarávaní prostredníctvom primeraných kontrol a lepších pokynov (pozri výročnú správu za rok 2012, body 9.12 a 9.19, a výročnú správu za rok 2011, body 9.15 až 9.17 a 9.34).		Pri audite sa zistili nedostatky v postupe verejného obstarávania (pozri bod 9.11).				Pozri vyššie odpoveď na bod 9.11. Prípomienky Dvora audítorov v bode 9.11 sa konkrétne týkajú verejného obstarávania politických strán.	
	Odporúčanie 2 (Európska rada a Rada): <i>Verejné obstarávanie</i> Rada by mala zabezpečiť, aby povolujući úradníci zlepšili koncepciu, koordináciu a realizáciu postupov verejných obstarávaní prostredníctvom primeraných kontrol a lepších pokynov (pozri výročnú správu za rok 2012, body 9.14 a 9.19, a výročnú správu za rok 2011, bod 9.18).		X				Rada posilnila proces verejného obstarávania napríklad zlepšením kontrol vhodnosti výdavkov, revíziou interných pravidiel pre zmluvy týkajúce sa budov, tovaru, služieb a práce, zlepšením vzorových dokumentov, cieľnou odbornou prípravou a vypracovaním ďalších usmernení.	
2011	Odporúčanie 3 (Európsky parlament): <i>Aktualizácia informácií o osobnej situácii a aktualizácia prídatkov zamestnancov</i> Európsky parlament by mal prijať opatrenia a zabezpečiť, aby zamestnanci poskytovali v primeraných intervaloch dokumenty potvrdzujúce ich osobnú situáciu, a zaviesť systém včasného sledovania takýchto dokumentov (pozri výročnú správu za rok 2011, body 9.12 a 9.34).			Pri audite sa zistili pretrvávajúce nedostatky v správe rodinných prídatkov (pozri bod 9.13).			Pozri vyššie odpoveď na bod 9.13.	

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď inštitúcie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa (*)	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2011	Odporúčanie 4 (Komisia): <i>Aktualizácia informácií o osobnej situácii a aktualizácia prídatkov zamestnancov</i> Komisia by mala prijať opatrenia a zabezpečiť, aby zamestnanci poskytovali v primeraných intervaloch dokumenty potvrdzujúce ich osobnú situáciu, a zaviesť systém včasného sledovania takýchto dokumentov (pozri výročnú správu za rok 2011, bod 9.19 a 9.34).			Pri audite sa zistili pretrvávajúce nedostatky v správe rodinných prídatkov (pozri bod 9.13).			Komisia prijala opatrenia na zlepšenie súčasného systému monitorovania. Okrem toho sa v blízkej budúcnosti (2015/2016) zaisť systematické sledovanie rodinnej situácie pracovníkov. Pozri odpoveď na bod 9.13.	
	Odporúčanie 5 (Európska služba pre vonkajšiu činnosť): <i>Aktualizácia informácií o osobnej situácii a aktualizácia prídatkov zamestnancov</i> Európska služba pre vonkajšiu činnosť by mala prijať opatrenia a zabezpečiť, aby zamestnanci poskytovali v primeraných intervaloch dokumenty potvrdzujúce ich osobnú situáciu, a zaviesť systém včasného sledovania takýchto dokumentov (pozri výročnú správu za rok 2011, body 9.25 a 9.34).			Pri audite sa zistili pretrvávajúce nedostatky v správe rodinných prídatkov (pozri bod 9.13).				
	Odporúčanie 6 (Európsky parlament): <i>Prijímanie dočasných a zmluvných zamestnancov</i> Európsky parlament by mal prijať opatrenia na zabezpečenie uplatňovania ustanovení príslušných právnych predpisov pri uzatváraní, predĺžovaní a zmene zamestnaneckých zmlúv s nestálymi zamestnancami (pozri výročnú správu za rok 2011, body 9.13 a 9.34).		X				Požadované opatrenia boli prijaté. Parlament zastáva názor, že jeho postupy prijímania zamestnancov sú primerané, čo sa doteraz potvrdzovalo tým, že Dvor audítorov za uplynulé tri roky nepredložil zistenia v tejto oblasti.	

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď inštitúcie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa (*)	Nepostačujúce dokazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2011	Odporúčanie 7 (Európsky hospodársky a sociálny výbor): <i>Prijímanie dočasných a zmluvných zamestnancov</i> Európsky hospodársky a sociálny výbor by mal prijať opatrenia na zabezpečenie uplatňovania ustanovení príslušných právnych predpisov pri uzatváraní, predložovaní a zmene zamestnaneckých zmlúv s nestálymi zamestnancami (pozri výročnú správu za rok 2011, body 9.23, 9.24 a 9.34).		X					V priebehu roka 2014 boli vykonané nové rozhodnutia a usmernenia týkajúce sa náboru dočasných zamestnancov a zmluvných zamestnancov a ich zaradovania do tried. Riadenie pracovných miest sa teraz uskutočňuje elektronicky prostredníctvom systému Sysper2. Osobitná pozornosť sa venuje transparentnosti pri výberových postupoch.
	Odporúčanie 8 (Európska služba pre vonkajšiu činnosť): <i>Prijímanie dočasných a zmluvných zamestnancov</i> Európska služba pre vonkajšiu činnosť by mala prijať opatrenia na zabezpečenie uplatňovania ustanovení príslušných právnych predpisov pri uzatváraní, predložovaní a zmene zamestnaneckých zmlúv s nestálymi zamestnancami (pozri výročnú správu za rok 2011, body 9.26 a 9.34).					X (*)		
	Odporúčanie 9 (Komisia): <i>Verejné obstarávanie</i> Komisia by mala zabezpečiť, aby povoliujúci úradníci zlepšili koncepciu, koordináciu a realizáciu postupov verejných obstarávaní prostredníctvom primeraných kontrol a lepších pokynov (pozri výročnú správu za rok 2011, body 9.20, 9.21 a 9.34).		X					Príslušné útvary zaviedli od polovice roka 2011 viaceré zjednodušujúce opatrenia v oblasti obstarávania, ktorých cieľom bolo zvýšiť kvalitu súťažných podkladov. Dodržiavanie nariadenia o rozpočtových pravidlách je zaistené pri súčasnom uplatňovaní združeného úsudku, čo napomáha účasť väčšieho počtu uchádzačov.

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď inštitúcie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa (*)	Nepostačujúce dokazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2011	Odporúčanie 10 (Európska služba pre vonkajšiu činnosť): <i>Verejné obstarávanie</i> Európska služba pre vonkajšiu činnosť by mala zabezpečiť, aby povolujujú úradníci zlepšili koncepciu, koordináciu a realizáciu postupov verejných obstarávaní prostredníctvom primeraných kontrol a lepších pokynov (pozri výročnú správu za rok 2011, body 9.28 a 9.34).				X (*)			

*) V rámci prístupu spočívajúceho v rotácii hlbkového preskúmania systémov kontrol jednotlivých inštitúcií a orgánov sa kontrola prijatia následných opatrení na základe týchto odporúčaní vykoná v budúcich rokoch.

(*) V rámci prístupu spočívajúceho v rotácii hlbokého preskúmania systémov kontroly jednotlivých inštitúcií a orgánov sa kontrola prijatia následných opatrení na základe týchto odporúčaní vykoná v budúcich rokoch.

**VÝROČNÁ SPRÁVA O AKTIVITÁCH
FINANCOVANÝCH ÔSMYM, DEVIATYM,
DESIATYM A JEDENÁSTYM EURÓPSKYM
ROZVOJOVÝM FONDOM (ERF)**

(2015/C 373/02)

Výročná správa o aktivitách financovaných ôsmym, deviatym, desiatym a jedenástym Európskym rozvojovým fondom (ERF)

OBSAH

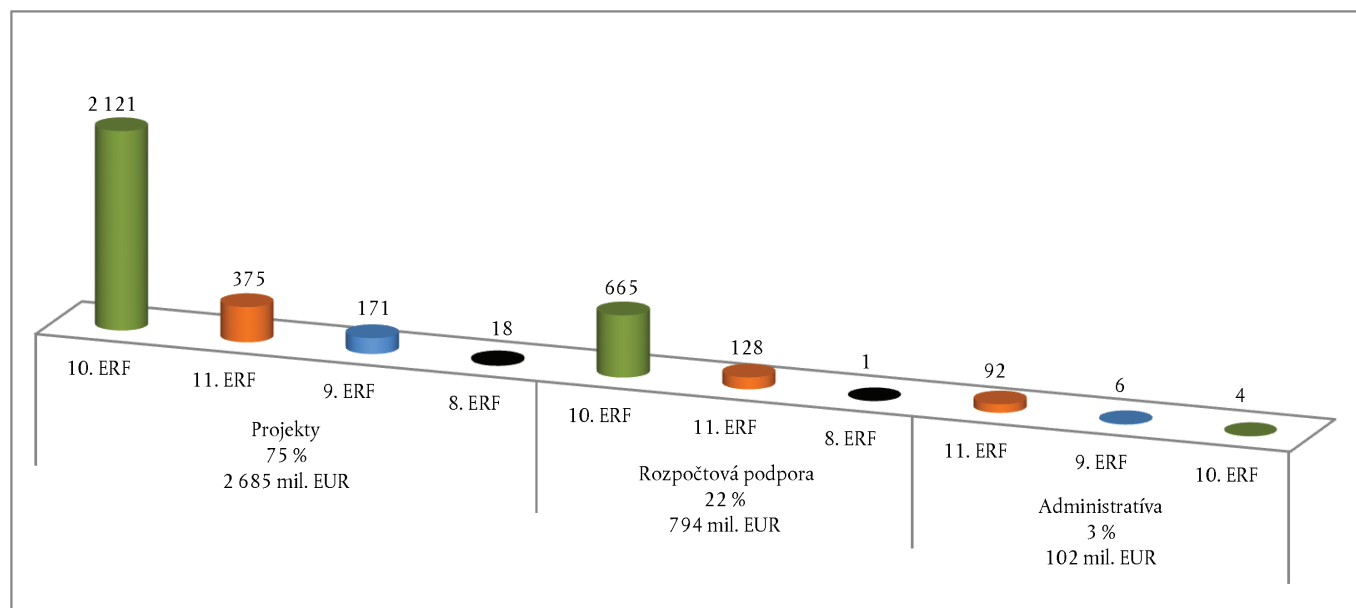
	<i>Bod</i>
Úvod	1 – 12
Špecifické charakteristiky Európskych rozvojových fondov	2 – 12
Riziká z hľadiska riadnosti	8 – 12
Kapitola I – Hospodárenie s ôsmym, deviatym, desiatym a jedenástym ERF	13 – 19
Finančné hospodárenie	13 – 19
Kapitola II – Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti týkajúce sa ERF	20 – 46
Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti týkajúce sa ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF pre Európsky parlament a Radu – správa nezávislého audítora	I – IX
Informácie na podporu vyhlásenia o vierohodnosti	20 – 46
Rozsah auditu a audítorský prístup	20 – 23
Spôľahlivosť účtovnej závierky	24 – 25
Riadnosť operácií	26 – 35
Preskúmanie vybraných systémov a výročných správ o činnosti	36 – 46
Záver a odporúčania	47 – 50
Záver za rok 2014	47 – 48
Odporúčania	49 – 50
Príloha 1 – Výsledky testovania operácií týkajúcich sa Európskych rozvojových fondov	
Príloha 2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní pre Európske rozvojové fondy	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

1. V tejto výročnej správe predkladáme hodnotenie týkajúce sa Európskych rozvojových fondov (ERF). Hlavné informácie o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2014 sú uvedené v **grafe 1**.

Graf 1 – Európske rozvojové fondy – hlavné informácie za rok 2014

	(mil. eur)
Celkové operačné výdavky (projekty)	2 685
Celkové operačné výdavky (rozpočtová podpora)	794
Celkové administratívne výdavky ⁽¹⁾	102
Celkové platby	3 581
– zálohy	- 2 105
+ zúčtovanie záloh	1 597
Kontrolovaný súbor spolu	3 073
Celkové individuálne záväzky ⁽²⁾	3 380
Celkové rámcové záväzky ⁽²⁾	621

⁽¹⁾ Príspevok z ERF na pokrytie výdavkov, ktoré vznikli Komisii a delegáciám EÚ v súvislosti s administratívnou podporou potrebnou na riadenie operácií financovaných v rámci ERF.

⁽²⁾ Rámcové záväzky vyplývajú z rozhodnutí o financovaní. Individuálne záväzky vyplývajú z jednotlivých zmlúv.

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF za rok 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Špecifické charakteristiky Európskych rozvojových fondov

2. ERF sú od roku 1958 hlavným nástrojom poskytovania pomoci Európskej únie na rozvojovú spoluprácu africkým, karibským a tichomorským (AKT) štátom a zámorským krajinám a územiám (ZKÚ). Dohoda o partnerstve, podpísaná v Cotonou 23. júna 2000 na obdobie 20 rokov („dohoda z Cotonou“), je súčasným rámcom pre vzťahy Európskej únie so štátmi AKT a ZKÚ. Jej hlavným zameraním je zmiernenie a napokon odstránenie chudoby.

3. ERF majú špecifický charakter:

- a) financujú ich členské štáty podľa kľúča na určenie príspevkov⁽¹⁾ stanoveného v internej dohode medzi vládami členských štátov na zasadnutiach v rámci Rady, pričom tento kľúč sa líši od toho, ktorý sa vzťahuje na všeobecný rozpočet EÚ;
- b) spravuje ich Európska komisia mimo rámca všeobecného rozpočtu EÚ a Európska investičná banka (EIB);
- c) z dôvodu medzivládneho charakteru ERF zohráva Európsky parlament v ich fungovaní obmedzenejšiu úlohu ako pri nástrojoch rozvojovej spolupráce financovaných zo všeobecného rozpočtu EÚ: konkrétne v tom, že nezasahuje do rozhodovania o stanovení a rozdelení zdrojov ERF. Európsky parlament je však orgán udeľujúci absolútórium s výnimkou investičného nástroja, ktorý riadi EIB⁽²⁾ ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Pri každom ERF sa kľúč na určenie príspevkov jednotlivých štátov definuje ako percentuálny podiel celkovej sumy zdrojov.

⁽²⁾ Pozri články 43, 48 až 50 a 58 nariadenia Rady (EÚ) č. 567/2014 z 26. mája 2014, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 215/2008 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 10. Európsky rozvojový fond, pokiaľ ide o uplatňovanie prechodného obdobia medzi 10. Európskym rozvojovým fondom a 11. Európskym rozvojovým fondom do nadobudnutia platnosti vnútornej dohody o 11. Európskom rozvojovom fonde (Ú. v. EÚ L 157, 27.5.2014, s. 52). Pozri tiež stanovisko Dvora audítorov č. 9/2007 k návrhu nariadenia Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 10. Európsky rozvojový fond (Ú. v. EÚ C 23, 28.1.2008), body 5 a 6.

⁽³⁾ V trojstrannej dohode uzatvorenej v roku 2012 medzi EIB, Komisiou a Dvorom audítorov [článok 134 nariadenia Rady (ES) č. 215/2008 (Ú. v. EÚ L 78, 19.3.2008, s. 1)] sa stanovujú pravidlá vykonávania auditu týchto operácií Dvorom audítorov. Na investičný nástroj sa nevzťahuje vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4. Na každý ERF sa vzťahuje samostatné nariadenie o rozpočtových pravidlách. Dvor audítorov pri niekoľkých príležitostiach poznamenal, že jediné nariadenie o rozpočtových pravidlách, ktoré by sa vzťahovalo na všetky súčasné i budúce ERF, by zaistilo kontinuitu, čím by sa vyhlo riziku prerušenia vykonávania ERF, a zjednodušilo spravovanie fondov⁽⁴⁾.

5. Hoci sa nariadenia o rozpočtových pravidlách pre ERF postupne zosúladujú so všeobecným nariadením o rozpočtových pravidlách⁽⁵⁾, stále existujú výrazné rozdiely. Jedným z hlavných rozdielov je, že na ERF sa nevzťahuje zásada ročnej platnosti rozpočtu: dohody o ERF sa zvyčajne uzatvárajú na záväzné obdobie piatich až siedmich rokov, platby však možno uhrádzať v priebehu omnoho dlhšieho obdobia. V roku 2014 výdavky vznikali súčasne v rámci štyroch ERF a platby sa stále uhrádzali v rámci ôsmeho ERF otvoreného v roku 1995.

6. ERF spravuje takmer v plnej miere Generálne riaditeľstvo Komisie pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (EuropeAid), ktoré hospodári aj s rôznymi výdavkami z rozpočtu EÚ⁽⁶⁾ (⁷).

7. Intervenčné opatrenia ERF sa realizujú prostredníctvom projektov a rozpočtovej podpory⁽⁸⁾ prostredníctvom štyroch hlavných spôsobov hospodárenia. V roku 2014 sa 38 % platieb uhradilo v rámci priameho hospodárenia, z ktorých 22 % sa týkalo rozpočtovej podpory. Zostávajúcich 62 % sa vykonalo v rámci nepriameho hospodárenia a z toho 32 % prostredníctvom medzinárodných organizácií, 25 % prostredníctvom tretích krajín a 5 % prostredníctvom vnútroštátnych orgánov členských štátov EÚ⁽⁹⁾.

⁽⁴⁾ Pozri stanovisko Dvora audítorov č. 3/2013 k návrhu nariadenia Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond (Ú. v. EÚ C 370, 17.12.2013), bod 6.

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁽⁶⁾ Generálne riaditeľstvo pre humanitárnu pomoc a civilnú ochranu (ECHO) riadilo 3,4 % výdavkov z ERF v roku 2014.

⁽⁷⁾ Pozri kapitolu 8 výročnej správy s názvom Globálna Európa o plnení rozpočtu EÚ za rok 2014.

⁽⁸⁾ V rámci rozpočtovej podpory Komisia prevádza finančné prostriedky do štátnej pokladnice partnerskej krajiny. Poskytujú sa tak dodatočné rozpočtové zdroje na podporu národnej stratégie rozvoja.

⁽⁹⁾ V rámci priameho hospodárenia pomoc priamo riadi Komisia (ústredie alebo delegácie). Pri nepriamom hospodárení sa vykonávanie deleguje na tretiu krajinu (predtým decentralizované hospodárenie), medzinárodnú organizáciu (predtým spoločné hospodárenie) alebo vnútroštátny orgán, napríklad rozvojové agentúry členských štátov EÚ (predtým nepriame centralizované hospodárenie).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Riziká z hľadiska riadnosti

8. Výdavky, ktoré sú témou tejto správy, vznikajú prostredníctvom rôznych metód poskytovania pomoci používaných v 79 krajinách. Pravidlá a postupy sú často komplexné vrátane pravidiel a postupov verejného obstarávania a udeľovania zákaziek. K tejto komplexnosti v značnej miere prispieva skutočnosť, že chýba samostatné, ľahko použiteľné nariadenie o rozpočtových pravidlách pre jedenásty ERF⁽¹⁰⁾.

9. V dvoch oblastiach – rozpočtová podpora⁽¹¹⁾ a príspevky EÚ na projekty s viacerými darcami realizované medzinárodnými organizáciami⁽¹²⁾, napr. Organizáciou Spojených národov (OSN) – charakter nástrojov a platobné podmienky obmedzujú rozsah náchylnosti operácií na chyby.

10. Rozpočtová podpora prispieva do všeobecného rozpočtu príslušného štátu alebo rozpočtu určeného na konkrétnu politiku či cieľ. Preskúmali sme, či Komisia dodržala špecifické podmienky na vykonávanie platieb v súvislosti s rozpočtovou podporou poskytovanou príslušnej partnerskej krajine, a overili, že sa dodržali všeobecné podmienky oprávnenosti (napr. dostatočný pokrok v hospodárení s verejnými financiami).

11. Právne ustanovenia však ponechávajú široký priestor na výklad a Komisia má značnú voľnosť pri rozhodovaní o tom, či boli splnené všeobecné podmienky. Náš audit týkajúci sa riadnosti nemôže siahť za fázu vyplatenia pomoci partnerskej krajine. Finančné prostriedky sa po prevedení zlúčia s rozpočtovými zdrojmi prijímateľskej krajiny. Nedostatky finančného hospodárenia nebudú počas nášho auditu riadnosti identifikované ako chyby.

8. Jedenásty ERF sa riadi vlastným nariadením (EÚ) 2015/323 (nariadenie o rozpočtových pravidlách) (ďalej len „FR“), ktoré prijala Rada 2. marca 2015. Skutočné zjednodušenie je výsledkom zosúladenia s nariadením o rozpočtových pravidlách k všeobecnému rozpočtu, ktoré 11. ERF dosiahol prostredníctvom transparentných a jasných odkazov na nariadenie o rozpočtových pravidlách k všeobecnému rozpočtu a jeho pravidlá uplatňovania. Týmto spôsobom nariadenie o rozpočtových pravidlách pre 11. ERF zaručuje nielen súlad s platnými finančnými postupmi a vyššiu účinnosť, ale umožňuje aj zníženie rizík a chýb.

Európske združenia dodávateľov vysoko ocenili pravidlá a vzory na predloženie ponúk a uzavretie zmlúv pre všeobecný rozpočet, ako aj ERF, ktoré sú obsiahnuté v praktickej príručke pre verejné obstarávanie a granty (PRAG) vypracovanej GR DEVCO.

⁽¹⁰⁾ Pozri stanovisko Dvora audítorov č. 3/2013 k návrhu nariadenia Rady o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 11. Európsky rozvojový fond, bod 3 a 4.

⁽¹¹⁾ Hrubé platby rozpočtovej podpory z ERF v roku 2014 dosiahli 794 mil. EUR.

⁽¹²⁾ Hrubé platby z ERF v roku 2014 na projekty s viacerými darcami realizované medzinárodnými organizáciami dosiahli 776 mil. EUR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

12. V prípadoch, keď sa príspevky Komisie na projekty s viacerými darcami spoja s príspevkami ostatných darcov a nevyčleňujú sa na konkrétne identifikovateľné položky oprávnených výdavkov, Komisia predpokladá, že boli splnené pravidlá EÚ vzťahujúce sa na oprávnenosť, ak zlúčená suma zahŕňa dostatočné oprávnené výdavky na pokrytie príspevku EÚ. Komisia toto nazýva „konceptuálnym prístupom“. Konceptuálny prístup používaný Komisiou obmedzuje prácu audítorov v prípade významného príspevku zo strany iných darcov, ktorý Komisia následne považuje za dostatočný na pokrytie akýchkoľvek neoprávnených výdavkov, ktoré sme mohli zistiť.

KAPITOLA I – HOSPODÁRENIE S ÔSMYM, DEVIATYM, DESIATYM A JEDENÁSTYM ERF**Finančné hospodárenie**

13. Ôsmy ERF (1995 – 2000) dosahuje výšku 12 840 mil. EUR a deviaty ERF (2000 – 2007) 13 800 mil. EUR. Celková výška desiateho ERF (2008 – 2013) predstavuje 22 682 mil. EUR. Z tejto sumy sa 21 966 mil. EUR prideluje na štáty AKT a 286 mil. EUR na ZKÚ. V týchto sumách je zahrnutých 1 500 mil. EUR pre štáty AKT a 30 mil. EUR pre ZKÚ určených na investičný nástroj riadený EIB, ktorý je určený predovšetkým na podporu súkromného sektora v štátoch AKT a na ZKÚ. A napokon na výdavky Komisie spojené s programovaním ERF a hospodárením s ním je vyčlenená suma vo výške 430 mil. EUR.

14. Interná dohoda, na základe ktorej sa zriaďuje jedenásty ERF⁽¹³⁾, bola prijatá v auguste 2013. Platnosť nadobudla 1. marca 2015 po ratifikácii všetkými členskými štátmi EÚ. Celková výška prostriedkov v jedenástom ERF je 30 506 mil. EUR⁽¹⁴⁾, z ktorých 29 089 mil. EUR je pridelených na štáty AKT a 365 mil. EUR na ZKÚ.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ L 210, 6.8.2013, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Vráťane 1 139 mil. EUR, ktoré spravuje ECB.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

15. Na zabezpečenie dostupnosti finančných prostriedkov od januára 2014 do nadobudnutia platnosti jedenásteho ERF prijala Rada v decembri 2013 ⁽¹⁵⁾ prechodné opatrenia známe ako „preklenovací nástroj“. Zdroje, ktoré boli v roku 2014 k dispozícii v rámci preklenovacieho nástroja, dosahovali 1 616 mil. EUR. Tieto zdroje tvorili:

- finančné prostriedky z ôsmeho a deviateho ERF, ktorých viazanosť bola zrušená do 31. decembra 2013 (936 mil. EUR),
- neviazané zostatky z desiateho ERF k 31. decembru 2013 (75 mil. EUR),
- finančné prostriedky, ktorých viazanosť bola zrušená v roku 2014, z desiateho a predchádzajúcich ERF (586 mil. EUR),
- úroky a iné príjmy (19 mil. EUR).

Sú zahrnuté do jedenásteho ERF, no pre jedenásty ERF nepredstavujú dodatočné zdroje.

16. V **tabuľke 2** sa uvádza využitie zdrojov ERF v priebehu roka 2014 a kumulatívne.

⁽¹⁵⁾ Rozhodnutie Rady 2013/759/EÚ z 12. decembra 2013 o prechodných riadiacich opatreniach pre ERF od 1. januára 2014 do nadobudnutia platnosti 11. Európskeho rozvojového fondu (Ú. v. EÚ L 335, 14.12.2013, s. 48).

Tabuľka 2 – Využitie zdrojov ERF k 31. decembru 2014

	Stav na konci roka 2013		Plnenie rozpočtu v rozpočtovom roku 2014 (čisté sumy) ⁽⁶⁾						Stav na konci roka 2014				Miera plnenia ⁽²⁾
	Spolu	Miera plnenia ⁽²⁾	8. ERF ⁽³⁾	9. ERF ⁽³⁾	10. ERF	11. ERF	Spolu	8. ERF	9. ERF	10. ERF	11. ERF	Spolu	Miera plnenia ⁽²⁾
A – ZDROJE ⁽¹⁾	49 026		-64	-373	-1 105	1 616	74	10 417	15 739	21 328	1 616	49 100	
B – VYUŽITIE													
1. Rámcové záväzky ⁽⁴⁾	47 952	97,8 %	-63	-381	-95	1 160	621	10 415	15 703	21 294	1 160	48 573	98,9 %
2. Individuálne záväzky ⁽⁵⁾	41 410	84,5 %	-37	-1	2 687	731	3 380	10 400	15 407	18 252	731	44 790	91,2 %
3. Platby	35 384	72,2 %	16	145	2 760	595	3 516	10 379	14 941	12 985	595	38 900	79,2 %
C – Neuhradené platby (B1 – B3)	12 568	25,6 %						36	762	8 309	565	9 673	19,7 %
D – Disponibilný zostatok (A – B1)	1 074	2,2 %						2	36	34	456	527	1,1 %

⁽¹⁾ Vráťane počiatočných pridelených prostriedkov do 8., 9., 10. a 11. ERF, spolufinancovania, úroku, ostatných zdrojov a prevodov z predchádzajúcich ERF.

⁽²⁾ Percento zdrojov.

⁽³⁾ Záporné sumy zodpovedajú zrušeniu záväzkov.

⁽⁴⁾ Rámcové záväzky sa týkajú rozhodnutí o financovaní.

⁽⁵⁾ Individuálne záväzky sa týkajú individuálnych zmlúv.

⁽⁶⁾ Čisté záväzky po zrušení záväzkov. Čisté platby po spätnom získaní súm.

Zdroj: Dvor audítorov na základe správ o finančnom hospodárení s ERF a finančných výkazov ERF zostavených k 31. decembru 2014.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

17. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi bola miera čistých záväzkov prijatých v roku 2014 mimoriadne nízka (621 mil. EUR) ⁽¹⁶⁾. Dôvodom bol oneskorený vstup jedenásteho ERF do platnosti, čo obmedzilo zdroje dostupné na záväzky v rámci preklenovacieho nástroja. Na druhej strane platby uhradené v roku 2014 dosiahli historické maximum (3 516 mil. EUR) ⁽¹⁷⁾ najmä preto, že z preklenovacieho nástroja sa vyplátilo 595 mil. EUR predovšetkým vo forme vysokých súm rozpočtovej podpory a zálohových platieb na operácie v rámci mierového nástroja pre Afriku v Stredoafrickej republike a Somálsku.

18. Na konci roka 2014 boli takmer všetky dostupné zdroje viazané (98,9 % v prípade rozhodnutí o financovaní, 91,2 % pri jednotlivých zmluvách). Nesplatené záväzky ⁽¹⁸⁾ sa znížili o 23 % z 12,5 mld. EUR na konci roka 2013 na 9,7 mld. EUR na konci roka 2014. Došlo k tomu jednak v dôsledku snáh EuropeAid znížiť nesplatené záväzky, ako aj nízkej miery rozhodnutí o financovaní prijatých v roku 2014.

19. Pokiaľ ide o celú oblasť jeho zodpovednosti ⁽¹⁹⁾, GR EuropeAid pokračovalo v snahe znížiť staré predbežné financovanie a staré nevyčerpané záväzky ⁽²⁰⁾ a znížiť počet otvorených zmlúv s uplynutou platnosťou ⁽²¹⁾. Cieľové hodnoty pre staré predbežné financovanie a nevyčerpané záväzky na rok 2014 sa výrazne prekročili ⁽²²⁾. No hoci sa cieľ stanovený na rok 2014 pre podiel zmlúv s uplynutou platnosťou z celkového počtu zmlúv takmer splnil, pokiaľ ide o celé portfólio EuropeAid ⁽²³⁾, pokrok nebol natoľko uspokojivý pri ERF ⁽²⁴⁾.

⁽¹⁶⁾ 2013: 3 923 mil. EUR; 2012: 3 163 mil. EUR.

⁽¹⁷⁾ 2013: 2 963 mil. EUR; 2012: 3 209 mil. EUR.

⁽¹⁸⁾ *Reste à liquider* (RAL).

⁽¹⁹⁾ Rozpočet na ERF a všeobecný rozpočet spolu.

⁽²⁰⁾ Staré RAL.

⁽²¹⁾ Zmluva sa považuje za uplynutú, ak je stále otvorená aj po 18 mesiacoch od skončenia operačného obdobia. Oneskorenia uzatvárania zákaziek zvyšujú riziko chýb súvisiacich s riadnosťou, pretože môže byť zložitá získať podpornú dokumentáciu v prípade, že nebola riadne zarchivovaná a kľúčoví zamestnanci už odišli. Neskoré uzatváranie zákaziek môže tiež oddialiť navrátenie nevyužitého predbežného financovania a neoprávnených výdavkov.

⁽²²⁾ Zníženie starého otvoreného predbežného financovania: 46 % dosiahnuté (25 % cieľ); zníženie starých RAL: 51,24 % dosiahnuté (25 % cieľ).

⁽²³⁾ 15,52 % podiel dosiahnutý (15 % cieľ).

⁽²⁴⁾ Spomedzi zmlúv s uplynutou platnosťou vo výške 5,3 mld. EUR sa 3,7 mld. EUR (69 %) týka ERF. Podiel zmlúv s uplynutou platnosťou z celkového počtu otvorených zmlúv ERF je 25 % v porovnaní s 15,5 % za celé portfólio EuropeAid. Pri 477 (1,3 mld. EUR) z 1 528 zmlúv ERF s uplynutou platnosťou (31 % z hľadiska počtu, 35 % z hľadiska hodnoty) sa skončilo operačné obdobie pred rokom 2010.

KAPITOLA II – VYHLÁSENIE DVORA AUDÍTOROV O VIEROHODNOSTI TÝKAJÚCE SA ERF**Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti týkajúce sa ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF pre Európsky parlament a Radu – správa nezávislého audítora**

I – V súlade s ustanoveniami článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) a článku 49 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na desiaty ERF, pokiaľ ide o uplatňovanie prechodného obdobia medzi 10. Európskym rozvojovým fondom a 11. Európskym rozvojovým fondom do nadobudnutia platnosti vnútornej dohody o 11. Európskom rozvojovom fonde, ako aj na predchádzajúce ERF, sme kontrolovali:

- a) ročnú účtovnú závierku ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho Európskeho rozvojového fondu za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2014, ktorá pozostáva zo súvahy, z výkazu hospodárskeho výsledku, tabuľky toku hotovosti, výkazu zmien čistých aktív a tabuľky záväzkov voči Európskym rozvojovým fondom a zo správy o finančnom hospodárení a ktorá bola schválená Komisiou 24. júla 2015;
- b) zákonnosť a riadnosť operácií súvisiacich s účtovnou závierkou v právnom rámci ERF v súvislosti s časťou zdrojov z ERF, pri ktorých za finančné hospodárenie zodpovedá Komisia ⁽²⁵⁾.

Zodpovednosť vedenia

II – V súlade s článkami 310 až 325 ZFEÚ a uplatniteľnými rozpočtovými pravidlami ⁽²⁶⁾ vedenie zodpovedá za zostavenie a predloženie ročnej účtovnej závierky ERF na základe medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor ⁽²⁷⁾ a za zákonnosť a riadnosť príslušných operácií. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, zavedenie a udržiavanie systému vnútornej kontroly relevantnej na zostavenie a predloženie finančných výkazov, v ktorých sa nenachádzajú významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby. Vedenie tiež zodpovedá za zabezpečenie toho, aby činnosti, finančné operácie a informácie uvedené vo finančných výkazoch boli v súlade s orgánmi, ktoré ich riadia. Komisia nesie konečnú zodpovednosť za zákonnosť a riadnosť operácií, na ktorých sa zakladá účtovná závierka ERF (článok 317 ZFEÚ).

Zodpovednosť audítora

III – Našou zodpovednosťou je na základe auditu predložiť Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky a zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Vykonali sme audit v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a etickým kódexom IFAC a medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií INTOSAI. Podľa týchto štandardov sme povinní naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primeranú istotu, že ročná účtovná závierka ERF neobsahuje významné nesprávnosti a že príslušné operácie sú zákonné a riadne.

IV – Audit zahŕňa postupy na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch v účtovnej závierke, ako aj o zákonnosti a riadnosti príslušných operácií. Výber postupov závisí od úsudku audítora, ktorý hodnotí riziko významných nesprávností v účtovnej závierke, ako i to, či v príslušných operáciách došlo k závažnému porušeniu požiadaviek právneho rámca pre ERF, či už z dôvodu podvodu, alebo chyby. Pri posudzovaní týchto rizík sa zohľadňuje vnútorná kontrola, ktorá je relevantná na zostavenie a verné predloženie účtovnej závierky, a systémy dohľadu a kontroly, ktoré sú zavedené na zaistenie zákonnosti a riadnosti príslušných operácií, aby sa mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však na účel vyjadrenia stanoviska k účinnosti vnútornej kontroly. Audit tiež obsahuje hodnotenie vhodnosti uplatnených účtovných postupov a primeranosti účtovných odhadov, ako aj hodnotenie predloženia účtovnej závierky ako celku.

V – Domnievame sa, že získal dostatočné a primerané audítorské dôkazy pre svoje stanoviská.

⁽²⁵⁾ V súlade s článkami 16, 43, 48, 49, 50 a 58 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na desiaty ERF, sa toto vyhlásenie o vierohodnosti nevzťahuje na tú časť prostriedkov ERF, ktoré spravuje a za ktoré zodpovedá EIB.

⁽²⁶⁾ Nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na ôsmy, deviaty a desiaty ERF. Nariadenie o rozpočtových pravidlách pre 10. ERF sa vzťahuje tiež na preklenovací nástroj, ktorý sa účtuje podľa jedenásteho ERF.

⁽²⁷⁾ Účtovné pravidlá a metódy schválené účtovníkom ERF sú vypracované na základe medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS) vydaných Medzinárodnou federáciou účtovníkov, prípadne na základe medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) vydaných Radou pre medzinárodné účtovné štandardy.

Spôľahlivosť účtovnej závierky

Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky

VI – Zastávame názor, že ročná účtovná závierka ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF za rok končiaci sa 31. decembra 2014 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu ERF k 31. decembru 2014, ako aj výsledky operácií, toky hotovosti a zmeny čistých aktív za príslušný rozpočtový rok v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na ERF, účtovnými pravidlami vychádzajúcimi z medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor.

Zákonnosť a riadnosť operácií súvisiacich s účtovnou závierkou

Príjmy

Stanovisko k zákonnosti a riadnosti príjmov súvisiacich s účtovnou závierkou

VII – Zastávame názor, že príjmy súvisiace s účtovnou závierkou za rok končiaci sa 31. decembra 2014 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a riadne.

Platby

Základ na vyjadrenie záporného výroku k zákonnosti a riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou

VIII – Odhadujeme najpravdepodobnejšiu chybovosť výdavkových operácií týkajúcich sa ôsmeho, deviateho, desiateho a jedenásteho ERF na 3,8 %.

Záporný výrok k zákonnosti a riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou

IX – Zastávame názor, že vzhľadom na dôležitosť skutočností opísaných v bode týkajúcom sa základu na vyjadrenie záporného výroku k zákonnosti a riadnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou obsahujú platby súvisiace s účtovnou závierkou za rok končiaci sa 31. decembra 2014 významné chyby.

16. júla 2015

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

predseda

Európsky dvor audítorov

12, rue Alcide de Gasperi, 1615 Luxemburg, LUXEMBURSKO

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Informácie na podporu vyhlásenia o vierohodnosti*Rozsah auditu a auditorský prístup*

20. V **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1 výročnej správy Dvora audítorov o plnení rozpočtu za rok 2014 sa opisuje náš všeobecný prístup a metodika. V súvislosti s auditom ERF je potrebné upozorniť na nasledujúce konkrétne skutočnosti.

21. Naše pripomienky k spoľahlivosti účtovnej závierky ERF sa týkajú finančných výkazov⁽²⁸⁾ k ôsmemu, deviatemu, desiatemu a jedenástemu ERF⁽²⁹⁾ schválených Komisiou v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách pre ERF⁽³⁰⁾, ktoré sme prijali spolu s vyhlásením účtovníka 24. júla 2015. Súčasťou auditu bolo testovanie súm a zverejnených údajov, ako aj hodnotenie uplatnených účtovných zásad, významných odhadov, ktoré uskutočnilo vedenie, a celkovej prezentácie účtovnej závierky.

22. Súčasťou auditu riadnosti operácií bolo:

- a) preskúmanie všetkých príspevkov členských štátov a vzorky ďalších druhov príjmových operácií;
- b) preskúmanie vzorky 30 záväzkov⁽³¹⁾;
- c) preskúmanie vzorky 165 operácií⁽³²⁾. Táto vzorka má byť reprezentatívnu vzorkou celého radu platieb v rámci ERF. Zahŕňala 127 platieb schválených 28 delegáciami EÚ⁽³³⁾ a 38 platieb schválených oddeleniami Komisie⁽³⁴⁾. V prípadoch, keď sa zistili chyby, nasledovala analýza príslušných systémov s cieľom identifikovať konkrétne nedostatky;

⁽²⁸⁾ Pozri článok 44 nariadenia (EÚ) č. 567/2014: finančné výkazy obsahujú súvahu, výkaz o finančných výsledkoch, tabuľku toku hotovosti a výkaz zmien v čistých aktívach.

⁽²⁹⁾ Pozri článok 44 nariadenia (EÚ) č. 567/2014: správy o finančnom hospodárení obsahujú tabuľky pridelených rozpočtových prostriedkov, záväzkov, pripísaných finančných prostriedkov a platieb.

⁽³⁰⁾ Pozri článok 43 nariadenia (EÚ) č. 567/2014.

⁽³¹⁾ Rámcové finančné záväzky a súvisiace právne záväzky (dohody o financovaní) po prijatí rozhodnutia Komisie o financovaní.

⁽³²⁾ Ako sa definuje v bode 7 **prílohy 1.1** k výročnej správe o plnení rozpočtu za rok 2014.

⁽³³⁾ Africká únia, Benin, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Stredoafriická republika, Demokratická republika Kongo, Dominikánska republika, Eritrea, Etiópia, Fidži, Guinea-Bissau, Haiti, Pobrežie Slonoviny, Lesotho a Svazijsko, Libéria, Madagaskar, Mali, Mauritánia, Maurícius, Mozambik, Niger, Nigéria, Rwanda, Senegal, Sierra Leone a Uganda.

⁽³⁴⁾ EuropeAid: 34 platieb; ECHO: štyri platby na humanitárnu pomoc.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- d) posúdenie systémov v GR EuropeAid a delegáciách EÚ, ktoré zahŕňalo: i) predbežné kontroly vykonané zamestnancami Komisie, externými audítormi alebo dozornými úradníkmi pred uhradením platieb; ii) monitorovanie a dohľad a konkrétne kontroly prijatia opatrení v nadväznosti na vonkajšie audity, overovacie misie, monitorovacie návštevy a štúdie EuropeAid o miere zostatkových chýb (*residual error rate* – RER) z rokov 2012, 2013 a 2014;
- e) preskúmanie výročnej správy o činnosti (VSC) vypracovanej generálnym riaditeľom EuropeAid;
- f) kontrolu prijatia opatrení na základe našich predchádzajúcich odporúčaní.

23. Ako sa uvádza v bode 6, EuropeAid realizuje väčšinu nástrojov vonkajšej pomoci financovaných zo všeobecného rozpočtu a z ERF. Naše pripomienky týkajúce sa systémov, ako aj spoľahlivosti VSC a vyhlásenia generálneho riaditeľa za rok 2014 sa vzťahujú na celú oblasť zodpovednosti EuropeAid.

Spoľahlivosť účtovnej závierky

24. Od modernizácie účtovného systému ERF v roku 2007 metóda používaná Komisiou na odhady súvisiace s rozdelením účtovných období nezahŕňa časovo rozlíšené náklady týkajúce sa zmlúv o rozpočtovej podpore, ku ktorým štáty AKT počas roka nepredložili nijaké žiadosti o platbu. Komisia sa domnieva, že vzhľadom na povahu rozpočtovej podpory je pre zaúčtovanie výdavku rozhodujúcim okamihom vyplatenie sumy. Komisia má skutočne široký priestor pri posudzovaní súladu s podmienkami oprávnenosti. Podľa účtovných pravidiel Komisie však rozpočtová podpora nie je grant ponechaný na voľné uváženie, ale nárok: rovnako ako pri ostatných výdavkoch na iné ako výmenné operácie musí Komisia uskutočniť platby, keď sú splnené podmienky oprávnenosti.

25. Pri platbách predbežného financovania prekračujúcich 750 000 EUR je Komisia povinná každoročne spätne získať úroky (v roku 2014 spätne získala 3 mil. EUR a v roku 2013 spolu 5,7 mil. EUR). Ako sme uviedli v predchádzajúcich rokoch⁽³⁵⁾, zistili sme, že povoľujúci úradníci vymenovaní subdelegovaním stále systematicky nedodržiavajú toto pravidlo a výška príjmov z úroku uvedená v poznámke č. 3.5 k finančný výkazom sa sčasti zakladá na odhadoch. Okrem toho sa úrok získaný z predbežného financovania vo výške od 250 000 do 750 000 EUR stále vo finančných výkazoch neuznával ako finančný príjem, pretože vývoj spoločného informačného systému pre vonkajšie činnosti (CRIS) bol dokončený až koncom roka 2014.

24. Komisia tento prístup uplatňuje na operácie rozpočtovej podpory od roku 2007 na základe účtovných pravidiel z roku 2006.

Komisia usúdila, že k vykázaniu ako nákladov by malo dôjsť pri „uhrádzaní“, keďže v tejto fáze útvary Komisie riadne posúdili všetky podmienky oprávnenosti. Medzi konečné platby Komisia takisto zahŕňa v priebehu roka prijaté a dosiaľ nezaplatené žiadosti zo strany štátov AKT, pretože sa domnieva, že ak štát AKT zašle žiadosť o platbu týkajúcu sa rozpočtovej podpory, existuje vysoká pravdepodobnosť, že zmluvné podmienky spôsobilosti sú splnené.

25. Pokiaľ ide o úroky z predbežného financovania, za posledné tri roky sa situácia zlepšila, pretože sa ich darilo vo väčšej miere vymáhať každoročne, a nie až na konci zmluvy.

Povoľujúcim úradníkom sa pravidelne zasielajú pokyny, aby sa im pripomenula povinnosť vymáhať úroky z predbežného financovania v čase splatnosti. Takisto bol zavedený systém monitorovania.

⁽³⁵⁾ Bod 19 výročnej správy za rok 2012 a bod 20 výročnej správy za rok 2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

*Riadnosť operácií***Príjmy**

26. Pri audite sme zistili, že v príjmových operáciách sa nevyskytli významné chyby.

Platby

27. Výsledky testovania platobných operácií sú zhrnuté v **prílohe 1**. Zo 165 platobných operácií, ktoré sme kontrolovali, bolo 54 (33 %) ovplyvnených chybami. Na základe 36 vyčíslených chýb odhadujeme chybovosť na úrovni 3,8 % ⁽³⁶⁾.

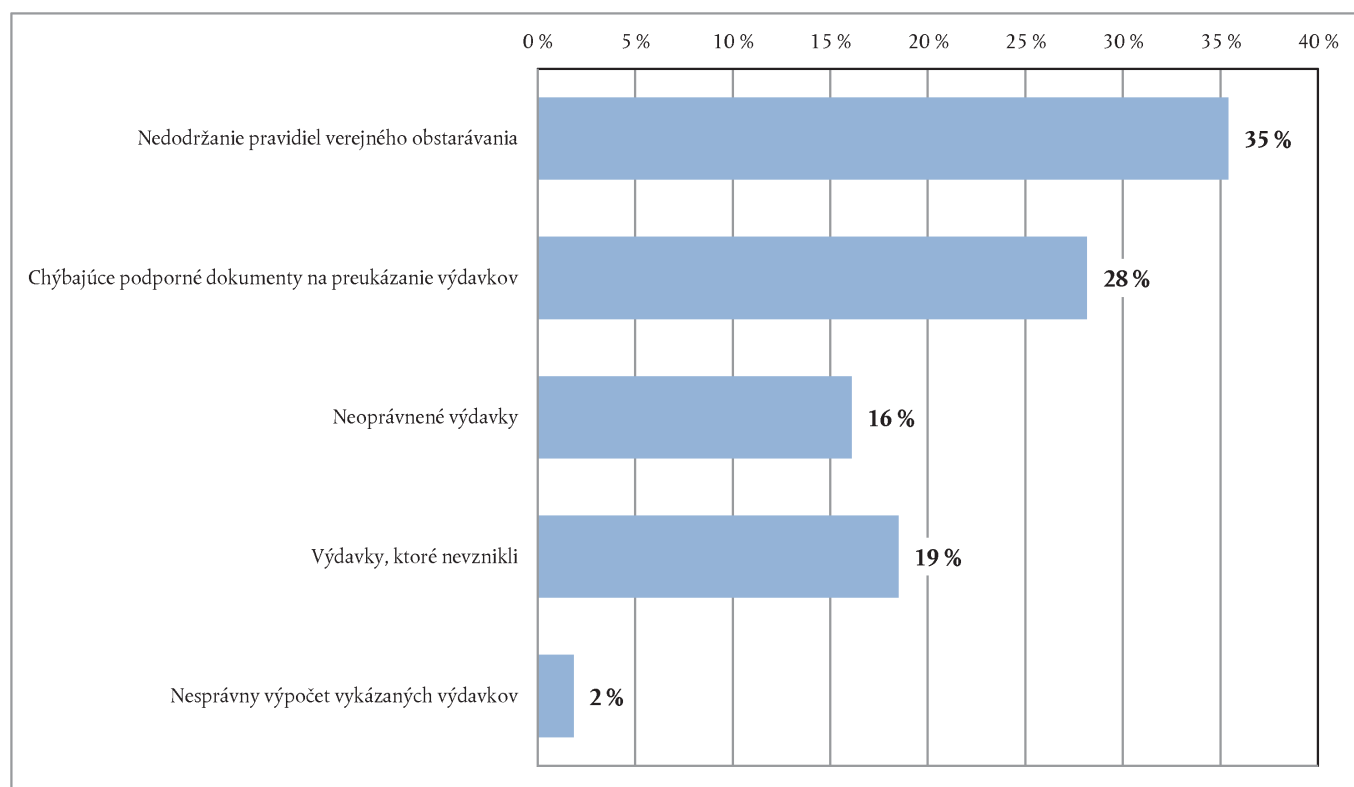
28. Ak sa z kontrolovanej vzorky vylúči rozpočtová podpora a operácie súvisiace s viacerými darcami spomenuté v bodoch 9 až 12, odhadovaná chybovosť predstavuje 4,8 % ⁽³⁷⁾.

29. V **grafe 2** je uvedený podiel jednotlivých druhov chýb na našom odhade chybovosti za rok 2014. Chyby týkajúce sa nedodržania postupov verejného obstarávania zo strany príjemcov a chyby súvisiace s absenciou podporných dokumentov tvoria 63 % odhadovanej chybovosti.

⁽³⁶⁾ Odhad chybovosti sme vypočítali na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Sme na 95 % presvedčení, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 2,1 % do 5,6 % (spodná a horná hranica chybovosti).

⁽³⁷⁾ Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad na základe reprezentatívnej vzorky 127 operácií. Sme na 95 % presvedčení, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 2,7 % do 6,9 % (spodná a horná hranica chybovosti).

Graf 2 – Podiel jednotlivých typov chýb na odhade chybovosti

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Projekty

30. Zo 133 platobných operácií v rámci projektov, ktoré sme kontrolovali, bolo 52 (39 %) ovplyvnených chybami, pričom 34 (65 %) bolo ovplyvnených vyčísliteľnými chybami. Z 34 platobných operácií ovplyvnených vyčísliteľnými chybami 14 tvorili konečné operácie schválené po vykonaní všetkých predbežných kontrol.

31. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch⁽³⁸⁾ sa chyby častejšie nachádzali v operáciách týkajúcich sa programových odhadov, grantov a dohôd o príspevku uzatvorených s medzinárodnými organizáciami ako v operáciách súvisiacich s inými formami podpory. Spomedzi 66 kontrolovaných operácií tohto typu bolo 29 (44 %) ovplyvnených vyčísliteľnými chybami, čo predstavuje 75 % odhadovanú chybovosť.

32. Hlavné typy vyčísliteľných chýb v platobných operáciách sa týkali príslušných projektov:

- a) nedodržanie pravidiel verejného obstarávania zo strany príjemcu (8 operácií);

⁽³⁸⁾ Bod 25 výročnej správy za rok 2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- b) chýbajúce podporné dokumenty preukazujúce vykonanie oprávnenej činnosti (11 operácií) ⁽³⁹⁾;
- c) neoprávnené výdavky, napríklad výdavky, ktoré vznikli mimo obdobia realizácie (tri operácie), neoprávnená DPH (dve operácie), aktivity, na ktoré sa nevzťahuje zmluva (jedna operácia), deklarovanie nepriamych nákladov ako priamych nákladov (jedna operácia);
- d) výdavky, ktoré príjmom nevznikli (10 operácií);
- e) nesprávny výpočet výdavkov (dve operácie).

Rámček 1 – Príklady vyčísliteľných chýb v operáciách týkajúcich sa projektov

Nedodržanie postupov verejného obstarávania zo strany príjemcu

Preskúmali sme konečné zúčtovanie výdavkov v rámci dohody o grante pre organizáciu zodpovednú za spoluprácu v oblasti poľnohospodárstva medzi štátmi AKT a zistili sme chybu v obstaraní IT služieb vo výške 225 900 EUR. Príjemca grantu so sídlom v Holandsku nedodrжал užší postup medzinárodného výberového konania, ktorý si vyžaduje uverejnenie oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania. Pozvánky zaslal len trom vybraným holandským spoločnostiam. Nedodržanie pravidiel verejného obstarávania stanovených v dohode o grante mali za následok obmedzenie hospodárskej súťaže.

Chýbajúce podporné dokumenty na preukázanie výdavkov

Preskúmali sme konečné zúčtovanie výdavkov, ktoré vznikli v rámci programu Uľahčenie obchodu s poľnohospodárskymi komoditami (*Facilitating Agricultural Commodity Trade*), ktorý sa vykonával v oblasti Tichomoria. Otestovali sme 20 výdavkových položiek. V súvislosti so siedmimi z nich, týkajúcimi sa stavebných prác, nákladov na zamestnancov, diét a hotelového ubytovania vo výške 22 117 EUR, neboli predložené podporné dokumenty (napr. faktúry, doklad o zaplatení, dôkaz o súvisi medzi nákladmi na zamestnancov a projektovými činnosťami, dôkaz o ceste a účasti na zasadnutí, ktorý by oprávňoval uhradenie diét a hotelového ubytovania) ⁽³⁹⁾.

Rámček 1 – Príklady vyčísliteľných chýb v transakciách týkajúcich sa projektov

Nedodržanie postupov verejného obstarávania príjemcom

Komisia vykonáva príslušné nápravné opatrenia, t. j. vydáva príkaz na vymáhanie plnej sumy konečnej hodnoty zmluvy vo výške 251 124 EUR. Dňa 1. júna 2015 bol príjemcovi zaslaný predbežný informačný list.

⁽³⁹⁾ Vyčísliteľné chyby vykazujeme v prípadoch, keď vôbec nie je k dispozícii dokumentácia, keď sme nenašli dôkaz o tom, že sa príslušná aktivita vykonala alebo keď nie je spojitost medzi vykázaným výdavkom a predloženou dokumentáciou. Dokumenty môžu chýbať z dvoch dôvodov: i) buď dokument nikdy neexistoval, čo sa malo zistiť prostredníctvom predbežných kontrol; ii) alebo dokument existuje, nemožno ho však získať, čo poukazuje na nedostatky v správe dokumentov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Neoprávnené výdavky

Preskúmali sme zúčtovanie príspevku z ERF pre trustový fond TerrAfrica Leveraging Trust Fund. Dohoda o správe trustového fondu bola podpísaná v novembri 2012. Zúčtovanie vykonané Komisiou bolo založené na celkových vyplatených finančných prostriedkoch trustového fondu počas jeho existencie od roku 2006 do roku 2013. Zo 6 714 489 EUR akceptovaných Komisiou vznikli výdavky vo výške 4 664 666 EUR ešte pred vstupom dohody o správe do platnosti. Komisia ich okrem toho už zúčtovala v rámci predchádzajúcej dohody o trustovom fonde, a teda boli vyplatené dvakrát.

Výdavky, ktoré príjemcovi nevznikli

Preskúmali sme zúčtovanie zálohovej platby v rámci programu Realizácia humanitárnych odmiňovacích operácií v Senegale (Casamance) [Implementation of humanitarian demining operations in Senegal (Casamance)]. Medzinárodná organizácia, ktorá program vykonáva, deklarovala ako skutočné výdavky aj sumu zmluvy o poskytnutí odmiňovacích služieb, ktorá ešte nebola plne uhradená. Fáza demobilizácie nebola ukončená (zariadenie a materiál neboli z miesta projektu odvezené a predané vnútroštátnym orgánom a zmluvný dodávateľ ešte nepredložil záverečnú správu) a súvisiace výdavky vo výške 207 437,87 USD príjemcovi nevznikli.

ODPOVEDE KOMISIE

Neoprávnené výdavky

Komisia v plnej miere vykonala príslušné nápravné opatrenia. Zúčtovanie vybrané ako vzorka bolo zrušené a prekódované pri zohľadnení nadhodnotenej sumy.

Výdavky, ktoré príjemcovi nevznikli

Komisia vykonáva príslušné nápravné opatrenia, t. j. začal sa postup vymáhania. Okrem toho je na ukončenie projektu naplánovaná overovacia misia.

33. V 21⁽⁴⁰⁾ prípadoch vyčísliteľných chýb mala Komisia prostredníctvom svojich systémov dostatočné informácie⁽⁴¹⁾ na to, aby chybám predišla, aby ich zistila či opravila pred prijatím výdavkov. Ak by sa všetky tieto informácie použili na opravu chýb, odhadovaná chybovosť by bola nižšia o 2,3 percentuálneho bodu.

34. Nevýčísliteľné chyby sa týkali hlavne uplatnených postupov verejného obstarávania (osem operácií) a nepostačujúcej dokumentácie k obstarávaniu (sedem operácií).

Rozpočtová podpora

35. Dve z 32 operácií súvisiacich s rozpočtovou podporou, ktoré sme kontrolovali, boli ovplyvnené vyčísliteľnými chybami s menším dosahom (menej než 0,1 percentuálneho bodu) a súviseli s tým, že prijímateľské vlády nedodržiali ustanovenia dohôd o financovaní, ktoré sa týkali výmenného kurzu na prepočítanie vyplatených súm rozpočtovej podpory na miestnu menu.

35. Vzhľadom na skutočnosť, že v prípade oboch chýb sa v dohodách o financovaní nestanovuje jasný odkaz na výmenný kurz, ktorý sa má uplatniť, Komisia sa domnieva, že je tieto chyby ťažké vyčíslieť.

⁽⁴⁰⁾ Vráťane jednej chyby zistenej mimo vzorky.

⁽⁴¹⁾ Na základe podpornej dokumentácie a požadovaných povinných kontrol.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Preskúmanie vybraných systémov a výročných správ o činnosti

36. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch frekvencia chýb, ktoré sme zistili, vrátane chýb s vplyvom na konečné výkazy nákladov, ktoré boli predtým predmetom vonkajších auditov a overovania výdavkov, poukazuje na nedostatky v týchto predbežných kontrolách.

37. EuropeAid prijal v máji 2013 akčný plán na riešenie nedostatkov zistených pri uplatňovaní systému EuropeAid⁽⁴²⁾. Realizácia všetkých 23 plánovaných opatrení sa začala v roku 2013 a 2014. Do konca roka 2014 sa v plnej miere vykonalo 15 opatrení a realizácia ôsmich prebiehala⁽⁴³⁾. Na posúdenie vplyvu akčného plánu je ešte priskoro, pretože niektoré opatrenia sa stále vytvárajú.

38. Na zlepšenie vonkajších auditov a overovania výdavkov sa prijali tieto opatrenia:

- a) pri vypracúvaní ročných plánov auditov sú delegácie EÚ a útvary EuropeAid odteraz povinné uplatňovať analýzu rizika;
- b) vzory grantových zmlúv boli upravené, takže EuropeAid môže priamo vyberať audítov a uzatvárať s nimi zmluvy;
- c) informovanie o najčastejších typoch chýb, školenia a posilňovanie finančných a kontrolných zručností zamestnancov EuropeAid a príjemcov.

39. EuropeAid zatiaľ netvorilo tabuľky na hodnotenie kvality/oprávnenosti, ktorými sa bude posudzovať spoľahlivosť správ o overení výdavkov a ktoré budú usmerňovať v prípade nedodržania pravidiel, hoci to bolo naplánované na december 2013.

40. Ako sa uvádza v našich predchádzajúcich výročných správach⁽⁴⁴⁾, v informačnom systéme riadenia EuropeAid obsahujúcom výsledky vonkajších auditov, overovania výdavkov a monitorovacích návštev a kontroly prijatia následných opatrení na ich základe sa stále vyskytujú nedostatky. V dôsledku týchto nedostatkov je pre generálneho riaditeľa ťažké vyžadovať zodpovednosť vedúcich oddelení alebo delegácií EÚ za včasné prijatie následných opatrení alebo nápravu zistených nedostatkov a chýb v systémoch. EuropeAid vytvára novú auditorskú aplikáciu, ktorá zlepší kontrolu prijatia následných opatrení na základe auditorských správ.

39. Keďže otázka je v praxi zložitejšia, než sa očakávalo, rozvoj sietí kvality pre správy o overovaní výdavkov trvá dlhšie, než sa predpokladalo. Tieto siete by mali byť k dispozícii v poslednom štvrtroku 2015.

40. Pokiaľ ide o audity, overovanie výdavkov a podobné záväzky zmluvne dohodnuté Komisiou, zavedenie nového informačného systému riadenia týkajúceho sa výsledkov a následných krokov súvisiacich s vonkajšími auditmi, overovania výdavkov a podobných aktivít časom pravdepodobne povedie k významným zlepšeniam.

⁽⁴²⁾ Pozri výročnú správu o činnosti EuropeAid za rok 2013, s. 188 – 190 a 195 a 196.

⁽⁴³⁾ Pozri výročnú správu o činnosti EuropeAid za rok 2014, s. 114 a 115.

⁽⁴⁴⁾ Bod 42 výročnej správy za rok 2010, bod 43 výročnej správy za rok 2011, bod 35 výročnej správy za rok 2012 a bod 35 výročnej správy za rok 2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Štúdia o miere zostatkových chýb za rok 2014

41. GR EuropeAid vypracovalo svoju tretiu štúdiu o miere zostatkových chýb s cieľom odhadnúť mieru chýb, ktorým sa nepodarilo predísť a ktoré nebolo možné odhaliť a opraviť prostredníctvom kontrol vedenia. Štúdia RER je založená na vhodnej metodike a poskytuje užitočné informácie, ktoré umožňujú EuropeAid identifikovať, kde by sa malo zlepšiť uplatňovanie systémov kontroly.

42. Štúdia pozostávala z preskúmania reprezentatívnej vzorky operácií týkajúcich sa zákaziek uzatvorených od septembra 2013 do augusta 2014. Jej výsledky sú predložené vo VSC⁽⁴⁵⁾. Na základe nášho odporúčania vo výročnej správe za rok 2013⁽⁴⁶⁾ sa vo VSC uvádza rozsah štúdie RER a odhadované spodné a horné hranice. V štúdii sa RER odhaduje na 2,81 %, t. j. nad 2 % prahom významnosti stanoveným Komisiou. Medzi hlavné typy chýb identifikovaných v štúdii patria:

- a) chýbajúce uspokojivé dokumenty preukazujúce oprávnenosť, ktoré mali predložiť prijímajúce organizácie (42,70 % RER);
- b) chýbajúci právny základ pre platbu, vykázanie nadhodnotených súm a iné záležitosti týkajúce sa nedodržania pravidiel (32,83 % RER);
- c) chyby, ktoré boli odhadnuté, pretože neboli k dispozícii postačujúce dôkazy na skontrolovanie riadnosti operácií (16,76 % RER);
- d) nevymôžené a neopravené sumy (7,71 % RER).

43. Pri našom preskúmaní štúdie o RER za rok 2014 sme zistili, že celkovo bola vykonaná v súlade s metodikou a poskytuje dostatočné dôkazy o tom, že RER je významná. Pri niektorých preskúmaných operáciách sme zistili, že v niekoľkých aspektoch existuje priestor na zlepšenie v súvislosti s:

- a) dodržiavaním podmienok, na základe ktorých sa možno spoliehať na doterajšiu kontrolnú prácu;
- b) primeranou dokumentáciou audítorských dôkazov na podporu záverov;
- c) zdôvodnením rozhodnutia neextrapolovať chybu zistenú v testovanej vzorke na celú sumu operácie;
- d) skutočnosťou, že keď sa mala odhadnúť chybovosť jednotlivých operácií, ponechal sa príliš široký priestor na úsudok.

43. Komisia víta záver Dvora audítorov, že zvyšková chybovosť (RER) je založená na vhodnej metodike, že poskytuje užitočné informácie a že bola celkovo vykonaná v súlade s metodikou. Spolu s dodávateľom preskúma otázky, na ktoré upozornil Dvor audítorov.

⁽⁴⁵⁾ Pozri výročnú správu o činnosti EuropeAid za rok 2014, s. 84 – 86.

⁽⁴⁶⁾ Bod 51 a odporúčanie 5 výročnej správy za rok 2013.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Preskúmanie výročnej správy o činnosti

44. Generálny riaditeľ vyjadruje vo svojom vyhlásení o vierohodnosti výhradu v súvislosti so zákonnosťou a riadnosťou operácií, pretože suma považovaná za rizikovú (205,7 mil. EUR) predstavuje viac než 2 % platieb, ktoré GR EuropeAid vykonalo v roku 2014. Generálny riaditeľ však tiež uvádza, že zavedené kontrolné postupy poskytujú potrebné záruky v súvislosti so zákonnosťou a riadnosťou príslušných operácií. Takisto ako v minulom roku⁽⁴⁷⁾ sa však domnievame, že to nie je logický záver, pretože systémy kontroly nie sú účinné, keď nedokážu predchádzať významným chybám, odhaľovať ich a naprávať.

45. Výhrada k zákonnosti a riadnosti sa vzťahuje na všetky výdavky, ktoré riadi EuropeAid. Výhrada je vhodná, ak sa nedostatky kontroly týkajú definovaných oblastí príjmov a výdavkov⁽⁴⁸⁾, nie však vtedy, keď majú vplyv na fungovanie systému ako celku a finančný dosah prekročí prah významnosti za celý rozpočet v zodpovednosti generálneho riaditeľa. Komisia však svojimi stálymi pokynmi pre VSC za rok 2014 nerieši jasným spôsobom danú situáciu.

46. Vo VSC sa konštatuje, že pri každom vzore pre vnútornú kontrolu v rámci priameho a nepriameho hospodárenia sú kontroly EuropeAid efektívne za každý vzor vnútornej kontroly v rámci priameho a nepriameho hospodárenia a že celkové náklady na kontroly, odhadované na 370,6 mil. EUR, sú vzhľadom na ich prínosy primerané⁽⁴⁹⁾. Detailné informácie, ktoré EuropeAid poskytuje vo svojej VSC, sú dôkazom dôležitej snahy dodržať požiadavku stanovenú vo všeobecnom nariadení o rozpočtových pravidlách⁽⁵⁰⁾. Tvrdenia o efektívnosti a nákladovej účinnosti kontrol však nie sú dostatočne preukázané, pretože:

- a) sa nedodržal prístup úplných nákladov, keďže sa nezohľadnili všetky priame náklady⁽⁵¹⁾ a režijné náklady boli vynechané. Okrem toho nie je jasný základ kľúčov na rozdeľovanie nepriamych nákladov na zamestnancov;

44. Vzhľadom na rizikové prostredie, v ktorom GR DEVCO funguje, a na to, že zvyšková chybovosť nie je dôsledkom koncepcie systému kontroly, ale nedostatkov jeho uplatňovania, je stále opodstatnené konštatovať, že zavedené kontrolné postupy poskytujú potrebné záruky týkajúce sa zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Pokiaľ ide o zvyškovú chybovosť, v skutočnosti neexistuje žiadny dôkaz, že v kontrolných postupoch sú systémové nedostatky. GR DEVCO však uznáva, že pri jej vykonávaní sú nedostatky, ktorými sa v súčasnosti zaoberá.

45. Komisia zvažuje spôsob, ako zvýšiť rozsah zohľadňovania výsledku kontrol vykonaných GR DEVCO, s cieľom poskytnúť väčšiu záruku zodpovedajúcu väčšej diferencovanosti rizika.

46. Niektoré manažérske a oznamovacie povinnosti stanovené v článku 66 nariadenia o rozpočtových pravidlách sú pre Komisiu vo všeobecnosti naďalej pomerne novou výzvou. Ústredné útvary zohrávajú významnú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby sa systémy kontroly a súvisiace postupy podávania správ o pokroku vyvíjali jednotne v celej Komisii. Komisia zohľadní pripomienky Dvora audítorov spolu s posúdením ich vplyvu na využívanie zdrojov s cieľom dosiahnuť udržateľné zlepšenia.

⁽⁴⁷⁾ Bod 43 a 44 výročnej správy za rok 2013.

⁽⁴⁸⁾ Pozri článok 66 ods. 9 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 a článok 38 nariadenia (ES) č. 215/2008.

⁽⁴⁹⁾ Pozri výročnú správu o činnosti EuropeAid za rok 2014, s. 86 – 89 a 93 – 95.

⁽⁵⁰⁾ Článok 66 ods. 9 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

⁽⁵¹⁾ Napr. posúdenie nákladov na zamestnancov a externých nákladov na dohľad nad zákazkami na stavebné práce.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- b) pokiaľ ide o vyčísliteľné prínosy, informačné systémy riadenia EuropeAid zatiaľ neposkytujú presné informácie o chybách zistených a opravených na základe vonkajších auditov a overovaní výdavkov (pozri bod 40) ani vlastných kontrol Komisie;
- c) GR EuropeAid nestanovilo objektívne overiteľné ukazovatele vrátane cieľových hodnôt, na základe ktorých sa má posúdiť efektívnosť a nákladová účinnosť kontrol.

- b) Pokiaľ ide o audity, overovanie výdavkov a podobné záväzky zmluvne dohodnuté Komisiou, zavedenie nového informačného systému riadenia týkajúceho sa výsledkov a následných krokov súvisiacich s vonkajšími auditmi, overovania výdavkov a podobných aktivít časom pravdepodobne povedie k významným zlepšeniam.
- c) Podávanie správ je už založené na overiteľných ukazovateľoch, v niektorých prípadoch aj na cieľových hodnotách. V súlade s usmernením ústredných útvarov Komisie sa systém naďalej zlepšuje a zdokonaľuje.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver za rok 2014

47. Dospeli sme k záveru, že účtovná závierka ERF za rozpočtový rok končiaci sa k 31. decembru 2014 verne vyjadruje zo všetkých podstatných hľadísk finančnú situáciu ERF, výsledky operácií, peňažné toky a zmeny čistých aktív za uvedený rozpočtový rok v súlade s ustanoveniami nariadenia o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami prijatými účtovníkom.

48. Dospeli sme k záveru, že za rozpočtový rok rok končiaci sa k 31. decembru 2014:

- a) príjmy ERF sú bez významných chýb;
- b) platobné operácie ERF boli ovplyvnené významnými chybami (pozri body 27 až 32). Z testovania operácií vyplýva, že odhadovaná chybovosť v súbore je 3,8 % (pozri **prílohu 1**).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Odporúčania

49. V **prílohe 2** sú uvedené výsledky nášho prieskumu, ktoré sa týkajú pokroku pri zavádzaní odporúčaní z predchádzajúcich výročných správ⁽⁵²⁾. Vo výročných správach za rok 2011 a 2012 sme predložili 12 odporúčaní. Jedno z nich sa už nevzťahuje. GR EuropeAid v plnej miere prijalo štyri odporúčania, zatiaľ čo päť bolo prijatých vo väčšine ohľadov a dve v niektorých ohľadoch. Pokiaľ ide o jedno odporúčania vykonané len v niektorých ohľadoch, GR EuropeAid ho realizovalo týmto spôsobom:

- a) vytvorením nástroja, ktorý má delegáciám EÚ pomôcť účinnejšie preverovať ich portfóliá projektov a stanoviť za prioritu kontrolu tých projektov, pri ktorých sa na základe hodnotenia rizika preukáže mimoriadna potreba monitorovania;
- b) vypracovaním nových usmernení pre overovacie misie v delegáciách, ktoré zahŕňajú plánovanie založené na riziku a nadväzné opatrenia k overovacím návštevám.

50. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2014 odporúčame, aby GR EuropeAid:

- **Odporúčanie 1:** zaviedlo a uplatňovalo systémy vnútornej kontroly tak, aby sa zabezpečilo, že predbežné financovanie sa zúčtuje na základe skutočne vzniknutých výdavkov, ktoré nezahŕňajú právne záväzky.
- **Odporúčanie 2:** posilnilo systematické overovanie toho, či partnerské krajiny používajú správny výmenný kurz na prepočítanie vyplatenej rozpočtovej podpory na národnú menu.
- **Odporúčanie 3:** spolu so zmluvným dodávateľom zodpovedným za štúdiu o RER zaistili, že problémy, ktoré sme zistili, sa budú riešiť.
- **Odporúčanie 4:** zlepšili ukazovatele cieľových hodnôt, na základe ktorých sa bude posudzovať efektívnosť a nákladová účinnosť kontrol, prístup úplných nákladov a informačné systémy riadenia na hodnotenie prínosov kontroly.

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Komisia ďalej objasní zúčtovacie pravidlá pre dohody o príspevkoch v sprievodcovi pre GR DEVCO a trvá na povinnosti, aby sa zúčtovania zakladali na skutočne vynaložených výdavkoch bez zahrnutia právnych záväzkov.

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Komisia toto odporúčanie prijíma.

Komisia toto odporúčanie prijíma v rámci vymedzenom ústrednými útvarmi.

⁽⁵²⁾ Cieľom tejto kontroly prijatia nápravných opatrení bolo overiť, či boli zavedené a existujú nápravné opatrenia v nadväznosti na naše odporúčania. Účelom nebolo posudzovať účinnosť ich zavedenia. Pri niektorých opatreniach, ktoré sa stále vypracúvajú, bolo príliš skoro na overenie.

PRÍLOHA 1

VÝSLEDKY TESTOVANIA OPERÁCIÍ EURÓPSKÝCH ROZVOJOVÝCH FONDŮ

	2014	2013
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY		
Operácie spolu:	165	165
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB		
Odhadovaná chybovosť	3,8 %	3,4 %
Horná hranica chybovosti	5,6 %	
Spodná hranica chybovosti	2,1 %	

PRÍLOHA 2

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ PRE EURÓPSKE ROZVOJOVÉ FONDY

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahuje sa (*)	Nepostačujúce doklady	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
	Odporúčanie 1: EuropeAid by mal prehodnotiť metódi-ku RER (pozri výročnú správu za rok 2012, bod 51, odporúčanie 1).	x						
	Odporúčanie 2: EuropeAid by mal vo VŠČ predložiť presný opis výsledkov štúdií RER (pozri výročnú správu za rok 2012, bod 51, odporúčanie 2).	x						
	Odporúčanie 3: EuropeAid by mal zabezpečiť včasné zúčtovanie výdavkov (pozri výročnú správu za rok 2012, bod 51, odporúčanie 3).		x					
	Odporúčanie 4: EuropeAid by mal presadzovať lepšiu správu dokumentov implementačnými partnermi a prí-jemcami (pozri výročnú správu za rok 2012, bod 51, odporúčanie 4).	x						
2012	Odporúčanie 5: EuropeAid by mal prijať účinné opatrenia na zlepšenie kvality overovaní výdavkov nezávislými audítormi (pozri výročnú správu za rok 2012, bod 51, odporúčanie 5).		x					
	Odporúčanie 6: EuropeAid by mal zabezpečiť správne uplatňovanie osobitných podmienok pre platby roz-počtovej podpory (pozri výročnú správu za rok 2012, bod 51, odporúčanie 6).	x						
	Odporúčanie 7: EuropeAid by mal zaistiť, aby sa príkazy na vymáhanie v súvislosti s úrokmi z predbežného financovania vo výške presahujúcej 750 000 EUR vy-dávali každý rok (pozri výročnú správu za rok 2012, bod 51, odporúčanie 7).				x			

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nevzťahujú sa (#)	Nepostačujúce dôkazy	
			vo väčšine ohľadov	v niektorých ohľadoch				
2011	Odporúčanie 1: EuropeAid by mal zlepšiť riadenie postupov zadávania zákaziek stanovením jasných výberových kritérií a lepším dokumentovaním hodnotiaceho procesu [pozri výročnú správu za rok 2011, bod 59 písm. a)].	x						
	Odporúčanie 2: EuropeAid by mal zaviesť plánovanie na základe zdokumentovanej analýzy rizika a systematickú následnú kontrolu k overovacím návštevám (pozri bod 40) a monitorovacím návštevám na mieste [pozri výročnú správu za rok 2011, bod 59 písm. b)].			x				
	Odporúčanie 3: EuropeAid by mal ustanoviť povinnosť používať usmernenia k analýze rizika pri zostavovaní ročných plánov auditov pre delegácie a ústredné útvary GR EuropeAid [pozri výročnú správu za rok 2011, bod 59 písm. c)].		x					
	Odporúčanie 4: EuropeAid by mal preskúmať spôsob, akým sú zostavené KPI, aby sa zaistilo, že sú jednoznačné a ľahko sa interpretujú [pozri výročnú správu za rok 2011, bod 59 písm. d)].		x					
	Odporúčanie 5: EuropeAid by mal posúdiť schopnosť oddelenia vnútorného auditu účinne vykonávať svoju úlohu [pozri výročnú správu za rok 2011, bod 59 písm. e)].					x		

Oddelenie vnútorného auditu EuropeAid bolo centralizované v rámci Útvaru pre vnútorný audit (IAS). Oddelenie vnútorného auditu zamklo na konci februára 2015.

(*) Oddelenie vnútorného auditu EuropeAid bolo centralizované v rámci Útvoru pre vnútorný audit (IAS). Oddelenie vnútorného auditu zaniklo na konci februára 2015.

ISSN 1977-1037 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5236 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK